SPORT

MOZAIC

● **PE STADIONUL** de fotbal din Bologna se găsesc saci cu nisip având următoarea inscripție: „Dragi spectatori, dacă deciziile arbitrului vă scot din fire, transmiteți-mi mie supărarea dv."... După cum se prezintă acești saci, se pare că spectatorii au fost pînă acum destul de... supărați!

● **FEDERAȚIA** scoțiană de fotbal a convocat o ședință specială pentru a definitiva propunerile privind activitatea competițională în timpul verii. După dezbateri furtunoase, cu 25 de voturi pentru și 12 voturi contra s-a decis ca în timpul verii să nu se joace fotbal!!

● **RECENT** s-a încheiat campionatul de baschet al Americii latine încheiat cu victoria echipei Braziliei. Cupa pusă în joc, înaltă de 2 metri, a rămas însă în Peru, pentru că brazilienii n-au avut cum s-o transporte acasă (cupa nu era demontabilă)...

● **„ANTIASASINII R.C.F."** aceasta este denumirea „originală" a unui club englez de rugbi care își are sediul în orașul Bury (Lancashire). În afara acestei neobișnuite denumiri, membrii săi sînt cetățeni liniștiți și sportivi...

● **ARBITRUL** italian Franco Conciatori, despre care s-a scris că s-a folosit în cursul unui meci de fotbal de un revolver pentru a „liniști" jucătorii, a fost condamnat la două luni și 20 de zile închisoare. Explicațiile sale (legitimă apărare etc.) au fost respinse de tribunal.

● **ÎN ULTIMUL TIMP**, campionul halterofil Roger Gerber nu a mai realizat nici o performanță demnă de clasa sa. Pentru a-și da seama de motivul care-l împiedică să mai dobîndească rezultate excelente, a consultat mai mulți medici specialiști, dar fără nici un rezultat.

Venind la Paris a descoperit totuși cauza insucceselor sale: pernele îi provoacă lui Gerber o stare alergică. Ca urmare și-a aruncat perna făcută din puf și doarme în prezent pe una... umplută cu paie, visînd la viitoarele recorduri.

● **JOCUL** de rugbi a început să se dezvolte și în țările din America latină. Acest sport și-a cîștigat popularitatea cea mai mare în Brazilia, care în acest an va organiza și campionatul Americii de sud. Participanți: Argentina, Chili, Peru, Brazilia.

● **RECENT**, pe stadionul Porchefontaine, la Versailles, a avut loc un meci neobișnuit de rugbi. Pe singurul teren evoluau concomitent... patru echipe. Ce se întîmplase? Patru echipe de elevi fuseseră programate din greșeală la aceeași oră. Cum nici una dintre echipe n-a vrut să renunțe arbitrii au fluierat începutul celor... două jocuri spre distracția spectatorilor. Bineînțeles că, după scurt timp, s-a ajuns totuși la concluzia că meciurile nu se pot juca simultan!

De-ntîi aprilie...

Acum vreo douăzeci și cinci de ani unele publicații sportive din țara noastră obișnuiau să folosească drept pretext de amuzament, tradiționalele farse de 1 aprilie. Deși de ocazie, umorul în speță nu era totdeauna gratuit. Astfel, Gazeta Sporturilor din 1937 apărea cu o primă pagină în care, printre alte desene șugubețe, figurau, în postură de fotbaliști, cunoscuți politicieni ai timpului, jonglînd cu niște baloane pe care scria: „Buget Ministerul Comunicațiilor", „Buget Ministerul Muncii", „Buget Aviație" etc. Chiar fără calamburul explicativ („Goluri care produc... goluri!") aluzia era străvezie pentru oricine.

Alteori, giumbușlucurile se limitau strict la cadrul de specialitate: un crainic anunțînd pe ascultători „În acest moment, Humis marchează al nouălea gol pentru echipa Rominiei, în meciul cu Cehoslovacia!", sau vreo știre de senzațională anticipație, ca aceea reprodusă, chipurile, după PARIS-SOIR: „Rominia va organiza Jocurile Olimpice în 1948!".

Evocînd cu un zîmbet caustic atari suvenire, mă gîndesc, totodată, că multe dintre informațiile sportive care apar în presa zilei de azi ar fi fost considerate, pe atunci, farsă ori utopie.

„O atletă din Timișoara cucerește medalia de aur la Olimpiadă!". „Luptători romîni — campioni mondiali și olimpici!", „Echipa feminină de handbal a țării noastre — prima din lume!".

„Rugbiștii de pe malurile Dîmboviței întrec, pentru a doua oară, cincisprezecele Franței!".

(Fîndcă veni vorba, în mai 1936, citeam următoarele:

„O performanță excelentă a rugbiului romîn! După o luptă grea, Franța dispune de Rominia, la Berlin, cu 25—5!").

Evident, asemenea titluri n-ar fi însemnat, acum un sfert de veac, decît simple păcăleli gazetărești de 1 aprilie... Astăzi, cel care ar vrea să născocească niscai noutăți gogonate, pentru eventuale farse în acest gen, ar trebui să facă un serios efort de imaginație. De pildă, chiar ipoteza organizării unei Olimpiade în R.P.R., în deceniul următor, poate apărea perfect plauzibilă — și nu numai în ochii noștri.

Există însă, din păcate, un sector în care fantezia glumeților n-ar avea nevoie de suprasolicitări.

Ce-ați zice să citiți, azi-mîine în Sportul Popular: „Fotbaliștii noștri — în semifinalele Campionatului Mondial!"?

sau

„Presa sportivă internațională este unanimă în aprecieri: romînii practică un fotbal de mare clasă!"??

Deocamdată, așa ceva rămîne încă material exclusiv pentru 1 aprilie...

Dan DEȘLIU

VARIETĂȚI

Un meci de catch...

Un meci de catch, ca oricare altul, cu toate amănuntele regizorale atît de bine cunoscute. De data aceasta a intervenit un amănunt în plus, poate nepreväzut în „program". Unul dintre adversari, nemulțumit de felul cum s-a comportat partenerul său, a înțeles în felul lui să-și facă dreptate. Folosind scaunul său din colț drept „argument" el se îndreaptă spre adversar. A sărit să-l imobilizeze arbitrul, apoi (ceea ce nu se vede în fotografie) cîțiva polițiști, apoi... întîlnirea s-a terminat cu scandal.

Un stadion cu 125.000 de locuri

Iată mai jos macheta viitorului stadion care se va construi în orașul Mexico. Stadionul va putea cuprinde 125.000 de spectatori avînd instalații moderne și o pistă de atletism.

Cu acest „argument" și avînd sprijinul altor state din America latină, Mexicul și-a pus în mod oficial candidatura pentru organizarea campionatului mondial de fotbal în anul... 1970.

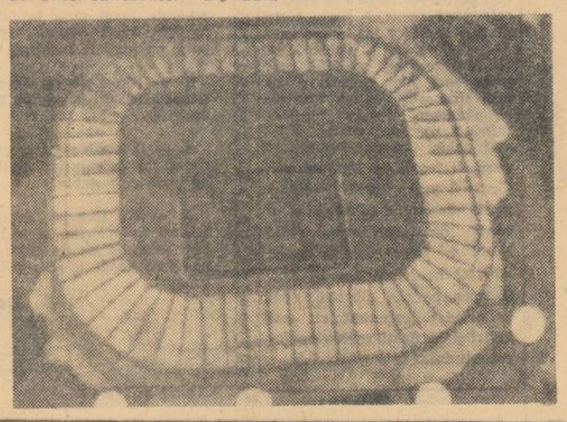

Ioan Söter prezintă „laboratorul de creație" al Iolandei Balaș

● Ultima înfrîngere: în finala olimpică de la Melbourne ● Perioada de iarnă = perioada fundamentală ● Ce înseamnă 1,92 m. ● 98 de victorii internaționale ● Robie Woodhouse și cei doi studenți de la I. C. F.

Sala Floreasca II, ora 11 dimineața. Încurcîndu-se printre cablurile electricienilor care instalează tuburile de lumină fluorescentă, mai mulți atleți și atlete își fac încălzirea: exerciții de gimnastică, flotări, rotiri, sprinturi scurte. Atmosferă de lucru. Monitorul celor care se pregăteau pentru antrenament: maestrul sportului Ioan Söter. Are pe genunchi un caiet gros cu cîteva sute de file dactilografiate, prinse într-o copcă. Din cînd în cînd consultă o fișă, apoi ceasul. Se îndreaptă spre atleți, le arată practic ce să facă. Revine pe banca sa și urmărește cu atenție pe cei din sală.

Unele fișe sînt notate „EK", altele „IB", sau „RV" etc. Sînt inițialele celor care se încălzesc în fața sa: Elemer Kincses, Iolanda Balaș, Rodica Voroneanu etc. În dreptul inițialelor — programul pentru ziua respectivă al fiecărui atlet în parte.

Dar unde este Iolanda Balaș, cea

pe care voiam s-o intervievăm în legătură cu proiectele sale pentru 1963, anul preolimpic și 1964, anul Olimpiadei de la Tokio? Iat-o, tocmai acum intră pe ușă. Cunoscînd scopul vizitei noastre, se scuză:

— Vă rog să mă iertați că nu putem sta de vorbă, dar mi-am început antrenamentul. Puteți discuta însă cu antrenorul meu.

Cîteva cuvinte care sintetizează cum nu se poate mai bine dăruirea marei campioane pentru proba sa favorită, atenția și seriozitatea cu care se pregătește.

Neînvinsă de 6 ani în lume!

Într-adevăr, din ziua finalei olimpice de la Melbourne, 1 decembrie 1956), Iolanda Balaș n-a mai fost întrecută de nici o altă atletă la săritura în înălțime! Și nici nu prea se vede aproape ziua cînd va fi învinsă sau întrecut fenomenalul ei record mondial: 1,91 m!

— Dar pentru aceasta trebuie muncă, muncă și iar muncă, **ne spune Söter.** Azi ați nimerit într-o zi în care antrenamentul poate fi socotit ușor. Pentru că Ioli se antrenează pe cicluri de cîte 5 zile la sfîrșitul cărora urmează cîte o zi de odihnă. Natural, nu toate antrenamentele au aceeași intensitate, ci există o curbă ascendentă și una descendentă. Azi, sîntem înaintea zilei de vîrf. Am stabilit acest ciclu în colaborare cu o serie de fiziologi printre care fostul sulițaș I. Demeter, acum asistent la catedra de fiziologie și cu prof. L. Bran de la I.C.F. Mai multe cicluri, formează o etapă. Și noi, vorbesc adică despre Iolanda, sîntem în perioada pregătitoare, în prima ei parte, de primăvară, așa cum am numit-o noi. Se apropie concursurile în aer liber, încep tatonările în care vom vedea ce am realizat în această iarnă lungă și care uneori ne-a deranjat.

Și parcă vrînd să arate că munca depusă în lunile cu zăpadă a fost deosebit de utilă, Söter continuă:

— În mod obișnuit, prin perioada fundamentală se înțelege perioada în care atleții culeg roadele muncii din timpul iernii. Noi însă ne-am înțeles încă din 1957 ca această perioadă de iarnă să o numim fundamentală: în zilele iernii sădim performanțele care vor răsări odată cu căldura soarelui, în zilele iernii lucrăm foarte mult, lucru oarecum „legat la ochi", în care nu se văd roadele care vor apare în vară. Este o perioadă fără aplauze, fără acea ambianță a stadioanelor care stimulează atît de mult pe atlet în obținerea performanțelor. E o perioadă care durează 6 luni și succesele urmează după aceea. Singurul nostru stimulent (aceasta vorbind strict din punct de vedere tehnic, al rezultatului) îl constituie unele componente ale performanței pe care le putem măsura matematic și cu multă precizie: probele de control. Pentru că, se știe, performanța este o însumare a mai multor factori componenți. Dacă indicii de control sînt pozitivi (asta înseamnă: mai buni decît anul trecut în aceeași perioadă) înseamnă că sînt create toate condițiile pentru un rezultat bun.

— Ce rezultate a înregistrat Iolanda la probele de control din această iarnă?

— Noi am echivalat o săritură de 1,92 m cu următoarele rezultate: genuflexiuni cu o halteră de 75-80 kg, parcurgerea a 30 m plat în 4,5 sec. și a 40 m garduri în 6,3 sec, 2,67 m la săritura în lungime fără elan și 7,90 m la triplu salt fără elan. Ei bine, Ioli a atins toate aceste cifre, ba chiar le-a întrecut. Asta însă nu înseamnă că cei 1,92 m, ceea ce ar însemna un nou record mondial, sînt ca și... săriți! Mai intervine un factor foarte important fără de care performanța propusă nu poate fi atinsă. Este vorba de asamblarea acestor componente, care uneori întîrzie. Sau, dacă forța nu e în perfectă corelație cu celelalte componente, tot ciclul se dă peste cap. Numai îmbinarea lor perfectă aduce performanțele de valoare. Așa că nu ne putem grăbi cu pronosticurile.

98 de victorii internaționale

Atîtea a repurtat pînă acum maestra emerită a sportului Iolanda Balaș. A participat în total la 109 concursuri internaționale, deci numai de 11 ori a fost întrecută, și aceasta pînă la deplina căpătare a maturității sportive. Pentru că, așa cum spuneam mai sus, de la 1 decembrie 1956 Ioli a urcat numai pe podiumul victoriilor.

Ioan Söter se ocupă de pregătirea Iolandei Balaș din 1950, de pe vremea cînd actualul antrenor ajunsese unul dintre cei mai buni specialiști din Europa ai probei. Sub îndrumarea lui, Iolanda a realizat primul ei record național: 1,49 m în 1951, record pe care l-a urcat deocamdată (în 1961) la 1,91 m — totodată record al lumii. Deci Iolanda a progresat cu 42 de cm în 10 ani. În 1956, la 14 iulie, ea a stabilit primul său record mondial: 1,75 m.

De atunci și pînă acum — un șirag de performanțe: recordmană mondială a probei, de două ori campioană olimpică și de două ori campioană a Europei, 12 titluri de campioană a R. P. Romîne și 7 titluri de campioană intenațională a țării noastre; deține 6 titluri de campioană balcanică, campioană a Angliei, de 3 ori campioană mondială universitară și de 4 ori cîștigătoare a întrecerilor sportive internaționale prietenești desfășurate cu prilejul Festivalurilor mondiale ale tineretului și studenților. O carte de vizită cum rar se poate întîlni.

La orizont: J. O. de la Tokio 1964

Încercăm o întrebare pentru Söter:

— Ce performanțe mai aveți acum la înălțime?

— Sînt constant la 1,90 m!

Ținînd seama că Söter are acum 36 de ani („Nu mai scrieți lucrul acesta! Sînt prea mulți!"), rezultatul lui este excelent.

Iolanda se perindă prin fața noastră: sprinturi; mimează sărituri în înălțime „cu umbra".

— Revenind la anul preolimpic, ce ne puteți spune?

— În 1963 sînt programate o serie de concursuri foarte tari: Balcaniada de atletism, jocurile Mondiale Universitare din Brazilia etc., etc., care vor culmina cu concursul preolimpic. La 13 octombrie va începe o repetiție generală nu numai pentru organizatorii de la Tokio, ci și pentru actorii stadioanelor.

— Care socotiți că sînt la ora actuală cele mai bune săritoare în înălțime din lume?

— Acum există o stabilizare a unui mănunchi de săritoare la înălțimea de 1,75—1,78 m care au ca prim obiectiv trecerea celor 180 cm, peste care Iolanda a trecut acum 5 ani.

— O ierarhizare totuși...

— ...ar avea în fruntea lor pe Olga Gere (R. P. F. Iugoslavia), Linda Knowles (Anglia), una din atletele sovietice (sînt foarte multe la această limită) și, după ele, un trio australian: Robie Woodhouse, Helen Frith și Marlene Masson. Dintre toate, Robie mi se pare cea mai periculoasă pentru calitățile și posibilitățile ei. Australiencele însă mai au și alt „atu": în octombrie, luna cînd au loc concursurile preolimpic și olimpic, ele sînt la început de sezon competițional în emisfera australă și este bine știut că săritorii în înălțime au o preferință deosebită pentru cele mai bune performanțe în aceste luni de început ale activității în aer liber.

★

Antrenamentul, și odată cu el și interviul nostru, s-a încheiat. Ioan Söter și Iolanda Balaș, antrenor și elevă, se vor întîlni însă în după-amiaza aceleeași zile. De data asta amîndoi ca studenți, la o oră de consultații la I.C.F.

Mircea TUDORAN

DIN LUMEA FOTBALULUI

● **RAMSEY**, antrenorul echipei Angliei din meciul cu Franța, este unul și același cu fundașul Ramsey din meciul cu Ungaria, pierdut de națională engleză cu 6—3 exact acum 10 ani. Ironia soartei...

● **ECHIPA OLANDEZĂ** Feyenoord, învingătoarea formației Reims în Cupa campionilor europeni, are nu mai puțin de 32 de jucători semiprofesioniști cu contract, ceea ce constituie un record olandez și poate chiar european.

● **IARNA** i-a speriat pe italieni. Într-atît încît federația de fotbal proiectează întreruperea campionatului în timpul iernii, timp de două luni.

● **GILMAR**, portarul clubului Santos și al Braziliei, vorbind de colegul său Pele, a spus: „Cînd îl văd pe Pele plecînd spre poarta adversă, eu mă pun întotdeauna în situația nefericitului coleg de vizavi..."

magazin
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMÎNIA LIBERA
★
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
★
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17.60.10 interior 14.00

CAMPIONATUL CATEGORIEI A — ÎN DATE ȘI CIFRE — (ETAPA A XVII-A)

Duminică 31 martie

Dinamo București — Rapid
Progresul — Steaua
U. T. Arad — Dinamo Bacău
C.S.M.S. Iași — Steagul roșu
Crișana — Petrolul
Minerul — Farul
Știința Timișoara — Știința Cluj.

Pronosticul lui...

VICTOR STĂNCULESCU antrenor la „Rapid"

1. *Dinamo Buc.—Rapid*	2
2. *Progresul—Steaua*	2
3. *U.T.A.—Dinamo Bacău*	1
4. *C.S.M.S.—Steagul Roșu*	x 1
5. *Crișana—Petrolul*	2 x
6. *Minerul—Farul*	x
7. *Progresul Brăila—Siderurgistul Galați*	2
8. *Dinamo Pitești—C.S.M. Sibiu*	1
9. *Chimia Făgăraș—Tractorul Brașov*	2 1
10. *Minerul Baia Mare—Crișul Oradea*	1 2
11. *Ind. Sîrmei C. Turzii—Mureșul*	1
12. *Rapid Focșani—Prahova Ploiești*	2
Sp. *Știința Tim.—Știința Cluj*	x

BUCUREȘTENII ÎNTRE EI

1. Steaua	4 2 2 0	12:8	6
2. Rapid	4 2 1 1	9:9	5
3. Progresul	4 1 1 2	8:7	3
4. Dinamo	4 0 2 2	3:5	2

Clasamentul general

1. Dinamo București	16	8	6	2	27:12 22
2. Steaua	16	8	5	3	39:27 21
3. Știința Cluj	16	8	4	4	27:20 20
4. Steagul roșu	16	9	1	6	28:29 19
5. Rapid	16	7	4	5	31:25 18
6. Petrolul	16	7	3	6	35:21 17
7. Farul	16	7	3	6	35:29 17
8. Știința Timișoara	16	7	3	6	26:23 17
9. C.S.M.S. Iași	16	4	8	4	28:34 16
10. Progresul	16	5	4	7	21:27 14
11. U. T. Arad	16	5	2	9	28:32 12
12. Crișana	16	4	3	9	15:33 11
13. Minerul	16	3	4	9	16:37 10
14. Dinamo Bacău	16	2	5	9	14:28 9

Clasamentul acasă

1. Steagul roșu	9	9	0	0	24: 9 18
2. Petrolul	8	7	1	0	32: 5 15
3. Știința Cluj	8	7	1	0	20: 5 15
4. Steaua	8	6	2	0	26:14 14
5. Farul	8	6	1	1	24: 8 13
6. Rapid	8	6	1	1	19: 8 13
7. Știința Timișoara	7	6	0	1	15: 4 12
8. Dinamo București	8	4	3	1	18: 7 11
9. U. T. Arad	8	5	1	2	21: 9 11
10. Progresul	8	4	3	1	12: 8 11
11. Minerul	8	3	4	1	11: 5 10
12. C.S.M.S. Iași	7	3	4	0	16:10 10
13. Crișana	8	4	2	2	11:10 10
14. Dinamo Bacău	9	2	5	2	10: 7 9

Clasamentul în deplasare

1. Dinamo București	8	4	3	1	9: 5 11
2. Steaua	8	2	3	3	13:13 7
3. C.S.M.S. Iași	9	1	4	4	12:24 6
4. Știința Timișoara	9	1	3	5	11:14 5
5. Rapid	8	1	3	4	12:17 5
6. Știința Cluj	8	1	3	4	7:15 5
7. Farul	8	1	2	5	11:21 4
8. Progresul	8	1	1	6	9:19 3
9. Petrolul	8	0	2	6	3:16 2
10. U. T. Arad	8	0	1	7	7:23 1
11. Steagul roșu	7	0	1	6	4:20 1
12. Crișana	8	0	1	7	4:23 1
13. Dinamo Bacău	7	0	0	7	4:21 0
14. Minerul	8	0	0	8	5:32 0

Clasamentul returului

1. Dinamo București	2	2	0	0	7:1 4
2. Steagul roșu	2	2	0	0	5:2 4
3. Steaua	2	2	0	0	7:4 4
4. Știința Cluj	2	1	1	0	4:1 3
5. Rapid	2	1	0	1	7:3 2
6. U. T. Arad	2	1	0	1	5:4 2
7. Petrolul	2	1	0	1	5:6 2
8. Progresul	2	1	0	1	2:5 2
9. Dinamo Bacău	2	0	1	1	2:3 1
10—11. Crișana	2	0	1	1	2:4 1
Minerul	2	0	1	1	1:2 1
12. Știința Timișoara	2	0	1	1	1:3 1
13. C.S.M.S. Iași	2	0	1	1	1:6 1
14. Farul	2	0	0	2	0:5 0

CU CINE MAI AU DE JUCAT

Dinamo București cu: Dinamo Bacău (a), Petrolul Ploiești (d), Progresul București (a), U. T. Arad (a), Minerul Lupeni (d), Steaua București (d), Crișana Oradea (a), Steagul Roșu Brașov (d), Știința Timișoara (a), Știința Cluj (d).

Steaua București cu: Steagul Roșu Brașov (a), U. T. Arad (d), Rapid București (d), Știința Timișoara (a), Farul Constanța (d), Dinamo București (a), Minerul Lupeni (a), Petrolul Ploiești (d), Știința Cluj (a), C.S.M.S. Iași (d).

Știința Cluj cu: Petrolul Ploiești (d), Minerul Lupeni (a), C.S.M.S. Iași (d), Steagul Roșu Brașov (a), Progresul București (d), Farul Constanța (a), Rapid București (a), Crișana Oradea (d), Steaua București (d), Dinamo București (a).

Steagul Roșu Brașov cu: Steaua București (d), Crișana Oradea (a), Farul Constanța (d), Știința Cluj (d), Dinamo Bacău (a), Petrolul Ploiești (d), U. T. Arad (d), Dinamo București (a), Minerul Lupeni (a), Progresul București (d).

Rapid București cu: Știința Timișoara (d), Farul Constanța (a), Steaua București (a), Dinamo Bacău (d), C.S.M.S. Iași (a), Progresul București (a), Știința Cluj (d), U. T. Arad (a), Crișana Oradea (d), Minerul Lupeni (a).

Petrolul Ploiești cu: Știința Cluj (a), Dinamo București (a), Minerul Lupeni (d), Farul Constanța (a), U. T. Arad (d), Steagul Roșu Brașov (a), Știința Timișoara (d), Steaua București (a), C.S.M.S. Iași (d), Dinamo Bacău (a).

Farul Constanța cu: Crișana Oradea (a), Rapid București (d), Steagul Roșu Brașov (a), Petrolul Ploiești (d), Steaua București (a), Știința Cluj (d), C.S.M.S. Iași (a), Progresul București (d), Dinamo Bacău (d), Știința Timișoara (a).

Știința Timișoara cu: Rapid București (a), Progresul București (d), U. T. Arad (a) Steaua București (d), Crișana Oradea (a), Dinamo Bacău (d) Petrolul Ploiești (a), C.S.M.S. Iași (a), Dinamo București (d), Farul Constanța (d).

C.S.M.S. Iași cu: Progresul București (a), Dinamo Bacău (d), Știința Cluj (a), Minerul Lupeni (a), Rapid București (d), U. T. Arad (a), Farul Constanța (d), Știința Timișoara (d), Petrolul Ploiești (a), Steaua (a).

Progresul București cu: C.S.M.S. Iași (d), Știința Timișoara (a), Dinamo București (d), Crișana Oradea (d), Știința Cluj (a), Rapid București (d), Dinamo Bacău (d), Farul Constanța (a), U. T. Arad (d), Steagul Roșu Brașov (a).

U. T. Arad cu: Minerul Lupeni (d), Steaua București (a), Știința Timișoara (d), Dinamo București (d), Petrolul Ploiești (a), C.S.M.S. Iași (d), Steagul Roșu Brașov (a), Rapid București (d) Progresul București (a), Crișana Oradea (a).

Crișana Oradea cu: Farul Constanța (d), Steagul Roșu Brașov (d), Dinamo Bacău (a), Progresul București (a), Știința Timișoara (d), Minerul Lupeni (a) Dinamo București (d), Știința Cluj (a), Rapid București (a), U. T. Arad (d).

Minerul Lupeni cu: U. T. Arad (a), Știința Cluj (d), Petrolul Ploiești (a), C.S.M.S. Iași (d), Dinamo București (a) Crișana Oradea (d), Steaua București (d), Dinamo Bacău (a), Steagul Roșu Brașov (d), Rapid București (d).

Dinamo Bacău cu: Dinamo București (d), C.S.M.S. Iași (a), Crișana Oradea (d), Rapid București (a), Steagul Roșu Brașov (d), Știința Timișoara (a), Progresul București (a), Minerul Lupeni (d), Farul Constanța (a), Petrolul Ploiești (d).

GOLGETERII

1. *ION IONESCU (Rapid)* 14 goluri.
2. Dridea I *(Petrolul)*, Adam *(Știința Cluj)*, cîte 11 goluri.
3. Ciosescu *(Farul)*, 10 goluri.
4. Voinea *(Steaua)*, Manolache *(Știința Timișoara)* cîte 9 goluri.
5. Bükösi *(Farul)*, Dinulescu *(Farul)*, Selymesi II *(Dinamo București)*, Constantin *(Steaua)*, Pavlovici *(Steaua)*, A. Munteanu *(Petrolul)*, cîte 8 goluri.
6. Dumitriu II *(Rapid)*, Sasu *(U.T.A.)*, Voica *(C.S.M.S. Iași)*, Tîrcovnicu *(Dinamo București)*, cîte 7 goluri.
7. Marcu *(Știința Cluj)*, Tătaru *(Steaua)*, Badea *(Petrolul)*, cîte 6 goluri.
8. Țîrlea *(U.T.A.)*, Milea *(C.S.M.S. Iași)*, Baboie *(Progresul)*, Harșani *(Dinamo Bacău)*, Meszaroși *(Steagul roșu)*, Haidu *(Steagul roșu)*, Raksi *(Steaua)*, Necula *(Steagul roșu)*, Bîtlan *(Știința Timișoara)*, Gram *(Dinamo Bacău)*, cîte 5 goluri.

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

„BUG-JARGAL"

Adaptare după Victor Hugo

Ilustrații: Beca RIND

De atunci îl vizitam în fiecare seară și-l informam despre demersurile unchiului meu pe lîngă curtea marțială pentru a urgenta judecata.

Au mai trecut cîteva zile, unchiul meu începuse să fie preocupat de apropiata mea căsătorie cu Maria, furia lui împotriva lui Pierrot parcă se mai domolise.

Într-o seară dădui negrului să înțeleagă că ar putea fugi prin fereastra celulei zăbrelele sfărîmate ale celulei.

— Nu, asta n-o voi face, îmi răspunse demn Pierrot. S-ar putea crede că mi-a fost frică!

În aceeași seară Maria m-a întîmpinat cu fața inundată de sentimentul fericirii.

— Dragul meu, tata a hotărît ca nunta noastră să aibe loc la 22 august, peste trei zile. Am fost cu el după cumpărături și mi-a făgăduit că-mi va face

la nuntă darul la care țin cel mai mult. Se gîndea probabil la o rochie de satin chinezesc, care mi-a plăcut foarte mult. Eu am însă de gînd să-i cer viața lui Pierrot. Va fi cadoul meu de nuntă.

Am strîns-o cu tandrețe în brațe pe logodnica mea, îndulșat de inima bună și am alergat apoi la fortul Galilei, pentru a-i comunica negrului vestea cea mare.

— Maria va cere tatălui ei să-ți cruțe viața, ca dar de nuntă noastră, spusei.

— Maria! Nuntă! Viața mea!... Cum pot merge toate acestea împreună, murmură nefericit Pierrot.

Apoi mă privi îndelung, îmi apucă mîna și mi-o strînse cu căldură.

— Frate! Îmi spuse el, îți datorez atîtea încît trebuie să-ți mărturisesc un lucru: pleacă neîntîrziat la Cap și căsătorește-te, dar neapărat înainte de 2 august.

Pentru că vorbele acestea mi se părură enigmatice, insistai, dar negrul adăugat doar atît:

— Mai multe nu pot să-ți spun. Dar te rog să nu eziți nici o clipă și să-mi urmezi îndată sfatul.

Îl părăsi neliniștit. Unchiul meu își retrase plîngerea împotriva negrului. Înainte de a afla aceasta, Pierrot dispăru. Plecînd, Pierrot își lăsase cîinele la celulă, după ce îi legase de gît un bilet care-mi era adresat: „Îți mulțumesc că mi-ai salvat din nou viața. Frate nu uita ce mi-ai făgăduit". Pe cîinele Rask îl lăsase în dar, mie. L-am scos din celulă însă odată ajuns afară, Rask înfundă în tufișuri și dispăru.

Foarte ultragiat de evadarea sclavului, unchiul meu ordonă cercetări minuțioase și ceru guvernatorului să-i pună imediat pe Pierrot la dispoziția sa, în cazul cînd va fi prins.

...La 22 august fu serbată la biserica din Acul căsătoria mea cu Maria. A fost o zi de fericită — dar o fericire care n-avea să dureze multă vreme, căci chiar în aceeași seară începură și nenorocirile mele. Înainte de a-mi urma iubita în camera noastră nupțială, a trebuit să-mi îndeplinesc o îndatorire: în calitate

căpitan al poliției, trebuia să-mi efectuez rondul de inspecție în portul din Acul. Unchiul meu era de neînduplecat, ținea morțiș să-mi iau această datorie. Îmi supusei deci uniforma și o porni. Rondul s-a desfășurat, la început, fără nici un incident, dar spre miezul nopții atenția îmi fu atrasă de lumina unui incendiu care pîlpîia la orizont. Curînd incendiul crescu și apropiindu-mă cu ostașii care mă însoțeau, fui surprins de agitația negrilor care ieșeau din colibele lor și care pronunțau cu mult respect un nume: Bug Jargal. Alarmat și el, unchiul meu mă sfătui să pornesc spre Cap, împreună cu toți ostașii disponibili, iar Maria îi ordonă să nu-și părăsească camera. Cînd m-am apropiat de oraș, flăcările mistuiseră deja o bună parte din plantațiile înconjurătoare, iar palele de foc amenințau să cuprindă și vasele ancorate în port.

Încă nehotărît asupra celor ce trebuia să întreprind, iată că întîlnii un

pitan de dragoni și ne unirăm forțele. Eram cu toții îngroziți de aspectul devastator al orașului, aproape mistuit de incendiu. La casa guvernatorului avea loc un consiliu autorităților și al celor mai notabili dintre coloniști.

— Domnule guvernator, spuse un colonist, asta e treaba sclavilor!

— Da, da, completă un altul. Sînt furioși pentru că unii dintre ei au fost maltratați. Conștienți de superioritatea lor numerică — să nu uităm că aici trăiesc 40 de sclavi negri la un singur alb liber — s-au revoltat. Trebuie să luăm aspre măsuri de represiune...

Un alt colonist relată despre cererea mulatrilor, care vroiau arme pentru a lupta împotriva răsculaților și cum generalul comandant se declară de acord, guvernatorul ordonă să se împartă arme acestor aliați, care nu le inspirau totuși încredere.

(Va urma)

MEDICUL vă sfătuiește

INTERESANT ȘI UTIL DE ȘTIUT

● EXPERIMENTĂRI efectuate în ultimul timp au dovedit că prin introducerea mierei de albine în alimentația zilnică se poate obține scăderea procentului de colesterol între 14 și 38 la sută.

● CERCETĂRI recente au stabilit existența unor cantități infime de radium în fumul de tutun. Întrucît radiumul emite iradiații ale, se pot explica în acest fel unele din îmbolnăvirile grave ale plămînilor la fumătorii pasionați.

● STUDII făcute de curînd arată că biberoanele cu lapte ținute în frigider fac mai mult copiilor mici decît laptele dat la temperatura obișnuită a corpului. Totodată, s-a constatat că laptele mai rece se digeră mult mai bine.

● CU CÎT numărul țigărilor fumate este mai mare, cu atît scade mai mult cantitatea de vitamină C din sînge.

● ÎN TIMPUL graviditățiî, femeile nu trebuie să ia nici un fel de medicament fără avizul medicului, pentru a nu prejudicia dezvoltarea normală a fătului.

● ÎN TRATAMENTUL bolilor recente ale bolii ulceroase, alimentația cu unda este una din metodele care, în prezent dă cele mai bune rezultate.

● POTRIVIT ultimului recensămînt al populației din Uniunea Sovietică, în această țară trăiesc în mediul rural un număr de aproape patru ori mai mare de oameni care au depășit vîrsta de 100 de ani decît în orașe.

Nici un secret față de medic!...

Relatarea către medic chiar și a celor mai mici amănunte în legătură cu simptomele bolii sau cu modul de viață, este de mare importanță, atît pentru precizarea diagnosticului, cît și pentru eficiența tratamentului.

După modul de comportare în fața medicului bolnavii ar putea fi împărțiți în trei categorii. Din prima categorie ar face parte aceia care relatează în mod fidel realitatea stării de boală și nu ascund, nici nu denaturează nimic din suferințele lor sau din situațiile asupra cărora sînt chestionați de medic. Acești bolnavi vor avea cel mai mult de cîștigat, întrucît medicul își va putea face o idee clară asupra stării de boală și a cauzelor care au produs-o. În felul acesta, bolnavii înșiși vor contribui la instituirea celui mai indicat tratament și, implicit, la însănătoșirea cît mai grabnică.

A doua categorie cuprinde bolnavii care, din anumite considerente, ascund unele amănunte asupra stării prezente sau în legătură cu alte boli de care au mai suferit. Aceasta se datorește fie unei jene total nejustificate, fie subaprecierii de către bolnavi a importanței tuturor amănuntelor în legătură cu boala respectivă. Astfel de suferinzi vor face medicului — fără să-și dea seama — greutăți în stabilirea diagnosticului și vor întîrzia vindecarea.

În sfîrșit, a treia categorie o formează acei care exagerează simptomele bolii, crezînd că prin aceasta vor izbuti să orienteze mai lesne pe medic asupra stării lor de boală. Nici acești bolnavi nu-și dau seama că induc medicul în eroare, ceea ce, firește, va fi numai în dezavantajul lor.

Față de medic nu trebuie să existe nici un secret sau omisiune în legătură cu starea de boală, ori cu bolile care au produs suferințe în trecut, atît celui în cauză, cît și rudelor apropiate. Pentru medic este foarte important să afle cu precizie de la bolnav stadiul și intensitatea simptomelor, tratamentele urmate anterior, din proprie inițiativă sau după alte recomandări. De asemenea trebuie să cunoască în amănunt felul de viață a bolnavului, modul de comportare în familie și în afară.

Este în interesul bolnavilor ca aceștia să încredințeze medicului și date în legătură cu eventualele conflicte sufletești (necazuri familiare sau în servici, stări de gelozie etc.) precum și modul în care își petrec timpul liber. Bolnavii nu trebuie să ascundă nici dacă obișnuiesc să practice jocuri de noroc, își pierd nopțile, abuzează de alcool și tutun, fac chefuri repetate ori au alte îndeletniciri care contravin regulilor generale de igienă.

Bolile venerice, de care eventual ar fi suferit în trecut, nu vor fi ascunse medicului sub nici un motiv, chiar dacă acestea s-au vindecat cu mulți ani în urmă.

În unele cazuri, relatarea despre prezența cîinilor și pisicilor în gospodăria celor suferinzi este de asemenea de mare importanță pentru stabilirea diagnosticului.

Bolnavii trebuie să vină la medic cu toată încrederea, să răspundă sincer și să nu omită nimic din cele ce ar putea să aibă legătură cu boala. Numai astfel medicul va fi în măsură să precizeze repede diagnosticul, să evite complicațiile bolii și să obțină cît mai grabnic vindecarea.

Dr. I. LEONESCU

Elixirul care micșorează celulele"

Un medic pe nume Furgenson a pornit de la o observație: tribul patic al vechilor indieni Paru — un trib foarte puțin cunoscut din apropierea bazinului Amazonului — găsea secretul unui elixir miraculos capabil să micșoreze celulele umane. Capul cel mai dușman învins, tratat cu acest elixir, era micșorat mică la dimensiunile unui om de om fără să-și schimbe forma și expresia lor. De aici el a tras concluzia că substanțele chimice conținute în acest elixir ar putea micșora și opri creșterea celulelor canceroase.

După o muncă de peste 25 de ani, de căutări perseverente și pline de pericole în junglă, el a reușit să obțină de la indienii care-și păstrau cu încăpățînare secretul, modul de preparare a prețiosului elixir. Din amestecul unor esențe aromatice necunoscute și al unor sucuri de ierburi culese în jungla Amazonului a obținut primii 10 cmc. de substanță cu care a făcut imediat primele experiențe pe șobolani grefați cu cancer în stadiu avansat. Rezultatele au fost interesante; după 7 zile de tratament animalele injectate cu această substanță s-au vindecat și au revenit la normal în timp ce animalele netratate au murit. Aceste prime succese l-au determinat să-și continue cercetările pe scară de laborator. S-a stabilit că substanțele chimice conținute în sucul acelor plante necunoscute au proprietăți antibiotice foarte puternice, unele din ele avînd acțiune favorabilă și în alte afecțiuni cum sînt astmul bronșic, hipertensiunea arterială, artritismul.

Ce acțiune va avea acest neobișnuit elixir care micșorează celulele asupra cancerului uman încă nu se știe. E posibil să dea rezultate bune deși în multe cazuri, substanțele care au dat vindecări spectaculoase în cancerul experimental (pe animale) s-au dovedit ineficace în încercările de vindecare a cancerelor umane.

Desigur, experiențele și cercetările de laborator ale doctorului Furgenson în această direcție sînt abia în faza de început. Rămîne ca viitorul să arate eficacitatea acestui elixir în lupta împotriva cancerului uman, unul din cei mai perfizi dușmani ai sănătății.

Dr. Mircea OLTEANU

POȘTA MEDICULUI

V. *Cîmpia Turzii:* Se pare că nu aveți nevoie de un sfat, pentru că ați știut să vă dezbărați singur de acele otrăvuri care dăunau sănătății dv. Dar ceea ce vi se întîmplă în prezent nu are nici o importanță, e perfect normal. Veți o viață normală din toate punctele de vedere, mîncă, odihnă, sport etc. și vă se va consolida.

CUPAR VECHI: Ne pare rău că nu ați remarcat articolul publicat în cadrul rubricii despre Lăptișorul de matcă. Vom reveni însă asupra temei.

ROȘIORII DE VEDE: Vom ține seamă și de sugestia dv. și vom publica un articol despre glanda tiroidă, într-unul din numerele viitoare ale revistei.

BIANCA — *Sibiu:* Se poate să fie vorba de o paradentoză. În orice caz va trebui să vă prezentați la Institutul de specialitate și să reluați tratamentele cu răbdare.

Dr. Mircea OLTEANU

Vîrsta înaintată și necesitatea culturii fizice

Unii oameni în vîrstă mai susțin că exercițiile fizice și sportul sînt necesare numai tineretului. Cît de mult greșesc aceștia le dovedește însuși aspectul sub care se desfășoară uneori propria lor viață și activitate.

Este adevărat că în primii ani ai vieții și continuînd cu adolescența și vîrsta adultă corpul omenesc are continuu nevoie de exerciții de cultură fizică pentru a-și asigura o cît mai bună funcționare și funcționalitate. Cu înaintarea în vîrstă, organismul menține însă și în continuare nevoile pentru astfel de exerciții și mișcări, cu toate că în această perioadă a vieții forța, durata și intensitatea desfășurării manifestărilor de cultură fizică se vor prezenta sub alte aspecte, în raport cu vîrsta înaintată sănătății.

În perioada vîrstei de după 50 de ani, organismul are mai mult ca oricînd nevoie de asigurarea unei respirații convenabile care să mențină mobilitatea activă a cutiei toracice și capacitatea vitală a plămînilor. În această măsură are nevoie și de menținerea unei cît mai bune circulații a sîngelui în scopul asigurării posibilităților de staționare în plămîni, a realizării unei cît mai satisfăcătoare contractări a mușchiului inimii în funcționării normale a rinichilor și aparatului digestiv. Persoanei care au practicat sportul în tinerețe și n-au renunțat la unele exerciții fizice nici mai la vîrstă înaintată, nu înșelător sînt foarte sănătoși, activi de viață și cu putere de muncă pînă la adînci bătrînețe. Majoritatea acestora n-au avut niciodată tulburări datorite aterosclerozei, hipertensiunii arteriale, anginei pectorale, infarctului de miocard sau altor boli asemănătoare proprii celor ce s-au ferit în viață de practicarea sporturilor și exercițiilor fizice.

Toată lumea trebuie să fie convinsă că exercițiile de cultură fizică și sporturile constituie un excepțional de valoros mijloc pentru prevenirea proceselor de scleroză din pereții vasculari la oamenii de vîrstă înaintată, modificări ce sînt deseori cauza unor grave accidente.

Știința nu poate să evite bătrînețea, dar omul este în măsură să-și păstreze sănătatea și vioiciunea cît mai mult și să facă în așa fel încît bătrînețea să fie cît mai plăcut suportată. În acest scop este necesar ca în cadrul normelor generale de viață să se acorde și culturii fizice atenția cuvenită.

Nu este necesar să se caute exerciții fizice și sporturi care să iasă din comun. Ele trebuie să fie cît mai simple, dar cît mai potrivite cu starea funcțională a organismului fiecărei persoane în parte. Bineînțeles că trebuie să se apeleze și la medic pentru ca acesta să individualizeze forma și durata exercițiilor fizice sau a sporturilor ce se vor practica, în raport cu starea inimii, plămînilor, arterelor etc. Medicina modernă utilizează pentru aceasta diferite probe funcționale printre care electrocardiograma în repaos și după efort, analiza indicilor dezvoltării fizice etc.

Între 40 și 45 de ani se pot practica încă numeroase sporturi. Totul trebuie făcut însă cu socoteală și fără înclinație spre exhibiționism. Nu se vor executa alergări de viteză, nu se va patina prea mult și nu se vor practica sporturile care necesită eforturi prea mari (fotbal, rugbi). Dacă nu există contraindicația unor leziuni ale inimii sau suferințe legate de ateroscleroză generalizată, emfizem pulmonar, hipertensiune arterială, angină pectorală, obezitate, se pot practica alergări de fond pe distanțe mici, schi, alpinism, înot moderat în apă nu prea rece, canotaj pe distanțe scurte, tenis de masă, plimbări cu bicicleta. După 45 de ani aceste sporturi se pot practica și în continuare, dar pentru durate de timp mai mici și cu control medical mai des. Vînătoarea și pescuitul, popicele, plimbările prelungite în aer liber pot figura de asemenea printre sporturile celor de vîrstă mai înaintată.

În ceea ce privește cele 10 minute de exerciții fizice pentru înviorare, care trebuie efectuate în fiecare dimineață la orice vîrstă, sau gimnastica în pauzele de producție, acestea se vor continua cu regularitate.

Dacă în timpul practicării jocurilor sportive ori a exercițiilor fizice sau în restul timpului încep să apară senzații de oboseală, greutate în respirație, dureri la piept ori alte tulburări se vor suspenda toate mișcările de cultură fizică și sport, care nu vor putea fi reluate decît numai după ce medicul va hotărî.

Dr. I. LEGIC

MODA

Rochițe pentru fete tinere din material alb cu bleumarin, alb cu roșu, portocaliu cu verde, albastru cu verde etc.

Desene de Tanți PFENNINGS

Șorțuri de bucătărie

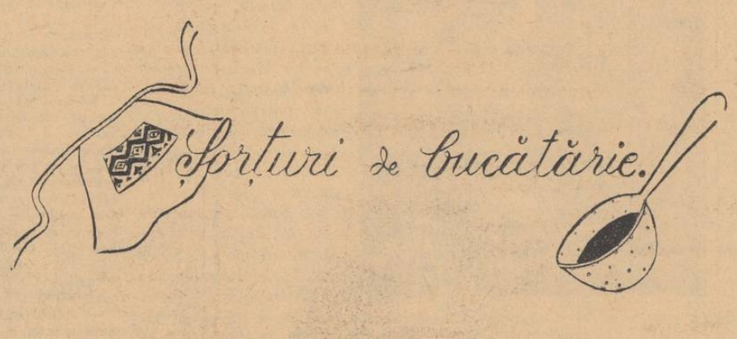

Vă dăm cîteva modele de șorțuri care se folosesc atunci cînd se servește masa și mai ales cînd avem musafiri la masă.

Toate au buzunare mari, iar garnitura poate fi brodată sau aplicată, de preferat în motive naționale.

Pentru gătitul mîncării, în bucătărie, se pot folosi aceleași modele însă fără aplicații. La șorțurile care n-au bretele, se prinde pe dedesupt elastic.

Desene de Nadia DESVALDI

SFATURI COSMETICE

Este de ajuns ca primele raze ale soarelui să-și facă apariția ca multe persoane să înceapă să se plîngă de un mare neajuns — pistruii. Din păcate, din scrisorile primite la redacție de la cititoarele noastre am constatat cu regret că majoritatea persoanelor în dorința de a îndepărta acest neajuns recurg la diverse preparate care imediat sau în timp dăunează, deshidratînd, ofilind și ridînd pielea.

Toate acestea ne îndreptățesc să insistăm asupra acțiunilor dăunătoare ale preparatelor cu acțiune violentă, în special a acelora conținînd săruri de bismut și mercur. Desigur că o folosire rațională și o perioadă de timp limitată nu lasă urme, de obicei însă cei interesați nu se rezumă la un tratament de 2-3 săptămîni ci îl continuă luni și ani neglijînd folosirea concomitentă a unei creme nutritive care să compenseze, hrănind pielea.

Cei a căror față prezintă pistrui vor începe îngrijirea feței folosind la început produse mai inofensive și anume: vor spăla obrazul cu apă în care au adăugat puțin oțet, își vor șterge fața cu zeamă de lămîie sau cu apă oxigenată. Dacă tenul este uscat se va aplica după 2-3 ore puțină cremă hrănitoare.

Persoanele predispuse la pistrui vor lua toate măsurile pentru prevenirea apariției lor. Astfel, vor feri pe cît posibil fața de razele solare și își vor apăra fața împotriva acestora folosind creme și pudre antisolare.

Produsele antisolare se pot prepara folosind o cremă sau o pudră obișnuită la care adăugăm: 4 g chinină sau 20 g oxid de zinc, la 100 g cremă sau pudră cu 3 la sută chinină.

Dacă totuși pistruii și-au făcut apariția vom aplica tenurilor uscate o cremă conținînd: 1 g camforă, 1,50 g hidrochinonă, 0,50 g acid salicilic și 30 g. cold cremă. Tenurile grase vor fi șterse cu o loțiune compusă din hidrochinonă 5 g, acid fosforic 1 g, alcool 50 g, apă 50 g sau se poate folosi 10 g perhidrol amestecat cu 90 g apă.

Uneori sînt atît de rebeli încît este necesar să se aplice tratamente cu zăpadă carbonică care provoacă o ușoară cojire a pielii iar celulele noi care se formează sînt mai sărace în pigment. Acest tratament se impune însă să fie făcut sub controlul medicului.

Măștile decolorante pot fi de asemenea folosite cu succes. Astfel albușul de ou amestecat cu zeamă de lămîie sau drojdia de bere amestecată cu apă oxigenată albesc și dau luminozitate tenului.

În comerț există o variată gamă de creme împotriva pistruilor. Astfel cremele Maria, Orientală, Oxigen borax pot fi folosite fără grijă cu condiția de a nu depăși aplicarea lor timp de 2-3 săptămîni. Numai în caz de nevoie tratamentul poate fi reluat. Se va evita aplicarea acestor creme în jurul ochilor. Această porțiune trebuie unsă cu o cremă hrănitoare. Cremele contra pistruilor pot fi menținute pe obraz chiar în cursul nopții.

Anca BOGDAN

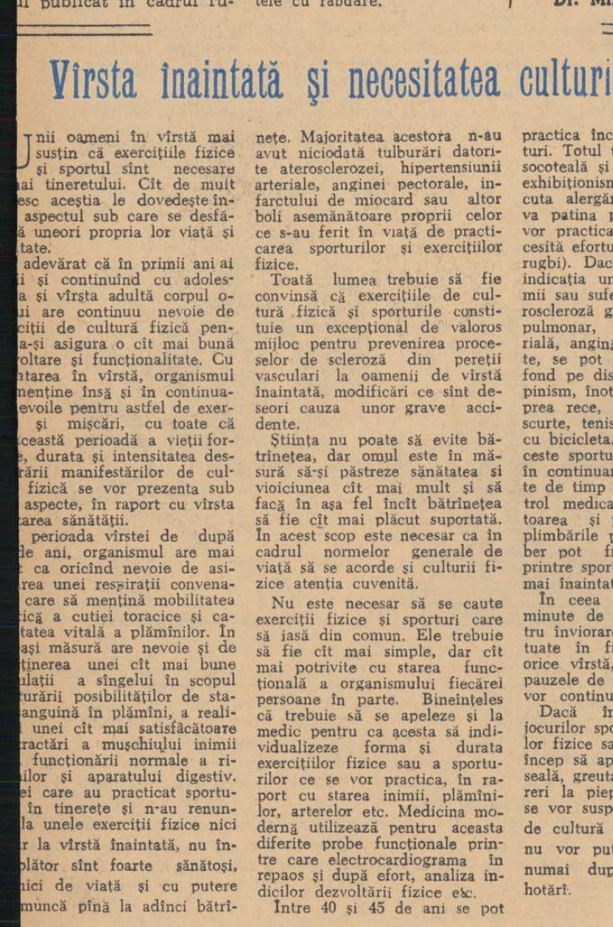

GHIDUL GOSPODINEI

Meniul săptămînii

— Iofca; tocană de legume, pandișpan.

— Supă de chimen; antricoate la grătar; fructe.

— Jumări cu slănină; mîncare de castraveți cu carne; gogoși.

— Ciorbă de cartofi; parizer pane—murături; pesmeți cu scorțișoară.

— Sufle de brînză; praz cu măsline; orez cu lapte.

— Scrumbii cu sos de muștar; sarmale cu orez; compot de piersici.

— Pate de pui cu maionează; pui cu țelină; spumă de mere.

PATE DE PUI CU MAIONEZĂ

Cantități pentru 6 persoane: un pui fript, 60 g. unt proaspăt, 3 ouă, o ceapă fin tocată, 1—2 linguriță muștar, 1—2 castraveciori acri, sare, piper.

Puiul fript se desface de carne, se dă prin mașina de tocat de 2—3 ori, se amestecă cu 60 g. unt, bine frecat, ouăle bătute, ceapă tocată mărunt și prăjită în puțin unt, 1—2 linguriță de muștar, 1—2 castraveciori acri tăiați mărunt. Din această tocătură — bine amestecată cu sare și piper — se formează un pate pe o farfurie lungă. În caz că nu se leagă bine adăugăm și 1—2 linguri de maioneză. Se decorează cu felii de lămîie, maioneză și castraveciori.

PUI CU ȚELINĂ

Cantități pentru 6 persoane: un pui și jumătate, 100 g. unt. Sosul: 50 g. făină, o ceapă întreagă, 3 dl. apă, 7 țeline, 100 g. grăsime, 20 g. bulion de roșii 2 bucățele de zahăr. Se prăjește carnea de pui pe jumătate la care se adaugă un sos cu bulion de roșii care se prepară în felul următor: În grăsimea rămasă de la frigerea puiului se adaugă făina, ceapa tocată mărunt, se stinge cu bulion, se umple cu apă, se sărează. Separat se curăță țelina, se taie în sferturi, se prăjește și ea în puțină grăsime și după aceia se pune în sos. Se dă la cuptor. Cînd este aproape gata se adaugă verdeața tocată mărunt. Cine dorește pune și puțin zahăr.

SPUMĂ DE MERE

Luăm 8—9 mere frumoase pe care le curățim, le scoatem sîmburii și le punem să fiarbă într-o cratiță acoperită cu apă cît să le cuprindă. La ele adăugăm o bucățică de coajă de lămîie și alta de portocale. Lăsăm să fiarbă pînă scade toată apa și merele s-au muiat complet. Se adaugă 4 foi de gelatină muiate în puțină apă, 125 g. zahăr tos, zeama de la o jumătate de lămîie și puțină coajă rasă de portocale. Lăsăm să se răcească puțin și după aceia o batem bine cu telul pînă crește ca o spumă. Această compoziție se toarnă apoi într-o formă și se ține la rece, cel puțin 2 ore. Înainte de a o răsturna, muiem forma în apă caldă pentru cîteva secunde.

Se poate servi cu frișcă.

CĂȚELUȘUL

Într-un moment de răgaz vă puteți confecționa, fără cheltuială și prea multă strădanie cățelușul din desenul nostru. Pentru aceasta aveți nevoie de: fetru galben, 2 ochi de sticlă, 2 nasturi și resturi de fetru roșu și albastru, zegras sau cîlți pentru umplerea lui.

Confecționarea: Tăiați toate părțile componente conform schemei noastre, lăsînd de jur împrejur o margine de 5 mm. Tăiați tiparul A de două ori, tiparul B (labele) de două ori, tiparul D (urechea) de două ori, tiparul C (partea de sus a capului) o dată, tiparul E (coada) o dată. Prindeți împreună fiecare tipar A cu un tipar B, întoarceți pe partea lucrată și așezați cele două tipare A parte peste parte, prindeți-le împreună, adăugînd tiparul C de la X la X. O întoarceți pe față, umpleți foarte bine cu zegras sau cîlți și coaseți deschizătura de pe abdomen foarte îngrijit. Prindeți urechile, coada și fixați ochii. Conturul botului și nasul îl faceți cu lînă neagră. Confecționați zgarda dintr-o bantă de fetru albastră și o bantă de fetru roșu, tăind banta de fetru roșu în forma indicată în desen. Așezați banta roșie pe cea albastră, apoi le prindeți împreună cît mai invizibil și fixați zgarda în jurul gîtului.

CURIERUL NOSTRU

VASILICA I. Scrisoarea dv. conține o serie de propuneri interesante de a căror înfăptuire ne vom ocupa în numerele viitoare. În primul rînd vom publica unele lămuriri în legătură cu felul în care se lucrează fileul. Unele explicații le-am mai dat noi, dar probabil că nu au fost suficiente. Dacă o să găsim modelul de covor cerut de dv. o să vi-l trimitem. Vă mulțumim pentru propuneri.

IOLIK. Nu este cazul să vă faceți probleme din astfel de lucruri. Totul este atît de simplu. Rugați pe un prieten să vă ajute, astfel ca să puteți sta de vorbă. În funcție de răspunsurile primite veți acționa și dv. În această privință nu există rețete. Fiecare caz are specificul lui și în funcție de aceasta se și procedează. Fiți mai curajos, dar nu obraznic.

N. B. — **București.** Ceea ce ne cereți dv. noi am publicat în repetate rînduri. În acest domeniu, schimbările nu sînt prea dese și în nici un caz esențiale, așa că nu trebuie să vă faceți prea multe probleme. Credem și noi că despre armonizarea culorilor și accesoriilor, trebuie să scriem mai mult și vom face aceasta în numerele viitoare.

M.M. — **Buzău.** În scrisoarea dv. ați omis să scrieți și numele respectiv. Fără aceasta nu vă putem ajuta cu nimic. Oricum însă, credem că este o chestiune depășită de mult timp. Nici nu mai vedem rațiunea reluării unui asemenea subiect.

SILVIAN. Scrisoarea dv. ne-a sosit prea tîrziu. Desigur că evenimentul respectiv a și avut loc. Cînd vă mai interesează așa ceva, scrieți-ne mult mai din timp. Astfel o să putem să vă fim de folos.

G. I. — **Sibiu**; G. E. M.; LARISSA — **Tg. Jiu**; GICA A.; OVIDIU — **Sighișoara** sînt rugați să-și trimită adresele pentru a li se răspunde prin poștă.

1. — Taior din stofă fantezi; se încheie pe diagonal și este tighelit. Din pense pornesc două buzunare ce se continuă la spate cu cordon. Fusta este tighelită și se încheie la fel cu taiorul.

2. — Un costum elegant de culoare închisă, avînd reverele lungi pînă în talie unde se încheie cu doi nasturi. Fusta evazată, iar cusăturile acesteia corespund cu pensele jachetei.

3. — Din stofă în dungi un costum taior sport cu mînecă trei pătrimi avînd două buzunare aplicate. Fusta dreaptă.

4. — O combinație reușită din stofă pepit pe bie și drept, iar ca garnituri catifea de culoare închisă. Fusta cu două cute duble.

5. — Un frumos costum dintr-o stofă subțire cu mîneci trei pătrimi și încheiat în față printr-o bentiță cu nasturi în loc de guler; un bie ce înconjoară gîtul, al cărui capăt e scos prin bentița din afară. Fusta dreaptă.

Desene de Vali GHINȚĂ

REBUS

PIETRE

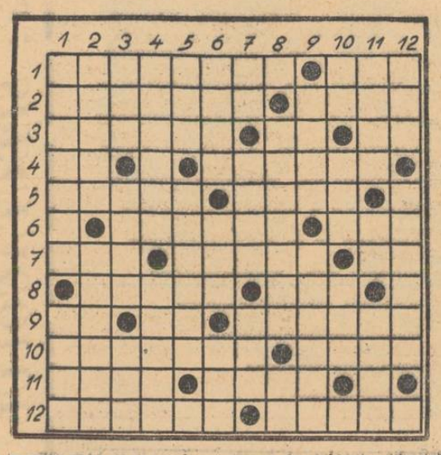

ORIZONTAL 1) Uriașele... pietre de pe malul Nilului — A existat și una de piatră. 2) Substanță alcaloidă preparată din gudronul provenit din distilarea cărbunilor de piatră — Varietate de agat fin cu straturi de diferite culori. 3) Piatra... cu care se stropesc viile. — Cap fără cap! — Pronume. 4) Posed — De la Roma. 5) Secret — Inimi de piatră (fem.) 6) Azotat — Crapă pietrele. 7) Operație după care se folosește piatra acră — Culoarea rubinului — La pietre! 8) Munte în Carpații Moldovei, unde se află două stînci numite „Pietrele Doamnei" — Oraș în Belgia. 9) Campion... — Și carte de joc — Colți de piatră. 10) „Piatră, piatră, de piatră" (pl.) — „...ca piatra, iute ca săgeata". 11) A se ivi pe neașteptate — O piatră prețioasă de mărimi neobișnuite. 12) Piatră prețioasă de culoare albastră. (pl). — Leul de piatră cu cap de om.

VERTICAL: 1) Lucrează cu pietre — Fluviu lîngă Etna. 2) Cea de piatră e de neîndupleçat — Încinge piatră. 3) Fluviu în Europa — Dar — Localitate în America de Nord (S.U.A.) 4) Piatră acră (pl.) — Porții. 5) Legendă mitologică — Ademenite. 6) Vînzător de in — Șef normand — Vîrf de creion! 7) Afirmație — Piatra Neamț — Pe cal. 8) Varietate de cuarț transparent de culoare violetă — Curse! 9) Piatră scumpă de culoare lăptoasă, cu reflexe variate — Inscripție pe o piatră de mormînt. 10) Literă slavonă — Excrescență a pielii — Nume feminin. 11) Piatră cu vatră — Erbiu — Floarea nevinovăției. 12) Ax — Piatră formată din grăunțe mărunt de nisip.

Silvia FÖLER

Pe cărările timpului

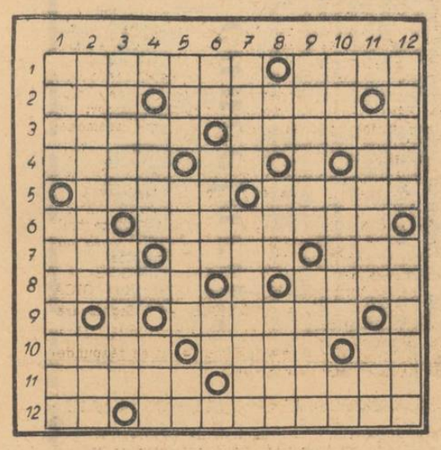

ORIZONTAL: 1) Durată limitată de timp — Papagal temporizat! 2) Vine în fapt de seară pe la gene — Se măsoară cu cronometrul (pl) 3) Începe din ziua nașterii — Formă de ploaie din buletinele asupra stării timpului 4) Urmă — Puțin zgomot... — ...într-o oră! 5) „Vineri la amiază" de Călin Gruia, „Milenii într-o zi" de Elisabeth Hortenstein, „Amiezile veacului" de R. Mureșanu — Apar odată pe an 6) Casa! — Referitoare la multe sute de ani 7) Perioade de timp în istorie sau geologie — Ace majore — Opt pentru cină! 8) Nu e militar — Pictor român (1831—1891) 9) Liftul îi scurtează timpul 10) Constelație muzicală — Dată — Pe portativ 11) De azi pe mîine — Acid 12) Soarele vechilor egipteni — Înainte de data actuală (pl.)

VERTICAL: 1) A descris cele „Zece zile care au zguduit lumea" — Numără zeci de ani 2) Se ocupă cu cărți de mult apărute — ...Sumak, cîntărețа peruviană 3) Uvertura nopții — Sute de ani 4) Margine de ape — Nume feminin 5) Zile la romani — „Zilele săptămînii" — 12 luni 6) Din muzeu! — Luni, la plural!!! — Literă grecească 7) Stă în fața ușii — Li se duce vestea peste veacuri 8) În avion! — ...în etate!!! — Din timp în timp 9) Nelimitată în timp — Șustin vic 10) Domeniul distanțelor calculate în ani-lumină — Miros plăcut — În viitor! 11) Lumina fiecărei zi — Ordine cronologică 12) Să fie într-un ceas bun! — Au trăit cu mii de ani în urmă.

Ion PASCAL

MATTY

UMOR PREISTORIC

Fără cuvinte

— Păi dacă mă lași numai pe mine, n-am făcut nimica...

— Nu există! Dau eu peste el, cît o fi el de elefant!...

— Eu, personal, n-am nici o încredere în invenția asta a ta cu rîmele!...

— Desigur, domnul întîi îmi promite că stă acasă și pe urmă domnul o șterge la pescuit...

V. VASILIU

— Ți-am spus să nu mai fumezi cînd doarme copilul!

V. TIMOC

MIOPUL: — Se vede că sînteți surori: semănați leit!

E. ARNO

Întîi aprilie!

A. ANDRONIC

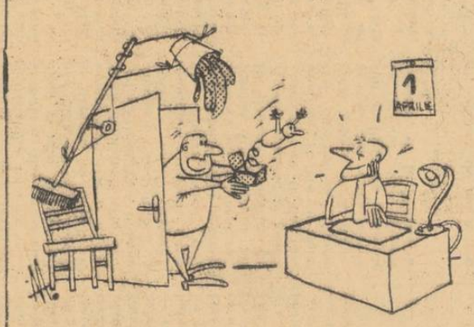

Fără cuvinte

FRED GHENĂDESCU

— Locul 12 este ocupat de un copil.

— N-are a face! Asta e un film pentru toate vîrstele.

La unele cantine meniul e prea puțin variat.

— Se mănîncă bine, dar mereu aceleași feluri.

— La noi tot așa. Haide să mîncăm din cînd în cînd fiecare la cantina celuilalt.

MASIVUL CIUCAȘ
(Fotografie realizată de cititorul nostru Carol Kubecka din Cluj)

ȘTIAȚI CĂ...

...un grup de cercetători sovietici a elaborat un procedeu original de măsurare a cantității de proteine existente în lapte? Acest procedeu este bazat pe faptul că proteinele supuse radiațiilor ultraviolete devin luminiscente. Această luminiscență, invizibilă pentru ochiul omului, este transformată, cu ajutorul unei lentile speciale, în lumină vizibilă, care este apoi măturată de un „ochi electronic". Procedeul poate fi folosit de asemenea pentru a măsura proteina existentă în o serie de alte substanțe ca sînge, urină, carne și lînă.

...în împrejurimile comunei SCINI — situată la porțile Someșului — se află un interesant monument viu? Pentru a cinsti memoria marelui poet Mihail Eminescu, fost oaspete al acestor meleaguri, localnicii au plantat pe Dealul Bradului zece mii de brazi, alcătuind numele poetului pe o arie de peste 4 000 metri pătrați.

...s-a descoperit un nou antibiotic, care este preparat pornind de la cultura unei ciuperci ce se găsește pe frunzele de Eucalipt? Această substanță, care a fost numită CF 58, are un efect nociv asupra a numeroși microbi patogeni și chiar asupra unor viruși.

...mica localitate KRIMEL din TIROL este străbătută de o conductă foarte originală? Ea transportă... lapte, permițînd locuitorilor orașului să consume lapte proaspăt, în fiecare zi, chiar cînd animalele sînt la pășune. Conducta, construită din material plastic, are un traseu lung de 6 km iar diferența de nivel între cele două extreme ale sale este de 500 metri.

...în partea meridională a R.S.S. Armenia, în împrejurimile orașului GORIS, a fost descoperit un lac subteran ce se întinde pe o arie de 300 km p? Apele lui vor permite irigarea unor mari suprafețe de terenuri aride din regiunea GORIS.

POȘTA REDACȚIEI

VICTOR BĂNICĂ — JUGURENI (Mizil): **Caricatura ultucului care întreabă pe soție unde îi este pălăria din mînă (pălăria aflîndu-se în desen, pe cap!) nu știm încotro vrea să întîmpească. Era ultuc de-a binelea? Sau poate că distratul personaj nu era treaz? Nici caricatura, nici explicația nu ne dau lămuririle dorite. Fără îndoială că în asemenea situație caricatura nu poate fi trimisă spre publicare. E nevoie de mai multă claritate.**

M. BEDROSIAN — Ploiești: **Micile informații culese de prin publicațiile străine nu spun mare lucru. Ultimile două, în special, nu credem să intereseze pe cineva. Ce interesează, de exemplu, că Bette Davis a fost cîntăreață și că un pilot englez a căzut pe o movilă de coceni uzi? Așteptăm de la dv. lucruri originale.**

M. CHIVULESCU — Sinaia. B. Brodski și A. Varșavski, autorii articolelor de la rubrica noastră „Monumente celebre și istoria lor", nu sînt colaboratorii noștri permanenți. Ele au apărut într-un volum în limba rusă și fiind găsite interesante au fost traduse și publicate de revista noastră.

SANDY — REȘIȚA: **În revistă publicăm prezentări de cărți la rubrica „Prietena mea cartea". Că ați vrea să fiți mai bine informat asupra noilor apariții de lucrări originale românești, acesta este un lucru firesc. Vom ține seama de propunerea dv. și vom căuta să adoptăm o soluție pentru a întreprinde o astfel de informare. Privitor la halatul de care ne vorbeați, cerîndu-ne detalii tehnice, vă răspundem că croitul și execuția sînt atît de simple încît nu mai este nevoie de schițe speciale. Orice croitor de la Reșița vă soluționează această problemă vestimentară elementară. Așteptăm noi sugestii.**

SERGIU IORGA — BACĂU: **Ne-am oprit la mărțișoare, deși trecuse vremea lor. Totuși fiindcă umorul dv. ...are umor, ne-am decis să publicăm măcar unul din catrene și anume acel adresat persoanei dv.:**

Un amic, coleg de școală
Mi-a trimis un mărțișor.
Pe el scrie: „Celui care
Duce lipsă de... umor".

Iată că — vorba dv. — luîndu-vă inima în dinți, ați reușit să faceți un bun început. Dorim să vă mai găzduim și cu alte producții.

ADRIANA ARDELEANU — București: **Ați vrut să anticipați răspunsul nostru, parodiind răspunsul ce-l dăm unora dintre cei ce se preocupă de frumoasa îndeletnicire a compunerii versurilor.**

În adevăr, mai citiți, mai scrieți. Versurile nu satisfac exigențele cititorului. Epigramele nu sînt epigrame pline de vervă și umor, cum s-ar cuveni să fie, ci doar simple versificări și acelea imperfecte.

Fiindcă știm că priviți cu toată seriozitatea și cu tot interesul criticile ce vi se aduc, nu ne îndoim că cele spuse astăzi își vor arăta roadele.

Dar, cum remarcați și dv. (iertați-ne că repetăm) — citiți, scrieți, citiți, scrieți!

W. HEDVIG — TIMIȘOARA: **Pentru a vă continua studiile aveți neapărat nevoie de diploma de maturitate. Dacă v-ați oprit în fața acestui examen, faceți un efort și treceți-l. Acuși-acuși vine momentul.**

Despre toate pentru toți!

BEJAN GR. CORNELIU, din Pașcani, ne roagă să publicăm cîte ceva despre începuturile picturii murale.

O schimbare hotărîtoare în viața omului a intervenit atunci cînd ghețarii erei glaciare s-au retras spre nord și cînd o climă temperată a creat condiții mai favorabile pentru dezvoltarea lui. În perioada ultimelor etape ale epocii de piatră (care este fixată în timp între anii 20.000 și 10.000 în. erei noastre), omul primitiv care nu avea încă idei clar organizate despre lumea exterioară, a crezut totuși unele opere care surprind posteritatea prin asemănarea lor cu operele de artă. Mîna avea, în imaginația primitivului, o deosebită importanță. Cu mîna el își obținea hrana și tot mîna — cu cele cinci degete — îi crea avantaje în lupta cu animalele sălbatice. În sfîrșit, cu ajutorul mîinii, el comunica semenilor gîndurile sale. În cele mai vechi desene, mîna ocupă un loc important. Se pare că omului primitiv îi venea mai ușor să lucreze cu mîna dreaptă, deoarece se găsesc numeroase reprezentări ale mîinii stîngi, executate cu dreapta. Grija principală a vieții primitive fiind vînătoarea, cea mai de seamă temă a reprezentărilor era animalul, astfel că oamenii acopereau pereții diformi ai peșterilor cu chipul — în mărime naturală — al mamuților, bizonilor, cailor, cerbilor, ursilor etc. Erau desenate întîi contururile cu cărbune, apoi se aplicau culorile simple de pămînt (ocru, minereu de fier etc.). Aceștia sînt primii pași în domeniul creației artistice, iar mărturiile lor sînt mai numeroase în Europa. Cele mai multe picturi din sălașurile celor mai vechi triburi de vînători primitivi s-au păstrat în regiunile sudului Franței și nordului Spaniei. S-au descoperit, de asemenea, numeroase desene rupestre în Siberia și Carelia.

CRISTIAN TOPESCU din București ne întreabă ce este „circorama" — unde s-a introdus — de unde se proiectează și cum poate fi vizionat filmul.

Circorama este un procedeu de filmare și de proiectare a imaginilor cinematografice pe un ecran circular, într-o sală rotundă cu redare stereofonică a sunetului. Acest sistem, inventat de francezul Georges Sainson, a fost prezentat pentru prima oară la Expoziția mondială de la Paris, în anul 1900. Walt Disney, adaptîndu-l în 1955, s-a ocupat de proiectarea filmelor-circorama în California. Diferitele secțiuni ale temei filmate se transpun pe 11 pelicule separate, cu ajutorul a 11 aparate de filmat — puse în sincron — care sînt repartizate circular (360°). Ecranul, care înconjoară interiorul sălii de cinema, este format din 11 panouri situate la mică distanță unul de celălalt. Aparatele de proiecție sînt așezate în spatele ecranului (cu obiectivele îndreptate spre cele 11 spații libere dintre panouri), fiecare aparat proiectînd imaginea respectivă pe panoul opus lui. Spectatorii stau în picioare, ocupînd mijlocul sălii, iar ecranul cu diametrul de 12 m. și înălțimea de cca. 2,5 m., are baza situată la nivelul umerilor spectatorilor. În ultimii ani s-au făcut demonstrații, în diverse țări, cu diferite variante ale acestui sistem.

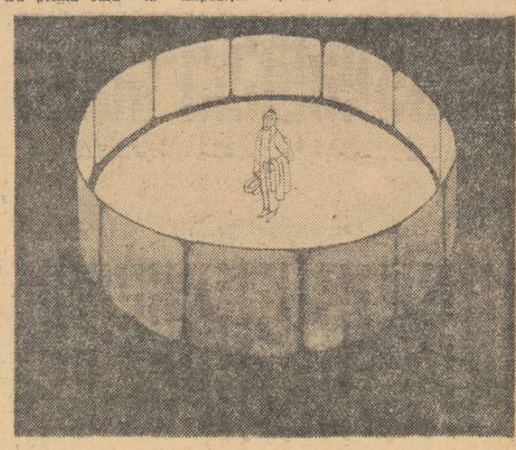

TEODOR BALOGH din Baia Mare ne întreabă dacă există într-adevăr pești „electrici" care electrocutează și care sînt folosiți în scop medical.

Încă din antichitate erau cunoscuți unii pești care la atingere produceau o senzație dureroasă, însoțită de o contracție a mușchilor mîinii. Scribonius recomanda folosirea peștelui *Torpedo* la vindecarea durerilor de cap cronice și a gutei, iar Galvani — ca și alți oameni de știință — s-a ocupat de studiul electricității la organismele animale. *Torpedo marmorata*, din desenul nostru, care se găsește și în Marea Mediterană este prevăzut cu organe electrice care reprezintă cca. 1/4 din greutatea corpului său, și care sînt situate în cavitatea bronhială. Ele sînt deservite de vase de sînge și nervi, fiind formate din numeroase celule, în chip de discuri dispuse în coloane — denumite plăci electrice. O astfel de coloană cuprinde 400 de plăci, întregul organ electric fiind compus din 500 coloane. Potențialul de placă = 0,081 V. La descărcare se însumează potențialul tuturor plăcilor și se realizează tensiunea maximă. Torpedo produce 80-100 V, în timp ce *Electrophorus*, un alt pește electric, din neamul țiparului (care trăiește în fluviile Amazon și Orinoco), poate produce pînă la 600 sau chiar 800 volți. Spre deosebire de *Malopterurus electricus* (care trăiește în Nil) și Torpedo, Electrophorus poate produce 150 de descărcări într-o secundă, fără ca potențialul de descărcare să scadă. Descărcarea peștilor electrici se produce la atingerea corpului lor în două puncte corespunzătoare celor doi poli, pozitiv și negativ. Organele electrice ale peștilor au un rol multiplu: mijloc de apărare — animalele electrocutate (din alte specii) servesc drept hrană — descărcările electrice ajută la orientarea în spațiu. Pești electrici există și în Marea Neagră (*Raja clavata*, numită „vulpea de mare"), dar respectivele lor organe produc o cantitate neînsemnată de electricitate.

ȘAH

Partida circuit

1. e2-e4 (Nicolau), e7-e5 (Seimeanu)
2. Cg1-f3 (Troianescu), Cb8-c6 (Reicher)
3. Nf1-b5 (Urseanu), Nf8-c5 (Drimer)
4. c2-c3 (Braunstein), Cg8-f6 (Ghițescu)
5. 0—0 (Rotaru), 0—0 (Rădulescu)
6. d2-d4 (Nacht), Nc5-b6 (Partoș)
7. d4 : e5 (Radovici), Cf6 : e-4 (Soos)
8. Dd1-d5 (Günsberger), Ce4-c5 (Nicolau)
9. Nc1-g5 (Reicher), Dd8-e8 (Troianescu)
10. Cb1-a3 (Urseanu), a7-a6 (Rotaru)
11. Nb5-c4 (Partoș), Cc5-e6 (Braunstein)

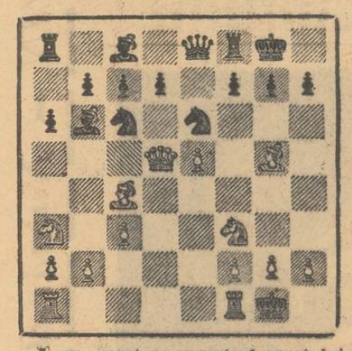

L-am rugat pe maestrul sportului FLORIN GHEORGHIU, campion republican de șah al R.P.R., să continue partida din această poziție. El a jucat:

12. Ce6:g5

și a comentat astfel mutarea sa:

„Aceasta este, probabil, singura mutare prin care negrul poate încerca să-și îmbunătățească poziția. Ar mai merita atenție mutarea Cc6 — e7, deși atacul albului care ar rezulta după De4 (d3), urmat eventual de h2—h4 și Nc4 — d3 ar fi destul de periculos. Evident, acum negrul, față de partida comentată de maestrul Ghițescu (Vasinkov — Toluș) se poate aștepta la o eventuală întărire posibilă în urma diverselor analize".

Grupele semifinalei „Cupei Magazin" (ed. a III-a)

GRUPA SEMIFINALĂ E: Ioan Fătulescu (Mizil), **Jantea Aurelian** (Giurgiu), **Eugeniu Burlacu** (Buc.), **Eckstein Filip** (Timișoara), **Puiu Rădulcă** (Băilești), **Ion Zaharia** (Cugir), **Oană Dorin** (Cluj), **Vasile Ghericoiu** (Buc.), și **Dorgo Iosif** (Miercurea Ciuc).

GRUPA SEMIFINALĂ F: Vasile D. (Buhuși). **Cernea Cristian** (Tîrgoviște), **Marin Andrei** (Dichiseni), **Baltag Nistor** (Burdujeni), **Doțe Nicolae** (Buc.), **Arz Klaus** (Codlea), **Stan Gheorghe** (Valea Voivozilor), **Iuliu Böloni** (Buc.), și **Nelu Weinberg** (Onești).

GRUPA SEMIFINALĂ G.: Olaru Vlase (Scărișoara), **Mihai Tănase** (Dej), **Dumitru Codițoiu** (Tîrgoviște), **Venera Diaconu** (Roșiorii de Vede), **Dumitru Costescu** (Buc.), **Andrei Ghilea** (Gura Humorului), **Victor Ardeleanu** (Buc.), **Alexandru Vasiliu** (Constanța), și **Dumitru Mănescu.**

GRUPA SEMIFINALĂ H: Cornel Angelescu (Buc.), **Șoț Simion** (Orăștie), **Dona Șerban** (Răstoaca), **Gh. Eckstein** (Timișoara), **Ștefan Ellebogen** (Timișoara), **Gh. Ghemiușliu** (Buc.), **Constantin Dumitrescu** (Buc.), **Vasile Dondoș** (Valea Ierii) și **Aurel Eftimie** (Buc.).

GRUPA SEMIFINALĂ I: Iosif Dobner (Brad), **Iosif Lazăr** (Petroșani), **Paul Vătărescu** (Oltenița) **Emil Suflețel** (Alba Iulia), **Corneliu Marinescu** (Buc.), **Ștefan Mustățea** (Buc.), **Iane Eugen** (Buc.), **Bondoc Cornel** (Buc.).

Jucătorii calificați în grupele de mai sus, sînt rugați să confirme participarea lor și să trimită adresa exactă, inclusiv numărul oficiului poștal. Semifinala va începe la 20 aprilie 1963.

A început meciul Botvinnik-Petrosian

Partida nr. 1

Aplauzele au luat sfîrșit. Marele maestru suedez Stahlberg a apăsat pe butonul ceasului de control și Petrosian, conducătorul pieselor albe, a făcut prima mutare. A început meciul pentru campionatul mondial! După cîteva minute, telefonul comunica la clubul de șah din Leningrad, Erevan, Riga și din alte orașe: Tigran a jucat 1. d2—d4. Botvinnik a răspuns fără să stea mult pe gînduri. Curînd, pe tablă a apărut clasica așezare a pieselor din apărarea Nimzovici, o apărare la care Botvinnik a recurs adeseori (în meciurile cu Tal, campionul lumii a jucat de șase ori Nimzovici, cu rezultatul 3 1/2—2 1/2). La mutarea șapte, Petrosian a încercat să întărească varianta schimbînd nebunul pe calul din f6 (la 7. Nh4 ar fi urmat c5 !, ca într-o partidă Keres — Botvinnik). Dar în cîteva situații — după cum au subliniat comentatorii șahiști prezenți la meci — Tigran nu a găsit cele mai puternice mutări. După Panov, 13. Nd3 urmat de 14. 0—0 ar fi fost mai tare decît 13. f3, iar 21. Nd3 promitea mult mai mult decît 21. Dd2. Botvinnik a pornit atacul de pioni pe flancul regelui (13. ...h5 !), și-a activat piesele mai ales calul — și, în fața ofensivei dezlănțuite de adversarul său Petrosian nu a mai putut înjgheba o apărare eficace a pierdut un pion și apoi a cedat. Scor: 1—0 pentru Botvinnik.

Alb: PETROSIAN	Negru: BOTVINNIK
1. d4, Cf6	7. N:f6, D:f6
2. c4, e6	8. a3, N:c3+
3. Cc3, Nb4	9. D:c3, c6
4. Dc2, d5	10. e3, O-O
5. c:d5, e:d5	11. Ce2, Te8
6. Ng5, h6	12. Cg3, g6
13. f3, h5	28. Nb3, g5
14. Ne2, Cd7	29. Nd1, Ng6
15. Rf2, h4	30. g4, h:g3
16. Cf1, Cf8	31. C:g3, Cf4
17. Cd2, Te7	32. Dh2, e5
18. The1, Nf5	33. Dd2, c4
19. h3, Tae8	34. Na4, b5
20. Cf1, Ce6	35. Nc2, C:h3+
21. Dd2, Cg7	36. Rf1, Df6
22. Tad1, Ch5	37. Rg2, Cf4+
23. Te1, Dd6	38. e:f4, T:e1
24. Te3, Cg3	39. f:g5, De6
25. Rg1, Ch5	40. f4, Te2+ și Petrosian s-a recunoscut învins.
26. Nd1, Te6	
27. Df2, De+	

Partida nr. 2

Cei care se așteptau să vadă vreo „siciliană" tăioasă, spectaculoasă au rămas deziluzionați. A fost o luptă pozițională grea. Botvinnik a deschis jocul, ca în atîtea rînduri, cu pionul din fața damei. S-a ajuns într-o variantă cunoscută din gambitul damei acceptat, în care albul urmărește să-și dezvolte rapid figurile și să organizeze atacul pe flancul regelui, în timp ce negrul își propune schimbul de piese, pentru a ajunge într-un final în care slăbiciunea pionului alb izolat pe coloana d, să-și spună cuvîntul.

Botvinnik a realizat într-o manieră originală planul său, punînd stăpînire cu turnul pe orizontala a treia. Părea că atacul său devine tot mai primejdios. Dar Petrosian s-a apărat cu sînge rece, cu mutări unice și, pînă la urmă, arbitrii au consemnat remiza. Rezultat: 1, 1/2—1/2 pentru Botvinnik.

Alb: BOTVINNIK	Negru: PETROSIAN
1) d4, d5	19) Th3, Cg6
2) c4, d:c4	20) N:d5, e:d5
3) Cf3, Cf6	21) Df5, Dd6
4) e3, c5	22) Tb3, Tc7
5) N:c4, e6	23) g3, b6
6) 0-0, a6	24) Te1, Ce7
7) a4, Cc6	25) Df4, Tc2
8) De2, c:d4	26 Cd3, Dd8
9) Td1, Ne7	27) Dg5, Cc8
10) e:d4, 0—0	28) D:d8, T:d8
11) Ng5, Cd5	29) a5, b:a5
12) N:e7, Cc:e7	30) Tb8, Tf8
13) Ce5, Nd7	31) Ta1, Ce7
14) Cd2, Nc6	32) T:f8, R:f8
15) Ce4, Cf4	33) T:a5, Td2
16) Df3, N:e4	34) T:a6, T:d3
17) D:e4, Cfd5	35) Ta8+, Cc8
18) Ta3, Tc8	remiză

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

ÎN FAȚA UNEI VITRINE

Privesc vitrina existentă la Muzeul Teatrului Național din Pasajul Comedia, consacrată memoriei artistului Tony Bulandra, care a slujit cu dragoste și devotament scena teatrului românesc. Mă gîndesc că la 5 aprilie se împlinesc 20 de ani de cînd Tony Bulandra a plecat pentru totdeauna dintre noi. George Frangia, directorul Muzeului Teatrului Național din București. Un deosebit interes prezintă deopotrivă și fotografiile care-l înfățișează pe Tony Bulandra în diferite piese și roluri. Într-unele din ele am reținut cîțiva alți interpreți : Dina Cocea, Jules Cazaban sau Fory Etterle, care au jucat alături de marele artist și l-au cunoscut îndeaproape atît ca om cît și ca slujitor al scenei.

Ca director de teatru, regizor, actor, a fost înzestrat de acelaași idealuri: ridicarea pe culmi tot mai înalte a teatrului românesc. Ultimul spectacol în care a jucat a fost cel cu piesa „Săptămîna din La Paz" de Edith Ellis, pe scena Teatrului Municipal. A jucat o vreme, bolnav, datorită dragostei sale nestrămutate pentru teatru, pînă cînd, grav bolnav, nu a mai putut apărea în luminile rampei, fiind înlocuit. Era în februarie 1943, pentru ca la 5 aprilie să încheie pentru totdeauna ochii. Au trecut 20 de ani de atunci. Pentru pasiunea cu care s-a dăruit teatrului, artei, frumosului, cu toții îi păstrăm o frumoasă amintire.

Sandu NAUMESCU

Din activitatea artiștilor amatori

Brigada artistică de la cooperativa „Tehnometalica" va interpreta în curînd un spectacol în premieră pe scena Teatrului C.C.S. Programul cuprinde o serie de fapte din activitatea cooperativei. Așa cum o arată și titlul „Atenție, se filmează" — unele aspecte au fost filmate și vor fi proiectate pe un ecran. După tabloul „Noroc și spor pe anul 1963" în care se evidențiază frunțașii din cooperativă — urmează o serie de momente satirice din care menționăm: „Motocicleta" (adresat unui controlor de calitate care își repară motocicleta în timpul producției), „Cozile curioși", „Foileton cinematografic", „Secretara, secretara".

Brigada artistică a cooperativei „Tehnometalica", se pregătește de o nouă premieră. Artiștii amatori — care reprezintă cooperatori de la toate secțiile — și din care fac parte controlorul de calitate Mioara Bujoreanu, lucrătoarea la filtre Nusa Barbu, Adriana Banu de la lămpi fluorescente, nichelatoarea Silvia Roman, bobinatoarea Viorica Mihăilescu, lucrătoarea Florica Enescu, controlorul de calitate Ion Tudor, strungarul Demeter Miclos și alții sînt mîndri de contribuția pe care au adus-o și ei la obținerea drapelului roșu de cooperativă frunțașă pe țară — cucerit de cooperativa „Tehnometalica".

S. M.

BREVIAR

Premiere la teatrul din Sibiu

De curînd, a avut loc la Sibiu premiera piesei „Întoarcerea din vis" de Lucia Demetrius, prezentată de secția germană a Teatrului de Stat. Spectacolul a fost pus în scenă de Margot Göttlingher. Secția română a teatrului sibian se pregătește și ea de premieră. La mijlocul lunii aprilie, urmează să aibă loc premiera piesei lui Racine, „Impricinații", pe care o pune în scenă regizorul Mihail Raicu. În rolurile principale vor apărea Sebastian Papaiani, Mircea Hindoreanu, Angela Costache, I. Lavric, Mircea Moldovan, Violeta Dunăreanu și alții. Coregrafia spectacolului o semnează Stere Popescu iar muzica Ștefan Mangoianu. Concomitent cu acest spectacol se pregătește pentru la sfîrșitul lui aprilie încă o premieră cu piesa „Orfeu în infern" în regia lui Iamandi Șerban.

Premiere la teatrul din Sibiu

Brigada artistică a cooperativei „Tehnometalica" — urmează o serie de momente satirice din care menționăm: „Motocicleta" (adresat unui controlor de calitate care își repară motocicleta în timpul producției), „Cozile curioși", „Foileton cinematografic", „Secretara, secretara".

Brigada artistică a cooperativei „Tehnometalica", se pregătește de o nouă premieră. Artiștii amatori — care reprezintă cooperatori de la toate secțiile — și din care fac parte controlorul de calitate Mioara Bujoreanu, lucrătoarea la filtre Nusa Barbu, Adriana Banu de la lămpi fluorescente, nichelatoarea Silvia Roman, bobinatoarea Viorica Mihăilescu, lucrătoarea Florica Enescu, controlorul de calitate Ion Tudor, strungarul Demeter Miclos și alții sînt mîndri de contribuția pe care au adus-o și ei la obținerea drapelului roșu de cooperativă frunțașă pe țară — cucerit de cooperativa „Tehnometalica".

S. M.

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„Așa se fac cancelarii"

Film în genul celor realizate de cunoscuții cineaști progresiști, soții Thorndicke, acest documentar de lung metraj al regizorului Joachim Hellwig reprezintă o contribuție prețioasă la lupta popoarelor pentru pace, împotriva revanșismului și militarismului vest german. Valoarea lui constă în primul rînd în puterea de convingere a documentelor de toate genurile (fotografii, fragmente de filme, cuvîntări imprimate, hărți, scrisori, acte oficiale etc.) folosite, în faptul că aceste documente reprezintă însăși vocea celor culpabili, de sigur nu vocea miresmă cu care încearcă să înșele popoarele, ci vocea lor autentică pe care preferă s-o țină ascunsă. Punînd să se confrunte aceste voci cu demagogia deșănțată a atîtătorilor la război, cu faptele istorice, realizatorii filmului au constituit un act de acuzare ce nu poate fi contestat.

Scenariul (Joachim Hellwig și Wolfgang Weiss) face o prelucrare comparație între ascensiunile celor doi cancelari din istoria ultimei jumătăți de secol a germanilor : Hitler și Adenauer. Se știe că istoria nu se repetă întocmai dar se știe, în același timp, că anumite asemănări de situații oferă învățăminte interesante. Arătînd adevărata față a forțelor care l-au adus la putere pe cei doi cancelari, filmul demască rolul nefast al aliaților dintre clasele exploatoare și imperialismul străin în istoria recentă a Germaniei. Și dezvoltînd în ultimă instanță istoria nu se repetă identic, „Așa se fac cancelarii" demonstrează că azi, în condițiile existenței puternicului lagăr socialist și creșterii incomparabile a forțelor păcii, incendiatorii nu vor putea să-și îndeplinească planurile criminale.

Realizatorii filmului au avut o atitudine activă față de bogatul material ce și l-au procurat (unele documente sînt cu totul inedite), utilizîndu-l astfel în cît să devină cît mai elocvent. Prin ingenioase filmări combinate și montaje se scoate în evidență dependența politicienilor imperialiști de marile monopoluri internaționale, se relevă asemănarea de scopuri și mijloace între mancurele hitleriștilor și cele ale militariștilor vestgermani de azi. Deosebit de ingenioasă este contrapunctarea apariției demagogice a cîtorva fascinați cu momente din studiul său pregătitor de fățișă politică în fața oglinzii.

Un film pasionant, un document zguduitor, o condamnare fără drept de apel a dușmanilor omenirii și păcii.

B. DUMITRESCU

„NOAPTE NECRUȚĂTOARE"

Cunoscut ca autor al filmelor „Tăunul", „Kotovski", „Petrolierul Derbent" etc. regizorul Alexandr Faintimmer realizează în „Noapte necruțătoare" o construcție închegată, solidă, vădind o bună stăpînire a mijloacelor de expresie cinematografice fără exces de lungime în scena cosmarului lui Davis aflat pe masa de operație, rezultat din divagarea planurilor de acțiune, dăunează poate ritmului și laconismului limbajului impus în prima parte a filmului de regizor). Măiestria lui Faintimmer se relevă însă în modul de caracterizare a personajelor (foarte bună scena din bar a confruntării dintre piloți și noul căpitan French), în gradarea tensiunii intrigii (mai ales în dezvăluirea complexului proces psihologic prin care trece Davis în intelegerea sensului adevărat al acțiunilor pe care i le comandă superiorii săi militari, acțiuni de provocare și spionaj în spațiul aerian sovietic). Limbajul cinematografic clar al regizorului ajută pe spectatori să înțeleagă în toată limpezimea mesajul filmului, îndreptat împotriva cercurilor imperialiste care, refuzînd spiritul tratativelor pașnice, încearcă să întrețină, prin provocări și acțiuni diversioniste, o atmosferă de suspiciune între state.

I. DELEANU

„REBELUL"

„Arta de a scoate bani" nu cunoaște limite într-o lume al cărei scop și criteriu fundamental de apreciere a valorilor este pervenirea materială. Cît privește latura spirituală a acestei lumi ea se identifică cu aceeași goană neîntreruptă după bani, în vîrtejul căreia atinge limitele de neînvidiat ale absurdului. Nu e de mirare deci că autorii scriu o amuzante șarje la adresa pseudocreațiilor abstracționiste au reușit să extragă umorul din suita unor împrejurări curente în viața culturală a Occidentului. Bunul simț al spectatorului reacționează prompt la simpla apariție a unei Afrodite desfigurate cu o ilaritată lipsă de gust ori la auzul unor reflecții despre pictură de o naivă prostie ce se vrea savantă. Eroul tuturor acestor întîmplări înșiruite ca mărgelele pe ață — care putea fi tot așa de bine mai lungă sau mai scurtă — nedorindu-și altceva decît un trai comod și mai bun nu poate fi pus în acest caz sub acuzație, el apărînd spectatorului ca unul ce-și bate joc de vanitatea lui cîntată de pian, tinde parcă să se amplifice la nesfîrșit. Piesa românească a programului „Trei dansuri românești", de regretatul compozitor Theodor Rogalski (1901—1954) constituie un succes pe scară internațională al creației muzicale din anii regimului democrat-popular. Lucrarea a devenit deosebit de populară, în țară și în străinătate. Ea impresionează publicul din țară și străinătate prin valoarea poetică a materialului folcloric ce a inspirat-o, dar în același timp și prin măestria orchestrală, pe care Rogalski o stăpînea, ca puțini alți compozitori. De o intensă forță emoțională este dansul părții mijlocii. Folosind trompeta cu surdină și tobele mici, Rogalski transpune într-un sugestiv limbaj sonor dansul „Gaida" bazat pe o melodie cu un insinuant ritm legănat. Un al doilea motiv dansant reproduce caracterul pitoresc al jocului „Singasto" ce se dansează de flăcăi și fete cu fluturări de bafiste. Ultimul dans este o horă muntenească, ale cărei motive sînt preluate de autor de la izvorul lor autentic popular, de la lăutarii satelor.

Autor de opere, balete, lucrări simfonice și de cameră, Ravel a fost un remarcabil compozitor al pianului. El a destinat acestui instrument cîteva din cele mai frumoase și expresive lucrări, printre care Concertul de pian pentru mîna stîngă și Concertul în Sol, dedicat primei lui interprete, Marguerite Long. Acesta din urmă este alcătuit din trei părți ce poartă indicațiile următoare : Allegramente, Adagio assai și Presto. Părțile de extremitate schipesc de vervă și umor tineresc. Deși construite după principii clasice, ele lasă impresia unor strălucitoare improvizații, adevărate focuri de artificii sonore. De-a lungul lor, pianul alternează tehnica virtuoză a Toccatei cu episoade de un rafinat lirism cvasi-romantic, în care instrumentul își dezvăluie toată capacitatea expresivă, în largi linii cantabile. În contrast cu prima și ultima parte a Concertului, mișcarea mijlocie este una din cele mai poetice pagini ale creației raveliene. Melodia principală, în pieslele lui, cu totul altă cauză, și anume primatul sensurilor de actualitate, și prin aceasta chiar, primatul marilor adevăruri.

Nu a avut deloc ambiția reconstituirilor colosale,' a la Flaubert, și îi lipsea simțul poetic al marilor drame ale sentimentului, pe care îl avea Shakespeare. Dar nu-și îngăduia nici o fantezie nimicitoare a adevărului istoric viu, ca Hugo sau Dumas. Ilustrează lecția bătăliilor romane pentru subjugarea poporelor și se preocupa de adevărul uman și de explicația contextual istorică a marilor personalități legendare, aurite și răsaurite, pînă la desfigurare, de către cele mai anti-realiști și anti-popular al metafizicienilor istoriei. Anacronismul dramelor istorice ale lui Shaw e libertatea marilor poeți de a sluji prozodia, morfologia și sintaxa, pentru afirmarea ideii poetice.»

În acest cadru liber, se relieefează cele două idei fundamentale ale acestei opere ironice, care este „Cezar și Cleopatra". Întîi că măreția istorică a cuceritorilor ascunde adevărul crud al războaielor de jaf, de asuprire, de anexiune, de înjosire a drepturilor celei mai elementare de viață a maselor populare, care, cîndva ne spune prologul — s-ar putea ridica pentru a întoarce o justă pedeapsă asupra asgresorilor : grozav și profetic adevăr, adresat imperialismului englez, cu peste o jumătate de secol înainte de trezirea Africii și a tuturor popoarelor coloniale. Al doilea, că acești mari făuritori de istorie, pe care idealismul îi înfățișează de obicei o gamă vastă de calități și îmbinînd-le într-un mănunchi de adevărată originalitate organică, a decis întregul curs liber al spectacolului prin această dovadă de pătrundere intelectuală, cu care, de altfel, ne-a obișnuit de mult.

Dacă într-o anumită problemă fundamentală a piesei am dat interpretului mai multă importanță decît regizorului, nu mi se pare, în primul rînd, din pricina unui scrupul exagerat, că ar fi cîștigat în ceva. Dumitru Onofrei, Vasile Boghiță, Petrică Vasilescu, Gh. Iorgulescu au jucat rolurile secundare și episodice cu un bun tact, nu avea să-i reproșăm nimic. Această actriță, pe care am apreciat-o, cîndva, înclinată să se realizeze numai pe linia frămîntărilor dramatice și violent-sentimentale, se dovedește o ingenuă cu puteri de cochetă de prima mărime, capabilă de a învinge multe dificultăți. În rolul comisionistului Ftatatitei, Nelly Sterian a făcut, cu rezultate deseori bune, o încercare de a schimba sensibil genul și stilul său obișnuit. În rolul lui Pothinus, Gheorghe Aurelian a pus multă forță, dar a mai putea să destăinuiască în mai mare măsură și mai multe nuanțe de poleire a slăbiciunii. Ca personaj de comedie, Pothinus e totuși simplu. Cînd am avut fericitul prilej s-o aplaud la Moscova pe Galina Ulanova în „Romeo și Julietta" și pe Maia Plisetkaia în „Lauренția", o operă de Alexandr Krein — mai e nevoie să spun în spre cine se îndreaptă admirația mea ? Am mai cunoscut la Moscova o dansatoare foarte talentată, E. Maximova, una din elevele preferate ale Ulanovei.

— Și în afară de dans, alte preocupări ?

— Îmi place să citesc. Îndeosebi poezii și în special Arghezi. Apoi în ordine vine cinematograful. În această privință vă pot spune că sînt abonată la „Serile prietenilor filmului" la care particip cu plăcere, cînd timpul îmi permite.

— Cînd timpul și... vizitele. Astă seară, dacă nu mă-nșel, e spectacol și e aproape ora de începere...

Am plecat convins că peste toate preocupările, artista emerită Irinel Liciu are o singură și mare pasiune : dansul.

Sandu MARIAN

AVANCRONICĂ MUZICALĂ

Concerte dirijate de George Georgescu
Solistă: Pianista Magda Tagliafferro (Franța)

Revenit din turneul în Franța, artistul poporului George Georgescu, recent cooptat membru corespondent al Academiei R.P.R. (secția „Limbă, Literatură și Artă"), va dirija la 30 și 31 martie concertele orchestrei simfonice a Filarmonicii de Stat „G. Enescu".

Programul cuprinde una din cele mai spirituale și scînteietoare piese concertante ale muzicii contemporane și anume Concertul în Sol major pentru pian și orchestră de Maurice Ravel (1875—1937), pe care-l vom asculta în interpretarea pianistei Magda Tagliafferro, exponentă de seamă a școlii pianistice franceze. Născută în Brazilia, dar stabilită de mulți ani în Franța, Magda Tagliafferro și-a format stilul și concepția interpretativă în clasele de pian ale Conservatorului Național din Paris, unde a beneficiat de îndrumările lui Alfred Cortot. Ea însăși pedagogă a pianului și inițiatoarea unor cursuri de perfecționare pentru artiștii-pianiști, Magda Tagliafferro este de multă vreme un nume de prestigiu în viața muzicală internațională.

Autor de opere, balete, lucrări simfonice și de cameră, Ravel a fost un remarcabil compozitor al pianului. El a destinat acestui instrument cîteva din cele mai frumoase și expresive lucrări, printre care Concertul de pian pentru mîna stîngă și Concertul în Sol, dedicat primei lui interprete, Marguerite Long. Acesta din urmă este alcătuit din trei părți ce poartă indicațiile următoare : Allegramente, Adagio assai și Presto. Părțile de extremitate schipesc de vervă și umor tineresc. Deși construite după principii clasice, ele lasă impresia unor strălucitoare improvizații, adevărate focuri de artificii sonore. De-a lungul lor, pianul alternează tehnica virtuoză a Toccatei cu episoade de un rafinat lirism cvasi-romantic, în care instrumentul își dezvăluie toată capacitatea expresivă, în largi linii cantabile. În contrast cu prima și ultima parte a Concertului, mișcarea mijlocie este una din cele mai poetice pagini ale creației raveliene. Melodia principală, în pieslele lui, cu totul altă cauză, și anume primatul sensurilor de actualitate, și prin aceasta chiar, primatul marilor adevăruri.

Nu a avut deloc ambiția reconstituirilor colosale,' a la Flaubert, și îi lipsea simțul poetic al marilor drame ale sentimentului, pe care îl avea Shakespeare. Dar nu-și îngăduia nici o fantezie nimicitoare a adevărului istoric viu, ca Hugo sau Dumas. Ilustrează lecția bătăliilor romane pentru subjugarea poporelor și se preocupa de adevărul uman și de explicația contextual istorică a marilor personalități legendare, aurite și răsaurite, pînă la desfigurare, de către cele mai anti-realiști și anti-popular al metafizicienilor istoriei. Anacronismul dramelor istorice ale lui Shaw e libertatea marilor poeți de a sluji prozodia, morfologia și sintaxa, pentru afirmarea ideii poetice.»

În acest cadru liber, se relieefează cele două idei fundamentale ale acestei opere ironice, care este „Cezar și Cleopatra". Întîi că măreția istorică a cuceritorilor ascunde adevărul crud al războaielor de jaf, de asuprire, de anexiune, de înjosire a drepturilor celei mai elementare de viață a maselor populare, care, cîndva ne spune prologul — s-ar putea ridica pentru a întoarce o justă pedeapsă asupra agresorilor : grozav și profetic adevăr, adresat imperialismului englez, cu peste o jumătate de secol înainte de trezirea Africii și a tuturor popoarelor coloniale. Al doilea, că acești mari făuritori de istorie, pe care idealismul îi înfățișează de obicei o gamă vastă de calități și îmbinînd-le într-un mănunchi de adevărată originalitate organică, a decis întregul curs liber al spectacolului prin această dovadă de pătrundere intelectuală, cu care, de altfel, ne-a obișnuit de mult.

Dacă într-o anumită problemă fundamentală a piesei am dat interpretului mai multă importanță decît regizorului, nu mi se pare, în primul rînd, din pricina unui scrupul exagerat, că ar fi cîștigat în ceva. Dumitru Onofrei, Vasile Boghiță, Petrică Vasilescu, Gh. Iorgulescu au jucat rolurile secundare și episodice cu un bun tact, nu avea să-i reproșăm nimic. Această actriță, pe care am apreciat-o, cîndva, înclinată să se realizeze numai pe linia frămîntărilor dramatice și violent-sentimentale, se dovedește o ingenuă cu puteri de cochetă de prima mărime, capabilă de a învinge multe dificultăți. În rolul comisionistului Ftatatitei, Nelly Sterian a făcut, cu rezultate deseori bune, o încercare de a schimba sensibil genul și stilul său obișnuit. În rolul lui Pothinus, Gheorghe Aurelian a pus multă forță, dar a mai putea să destăinuiască în mai mare măsură și mai multe nuanțe de poleire a slăbiciunii. În loc să fie numai pe linia unui personaj de comedie, el este totuși simplu. Cînd am avut fericitul prilej s-o aplaud la Moscova pe Galina Ulanova în „Romeo și Julietta" și pe Maia Plisetkaia în „Lauренția", o operă de Alexandr Krein — mai e nevoie să spun în spre cine se îndreaptă admirația mea ? Am mai cunoscut la Moscova o dansatoare foarte talentată, E. Maximova, una din elevele preferate ale Ulanovei.

— Și în afară de dans, alte preocupări ?

— Îmi place să citesc. Îndeosebi poezii și în special Arghezi. Apoi în ordine vine cinematograful. În această privință vă pot spune că sînt abonată la „Serile prietenilor filmului" la care particip cu plăcere, cînd timpul îmi permite.

— Cînd timpul și... vizitele. Astă seară, dacă nu mă-nșel, e spectacol și e aproape ora de începere...

Am plecat convins că peste toate preocupările, artista emerită Irinel Liciu are o singură și mare pasiune : dansul.

Sandu MARIAN

Ne vizitează

Luna aprilie va fi bogată în manifestări muzicale cu concursul unor artiști de peste hotare. Între cei care ne vor vizita țara se numără și pianistul cehoslovac Iosef Palenicek care a mai concertat în țara noastră și a făcut parte din jurul concursurilor internaționale „George Enescu" de la București. Oaspetele este bine cunoscut și din imprimările de pe discuri, interpretînd împreună cu violonistul Alexandr Plocek, sonate de Beethoven. Iosef Palenicek va concerta la Iași, în zilele de 26 și 27 aprilie cu Filarmonica din localitate, iar pe data de 30 aprilie se va întîlni cu publicul bucureștean în cadrul concertului orchestrei simfonice a Cinematografiei.

PORTATIV

● IN APRILIE, Ansamblul de cîntece și dansuri din Silezia (R. P. Polonă) va întreprinde un lung turneu în Franța, urmînd să susțină numeroase reprezentații la Paris și în alte orașe.

● PRINTRE muzicienii care și-au anunțat de pe acum participarea la cel de-al nouălea Festival de muzică de cameră de la Divonne les Bains (Franța) programat între 22 iunie și 10 iulie, se află violoniștii Isaac Stern și Zino Francescatti, pianistul Robert Casadesus etc.

● CELEBRA artistă de culoare Josephine Baker a declarat recent la Londra că va părăsi scena și se va retrage din activitatea artistică pînă într-un an.

Turneul violonistului Mihai Constantinescu

Violonistul Mihai Constantinescu de la Filarmonica de Stat „George Enescu" va întreprinde în luna aprilie un turneu în R. S. Cehoslovacă și în R. P. Polonă. Artistul nostru va concerta împreună cu Filarmonica din Ma-rianske Lazne, în zilele de 3 și 4 aprilie, și la Gottvaldow în zilele de 9 și 11 aprilie. În R. P. Polonă va poposi la Bydgoszcz (unde va fi solistul a două concerte la 19 și 20 aprilie), la Varșovia (în ziua de 23 aprilie, aci urmînd a prezenta un recital) și la Lublin (în zilele de 26 și 27 aprilie cînd va susține de asemenea două concerte simfonice). Înaintea plecării sale, violonistul Mihai Constantinescu ne-a făcut cunoscut repertoriul său din aceste turnee.

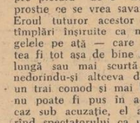

— Voi interpreta lucrări de Brahms, Beethoven, Dvorak, Bach, Haendel, Rachmaninov, Paganini, Șostakovici, Alfred Mendelsohn.

N.

De vorbă cu Irinel Liciu

Cînd ai putea fi oaspetele lui Irinel Liciu ? Diminețile în nici un caz. Ele sînt rezervate exclusiv studiilor și repetițiilor. Nu trece nici o zi fără ca prima solistă a Operei să nu studieze, să nu încerce a se perfecționa. După-amiezile sînt la fel de pline. Cîteva ore de odihnă, apoi spectacol... în sălile entuziaste ale marilor întrepinderi sau pe scena Teatrului de Operă și Balet. În orele de răgaz, Irinel Liciu, citește sau... preferă cinematograful...

Și totuși, gazda noastră nu lasă să se observe cu nimic că vizita a lipsit-o de cine știe ce ocupație preferată.

— De cînd am început să dansez ? De la 7 ani. Numai că atunci m-am lăsat, după cîteva zile, de exercitii. Eram deziluzionată. Nu înțelegeam de ce la loc să fiu lăsată să schițez pași pe parchet, așa cum voiam eu, trebuia să fac exerciții de gimnastică la bară. Dar eram prea îndrăgostită de dans, ca să pot renunța cu adevărat. M-am reîntors după cîțiva ani și am început studiile cu Elena Penescu-Liciu.

— Cum vă pregătiți rolul ?

— Depinde de spectacol. Dacă libretul are la bază o piesă de teatru — studiez mai întîi lucrarea dramatică, caut să fac cunoștință cît mai îndeaproape cu personajul piesei.

Pentru unul din rolurile mele preferate, acela al Julietei din „Romeo și Julietta" — am învățat mai întîi rolul din piesă — cu atenția actorului de dramă. Numai după aceea am început studiile coregrafice. Cum s-ar fi putut altfel reda poezia firească a acestui personaj ?

— Rolurile dv. preferate ?

— O întrebare care mă pune în grea dilemă. Sînt îndrăgostită de fiecare operă — și totuși, prefer cîteva... „Lacul lebedelor", „Călărețul de aramă", „Șeherazada", „Copelia", „Călin" și după cum am mai spus, „Romeo și Julietta".

— Și dansatorii dv. preferați ?

— Răspunsul deși pare mai dificil de dat, e totuși simplu. Cînd am avut fericitul prilej s-o aplaud la Moscova pe Galina Ulanova în „Romeo și Julietta" și pe Maia Plisetkaia în „Lauренția", o operă de Alexandr Krein — mai e nevoie să spun în spre cine se îndreaptă admirația mea ? Am mai cunoscut la Moscova o dansatoare foarte talentată, E. Maximova, una din elevele preferate ale Ulanovei.

— Și în afară de dans, alte preocupări ?

— Îmi place să citesc. Îndeosebi poezii și în special Arghezi. Apoi în ordine vine cinematograful. În această privință vă pot spune că sînt abonată la „Serile prietenilor filmului" la care particip cu plăcere, cînd timpul îmi permite.

— Cînd timpul și... vizitele. Astă seară, dacă nu mă-nșel, e spectacol și e aproape ora de începere...

Am plecat convins că peste toate preocupările, artista emerită Irinel Liciu are o singură și mare pasiune : dansul.

Sandu MARIAN

Irinel Liciu într-o scenă din „Seherazada"

ECOURI

● *CINEASTUL italian Fernando di Giamatteo realizează un film de montaj destinat, de-nunțe militarismul german. După cum a declarat regizorul, în vederea montării filmului a adunat 30 000 m de peliculă — documente de arhivă și actualități cinematografice care reflectă aspecte caracteristice ale istoriei Germaniei de la începutul veacului pînă în zilele noastre.*

● *ÎNTRE 9 și 24 iulie este programat să se desfășoare anul acesta cel de-al treilea Festival internațional al filmului de la Moscova.*

● *DOUĂ celebre vedete de cinema, Sophia Loren și Ava Gardner, urmează să apară împreună cu Cristofer Plummes într-un film care va evoca Parisul anului 1889 și expoziția universală, avînd în centrul acțiunii turnul Eiffel.*

● *ÎN MAI puțin de 20 de țări, printre care Anglia, Austria, Canada, R.S. Cehoslovacă, Franța, Italia, Japonia, R.P. Polonă, R.P. Română, Spania, R.P. Ungară, Uniunea Sovietică, au participat la cea de-a 19-a ediție a Concursului internațional de filme sportive desfășurat în martie la Cortina d'Ampezzo (Italia). Cu acest prilej au fost prezentate circa 60 de filme cu teme sportive.*

● *PE ECRANELE cinematografelor din R. Mongolă a început să ruleze filmul-comedie „Gogo se însoară în curînd". Inchinat tineretului care a plecat spre pămînturile desțelenite. Interpreții filmului sînt tinerii actori Dașdava, Damdinbazar, Buted, Tegmid. Regia este semnată de Jamsaran.*

● REGIZORUL Frank Bayer a început filmările în studioul „Defa" pentru filmul „În gura iepuilui", o ecranizare a romanului scriitorului Bruno Apitz. Rolurile vor fi interpretate de actori germani și străini : Erwin Geschonneck, Armin Müller-Stal, G. Wolf, Fred Delman, Peter Sturm (R.D.G.); Victor Avdiușko (U.R.S.S.); Boleslaw Potnicki (R. P. Polonă) și Chiriacuță Voicu (R. S. Cehoslovacă).

Autorul romanului este consultantul filmului și va apare în rolul unui prizonier al lagărului.

● *ASOCIAȚIA ziariștilor din R. P. Polonă a acordat distincții pentru cele mai bune filme ale anului 1962 următoarelor producții: „Vocea din colo" al regizorului Stanislaw Rozewicz, „Insula" al regizorului Kanevski Shindo și „Nouă zile din-tr-un an", al regizorului Mihail Romm. O menționă a fost acordată filmului italian „Aventura" al regizorului Michelangelo Antonioni.*

● *„DRUMUL CRESTELOR" se intitulează un film documentar realizat de regizorul-operator Piotr Finkelberg, închinat oamenilor și locurilor minunate din Republica Socialistă Sovietică Autonomă Kabardino-Balkaia, situată la poalele muntelui Elbruz.*

● *O COMEDIE cinematografică adaptată după o piesă de Jean Sarment (autorul piesei „Mamouret" jucată și la noi) a fost realizată de regizorul francez Gilles Grangier. Din distribuția filmului intitulat „Călătorie la Biarritz" menționăm pe Fernandel și Arletty.*

● BRIGITE BARDOT, după interpretarea rolului din filmul „Odihna dragostei", va apare în filmul regizorului Jean-Luc Godard, „Disprețul", o transpunere pe ecran a romanului cu același nume de Alberto Moravia, a cărui acțiune se desfășoară între afaceriștii din lumea cinematografului.

● *REGIZORUL polonez Jan Batory a început filmările în vederea realizării unui film de aventuri „Ultima cursă", care va prezenta istoria unei bande periculoase care și-a desfășurat activitatea pe litoralul Mării Baltice.*

LUMINILE RAMPEI

DOCUMENTARIȘTII LA LUCRU

● LA TEATRUL tineretului din Sofia se va prezenta piesa „Și dimineața e ziuă" de G. Djagarov, în regia lui A. Sopov.

● LA CELE 25 spectacole prezentate de Teatrul poec de tragedie din Pireu în URSS au asistat 40 000 de spectatori. De un succes deosebit s-au bucurat piesele „Medeea" de Euripide și „Electra" de Sofocle.

● TEATRUL de stat de păpuși din R.P. Ungară a împlinit 15 ani de existență. În acest timp au fost prezentate 10 500 de spectacole, la care au participat peste 3 milioane de spectatori.

● „POIANA BRAȘOV" se mtitulează un nou film cu caracter turistic (scenariul și regia Popiță Bugeanu, fotografia Paulin Tuțuleasa) care prezintă pitoreasca stațiune de interes international.

● „APA VIE", documentar despre activitatea nobilă a donatorilor de sînge și a prețioasei lor contribuții la salvarea vieților omenești este aproape gata. (Scenariul și regia : Ion Moscu, operator Gh. Kovacs).

● NUMEROASELE APLICAȚII ALE IZOTOPILOR vor fi tratate într-un film didactic consacrat acestei teme, în regia lui Paul Codreanu.

● PATRU DOCUMENTARE agricole vor intra în lucru. Ele vor explica probleme actuale ale ridicării producției agricole cum sînt : aplicarea îngrășămintelor chimice, folosirea rațională a dăunătorilor la cereale, asigurarea bazei furajere și pregătirea tractoarelor.

● MUNCA EROICĂ a constructorilor hidrocentralei de pe Arges va face obiectul documentarului „4.000 DE TREPTE SPRE CER" a cărui scenariu începe curînd după un scenariu de Pompiliu Gilmeanu, în regia lui Titus Mesaros, operator fiind Petre Gheorghe.

● ÎN ATELIERUL sculptorului Vida Geza, regizorul Mirel Iliescu va realiza împreună cu operatorul Sergiu Huzum un documentar consacrat feluiui în care artistul se inspiră din realitățile noastre noi și cum își creează el operele.

● „LINIȘTE" este în acelaș timp titlul filmului la care lucrează în prezent regizorul Al. Boiangiu și operatorul Wili Goldgraber dar și apelul pe care-l adresează — cu milioacele satirei — celor care sînt prea zgomotoși.

● O REPETIȚIE a Filarmonicii sub bagheta lui George Georgescu va fi înregistrată pe peliculă în regia lui Paul Barbăneagră și a operatorului Sergiu Huzum.

● COMORILE galeriei universale de la Muzeul de Artă al R. P. Române vor fi înfățișate cinefililor în documentarul pe care-l vor realiza regizoarea Nina Behar și operatorul Gh. Herschdörfer.

CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA

„Cezar și Cleopatra"
la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra"

În anii revoluției culturale și ai transformării teatrului nostru în școală și tribună a culturii populare, Bernard Shaw — foarte puțin și prost cunoscut în precedentele cîteva decenii de teatru și cultură burgheză — a devenit un dramaturg favorit al publicului nostru nou.

Fenomenul este foarte explicabil, căci în momentul reconstituirii unei noi scări de valori, științifică și realistă, inteligența, subtilitatea și sinceritatea lui Shaw trebuiau să fie de un neprețuit ajutor pe linia criticii anti-burgheze și anti-imperialiste, a demascării necruțătoare a impostorii idealiste sub care a fost învăluit, de veacuri, adevărul adevărat și crud al istoriei, al moralei, al culturii, al artei, al luptei dintre clase și al raporturilor dintre oameni. Pentru epoca descătușării din ce în ce mai biruitoare a luptei pentru libertate a claselor și popoarelor asuprite, glasul lui George Bernard Shaw este și rămîne unul din marile glasuri ale adevărului. Shaw a scris multe drame istorice, pe care el au le-a calificat însă niciodată astfel, decît cu mult subînțelees, cu ghilimele și cu surîs ironic. Astfel trebuie să le considerăm și noi, plecînd de la ideea de bază că puțini au fost scriitorii, mai ales ai acelei epoci, pe care comandamentul actualității să-i fi stăpînit și conținut mai strîns decît pe el. Avea, fără îndoială, simțul istoriei, îl avea în mult mai mare măsură decît alții, căci era un scriitor hrănit cu concepții științifice, un scriitor care, nu fără ecouri și rătăciri, a izbutit să ajungă la singura adevărată concepție științifică asupra lumii, concepția marxist-leninistă a materialismului dialectic. Dar nu avea deloc gustul necropolei istorice, al evocării idealiste de lumi moarte. Prin aceasta se plasa la antipodul romantismului, cu care avea în comun, la modul cel mai paradoxal posibil, libertatea nestînjenită față de rigoarea documentară și exactitatea arhivistică: faimoasele anacronisme, prezente și la Shakespeare, ca și la Dumas, au în piesele lui, cu totul altă cauză, și anume primatul sensurilor de actualitate, și prin aceasta chiar, primatul marilor adevăruri.

Nu a avut deloc ambiția reconstituirilor colosale,' a la Flaubert, și îi lipsea simțul poetic al marilor drame ale sentimentului, pe care îl avea Shakespeare. Dar nu-și îngăduia nici o fantezie nimicitoare a adevărului istoric viu, ca Hugo sau Dumas. Ilustrează lecția bătăliilor romane pentru subjugarea poporelor și se preocupa de adevărul uman și de explicația contextual istorică a marilor personalități legendare, aurite și răsaurite, pînă la desfigurare, de către cele mai anti-realiști și anti-popular al metafizicienilor istoriei. Anacronismul dramelor istorice ale lui Shaw e libertatea marilor poeți de a sluji prozodia, morfologia și sintaxa, pentru afirmarea ideii poetice.»

În acest cadru liber, se relieefează cele două idei fundamentale ale acestei opere ironice, care este „Cezar și Cleopatra". Întîi că măreția istorică a cuceritorilor ascunde adevărul crud al războaielor de jaf, de asuprire, de anexiune, de înjosire a drepturilor celei mai elementare de viață a maselor populare, care, cîndva ne spune prologul — s-ar putea ridica pentru a întoarce o justă pedeapsă asupra agresorilor : grozav și profetic adevăr, adresat imperialismului englez, cu peste o jumătate de secol înainte de trezirea Africii și a tuturor popoarelor coloniale. Al doilea, că acești mari făuritori de istorie, pe care idealismul îi înfățișează de obicei o gamă vastă de calități și îmbinînd-le într-un mănunchi de adevărată originalitate organică, a decis întregul curs liber al spectacolului prin această dovadă de pătrundere intelectuală, cu care, de altfel, ne-a obișnuit de mult.

Dacă într-o anumită problemă fundamentală a piesei am dat interpretului mai multă importanță decît regizorului, nu mi se pare, în primul rînd, din pricina unui scrupul exagerat, că ar fi cîștigat în ceva. Dumitru Onofrei, Vasile Boghiță, Petrică Vasilescu, Gh. Iorgulescu au jucat rolurile secundare și episodice cu un bun tact, nu avea să-i reproșăm nimic. Această actriță, pe care am apreciat-o, cîndva, înclinată să se

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Magazin

ANUL VII—Nr. 287
•
Sîmbătă
6 aprilie 1963
•
8 pagini — 1,50 lei

DIN SUMAR:

CEL MAI TÎNĂR MUZEU DIN ȚARĂ
POVESTEA CELOR SAPTE SATE

PRIETENA MEA CARTEA
V. I. CIUIKOV:
LA INCEPUT DE DRUM

Mica bibliotecă „Magazin"
„ARANJAMENT ÎN ALB ȘI NEGRU"
Schiță de Dorothy PARKER

Scena și ecranul

NOTE DE TELESPECTATOR

Trei fete

(Popas printre țesătoarele de la „Partizanul Roșu"-Brașov

Le-am cunoscut într-o duminică dimineața, în camera lor de la căminul fabricii. Mi s-au părut foarte deosebite între ele. La început.

...Anastasia Bobescu sau mai pe scurt Sia, cum o alintă toată lumea, e micuță și vioaie. Are în ea ceva de veveriță. Supță, cu părul tuns scurt, cu rîsul mereu în colțul buzelor pare mai curînd o liceeancă decît o țesătoare... „cu o vechime în muncă de șase ani!" Aproape că și ea se miră că atîția ani au trecut așa de repede. Parcă ieri a intrat în țesătorie. Parcă ieri se lupta cu nervozitatea aceea nedeslușită din care cauză își pierdea capul cînd se întîmpla cîte ceva la război. Acum are 23 de ani, motiv pentru care uneori, compunîndu-și o mimică cît se poate de severă îi se adresează colegelor mai tinere: „Eu sînt cea mai mare, de mine trebuie să ascultați!" Celelalte, „mai mici" decît ea, pufnesc în rîs.

Da, dar ea este țesătoarea căreia i s-a dat în grijă un război adus recent în fabrică pentru experimentare, un război automat, modern, de mare productivitate. Rezultatele obținute în timpul perioadei de experimentare vor arăta posibilitatea și eficacitatea introducerii pe scară mai largă a noului utilaj. Ele țin și de munca Anastasiei. Acest lapt, dă, el singur, măsura nivelului profesional al Anastasiei Bobescu. Modestă, fata consideră că orice altă țesătoare ar putea să lucreze la un asemenea război. Virginia Grama, — una dintre cele două fete, colege de cameră cu Anastasia Bobescu — o corectează aducînd un exemplu ce le este bine cunoscut amîndurora.

— E firește mai ușor să lucrezi la un război automat, spune Virginia, dar în același timp e și mai greu. E mai ușor pentru că tu, țesătoare ești eliberată de operațiile dificile care influențează direct calitatea produsului, dar e mai greu pentru că la războiul automat ți se cer o serie de cunoștințe în plus: o bună cunoaștere din punct de vedere mecanic a organelor de bază ale mașinii, a condițiilor necesare unei funcționări optime și bineînțeles un puternic spirit de observație.' Se vede că firea vioaie și pătrunzătoare a Anastasiei corespunde unor asemenea cerințe.

Mă întreb însă de unde știe toate astea, Virginia Grama, care nu lucrează, care n-a lucrat la un război automat, mă întreb dacă ea ar putea să lucreze la un asemenea utilaj.

Pare să fie un temperament opus Anastasiei Bobescu. Mi se pare, e mai tînără decît aceasta cam cu vreo doi ani. Are însă un fel de a se mișca, de a vorbi, calm, măsurat, încît fără să vrei te gîndești că dacă fetele din cameră ar trebui să asculte de una din ele, apoi aceea ar fi Virginia.

Ca și Anastasia, Virginia are și ea „o vechime în muncă de șase ani". Ca și Anastasia, Virginia face parte din tînăra generație de țesătoare sosită la „Partizanul Roșu" care au intrat în țesătorie dotînd cu ele un bagaj însemnat de cunoștințe teoretice, prospețime, îndrăzneală. Îmi amintesc acum o întîmplare petrecută mai demult aici la „Partizanul", o întîmplare a cărei autoare a fost, într-un fel Virginia Grama.

Virginia lucra în schimb pe aceleași mașini cu Elena Dumitrescu, o țesătoare mai vîrstnică, îndeajuns de experimentată, ca să se poată menține timp îndelungat în frunte.

Elisabeta PETREANU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

FOCUL VIU

O istorie a invențiilor și descoperirilor românești

Cărți în ajunul apariției

FOCUL VIU — pagini din istoria invențiilor și descoperirilor românești — de Dinu Moroianu și I. M. Ștefan, volum în preajma apariției la „Editura științifică", cuprinde o sinteză a evoluției inventivității și originalității științifice românești, de la primele manifestări ale tehnicii și științei pe pămîntul patriei și pînă în pragul zilelor noastre. Astfel, valoroasa moștenire reprezentată de invențiile și descoperirile noastre va fi pusă la îndemîna marelui public, așa cum acest lucru astăzi s-a făcut în atîtea alte domenii.

Bazați pe un vast material de documentație și pe o largă investigație personală, autorii prezintă într-un masiv volum, cu sute de desene și planșe, aspecte și documente, în bună parte inedite, din trecutul științei și tehnicii noastre.

Lucrarea, care îmbină caracterul științific cu accesibilitatea formei, este o primă încercare de desțelenire a acestui domeniu, pînă acum neîndeajuns cercetat. Ea dovedește că „focul viu" al geniului poporului nostru, mocnind adesea în trecut sub cenușa împrejurărilor potrivnice, și care scînteiază azi cu atîta putere, datorită faptului că nimic nu mai stă în calea promotorilor noului, — se bazează pe o veche tradiție în această direcție.

Publicăm în cele ce urmează fragmente din „Focul viu".

UN „balonist": MIHAIL BRĂNEANU

În rîndurile aeronauților exista, în ultimul deceniu al secolului trecut, o aprigă controversă, care îi împărțea în două tabere.

O parte dintre ei susțineau că numai un aparat mai ușor ca aerul, de pildă un balon, ar putea soluționa definitiv problema zborului. Gazele mai ușoare ca aerul reprezentau, în concepția lor, singurul mijloc practic de ascensiune și plutire. Baloanele puteau fi și dirijate, folosindu-se curenții aerieni prielnici sau elice.

Ceilalți, bazîndu-se pe studiul zborului păsărilor, erau de părere că un motor puternic atașat unui aparat avînd forma și aripile ca ale păsărilor, ar fi mijlocul cel mai indicat spre a se realiza visul multimilenar al omenirii.

Multă vreme baloniștii au avut partizani mai numeroși decît susținătorii zborului cu aparate mai grele decît aerul, iar perfecționarea tehnică a baloanelor și dirijabilelor a pus la încercare iscusința multor inventatori.

Într-o conferință despre ultimele progrese ale navigației aeriene, ținută în ianuarie 1885, Ștefan Hepites arată următoarele în legătură cu o contribuție românească în această direcție:

„Numit acum cîțiva ani... într-o comisiune pentru cercetarea invențiunii unui compatriot al nostru relativă la baloane, am avut ocazia să studiez mai de aproape această chestiune...".

Inventatorul de care vorbește mai departe Hepites, fără a-i da numele, ne-a rămas necunoscut. Știm însă că el s-a preocupat de *„găsirea unei mașini ușoare, dar puternice, care să poată imprima aerostatului o iuțeală mai mare decît aceea a curenților ordinari din atmosferă".*

Neavînd alte lămuriri asupra acestei invenții, să reținem totuși că pe la 1880 existau și în țara noastră oameni preocupați de gîndul aflării mijloacelor de propulsare artificială a baloanelor, astfel ca acestea să nu mai fie la discreția vînturilor, idee care era în atenția a numeroși tehnicieni vestiți din străinătate.

La începuturile aeronauticii se preconizaseră în această privință multe soluții fanteziste (de pildă, folosirea de atelaje de vulturi dresați sau utilizarea energiei musculare a omului). Anul 1852 a curmat aceste utopii: Henri Giffard a făcut atunci primele evoluții în balonul său dirijabil, asigurînd propulsarea cu ajutorul unui motor cu abur ce mișca o elice. Astfel a luat sfîrșit amăgirea propulsiei prin „motor animat". Și deși în 1872 se înfăptuiește prima aplicare a motorului cu explozie la aeronautică (balonul dirijabil al lui Haenlein, la Brunn), iar în anul 1884 se realizează primul circuit aerian închis prin dirijabilul cu motor electric al lui Ch. Rénard și A. Krebs, problema locomoției aeriene era departe de rezolvare.

Preocuparea „compatriotului" de care vorbea Hepites îl situează astfel în pleiada acelora care, la vremea aceea, atacau cu îndrăzneală această problemă.

Un alt tehnician, Mihail Brăneanu, a lucrat de asemenea la rezolvarea acestei probleme. În cursul studiilor sale de la Berlin, el cunoscuse aprigă dispută dintre „baloniști" și partizanii aparatelor mai grele decît aerul.

Presa vremii a dezbătut mult invenția lui Brăneanu (pentru ca după cîțiva ani să fie dată cu totul uitării). Articolele publicate nu ne dau însă o imagine suficient de clară asupra invenției sale.

Există totuși un document demn de încredere, fiind semnat de o comisie a „Societății de științe fizice" din București, alcătuită din Spiru Haret, pe atunci profesor de mecanică la Facultatea de științe din București, de Ștefan Hepites, directorul Institutului nostru meteorologic și de D. Negreanu, profesor de fizică la Facultatea de științe din București.

Iată, după „Revista științifică ilustrată", din ce se compunea aparatul inventat de Brăneanu:

1. Un balon în formă de țigară;
2. Un aparat propulsor, format din două roți cu palete mobile fixate la capetele unui ax, fixat la rîndu-i de corpul balonului, perpendicular pe planul vertical median;

• *(Continuare în pag. 4-a)*

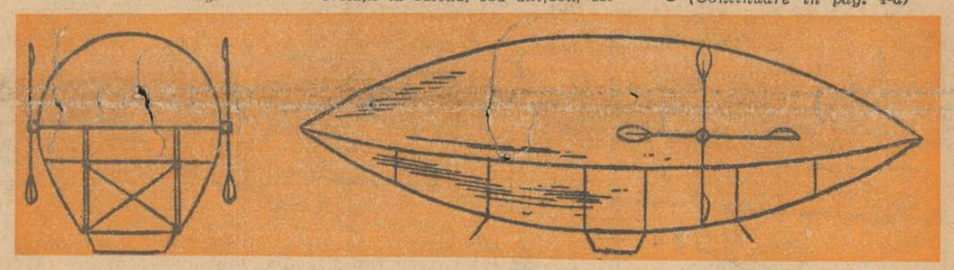

Balonul lui Mihail Brăneanu

Ilustrație pe sticlă de Vlad Frăsina, la povestirile lui Edgar Allan Poë

AMINTIRI

de acad. Victor EFTIMIU

Îmi cade în mînă un album, „50 figuri contemporane", apărut în 1913, în editura „Flacăra". Text: P. Locusteanu, redactorul acelei reviste, și desenuri, admirabile desenuri, mai mult portrete decît caricaturi, de Iser.

Răsfoiesc cu melancolie această culegere: din cei cincizeci care figurează în paginile de-acum cincizeci de ani, mai trăiesc doi: Alexandru Cazaban și cu mine, — Cazaban, de care mă leagă o veche și caldă prietenie.

Excelentul nuvelist, decanul literelor noastre, a trecut de nouăzeci de ani, e în plină vigoare fizică și spirituală. Ne cunoaștem de aproape șaizeci de ani. Am colaborat începînd din 1906, la „Viața literară și artistică" a lui Coșbuc, Gorun și Chendi, am colindat țara în diferite „șezători-umblătoare", cum le spunea Chendi, și nici o neînțelegere nu ne-a despărțit cîndva.

Fruntași ai vieții politice, culturale și artistice de atunci, perindă în albumul lui Iser și Locusteanu. Cazaban deschide galeria scriitorilor. Îi urmează Ion Slavici, I. L. Caragiale, Alexandru Macedonski, Al. Vlahuță, G. Coșbuc, Barbu Delavrancea, I. A. Brătescu-Voinești, Mihail Sadoveanu, N. Iorga, Ovid Densușianu, Ion Gorun, Gala Galaction, D. Anghel, St. O. Iosif, Al. Davila, Octavian Goga, Cincinat Pavelescu, Ion Minulescu și alți cîțiva de care se vorbește mai puțin. Chipuri atît de cunoscute, poeți și prozatori intrați în istoria literaturii noastre, surid sau se încruntă în paginile acestui album, animați de verva și spiritul de observație al marelui desenator care a fost Iser.

Intrînd, foarte tînăr, în arena literară, am avut norocul să-i cunosc pe toți și să mă bucur de prietenia lor.

★

Dacă unii scriitori au avut norocul să ajungă și să întreacă vîrsta psalmistului: Ion Slavici, Gala Galaction, M. Sadoveanu, Radu D. Rosetti, T. Arghezi, Al. Cazaban, Ion Agîrbiceanu, alții au murit prea tineri. Înainte de a-și fi dat întreaga măsură a talentului și a experienței lor literare.

Experiența e un adaos de preț în vocația unui artist. Observația devine mai profundă, stilul mai concis, limba mai pură, mai bogată și mai densă. Stîngăciile dispar, influențele înaintașilor se atenuează. Cu vîrsta, scriitorul cîștigă în originalitate.

• *(Continuare în pag. 3-a)*

A FOST OASPETELE NOSTRU

PAUL ROBESON

Există artiști de seamă, al căror renume depășind domeniul vocației care i-a consacrat, se bucură în ochii semenilor lor de un prestigiu cu mult mai mare decît acela pe care îl aduce, în mod obișnuit, afirmarea talentelor excepționale.

Paul Robeson nu este numai un artist deosebit de înzestrat. Faima care îi însoțește numele nu se datorește doar vocii sale fără pereche, ci, întîi de toate, faptului că această voce reînnoiește, cu fiecare cîntec, o mărturisire de dragoste față de oameni, că Paul Robeson, în care omul și artistul, luptătorul și umanistul, sălășluiesc într-o admirabilă osmoză, a devenit de multă vreme un simbol: simbolul artei militante, al cîntecului care îi însuflețește, îi unește și îi înalță pe oameni, în ciuda oricăror vicisitudini, al cîntecului care înfruntă oprimarea, care slăvește pacea și înțelegerea între oameni.

La începutul activității artistice, viitorul mare cîntăreț era actor dramatic anonim în teatrele de provincie din Statele Unite. Recunoașterea talentului, promovarea pe marile scene ale lumii, i-au venit cu greutate, la o vîrstă cînd artistul trecuse de prima tinerețe și, potrivit mărturisirilor sale, la aceasta și-a dat concursul cunoscutul dramaturg american Eugen O'Neill care, negăsind un interpret potrivit pentru piesa sa „Împăratul Jones" l-a oferit lui Robeson rolul titular.

După ce debutează cu mare succes la Londra ca actor dramatic, în piesa lui O'Neill, Paul Robeson avea să se afirme în fața publicului din Europa ca neîntrecut interpret al folclorului negru din Statele Unite. Era în primă-

Boris BUZILĂ

• *(Continuare în pag. 3-a)*

PICTORIȚA AMATOARE
VLAD FRĂSINA

Comuna în care, în urmă cu 19 ani, s-a născut Vlad Frăsina din Piatra Neamț poartă numele unui scriitor care, ne încîntă anii copilăriei: Ion Creangă. Prima carte pe care a citit-o Vlad Frăsina cuprinde — nu e de mirare — poveștile marelui humuleștean. Acea carte n-a ajuns întîmplător în mîinile fetiței, care venise la oraș, chemată de tumultuoasa viață a șantierului de la Bicaz, de vreme ce, acela care i-a dăruit-o nu a fost altcineva decît bătrînul cărturar Iacov Chirileanu, unul dintre primii editori ai operei lui Ion Creangă.

Am ascultat-o povestind, inspirată, fetiței ei de doi ani, un basm cu Harap-Alb, într-o seară, cînd afară viscolea amarnic.

Luiza CRISTESCU

• *(Continuare în pag. 4-a)*

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

ÎN ANGLIA au sosit mai mulți locuitori de pe o insulă atlantică recent distrusă în urma erupției unui vulcan. Această insulă se afla undeva între Capul Bunei Speranțe și America de Sud. Pe teritoriul ei trăiau cîteva sute de oameni. Cu toții se îmbrăcau după moda secolului al XVIII-lea și nimeni dintre ei nu a văzut în viața lui avion, automobil sau radio.

●

PE DRUMUL care duce la templul de la Luxor au fost descoperite 15 noi statui pe care se află inscripții și hieroglife, înfățișînd viața socială egipteană din timpul domniei faraonului Nukt Nib Uf, precum și descrieri ale ceremoniilor pentru proslăvirea zeului Amon. Din inscripții reiese că în acea epocă ar fi avut loc o enormă creștere a apelor care ar fi acoperit întregul Egipt. Se vorbește, de asemenea, despre existența mai multor proiecte de irigare ce urmau a fi efectuate după inundații. Noile statui sînt asemănătoare sfinxului, avînd cap omenesc și corp de leu.

●

NAM DJUNPAIK, de origine sud-coreeană, a fost la început un pianist virtuos. Într-un rînd, în turneu în S.U.A., a încercat să fie original cu orice preț: în timpul interpretării și-a vărsat pe haină făină, apă, a bătut cu ciocanul în clapele pianului și în curînd „artistul" a fost decretat specialist în așa-numita muzică tehnică. Pentru interpretarea acestei „muzici", e nevoie doar de ciocane pneumatice, de sirene cu aburi și de alte asemenea „instrumente".

●

ÎN ITALIA s-a hotărît să se serbeze aniversarea a 750 de ani de la „inventarea" macaroanelor. Inventatorul lor, cică, ar fi fost un alchimist sicilian, căruia, după propunerea unora, este cazul să i se ridice un monument în Sicilia.

●

CĂSĂTORIA tinerei italience Wilma d'Angelo, cu Luigi Pellicio, italian emigrat în S.U.A., a avut loc „ca-n filme". Într-o zi, cînd era mai necăjită, în timp ce împacheta spagheti pentru export, fata și-a strecurat într-unul din pachete fotografia, neuitînd bineînțeles să noteze pe verso și adresa. După trei luni, a primit o scrisoare de la Luigi, în care aprecia atît spaghetele cît și... fotografia. Acum corespondența a luat sfîrșit, pentru că tinerii s-au cunoscut, s-au plăcut și s-au căsătorit.

●

ÎN NOUA ZEELANDĂ s-a instituit un concurs pentru construirea unui dispozitiv care să semnalizeze defecțiuni în turbinele de gaz și de țiței. Cercetările au durat cîțiva ani, după care specialiștii au ajuns la concluzia că cel mai bine ar fi să se folosească în acest scop... un cîine special dresat, întrucît în 60 de minute, un cîine poate „verifica" 1 500 metri de conductă.

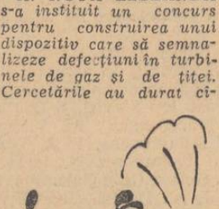

●

ÎN UNIUNEA SOVIETICĂ, durata medie a vieții a ajuns în momentul de față, la 69 ani. Potrivit datelor recensămîntului populației efectuat în anul 1959, U.R.S.S. numără 21 700 persoane în vîrstă de o sută și peste o sută de ani.

RAIKIN RÎDE...

Arkadii Raikin — rîde...

Și împreună cu el rid mii și mii de oameni, care pentru două ore se transformă în spectatori nemenajîndu-și de fel palmele pentru a aplauda.

Arkadii Raikin rîde...

Și împreună cu el rîde vremea în noul spectacol care se numește chiar așa: „Rîde vremea".

Arkadii Raikin rîde și biciuiește tot ceea ce împiedică pe oameni în construirea vieții noi.

Despre arta lui nu e nevoie să scriu. Ne-aducem aminte de el pe scenele românești, îl cunoaștem.

Noul spectacol „Rîde vremea" atrage ca un magnet pe moscoviți. Și un mare merit al succesului îl au „Ghiuriarii". Acest nume... colectiv aparține unor foarte talentați autori de miniaturi: Ghindin, Riabkin și Rîjov. În timpul spectacolului, în așa-numitele „pauze", Raikin se apropie de microfon și începe să recite fabule. E drept sînt fabule... inverse: animalele vorbesc despre oameni. Azov și Tihvinski, autorii acestor fabule, cuceresc și ei o parte a aplauzelor entuziaste adresate lui Arkadii Raikin.

Cîteva scene vor intra desigur în antologia umorului sovietic. Am în vedere în primul rînd „O poveste de necrezut": un bătrîn savant (A. Raikin) vrea să dăruiască biblioteca sa. Se găsește însă un birocrat (același Raikin) care nu poate înțelege acest gest și începe să ceară o serie întreagă de documente explicative. Interpretată într-un ritm foarte alert, miniatura aceasta ne dezvăluie încă odată uimitorul talent al lui Raikin și... viteza cu care este capabil să-și schimbe expresia feței și îmbrăcămintea.

N. Gogol a scris „Cum s-au certat Ivan Ivanovici cu Ivan Nikiforovici". Teatrul de miniaturi din Leningrad a actualizat... cearta și în fața spectatorilor se desfășoară o acțiune plină de învățăminte.

Întreg colectivul teatrului interpretează cu foarte mult umor două miniaturi ale unuia din coautorii spectacolului. Neli Cobar: „Politețea" (o scenă la stația de autobuz) și „Se mai întîmplă" (un moment la o fabrică cu director, adjuncți, șefi de servicii și... un singur muncitor).

După spectacol (care s-a terminat cu un val de aplauze ce au durat 15 minute) stau de vorbă în culise cu Arkadii Raikin. E foarte obosit dar mulțumit de succes.

— Cred că Romînia va rămîne o pagină luminoasă în istoria teatrului nostru. Cînd îmi amintesc de zilele frumoase petrecute la dv., îmi revine în memorie imaginea spectatorilor romîni care m-au primit cu atîta căldură. Ziarele românești au scris multe cronici laudative. Cred că un mare merit l-a avut bunul meu prieten Mircea Crișan, un actor cu o gamă extrem de largă de posibilități artistice.

Și după cum ați văzut, prezența românească există și în spectacolul „Rîde vremea". Cele două miniaturi ale lui Neli Cobar ne-au plăcut foarte mult și le-am inclus în spectacol.

Perspective? Vom mai juca la Moscova, apoi la Leningrad în orașul nostru natal, apoi vom face un turneu prin U.R.S.S. Între timp, adunăm noi miniaturi, le prelucrăm, le învățăm. Pregătim premiere din... mers.

Vă rog să transmiteți un călduros salut cititorilor dumneavoastră printre care cred că au existat și cîțiva spectatori ai noștri.

Aveți un stilou? Și-acum o filă din carnetul dv. Se poate? Aș vrea să adresez cîteva rînduri prietenilor din Romînia.

...Și, Raikin a scris salutul pe care îl puteți citi în facsimilul alăturat.

Al. STARK

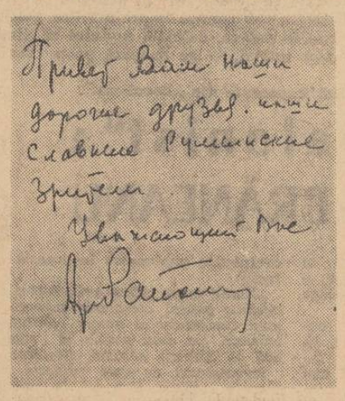

Vă salut dragi prieteni, dragii noștri spectatori romîni.

Cel care vă respectă,
ARKADII RAIKIN

meridiane

„INTERVENȚIE CHIRURGICALĂ"

Atunci cînd unele boli ajung în anumite faze singura salvare o constituie intervenția unui medic chirurg. În cele ce urmează nu este însă vorba de o intervenție chirurgicală oarecare ci de una cu totul deosebită. Operația este pregătită pe baza unui diagnostic pus de oficialități. „Diagnosticul constă într-un raport dat publicității la sfîrșitul lunii martie în capitala Angliei și poartă parafa dr.-ului Richard Beeching, președinte al căilor ferate engleze.

S-ar putea pune întrebarea: ce legătură există între un raport dat publicității, un președinte al unei societăți de căi ferate și o intervenție chirurgicală? Există o legătură întrucît acest raport prevede într-adevăr o „intervenție chirurgicală" dar... în organizarea căilor ferate engleze, și potrivit afirmațiilor autorului, dr. Beeching „cu cît mai repede se va efectua operația chirurgicală cu atît va fi mai bine".

Despre ce e vorba?

În ultimii ani căile ferate engleze au înregistrat un deficit în continuă creștere. Astfel, în 1961, deficitul a fost de 135,9 milioane lire sterline, în 1962 de 170 milioane lire sterline, iar potrivit ziarului francez „Le monde", după unele previziuni, în anul 1963 deficitul va continua să crească.

În scopul unei reduceri a deficitului căilor ferate britanice, autorul raportului mai sus citat prevede: închiderea a 2.363 de gări, suprimarea a 266 servicii de autobuze, reducerea cu 25 la sută a rețelei de căi ferate și scoaterea din circulație a 321 trenuri de pasageri. Din cauza acestor măsuri 150.000 de persoane, care sînt în prezent salariate ale căilor ferate, vor îngroșa rîndurile șomerilor. Dar, cu această, intervenția chirurgicală nu a luat sfîrșit. Autorul ei a dat de înțeles că se prevede, în afara celor amintite, o majorare cu peste 10 la sută a tarifelor transporturilor pe căile ferate.

Deficitul există, într-adevăr. Era însă inevitabil să se ajungă la el? Faptele arată care sînt factorii determinanți ai deficitului.

Adus în fruntea administrației căilor ferate în 1961 de către cercurile de afaceri interesante, dr. Beeching le-a intrat acestora imediat în grație prin rîvna cu care, încă de la început, s-a străduit să le aplice directivele. În acest scop în cursul anului 1961 au fost închise 301 linii ferate secundare, iar peste 1.000 de gări și depozite au avut aceeași soartă. Și, bineînțeles că muncitorii care deserveau aceste gări au fost aruncați pe drumuri. În schimb numărul funcționarilor de birou a fost sporit, iar lefurile conducătorilor administrativi au crescut cu 40 la sută, în timp ce salariile feroviarilor au fost „înghețate".

Aceasta a fost pe scurt „intervenția chirurgicală" a dr. Richard Beeching în problema căilor ferate britanice.

„Intervenția chirurgicală" ar fi putut fi deci evitată printr-o mai bună politică administrativă.

Printre gările ale căror porți vor fi închise, iar peroanele lor vor rămîne pustii, se numără și celebra gară scoțiană care poartă numele puțin obișnuit... Llanfairpsllgwingyllgogerycchwyrndrobwllllantysiliogogogoch (fotografia alăturată).

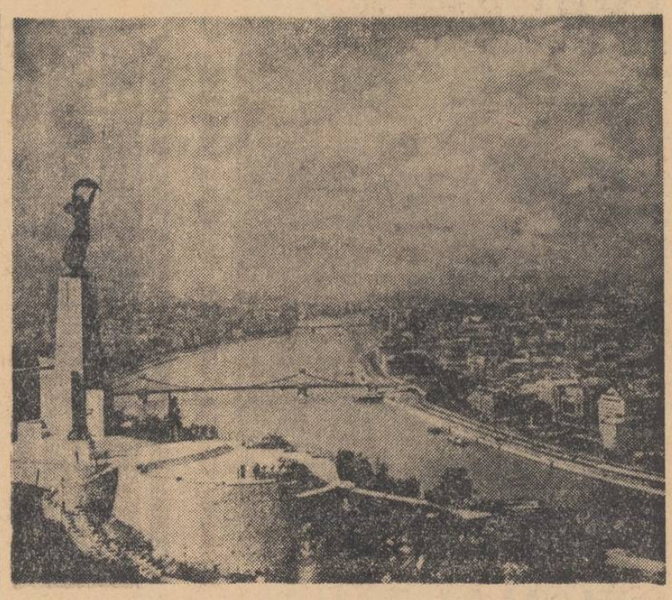

O imagine pitorească a Budapestei — capitala R.P. Ungare. În stînga se vede monumentul Libertății de pe Muntele Gellert.

Atacul... fotbaliștilor

Presa franceză se ocupă pe larg de criza care domnește în lumea fotbalului. Cîteva evenimente au reținut atenția: demisia a doi cunoscuți antrenori și proiectul fotbaliștilor profesioniști de a declara grevă. Albert Batteux și Pierre Pibaret au hotărît să plece de la cluburile pe care le antrenau — Stade de Reims și Racing Club—Paris. Demisia celor doi este determinată de decăderea celor două echipe și de imposibilitatea redresării lor în actualele condiții. Revista „L'Express" scria în legătură cu aceasta: „Analiza care l-a condus pe Pibaret la abandonarea fotbalului se aseamănă cu cea care a îndemnat pe fotbaliști, în două rînduri, să se gîndească la o grevă. Fotbalul profesionist, în actuala sa structură și condus așa cum este, nu oferă celor care îl practică nici un fel de asigurare serioasă. Se simte că vasul, prost condus, pîrîie în toate părțile".

Fotbaliștii și antrenorii francezi sînt tot mai îngrijorați de soarta lor din două puncte de vedere: în primul rînd este vorbi despre situația lor actuală; în al doilea rînd despre perspectivele lor de viață în momentul cînd vor trebui să abandoneze sportul. Revista „Paris Match" dă cîteva exemple în legătură cu problemele care frămîntă în momentul de față lumea fotbalului profesionist.

Cazul lui Fontaine, omul care a marcat cele mai multe goluri la penultimul campionat mondial, este edificator. În ianuarie 1961 acesta își fracturează piciorul. La spital, un ziarist îl întreabă:

— Ați plîns la ieșirea de pe stadion?

— Nu am plîns de durere, a răspuns Fontaine. Nu mi-era rău. Am plîns pentru timpul pierdut, am plîns din cauza neliniștii pe care mi-o provoacă necunoașterea viitorului.

Fontaine avea dreptate. În vara anului trecut el s-a văzut nevoit să abandoneze activitatea din cauza fracturii suferite. Societatea de asigurare nu a vrut să achite însă sumele datorate pentru cazul de invaliditate al acestuia. Ea ar fi trebuit să plătească suma de 55 milioane de franci vechi (40 milioane clubului și 15 milioane jucătorului!). Societatea de asigurare a pretins că odată vindecată fractura, Fontaine ar fi putut să continue să joace. Jucătorul a răspuns că nu este suficient faptul de a putea merge pentru a putea și juca. Totul a fost în zadar.

În acel moment a început să acționeze Uniunea fotbaliștilor profesioniști, nou creată, condusă de Just Fontaine. Munca juridică de apărare a drepturilor fotbaliștilor profesioniști este asigurată de un avocat specializat în cauze cu caracter sportiv.

Jacques Bertrand a împărtășit unui ziarist francez cîteva aspecte din viața fotbaliștilor profesioniști. Acesta a arătat că un jucător amator care intră într-o echipă profesionistă, trebuie să semneze un contract care îl leagă de clubul respectiv un număr de ani echivalent cu perioada în care acesta va fi în plenitudinea forței fizice sau pînă la vîrsta de 35 ani. Jucătorul primește un salariu de 350 franci pe lună (echivalent cu minimul vital oficial) și în funcție de rezultatele obținute mai obține și unele avantaje. Clubul își rezervă dreptul de proprietate deplină asupra jucătorului; el poate să-l vîndă altui club fără ca să-i ceară avizul. Orice refuz din partea jucătorului de a accepta transferul se traduce prin suprimarea tuturor avantajelor, inclusiv a primelor. Jucătorii nu pot să se preocupe de viitorul lor tocmai din cauza acestui sistem de transferări: efectuarea studiilor, învățarea unei meserii este pusă sub semnul întrebării tocmai din cauza perspectivei permanente de a fi vîndut unui alt club, situat într-un alt colț al țării.

Cele mai mari nenorociri survin însă în momentul accidentării întrucît numai foarte puțini jucători sînt asigurați prin intermediul clubului lor. Pierzîndu-și capacitatea de a juca, oamenii sînt aruncați în stradă întrucît clubul nu plătește salarii celor ce nu participă la producerea beneficiilor. Pentru niște oameni care nu cunosc nici un fel de meserie și care nu au studii, aceasta înseamnă aruncarea în brațele mizeriei.

După ce a făcut această expunere, avocatul a tras concluziile cu privire la statutul juridic și social al jucătorilor profesioniști de fotbal — aceștia sînt niște exploatați.

Fotbaliștii au hotărît să se revolte. În două rînduri au fost pe punctul de a intra în grevă. Ei au obținut ca patronii să verse o sumă pentru asigurarea în cazul accidentelor. În problema revizuirii sistemului de contracte nu s-au obținut deocamdată rezultate. Ei continuă să constituie o marfă care poate fi vîndută sau aruncată pe drumuri după cum dictează interesele patronilor.

Uniunea fotbaliștilor profesioniști a anunțat însă că va continua lupta pînă cînd va reuși.. să marcheze golul victoriei în poarta patronilor. Centrul-înaintaș: Just Fontaine conduce atacul fotbaliștilor împotriva sistemului actual de contracte.

„Minerii nu mai au bani"

Orașul minerilor Hazard, un oraș mic, se află în estul statului Kentucky (S.U.A.). În fiecare seară, strada principală (Main Street), pe vreme bună sau rea, era aglomerată. Copiii făceau ghidușii, minerii se duceau la localuri unde beau în tihnă cîte o bere și povesteau de una și de alta, femeile umblau din magazin în magazin, cercetînd pe îndelete vitrinele.

Așa după cum relata într-unul din numerele sale trecute ziarul american „Worker", de cîteva săptămîni forfota a încetat. Pe strada principală vezi acum doar cîțiva oameni. Magazinele sînt practic părăsite; în restaurante aproape nimeni nu mai intră. Proprietarul unui restaurant, căruia începuse să-i meargă prost, s-a hotărît să închidă la ora 9. Unde este toată lumea? Cei întrebați răspundeau într-un singur fel: „Minerii nu mai au bani".

Cărbune a fost extras anul trecut în estul statului Kentucky în cantități sporite. Totuși „minerii nu mai au bani". Mașinile și automatizarea au dus la concedieri masive printre muncitori. Iată un exemplu: acum 20 de ani, în mine, lucrau 80.000 de oameni; în prezent există doar 30.000.

Proprietarii minelor obțin însă profituri tot mai mari. Ei folosesc — după cum arată ziarul — teroarea, înfometarea, confuzia și dezbinarea în efortul lor de a distruge rezistența organizată a muncitorilor. Au de partea lor presa, televiziunea, radioul și serviciile „legale" de constrîngere. Conducerile minelor au început să acționeze împotriva „Uniunii muncitorilor mineri". Nu vor să mai plătească cei 24,50 dolari pe zi, plus 40 de cenți per tonă pentru fondul social. În minele mici se plătesc salarii la jumătate din nivelul celor obținute prin intermediul uniunii.

Majoritatea minerilor care mai lucrează încă cîștigă ceva mai mult decît un oarecare muncitor necalificat. Adesea, minerii nu găsesc absolut nimic de lucru și trebuie să treacă la o coadă umilitoare în fiecare lună spre a primi o mină de alimente din partea autorităților.

În unele mine, muncitorii nu sînt asigurați împotriva somajului și a accidentelor. Minele mici sînt numite „dog holes" (gropi pentru cîini). Proprietarii încalcă deseori prevederile din contract. Nu există nici o pedeapsă pentru aceste violări ale legilor.

Într-o stare și mai grea se află minerii de culoare. Aproape niciodată nu poate fi văzut un negru conducînd o mașină în mină. În cel mai bun caz el poate fi ajutor. Același lucru se întîmplă și în alte meserii. Minerii negri sînt puțin prețuiți, dar cele mai bune pichete de grevișți sînt cele formate din negri. Mulți dintre ei sînt omoriți de către patroni.

Același ziar, „Worker", mai scoate la iveală manevrele autorităților și proprietarilor de mină menite să justifice represiunile împotriva minerilor. Împotriva grevișților se practică violența. Șerifii și polițiștii incită la omor și la alte acte de teroare. Minerii sînt acuzați de violență, dar casele lor sînt acelea atacate iar ei împușcați. Locuințele celor care se solidarizează cu grevișții sînt distruse sau avariate.

Conducătorii minelor și agenții acestora distrug mijloacele de transport din mine și se dedau la acte de sabotaj, ca să creeze minerilor o proastă reputație în ochii opiniei publice. În unele cazuri patronii recurg la astfel de procedee pentru a-și „păstra" slujba. Companiile le dau acestora sume importante de bani în timp ce minerii primesc salarii de mizerie. Toată lumea cunoaște aceste lucruri dar presa din localitate prezintă lucrurile într-o lumină denaturată.

De partea patronilor sînt și autoritățile. După cum semnalează ziarul amintit, guvernatorul Bert Combs a autorizat folosirea polițiștilor ca spărgători de grevă.

TEHERAN 1963

Avionul quadrimotor al Societății libaneze „Middle East Avilines" plecat din Beyrut ne purtase timp de șase ore peste meleagurile Siriei și ale vechii Mesopotamii. Apoi, sub noi se perindă un podiș arid, pustiu. În zare, spre nord, se profilează un masiv înalt. Avionul începe să coboare făcînd ocoluri strînse. Vîrfurile veșnic înzăpezite ale Elbrusului — Takhet-e-Suleiman (4.933 m.) și Demavend (5.671 m.) străjuiesc un podiș care coboară încet spre sud.

Aveam impresia că ne cufundăm într-o căldare uriașă. Citeva zguduituri și aterizăm pe aeroportul Mehrabad. Sîntem mirați de această aterizare rapidă deoarece acele altimetrului arătau încă 1.230 m. Ne lămurim îndată că nu-i un defect tehnic ci de faptul că orașul Teheran este situat la această altitudine.

Teheranul ne întîmpină cu căldură, soare și cu numeroase pancarde mari, pe care scrie cu caractere arabe în limba farsă (persană) urări de bun sosit:

— Hoș Amadit! (Bine ați venit).

— Be Guruhe Romani hoș aumat! (Salutăm echipa română!).

Fiind așezat pe acest podiș stîncos, Teheranul pare a fi situat chiar sub streașina vîrfurilor înzăpezite ale Elbrusului. Deși zăpada strălucitoare face să te cuprindă fiori de frig, aici, jos, este cald și plăcut. Temperatura moderată de 15°—18° permite și în timpul iernii existența unei vegetații plăcute. În special, pomii din familia coniferelor ornamentează străzile și curțile vilelor.

Teheranul, capitala țării, numără azi peste 1.000.000 locuitori. Are bulevarde largi, animate de o circulație intensă, clădiri moderne. Istoria lui este relativ tînără. În secolul XII, simplă suburbie a vechii localități Rey, se dezvoltă treptat și este ales drept capitală a țării de Aqâ Mohammed Qâdjan (1787-1796). Acesta îl înconjoară cu ziduri puternice, cuprinzînd în centru un palat sub treptele intrării căruia pune să fie zidit capul rivalului său Laft Ali Khân. Fath Ali Chân (1796-1833) dar mai ales Nasser ed Din Châh (1848-1896), primul șah care vizitează Europa, îl modernizează, urmînd ca după venirea la tron a actualului șah Rheza Pahlevi (1926) aspectul lui urbanistic să fie complet schimbat.

Din centrul orașului, Piața Meidan-e-Sépah, cuprinzi cu ochiul întregul oraș așezat în pantă. Urcînd spre nord, pe bulevardul Khiaban-e-Ferdousi, lăsăm treptat în urmă tumultul centrului și urcăm spre cartierele Chemirân, Tadjrich și centrul hotelier Darbend, care fiind așezate de poalele munților oferă adăpost răcoros în timpul verilor toride. De aici, de sus, poți admira panorama întregului oraș. Revenim în oraș pe bulevardul Pahlevi.

Tradiționalele covoare persane cunoscute prin calitatea și frumusețea lor sînt vestite în toată lumea. Intrînd într-o mare expoziție de textile am aflat amănunte interesante. Un astfel de covor cuprinde pînă la 10.000.000 fire de lînă pe m.². Cele mai renumite centre producătoare sînt: Tabriz, Hamadan, Arák, Kermin, Ispahan, Teheran, Abâdeh, Siraz. Industria textilă de prelucrarea lînei produce anual afară de covoare și 21.150.000 m. țesături lînă, 1.118.500 cuverturi de lînă, 160 tone fire lînă.

Într-o dimineață însorită urcăm pe Kiaban-e-Emin-Ed-Dowleh, și mergem să vizităm marea moschee Masdjed-e-Sépahsâlâr. Pe străzile din apropiere zărim o mulțime de femei îmbrăcate cu Ciader — o rochie neagră lungă din cap pînă la pămînt. Este ziua de vineri — ziua liberă a musulmanilor. Femeile își ascund privirea cu voalul negru. Bărbații, îmbrăcați în veșmînt arab poartă pe cap Amomé, un turban folosit de credincioși. Turbanul are diverse culori: verde, alb, negru sau roșu, indicînd diferite grade în ierarhia religioasă. Intrarea moscheii, străjuită de două minarete impunătoare, dă într-o curte pătrată, plină cu palmieri și un bazin cu jeturi arteziene la mijloc. O mulțime de arabi — Mogadașii — (credincioșii) forfotesc în curte manevrînd gînditori șiraguri de Taspih (mătănii) îngînînd încet o doaa (rugăciune). De jur împrejurul curții se ridică zidurile cu două caturi de locuințe. Spre sud se află marea sală a moscheii cu pereții enormi, boltiți, acoperiți cu mozaicuri incîntătoare. De fapt totul în jur e lucrat numai în plăcuțe mărunte de mozaic multicolor. Un credincios îmbrăcat în haine albe, Hodgea Tel Eslam (autoritate religioasă) ne dă explicații. Moscheea a fost clădită în epoca Qâdjan, fiind terminată în 1830 de Massâr-ed-Din-Sah. Azi este un colegiu coranic.

În vecinătatea moscheii, puțin spre nord se înalță clădirea Parlamentului — Medjless-ul. Aci vizităm o bibliotecă cu numeroase manuscrise vechi.

Vorbesc pietrele vechii Persii

În zilele următoare vizităm muzeul de arheologie, unde se pot vedea numeroase vestigii arheologice ale vechii Persii. Săpăturile făcute de Persepolis — (și, recent în apropierea Mării Caspice) — au adus numeroase lămuriri despre trecutul țării. Parcurgînd galeriile parcurgem de fapt istoria vechii Persii. Numele țării, Persia, derivă de la vechea denumire Persis, împrumutată de la regiunea de sud Parsa (sau în limba persană Farsa). Denumirea recentă Iran, înseamnă „țara Aryenilor". Primele vestigii vorbesc despre cultura înaintată care o aveau cu 3.000 de ani î.e.n., băștinașii acestor locuri, despre luptele duse de stăpînii diferitelor regate, luptele cu asiro-caldeenii, epoca de aur a regelui Darius și Cyrus, precum și despre cele trei „epoci negre" corespunzătoare invaziei lui Alexandru Macedon (330 î.e.n.), invazia arabă (636 e.n.) și invazia mongolă (sec. XII). Diferitele epoci, perioada Achemenidă (550-330 î.e.n.), Parthă (250 î.e.n. — 220 e.n.), Sassanidă și în fine cea Islamică, ne vorbesc pe rînd prin limbajul mut al pietrelor. Admirăm faimosul cilindru-sceptru al regelui Darius, avînd gravat pe el o vînătoare de lei. Arme, ediții vechi de Coran, obiecte casnice și de cult. Numeroase manuscrise în limba arabă și ulterior în limba dari ne vorbesc despre cultura vechii Persii. Farmacologia lui Abu Mansur Mufaffak (990 e.n.), lucrările marelui clasic al poeziei persane și tadjice Firdousi, cugetările cunoscutului Omar Halam (mort în 1123), observațiile astronomice și lucrările matematice ale lui Nasir-ad-din-Tusi (1277), care a înființat la Maraga o vestită școală astronomică, sînt numai cîteva din valorile spirituale ale vechii Persii.

Golestan — „grădina trandafirilor"

Coborînd pe bulevardul Khiâbân-e-Marhasat intrăm prin Meidan-e-Ark în tr-o curte invadată de tufe de trandafiri, avînd în mijloc un bazin. De aci trecem printr-un portal într-o altă curte mai mare. Nu știi ce să admiri mai întîi. Frumusețea vestitei „grădini cu trandafiri" sau frumusețea palatului acoperit cu mozaicuri multicolore. Palatul construit de Fath Ali Sah este azi transformat în muzeu. Picturi, covoare persane scumpe, în modele unice, vase fine de porțelan, precum și celebrul „Tron al păunilor" construit în India și bătut în pietre scumpe.

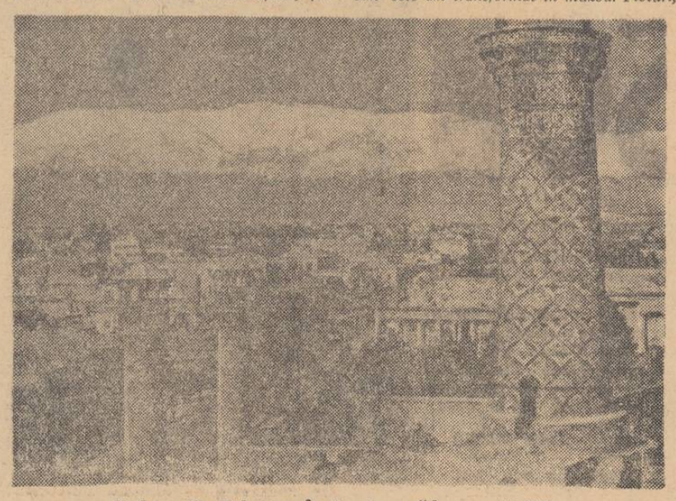

Vedere din Teheran. În fund se văd munții Elbrus.

Prin spitalele Teheranului

Deși în genere în țară asistența medicală lasă mult de dorit, revenind în medie un medic la 4.500 locuitori, iar în unele provincii răsăritene la 67.000 locuitori, în cîteva clinici și spitale din capitala țării se vădește o bună organizare. Spitalul de urgență „Sina" cu 360 paturi este afectat „Leului roșu" (organizație cu caracterul Crucii Roșii). Doctorul Nassîr-Pur, medic chirurg șef și profesor de chirurgie, ne primește cu amabilitate și ne arată spitalul. Spitalul „Pahlevi" este o clinică universitară. Șeful clinicii de boli interne, prof. dr. S. A. Azizi, ne oferă o plăcută surpriză vorbindu-ne despre lucrările prof. Dr. Danielopolu. Șeful clinicii de neurochirurgie, prof. Dr. Ameli și colaboratorul său, prof. Dr. Amyi, cunosc lucrările regretatului prof. Marinescu și ne vorbesc cu entuziasm despre lucrările școlii românești de neurochirurgie (Dr. Arsene), iar șeful clinicii de chirurgie cardiacă prof. Dr. Sheikh îmi vorbește cu interes despre lucrările prezentate la diverse congrese medicale de specialiști români. La biblioteca Facultății de medicină îmi sînt arătate cîteva cărți și lucrări medicale românești.

Facultatea de medicină din Teheran are aproximativ 1.500 de studenți. Suprafața mare a țării prezentînd regiuni cu boli specifice mai ales regiunilor calde din sud, continuă să prezinte încă probleme medicale nerezolvate.

La universitatea din Teheran

Într-una din zile sînt invitat să vizitez Universitatea din Teheran. Așezată în partea de nord a orașului, clădirile ei formează o adevărată „cetate universitară". În centru se află un mic parc cuprinzînd un teren de fotbal, și încă vreo cîteva terenuri de sport. De jur împrejur se află Institutele de farmacie, drept, economie, cultură fizică și sport, medicină, filologie, geografie etc. Din discuțiile purtate aflu că una din grelele probleme care se află în fața poporului — în afara grelei situații materiale — o constituie proporțiile analfabetismului. Poporul cere să se depună eforturi pentru lichidarea acestuia. Cea mai grea problemă este cea a înapoierii economice a țării. O populație extrem de săracă trăiește într-o țară extrem de bogată.

Referitor la economia țării aflu că din întregul teritoriu al țării de 1.648.000 km.² (cu 20.182.000 locuitori), numai 45 la sută este cultivat, 25 la sută este format din deșerturi iar 30 la sută din munți înalți. Pămîntul uscat necesită numeroase lucrări de irigare. Se cultivă grîu, orz, orez, ceai, cartofi, tutun, nuci și caise. Relieful țării permite în condiții foarte bune creșterea vitelor. În industrie predomină industria textilă, existînd fabrici de bumbac la Ispahan, Châni, Siraz, Tabriz, Kâchin, Teheran însumînd peste 2.000 războaie mecanice și 5.000 manuale. În afară de industria lînei, care după cum am arătat mai sus e dezvoltată, mai există fabrici de ciment, sticlă, tutun, conserve etc. Cea mai importantă bogăție a țării este „aurul negru" — petrolul. Iranul produce anual 52.000.000 tone țiței, cele mai productive fiind exploatările petrolifere din sudul țării, din vecinătatea golfului Persic. Existența acestei mari bogății nu a contribuit însă la îmbunătățirea vieții poporului din cauza jefuirii ei de către monopolurile străine.

În ultima seară înaintea plecării sîntem invitați să asistăm la un spectacol de folclor persan. Ne așteptam desigur la muzică și dansuri populare. Din contră, sîntem duși într-o zurhanè — „casa forței" sau, cum se mai numește în prezent, Varzesko — „casa sportului". Folclorul persan se bazează pe exerciții sportive, care se desfășoară într-o sală frumos ornamentată cu mozaicuri policrome. Pe estrada din centru, o trupă a renumitului folclorist Djafari, ne prezintă diferite exerciții de forță executate de atleți robuști, care mînuiesc cu ambele mîini un fel de măciuci enorme de 20-30 kg. fiecare. Urmează alte exerciții în grup, precum și un concurs de rezistență la învîrtituri rapide, asemănătoare dansurilor cazace și tadjice. Ritmul este susținut de un solist care în același timp bate în diverse tobe și tamburine. În sălile alăturate se execută lupte libere, ridicări de haltere și alte sporturi de forță. La sfîrșit maestrul Djafari, ne adresează cuvinte calde de prietenie și apoi în semn de prietenie sportivii romîni sînt purtați pe umeri de puternicii atleți persani. Publicul aplaudă. Se scandează îndelungat:

Zendebaat tustie Iran va Rumanie!

Zendebaat tustie Iran va Rumanie! (Trăiască prietenia irano-română).

A doua zi, prima echipă de fotbal română care a vizitat Iranul, părăsea țara. Orașul de la poalele Elbrusului înzăpezit rămînea tot mai mult în urmă.

Dr. Nicolae STĂNESCU

TREI FETE

(Urmare din pag. 1)

tea întrecerii. Era, cum se spune, fruntașa fruntașelor de la țesătorie. Pentru succesele sale, Elena era respectată, ba, uneori chiar răsfățată. Nu era considerată la modul absolut ca neîntrecută, totuși concurente erau puține. S-a întîmplat însă ca chiar țesătoarea care lucra în schimb pe aceleași mașini cu Elena, o fată tînără care-i ținuse Elenei chiar elevă, și anume Virginia Grama, să fie declarată fruntașă în locul ei. Reacția Elenei Dumitrescu a fost dintre cele mai puțin așteptate. Cum chiar fosta ei „elevă" ? Poate se făcuse o greșeală ! Nu, nu se făcuse nici o greșeală. Virginia Grama fusese declarată fruntașă, pe bună dreptate. Iar Elena se mira poate din pricină că în timpul cît a stat la mașinile sale ca „elevă" nici nu reușise — fie că nu voise, fie că nu putuse — să-și dea seama de trăsăturile, de calitățile tinerei fete.

De atunci, Virginia Grama se află mereu în rîndurile fruntașilor. Amintindu-mi de întîmplarea cu Elena Dumitrescu, o întreb cum reușește.

— Nu-i deloc ușor să fii mereu fruntaș. Și adaugă, — n-aș vrea ca aceste cuvinte să-mi fie luate drept lipsă de modestie — dar spun asta pentru că toate țesătoarele aspiră să fie fruntașe, pentru că majoritatea țesătoarelor noastre au astăzi condiția să ajungă în frunte. Mă gîndesc la procesul continuu de perfecționare ce are loc la noi, la exigențele noi față de calitatea produselor și la cîte altele. Nivelul profesional al țesătoarelor este astăzi altul decît cel de acum cîțiva ani. Astăzi la noi toate fetele învață !

— Și vor să se facă ingineriițe... intervine Maria, cea de a treia dintre fete. Dar nu chiar toate...

Celelalte două zîmbesc oarecum încurcate că le-a fost dezvăluit un secret, mai bine spus, un vis. — Ei da, vrem să ajungem inginere, textiliste, bineînțeles, noi nu ne... trădăm meseria, ca... tine.

Maria nu răspunde „atacului" celorlalte două. Preocupată pune lucrurile în dulap — căci a intrat adineauri cu un braț de rufe abia călcate — și începe să umble prin cameră.

— Fetelor, ce zicc-ți de pantolii ăștia? întreabă ea mișcîndu-și picioarele cu cochetărie.

— Parcă tocul e prea cui ! obiectează fetele. Totuși în unanimitate „consiliul artistic" ad-hoc stabilește că pantolii sînt frumoși, eleganți. Încîntată de aprecieri (pentru că de fapt pantolii nu sînt ai ei, ci a unei fete dintr-o cameră alăturată, ea, Maria, i-a încercat numai să vadă cum îi vin) Maria hotărăște să-și comande și ea o pereche la fel. Pentru primăvară.

În atmosfera generală a camerei cochetăria Mariei nu pare distonantă. Cînd deschide ușile ca să-și aranjeze lucrurile, observ că cele două mari dulapuri în perete sînt pline cu haine, rochii și lenjerie. Se vede că fetele cîștigă bine, că s-au deprins să se îmbrace frumos, să fie cochete, îngrijite.

După ce „consiliul artistic" ad-hoc își epuizează comentariile, o întreb pe Maria de ce anume spun prietenele sale că vrea să-și trădeze meseria.

— Pentru că vreau să mă duc la facultatea de fizico-matematici ! Ei da, îmi place fizica și matematica, și ele ori de cîte ori au prilejul mă tachinează !

Celelalte două rîd înveselite de mina îmbufnată a Mariei.

Țesătoarea Maria Ciocea, este elevă în clasa XI-a la liceul seral. Anul acesta se pregătește pentru examenul de maturitate și probabil și pentru cel de la facultate. Virginia și cu Anastasia, sînt eleve în clasa a X-a. Se gîndesc și ele la „maturitate" dar nu ca Maria, pentru care acest examen a devenit o chestiune foarte concretă. Fetele vorbesc adesea despre viitorii lor ani, despre studenție. Pentru anii aceștia se pregătesc de pe acum. Atît Virginia cît și Anastasia, socotesc că acum cît sînt încă la mașini, trebuie să deschidă ochii mari, să învețe cît mai multe, astfel ca atunci cînd vor intra în facultate să fie pregătite pentru a putea dezvolta și aprofunda cunoștințele ce li se vor preda acolo.

...Le-am cunoscut într-o duminică dimineața în camera lor de la căminul fabricii „Partizanul Roșu" din Brașov. Mi s-au părut foarte deosebite între ele. Asta, la început. Apoi, treptat, le-am găsit multe trăsături comune care le apropie în muncă și în aspirații, în viața lor zilnică și în viitorul pe care și-l pregătesc.

Elisabeta PETREANU

Cel mai tînăr muzeu din țară

POVESTEA CELOR ȘAPTE SATE

De cîteva zile, cel mai tînăr muzeu al țării și-a deschis porțile în orașul Săcele, megieș modest al Brașovului.

Săcelele de puțini ani și-au cîștigat dreptul de a se numi oraș. Timp de multe veacuri a fost cunoscut pretutindeni sub denumirea globală de „Cele șapte sate". Din timpuri bătrîne, la sudul șesului Țării Bîrsei, începînd din cetatea Brașovului și continuînd, cale de mulți kilometri, la poalele munților, s-au înfiripat, pe aceste meleaguri, așezări omenești. O istorie zbuciumată, plină de suferințe și de lupte pentru libertate, au avut săcelenii de-a lungul secolelor. O istorie plină de învățăminte pentru contemporani. Este, deci, cu atît mai mare meritul muzeului regional din Brașov de a pregăti, într-un timp record (mai puțin de trei luni), și de a inaugura în condiții optime muzeul „Celor șapte sate".

Însăși clădirea aleasă ca sediu pentru muzeul orășenesc din Săcele este cît se poate de potrivită. Este vorba de fosta casă a dijmelor a celor șapte sate de iobagi, locul unde se înmagazinau bunurile stoarse de nobili, de negustorii brașoveni, de biserica catolică, din sudoarea robotitorilor de pe ogoare. Existentă încă din sec. XVI (se amintește despre ea într-un document din 1543), casa dijmelor și-a pierdut importanța și a început să se ruineze după 1848, cînd iobăgia a fost desființată pe aceste meleaguri. Restaurată, această fostă „Kurie" sau „domus dominorum" — cum i se spunea în limbajul vremii — cuprinde astăzi, în cele cîteva săli, exponate prețioase, în marea majoritate culese chiar din partea locului, exponate care vorbesc despre traiul oamenilor începînd din preistorie și pînă în vremurile noastre.

Recente descoperiri arheologice în Țara Bîrsei, în apropierea Săcelelor, arată că aceste meleaguri au fost locuite din primele epoci ale existenței omului. Astfel, în cursul anului trecut, la Noua s-au găsit vase de ceramică din epoca fierului, seceri și vase de bronz. De asemenea, din epoca de piatră s-au descoperit rîșnițe de mînă, săgeți, figurine din lut ars etc. Dintr-o perioadă și mai veche datează alte exponate prețioase din muzeu : scheletul unui urs de peșteră și un molar de mamut descoperite acum doi ani în comuna Peștera. Se află prezentate în muzeu și mărturii din cea de a doua epocă a fierului, echivalentă cu perioada formării regatului dacilor. Este vorba de o seamă de exponate de ceramică dacică pictată.

Piesele cele mai numeroase și mai valoroase din muzeu se referă însă la orînduirea feudală. Un prim exponat de mare interes este fotocopia documentului din anul 1366, prin care patru din cele 7 comune (Baciu, Turcheș, Cernatu și Satulung), pînă atunci libere, erau donate nobilului Stanislav. Peste un an, și celelalte trei sate — Zizin, Purcăreni și Tîrlungeni — își pierd și ele libertatea. Lunga perioadă de iobăgie a săcelenilor începuse. După cîțiva ani, aceste așezări aveau să intre în posesia „seniorilor" cetății Bran, care vor stăpîni cele șapte sate pînă în secolul al XIX-lea.

Numeroase dovezi ale luptei neînfricate pentru libertate a țăranilor iobagi de prin aceste părți sînt prezentate în muzeul din Săcele. In timpul răscoalei lui Doja, un săcelean, Ion Secuiul, a fost una din căpeteniile răsculaților. In muzeu, se poate vedea actul prin care regele Vladislav, speriat de amploarea răscoalei, poruncește sașilor să nu-l urmeze pe Ion Secuiul ; un alt document prezentat este ordinul dat de Ion Zapolya, voevod al Transilvaniei, juraților din Brașov să prindă pe acest luptător pentru dreptate.

In muzeu sînt, de asemenea, prezente documente care vorbesc despre participarea săcelenilor la o altă formă de împotrivire la împilare. Haiducii Bucur Cîmpeanu și Bucur Popocea au fost figuri foarte populare prin partea locului, la începutul secolului al XVIII-lea. Expuse într-un alt stand, registrele privind obligațiile țăranilor față de magistrați sînt o mărturie a cruntei exploatări a iobagilor.

In 1848, locuitorii celor șapte sate s-au alăturat cu ardoare revoluției. Un document care vorbește despre aceasta, prezent în muzeu, este un raport al judelui Brașovului prin care acesta comunică că, sub conducerea lui Ion Bran și Const. Secăreanu, săcelenii s-au revoltat. Alt document prezintă pe cei 600 de săceleni care iau cu asalt Casa sfatului din Brașov cerînd desființarea iobăgiei. In acea perioadă, țăranii din Săcele obțin pentru prima oară dreptul de a ține tîrg la ei, la Cernatu. Desene ale timpului mai prezintă pe locuitorii din Zizin participanți la revoluție, ca și lupta cu trupele țariste din pasul Timiș soldată cu înfrîngerea revoluționarilor etc.

Revoluția din 1848 a fost înăbușită în sînge. Un document al vremii pomenește, bunăoară, despre instituirea Curții marțiale la Săcele. Dar lupta nu a rămas fără rezultat. Iobăgia a fost desființată. Adevărata libertate a venit însă și pentru săceleni abia peste un secol, după instaurarea regimului de democrație populară.

Grafice, fotografii, exponate vorbesc elocvent despre transformările fundamentale intervenite în viața oamenilor în ultimii ani. De la Baciu la Tîrlungeni, locuitorii fostelor șapte sate s-au încadrat în cele două gospodării colective din oraș „Înfrățirea" și „6 Martie", alegînd calea progresului și a bunăstării. In Săcele ființează o întreprindere modernă a industriei electrotehnice, „Electroprecizia", unde muncesc numeroși localnici. O machetă a fabricii, numeroase produse fabricate aici dau un aspect de ansamblu asupra importanței fabricii din Săcele în cadrul economiei naționale. Fotografii ale noului preventoriu din oraș, ale școlilor moderne, arătînd construcțiile de drumuri, magazinele moderne, completează imaginea Săcelelor de astăzi.

Citeva exponate ale „Muzeului celor șapte sate"

La orele prevăzute pentru vizitare, tînărul muzeu săcelean e totdeauna plin. Localnici, locuitori ai Brașovului sau oameni de pe alte meleaguri urmăresc cu interes exponatele, aducînd un omagiu mut miilor de luptători anonimi care de-a lungul veacurilor s-au ridicat la luptă pentru o viață mai bună. Viață împlinită abia în anii noștri.

Paul MARIAN și Ghenadi VINȚI

Paul Robeson este primit de Walter Ulbricht, președintele Consiliului de Stat al R. D. Germane

A fost oaspetele nostru
PAUL ROBESON

(Urmare din pag. 1)

vara anului 1929, cînd sala Albert Hall din Londra găzduiește succesiv șase recitaluri ale marelui cîntăreț. În cursul aceluiași an, Paul Robeson concertează la Viena, Budapesta, Praga, iar în iarna anului 1930 poposește la București.

Cititorul care răsfoiește astăzi paginile celor mai multe ziare bucureștene care au scris despre vizita lui Robeson în țara noastră, despre recitalul dat de el în sala Ateneului Romîn, la 20 ianuarie 1930, încearcă un sentiment de revoltă și amărăciune. După ce luni în șir publicațiile bulevardiere făcuseră o reclamă zgomotoasă apropiatului turneu al cîntărețului, presupunînd că recitalul acestuia va avea darul să satisfacă atracția burtăverzimii pentru reprezentații „exotice" cu negri și tam-tam, spectatorii cu gusturi îndoielnice, și cronicarii ziarelor burgheze reacționare, ei înșiși campioni ai prostului gust, au avut de suferit o amară decepție. Cronicarul ziarului „Rampa" unul dintre puținii comentatori ai recitalului, care s-a străduit să înțeleagă specificul cîntecelor lui Robeson, după ce face cîteva aprecieri obiective asupra vocii acestuia „de o puritate și de un timbru de o rară frumusețe", nu pregetă să-i reproșeze artistului că nu face concesii... „gustului publicului alb".

Dar manifestările cele mai crase de ignoranță, de dispreț față de valorile culturale ale altor popoare, mergînd pînă la josnice insinuări rasiste, care oglindesc atitudinea claselor conducătoare față de acest turneu, sînt exprimate elocvent în cronica din ziarul Universul. Sub titlul „Simulacru de concert exotic", recenzentul își exprimă regretul de a nu fi văzut un concert susținut de un negru... „autentic, despuiat" și, în cele din urmă contestă chiar calitățile vocale ale interpretului, care ar avea, chipurile, un glas mare dar „uscat", folosind „nu mai mult de o gamă și poate două sau trei note"... „Trebuie să mărturisim — conchide cu cinism cronicarul Universului — că farsa a reușit pe de-a-ntregul, deoarece acest negru, cel dintîi anul acesta, a putut să umple aula celor mai de seamă concerte bucureștene".

Această ultimă afirmație, probabil singura adevărată din toată cronica, dovedește interesul publicului bucureștean pentru recitalul marelui cîntăreț și nu încape îndoială că dintre cei prezenți în sala Ateneului, mulți vor fi prețuit la justa lui valoare repertoriul artistului, modul său de interpretare.

Dar arta marelui cîntăreț avea să fie apreciată cu adevărat numai în anii noștri, ani de impetuoasă răspîndire a culturii, cînd vizita unei personalități artistice de valoarea lui Robeson capătă proporția unui eveniment cultural, în atenția celor mai largi mase de iubitori ai artei.

În ce măsură știu să prețuiască admiratorii de astăzi ai talentului lui Robeson originala sa artă, se poate vedea din următoarele fapte. În august 1959, artistul a venit la București numai pentru cîteva zile, fără intenția de a da concerte. Și totuși n-a existat întîlnire cu bucureștenii în care Robeson să nu fi cîntat, venind astfel în întîmpinarea acelei uriașe sete de cultură, de frumos, pe care a remarcat-o și despre care a vorbit în toate interviurile sale. La Grivița Roșie, mii de muncitori l-au ascultat cîntînd într-o hală uriașă, urcați pe pasarele, pe mese, pe acoperișurile vagoanelor. La Palatul Pionierilor, vocea profundă de bas a lui Robeson s-a împletit cu vocile cristaline ale pionierilor cîntînd imnul F.M.T.D. Artistul și-a dat concursul la un spectacol

festiv, prezentat cu ocazia zilei de 23 August pe scena Teatrului de Operă și Balet, a concertat la televiziune.

...Autorului rîndurilor de față i-ar reveni datoria să tragă concluziile asupra vizitei din 1930 a lui Robeson și a vizitei din anii noștri. Dar să lăsăm să facă aceasta Paul Robeson :

„Am fost în Romînia în 1930, după ce am dat un concert la Praga, dar ceea ce am văzut acum este fundamental schimbat. Am venit atunci numai ca artist care luptă pentru poporul lui, nu făcusem încă cunoștință cu Uniunea Sovietică — am cîntat la Ateneu, dar altfel arăta Bucureștiul și altfel poporul. Faptul că la dv. s-a instaurat socialismul a avut ca rezultat desfășurarea unor mari și moderne construcții, bunăstarea oamenilor care sînt veseli, bine îmbrăcați și bine hrăniți. Aceasta îmi întărește și mai mult convingerea în justețea marxism-leninismului". (Dintr-un interviu publicat în „Romînia liberă" din 25 august 1959).

Boris BUZILĂ

ARANJAMENT ÎN ALB ȘI NEGRU

Schiță de Dorothy Parker

Femeia cu macii roșii de catifea își întoarse capul blond, platinat, traversă cu pas sălțăreț, dar nesigur, încăperea plină de lume și se agăță de brațul slab al gazdei.

— Te-am prins ! spuse. Nu mai poți să-mi scapi !

— Aa ! Bună seara, răspunse gazda. Ce mai faci ?

— O, minunat ! Cum nu se poate mai bine. Uite, poți să-mi faci un serviciu ? Vrei ? Te rog, vrei ? Te rog frumos.

— Despre ce este vorba ? întrebă gazda.

— Vreau să-i cunosc pe Walter Williams. Sînt pur și simplu înebunită după el. Cînd cîntă ! Cînd cîntă *spirituals* ! I-am spus lui Burton : „Mare noroc pe tine că Walter Williams e de culoare", i-am zis, „altfel ai fi avut toate motivele să fii gelos". Trebuie neapărat să-l cunosc. Aș vrea să-i spun că l-am auzit cîntînd. Vrei să fi atît de dulce și să mă prezinți ?

— Da, desigur, răspunse gazda. Credeam că vă cunoașteți. Seara e în cinstea lui. Dar unde e ?

— Acolo, lîngă bibliotecă. Să așteptăm pînă termină cu ceilalți Ești o ființă extraordinară : să organizezi o seară atît de plăcută în cinstea lui ca să-i dai prilejul să cunoască pe toți acești albi și toate celelalte. Trebuie să-ți fie extrem de recunoscător.

— Sper că nu, răspunse gazda.

— E teribil de plăcut. Sînt convinsă. Nu înțeleg în ruptul capului de ce nu se cade să faci cunoștință cu oamenii de culoare. N-am nimic contra, absolut nimic. Burton ! O, Burton e tocmai reversul. Știi, e din Virginia, și-ți dai seama cum sînt cei de acolo.

— A venit și el ?

— Nu, n-a putut. Astă seară sînt văduvă veselă. Cînd am plecat de acasă i-am spus : „Să n-avem vorbe !" Era atît de extenuat că nu se putea mișca. Nu-i rușinos ?

— A ! spuse gazda.

— Să vezi cînd o să-i spun că l-am cunoscut pe Walter Williams ! O să moară. Am avut atîtea discuții cu el despre oamenii de culoare ! Tot îi spun și-i spun, că-ncep să mă-ncălzesc. „Nu fii prost", îi zic. Dar trebuie să admit că Burton e mult mai larg în vederi decît foarte mulți sudici. Ține într-adevăr la oamenii de culoare. Singur spune că n-ar vrea să aibă niciodată servitori albi. Știi, a avut o doică neagră. Genul tipic de negrese bătrîne și grase. O iubește. De cîte ori se duce acasă, trece pe la bucătărie s-o vadă. Da, chiar și acum. Zice că n-are nimic împotriva negrilor atît timp cît sînt la locul lor. Mereu face cîte ceva pentru ei : le dă haine, și cîte altele. „Un singur lucru", zice, „n-aș sta la masă cu ei nici pentru un milion de dolari". „O", zic, „mi se face rău cînd te aud vorbind așa". Sînt aspră cu el, nu crezi ?

— Vai, nu, nu, spuse gazda. Nu, nu.

— Ba da. Știu că sînt. Sărmanul Burton ! Eu nu-s deloc așa. N-am nici cea mai mică prejudecată pentru oamenii de culoare. După unii sînt chiar înebunită. Sînt întocmai ca copiii, fără griji, și tot timpul cîntă și rîd. Nu sînt cele mai fericite ființe pe care le-ai văzut vreodată ? Mie-mi vine să rîd de cum îi aud. Îmi plac. Îmi plac și pace. Uite, de pildă, spălătoreasa mea neagră. O am de ani de zile și m-am atașat de ea. Are caracter. Și-o consider prietena mea. Cum îi spun și lui Burton, ce dumnezeu, doar sîntem oameni cu toții ! Nu ?

— Da, răspunse gazda, da, desigur.

— Așa simt eu Nu pot să înțeleg de ce unii pot fi atît de obtuzi. Sînt convinsă că este un privilegiu să cunoști un om ca Walter Williams. Da, fără doar și poate. N-am nicio reticență. Bunul dumnezeu l-a făcut și pe el tot așa cum ne-a făcut și pe noi. Nu ?

— Desigur, spuse gazda. Firește.

— Aș fi bucuroasă să invit un om ca Walter Williams să ne cînte acasă. Sigur că n-aș putea să-l chem din cauza lui Burton. Dar, în ceea ce mă privește, n-aș ezita o clipă. Cum cîntă ! Nu-i de mirare de unde au atîta muzicalitate ? Au muzica *în* ei, asta e. Hai să mergem. Ascultă, ce trebuie să fac cînd mă recomanzi ? Se cade să-i dau mîna ? Sau ce ?

— Cum vrei, spuse gazda.

— Cred c-ar fi mai bine. Pentru nimic în lume n-aș vrea să creadă c-am vreo aversiune. Cred c-ar fi mai bine să-i dau mîna, așa, ca deobicei. Asta o să fac !

Se apropiară de negrul tînăr și înalt de lîngă bibliotecă. Gazda spuse cele de rigoare. Negrul se înclină :

— Bună seara.

Femeia cu macii roșii de catifea îi întinse mîna, din umăr, ca s-o observe toate lumea. Negrul i-o luă, i-o strînse și i-o dădu înapoi.

— Bună seara, domnule Williams, bună seara ! Tocmai spuneam că-mi place foarte mult cum cînți. Am fost la concertele dumitale și acasă avem o fotografie de-a dumitale E încîntător !

Vorbea foarte distinct, mișcîndu-și buzele cu multă grijă, de parcă vorbea unui surd.

— Mă bucur, spuse el.

— Sînt înebunită după „*Water Boy*". Sincer îți spun, nu-mi iese din cap. Aproape că l-am înebunit pe bărbatu-meu tot fredonîndu-l ziua întreagă. O, dar arată tot atît de negru ca asul... Eh, unde găsești toate cîntecele astea ? Cum reușești să dai de ele ?

— De ce, spuse el, sînt atît de multe...

— Îmi închipui că-ți place să le cînți. Trebuie să fie atît de amuzant... Toate acele cîntece vechi și dulci, *spirituals*, îmi plac nespus. Acum ce faci ? De ce nu mai dai concerte ?

— Am unul în ziua de 16, răspunse el.

— O să fiu prezentă. O să vin, dac-o să pot. Fii sigur. Doamne ! O grămadă de lume vrea să-ți vorbească ! Ești într-adevăr un oaspete de onoare. O, dar cine e fata cu rochie albă ? Am mai văzut-o undeva.

— E Katherine Burke, o lămuri gazda.

— Nu mai spune ! E Katherine Burke ?! Nu seamănă de loc cu cea de pe scenă. Credeam că e mai drăguță. Nu-mi închipuiam că-i atît de neagră. Arată ca o... Oo, dar e o actriță extraordinară ! Nu-i așa, domnule Williams ? E minunată. Nu găsești ?

— Da, este, răspunse el.

— Și eu cred Minunată ! Ei, dar mai trebuie să lăsăm și pe alții să stea de vorbă cu oaspetele de onoare. Bagă de seamă, domnule Williams, o să vin la concert dac-o să pot. O să aplaud tare, tare de tot. Dacă n-o să pot veni, o să spun tuturor cunoștințelor mele să vină. Ține minte !

— N-am să uit. Vă mulțumesc foarte mult.

Gazda o luă de braț și o conduse în camera cealaltă.

— Draga mea, era să intru în pămînt. Pe cuvînt, eram să cad jos. Ai auzit gafa pe care am făcut-o ? Eram cît pe-aci să spun că Katherine Burke seamănă cu o cioară. Mi-am revenit la timp. Crezi c-a observat ?

— N-aș crede, răspunse gazda.

— Slavă domnului ! N-aș fi vrut pentru nimic în lume să-l fac să se simtă prost. E extrem de drăguț M-nierat și toate celelalte. Știi cum sînt oamenii de culoare : le dai un deget și ei îți înhață toată mîna. Dar el nu e dintr-ăștia. E mai simțit, presupun. E într-adevăr foarte drăguț. Nu crezi ?

— Ba da, spuse gazda.

— Mi-a plăcut. Nu m-am simțit deloc stînjenită în fața lui. A fost ca deobicei. Am vorbit cu el ca și cu oricare dintre noi. Sincer, însă, mi-a fost foarte greu să păstrez aparențele. M-am gîndit tot timpul la Burton Să vezi cînd o să-i povestesc lui Burton că i-am spus tot timpul „domnule !".

În romînește de Simona DRĂGHICI

AMINTIRI

(Urmare din pag. 1-a)

Eliberarea de sub influența predecesorilor se remarcă, mai ales la artiștii plastici, unde impresia e directă, fulgerătoare.

Poet sau pictor nuvelist sau statuar, fiecare poartă, la debuturi, pecetea unui înaintaș.

Eminescu a început și el fiind tributar altora.

Nu i-a trebuit mult ca să devină el însuși. Dar cîte capodopere nu ne-ar fi dat, în vers sau proză, dacă nu s-ar fi prăpădit atît de timpuriu !

Ca și el, n-au ajuns la patruzeci de ani atîția și atîția copii ai muzelor.

Anii 1912—1913—1914 au fost nefaști literilor romînești.

În acest răstimp am pierdut pe Panait Cerna, St O. Iosif, Ilarie Chendi, Em. Gîrleanu și apoi pe D. Anghel, Caragiale trecuse de șaizeci de ani, cînd s-a stins în 1912.

În iunie anul acesta se împlinește jumătatea de veac de cînd au murit St. O. Iosif și Ilarie Chendi răpuși, amîndoi de aceeași boală.

În aceeași vreme, Em. Gîrleanu era greu bolnav, la spitalul Colței. M-am dus să-l văd Era fericit : credea că se va face bine.

— Mă bucur c-am scăpat ! mi-a mărturisit el, uitîndu-se pe fereastra camerului de spital.

„Mă bucur c-am scăpat numai ca să văd crenguța asta de salcîm cum se leagănă în boarea primăverei... Mi-ajunge ! Ce frumoasă e viața !

După cîteva luni, eram în Bretania cînd mi-a venit trista veste a morții bunului Emanoil, un suflet atît de cald, un camarad excelent... N-am să-i uit niciodată ochii lui negri, mari, grei de surîsul melancoliei.

Em. Gîrleanu era contemporanul lui M. Sadoveanu. Moldovean, ca și el, aducea aceeași poezie a plaiurilor de dincolo de Milcov. Prieten cu G. Tutoveanu și Corneliu Moldovan, Gîrleanu colaborase cu ei la revista „Făt Frumos" din Bîrlad. Cărțile, nu prea multe, ale lui Emilgar – nici n-a avut răgaz să scrie prea mult — se tipăresc și sînt citite și azi.

Micile bijuterii cuprinse în volumașul „Din lumea celor ce nu cuvîntă", au rămas și vor rămîne bucăți de antologie.

După ce s-a mutat la București, Em. Gîrleanu s-a împrietenit cu Liviu Rebreanu, ardeleanul proaspăt picat de peste munți : ca și Ilarie Chendi. Rebreanu trecuse Carpații ca să nu slujească în oastea lui Franz-Iosif, împăratul de la Viena.

Em. Gîrleanu și Liviu Rebreanu nu figurează în albumul Locusteanu-Iser. Erau abia la începuturi. Apariția lor în arena literară nu fusese prea zgomotoasă.

Reputația lor s-a consolidat cu încetul. Și e cu atît mai valabilă.

În 1911 Em. Gîrleanu a fost numit director al Teatrului Național din Craiova. L-a luat secretar literar pe Rebreanu. Inaugurarea stagiunii s-a făcut în prezența mai multor scriitori, veniți de la București : St. O. Iosif, D. Anghel, Natalia Negru, Octavian Goga, Cincinat Pavelescu, Ion Minulescu și alții. Trebuia să ne însoțească și George Coșbuc, care, în ultimul moment, a renunțat.

Nu odată am avut prilejul să particip la ședători onorate de concursul autorului lui „Noi vrem pămînt" : pretutindeni, un entuziasm fără pereche cînd era anunțat George Coșbuc. Cine nu-l știa ? Cine nu-l învățase în școală și nu-i recita dinamicele strofe ?

★

Despre George Coșbuc, despre ceilalți mari literatori, care figurează în albumul Locusteanu-Iser, aș putea scrie pagini întregi, multe și multe pagini, evocări și anecdote inedite. Poate că am s-o fac într-o zi.

Tineretul care citește și studiază opera înaintașilor, e bucuros să afle unele amănunte familiare, privitoare la viața acestor autori, cuprinși în antologiile oficiale, în mintea și în inima lectorului.

Piedestalul pe care i-a înălțat Partidul Muncitoresc Romîn, nu se va clinti dacă-l vom înflori cu amintiri despre viața acestor mari creatori de oameni, — oameni și ei !

Acad. Victor EFTIMIU

PE TEME COTIDIENE (11)

...Şi contra-chestionar

Chestionarul Ilenei a trecut din mînă în mînă, pe la toţi bărbaţii din redacţia noastră. Citindu-l, unii au zîmbit, alţii nu au zîmbit. Dar curios, nici unul dintre ei nu a comunicat celorlalţi la cîte din întrebări a răspuns da. Discreţia e o calitate specific masculină.

În dimineaţa aceea, Alecu a uitat să mai coboare la bufet, unde în fiecare zi cumpără sendviciuri proaspete şi vinde anecdote vechi. După cum mi se pare că am mai avut prilejul să menţionez, Alecu e un ireductibil celibatar.

— Cînd mă împrietenesc cu cîte o fată, spune el, totul merge bine, pînă ce văd că în ochii ei luceşte Sfatul Popular. Atunci dau înapoi.

Părerea lui despre femei este că unele sînt periculoase, iar celelalte sînt foarte periculoase. Este fals, susţine Alecu că, într-o căsnicie, soţul nu are niciodată ultimul cuvînt. Orice soţie îi dă dreptul să le rostească pe ultimele două, cu singura condiţie ca ele să fie: „Da, dragă".

Acesta e omul care şi-a luat asupră-şi sarcina de a ridica mănuşa aruncată de Ileana prin chestionarul ei. După cîteva ore de eforturi, el a prezentat redutabilei sale colege un „Contra-chestionar", compus şi acesta din zece întrebări, adresate de data asta soţiilor:

1) Aţi invitat la voi un grup de prieteni. L-ai lăsat să povestească ceva fără să-l contrazici, fără să-l corectezi şi, mai ales, fără să-l întrerupi?

2) Aveţi o divergenţă oarecare pe o temă banală. Suportă ideea — ce-i drept năstrunică — că o dată (o singură dată!) oricît de improbabil ar fi asta, s-ar putea totuşi să aibă şi el dreptate?

3) Îşi exprimă o părere favorabilă despre o altă femeie. Admiţi că asta nu înseamnă neapărat că s-a amorezat pînă peste urechi de ea?

4) Evocînd perioada de dinaintea căsătoriei, îţi aminteşti de alţi tineri care voiau să se însoare cu tine. Rezişti tentaţiei de a face să crească, pe an ce trece, atît numărul pretendenţilor la mîna ta, cît şi valoarea lor în comparaţie cu el?

5) A făcut imprudenţa să laude felul cum prepara mama lui colţunaşii cu brînză. Concepi că prin asta nu a vrut să insinueze că nu-i place nimic din ceea ce găteşti tu şi nici că te socoteşte o gospodină mizerabilă?

6) I-ai umblat prin buzunare (din întîmplare, fireşte că din întîmplare!) şi ai găsit agenda pe care scrie: „Joi ora 18, ANA MUN". Eşti convinsă din primul moment că nu e vorba de Ana Munteanu [1]), ci pur şi simplu (mult mai pur şi mult mai simplu) de analiza muncii?

7) Aţi trecut pe lîngă vitrina unui magazin de încălţăminte şi el nu te-a lăsat să te reculegi îndeajuns în faţa artei [2]). Te împaci cu gîndul că a procedat aşa pentru că voia să prindeţi ultimul autobuz şi nu pentru că îi e indiferent dacă tu ai să umbli cu picioarele goale?

8) Ţi-a obiectat cu timiditate că dunga de la pantalonii călcaţi de tine nu e perfectă. Eşti în stare să nu izbucneşti în plîns şi să nu-i spui că aşa e el, veşnic nemulţumit, dovadă că ţi-a mai făcut un reproş analog acum trei ani şi opt luni?

9) Ţi-a prezentat un nou prieten. Eşti dispusă să crezi că ceea ce l-a atras la acesta au fost calităţile lui personale şi nu faptul că are o nevastă tînără şi frumoasă?

10) Aţi petrecut o seară într-o societate plăcută. I-ai permis să mănînce fără să-l avertizezi că va avea arsuri, l-ai lăsat să danseze fără să-i pronostichezi dureri articulare şi, în general, te-ai abţinut de la observaţia că „la vîrsta lui" ar trebui să se potolească?

...Ileana a citit chestionarul şi a ridicat capul, sfidătoare:

— Pretinzi că e inimaginabil ca o femeie să răspundă da la toate întrebările?

— Ba da, e perfect imaginabil, a răspuns calm Alecu. În literatura ştiinţifico-fantastică.

Nicolae MINEI

[1]) Aia care a pus ochii pe el!
[2]) „Arta Guban".

O poveste cu Harap Alb ilustrată pe sticlă (pictură de Vlad Frăsina)

Pictoriţa amatoare Vlad Frăsina

(Urmare din pag. 1)

Basmul era şi nu mai era din cartea scriitorului, de vreme ce Făt-Frumosul crea o albie nouă Bistriţei, iar apele ei învolburate se prăvăleau peste un Spîn plin de păcate. Cînd copilul a adormit, cu un surîs gingaş care însoţea călătoria visului lui prin meleaguri de basm, mama a luat o pensulă şi, din cerneală şi culori, a încercat să reconstituie pe sticlă miraculoasele întîmplări ale lui Harap-Alb şi ale calului năzdrăvan.

Era prima încercare de a picta a Frăsinei Vlad.

Anul acesta, ciclul ei de „Poveşti ilustrate", inspirate din cărţile lui Ion Creangă, a luat premiul I pe ţară la cea de-a III-a bienală de artă plastică a amatorilor.

Cine a vizitat expoziţia, care a stat deschisă aproape trei luni în sala Consiliului local al Sindicatelor, a avut prilejul să admire nota de mare originalitate a acestor picturi pe sticlă. Pe un geam micuţ, pictoriţa amatoare face să trăiască, într-o altă modalitate artistică, basmul lui Harap-Alb. Setilă. Păsări-Lăţi-Lungilă. Ochilă. Gerilă. Fomilă sînt surprinşi în situaţii care-i caracterizează, iar deasupra lor zboară calul năzdrăvan bunul şi credinciosul părtaş la suferinţele lui Harap-Alb.

Cîteva căsuţe amintesc de peisajul moldovenesc şi un şir de fete în fote şi îi înconjoară toată povestea, simbolizînd parcă triumful binelui asupra răului din finalul basmului.

Aştepţi din clipă în clipă să apară şi Harap-Alb care scăpînd în sfîrşit de vicleniile Spînului, poate să joace cu frumoasa fată a lui Roş-Împărat, spre marea bucurie a mesenilor veniţi din patru colţuri ale lumii să petreacă la nunta lor.

Am fost de curînd în frumoasa căsuţă tărănească unde Frăsina Vlad locuieşte împreună cu soţul ei, şi el pictor amator în orele libere.

Pe şevalet se afla o lucrare într-o tonalitate albăstrie, ca un joc de ape adînci, cu chipul unei femei care răsare parcă din genuni.

Am citit mai demult o poezie a lui Edgar Allan Poë — îmi spune tînăra pictoriţă amatoare. De atunci mă urmăreşte versul poetului: *„Şi stelele cresc amintindu-mi de ochii adînci / ai prea frumoasei Annabel-See"*. Mi-am închipuit-o pe eroină, tristă, într-o lume în care nu găseşte fericirea dragostei.

Am întrebat-o pe Frăsina Vlad dacă nu mai ilustrează basmele lui Ion Creangă. În loc de răspuns mi-a aşezat pe masă cîteva figurine din lut.

Din nou eroii lui Creangă trăiesc aevea...

Luiza CRISTESCU

PRIETENA MEA CARTEA

V. I. CIUIKOV:

„ÎNCEPUT DE DRUM"

Povesteşte mareşalul Ciuikov, pe atunci general, comandant al armatei 62, cum a rezistat oraşul-erou. Dar povestesc şi alţii. Povesteşte bunăoară, Dragan. Anton Kuzmici Dragan, despre care lumea ştia că a pierit împreună cu tot batalionul său apărînd gara oraşului de pe Volga şi care la 13 ani după război apare, ca din mormînt, pentru a-i relata generalului fapte de un eroism fără seamăn, pe care batalionul lui le-a înscris în istoria războiului.

Povesteşte şi Zaiţev. Vasili Zaiţev care a fost iniţiatorul mişcării lunetiştilor, mişcare largă care a cuprins mii de puşcaşi sovietici şi care a băgat spaima în duşmani. Şase pagini doar cuprinde relatarea duelului său cu superlunetistul Königs, comandantul şcolii de lunetişti din Berlin. Dar cît curaj, cîtă iscusinţă, cîtă stăpînire de sine, pentru a cîştiga duelul.

Povesteşte apoi cercetaşii din grupul „Snejok", care pătrund în mijlocul nemţilor, îşi stabilesc postul de observaţie în centrul lor şi astfel înconjuraţi din toate părţile de hitlerişti, reuşesc să pună mîna pe o „limbă" şi să-i ia un interogatoriu pe care-l transmit comandamentului prin radio. Interogatoriul a trebuit să fie luat în scris pentru că dacă i-ar fi scos căluşul, hitleristul ar fi putut dintr-un singur strigăt să-i piardă. Cercetaşii sovietici rămîn astfel cîteva zile în mijlocul nemţilor, transmiţînd informaţii deosebit de preţioase.

Şi iată o altă relatare: cea a radiotelegrafistului care recepţionează mesajul comandantului de tanc Hasan Iambekov. După ce nimiceşte 4 din tancurile inamicului, tancul lui Hasan este şi el incendiat şi apoi înconjurat de pistolarii fascişti, care aşteaptă ca echipajul să părăsească maşina. — Sîntem încercuiţi, transmit cei 4 membri ai echipajului, dar nu ne vom preda. Vom lupta pînă la ultimul proiectil, pînă la ultimul cartuş, dar nu ne vom preda, spune mesajul lor. Cînd fumul şi flăcările încep să pătrundă în camera de luptă a tancului şi sfîrşitul devine iminent, Iambekov transmite prin radio: „Rămîneţi cu bine tovarăşi! Nu ne uitaţi!" Şi se aduce apoi pe calea undelor Imnul de Stat al Uniunii Sovietice, cîntat de cei patru tanchişti.

Şirul povestirilor pare fără de sfîrşit: transmisionişti care dau dovadă de un eroism legendar (aici s-a petrecut faptul acela vestit lumii întregi cînd transmisionistul Titaev plecat sub focul duşman să refacă legătura telefonică şi rănit fiind în asemenea măsură încît nu mai are puterea să înnoade capetele, le strînge între dinţii lui şi este astfel găsit fără suflare, dar cu legătura refăcută parcă prin toată fiinţa sa); răniţi care refuză să se evacueze dincolo de Volga; eroismul de masă al femeilor: felceriţe ca Tamara Smakova, care scot răniţi de pe cîmpul de luptă aflat sub ploaia de şrapnele, transmisioniste care nu-şi părăsesc postul nici cînd duşmanul a ajuns la cîţiva metri de ele; zeci de întîmplări din zecile de mii petrecute atunci şi care oglindesc dragostea de ţară, devotamentul faţă de patria socialistă, curajul şi sîngele rece de care dau dovadă oamenii sovietici.

Iată şi scurta relatare a tîmplarului Piotr Belov, despre traversarea de noapte a Volgăi. Ajunşi în mijlocul fluviului, care avea apele colorate în roşu de vîlvătaia incendiilor, ambarcaţiunea lor este reperată de nemţi care trimit deasupra ei paraşute luminoase şi trag direct în ţinta vie. „Luminau atît de puternic că-ţi puteai citi ziarul", povesteşte el. „În dreapta şi stînga noastră s-au auzit explozii: liftele fasciste trăgeau de pe mal asupra noastră. O mină a explodat chiar lîngă bordul vasului. Acu ne ducem cu toţii la fund, mi-am zis eu. Apa era tare adîncă. De, ne aflam în mijlocul Volgăi. Căpitanul cu bărbuţă, Şiromeatnikov adică, s-a urcat în văzul tuturor pe nişte lăzi cu muniţie şi, împreună cu poştaşul, a început să claseze scrisorile. El le clasa şi poştaşul arăta cu mîna cînd spre unul cînd spre altul din noi... Careva a scos un geamăt, dar imediat a tăcut milc, deoarece Şiromeatnikov a căutat spre el şi privirea lui parcă spunea: „Un pic de răbdare, tovarăşe, poate ai şi tu o scrisoare".

În perioada postbelică, istoricii burghezi, falsificînd în mod vădit istoria, încearcă să prezinte în mod denaturat atît importanţa bătăliei de pe Volga pentru schimbarea cursului războiului cît şi cauzele care au dus la obţinerea acestei victorii care i-a costat pe hitlerişti circa 1.500.000 oameni şi o uriaşă cantitate de material de război. Aruncînd vina asupra unor pretinse greşeli ale lui Hitler în conducerea strategiei războiului, punînd înfrîngerile pe seama factorilor climatici sau umflînd pînă la refuz „importanţa" unor bătălii duse de aliaţi în Africa, toţi aceştia încearcă să minimalizeze importanţa istorică a victoriei de pe Volga şi să denatureze factorii reali care au dus la obţinerea ei. Insemnările lui V. I. Ciuikov, relatînd zi de zi, în mod obiectiv mersul luptei, aducînd în prim plan întîmplări şi figuri de ostaşi şi ofiţeri, demonstrează categoric că victoria de pe urma căreia Hitler nu avea să-şi mai revină, n-a fost întîmplătoare şi că ea se datoreşte superiorităţii economice, moral-politice şi militare a Uniunii Sovietice, măiestriei de luptă a ostaşilor şi ofiţerilor ei, superiorităţii morale a socialismului.

M. RADIAN

Focul viu

O istorie a invenţiilor şi descoperirilor româneşti

(Urmare din pag. 1)

3. O navelă făcînd corp cu balonul;

4. Un motor cu gazolină, aşezat în navelă.

În aparatul lui Brăneanu, pînă şi curelele de transmisie, care mergeau de la motor la elice, erau ascunse în nişte pungi care făceau parte din corpul balonului, spre a reduce la minimum rezistenţa aerului. Tocmai aceste pungi, precum şi scheletul aeronavei, păreau comisiei mai greu de realizat — în special axul — destul de lung, care străbătea balonul dintr-o parte într-alta.

Scheletul dădea balonului o însuşire capitală, conservarea intactă a formei. Brăneanu îl concepuse din aluminiu şi cupru, un aliaj care i se părea destul de rezistent.

Brăneanu prevăzuse în loc de elice, de fiecare parte a balonului (lateral), cîte o roată cu palete. *„Cînd paleta bate aerul, ea se prezintă pe lat, iar cînd se ridică, este întoarsă pe muche şi rezistenţa ce-i prezintă aerul este minimă".*

Braţele paletelor, construite din aliaj aluminiu-cupru, erau goale în interior, iar la extremitate se desfăceau într-o coroană eliptică, destinată să poarte pînza cu care bătea aerul. Datorită unui dispozitiv, pe care raportorii din comisie îl găseau ingenios, se obţinea diferenţa de presiune între paletele aşa-zise motoare şi cele care reveneau, adică paletele apăsau aerul numai în cursa lor inferioară, funcţional utilă, în vreme ce în cursa lor superioară, funcţional neutilizabilă, ele nu mai împingeau aerul. Cele două roţi cu palete fiind independente una de alta, era de ajuns să se micşoreze forţa motrice care acţiona una din ele, pentru ca să se obţină schimbarea direcţiei.

Membrii comisiei elogiau locul unde a găsit de cuviinţă inventatorul să plaseze roţile sale cu palete. Elicele fuseseră dispuse la baloanele de pînă atunci în navelă şi deoarece presiunea cea mai mare o suferea balonul, se ajungea la un cuplu de forţe care tindea să încline balonul. Plasîndu-şi roţile cu palete lateral balonului, inventatorul român spera să obţină ca forţa lor de propulsie să fie folosită mai bine pentru învingerea rezistenţei aerului. Nacela era foarte mică şi fusese pusă imediat sub balon.

Motorul trebuia să aibă 5 CP şi 42 kg. la care se adăugau alte 42 kg. apa şi combustibilul necesar pentru zece ore de zbor. Comisia era de părere că plasarea motorului prea aproape de balon în navelă, poate prezenta pericol de incendiu şi se cam îndoia că la greutatea redusă ce o avea, va dezvolta cei 5 CP plănuiţi de inventator. Greutatea pînzei balonului se calculase la 80 kg. Osatura metalică era socotită la 90 kg. Greutatea roţilor cu palete se ridica la 24 kg. Împreună cu două persoane (160 kg.), greutatea totală a aparatului atingea 438 kg.

Inventatorul construise chiar un model de dimensiuni reduse, dar nu al întregului balon, ci numai al roţii cu palete, pe care l-a experimentat în faţa comisiei.

Guvernul a refuzat însă să se intereseze de realizarea proiectului, neaprobînd nici un fel de fonduri, deşi exista în ţară, încă din 1888, un nucleu de aerostaţie, la Regimentul 1 Geniu, iar în anul 1894 s-a şi construit la noi un balon captiv de 1000 m³, folosit la manevre militare. Dezinteresul oficialităţii pentru invenţia lui Brăneanu nu era un fapt izolat. Cu doi ani înainte, în 1891, în Rusia ţaristă, „Societatea tehnică" imperială rusă a respins interesantul proiect de dirijabil al unui om de geniu, Ţiolkovski (părintele de mai tîrziu al rachetelor cosmice), motivînd că acest proiect *„nu poate avea mare importanţă practică"*.

Ecoul stîrnit de invenţia lui Brăneanu a fost atît de mare, încît un grup de susţinători, în frunte cu Dr. Manicea, din Tulcea, strînge 6400 lei, spre a fi puşi la dispoziţia lui Brăneanu. Banii aceştia erau însă insuficienţi faţă de suma care-i era necesară inventatorului (20.000 lei), astfel că balonul său nu a fost realizat niciodată. Şi acest lucru este regretabil. Cu atît mai mult cu cît atunci, în 1890—1893, problema locomoţiei aeriene prin dirijabile nu primise încă o rezolvare multumitoare şi pretutindeni aeronauţii erau în căutarea rezolvării ei. Este adevărat că încă din 1872, de cînd datează prima aplicare a motorului cu explozie la aeronautică, se usurase mult progresul în acest domeniu. Utilizarea motorului electric pentru propulsarea dirijabilului „La France" a demonstrat, în 1884, posibilitatea efectuării zborurilor în circuit închis sub acţiunea unui propulsor mecanic. Conservarea formei dirijabilelor era însă încă în cuie de realizare în vremea lui Brăneanu. Fragilitatea acestor giganţi ai aerului a început să fie înlăturată abia în 1900, cînd dirijabilul în întregime rigid, cu carcasa de aluminiu, a intrat în uz prin „Zeppelin I". Ceea ce avea de rezolvat Brăneanu era deci, în primul rînd, sistemul tractiv. Se folosea în mod curent pe atunci elicea. Primul o aplicase Blanchard în 1784 la balonul său (învîrtită de forţa umană). Însă numai cînd s-a extins folosirea motorului la navigaţia aeriană, elicea, încă discutabilă pe la 1850 în privinţa adaptării ei la marină, a început să dea oarecari rezultate în aeronautică. Aceasta au demonstrat-o Hugh Bell în 1848, maiorul Baumont în 1874 şi mai tîrziu Lhoste, Mallet şi Santos-Dumont.

Aristide Caradja — naturalist şi descoperitor de renume mondial

Mii de specii de plante şi de animale poartă nume date de cercetători români, care le-au descoperit şi le-au descris pentru prima oară.

În mod deosebit trebuie să ne oprim asupra biologului român Aristide Caradja, entomolog de renume mondial.

S-a născut în 1861, la Dresda. Studiile secundare şi le-a făcut în acest oraş, iar cele superioare la Toulouse, în Franţa. Caradja este obligat de familia sa să urmeze dreptul, pentru care nu avea însă nici o înclinare. Reuşeşte să audieze în acelaşi timp cursuri de biologie, căci ştiinţele naturale îl interesau încă din copilărie.

Anul 1887 marchează întoarcerea sa în ţară. Se stabileşte la Grumăzeşti, nu departe de Humuleştii lui Creangă şi de Piatra Neamţ, loc de un rar pitoresc, unde bradul se întîlneşte cu fagul, paiştile se întind pe mari suprafeţe, iar gîzele se rotesc în roiuri nesfîrşite.

Avea 26 de ani şi pasiunea de naturalist pusese stăpînire deplină pe el. I se dăruieşte total, cu inteligenţă şi perseverenţă. Entomologia şi mai ales studiul lepidopterelor (fluturi) devine principala preocupare a vieţii sale.

„Jertfindu-şi averea moştenită, a adunat cu răbdare, a studiat cu rîvnă şi a sistematizat cu pricepere întîlnită numai la marii naturalişti, o colecţie... de fluturi unică în lume, alcătuindu-şi totodată o bibliotecă ştiinţifică de mare valoare". *(Traian Săvulescu).*

Omul acesta ducea o viaţă de o regularitate exemplară, în care munca ştiinţifică ocupa locul principal. Decenii la rînd a cercetat neobosit lumea insectelor, observîndu-le cu o răbdare rar întîlnită şi realizînd însemnate descoperiri.

La Grumăzeşti a amenajat în mod special parcul, pentru a colecta lepidopterele care-l interesau. Varietatea acestora fiind departe de a-l satisface, a organizat numeroase expediţii în ţară, mai ales în Dobrogea, pentru a face noi colecţări. Pe măsură ce dobîndea cunoştinţe mai bogate, interesul lui pentru extinderea studiilor sale creştea. A subvenţionat expediţii organizate în Spania, Africa de nord, Palestina, Spitzberg, America de sud, China, Pamir — necrînd în schimb decît colecţia de microlepidoptere (fluturi mici) care era adunată cu acest prilej. Grumăzeştii au devenit un centru unanim recunoscut al studiului lepidopterelor, apreciat ca atare de specialiştii din toată lumea, care-l vizitau adesea pe renumitul savant, după cum şi el întreţinea corespondenţă cu cei mai renumiţi entomologi din lume.

Caradja era în legătură permanentă cu directorii marilor muzee zoologice printre care cele de la Londra, Petersburg, Berlin, Viena, Stockholm şi alte oraşe. Nu rareori învăţaţi de renume recurgeau la competenţa lui Caradja pentru a le determina anumite specii sau a le revizui materialul pe care îl colectaseră. În această privinţă, este semnificativ faptul că „British Museum" i-a încredinţat revizuirea grupurilor de microlepidoptere din colecţia acestui muzeu.

„Colecţia lui A. Caradja — arăta Traian Săvulescu — cuprinde şi 3.000 de tipuri (specii, varietăţi, forme, aberaţii), descoperite şi descrise de Caradja. Cîţi naturalişti sistematicieni din lumea întreagă de la Linné încoace pot fi comparaţi cu Aristide Caradja, în ceea ce priveşte bogăţia de material studiat şi noutăţile prezentate cunoaşterii?

Caradja a descoperit nu numai specii, ci şi noi genuri: *Epibarbattia, Lamprophaia, Anticlidas, Lasiochira, Mellia, Isostreptis, Sphenaspis Hyperoptica, Vadenia (ex. Nevadia), Hoenenia.* El poate fi considerat unul dintre cei

mai mari sistematicieni şi zoogeografi ai secolului nostru".

Entomologul poseda o mare artă în prepararea celor mai delicate exemplare, mai ales microlepidoptere fluturi extrem de delicaţi, deseori de numai cîţiva milimetri lungime şi care, în colecţia sa, par a nu fi fost niciodată atinşi de mîna omenească, într-atît s-au păstrat de intacţi. Materialul de fluturi studiat de Caradja se ridică în total la peste 400.000 exemplare. Este interesant de menţionat că specialiştii cu care a colaborat, ca şi elevii săi, au ţinut să cinstească numele acestui mare entomolog, dedicîndu-i o serie de specii şi forme noi. Astfel, profesorul Rebel din Viena i-a dedicat mai multe specii: Crambus caradjaellus, Lambesia Caradjae, Ethmiu Aristidella, Popescu-Gorj i-a dedicat Cidaria silaceata form. Caradjai şi Dr. Zerny un nou gen de noctuide: genul Caradjia.

Colecţia de microlepidoptere a lui Aristide Caradja, care cuprinde 125.000 exemplare, se găseşte astăzi la Muzeul de istorie naturală „Gr. Antipa", reprezentînd unul din punctele de atracţie ale acestuia.

Începînd din anul 1925, perspectiva cercetărilor lui Aristide Caradja se lărgeşte considerabil. Marele cercetător nu se mai mulţumeşte cu determinările de noi specii, problemele modului de viaţă al insectelor şi ale evoluţiei lor începînd să-l preocupe tot mai mult. În acel an, în Memoriile Secţiunii Ştiinţifice a Academiei Române apare un amplu studiu, în care se vădesc preocupări privitoare la influenţa mediului asupra speciilor, la răspîndirea lor geografică, la înrudirea lor filogenetică, la mecanismul mutaţiilor.

Este interesant de subliniat că savantul român promovează în aceste probleme puncte de vedere înaintate, pe care acad. Tr. Săvulescu le consideră cu adevărat „profetice, deşi la data cînd au fost enunţate apăreau ca erezii, în contrazicere cu ce era îndeobşte admis".

Astfel, Caradja respingea părerea dominantă în vremea lui, care considera mutaţiile drept apariţii spontane; el este de părere că acestea se datoresc, ca şi alte variaţii, influenţei mediului, considerînd că au fost pregătite într-o perioadă anterioară de adaptare, de „premutaţie" (în această privinţă, poziţia lui, profund ştiinţifică, este apropiată de aceea a lui Racoviţă).

Naturalistul de la Grumăzeşti a studiat cu un deosebit interes anumite lepidoptere primitive, „fosile vii" care au fost găsite în diferite părţi ale globului. Pe baza lor şi prin compararea acestora cu lepidopterele aflate pe diferite trepte de evoluţie, ţinînd seama şi de date climatologice şi geologice, el presupune că regiunea de origine a lepidopterelor terestre este Asia Centrală şi Orientală (care corespunde vechiului continent Angara) — o concluzie la care s-au raliat ulterior mulţi alţi savanţi.

După părerea lui, fauna de lepidoptere s-a răspîndit în lume, pornind din această zonă, urmînd două căi: una spre apus, pînă la ţărmul Atlanticului şi al Mediteranei, iar cealaltă spre răsărit, trecînd prin Coreea, Japonia şi de acolo în America de nord. Datorită cercetărilor sale asupra formelor de lepidoptere din diferite regiuni, Caradja a determinat cu precizie ştiinţifică direcţiile de deplasare şi a dovedit că fauna cea mai primitivă de lepidoptere se află chiar şi acum în locul de obîrşie al acestor vietăţi — în Asia Centrală.

Un interes deosebit îl prezintă faptul că marele entomolog a descoperit două regiuni luna în China şi cealaltă în Armenia), unde insectele se caracterizează prin cea mai mare variabilitate. În urma cercetării ortopterelor, coleopterelor şi lepidopterelor de acolo, Caradja ajunge la concluzia că este vorba de centre de dezvoltare viitoare a faunei — o ipoteză remarcabilă, a cărei justeţe urmează bineînţeles să fie confirmată sau infirmată în timp.

Membru al Academiei Republicii Populare Române, ilustrul biolog se săvîrşeşte din viaţă, în 1955, după mai bine de şapte decenii de activitate ştiinţifică neîntreruptă, petrecute de cercurile ştiinţifice din toată lumea.

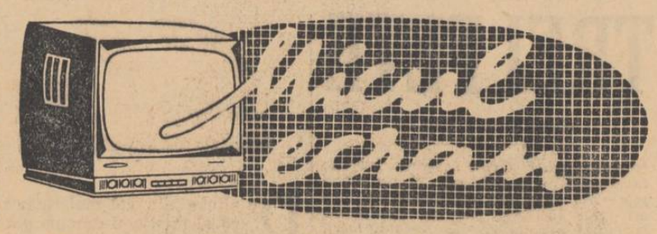

Săptămîna la televiziune

7 APRILIE

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. **9.00 Emisiunea pentru copii şi tineretul şcolar ● Teleiurnalul pionierilor ● „PIONEZA"** — scenetă satirică de **C. Teodori ● Program artistic prezentat de Casa pionierilor din Comăneşti ● Poşta copiilor. 10.30 REŢETA GOSPODINEI. 11.00 EMISIUNEA PENTRU SATE.** Din cuprins: ● Telejurnalul satelor. ● Recomandări pentru grăbirea executării lucrărilor agricole de primăvară. ● **De la un meridian la altul. ● Demonstraţie de tăiere şi stropire a pomilor.** ● Poşta satelor. ● **Muzică populară românească** în interpretarea unei formaţii instrumentale condusă de **Nicu Stănescu,** artist emerit. Solişti: **Victoria Darvai, Rina Tache, Benone Sinulescu, Damian Luca,** artist emerit. **19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15** Cîntă **Maria Butaciu-Dragu, Maria Ciobanu, Ion Bogza, Tudor Heica** şi o formaţie instrumentală condusă de **Tudor Pană. 19.45** Filmul artistic: **„MARILE SPERANŢE"** — o producţie a studiourilor engleze după romanul cu acelaşi nume de **Charles Dickens.** Regia: David Lean. Muzica: Walter Goehr; cu John Mills, Velrie Robson, Bernard Miles, Anthony Wager, Jean Simmons. **21.50** Cîntă sextetul instrumental condus de **Horia Ropcea.** Solişti: **Margareta Pîslaru şi Florin Dorian.** În încheiere: **Buletin de ştiri.**

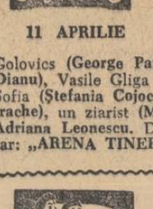

8 APRILIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Pentru tineretul şcolar: **„LEGENDELE MAGNETISMULUI ŞI ALE ELECTRICITĂŢII"** (IV) — transmisiune de la Muzeul tehnic Bucureşti. **19.45 „DE LA PLATOU LA ECRAN"** — un film despre filme. **21.00 „ECOURI DE MADRIGAL"** — muzică şi dans cu **Emilia Petrescu Cironeanu, Tamara Rusu, Igor Turjanski, Alexandru Şumski, Alexandru Slavek** şi alţii. Coregrafia: **Gelu Matei. 21.40 TELESPORT.** În încheiere: **Buletin de ştiri.**

9 APRILIE

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE. „CONSTRUCŢII MODERNE DE UTILAJ PETROLIER DE FORAJ" (II) — de **Gheorghe Petrescu,** inginer-şef de concepţie la Uzina „1 Mai"-Ploieşti. **19.00** Transmisiune de la Sofia: **„TURANDOT"** de PUCCINI Interpretează **colectivul Operei populare bulgare din Sofia.** Distribuţia: **Kalaf (Nikola Nikolov,** artist emerit); Altum (**Svetoslav Ramazanov**); Turandot (**Radka Konforti**); Timur (**N. Ghizelev**); Liu (**Katia Popova**); Ping (**G. Ghenov**); Pang (**K. Ghezov**), Pong (**M. Paunov**); mandarinul (**P. Petrov**). Conducerea muzicală: **V. Kazangiev.** În pauze: **Jurnalul televiziunii.** Emisiune de ştiinţă: **„De la neuron la calculatorul electronic"** de **Edmond Nicolau**; Jurnal de ştiinţă şi tehnică. În încheiere: **Buletin de ştiri.**

10 APRILIE

17.00 EMISIUNEA PENTRU CLUBURILE DIN ÎNTREPRINDERI. Din cuprins: ● **Telejurnalul săptămînii.** ● **Acţiunea de refacere a pădurilor — sarcină importantă a tineretului patriei.** ● Contribuţia maistrului în procesul de producţie. ● Cărţi tehnice. ● Moment literar: **La Fontaine.** ● **Artişti amatori în studio: Fanfara fabricii de conserve din Tecuci; Solişti şi formaţii artistice din raionul Nicolae Bălcescu-Bucureşti. 19.00 EMISIUNEA PENTRU SATE.** Din cuprins: ● **Primăvara în Dobrogea.** ● **Tribuna colectiviştilor:** Cum am obţinut o recoltă mare de sfeclă de zahăr la hectar de ing. **Ilie Drăgan** de la gospodăria agricolă colectivă din comuna Dor Mărunt, raionul Lehliu, regiunea Bucureşti. ● **Pentru legumicultori...** ● **De vorbă cu medicul...** ● **Muzică populară românească.** Cîntă formaţia instrumentală condusă de **Nicolae Băluţă.** Solişti: **Minodora Nemeş şi Dan Moisescu.** În încheiere: Sfaturi pentru telespectatori. **Buletin de ştiri.**

11 APRILIE

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE. „PROCEDEE MODERNE DE FABRICARE A PRODUSELOR FITO-FARMACEUTICE" de ing. **Constantin Popa,** şeful serviciului Cercetări din Combinatul chimic Borzeşti. **19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15** Pentru şcolari: **„Cu căpitanul Val-Virtej pe Marea Neagră". 19.40** Emisiune de teatru: **„NUNTA LA CASTEL"** de **SÜTÖ ANDRAS. Interpretează colectivul secţiei de teatru a Ansamblului „Ciocîrlia" al Ministerului Afacerilor Interne.** Distribuţia: Anton Mădăraş (**Paul Petrescu**), Golovics (**George Panaitopol**), Suzana (**Margareta Popescu**), Ana (**Ioana Rodica-Dianu**), Vasile Gliga (**Nicolae Dolea**), Laji (**Ioan Dihel**), Ignat (**Titorel Pătraşcu**), Sofia (**Ştefania Cojocaru**), Mihai Mădăraş (**Mircea Chirvăsuţă**), Ioşka (**Adrian Petrache**), un ziarist (**Marcel Popa**), Bologa (**Lörencz Blasiu**). Decoruri şi costume: **Adriana Leonescu.** Direcţia de scenă: **Ion Bologa.** În pauză: Filmul documentar: **„ARENA TINEREŢII". În încheiere: Buletin de ştiri.**

13 APRILIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Pentru tineretul şcolar: **„DESPRE DANSUL DE CARACTER"** de **E. Magyar-Gondo** — emisiune realizată cu concursul Şcolii de coregrafie din Bucureşti. **19.55 ÎN FAŢA HĂRŢII. 20.10** Filmul artistic: **„PATRU INIMI"** — o producţie a Studioului „Mosfilm". Scenariul: A. Faiko, A. Granberg. Regia: K. Iudin. Muzica: I. Miliutin, cu: V. Serova, E. Samoilov, L. Telikovsakaia, P. Springfeld. **21.45 Muzică uşoară pe film.** În încheiere: **Buletin de ştiri.**

NOTE DE TELESPECTATOR

Mijloacele moderne de comunicaţie au făcut lumea mai mică. O călătorie între două continente se desfăşoară astăzi, cu ajutorul avioanelor care zboară mai repede decît viteza de propagare a sunetului, în intervalul cîtorva ore. Ţinuturi îndepărtate, cărora secole de izolare le-au creat aureolă de legendă şi de mit, sînt din ce în ce mai cercetate — marile călătorii devin din ce în ce mai obişnuite şi, prin aceasta, din ce în ce mai deplină acţiunea de apropiere a popoarelor planetei noastre. Nu este de mirare că opinia publică de pretutindeni acordă un interes atît de larg cunoaşterii vieţii şi stărilor de lucruri de pe meleagurile cele mai îndepărtate. Şi în programul televiziunii noastre se reflectă acest interes, iar micul ecran cuprinde adesea — dar nu într-atît cît să justifice cerinţele telespectatorilor — relatări despre alte continente, despre viaţa şi aspiraţiile altor popoare, care trăiesc pe meleaguri îndepărtate. Forma cel mai des folosită de televiziune este emisiunea intitulată „În faţa hărţii", realizată fie cu ajutorul unor filme documentare, fie prin invitarea în studio a unor oameni care au vizitat ţări străine.

*Sîmbăta trecută, micul ecran a folosit o formă nouă pentru a ne informa asupra realităţilor unui continent în plină prefacere — continentul sud-american. Delegaţia de ziarişti români, formată din Nestor Ignat, Mircea Rădulescu şi George Ionescu, de curînd înapoiată dintr-o călătorie de mai multe săptămîni în Brazilia, Uruguay, Chile şi Mexico, a fost invitată la o discuţie în jurul mesei rotunde, care s-a desfăşurat în mod liber în faţa telespectatorilor. Împărtăşindu-ne în mod firesc impresiile lor din această călătorie în pitoreasca şi încă nu îndestul cunoscuta Americă Latină, cei trei ziarişti români ne-au dat posibilitatea, în intervalul unei jumătăţi de oră, să aflăm o sumă de noţiuni despre cele patru ţări vizitate, despre oamenii de acolo şi despre lupta şi aspiraţiile lor. Meritul principal al emisiunii a fost cursivitatea şi caracterul ei spontan, ceea ce a făcut ca ea să fie urmărită cu cel mai viu interes. Este însă probabil că reportajul oral al celor trei oaspeţi ai televiziunii — ca şi toate emisiunile de acelaşi fel ale televiziunii noastre — ar fi cîştigat şi mai mult dacă i se asigurau şi forme specifice micului ecran, ca folosirea fotografiilor, a diafilmelor sau a unor secvenţe filmate, care ar fi ilustrat şi mai bine relatările despre noua capitală a Braziliei, despre stadionul din Rio de Janeiro şi despre zeii lui, Pele şi Garrincha, despre vechea artă mex

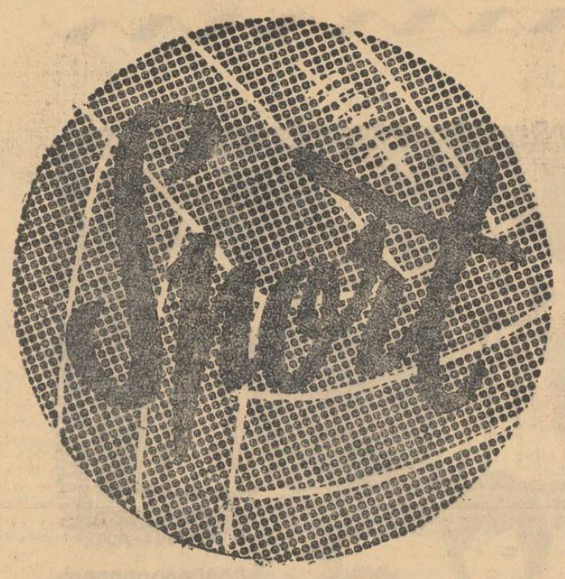

„MONDIALELE" LA TENIS DE MASĂ

Femei strînse în corsaje, cu rochii lungi și decolteuri mari... Bărbați în frac, cu gulere scrobite și pantofi de lac... Saloane impunătoare, luminate de candelabre suspendate de tavane înalte... Veți crede, fără îndoială, că este vorba de vreun bal sau de cine știe ce banchet. Nu veți greși decît pe jumătate...

Într-adevăr, acesta era pe la sfîrșitul secolului trecut și începutul celui actual cadrul în care se juca ping-pongul, un joc de salon, înrudit cu vechiul tenis de cîmp și badminton, primele începuturi a ceea ce urma să devină peste ani și ani tenisul de masă de azi, un adevărat sport care cere un complex de calități bine dezvoltate.

Și astfel, încetul cu încetul sportul cu mingea de celuloid s-a răspîndit într-un număr tot mai mare de țări, ajungînd ca de la 6—7 echipe cîte au participat la primul campionat mondial din 1927, la 52 de națiuni la cea de-a 27-a ediție a acestei competiții care a început ieri în noul palat al sporturilor din Praga. Fără discuție că gîndurile pasionaților sportului cu paleta din lumea întreagă se îndreaptă acum spre capitala R. S. Cehoslovace, unde un număr record de participanți — 87 de echipe și peste 500 de sportivi se întrec pentru cucerirea celor 7 titluri supreme.

Și pentru ca desfășurarea întîlnirilor să aibă loc în cele mai bune condiții, organizatorii cehoslovaci au început pregătirile încă de acum un an și jumătate. De altfel, în aprilie 1962, conducerea Federației internaționale de tenis de masă în frunte cu președintele său, Ivor Montagu a vizitat Praga și s-a interesat de cele mai mici detalii, pentru ca jucătoarelor și jucătorilor să nu le lipsească nimic, pentru ca toate amănuntele să fie puse la punct. Iar la terminarea vizitei lor, Ivor Montagu și colaboratorii lui s-au declarat mulțumiți de cele constatate.

Dar, nu numai organizatorii au acordat toată atenția acestei ediții, ci și concurenții. De luni și luni de zile se fac pregătiri intense, se verifică forma sportivilor în numeroase competiții. Mai mult, pentru o cît mai bună acomodare cu condițiile de joc, multe delegații au venit la Praga cu cîteva zile înaintea începerii concursului. Din îndepărtata Australie, sportivii au plecat cu vaporul încă de acum o lună. Printre primele echipe sosite au fost cele ale R. P. Chineze, Japoniei, Braziliei, Iranului și Ecuadorului. Chiar la începutul acestei săptămîni, trecătorii bucureșteni ocazionali au putut zări lîngă palatul Lido, o mașină cu inscripția reprezentativei de tenis de masă a Libanului pentru campionatele mondiale de la Praga.

Iată așadar, marele și firescul interes cu care a fost așteptată competiția care va dura timp de 10 zile în capitala cehoslovacă.

Această întrecere de amploare care va însuma peste 2 000 de partide (la Pekin cu o participare pe jumătate s-au disputat un număr de 1 203 meciuri) va reuni la start toată crema tenisului de masă mondial. Nimeni nu va absenta. Și în aceste întîlniri, în lupta pentru cucerirea întîietății pe glob, vor fi prezenți, reprezentanții tuturor țărilor unde tenisul de masă a atins valoarea cea mai ridicată. R. P. Chineză, Japonia, R. P. Ungară, R. P. F. Iugoslavia, R. S. Cehoslovacă, Suedia, Brazilia și bineînțeles R. P. Română vor căuta să-și dovedească superioritatea. Acum doi ani la Pekin, singura țară din Europa care a cucerit un titlu suprem a fost R. P. Română prin maestrele emerite ale sportului Maria Alexandru și Geta Pitică, la proba de dublu. Celelalte trofee au revenit R. P. Chineze (3), și Japoniei (3).

La Praga, oare tot sportivii chinezi și japonezi vor bîrui în majoritatea probelor? este întrebarea pe care și-o pun diferiți specialiști și comentatori. Desigur că lupta va fi foarte grea și dacă jucătorii asiatici vor veni cu unele noutăți tehnice, este de presupus că nici ceilalți sportivi, nu se vor lăsa mai prejos. Și printre ei se vor număra ca și în alte ocazii și reprezentanții țării noastre.

La Praga, R. P. Română este prezentă cu un lot mai numeros ca altă dată. Maria Alexandru se află în fruntea sportivilor noștri și ea este capabilă să realizeze rezultate favorabile în orice companie, cît de „selectă". Performanțele ei de pînă acum o indică drept una din jucătoarele cu posibilități mari de succes în fața celor mai bune „palete" din lume. Partenera ei de dublu, Geta Pitică, dacă va juca ca la antrenamente, poate aspira la multe satisfacții. Cît privește, pe Ella Constantinescu, cu experiența, tenacitatea care o caracterizează și judicioasa sa gîndire tactică, va întări substanțial forța echipei noastre reprezentative.

Și băieții pot repurta noi performanțe. Să nu uităm că alături de Radu Negulescu, Gheorghe Cobîrzan și Adalbert Rethi a apărut de curînd și un alt tînăr, Dorin Giurgiucă, campionul de juniori al continentului. Este un jucător dotat, cunoscător al unei game variate de lovituri, care poate pune în dificultate orice adversar.

La cea mai grea ediție din istoria campionatelor mondiale de tenis de masă, sportivii romîni se prezintă cu ferma convingere de a nu precupeți nici un efort pentru a cuceri noi victorii. Nu rămîne decît să le urăm multe succese și să urmărim desfășurarea evenimentelor...

Constantin COMARNISCHI

Maria Alexandru și Geta Pitică, actuale campioane mondiale, vor juca împreună și la Praga

Se anunță o luptă...

Astă-seară, în sala Coubertin din Paris, handbalului romîn i se oferă prilejul unei veritabile revanșe asupra destinului...

Într-adevăr, maeștrii balonului redus, de pe malurile Dîmboviței, lideri mondiali ai dinamicei discipline, nu au reușit să ne aducă, pînă la actuala ediție, nici măcar satisfacția prezenței într-o finală a „Cupei Campionilor Europeni". Fluctuațiile de formă, indisponibilitățile unor titulari, capriciile sorților precum și alți factori subiectivi și obiectivi, au conlucrat sistematic la crearea acestei situații, de-a dreptul paradoxale. Desigur, cauza cauzelor trebuie căutată în propriile slăbiciuni ale reprezentanților noștri; ei n-au știut să găsească, în momentele dificile, acele resurse de forță și energie care i-au dus la victorie la Dortmund, în 1960.

E drept că, în două rînduri, dinamoviștii bucureșteni au fost eliminați în semifinală de viitorii cîștigători ai competiției. Precum se știe, vechiul regulament nu prevedea meciuri tur-retur; luptînd în deplasare cu H. K. Göppingen, campionii R.P.R. au cedat de justețe, la capătul unor dispute acerbe.

Detaliu interesant: în ambele ediții cu pricina, ei eliminaseră, la Floreasca, pe Dukla-Praga. De rîndul acesta, tocmai „eternilor învinși" ai lui Dinamo-București le-a fost dat să-i scoată din cursă pe „eternii învingători" ai acestora! Un argument în plus pentru a pronostica o luptă pasionantă în „decisiva" de astă-seară, din capitala Franței.

După părerea mea, Dinamo are un ascendent moral destul de important, atît pe linia celor trei victorii, din tot atîtea confruntări cu praghezii, cît și în lumina memorabilei finale de la Dortmund. Atunci, purtătorii culorilor noastre au dobîndit titlul suprem după o întrecere dramatică, de o dîrzenie rar întîlnită, cu valoroșii handbaliști cehoslovaci. Se va reedita, oare, acea partidă? Vor asista spectatorii parizieni la un desnodămînt similar?

O afirmație categorică în acest sens, ar constitui un act de optimism exagerat. Să nu uităm că adversarii de astă-seară dețin o formă excepțională, confirmată cu prisosință de victorii la scor asupra foștilor campioni, atît la Göppingen cît și la Praga. Neîndoielnic, ei vor intra pe teren animați de ambiția unor revanșe îndelung așteptate, și vor face totul ca s-o obțină.

Am însă convingerea că Moser, Covaci, Hnat și coechipierii lor, vor ști să găsească acele replici irezistibile care i-au purtat spre victorie în cele mai grele împrejurări, oferindu-ne satisfacția unei confirmări tonifiante pentru prestigiul handbalului din țara noastră.

Dan DEȘLIU

Hnat, unul din jucătorii echipei Dinamo, în acțiune

• MOZAIC • MOZAIC • MOZAIC •

• JUCĂTORUL italian Sandrino Mazzola a stabilit recent un record cu prilejul meciului dintre echipele Internazionale și Milan. El a înscris, după numai 13 secunde de joc, un gol. Recordul precedent aparținea jucătorului Montuori, cu 15 secunde.

• EXPLORATORUL Pierre Paillard, care a scris printre altele în urma călătoriilor sale o carte despre Noua Guinee, a spus: „Papuașii sînt niște vîslași redutabili. Cîte douăzeci și chiar treizeci de papuași instalați într-o pirogă pot atinge o viteză pe care o dezvoltă un motor de 30 cai putere (neputînd însă să-i depășească ci doar să-i ajungă din urmă)".

• SINGURUL boxer francez care are mustăți se numește Germinal Billarin. Conform regulamentului, el era obligat înaintea fiecărui meci să-și radă mustața. Recent înaintea unui nou meci, el s-a adresat federației franceze de box cu cererea de a i se aproba să se prezinte în ring cu... mustăți...

• DUPĂ o lună de repaos petrecută în munții Austriei, boxerul Alphonse Halimi, fost campion mondial la categoria cocoș, va reintra în viața sportivă. După cum anunță o publicație de specialitate, el va relua în curînd antrenamentele, pregătindu-se pentru primul meci care va avea loc probabil la Tunis la începutul lunii aprilie.

VARIETĂȚI

Sportul și chiriile

Influența lunii asupra mareelor a fost stabilită de știință cu o precizîune demnă de încredere, după cum la fel de convingător este dovedită dependența dintre furtunile magnetice și activitatea radiației solare. Știința nu a știut însă apropae nimic de interdependența dintre sport și chirie. Abia în ultima vreme cîteva cazuri foarte bătătoare la ochi au dat puțin la o parte perdeaua care acoperea acest fenomen complex.

La un proces care a avut loc în orășelul englez Limington, reclamantul James Watkins s-a adresat completului de judecată cu următoarele cuvinte: „Onorată instanță! Fac apel la spiritul dreptății. Una din două: sau proprietarul vilei închiriate de mine evacuează din sectorul vecin clubul rugbiștilor „Bătrînii din Limington", sau îmi micșorează chiria". Cu ce l-or fi necăjit rugbiștii pe onorabilul Watkins? În procesul verbal se scria printre altele că sportivii care își aveau terenul în vecinătate, înjură cît îi ține gura în timpul antrenamentelor și folosesc expresii triviale. Dar nu numai atît, în pauze ei își permit să cînte cîntece din cele mai deochiate. Din cauza aceasta soția lui mister Watkins nu poate să se plimbe în grădină, iar prietenii refuză să mai viziteze familia reclamantului".

Cu toate acestea sărmanului Watkins i-a fost respinsă reclamația. Instanța a recomandat doar „Bătrînilor din Limington" să-și revizuiască repertoriul de „cîntece sportive".

S-ar părea că acest caz duce la concluzia că vecinătatea cu sportul micșorează valoarea locuințelor. Dar să vedem ce ne va spune cazul nr. 2.

Într-o suburbie a Londrei s-au construit cîteva case de raport. După anunțurile apărute în ziare prețurile camerelor sînt aici mult mai mari decît cele obișnuite. Din ce motiv? Pentru că ele se află alături de faimosul stadion de tenis Wimbledon, unde în fiecare an are loc turneul celor mai bune rachete ale lumii. De la ferestrele apartamentelor se deschide o priveliște cuprinzătoare asupra terenului central al Wimbledonului. Rezultă deci că vecinătatea cu sportul mărește valoarea locuințelor. Și totuși nu se poate trage o concluzie fără a studia și cazul 3 care nu se referă la Anglia, ci la Franța.

Locul de acțiune, Parisul, un cartier situat lîngă stadionul „Parc des Princes". De la un timp locatarii au început să părăsească masiv acest cartier. În zilele cînd au loc meciuri de fotbal, vacarmul stadionului împiedică pe locatarii caselor vecine să se odihnească, iar în „orele de vîrf" e foarte greu să ajungi acasă. Curios însă că odată cu „refluxul" acelora cărora nu le place sportul are loc un proces invers: „afluxul" amatorilor de sport care sînt bucuroși să locuiască în apropierea stadionului. De unde reiese că în țările capitaliste legătura între sport și chirie este determinată de o lege capricioasă și greu de sesizat la prima vedere.

În spatele herminei albe

Dante Cané, cunoscutul boxer amator italian de categoria grea este obiectul unor insistente și tentante propuneri din partea impresarilor boxului profesionist. Cu toate acestea Cané refuză categoric să semneze cele mai avantajoase contracte, rezistînd cu stoicism în fața teancului de bancnote fosnitoare. Comentatorii sportivi și amatorii de box din Italia sînt pur și simplu uluiți: Ce demnitate, ce jertfire de sine pe altarul „herminei albe", (așa mai este numit amatorismul în box").

Dar treptat tămîierile aduse acestei nobile atitudini s-au risipit și lasă să se vadă tranzacția încheiată în spatele paravanului sportului amator.

Dante Cané va rămîne într-adevăr amator pentru a participa la jocurile olimpice din 1964. Însă după cum dezvăluie ziarul „Corriere dello Sport" acesta se face în schimbul „modestiei" compensații de 200.000 lire pe lună, socotind din februarie a.c. și a altor avantaje materiale. Iată așa dar care este secretul! Și cazul lui Dante Cané nu este unicul. Deși cu întîrziere s-a aflat că unui alt boxer și anume campionului olimpic Nino Benvenuti, pentru a participa la Jocurile Olimpice de la Roma i s-a asigurat o sinecură de 400.000 lire pe lună. Aceasta este adevărata înfățișare a mult trîmbițatei purități a sportului burghez de care fac atîta caz unii apologeți ai sportului capitalist.

ÎN PATRU RÎNDURI

Pe marginea ultimului cu... plaj fotbalistic bucureștean, desfășurat pe o ploaie torențială.

Se cuvine, așadar
Cred, o divagație.
Dacă fotbal a fost chiar
Sau a fost... natație?

„Minerul" — a obținut o victorie prețioasă asupra „Farului".

Rezultatu-i o povață,
Că recăpătîndu-și flerul
Poate, în sfîrșit, „Minerul"
Va ieși la... suprafață.

Iar „Farul"...

Farul însă, n-o ascund
După-nfrîngeri repetate
E... scafandru. Cum se poate?
Da. Coboară tot la... fund.

La începutul returului campionatului categoriei B, derbiul Văii Prahovei s-a soldat cu victoria echipei „Carpați"-Sinaia (locul 5 în clasament) asupra echipei Poiana Cîmpina (locul 13).

Diferența o constați.
Altitudini... Clasament.
Căci nu urci, e evident,
Din Poiana la Carpați?

D. TABACU

magazin
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMINIA LIBERA
★
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17 60.10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
★
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17.60.10 interior 14.00

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

„BUG-JARGAL"

Adaptare după Victor Hugo

Ilustrații: Beca RIND

Pe urmă, generalul de Rouvray anunță hotărîrea lui de a forma două regimente de grenadieri, care să pornească împotriva rebelilor.

S-au mai vînturat în consiliul acela și alte idei, dar pînă la urmă s-a acceptat propunerea generalului de Rouvray, care stătui pe guvernator să organizeze tabere fortificate cu forțele care-i stăteau la dispoziție, iar generalul însuși se va întări în colinele fortului Dauphin. În timpul acesta, domnul de Touzard, cu trupa lui, va porni să atace grosul forțelor rebele. Acesta era planul generalului și el începu să fie pus în aplicare. În ce mă privește, obținui aprobarea superiorilor mei să mă reîntorc la Acul.

În zorii zilei îmi trezi oamenii, care dormiseră cum putuseră în aer liber, acoperiți cu mantalele lor, dar nu organizasem încă coloana de marș cînd văzui

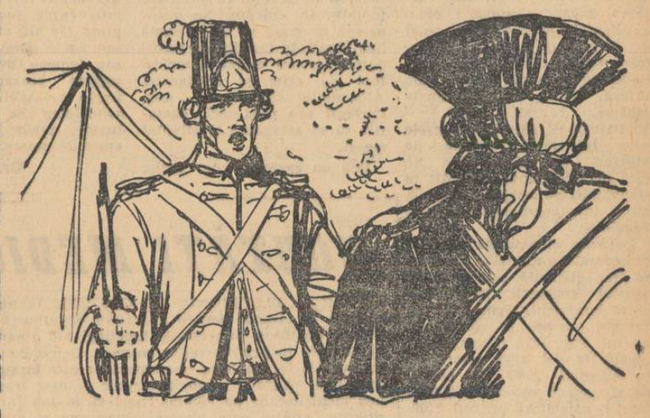

venind spre mine un tînăr dragon, acoperit de sudoare și de praf. Îmi spuse că revolta cuprinsese și Acul — negrii asaltau fortul Galifet, în care se refugiaseră miliției și coloniștii. Trebuie să mai adaog că deși i se spunea fort, Galifet-ul nu era decît o vagă întărîtură de pămînt.

Nu mai era timp de pierdut. Făcui rost de cai și o pornirăm în galop. Pe la zece ajunserăm pe domeniile unchiului meu, care erau aproape în întregime pradă focului. Pe mine mă stăpînea un singur gînd: s-o regăsesc pe Maria. Ne apropiarăm de fortul Galifet. Casa unchiului meu avea ferestrele sparte, dar era încă în picioare. În jurul ei se aflau o mulțime de negri înarmați cu topoare, cuțite și cu puști. Fortul era și el împresurat de negri. Îmi încurajai trupa și-i cerui să forțeze încercuirea, ca să putem pătrunde în fort, la familiile noastre.

Dar n-am avut timpul să ne îndeplinim planul, căci în clipele acelea se petrecu un lucru îngrozitor: parapetele fortului se prăbușiră și negrii îl ocupară.

Cu săbiile și pistoalele noastre în mîini, o pornirăm vijelios spre fort și reușirăm să-i alungăm pe negrii care ne ieșeau în cale. Mai aveam de parcurs cîțiva zeci de metri cînd în fața noastră apăru un grup de negri, avînd în mijlocul lor pe Pierrot. Acesta purta în brațe pe iubita mea Maria, care încerca să se desprindă din strînsoare. Ridicai pistolul și trăsei, dar un alt negru se aruncă în fața glonțului și muri, salvîndu-și șeful. Pierrot, ținîndu-și bine în mîini prețioasa pradă, se înfundă în tufișuri, urmat în salturi de un ciine care purta în gură un leagăn — culoșul ultimului născut al unchiului meu. Ciinele nu era altul decît Rask.

Am pornit ca o nălucă în urma fugarilor, dar toată truda mea a fost zadarnică. N-am putut să-i mai găsesc.

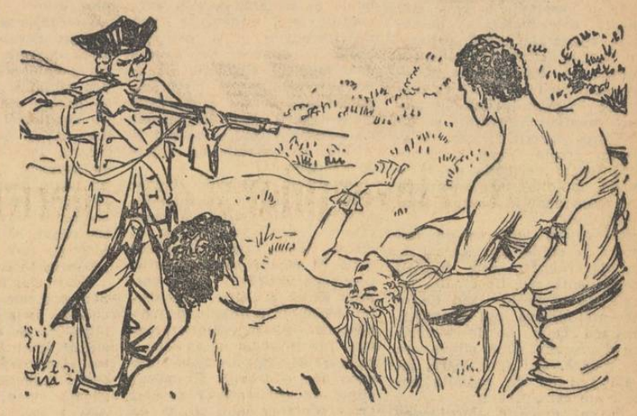

A doua zi aflai că primiserăm întăriri și că negrii fuseseră zdrobiți și alungați. Dar de Maria nu putui afla nimic. Sergentul Thadeu îi urmărise o vreme pe Pierrot și pe negrul său, dar le pierduse și el urma. În ce-l privește pe unchiul meu, el fusese înjunghiat în timp ce dormea în patul său și se părea că și paznicul lui, butonul Habibrah, suferise aceeași soartă, deși corpul lui nu fusese găsit.

Fortul Galifet fusese distrus, iar locuințele noastre avură aceeași soartă. Nu mai exista nici o rațiune să rămînem printre aceste ruine și, chiar în seara aceea, ne întoarserăm la Cap. Eram pradă unei febre îngrozitoare. Toate speranțele și visurile mele se prăbușiseră. M-am zbătut cîteva zile într-o amarnică criză de disperare, dar mulțumită îngrijirilor medicilor și devotamentului lui Thadeu, reușii să-mi revin. Mă dusei la guvernator și-i cerui să fiu încorporat în echipele mobile care erau trimise împotriva negrilor răzvrătiți. Orașul Cap fusese fortificat, dar în restul țării insurecția se propaga cu repeziciune. Se știa că negrii sînt conduși de un anume Bug-Jargal.

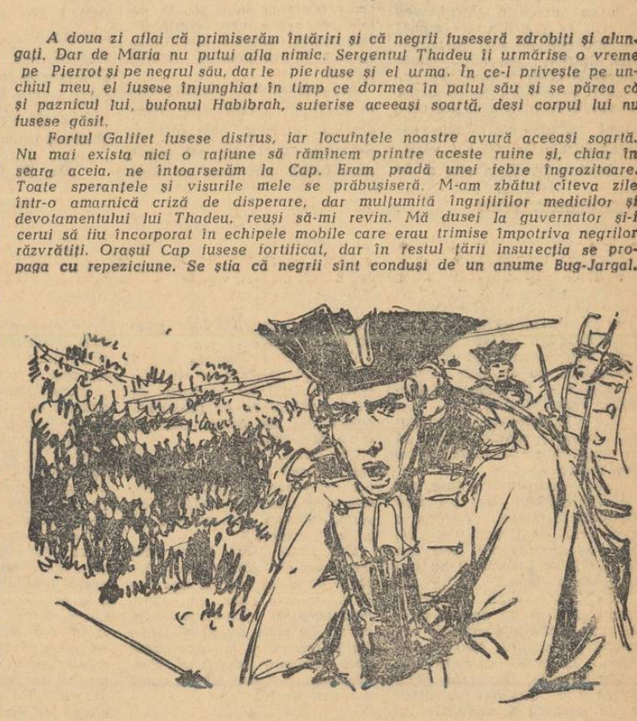

Împotriva acestuia fură trimise cele mai bune trupe de miliției, iar din această expediție făceau parte Thadeu și cu mine.

Bug-Jargal se retrăsese într-o regiune muntoasă, greu accesibilă, dar fără prea multe posibilități de retragere. Am mărșăluit aproape fără oprire, iar în seara celei de-a treia zi de mars ne-am apropiat la douăzeci de leghe de lanțul muntos. Ne am instalat campamentul pe malul unei gîrle. În dimineața următoare furăm treziți de cîntecele negrilor, care se pregăteau să ne atace. Curînd, asupra taberei noastre se abătu o ploaie de pietre, de săgeți și chiar de gloanțe. Am fi fost striviți dacă dragonii și Thadeu printre primii, n-ar fi avut ideea ingenioasă de a se avînta în mijlocul apei, agățîndu-se de liane și scăpînd astfel din raza proiectilelor.

Aici, povestitorul își întrerupse șirul...

În cort, cu brațul legat cu o eșarfă, intrase Thadeu

— Ce s-a întîmplat Thadeu, de ce ai părăsit ambulanța? îl întrebă cu blîndețe căpitanul d'Auvergney.

— Am venit să vă întreb dacă mîine trebuie să pun harnașamentul de gală pe calul dv. de război.

Căpitanul zîmbi:

(Va urma)

CAMPIONATUL CATEGORIEI A — ÎN DATE ȘI CIFRE — (ETAPA A XVIII-A)

Duminică 7 aprilie

Steaua—Steagul roșu
Minerul—U.T.A.
C.S.M.S.—Progresul
Dinamo București—Dinamo Bacău
Petrolul—Știința Cluj
Știința Timișoara—Rapid
Farul—Crișana

Pronosticul lui...

VASILE ANGHEL, jucător la Petrolul Ploiești.

1. Steaua-Steagul roșu 1
2. Dinamo București-Dinamo Bacău 1
3. Petrolul-Știința Cluj 1
4. C.S.M.S. Iași- Progresul 1 x
5. Minerul-U.T.A. 1 x
6. Farul-Crișana 1
7. Poiana Cîmpina — Metalul Tîrgoviște x 2
8. C. F. R. Roșiori — Dinamo Pitești 2
9. Gaz Metan Mediaș-C.S.M. Reșița x
10. Unirea Rm. Vîlcea-Dinamo Obor x
11. Unirea Dej-Minerul Baia Mare 1 2
12. Crișul Oradea-C.S.M. Cluj 1
Știința Timișoara — Rapid 1

Clasamentul general

1.	Dinamo Buc.	17	8	7	2	28:13	23
2.	Steaua	17	8	6	3	41:29	22
3.	Știința Cluj	17	8	4	5	27:21	20
4.	Rapid	17	7	5	5	32:26	19
5.	Știința Tim.	17	8	3	6	27:23	19
6.	Steagul roșu	17	9	1	7	28:31	19
7.	C.S.M.S. Iași	17	5	8	4	30:34	18
8.	Petrolul Pl.	16	7	3	6	35:21	17
9.	Farul C-ța	17	7	3	7	35:30	17
10.	Progresul	17	5	5	7	23:29	15
11.	U. T. Arad	17	6	2	9	31:33	14
12	Minerul	17	4	4	9	17:37	12
13.	Crișana	16	4	3	9	15:33	11
14.	Dinamo Bacău	17	2	5	10	15:31	9

Clasamentul acasă

1.	Steagul roșu	9	9	0	0	24: 9	18
2.	Petrolul	8	7	1	0	32: 5	15
3.	Știința Cluj	8	7	1	0	20: 5	15
4.	Știința Tim.	8	7	0	1	16: 4	14
5.	Steaua	8	6	2	0	26:14	14
6.	Farul	8	6	1	1	24: 8	13
7.	U.T.A.	9	6	1	2	24:10	13
8.	Rapid	8	6	1	1	19: 8	13
9.	Minerul	9	4	4	1	12: 5	12
10.	Dinamo București	9	4	4	1	19: 8	12
11.	C.S.M.S. Iași	8	4	4	0	18:10	12
12.	Progresul	9	4	4	1	14:10	12
13.	Crișana	8	4	2	2	11:10	10
14.	Dinamo Bacău	9	2	5	2	10: 7	9

Clasamentul în deplasare

1.	Dinamo București	8	4	3	1	9: 5	11
2.	Steaua	9	2	4	3	15:15	8
3.	Rapid	9	1	4	4	13:18	6
4.	C.S.M.S. Iași	9	1	4	4	12:24	6
5.	Știința Tim.	9	1	3	5	11:14	5
6.	Știința Cluj	9	1	3	5	7:16	5
7.	Farul	9	1	2	6	11:22	4
8.	Progresul	8	1	1	6	9:19	3
9.	Petrolul	8	0	2	6	3:16	2
10.	U.T.A.	8	0	1	7	7:23	1
11.	Steagul roșu	8	0	1	7	4:22	1
12.	Crișana	8	0	1	7	4:23	1
13.	Dinamo Bacău	8	0	0	8	5:24	0
14.	Minerul	8	0	0	8	5:32	0

Clasamentul returului

1.	Dinamo București	3	2	1	0	8:2	5
2.	Steaua	3	2	1	0	7:4	5
3.	U. T. Arad	3	2	0	1	8:5	4
4.	Steagul roșu	3	2	0	1	5:4	4
5—6.	Știința Cluj	3	1	1	1	4:2	3
	Rapid	3	1	1	1	8:4	3
7.	Minerul	3	1	1	1	2:2	3
8.	Știința Tim.	3	1	1	1	2:3	3
9.	Progresul	3	1	1	1	4:7	3
10.	C.S.M.S. Iași	3	1	1	1	5:6	3
11.	Petrolul	2	1	0	1	5:6	2
12—13.	Crișana	2	0	1	1	2:4	1
	Dinamo Bacău	3	0	1	2	3:6	1
14.	Farul	3	0	0	3	0:6	0

CU CINE MAI AU DE JUCAT

Dinamo București cu: Petrolul Ploiești (d), Progresul București (a), U.T. Arad (a), Minerul Lupeni (d), Steaua București (d), Crișana Oradea (a), Steagul Roșu Brașov (d), Știința Timișoara (a), Știința Cluj (d).

Steaua București cu: U.T. Arad (d), Rapid București (d), Știința Timișoara (a), Farul Constanța (d), Dinamo București (a) Minerul Lupeni (a), Petrolul Ploiești (d), Știința Cluj (a), C.S.M.S Iași (d).

Știința Cluj cu: Minerul Lupeni (a), C.S.M.S Iași (d), Steagul Roșu Brașov (a), Progresul București (d), Farul Constanța (a), Rapid București (a), Crișana Oradea (d), Steaua București (a), Dinamo București (a).

Rapid București cu: Farul Constanța (a), Steaua București (a), Dinamo Bacău (d), C.S.M.S. Iași (a), Progresul București (a), Știința Cluj (d), U.T. Arad (a), Crișana Oradea (d), Minerul Lupeni (a).

Știința Timișoara cu: Progresul București (d), U.T. Arad (a), Steaua București (d), Crișana Oradea (a), Dinamo Bacău (d), Petrolul Ploiești (a), C.S.M.S. Iași (a), Dinamo București (d), Farul Constanța (d).

Steagul Roșu Brașov cu: Crișana Oradea (a) Fărul Constanța (d), Știința Cluj (d) Dinamo Bacău (a), Petrolul Ploiești (d), U.T. Arad (d), Dinamo București (a), Minerul Lupeni (a), Progresul București (d).

C.S.M.S Iași cu: Dinamo Bacău (d), Știința Cluj (a), Minerul Lupeni (a), Rapid București (d), U.T. Arad (a), Farul Constanța (d), Știința Timișoara (d), Petrolul Ploiești (a), Steaua (a).

Petrolul Ploiești cu: Crișana Oradea (d), Dinamo București (a), Minerul Lupeni (d), Farul Constanța (a), U.T. Arad (d) Steagul Roșu Brașov (a), Știința Timișoara (d), Steaua București (a), C.S.M.S. Iași (d), Dinamo Bacău (a).

Farul Constanța cu: Rapid București (d), Steagul Roșu Brașov (a), Petrolul Ploiești (d), Steaua București (a), Știința Cluj (d), C.S.M.S. Iași (a), Progresul București (d), Dinamo Bacău (d), Știința Timișoara (a).

Progresul București cu: Știința Timișoara (a) Dinamo București (d), Crișana Oradea (d), Știința Cluj (a), Rapid București (d), Dinamo Bacău (d), Farul Constanța (a), U.T. Arad (d) Steagul Roșu Brașov (a).

U.T Arad cu: Steaua București (a), Știința Timișoara (d), Dinamo București (d), Petrolul Ploiești (a), C.S.M.S Iași (d), Steagul Roșu Brașov (a) Rapid București (d), Progresul București (a), Crișana Oradea (a).

Minerul Lupeni cu: Știința Cluj (d), Petrolul Ploiești (a), C.S.M.S. Iași (d), Dinamo București (a), Crișana Oradea (d), Steaua București (d), Dinamo Bacău (a), Steagul Roșu Brașov (d), Rapid București (d).

Crișana Oradea cu: Petrolul Ploiești (a), Steagul Roșu Brașov (d), Dinamo Bacău (a), Progresul București (a), Știința Timișoara (d), Minerul Lupeni (a), Dinamo București (d), Știința Cluj (a), Rapid București (a), U.T. Arad (d).

Dinamo Bacău cu: C.S.M.S. Iași (a), Crișana Oradea (d) Rapid București (a), Steagul Roșu Brașov (d), Știința Timișoara (a), Progresul București (a), Minerul Lupeni (d) Farul Constanța (a), Petrolul Ploiești (d).

GOLGETERII

1. ION IONESCU (Rapid) 14 goluri

2 Dridea I (Petrolul), Adam (Știința Cluj), 11 goluri fiecare.

3. Voinea (Steaua), Ciosescu (Farul), 10 goluri fiecare.

4. Manolache (Știința Timișoara), Constantin (Steaua), 9 goluri fiecare.

5. Tîrlea (U.T.A.), A. Munteanu (Petrolul), Bükösi (Farul), Dinulescu (Farul), Selymesi II (Dinamo București), Pavlovici (Steaua), 8 goluri fiecare.

6 Sasu (U.T.A.), Dumitriu II (Rapid). Voica (C.S.M.S. Iași), Tîrcovnicu (Dinamo București), 7 goluri fiecare.

7. Marcu (Știința Cluj), Tătaru (Steaua), Harșani (Dinamo Bacău), Badea (Petrolul), 6 goluri fiecare.

8. Mițaru (Știința Timișoara), Milea (C.S.M.S Iași), Baboie (Progresul), Gram (Dinamo Bacău), Meszarosz (Steagul Roșu) Haidu (Steagul Roșu), Drăgoi (Minerul). Raksi (Steaua). Necula (Steagul Roșu), Bîtlan (Știința Timișoara), 5 goluri fiecare.

MEDICUL vă sfătuieşte

Alimentaţia raţională a adultului sănătos

Alimentaţia zilnică trebuie să ofere organismului substanţe energetice, substanţe plastice, săruri minerale şi vitamine.

Substanţele energetice sînt conţinute în glucide (dulciuri, făinoase, pîine, orez, griş, cartofi, fructe, legume etc.). Substanţele plastice cu rolul de a înlocui substanţele proteice ce se distrug, sînt conţinute în proteine (carne, ouă, brînză, lapte, peşte, unele legume, cereale etc). — Vitaminele şi sărurile minerale care înlesnesc reacţiile de utilizare a substanţelor de mai sus, sînt conţinute atît în alimentele de origină animală, cît şi în alimentele de origină vegetală.

Pentruca alimentaţia să fie considerată raţională trebuie să fie suficientă caloric adică aportul energetic să echilibreze consumul. Consumul de energie variază în special cu efortul fizic. Iată cîteva cifre: repaus la pat 1800 calorii pe zi, sedentari 2000-2500 calorii pe zi, muncă uşoară 2000-3000 calorii, muncitori agricoli 3200-4200 calorii, mineri 4200-5000 calorii.

Dintre alimente, grăsimile sînt cele mai bogate în calorii: 1 gr. = 9 calorii, iar proteinele şi glucidele mai puţin calorigene: 1 gr. = 4 calorii. Şi alcoolul este calorigen 1 gr = 7 calorii şi poate fi folosit numai în cantitate mică.

Deasemenea alimentaţia raţională trebuie să fie nu numai suficientă caloric ci să conţină în proporţie echilibrată toate substanţele nutritive: glucide 400-500 gr., grăsimi aproximativ 100 gr, dintre care cel puţin jumătate sub formă de grăsimi vegetale care previn ateroscleroza (ulei de porumb, ulei de floarea soarelui), proteine 70-80 grame din care cel puţin jumătate de origină animală (carne, peşte, brînză, ouă, lapte), săruri minerale şi vitamine atît din alimente de origină animală cît mai ales din legume, fructe şi zarzavaturi proaspete.

Meniul trebuie pregătit simplu, dar prezentat atrăgător, astfel încît prin miros şi văz să crească secreţiile digestive şi să mărească apetitul. Excesul de sare ca şi excesul de alcool sînt dăunătoare organismului. Raţia zilnică va fi împărţită în 3-4 mese dintre care masa de prînz va fi cea mai bogată iar masa de seară mai puţin bogată decît cea de dimineaţă. Orariul meselor să fie regulat. Masa de seară trebuie să fie servită cu două ore înainte de culcare. Se recomandă ca masa să nu fie luată „pe fugă", în condiţii de încordare nervoasă ci într-o atmosferă de calm şi destindere. Alimentele să nu fie prea fierbinţi sau prea reci. Băuturile să se servească la sfîrşitul mesei.

Iată un exemplu de regim normal pentru un adult de 65 kgr. sedentar, regim care aducînd 70 grame proteine, 80 grame grăsimi, 310 grame glucide şi 2300 de calorii, îndeplineşte deziderateul unui regim alimentar raţional: lapte 350 gr., brînză 25 gr., ou o jumătate, carne sau peşte 150 gr, pîine 250 gr., cartofi 300 grame sau paste făinoase 75 grame sau legume uscate 75 grame, legume proaspete 300 grame, fructe proaspete 250 grame, untdelemn 30 grame, unt 30 grame, zahăr 25 grame, dulceaţă 25 grame.

Dr. V. LAZĂR

NOUTĂŢI MEDICALE

MEDICUL ELECTRONIC ÎN COSMOS. Tehnica sovietică a realizat în ultimul timp o aparatură electronică specială capabilă să analizeze principalele funcţiuni ale organismului cosmonauţilor în timpul zborurilor cosmice. Orice eventuală tulburare intervenită în sănătatea cosmonauţilor este înregistrată de acest aparat — veritabil medic electronic — care transmite instantaneu medicilor de pe Pămînt constatările sub formă de semnale diferite, printre care electrocardiograme şi diverse alte înregistrări funcţionale importante. În felul acesta, medicii de pe Pămînt pot oricînd să hotărască dacă zborul respectiv poate sau nu să continue.

MAŞINA DE DORMIT. Recent s-a pus la punct în Japonia un aparat capabil să producă somnul la cei care suferă de insomnie. Acest aparat, denumit „maşina de dormit" se aşează la capul celui care nu poate dormi şi somnul se produce în 10 minute datorită emiteri de către aparat a două sunete diferite.

NOI APLICAŢII ALE RADIOTELEMETRIEI. Un colectiv de cercetători din Sverdlovsk, sub conducerea lui V. V. Rosenblat, a creat cîteva dispozitive portative bazate pe sisteme radiotelemetrice care permit înregistrarea electrocardiogramelor la muncitori în timpul lucrului şi la sportivi în timpul desfăşurării probelor.

DIAGNOSTICE PRIN IZOTOPI. La Clinica balneologică din Iaşi se aplică de curînd noi metode de diagnostic. Se remarcă, printre altele, deosebita eficacitate a izotopului fosfor 32 în diagnosticarea osteoporozelor (decalcifierea oaselor) şi a iodului 131 în diagnosticul unor artropatii (boli ale articulaţiilor).

PAZNICUL INIMII. La Leningrad se realizează în prezent un aparat automat care prin intermediul unei sirene dă de ştire medicului în termen de zece secunde cînd inima unui bolnav recent operat încetează să mai bată. Dacă întîmplător acest semnal nu a fost auzit, aparatul, denumit pe drept cuvînt „paznicul inimii", ia singur măsurile necesare, încercînd prin masarea automată a inimii să readucă la viaţă pe cel căruia i s-au oprit bătăile acestui organ.

NOU SISTEM DE SUTURĂ A PLĂGILOR. De curînd s-au experimentat nişte benzi adezive poroase şi inerte care nu irită ţesuturile şi aderă perfect la piele. Aceste benzi sînt capabile să înlocuiască agrafele la suturarea plăgilor după intervenţii chirurgicale.

Cefaleea sau „boala cu o sută de cauze"

Durerea de cap sau cefaleea nu este în ea însăşi o boală, ci un simptom care se regăseşte în foarte multe boli. Dar cele mai dese ori ea este aceea care îl aduce pe pacient în cabinetul de consultaţie medicală şi de ea se plînge în primul rînd, uitînd eventual să mai vorbească de simptomele care o însoţesc. Sarcina medicului este tocmai să descopere adevărata cauză a durerii de cap, adică boala care a provocat-o. Pentru aceasta, examenul medical caută să precizeze în primul rînd doi factori esenţiali: *aspectul* şi *localizarea* durerii de cap. În adevăr, aceste două elemente sînt foarte variabile de la o boală la alta iar precizarea lor ajută mult la fixarea diagnosticului.

Ca aspect, durerea de cap poate fi surdă sau ascuţită, instalată brusc sau treptat, permanentă sau trecătoare, legată de oboseală sau de enervare, diurnă sau nocturnă, apărînd chiar de la trezirea de dimineaţă, după cîteva ore de muncă, sau spre seară, legată sau nu de anumite poziţii ale capului etc.

În ce priveşte *localizarea* durerii, ea poate apare numai pe jumătate de cap (hemicranie), într-un anumit punct mereu acelaşi, frontal sau occipital (la ceafă), ca o cască ce apasă capul sau ca un cerc care-l strînge etc. Toate caracteristicele de mai sus variază de la o boală la alta şi de aceea e necesar ca pacientul să precizeze medicului său aceste aspecte diferenţiale ale durerii de cap.

În al doilea rînd, interogatoriul bolnavului precizează bolile pe care le-a avut în trecutul său mai îndepărtat sau mai recent. Este interesant de ştiut dacă a suferit vreodată de o infecţie luetică sau de o boală pulmonară, dacă a avut mai de mult o hepatită sau mai recent o gripă, ori altă boală infecţioasă. De asemenea, medicul stabileşte cu atenţie condiţiile de lucru ale bolnavului, pentru a şti dacă munca sa îl pune în contact cu substanţe toxice, ce pot fi şi ele responsabile de apariţia cefaleei.

În sfîrşit, examenul bolnavului va lua în considerare, neapărat, atît starea sa generală — bună sau alterată, — cît şi starea principalelor organe. O atenţie specială se acordă constipaţiei, stării ficatului şi a rinichilor, controlului tensiunii arteriale şi temperaturii (e totdeauna necesar, în prezenţa unui bolnav cu cefalee, să se controleze dacă nu e febril). Examenul clinic se completează deseori cu executarea unor probe de laborator şi a unor controale radiologice, oculare, de O.R.L. ce pot fi necesare în multe cazuri.

Această scurtă enumerare arată cît de dificil este diagnosticul cauzelor unei cefalee. Se vede deci cît de greşit procedează acei care se mulţumesc s-o considere o simplă stare dezagreabilă, ce poate fi rezolvată cu unul sau mai multe antinevralgice şi care aşa cum se spune, o „tratează cu indiferenţă". Dacă medicaţia antinevralgică dă doar rezultate trecătoare, iar durerea revine şi se repetă îndată ce a cedat efectul medicamentului, dar mai ales atunci cînd acest efect nu se resimte de loc, este neapărat necesar ca bolnavul să-şi consulte medicul, singurul capabil să găsească originea răului şi să trateze cauza, — boala — şi nu efectul ei, — simptomul, — care este durerea de cap. Căci întotdeauna îndărătul unei cefalee se ascunde ceva. Ce anume nu poate spune decît medicul. Dar acel ceva poate fi uneori un lucru serios, pe care este important să-l tratăm de la început, spre a opri o evoluţie agravantă.

Nu e mai puţin adevărat că pacientul nu trebuie să-şi închipuie, îndată ce apare o cefalee, că ea este datorată neapărat unei boli grave. Printre numeroase pricini ale acestei tulburări, — adevărată „boală cu o sută de cauze" cum i s-ar putea spune, — sînt multe care sînt benigne şi trecătoare. De aceea, orice alarmare e tot atît de dăunătoare pentru moralul bolnavului pe cît poate să fie orice neglijenţă pentru sănătatea sa.

Dr. D. GRIGORESCU

Victoraş şi gustarea de dimineaţă

Comitem indiscreţia de a vă dezvălui ce se petrece, într-o dimineaţă luată la întîmplare, cu un mic prieten al nostru — să-i zicem Victoraş, elev într-a şaptea.

Ora 6.30. *Victoraş sare din pat, trece la spălat, începe să se îmbrace pe îndelete. Mai are vreme.*

Ora 7. *Îmbrăcatul e gata, dar nu şi încălţatul. Ieri s-a rupt un şiret la pantofi. Victoraş a avut grijă să-şi facă rost din ajun de şireturi noi. Le-a pus bine atît de bine încît nu mai ţine minte unde...*

Ora 7.10. *Însfîrşit, Victoraş a reuşit să facă un nod la şiretul rupt şi şi-a pus pantofii. Urmează ghiozdanul. Na! Unde-i pixul? În penar nu-i, în altă parte iar nu-i. Poate sub pat...*

Ora 7.19. *Gustarea de dimineaţă aşteaptă pe masă. Dar nu prea mai e timp. Prima oră începe la 7 şi jumătate şi pînă la şcoală sînt zece minute bune de drum. Între două îmbucături, Victoraş îşi pune pardesiul. A dat şi ceaşca cu ceai peste cap. Gata, poate să plece.*

Ora 7.23—7.29. *Distanţa pînă la şcoală a fost parcursă în numai şase minute, jumătate în mars forţat şi jumătate în pas alergător.*

Ora 8.21 *Prima recreaţie. Ce foame năpraznică! Nu mai e de răbdat pînă la recreaţia mare. Fuga la pachetul cu cele două sanvişuri şi mărul. Ah! În graba plecării l-a uitat acasă, pe buiet.*

Ora 10.10. *Profesorul face o experienţă interesantă de chimie. Creionul lui Victoraş se deplasează alene pe foaia maculatorului, dar mintea parcă ar fi în altă parte...*

Ora 10.50. *Hait! Victoraş este chemat în faţa hărţii, la ora de geografie. Nu-i nimic, ştie bine lecţia, a învăţat-o cu grijă... Atunci cum se face că a luat numai 6?*

Ora 12.10. *Of, încet mai trece ora de dirigenţie! Durează de o veşnicie şi mai sînt 20 de minute pînă să sune. Pleoapele lui Victoraş s-au încărcat cu alice de plumb şi o forţă irezistibilă îi trage capul spre scîndura pupitrului. Foamea nici n-o mai simte, parcă a trecut de tot.*

★

Cine face ca Victoraş, ca Victoraş o să păţească. Pentru aceasta garantează fiziologia.

Gustarea de dimineaţă, la vîrsta şcolară, este departe de a constitui o simplă formalitate. Cheltuiala însemnată de energie cerută de efortul depus la şcoală trebuie acoperită. De aceea, şcolarul are nevoie, pentru masa de dimineaţă şi gustarea de la şcoală, de o cantitate de alimente al căror procent se ridică la 30—40 la sută din raţia pe întreaga zi.

Masa de dimineaţă trebuie să fie uşor asimilabilă dar substanţială. Ea trebuie să conţină toate elementele de bază ale unei alimentaţii complete, adică atît proteine (carne sau brînză sau ouă + lapte) cît şi grăsimi şi hidrocarbonate (pîine, marmeladă, biscuiţi). Pentru gustarea de la şcoală este bine să se ţină cont de aceeaşi regulă şi să se adauge una sau două fructe. Dacă şcolarul nostru, spre deosebire de Victoraş, va fi deprins să fie ordonat şi să-şi pregătească de cu seară tot ce-i trebuie pe a doua zi, el va găsi cu uşurinţă posibilitatea de a mînca liniştit dimineaţa, timp de 20 de minute cît este recomandabil să dureze micul dejun. La şcoală, el va fi în cea mai bună formă şi va rezista perfect pînă la recreaţia mare, cînd va veni momentul să recurgă la gustarea din pachetul curat, pus într-o pungă de material plastic.

Neglijarea acestui capitol important din alimentaţia şcolarului atrage în mod firesc urmări ca acelea din exemplul nostru. Copilul nu se mai poate concentra, capacitatea lui de a urmări explicaţiile sau de a răspunde cînd este ascultat diminuează, oboseala şi somnolenţa pun stăpînire pe organismul lipsit de resurse energetice. De ce să îngăduim aceasta, cînd ştim bine cît de mult contează, pentru sănătatea şcolarului, respectarea principiilor alimentaţiei raţionale?

Dr. Al. GHEORGHIU

MODA

Iată o serie de modele, în nota modei actuale şi foarte potrivite primăverii care trebuie — în sfîrşit — să vină odată şi ea...

Rochiţele uşor evazate, fără mîneci, albe cu garnituri colorate sau bleumarin. Fustele drepte cu cute mari şi rare călcate în picioare.

Bluzelor li se acordă o mare importanţă. Garnituri din dantele, cravate ample, jabouri, formează ornamentarea preferată. Materialele înflorate, spumoase, în culori pale, fine şi foarte des aceleaşi cu căptuşeala taiorului care se face drept, cu haina relativ scurtă. Culorile preferate sînt: negru şi albastru închis.

Rochiile se transformă de multe ori în două piese cu cîte o singură şi discretă notă caracteristică (funda, nasturii, încrustaţii de benzi în două culori).

Desene de Tanţi PFENNINGS

GHIDUL GOSPODINEI

Meniul săptămînii

— Salată de ţelină crudă cu mere; ardei umpluţi cu orez, cozonac.

—Ciorbă de perişoare; musaca de fidea; compot de prune.

— Budincă de cartofi cu smîntînă; ghiveci călugăresc; melci cu nucă.

— Supă de orez; rasol cu hrean; cremă de cacao.

— Brînză cu ridichi de lună; rizoto de rinichi — murături, griş cu lapte.

— Borş de sfeclă; ruladă cu carne de vacă; compot de vişine.

— Salată de cartofi în formă; friptură cu sos de smîntînă; budincă de cafea.

SALATĂ DE CARTOFI ÎN FORMĂ

Cantităţi pentru 6 persoane: 10 cartofi potriviţi, o ceapă rasă, 2 ouă fierte tari şi mărunt tăiate, 6 castraveciori muraţi tăiaţi în felii subţiri, 3 sfecle mici fierte şi tocate, piper, sare, 20 gr. muştar, o lăptucă, 100 gr. maioneză, 1 pătrunjel.

Se fierb cartofii întregi, se curăţă, se răcesc şi se taie felii. Se adaugă ceapa rasă, ouăle fierte tocate, castraveciorii tăiaţi subţiri în felii rotunde, sfecla tocată, piper, sare. Se amestecă bine şi după aceea se pun într-o formă umezită şi tapetată cu muştar. Se ţine o jumătate de ceas după care se răstoarnă pe frunze de lăptuci. Se îmbracă totul în maioneză şi se serveşte garnisită cu castraveciori, ramuri de pătrunjel, stele din sfeclă.

FRIPTURĂ CU SOS DE SMÎNTÎNĂ

Cantităţi pentru 6 persoane: 1 kg. de carne, 10 gr. sare, piper, 100 gr. slănină, 50 gr. ceapă, o rădăcină de pătrunjel, 40 gr. ţelină, 80 gr. morcovi, foi de dafin, piper boabe, 100 gr. grăsime, 2 dl. smîntînă

Se bate carnea, se împănează, se sărează şi se aşează cu grăsime în tavă, se pune carnea deasupra, se lasă cu zeama ei, se adaugă apoi, puţin cîte puţin apă sau bulion. Cînd este aproape gata se scoate carnea, se adaugă şi smîntîna apoi piperul boabe, foi de dafin. Se lasă să se butoneze şi se dă la masă odată cu friptura tăiată felii subţiri.

BUDINCĂ DE CAFEA

Se moaie 200 gr. de miez de pîine albă cu o ceaşcă de cafea concentrată, fierbinte. După ce s-a muiat trecem pîinea prin sită Separat frecăm 150 gr. unt proaspăt cu 5 gălbenuşuri, 150 gr. zahăr vanilat. Amestecăm apoi untul cu miezul de pîine la care mai adăugăm un pumn de migdale sau nuci tăiate mărunt. La urmă se adaugă şi cele 5 albuşuri bătute spumă. Ungem apoi o formă cu unt, o tapetăm cu făină şi în ea turnăm compoziţia. O punem apoi să fiarbă la bain-marie. Se serveşte cu cremă de vanilie.

SFATURI COSMETICE

O condiţie esenţială pentru menţinerea frăgezimii obrazului este curăţirea lui zilnică. Prin curăţire înţelegem îndepărtarea impurităţilor depuse pe faţă în timpul zilei şi a fardului (dacă obişnuim să ne fardăm). Această operaţie este obligatorie înainte de aplicarea cremei hrănitoare sau a oricărei creme, precum şi în cazurile în care lucrăm în condiţii mai grele, cînd obrazul transpiră, se îmbîcseşte cu praf, funingine etc.

În acest scop se folosesc, în general, emulsiile sau cremele de demachiat sau de curăţat. Şi în acest caz este necesar să ţinem seama de natura tenului respectiv. Dacă este uscat se recomandă în special cremele de demachiat — pot fi folosite însă în aceeaşi măsură şi emulsiile. În cazul unui ten gras, pentru a nu accentua gradul de grăsime al tenului se preferă folosirea emulsiilor.

În cele ce urmează voi indica cîteva reţete care pot fi preparate şi în casă şi anume: se topeşte pe baia de apă 50 g. ulei de parafină uz intern cu 10 g. parafină solidă şi 40 g. vaselină albă. Se ia de pe foc, se amestecă pînă la răcire şi se adaugă 1 g. tinctura benzoe. Această cremă se întinde pe obraz, şi se lasă cîteva minute. Apoi se şterge folosind în acest scop un şervet de hîrtie sau o bucată de tifon sau vată.

Tot pentru tenurile uscate se recomandă emulsiile pe bază de lanolină. Se topesc pe baie de apă 8 g. lanolină, 3 g. săpun de toaletă, 5 g. unt de cacao. Separat se dizolvă 1 g. borax în 85 g. apă şi se toarnă peste substanţele grase amestecînd mereu.

Un preparat folosit de foarte multă vreme pentru îngrijirea tenului este şi laptele de migdale care poate fi preparat în felul următor: se introduc în apă clocotită 45 g. migdale necojite, se curăţă, se spală cu apă rece apoi se presează într-un castron. Se toarnă apoi peste ele 135 g. apă în care am dizolvat 0,15 g. acid salicilic şi 8 g. alcool. Lichidul obţinut se filtrează apoi printr-un tifon. Prepararea emulsiilor nu este anevoioasă însă trebuie o atenţie deosebită deoarece prezintă pericolul de a se „tăia" ea fiind formată din particule foarte mici de substanţe grase foarte fin dizolvate în apă.

Pentru a se evita tăierea emulsiilor, cosmetica modernă foloseşte în acest scop substanţe speciale denumite emulgatori de tipul „Tween", „Span", Trietanolamină etc. Iată formula unui lapte de demachiat preparat cu trietanolamină: stearină 12,5 g., ulei de parafină uz intern 63 g., apă 250 g., trietanolamină 2,5 g. Pentru tenurile grase se poate folosi laptele preparat cu tinctură de benzoe 5 g., glicerină 5 g., apă de colonie 30 g. şi apă de roze 60 g. Tenurile grase pot fi curăţate şi cu o soluţie de albuş de ou amestecat cu zeama unei lămîi.

În comerţ există emulsii de curăţat de tip „Velur" pentru tenurile normale şi neutre şi „Mimosa" pentru tenurile grase.

Anca BOGDAN

CURIERUL NOSTRU

T. T. — *Feteşti:* lucrurile întîmplate sînt într-adevăr foarte neplăcute pentru dv. Dar nici nu trebuie să le exageraţi şi să vă complicaţi singură existenţa. El şi-a dat seama că a greşit şi v-a promis că se va purta ireproşabil. Este mai bine să treceţi peste tot ce a fost şi să vă gîndiţi numai la prezent şi la viitor. Vedeţi cum se comportă el acum şi nu vă mai puneţi probleme care în fond nu există.

DOINA: Ne-a impresionat în mod plăcut comportarea dv. demnă. Aţi procedat în toate împrejurările cum nu se poate mai bine. Se pare că lucrurile nu vor mai putea continua astfel. Ar trebui ca el să dea dovadă de multă fermitate în viaţă ca să mai poată avea măcar stima dv.

MICKY: Ne puneţi o serie de întrebări într-o singură scrisoare şi nu vă putem răspunde la toate acum. În ce priveşte prima întrebare trebuie să vă spunem că noi publicăm destul de des rubrici de modă pentru tinerele fete. Pentru ocazia respectivă vă recomandăm o rochie cu talia nemarcată, din material brodat sau material înflorat, din mătase broşată. Culoarea trebuie să fie cît mai deschisă. Urmăriţi în continuare rubricile noastre de modă.

M. P. — *Cluj:* Scrisoarea dv. ridică o serie de probleme interesante şi în acelaşi timp foarte importante. Vă mulţumim pentru faptul că ne-aţi trimis această scrisoare. Ea va constitui o sursă de inspiraţie pentru unele articole pe care le vom publica în revista noastră. Sper că sînteţi de acord cu noi. Scrisoarea dv. nu poate fi publicată în forma actuală, mai ales şi datorită faptului că nu cuprinde unele date concrete.

A. R.: În moda masculină actuală se poartă umerii mai puţin lăsaţi, revere mai înguste ca şi mîneca (mai ales către manşetă). Haina sensibil lungă, uşor rotunjită în faţă şi închisă de la talie în sus cu 2 sau 3 nasturi. Pantalonii mai lungi — discret evazaţi jos.

IANOPOL: Referitor la scrisoarea dv. vă dăm următorul răspuns în ceea ce priveşte prepararea dulceţei de portocale: se curăţă 8-10 portocale cu coajă nu prea groasă, se desfac felii, curăţînd şi pieliţa de pe felii, se scot cu vîrful cuţitului sîmburii cu grijă ca să nu se sfarme. Feliile se aşează într-un tifon şi se ţin să se scurgă de zeamă. Pînă curăţim portocalele se pune cratiţa la foc cu un kilogram de zahăr şi 2 pahare de apă, se ţine pînă se topeşte zahărul, se dă apoi la foc iute. După primele clocote se scoate spuma şi se lasă să fiarbă pînă se leagă bine. După aceea dăm cratiţa la o parte, punem bucăţile de portocale în ea, lăsînd să stea astfel vreo 10 minute. Apoi punem din nou cratiţa pe foc iute să fiarbă pînă se leagă cît trebuie. Se ia spuma la ultimele clocote, se pune şi zeama de la o jumătate de lămîie, se dă la o parte şi se toarnă în borcane.

Dinți care aud

O siluetă sveltă de bormașină, clești cromați, oglinzi minuscule, un miros pătrunzător de antiseptice — într-un cuvînt, decorul obișnuit al unui cabinet dentar.

Instalat pe clasicul scaun, înarmat cu răbdare, pacientul constituie obiectul atenției a două persoane îmbrăcate în halat alb. Cei doi medici studiază cu minuțiozitate dinții în perfectă stare de sănătate ai bolnavului și, în cele din urmă, se opresc asupra unui molar inferior.

Pînă aici, operația nu cuprinde nimic neobișnuit. Ea seamănă cu un control periodic al dinților la care ar trebui să se supună toți cei care doresc să-și trateze de timpuriu o carie incipientă.

Iată, însă că, în curînd, pe o măsuță au început să apară niște obiecte avînd darul să stîrnească cel puțin nedumerirea: un microfon miniatural, un emițător și un receptor radio de aceleași dimensiuni; alături — un minuscul amplificator.

Cabinetul dentar începe să capete aspectul unui mic atelier de radiofonie. Numai că, de data aceasta, liliputana instalație este menită a se adăposti într-un lăcaș bizar: într-un molar — bineînțeles amenajat pentru acest scop în prealabil.

Pacientul însuși nu este un vizitator obișnuit al cabinetelor dentare. În mod normal, el ar fi trebuit să se adreseze unui medic specialist în oto-rino-laringologie căci, după cum am văzut, dinții săi se află într-o stare normală. În schimb, el este surd...

Noua și aparent paradoxala intervenție — actualmente aflată încă în fază de experimentare, este menită să redea auzul și bolnavilor avînd lezată porțiunea periferică a analizatorului acustic. Pentru a ne da seama de originalitatea acestei metode, este necesar să precizăm faptul că, pînă în prezent, protezele acustice nu erau capabile decît de a remedia defectele de natură mecanică ale urechii, amplificînd undele sonore care acționează asupra timpanului.

Noua proteză auditivă nu este altceva decît o instalație de radio avînd asemenea dimensiuni infime care să-i permită instalarea într-un molar. Practic, ea se compune dintr-un microfon fixat pe îmbrăcămintea exterioară, care captează undele sonore; acestea sînt transmise sub formă de unde magnetice prin emițătorul situat în molar — a cărui antenă este constituită dintr-o obturație de aur sau argint — pe calea nervilor maxilari sau mandibulari, spre centrii auditivi din scoarța cerebrală. O condiție esențială în vederea reușitei acestei intervenții este ca dintele ales să fie sănătos și amenajat cu deosebită atenție, terminațiile sale nervoase urmînd să recepționeze și să transmită mai departe impulsurile sonore primite, sub forma unor impulsuri electrice, spre centrii din creier.

În acest fel, bolnavul care suferă de surdități de recepție va putea auzi cu ajutorul dinților, nervul acustic fiind înlocuit — în acest caz — de ramurile nervului trigemen.

Care este însă soarta acelora care, surzi fiind, au avut nesansa de a-și pierde toți molarii?

Și aceștia vor avea posibilitatea de a folosi noua proteză. În acest caz, însă, instalația va trebui să fie fixată în mod direct pe osul maxilar inferior, fiind pusă în legătură cu nervul mandibular prin intermediul unui fir de argint.

REBUS

OCHI

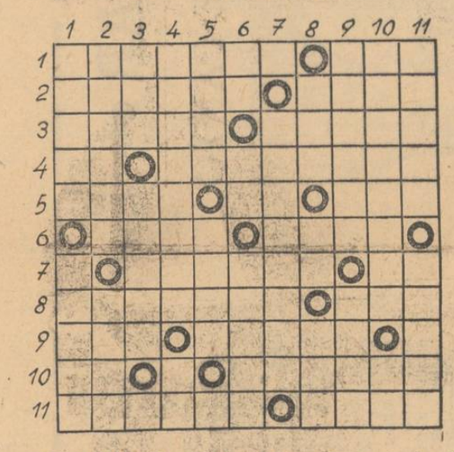

ORIZONTAL: 1) „Mi-e dor de ochii tăi" — Jumătate de refren... 2) Are ochi magic — În romanul „Singur pe lume" de Hector Malot, se înțelege din ochi cu Remi 3) Ou devenit ochi! — „Ochi" care vede la mare distanță 4) Ochit la urmă — Instalație în industria textilă cu ochiuri condensatoare 5) A întări — Ochi de lant întors — Jumătate de retină 6) Vorbești cu ochii — Căpetenie la Gali 7) Exploatator — În timp 8) A da ochii cu cineva — Ochiul porcului 9) Prefix cu înțelesul „nou" — Închizi ochii 10) „...văd... văd" — Încotro vede cu ochii 11) Mașină cu două, trei sau patru ochiuri — Lumea lui Ochilă.

VERTICAL: 1) Ochi cu proprietăți... nemiraculoase! — Trebuie ochită 2) I-a luat ochii — Pictor olandez 3) Ochi de frînghie — Restaurant unde se pot consuma ochiuri 4) Ochiul mașinii de gătit (pl.) — Îi trebuie „lița" ca să facă ochiuri! 5) Ochi peste cap! — Iolanda Balaș, în ochii nenumăraților ei prieteni! 6) În cristalin — „Luat... ochi" — Șef al unui stat feudal 7) Pornesc de multe ori de la ideea „ochi pentru ochi, dinte pentru dinte" 8) Etaj — Și la ochiuri și la... jumări! — Ochi magic 9) „Acolo-n ochi de... / Lîngă trestia cea lină / Și sub bolta cea senină / Vom ședea în foi de mure" (Eminescu) — Zamfira sau Glafira 10) De ochii lumii — Galeș în cele din urmă 11) Cu ochii mari — I-a închis ochii lui Pirus.

N. CORNEA

Cuvinte rare: Bren, Neer.

În picioare

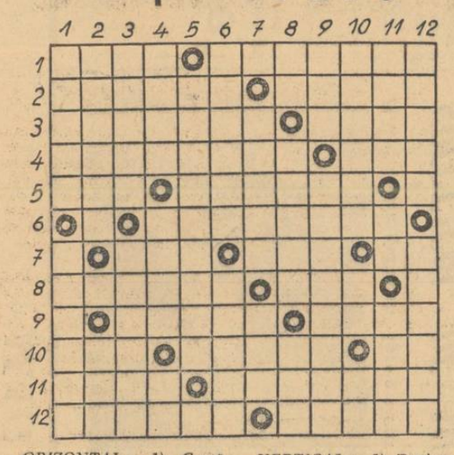

ORIZONTAL: 1) Cursă sportivă în care picioarele sînt puse pe fugă! — Frînghie cu care se leagă picioarele cailor 2) Os care închide încheietura piciorului la genunchi — Are picioare zdravene 3) Abia se ține pe picioare — A se desprinde brusc cu picioarele de pe pămînt 4) Picioroange — Imită zgomotul picioarelor cuiva umblînd în papuci 5) Perioade de timp — Acțiune de mișcare în apă cu ajutorul mîinilor și picioarelor 6) Amputarea unui picior 7) Dialect în Ceylon — Fir — Operă neterminată 8) Cărămidă refractară — Dinsele 9) Sînt foarte iuți de picioare — Lipsit de picioare 10) Răsărit — Un înțelept celebru — Aramă 11) Corabie... rară! — Ființă fabuloasă cu picioare de cal 12) Îi purtau în picioare boierii de demult — Părțile picioarelor care vin în atingere cu pămîntul.

VERTICAL: 1) Totdeauna se taie de sub picioare! — A cădea de pe picioare 2) Sandale pentru picioarele strămoșilor! — Damasc 3) A se întoarce — Din pricina lor ți se taie picioarele! 4) A trage cu piciorul în minge — Îi lipsește un picior sau amîndouă — Literă slavonă 5) Are picioare scurte 6) Anexate la picioare pentru practicarea unui sport de iarnă — „Picioarele" viței de vie 7) Piață publică în Grecia antică — La războiul de țesut 8) Și la Paris — Uneori se mărturisește numai pe un picior! — Sat în raionul Criș 9) Element de compunere — Personaj mitologic cu picioare sprintene la fugă 10) Au picioare lungi — Încep la sfîrșit! — Articol 11) Rod picioare... de lemn! — Elena Oprescu — Deține un post 12) Le purta Hermes la picioare — Stau cu picioarele în apă.

Valentin MIREA

GH. CHIRIAC

PE PLOAIE

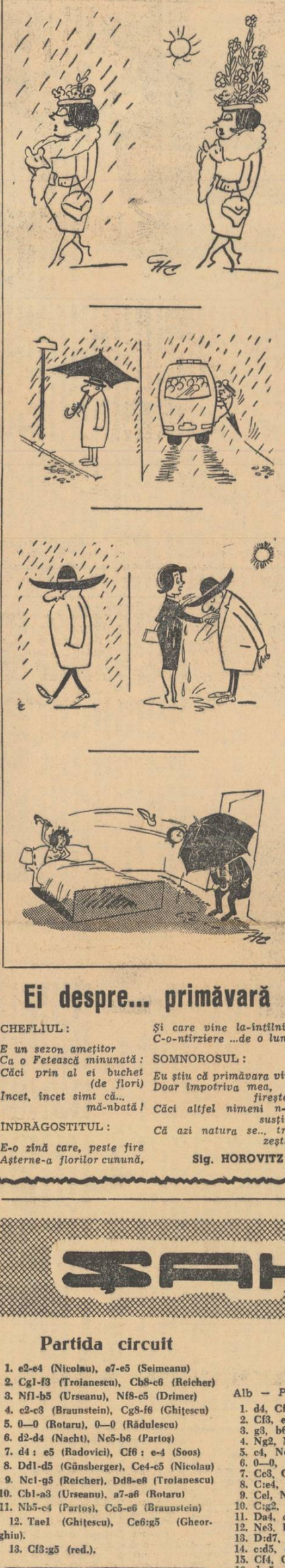

Ei despre... primăvară

CHEFLIUL:

E un sezon amețitor
Ca o Fetească minunată:
Căci prin al ei buchet (de flori)
Incet, încet simt că...
mă-nbată!

ÎNDRĂGOSTITUL:

E-o zînă care, peste fire
Așterne-a florilor cunună,
Și care vine la-întîlnire
C-o-ntîrziere ...de o lună!

SOMNOROSUL:

Eu știu că primăvara vine
Doar împotriva mea, firește...
Căci altfel nimeni n-ar susține
Că azi natura se... trezește!

Sig. HOROVITZ

E. ARNO

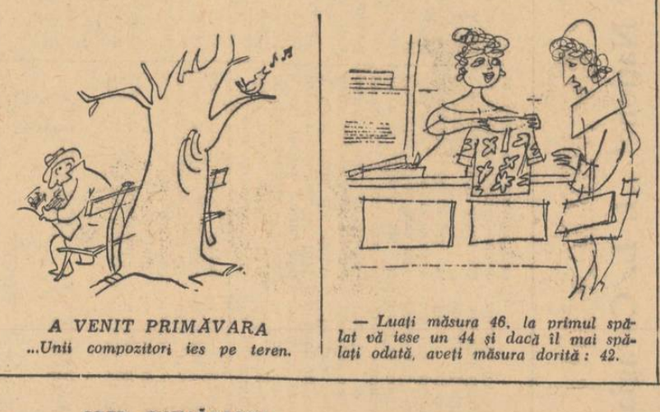

A VENIT PRIMĂVARA
...Unii compozitori ies pe teren.

— Luați măsura 46, la primul spălat vă iese un 44 și dacă îl mai spălați odată, aveți măsura dorită: 42.

FRED GHENĂDESCU

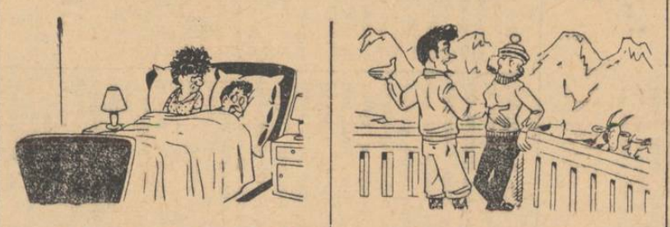

— Cînd te uiți la mine ți se face foame?!
— Da, parcă ești o plăcintă cu răvașe...

— N-am să uit niciodată vacanța asta minunată!
— Nici eu: de cîte ori voi vedea un tap îmi voi aminti de tine!

A. ANDRONIC

Fără cuvinte.

V. VASILIU

— Ce stele cunoști?
— Steaua polară, Steaua Sirius, echipa de fotbal Steaua...

V. ALEXIU

— Nevastă zău nu te mint! E o intoxicație de la stomac.
— Așa? Și cum îi zice poamei?...

POȘTA REDACȚIEI

IONESCU P. — Bacău: În cursul acestui an vor funcționa școli de conducători auto pe lîngă întreprinderile regionale de transport auto. Condițiile de admitere sînt: absolvenți a 7—8 clase elementare, vîrsta 17½—18 ani, să nu fie absolvenți ai școlilor de mecanizare de pe lîngă S.M.T.-uri sau centre mecanice și să fie apți din punct de vedere medical.

GH. PETROVICI — București: Fără școala medie cu diplomă de maturitate nu vă puteți înscrie în învățămîntul superior, iar cît privește vechimea în producție, trebuie să aveți cel puțin 3 ani.

PUIU BUDU — București: Bulevardul Dumitrov nr. 105, raionul 23 August, telefon 12.77.89 posedă întreaga colecție a revistei „Magazin" și o pune la dispoziția doritorilor.

SELARU MARIANA — Bacău, str. I. V. Micurin nr 6, dorește să corespondeze pe teme de film, teatru, desen tehnic și să facă schimb de vederi cu frumusețile patriei.

CONSTANTIN HELCIUG — Petrila: Blițuri pentru fotografi amatori se găsesc în comerț. Este bine să urmăriți la magazinul specializat din Petroșani cînd se aduc asemenea aparate pentru a intra în posesia unuia.

ION IVANUȘ — Ocna Sibiului: Pentru a urma conservatorul este nevoie de absolvirea școlii medii și de diploma de maturitate. În plus este nevoie să aveți și talent pentru a vă înscrie la una din secțiile conservatorului.

S. VICTOR — felcer la Todirești: Nu puteți trece în învățămînt cu școala medie tehnică medicală de 4 ani pe care ați absolvit-o. Celelalte întrebări sînt strîns legate de prima, așa că răspunsul este negativ.

I. STĂNCIULESCU — BRAȘOV: Codul muncii stabilește reguli pentru contractele colective de muncă și contractele de muncă, normele de muncă și salarizare, timpul de lucru și odihnă, răspunderea materială și compensațiile, protecția muncii, asigurările sociale, jurisdicția muncii, precum și pentru toate celelalte probleme legate de muncă.

EUGEN DIACONESCU — RM. VÎLCEA: Vă mulțumim pentru bunele aprecieri. Nu vă putem însă din păcate mulțumi pentru observațiile critice pe care nu le-am întîlnit în amabila scrisoare ce ne-ați trimis. Acum, cînd între publicațiile noastre a apărut revista „Cinema", multe dintre nelămuriri sau din lucrurile ce ați dori să le știți vor fi elucidate. Vă recomandăm să o urmăriți și odată cu dv. întregul grup de prieteni pe care îi interesează cinematograful.

ELENA BARNA — SINDOMINIC (Miercurea Ciuc): Căsătoria nu împiedecă cu nimic urmarea unui institut de învățămînt superior. Important este să vă hotărîți către care facultate să vă îndreptați. Fiind în apropiere de Cluj și trecînd cu treburi pe acolo, interesați-vă la secretariatul rectoratului universității „Babeș-Bolyai". Noi nu vă putem da indicații mai precise deoarece nu cunoaștem multe antecedente privitoare la pregătirea dv., la preferințele ce le aveți.

DESPRE TOATE - pentru toți!

MIHAI MOCANU, student din București, întreabă: „Pentru care motiv cele șapte celebre monumente antice au primit numirea de minuni ale lumii?"

Dintre operele de artă ale antichității, unele erau considerate, prin măreția lor, superioare altora. Se pare că vestitul geograf grec Strabon (anul 63—23 în. erei n.) le-a dat numele *orbis miracula* (minunile lumii). Diferiții autori sînt, în general, de acord asupra numărului — șapte — dar nu și asupra desemnării lor. Iată-le pe cele care întrunesc cel mai mare număr de voturi: 1. PIRAMIDELE EGIPTULUI; 2. ZIDURILE ȘI GRĂDINILE SUSPENDATE ALE BABILONULUI; 3. MAUSOLEUL înălțat în anul 353 (în.e.n.) în orașul Halicarnes. Construirea acestui monument, încredințată unui număr de cinci dintre cei mai vestiți artiști greci ai timpului, avea 42 m înălțime. El era aproape în întregime sculptat. Rămășițele acestui edificiu au fost descoperite în 1856 și sînt păstrate la Muzeul Britanic; 4. TEMPLUL DIANEI DIN EFES, construit pe cheltuiala tuturor orașelor grecești din Asia, incendiat în 356 în.e.n. de Erostrate — pentru a-și imortaliza numele — reconstruit după același plan la începutul sec. III în.e.n., avea dimensiunea 138x71,5 m, fiind susținut de 117 coloane de 19,50 m înălțime. Întregul edificiu era îmbrăcat în marmoră, iar acoperișul era din lemn de cedru. Sub împăratul Galien (anul 263 era n.), monumentul a fost din nou și definitiv distrus; 5. STATUIA LUI JUPITER OLIMPIANUL, opera lui Fidias, construită din aur și fildeș, se găsea în templul Olimpiei și deși îl reprezenta pe Jupiter șezînd, măsura 18,50 m înălțime; 6. COLOSUL DIN RODOS, statuie gigantică consacrată soarelui, domina Rodos, port al mării Egee. Înălțimea diferă după relatări: 30 și 60 m. Construcția statuii, care a fost dărîmată de un cutremur în anul 324 în.e.n., a durat 12 ani (268—280 în.e.n.); 7. FARUL DIN ALEXANDRIA, care se înălța pe mica insulă Faros — de unde și numele — a fost construit sub domnia lui Ptolemeu I-ul, unul din generalii lui Alexandru Macedon (323 în.e.n.).

EUGEN ȘTIRBU, metalurgist din regiunea București, ne întreabă: „Care au fost primele ceasornice?"

Cel dintîi ceasornic a fost soarele. Cu cît soarele se ridică mai sus pe cer, cu atît ne apropiem mai mult de amiază, iar cu cît coboară spre orizont, cu atît seara e mai aproape. Cam prin anul 1000 în.e.n., astronomii Egiptului determinau timpul după lungimea umbrei unui par de lemn, numit *gnomon* (arătător). Babilonienii instalau gnomonul pe o emisferă gradată cu linii curbe, ceea ce a constituit cadranul primului ornic. Ceasornicele solare puteau fi întrebuințate numai ziua s-a simțit nevoia și a unui „ceas de noapte". Acesta apăru sub forma unei pilnii din sticlă (clepsidra) gradată, din care apa se scurgea — picătură cu picătură de Platon (380 în.e.n.); ceasornicul-mecanism, format din roți angrenate și greutăți; ceasornicele perfecționate din turnurile castelelor (anul 1288); ceasul de buzunar de la începutul sec. XVI și cronometrul englez de la 1714. Nu vom omite menționarea (printre primele ceasornice cu dispozitiv deșteptător), cocoșul, care v-a trezit — desigur — de multe ori, la ora dorită... de el.

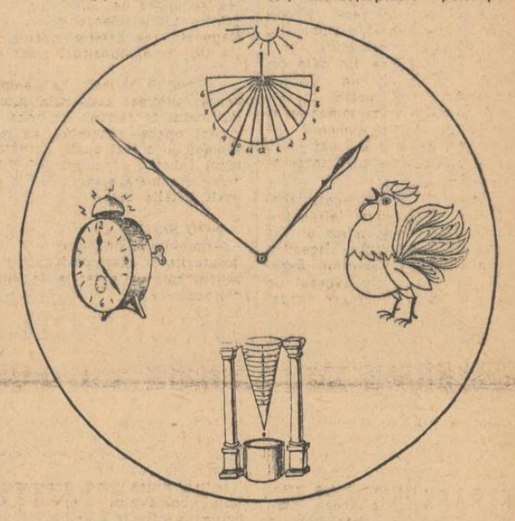

LAZĂR MARCEL, elev cl. XI-a, din Hunedoara, ne întreabă: 1. „De ce este sărată apa mărilor și a oceanelor și de unde provin cantitățile de săruri din această apă?" și vrea să afle 2. „Cînd și în ce împrejurări a apărut stenografia și unde poate găsi un manual".

1. Apa mărilor conține cel puțin urme din toți corpii simpli și în special: oxigen, hidrogen azot, carbon, clor sodiu, magneziu, sulf, fosfor etc. Bineînțeles că acești corpi nu se găsesc aproape niciodată în stare nativă, deoarece — datorită mediului — formează între ei combinații multiple. Clorurile de sodiu și de magneziu, precum și sulfatul de magneziu, dau apei mării și oceanului un gust sărat. Constanța salinității variază de la ocean la ocean, clorura de sodiu (sarea de bucătărie) fiind reprezentată în proporție medie de cca. 78%. Salinitatea generală (3,4—3,6% săruri) nu este diminuată de masa enormă de apă dulce adusă de fluvii, deoarece evaporarea activă mentine masa de apă marină și oceanică la un volum constant. Variațiile de salinitate sînt neînsemnate pentru masa totală de apă, dar au o mare importanță la suprafața ei — la contactul masei lichide cu atmosfera. Cercetările oamenilor de știință au arătat — între altele — că salinitatea este maximă în regiunile alizeelor și minimă în regiunea calmului ecuatorial.

2. Necesitatea unei scrieri mai rapide decît cea obișnuită, a fost resimțită încă din antichitate. În sec. IV în. erei noastre, grecii foloseau diferite metode de prescurtare a scrisului, pe care le numeau *tachigrafie* (scriere rapidă). Astfel, primele încercări s-au bazat pe semne de formă geometrică denumite „Acropolis". În anul 106 î.e.n., Marcus Tulius Tiro, sclav eliberat al lui Cicero și totodată biograful lui, a elaborat un sistem de scriere prescurtată — constînd din abrevieri convenționale grefate pe alfabetul latin — cunoscut sub denumirea *„notele tironiene"*. Prima metodă adevărată de stenografie apare în 1602, cînd englezul John Willis publică lucrarea sa „Arta stenografiei". De atunci se elaborează numeroase sisteme stenografice: unele *geometrice*, care întrebuințează linia dreaptă în diferite poziții și mărimi, cercul și fragmente ale lui, iar altele *cursive*, care își întemeiază alfabetul pe elemente ale scrisului obișnuit. Sistemele cele mai cunoscute sînt: Taylor (1786), Gabelsberger (1834), Gregg (1888) și Socolov (1923) care a fost adoptat în 1933 ca sistem unic în U.R.S.S. La noi, stenografia a

fost introdusă de C. A. Rosetti, al cărui continuator — Winterhalder — formează cei dintîi stenografi în 1861, an în care apare și prima carte de stenografie în limba română (după sistemul Taylor-Tondeur), scoasă de E. Bosianu. În 1908, H. Stahl publică *primul sistem românesc de stenografie*, întocmit pe baza studiului frecvenței combinațiilor sunetelor în limba noastră, sistem care poate fi folosit și în alte limbi. Stenografia modernă constă în simplificarea semnelor prin înlăturarea vocalelor și diftongilor și utilizarea semnelor silabice. Astăzi există și mașini de scris stenografice. Vă recomandăm manualul de stenografie editat în 1960 de Editura de Stat Didactică și Pedagogică (redactat de colectivul Aurel Boia ș.a.).

ȘAH ȘAH

Partida circuit

1. e2-e4 (Nicolau), e7-e5 (Seimeanu)
2. Cg1-f3 (Troianescu), Cb8-c6 (Reicher)
3. Nf1-b5 (Urseanu), Nf8-c5 (Drimer)
4. c2-c3 (Braunstein), Cg8-f6 (Ghițescu)
5. 0—0 (Rotaru), 0—0 (Rădulescu)
6. d2-d4 (Nacht), Nc5-b6 (Partoș)
7. d4 : e5 (Radovici), Cf6 : e-4 (Soos)
8. Dd1-d5 (Günsberger), Ce4-c5 (Nicolau)
9. Nc1-g5 (Reicher), Dd8-e8 (Troianescu)
10. Cb1-a3 (Urseanu), a7-a6 (Rotaru)
11. Nb5-c4 (Partoș), Cc5-e6 (Braunstein)
12. Tae1 (Ghițescu), Ce6:g5 (Gheorghiu).
13. Cf3:g5 (red.).

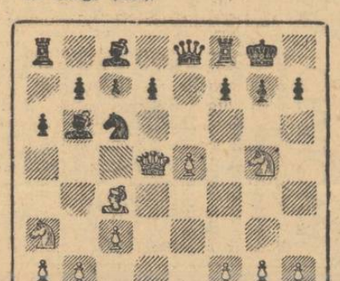

Din poziția de mai sus, am solicitat continuarea maestrului sportului MIRCEA PAVLOV, care a mutat: 13..... De8-e7 și a însoțit mutarea sa de următorul comentariu:

„Cu această mutare, negrul pregătește manevra De4 (g6) Dh4 care aduce un atac puternic pentru alb. În același timp, negrul urmărește să realizeze — după Nc5 cu tempo — deschiderea poziției sale cu mutarea de eliberare d7-d6 și egalarea situației".

Meciul de șah Botvinnik-Petrosian

Partida nr. 3

Alb — *Petrosian*	Negru — *Botvinnik*
1. d4, Cf6	27. Cd3, Cd7
2. Cf3, e6	28. Nf4, T8b7
3. g3, b6	29. Ne3, f6
4. Ng2, Nb7	30. h4, b5
5. c4, Ne7	31. Tc4, Cb6
6. 0—0, 0—0	32. Tc2, c4
7. Cc3, Ce4	33. N:b6, c:d3
8. C:e4, N:e4	34. Tc8+, Rf7
9. Ce1, N:g2	35. Nd4, g5
10. C:g2, d5	36. Tc4, Tb4
11. Da4, c5	37. T:b4, T:b4
12. Ne3, Dd7	38. Ne3, Tc4
13. D:d7, C:d7	39. h:g, f:g
14. c:d5, e:d5	40. T:d3, Nf6
15. Cf4, Cf6	41. a3, h4
16. d:c5, b:c5	42. g:h4, N:e3
17. Tac1, d4	43. T:e3, T:h4
18. Nd2, a5	44. Te5, Rf6
19. Cd3, Cd7	45. Tb5, Tf4+
20. e3, d:e3	46. Re3, Th4
21. N:e3, Tfb8	47. Tb4, Re5
22. Tfd1, a4	48. Rd3, Re6
23. Rg2, h6	49. Tb5, Rf6
24. Td2, Tb5	50. Re2, Te4+
25. Cf4, Cf6	51. Rf1, Th4
26. Rf3, Tab8	52. Rg1, Tg4+
	53. Rh2, Th4+
	54. Rg2, Tg4
	55. Rh3, Th4+
	56. Rg3, Td4
	57. Rf3, Tf4+
	58. Re3, Tg4
	59. Tb8, Re6
	60. Te8+, Rf5
	61. Rd2, Rf7
	62. Te3, Tf4
	63. f3, Th4
	64. Re3, Th3
	65. Rd4, Th2
	66. b4, a:b3
	67. T:b3, Re6
	68. Rc5, Rd7
	69. Rd5, Te2
	70. a4, Re7
	71. a5, Ta2
	72. Tb5, Ta4
	73. Re5, g4
	74. f4, g3
	75. Tb3, T:a5+
	76. Re6, Ta6+
	77. Re7, Tg6
	78. Tc3+, Rb6
	79. Tc1, g2
	80. Tg1, Rc7
	81. f5, Tg3
	82. f6, Te3+
	83. Rf7, Tg3
	84. Re6, Te3+
	85. Rf5, Tg3
	86. f7, Tf3+

remiză

Partida nr. 4

Alb — *Botvinnik*	Negru — *Petrosian*
1. c4, c5	8. Db3, C:c3
2. Cc3, Cc6	9. Nc4, e6
3. Cf3, g6	10. b:c3 Ng7
4. e3, Cf6	11. Na3, Nf8
5. d4, c:d4	12. Nc1, Ng7
6. e:d4, d5	13. Nb5, Nd7
7. c:d5, C:d5	14. Na3, Nf8
	15. N:f8, R:f8
	16. 0—0, Rg7
	17. Ne2, b6
	18. c4, Df6
	19. De3, The8
	20. Ce5, Td8
	21. Tad1, De7
	22. c5, C:e5
	23. D:e5, Df6
	24. c:b6, a:b6

remiză

DUPĂ PRIMELE ȘASE PARTIDE ALE JOCULUI, BOTVINNIK-PETROSIAN SCORUL ESTE EGAL: 3—3.

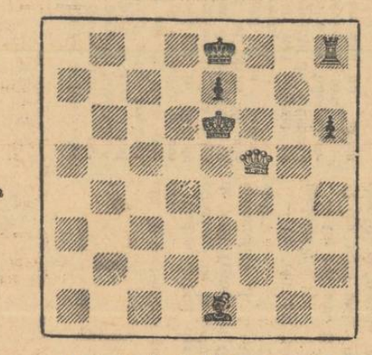

Albul joacă și dă mat în 4 mutări.

Poziția de control — albul: Re6, Df5 = 2 piese; negrul: Re8, Th8, Ne1, pioni e7 și h6 — 5 piese.

SOLUȚIA PROBLEMEI CU MAT ÎN TREI MUTĂRI. (Poziția de control: alb — Rg1, Dh3, Nc8, Ca7, Cb5, pioni b4, c6, d3, f6 și g2 = 10 piese; negru — Ra6, Db8, Tb7, Ca8, pioni b6 și f7 = 6 piese) 1. **Dh5** amenință **2. Dh1 și 3. Da1 mat.** 1. ...**D:a7** 2. **c7, Db8** 3. **c:d8 Ca1 mat.** (2. ...C:c7 3. C:c7 mat) 1. ...**Dc7** 2. **De5, D:d5** 3. **N:b7 mat** (dacă dama neagră mută în altă parte urmează Da1 mat) 1. ...**D:c8** 2. **Dd1, T:a7** 3. **Da4 mat.** Această problemă a fost compusă de Vladimir Pachman (R. S. Cehoslovacă) și a luat premiul I la concursul de compoziție pe anul 1961 al revistei „Schach" din R. D. Germană.

ȘTIRI

Partida cîștigată la începutul acestui an de Victor Ciocîltea la cehul Jansa, în cadrul turneului internațional de la Bad Liebenstein (R. D. Germană) este publicată în rubrici și reviste de specialitate de peste hotare. Ziarul francez „Le Figaro" are aprecieri foarte elogioase la adresa jucătorului român pe care-l denumește „talentat maestru" cu „stil strălucitor" de joc. În această partidă, (publicată în numărul 3 din „Revista de șah") Ciocîltea a adus o întărire jocului alb într-o variantă a apărării siciliene — mutare „foarte energică" — și a pornit o ofensivă puternică victorioasă pe care „Le Figaro" o caracterizează drept „atac extraordinar".

★

Șahiștii din Onești au avut zilele trecute un oaspete: pe maestrul sportului Florin Gheorghiu, cîștigătorul ultimului campionat. Florin Gheorghiu a dat un simultan la 26 de mese. În formă, el a obținut un rezultat excelent — 25,5 puncte din cele 26 posibile.

★

Pentru cel de-al treilea loc rezervat Statelor Unite la turneele interzonele luptă Reshewsky, L. Evans și Addison. În primele întîlniri, Evans a făcut remiză cu adversarii săi, iar Reshewsky l-a învins în 73 de mutări, după o luptă foarte încordată. pe Addison. Ceilalți doi calificați pentru zonale sînt Fischer și Bisquier.

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

ECOURI

● *PRINTRE filmele franceze care candidează pentru a fi selecționate în vederea participării la Festivalul de la Cannes (9—22 mai 1963) figurează: „Muriel sau timpul întoarcerii" realizat de Alain Resnais, „Un tînăr onorabil" de Jean Paul Melville, „Marile drumuri", în regia actorului Christian Marquand, „Soarecele din America" al regizorului J. G. Albicocco și altele.*

● *ÎNCĂ o distincție a venit să încununeze capodopera cineastului japonez Kaneto Shindo „Insula". Este vorba de marele premiu al Festivalului internațional al filmului în slujba prieteniei dintre popoare, ținut recent la Lille, în Franța.*

● *LA VIENA regizorul Werner Jacobs a realizat o ecranizare, într-o nouă versiune a celebrei operete „Văduva veselă" de Lehar.*

● *DUPĂ premiul dobîndit anul trecut la Cannes, remarcabilul film brazilian „Cuvîntul dat" a fost distins cu marele premiu și la Festivalul cinematografic de la Cartagena în Columbia.*

● *GREGORY Peck și Anthony Quinn au fost desemnați de regizorul american Fred Zinneman ca principalii interpreți ai viitorului său film, intitulat provizoriu „A 25-a oră".*

● *ÎN STUDIUL „A. Dovjenko" din Kiev a fost terminat un film care evocă figura unuia din pionierii aviației ruse, Serghei Utochin. În rolul titular apare popularul actor Oleg Strijenov.*

● *TREI nume binecunoscute cinefiliilor Spencer Tracy, Burt Lancaster și Kirk Douglas — figurează împreună pe genericul filmului „Șapte zile în mai" pe care urmează să-l turneze cineastul american John Frankenheimer.*

● *„ALGERIA". 1 NOIEMBRIE" se numește primul film algerian ale cărui filmări au fost terminate de curînd. El înfățișează lupta eroică a poporului algerian pentru independență. Creatorul filmului este Jamel Sanderli, care a turnat și filmul „Arma libertății".*

NE VIZITEAZĂ

În seara de 8 aprilie publicul bucureștean va avea posibilitatea să se întîlnească în sala Ateneului R. P. Romîne

Ines Taddio

cu violoncelista elvețiană Annie Lafra. Artista va interpreta în cadrul recitalului său piese de Francoeur, Brahms, Schubert, și Ceaikovski. La 10 aprilie, apreciata violoncelistă va prezenta un recital la Craiova, fiind acompaniată la pian de Michel Perret.

Între 12 și 21 aprilie urmează să prezinte concerte în capitală cîntărețiî de muzică ușoară Ines Taddio (Italia), Peter Hinnen (Elveția) și formația de muzică ușoară vieneză condusă de Willi Fantel.

Ines Taddio este cunoscută publicului nostru din-tr-un alt popas făcut la București cînd a cîntat împreună cu Jimmi Makulis. Celălalt solist, Peter Hinnen, deși în vîrstă de numai 22 ani, a întreprins o serie de turnee spărînd și în film, iar conducătorul formației orchestrale vieneze, Willi Fantel, este considerat trompetistul nr. 1 al Austriei.

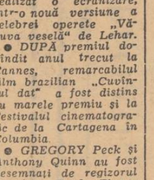

Formația orchestrală vieneză condusă de Willi Fantel

Charles Aznavour

După cum am mai anunțat, compozitorul și cîntărețul francez Charles Aznavour va urma în țara noastră, urmînd a prezenta, la sfîrșitul acestei luni, cîteva spectacole în Capitală.

Charles Aznavour a apărut pentru prima oară pe scenă încă la vîrsta de 9 ani ținînd teatru. Mai tîrziu cu un an, în 1934, a făcut parte din distribuția piesei „Mult zgomot pentru nimic" de Shakespeare. El a continuat să joace la „Theatre de la Madeleine" din Paris, apărînd apoi în numeroase spectacole de revistă și de operetă.

În anul 1939 debutează ca cîntăret, constituindu-se în duet cu compozitorul și cîntărețul Pierre Roche cu care întreprinde turnee în toate orașele Franței precum și în Canada. Mai tîrziu cu 10 ani Charles Aznavour se face cunoscut în toată lumea cu compozițiile sale. A compus peste 300 de cîntece. În anul 1955 debutează ca actor de film. În prezent este considerat printre primii cîntăreți francezi.

În țara noastră Charles Aznavour va fi însoțit de formația sa orchestrală care-l acompaniază de obicei în concertele sale. Repertoriul de la București va cuprinde multe dintre compozițiile sale precum și alte piese cu care și-a cîștigat popularitatea în întreaga lume.

N.

• BREVIAR • BREVIAR •

TOLSTOI DIN NOU PE SCENĂ

Cortina este ridicată și scena goală, deși peste cîteva minute gongul va vesti începutul spectacolului. Odată stinse luminile din sală, la rampă își face apariția un bărbat care se adresează publicului : „Dragi spectatori, bună seara. Vă vom povesti astăzi un fragment din marea epopee a lui Tolstoi „Război și pace"... Nu sîntem atît de prezumțioși încît să ne închipuim că am fi în stare să concentrăm pe o scenă, uriașul material al romanului, toate ideile lui, bogăția sa umană și etică ! !"

Cu aparițiia povestitorului începe dramatizarea pe care cunoscutul regizor german Ervin Piscator a realizat-o împreună cu Alfred Neumann și Guntram Prüffer după monumentala operă a lui Tolstoi și pe care vom avea prilejul s-o vedem în actualul stagiune pe scena Teatrului „Lucia Sturdza Bulandra". Regizorul viitorului spectacol, Dinu Negreanu definitivează împreună cu scenograful George Ștefănescu schitele de decor, autoarea costumelor Gabriela Nazarie a predat de asemenea schițele, iar distribuția a fost afișată. Decorul este în curs de definitivare, iar repetițiile sînt abia în faza de început.

— actorii se apropie de universul eroilor tolstoieni și mișcarea pe scenă începe să se precizeze.

L-am rugat pe directorul de scenă, în răgazul dintre repetiții să ne împărtășească unele amănunte cu privire la spectacol.

— Ceea ce aduce nou și prețios dramatizarea de față — subliniază tov. Dinu Negreanu — este faptul că ampla frescă a istoriei realizată de Tolstoi este privită din perspectiva problemei centrale a zilelor noastre, problema păcii și a războiului. Întrebările pe care și le pun eroii cărții și cărora istoria le răspunde, își găsesc în piesă o rezonanță actuală turburătoare. Aș cita un singur exemplu : amploarea dată în textul dramatizării ideii că soarta omenirii stă în mîinile popoarelor, care pot și trebuie să decidă asupra propriei lor existențe.

— Va fi așadar, nu pur și simplu o reconstituire a acțiunii romanului. ci o prelucrare creatoare a operei lui Tolstoi, adaptată cerințelor contemporane ?

— Da, vrem ca spectacolul nostru, bizuindu-se pe valorile textului să poarte amprenta actualității, să fie un manifest direct, nemijlocit în slujba ideilor păcii și fericirii omenești. În acest scop, povestitorul, chemat de Piscator să lege firele narațiunii scenice, va fi în spectacolul nostru o prezență extrem de activă, diferită față de alte montări cunoscute. (La Budapesta, Varsovia, Berlin, la Teatrul Maghiar de Stat din Cluj). El nu va fi un conferențiar cu tinută academică care-și va ilustra expunerea cu momente din roman, ci se va afla pe scenă mereu în mijlocul eroilor, însoțindu-i în acțiunile lor și mai cu seamă în gîndurile lor. Vrem să fie mai mult decît o apariție convențională care confruntă conștiința eroilor tolstoieni, ci însăși expresia spirituluni contemporan ce se desprinde din concepțiile și actiunile personajelor principale evocate în dramatizare.

— Și cine va deține acest rol de răspundere ?

— George Carabin. Iar galeria minunaților eroi ai cărții va prinde viață în interpretarea actorilor Iules Cazaban (bătrînul print), Beate Fredanov (Maria, fiica lui), Victor Rebengiuc (Andrei Bolkonski, fiul lui), Anca Veșteș (Natașa Rostova), Octavian Cotescu (Pierre Bezuhov), Rodica Tapalagă (Liza) și alții. Două importante apariții situate la poli opuși în spectacol, Kutuzov, expresie a forței și patriotismului poporului rus — și Napoleon — simbolizînd tirania și expansionismul condamnate fără drept de apel în „Război și pace" — vor fi realizate de actorii Fory Etterle și, respectiv, George Oancea.

C. DULGHERU

RECITAL DE CANTO

Sala clubului Finanțe-Bănci a găzduit de curînd un reușit recital de canto dat de elevii clasei profesorului Jean Dănescu, de la Școala populară de artă din București. Într-o bună ținută artistică au fost prezentate cîntece, lieduri, arii de operetă și operă. Cu acest prilej s-au remarcat, prin ținuta lor scenică, în acompaniamentul la pian al prof. Carmen Scărlătescu. Teodora Lizeanu, muncitoare la fabrica „Adesgo". Atanasie Păvălută, Matei Cîncu de la Uzinele „Republica", Nicolae Constantinescu Viorica Albulescu și Zina Arapu.

În fotografie : un aspect de la recitalul Școlii populare de artă.

PREMIERĂ LA TEATRUL DE STAT DIN PIATRA - NEAMȚ

Zilele acestea a avut loc la Teatrul de Stat din Piatra Neamț premiera spectacolului cu piesa pentru copii și tineret „Dumbrava minunată", pusă în scenă de Gabriel Negri. Mîine, duminică 7 aprilie, colectivul Teatrului organizează un matineu artistic-literar intitulat „Contemporaneitatea". Se vor reprezenta, cu acest prilej, scenetele „Efectele dăunătoare ale tutunului" și „Cîntecul lebedei" de A. P. Cehov, în interpretarea artiștilor George Popa Mija și Dumitru Stoica.

De curînd au început repetițiile viitoarei premiere. E vorba de spectacolul cu piesa „Nila tobosara" de Salinski. Direcția de scenă a fost încredințată regizoarei Ariana Kuhner, iar scenografia Sandei Musatescu. În rolul titular va apărea Cătălina Murgea, alături de Al. Lazăr, Adria Almaian, Constantin Virtejeanu, Ana Cristi, George Potkoski, Andrei Ionescu și alții.

...ȘI LA CLUJ

Recenta premieră a Teatrului Național din Cluj se adresează celor mai mici spectatori. Este vorba de piesa lui Alecu Popovici, „Băiatul din banca II-a", avînd muzica de Vasile Veselovschi și Radu Șerban. În regia lui Rodion Badea au dat viață personajelor un colectiv artistic din care fac parte Ion Marian, Nae Botta, Octavian Cosmuță, Cornel Savu, Maria Tipan, Elena G. Popescu, Ion Țiudorică, Constanța Constantinescu, Vera Mărgineanu, Cecilia Șindrilaru, Florin Dumbravă, Ionel Banu, Octavian Lăzărescu, Stela Cincu-Ieșan și alții.

Conducerea muzicală a spectacolului aparține lui Gheza Bozsodi.

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„Omul merge după soare"

De la „Serioja" n-am mai avut prilejul să întîlnim o atît de inspirată filtrare a întîlnirilor simbolice pe care le oferă viața la tot pasul, prin optica de o gingășie purităte a copilăriei. Filmul lui Mihail Kalik deține în această privință o frumusețe de factură clasică. Eroul său în pantaloni scurți poartă cu o sinceră naivitate să facă înconjurul globului într-o singură zi, urmărind drumul soarelui pe cer. O anume unitate fundamentală a evenimentelor cărora le devine spectator pe străzile orașului, la tîrmaroc, în grădina publică, pe stadion, delinește această „lume mică" a orașului natal ca o reproducere îmbătătoare a societății în care trăiește. Confruntat cu situații și caractere aparent extrem de diverse, micul erou face fără voia lui o plimbare pe dimensiunile esențiale ale vieții : de la naștere (episodul din fața maternității) și pînă la moarte (cortegiul funerar pe care-l însoțește o bucată de drum). Odată cu el însă, spectatorul mătur realizează o pătrundere mai adîncă a vieții la care îl invită candoarea reflecțiilor eroului, comportarea celor mari față de ei, și mai ales, însăși posibilitatea redescoperirii unor adevăruri simple, omenești din unghiul proaspăt al copilăriei.

Compoziția regizorală concentrată, de un subtil rafinament și în același timp de o limpezime cristalină a ideilor, se lasă doar într-un singur loc depășită de pasiunea pentru încîntarea neapărată a spectatorului : momentul coregrafic de pe stadion. În rest, acordul desăvîrșit al luminii și culorii, de o cromatică fermecătoare, cu mișcarea și expresia fizionomiei, conferă filmului strălucita calitate de a-l determina pe spectator să-l revadă cu egală satisfacție, de mai multe ori.

Eugen ATANASIU

„Un erou în papuci"

În afară de numele lui Mihail Cacoyannis, realizatorul unor filme consacrate artei pe plan internațional (Fata în negru" a rulat acum cîtiva ani și pe ecranele noastre , iar „Electra", premiat în 1962 la Cannes) a anunțat pentru viitoarele luni), cinematografia greacă este pentru noi o mare necunoscută.

Și, trebuie s-o spunem de la început, „Un erou în papuci" nu e de natură să ne edifice îndeajuns asupra tendințelor și direcțiilor de creație și ale producției de filme din Grecia. Povestea generalului Lambros Decavallos — un pensionar amărît și strîmtorat, hărnindu-se cu amintiri gloroase, relevînd mîlitare și iluzii despre patria care nu se poate să nu-i recunoască odată și odată meritele — are evidente accente de critică socială. Descrierea solemnității inaugurării statuii generalului și a pieții purtînd numele său, tinteșe fără echivoc demagogia patriotardă a unor afaceriști, care fac tranzacții avantajoase cu bunul și buna credință a unor eroi militari de altă dată cum este Decavallos.

Dar întîmplările aduse pe ecran sînt destul de limitate ca semnificații, acțiunea are un curs monoton, oarecum static : bunele intenții satirice se dovedesc firave și obosite, întocmai ca minia înțistătoare din final a eroului. Autorului — scenaristul și regizorul Alekos Sakelarios — i-a lipsit capacitatea de a pătrunde la esență, de a generaliza artistic faptele relatate, potențîndu-le fie prin vervă și inventivitate, fie printr-o tendință pronunțată spre meditație, care să treacă dincolo de simpla consemnare pasivă.

Filmul lasă o impresie de prăfuit și demodat, în ciuda unor replici de incontestabilă vehemență critică. Abundența dialogului, continînd momente de haz amărui, ca de altfel și cadrul restrîns al acțiunii, plasată în cea mai mare parte în locuința generalului, par să indice că avem de a face cu o piesă adaptată pentru ecran.

Amintind intrucîtva figura și stilul popularului comic vienez Hans Moser, protagonistul filmului realizează cu buue mijloace actoricești portretul indulsitor și ridicol al amărît și strîmtorat, dar neajutoratului general, a cărui revoltă „în papuci" e inevitabil, sortită eșecului.

Mihai LUPU

„Cartagina în flăcări"

Reconstituirea pe care o încearcă regizorul Carmine Gallone este departe de litera cărților de istorie. Dar asta nu împietează cu nimic asupra caracterului spectaculos pe care l-a vrut realizatorul. Regizorul manevrează o masă impresionantă de figuranți pe care o împarte în două cete — romani și cartaginezi — opunînd una alteia în panoramice (ne referim la procedeul tehnic !) lupte navale și terestre. Sînt jerfiți și cîteva zeci de cai, unii fotogenici alții nu, care se lasă cu plăcere „uciși" cu gîndul la suplimentul de ovăz. Dintre soliștii actori se remarcă în special doi care desfășoară o aprigă luptă pornită din pîntecele vasului și terminată în virful catargului. (Nu moare nici unul deoarece pînă la sfîrșitul filmului mai sînt cîteva acte, și, conform scenariului, regizorul are încă nevoie de ei). În final, cîteva decoruri închipuind niște case cuprinse de flăcări dau cheia titlului filmului.

Marele merit al „Cartaginei în flăcări" constă în faptul că a descoperit în José Suarez (a cărui interpretare sobră am admirat-o în „Magistratul"), un periculos concurent al lui Jean Marais.

I. DELEANU

„FUGARUL"

Poate că titlul nu este prea fericit ales. Căci în film nu e vorba nici de un sclav fugit de la stăpîn nici de un proscris evadat departe de mînia răzbunătoare a unui senior feudal și nici măcar de un gangster urmărit de rapidele mașini ale poliției. Nu. Vasek — unul din eroii principali ai filmului este, oricît ar părea de curios, un simplu arici, un ericiuș cu ghimpi pasiuni turistice. Adevărul este însă că acest mamifer merita un rol însemnat în film fie și pentru focul plin de simțire pe care-l demonstrează interpretul său, al cărui nume ne scapă. Fiind atît de simpatic spectatorilor, nu e de mirare că Vasek a cucerit dragostea celorlalți eroi ai filmului, băieți și fetițe, pionieri și școlari. Trecînd în plimbare, fără pașaport, dintr-un sat cehoslovac într-unul german R.D. Germană, simpaticul arici devine obiectul dragostei pionierilor dar și al unor mici dreme care, pînă la urmă, se rezolvă cu bine. Se înțelege că subiectul constituie mai mult un pretext pentru o atrăgătoare demonstrație despre viața fericită a copiilor țărilor socialiste, despre frumusețea sentimentelor de dragoste înmugurite la o vîrstă fragedă, despre prietenia care leagă pe copiii țărilor de democrație populară.

Producție comună a cineaștilor din R.D. Germană și R.S. Cehoslovacă, „Fugarul" face parte din categoria atît de necesară a filmelor pentru copii și această necesitate este încă o dată atestată de plăcerea cu care e urmărit de micii spectatori. Producătorii au avut grijă să-și aleagă tineri interpreți nu numai talentați ci și foarte drăgălași. personajele filmului reprezentînd încercări de a surprinde caractere de copii ai zilelor noastre : Heiner — cu ingeniozitatea sa, Jana — cu spiritul ei camaraderesc, Felix — cu o nedesmințită candoare. Dacă filmul reușește atunci cînd mizează pe umor, dezamăgește puțin cînd e sentimental pentru a nemulțumi ades prin dialogul său dat. Față de obiectivele propuse, bilanțul general este însă satisfăcător.

B. DUMITRESCU

PORTATIV

● *CU PRILEJUL comemorării a zece ani de la moartea lui S. Prokoliev și a aniversării a 90 de ani de la nașterea lui Rahmaninov, filarmonica Sovietică vor avea loc mai multe concerte. La Moscova, iubitorii de muzică vor avea prilejul să asculte pentru prima oară opera „Jucătorul" de Prokoliev. De asemenea. Concertul 4 pentru pian, Rapsodie pe o temă de Paganini și „Dansurile simfonice", toate lucrări ale lui Rahmaninov, au fost executate în cadrul mai multor reprezentații, închinate memoriei marilui muzician.*

● *TIMP de trei săptămîni, cîntărețul francez Gilbert Bécaud a concertat în principalele orașe din Japonia, cu un repertoriu alcătuit din 26 cîntece.*

● *LA „TEATRUL LIRIC Stanislavski și Nemirovici Dancenko" din Moscova s-a prezentat recent, în premieră, baletul „Un american la Paris", pe muzica lui Gershwin. Coregrafia aparține francezei Vera Bocadoro, care se perfecționează acum în secția de coregrafie a Institutului teatral din Moscova, iar decorurile, care redau fidel atmosfera Parisului, sînt semnate de Valeri Dorrer.*

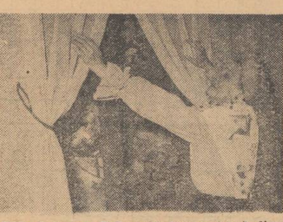

Dida Solomon Calimachi, într-o scenă din spectacol

SPECTACOL DE MIMĂ

În cadrul manifestărilor artistice de la Casa Ziariștilor, s-a prezentat de curînd piesa într-un act „Înainte de nuntă" de Cehov, într-o dramatizare de Dida Solomon-Calimachi. În decursul spectacolului nu s-a aflat în scenă decît un singur personaj — fata care se găsea în pragul căsătoriei — care nu a debitat nici o replică.

O ZI LA CRAIOVA

Teatrul Național din Craiova ne primește cu... portarul respectiv care ne recomandă : „liniște, în sală se repetă". Într-adevăr pe scena se desfășoară actiunea primului tablou al viitoarei premiere „Portretul" de Al. Voitin.

Din sală, regizorul Vlad Mugur — mai are foarte puțin de retușat în jocul actorilor. Ion Pavlescu, Paula Culitza și Radu Nicolae, cei trei interpreți ai rolurilor piesa are trei personaje), stăpînesc de pe acum nu numai textul, dar și interpretarea. Noua lucrare a dramaturgului Al. Voitin, tratează interesante probleme etice.

Alături de sala de spectacole, în holul teatrului un colectiv artistic, pregătește — direcția de scenă Valentina Balogh — o altă premieră: „Orfeu în infern", de Tennessee Williams. Printre interpreți recunoaștem pe Olga Sîrbu și Constantin Sassu.

... Dar cînd asiști la două repetiții vremea trece usor. Ne despărțim de secretarul literar al teatrului, Petre Dragu, cu gîndul să ne revedem diseară la spectacol.

— De ce tocmai diseară ? ne spune gazda noastră. După amiază pregătim un alt spectacol — „Doi tineri din Verona" de Shakespeare — a cărui premieră va avea loc tot în cursul lunii aprilie.

După amiază, la repetiții, revedem cu plăcere pe scenă pe artistul popular, Remus Cămăneanu. Din colectivul artistic, care repetă sub bagheta regizorală a lui Vlad Mugur, mai fac parte : Nicolae Scarlat, Maria Balint, Anca Pavlescu, Radu Nicolae, Richard Rang și alții.

Mai tîrziu, în biroul directorului, surprindem discuția definitivării distribuției spectacolului „Nunta lui Figaro", care se va repeta începînd de săptămîna viitoare. Regia : Georgeta Tomescu, Scenografia : Viorel Peșnoară Stegaru. Distribuția va cuprinde pe Iancu Goanță, Maria Balint, Ion Pavlescu, Rodica Radu, Nicoletta Oancea și artistul emerit Manu Nedeianu.

Sandu MARIAN

AVANCRONICĂ MUZICALĂ

Lucrări de Zoltan Kodaly, W. A. Mozart și Simfonia III-a, în Do major pentru orchestră, orgă, pian și cor de George Enescu

Dirijor: M. Cristescu. Solist: I. Voicu

În concertele din 6 și 7 aprilie ale orchestrei simfonice a Filarmonicii de Stat „George Enescu", dirijorul Mircea Cristescu a înscris în program una din lucrările cele mai importante ale creației enesciene și anume grandioasa Simfonie în Do major pentru orchestră, orgă, pian și cor, rareori executată, datorită complexității partiturii.

Creată în anii de jertfe și suferințe ai primului război mondial, Simfonia III-a întruchipează adeziunea vibrantă a unui mare artist la idealurile cele mai înalte, de pace și libertate, ale omului și omenirii. Cele trei părți ale acestei monumentale realizări simfonice revarsă asupra auditoriului, o nesecată plenitudine de calde și adînci sentimente, generate și dominate de ideea fundamentală, promovată de autor și în genială sa operă muzicală „Oedip", ideea că omul este mai puternic decît fortele stihinice care-i bareazâ calea spre lumină și fericire.

Intensitatea și căldura muzicii enesciene și în deosebi a paginilor, am spune incandescente, ale Simfoniei III-a, conferă lucrării tonul sincer și captivant al unei autobiografii.

Violonistul Ion Voicu, artist emerit și laureat al Premiului de Stat va relua la 6 și 7 aprilie, Concertul în Sol major, Nr. 3, de W. A. Mozart (1756-1791), lucrare asimilată sub îndrumarea marelui pedagog și artist sovietic D. Oistrah, în timpul studiilor sale la Moscova. Terminat la Salzburg la 12 septembrie 1775, Concertul Nr. 3 pentru vioară și orchestră exprimă prin succesiunea surprinzătoare a ideilor melodice, prin finețea orchestrației și modul cum valorifică resursele expresive ale viorii soliste, uimitoarea măiestrie a genialului compozitor, ce nu avea la data creării acestei capodopere decît 19 ani. Cele 3 mișcări: Allegro-Adagio și Allegro (Rondo) — ne captivează prin vraja mîniesă a melodiilor, prin claritatea armonică, subpletea contrapunctului și tesătura strălucitoare a orchestrației. Mozart născuia să satisfacă, prin muzica concertelor sale, atît pretențiile cunoscătorilor cît și setea de frumos a publicului larg. O spune într-una din scrisorile adresate tatălui său. Și maestrul a respectat acest principiu.

Vom mai asculta și „Concertul pentru orchestră" de Zoltan Kodaly, venerabilul maestru al muzicii maghiare, care la finele anului trecut a fost sărbătorit în întreaga lume, cu prilejul împlinirii vîrstei de 80 de ani. Născut în anul 1882, Z. Kodaly a trăit din copilărie în ambianța folclorului maghiar, care a determinat orientarea sa spre muzică. Îmbinînd intensa sa activitate de etnograf muzical cu aceea de educator muzical al poporului său, stimulînd prin lucrările sale corale activitatea corurilor țărănești, de tineret și de copii, Kodaly s-a făcut cunoscut în întreaga lume prin cele două cvartete de coarde, prin sonata pentru violoncel-solo, prin poemele și suitele simfonice „Șezătă de vară", „Hary Janos", „Dansuri din Maramureș", „Dansuri din Galantha", prin variațiile simfonice „Păunul", larg difuzate în întreaga lume. „Concertul pentru orchestră" a fost compus în anul 1941 și dedicat jubileului de aur al orchestrei simfonice din Chicago — unde lucrarea a fost cîntată în prima audiție, la 6 iulie 1941, dirijor fiind Frederic Stock.

V. CRISTIAN

CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA

Teatrul Național „I. L. Caragiale": „ANCHETA" de Al. Voitin

Dacă privim în ansamblu seria „*Oameni care tac*", „*Oameni înving*" și „*Ancheta*", ea ne apare ca o trilogie, în sensul că anumiți oameni sînt eroi ai tuturor celor trei opere, fiecare dintre acestea reprezentînd o etapă decisivă a existenței lor individuale, și, în același timp, un prilej de întîlnire a destinelor lor și de confruntare a valorilor morale. Totuși, întrucît factorul determinant al evoluției și conflictului acestor destine individuale este și rămîne valoarea obiectivă a diferitelor momente istorice pe care le traversează, noțiunea de trilogie nu pare de loc să cuprindă și să epuizeze nici materialul, nici aria intenției dramatice profunde : cu excepția acelora pe care personajelor lui Voitin le-a înălțat printr-o solutie individuală decisivă (moarte, condamnare pe termen lung etc), cei mai mulți dintre eroi continuă să fie apți pentru noi situații dramatice, legate substanțial de calitatea lor de pînă acum.

Noțiunea de „om" polarizează și reduce la esență toate ideile cronicii sau trilogiei. În ea se identifică și se rezolvă viața individuală și viața socială, într-un raport precis, care are însă treptele sale. „Oameni înving" ne spune prin însăși titlul celei de-a doua dramă, continuitatea adîncă a operei. Adică învinge omenia, — un anume mănunchi de calități morale care nu vorbesc cîtuși de puțin de la sine, nu funcționează prin reflex, cum funcționează structura fiziologică. Pentru a pune în mișcare aceste calități, pentru a le valorifica și fructifica, e nevoie de un efort al omului asupra sa însuși, de o anumită receptivitate față de realitățile existenței colective, față de legile convietuirii sociale, față de sensul adînc al vieții tuturor. Cine e capabil de aceasta, învinge, învinge în primul rînd în destinul său individual : profesorul Banu, cîntărețа Flora, negustorul ambulant de mărunțișuri Zigu, păsesc pe prima treaptă a omeniei, în vitejul întîmplărilor celei dintîi drame a trilogiei „Oameni care tac". Au realizat el oare, prin aceasta, imperativul omeniei în toată întinderea și profunzimea sa ? Evident că nu, procesul perfecționării morale, nu numai în raport cu un ideal al virtuții, dar chiar în raport cu dezvoltarea istorică a forțelor morale ale colectivității, este practic nelimitat. De aceea autorul ne înfățișează un stadiu înaintat al acestui proces, un stadiu conștiinței comuniste, care acționează ca un exemplu și ca un stimulent puternic asupra oamenilor aflați pe treptele inițiale ale evoluției morale. Valoarea decisivă a exemplului comunist constă în lupta lor împotriva a tot ceea ce e anti-uman, a tot ceea ce e neomenesc. Iată de ce, opera poartă și un titlu de totalitate, care este acela de „Oameni care tac". A fi om înseamnă a fi comunist, a implică o luptă neîncetată.

Dar — și aceasta se dezvăluie mai ales în „Ancheta" — însuși conștiința comunistă nu rezistă în un stadiu maxim și fix, de nedepășit, al dezvoltării conștiinței omenești. A fi comunist nu înseamnează a fi perfect (ideal, de altfel static și abstract, și ca atare, el însuși neomenesc), a nu te înșela, a nu avea lipsuri, a nu greși. Axinte, comunistul cel mai vechi al dramei sublimează această de mai multe ori, atunci cînd e vorba de greșelile de conștiință intimă săvîrșite de bunii comuniști care sînt Rada, Maria și chiar Ștefan. Subliniind aceasta, el nu se exclude pe sine însuși de la această posibilitate, idee fundamentală a etiei comuniste dezbătută în dramă fiind aceea că un comunist nu se definește prin dar a nu greși, ci prin forța morală de a-și recunoaște greșala, de a învinge și de a depăși stadiul reprezentat prin săvîrșirea ei, inermat cu sinceritatea curățitoare a idealului etic comunist.

Toate acestea se realizează în cadrul materialului dramatic care prilejuiește, sub forma unei anchete judiciare reconstituirea unui episod al luptei comuniștilor în momentul de intensă ascuțire a luptei de clasă care a fost marcat de actul istoric al naționalizării. Aci, la antipodul setei de perfecționare morală a comuniștilor și a tuturor celor care îi urmează, apar neomenoșii, adică cei dușmani înrăiți, ireductibili, ai poporului, pe care interesul egoist și feroce îi face definitiv inapți pentru chemarea omeniei.

Această „ancheță" judicioasă se înfățișează deci ca un simplu cadru al unor bogate și substantiale implicații în problema centrală a eticii noi și a drumului moral al comunistului. Densitatea de idei, dialectica inteligentă, subtilă și gravă a problematicei sufletești, rezultă dintr-o serie de fapte, nu toate egal de aderente la nucleul dramatic stringent al anchetei, dar perfect aderente la focarul moral. Datorită acestui fond excelent spectatorul trece cu ușurință peste faptul, de pildă, că prezența și actele doctorului Banu nu dovedesc nici o nouă achiziție în psihologia acestui intelectual simpatic dar, la faza actuală. colateral dramei, sau peste faptul că soții Chirilă, și în special soția lor, au în întreg textul dramatic un rol neconcludent și aproape neinteles. Drama are mișcare, variație, gradație, și chiar indispensabilul senzational al oricărei opere de factură polițistă (chiar dacă, uneori, accetea au avut ca efect fragmentarea anumitor dezvoltări psihologice), ca desfășoară dinamic, firesc și limpede, slujită de excelentul dialog al lui Voitin.

Realizării regizorale a spectacolului, datorată regizorului Miron Niculescu, i se poate da o notă oaorabilă, pe total (la care contribuie și armătura foarte solidă din punct de vedere literar, a dramei).

Interpretarea însă e plină de realizări remarcabile, și, în total, la un nivel remarcabil. Se impun, în primul rînd, creațiile interpretării feminine. În rolul unei țărănci-mahalagioaice, Eugenia Popovici și-a mai îmbogățit strălucita galerie comică cu încă o creație memorabilă : violentă naivă, candoare zgomotoasă, eroism crud, vulgaritate voioasă, totul într-o exuberanță, facilă și zgomotoasă, pe un fond, în fond, de cumsecădenie mărginită, s-au împletit și exprimat într-una din cele mai savuroase creații comice din ultima vreme. La opusul acestui personaj, cioaca Yvonne încearcă să învăluie într-un aer distant și ermetic de doamnă, vulgaritatea, cinismul și ticăloșia fără margini a unei fimițe care e negația însăși a feminității : acestui contrast, Dina Cocea i-a dat o mare și savantă forță, creînd o eroină negativă pe care mintea, și ceea ce e mai rău, ceea ce e mai grav, sînt de actul final, cînd autorul însuși, n-o mai poate vedea altfel. În sfîrșit, Irina Răchiteanu-Sirianu, care o interpretează pe muncitoarea Maria încă de la primul moment al trilogiei, i-a dat, și în ipostaza activistei de partid care și-a păstrat înălțerat fondul de simplitate, de dulceață populară, o autenticitate subtilă, discretă, dar profund convingătoare. Raluca Zamfirescu, în rolul Radei, a pus multă gingășie și sinceritate, a sugerat chiar și frămîntările cumplite prin care trece într-o faimoasă noapte, — dar e cazul totuși, și nu numai pentru acest rol, ca actrița să introducă în jocul său un plus de dinamism. Mai nivelat decît de obicei, Marcel Anghelescu a dat totuși rolului lui Axinte, o autoritate plină de omenie și un patos continut, prin care el a marcat toate interpretările sale în rolul muncitorului comunist, luptător și conducător. În rolul lui Sipiu, l-am văzut pe Al. Giugaru : e vorba de un actor a cărui clasă comică nu lasă nici o îndoială asupra efectelor pe care le-a putut scoate din rolul unuj bandit strîns cu ușa și încercînd să scape prin smecherie și servilism; dar tocmai pentru că e vorba de un astfel de actor, nu crede regizorul că personajului, așa cum a fost scris, i se putea da o înfățișare ceva mai complexă ? Gh. Cozorici, care a interpretat rolul anchetatorului Stefan, rolul cu cea mai bogată pagină verbală din întreaga dramă, e un actor care prin sobrietate și capacitatea vocală e foarte potrivit pentru monologuri și soliloquii : el însă, fiind și părțas direct la desfășurarea dramei, s-a afirmat mai bine în acest rol decît în cele din expunerea evocatoare, a pus, căutînd simplitatea, o afectare de multe ori agasantă. În rolul soției lui Mihai Birsan, Gabriel Dănciulescu a avut momente foarte bune, dar cu frecvente și surprinzătoare aluneceri într-un fel de comedie romantică, destul de nepotrivită. Nu încape vorbă că, cu prețul unui minim efort din partea regizorului, Virgil Popovici ar fi putut ajuta rolul doctorului Banu, mai multă consistență intelectuală și mai mult relief uman. În numai două foarte scurte apariții, interpretînd pe cîndatul Chirilă, n-a decămagît pe nimeni.

Radu POPESCU

DE VORBĂ CU ARTISTUL POPORULUI JULES CAZABAN

Stabilind o întrevedere cu artistul poporului Jules Cazaban chiar în ziua cînd apreciatul actor împlinea 60 de ani de viață, credeam că voi întîlni un om grav, solemn. În realitate mi-a apărut în fața Jules Cazaban de totdeauna, cu surîsul lui blajin în colțul gurii și cu aceeași vervă cuceritoare.

— Ați mai adăugat un an activității dv. artistice...

Abia acum Jules Cazaban devine solemn.

— La asta nu m-am gîndit !

Din cei 60 de ani de viață, Jules Cazaban are 37 petrecuți pe scenă. Își aminteste de începuturile sale artistice, de profesorii săi de teatru, Victor Ion Popa, Petre Sturdza și Mihai Codreanu, de anii uceniciei de la Conservator, unde printre alții l-a avut colegi și pe Grigore Vasiliu Birlic, ca și el originar din Fălticeni și de care-l leagă încă de ne atunci o strînsă prietenie ; își aminteste de greutățile pe care le întîmpinau în acea vreme slujitorii scenelor noastre și de cîte altele...

— Cîte s-au schimbat de atunci, exclamă Jules Cazaban. O știm cu toții : altele sînt astăzi condițiile de muncă și de creație ale artiștilor din tara noastră, altele sînt condițiile de învățămînt, care se oferă celor ce au aptitudini și se dedică acestei atît de frumoase și atît de pretențioase profesiuni.

Vorbea artistul, dar și profesorul de la Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică „I. L. Caragiale".

— De cîți ani sînteți profesor ?

— De trei ani. Și cred că nu m-as mai putea despărți de această minunată îndeletnicire. Pentru mine, activitatea de la Institut a devenit de-a drep-

tul necesară. Cu studenții clasei mele din anul IV—și aceasta se va întîmpla în 1964 — urmează să începem munca în studioul experimental al Institutului, să pun în scenă pentru ei spectacole.

— Cu alte cuvinte, să faceți regie.

— Desigur.

— Ați mai făcut vreodată regie ?

— Va fi pentru prima oară, dar am și început să mă pregătesc cu seriozitate. Iată cît de adevărat e atunci cînd se afirmă că artistul, în orice postură s-ar găsi, trebuie să învețe, într-una. Un rolurile e la fel.

— Apropos de roluri, ce repetați acum ?

— În piesa „Război și pace", în care o pune în scenă la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" regizorul Dinu Negreanu. Voi juca pe bătrînul Bolkonski, tatăl lui Andrei, un rol de o factură foarte interesantă pe care-l studiez cu plăcere.

— Ați jucat în ultima vreme multe roluri de drame...

— Da, dar să vă spun un... secret : mi-e dor de un rol bun de comedie. Cred că ar trebui, în general, să se joace în teatrele noastre mai multă comedie. Publicul îndrăgește mult acest gen de spectacole.

Jules Cazaban desfășoară o interesantă activitate ca actor de teatru și de film. E angajat la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra", dar e prezent, în reprezentație, și la „Național" la „Nottara" sau la Teatrul de Comedie.

...În plină fortă de muncă, plin de voie bună, îndrăgostit de meseria sa, Jules Cazaban o porneste neîndoător spre teatru : a vea spectacol.

Sandu NAUMESCU

75

BIBLIOTECA CENTRALA SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Magazin

ANUL VII—Nr. 288

Sîmbătă 13 aprilie 1963

8 pagini — 1,50 lei

CERCETÎND TAINELE MĂRII NEGRE

LUMEA CIUDATĂ ȘI NEASEMUIT DE FRUMOASĂ A ADÎNCURILOR

REPORTAJUL IN PAGINA 3-A

Fotografiile alăturate îi înfățișează pe cîțiva scafandri autonomi din stațiunea de cercetări marine Constanța, înainte de a pătrunde în adînc, unde vor cerceta fauna Mării Negre

OAMENI — LOCURI — ÎNTÎMPLĂRI

PE VALEA OLTULUI

Peisaj matinal la Căciulata: o înviorare binevenită

RÎMNICU VÎLCEA • GOVORA • CĂLIMĂNEȘTI • CĂCIULATA • OLĂNEȘTI

Oltul — acest bătrîn călător pe unde — își are, într-un anumit fel, porturile lui, risipite într-un perimetru balneo-climateric de-o faimă binecunoscută.

Elixirurile naturale, izvorîte din subsolul atît de bogat al meleagurilor megieșe ale Oltului, peisajul pitoresc atrag un număr mare de oameni și muncii care vin în tot timpul anului să-și trateze feluritele maladii și să petreacă totodată un concediu reconfortant.

Acum, în prag de primăvară, pe conturul ei balnear, Valea Oltului își dezvăluie și mai mult comorile, odată cu apropiata înnoire a firii.

Să o pornim la drum așadar...

Un evantai deschis în trei direcții

Rîmnicu Vîlcea, oraș de munte, cu străzi impecabil de curate și multe flori plantate pe rondurile care străjuiesc trotuarele, denotă mai ales o gospodărească grijă edilitară. Dar în planul călătoriei noastre Rîmnicu Vîlcea deține de fapt toate... cheile spre ruta propusă. Cam toate stațiunile balneoclimaterice se află la o distanță de 20—25 de km. de acest oraș.

Cu trei bifurcații pornite vertical în trei direcții opuse, tabla indicatoare din inima orașului ne desfășoară un curios evantai: Govora—Olănești—Călimănești și în subsidiar Căciulata, ca un apendice, sau ca o simplă suburbie.

Oriunde te-ai duce, drumeția te obligă să revii iar în orașul cu flori multe și firește, cu efervescență turistică.

Govora apare într-o priveliște larg dimensionată, cu vile și case de odihnă risipite aparent la întîmplare. Biografia stațiunii are, se pare, o prefață inedită. Se spune că apele minerale de aici au fost descoperite întîmplător de un țăran din cătunul Cernele, cam în jurul anului 1860. Un puț de apă la care s-a oprit să-și potolească setea l-a nedumerit prin aceea că pe apa lucie a găleții pluteau bule unsuroase. Apoi în anul 1881, cînd au început săpăturile, s-au

D. TABACU
Viorel LUPU

• (Continuare în pag. 3-a)

UN FILM DESPRE COLECTIVIȘTI

Platoul de turnare: undeva în Bărăgan

Vara trecută, la vremea recoltei, puteau fi văzuți în plin Bărăgan nu numai colectiviștii — care strîngeau roadele primului an cînd haturile au dispărut pentru totdeauna de pe ogoarele întregii țări — ci și o echipă de cineaști, condusă de regizorul Gh. Nagy venită să consemneze pe peliculă schimbările înnoitoare de pe acest meleag.

Aici, în aceste sate ale regiunii Galați, cineaștii nu veneau pentru prima oară. Operatorul Ovidiu Gologan își amintea bine emoția, trăită laolaltă cu țăranii din Pechea — astăzi o gospodărie colectivă renumită — în anul 1949 cînd această unitate a agriculturii noastre socialiste lua ființă printre cele dintîi care au deschis un drum astăzi încheiat. La peste un deceniu, întîlnirea cu colectiviștii din Pechea — pe atunci eroii filmului documentar **„Viață nouă"** — a fost marcată de o întîmplare grăitoare: ei au fost primiți de către Ion Negoiță, pe atunci simplu brigadier — acum președintele gospodăriei și Erou al Muncii Socialiste. Uriașul progres al țărănimii noastre din Bărăganul trist de altădată, — mai mult măturat de vînturi decît spălat de ploi — și pînă la mănoasele lui holde colective, îl reflectă ca marea într-o picătură de apă destinul pilduitor al acestui om. Despre asemenea eroi, despre truda lor deloc ușoară dar împlinită cu conștiința vie a mersului mereu înainte spre fericire și belșug pentru întreaga țară, au venit și cineaștii să realizeze filmul **„Lumină de iulie"**.

Pasiunea muncii

Astfel, vom putea face cunoștință pe ecran cu oamenii Bărăganului zilelor noastre. Sînt membrii unei gospodării colective fruntașe care se mîndresc pe drept cuvînt cu roadele muncii lor. *„Dau*

Sorin ROIBU

• (Continuare în pag. 3-a)

Sus: *Regizorul Gh. Nagy cu actorii Marcel Anghelescu, G. Calboreanu și operatorul Ovidiu Gologan. Jos: aspect de la o filmare în nocturnă*

DIN SUMAR:

CAMPANII MONDIALE REFLECTATE ÎN FILATELIE

PE TEME COTIDIENE

SACRIFICII CONJUGALE

de Nicolae MINEI

MAGAZIN MEDICAL

PENTRU SĂNĂTATEA FEMEII

DESPRE TOATE—PENTRU TOȚI

SĂPTĂMÎNA LA TELEVIZIUNE

MODA

LA PALATUL PIONIERILOR

Fotoreportaj de I. MIHĂICA

TEXTUL ÎN PAGINA A 3-A

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

UN CRESCĂTOR de vite din Brisbane (Australia), un oarecare Vincent Bazzo, constituie o enigmă pentru stomatologi. E în vîrstă de 92 de ani și pentru a treia oară i-au crescut dinți.

●

TEATRELE dramatice din Japonia prezintă o curiozitate față de teatrele europene. Rolurile feminine sînt interpretate în travesti. Japonezii cumpără cantități mari de păr de om și confecționează peruci pentru actorii care în timpul unui spectacol le schimbă de 6—7 ori.

●

DE LA sfîrșitul lunii martie și pînă la începutul lui aprilie în Anglia izbucnește în fiecare an o adevărată „epidemie de căsătorii". Mii de logodnici se grăbesc la oficiile de stare civilă ale primăriilor. Motivul este foarte prozaic: în această perioadă impozitul datorat de tinerii căsătoriți se percepe cu reducere.

●

FEMEILE din Heilbronn, R.F.G., au intervenit la serviciul orășenesc de construcții pentru repararea pavajului pieței, de obicei foarte frecventată. Spațiile dintre dalele cu care este pietruită piața unde ele vin pentru cumpărături s-au dovedit o „primejdie" pentru tocurile cui.

●

PENTRU cei care fumează excesiv de mult dar ar dori să fumeze mai rar, o fabrică elvețiană a lansat o nouă marcă de țigări. Cutia este înzestrată cu un mecanism care permite deschiderea ei doar la anumite intervale. Fumătorul nu poate scoate o țigară înainte de trecerea termenului stabilit.

●

VECHIUL castel care a aparținut cîndva contelui Darskovic-Trakocsan (Iugoslavia) a fost transformat într-un sanatoriu T.B.C. Inscripția de la intrarea castelului și care aparține constructorului său glăsuiește: „Fie ca această clădire să dăinuie pînă cînd o să secе mările, pînă cînd o broască țestoasă va cutreiera lumea".

●

PE LISTA obiectelor găsite, publicată de primăria localității franceze Cieux, se află trei vaci. Cele trei rumegătoare au fost găsite de către un sătean care le-a adăpostit în grajdul lui, în așteptarea proprietarului.

●

„MUCHO" un ciine polițist din Alexandria (Virginia) a fost înzestrat cu un aparat de radiorecepție, astfel încît poate fi dirijat oricînd de la distanță. Doar lătratul a rămas la propria sa inițiativă.

●

MUZEUL de artă din Vilnius organizează în stațiunea balneară Palanga de pe litoralul Balticii un muzeu al chihlimbarului. Exponatele vor oglindi metodele de prelucrare a chihlimbarului — aurul lituanian cum îi spune poporul — folosirea lui în viața de toate zilele și în arta plastică. Vizitatorii se vor putea documenta asupra istoriei apariției chihlimbarului, a poeticelor legende populare și cercetărilor științifice în acest domeniu.

●

ÎN PARTEA de sud a insulei Sumatra un tigru a omorît 18 oameni. După cum anunță agenția de știri indoneziană Antara, în fața acestei primejdii, în regiunea Sungar Keruh Sekaju au fost părăsite o serie de plantații de cauciuc.

●

FABRICA de instrumente medicale „Chyrana" din Praga a realizat un dispozitiv care reduce la maximum durerea pacientului în timpul sfredelirii dintelui cu bormașina dentară, durere provocată de presiune și căldură. Principiul de funcționare al noii bormașini se bazează pe utilizarea unui dispozitiv hidraulic care, atingînd viteza de 300.000 de rotații pe minut, răcește locul tratat cu aer sau apă.

●

SĂPĂTURI recente în insula Rhodos au scos la iveală rămășițe foarte interesante din epoca clasică și postclasică greacă. Au fost descoperite vechi clădiri publice precum și case cu minunate mozaicuri, morminte a căror construcție seamănă cu aceea a catacombelor care au apărut mai tîrziu la Roma.

●

ÎN TIMPUL lucrărilor de excavare a unei construcții care se ridică în orașul Utsunomiya din Japonia centrală, muncitorii au descoperit un ou fosilizat la o adîncime de aproximativ 10 metri de la sol. Specialiștii au stabilit că oul are o vechime de peste 20 milioane de ani.

O DATĂ MEMORABILĂ ÎN ISTORIA OMENIRII

Se împlinesc doi ani de la memorabila dată, cînd a avut loc primul zbor al omului în Cosmos. La 12 aprilie 1961, pentru prima oară în lume, aviatorul sovietic maiorul Iuri Gagarin a efectuat, la bordul navei cosmice-satelit „Vostok", un zbor în jurul planetei noastre și a revenit cu succes pe Pămînt după ce timp de o oră și 48 de minute a străbătut circa 40 000 km în spațiul periterestru.

Acest zbor triumfal în jurul Pămîntului a constituit o măreață încununare a eforturilor pe care oamenii de știință, inginerii, tehnicienii, muncitorii și cosmonauții sovietici le depun pentru cucerirea spațiului cosmic.

Lansarea primului satelit artificial al Pămîntului („Sputnik-1"), la 4 octombrie 1957, a inaugurat era explorării spațiului cosmic. După numai o lună de la lansarea primului sputnik de pe una din rampele de lansare sovietice și-a luat zborul cel de-al doilea satelit artificial al Pămîntului („Sputnik-2"), la bordul căruia călătorea primul „pasager" al Cosmosului, cățelușa Laika. Aceasta era prima experiență biologică efectuată în Cosmos de savanții sovietici. A urmat, apoi plasarea pe orbită a celui de-al treilea satelit artificial al Pămîntului („Sputnik-3"), care a furnizat, la rîndul lui, oamenilor de știință din Uniunea Sovietică noi și valoroase materiale.

Cercetările în domeniul Cosmosului au luat o amploare și mai mare în anul 1959, cînd a început lansarea rachetelor cosmice care au zburat cu mult dincolo de limitele spațiului periterestru. Prima rachetă de acest fel, „Lunik-1", lansată la 2 ianuarie 1959, a trecut prin apropierea Lunii și s-a plasat pe o orbită în jurul Soarelui, devenind prima planetă artificială a sistemului nostru solar. Cea de-a doua rachetă cosmică, „Lunik-2", lansată la 12 septembrie 1959, a aselenizat, depunînd pe suprafața Lunii un fanion cu stema U.R.S.S. A treia rachetă cosmică, „Lunik-3", a transportat în Cosmos o stație interplanetară automată, care a fotografiat partea invizibilă a Lunii și a transmis imaginea ei pe Pămînt. În fine, cea de-a patra rachetă cosmică, „Venus-1" și-a luat startul spre planeta Venus de pe un satelit greu al Pămîntului, care a fost plasat pe orbită la 12 februarie 1961. Aparatajele instalate la bordul acestor rachete au furnizat științei cosmice noi date despre atmosfera superioară și despre procesele fizice care au loc în Univers.

Începînd din anul 1960 au fost lansate o serie de nave cosmice înzestrate cu sisteme speciale, care asigurau reîntoarcerea lor pe Pămînt în regiuni dinainte stabilite. La bordul acestor nave au fost îmbarcate microorganisme, plante și animale — șoareci, broaște, cîini etc. — care erau minuțios studiate de biologii sovietici la întoarcerea lor din Cosmos și care au oferit acestora un prețios material în legătură cu condițiile zborului în spațiul interastral. „Călătoriile" cățelușelor Belka și Strelka, Cernuska și Zviozdocika au constituit jaloane importante pe calea spre realizarea primului zbor al omului în Cosmos.

Bogata experiență dobîndită în timpul acestor numeroase lansări, vastul material științific adunat și prelucrat, în legătură cu construcția și zborul navelor, cu comportarea animalelor și a substanțelor biologice în timpul zborurilor în spațiul cosmic, ca și perfecționarea continuă a tehnicii rachetelor au determinat pe oamenii de știință sovietici să considere oportun primul zbor al unui om în Cosmos în condițiile unei perfecte siguranțe. Justețea acestor considerente a fost demonstrată de strălucitul triumf repurtat de știința sovietică la 12 aprilie 1961, prin înfăptuirea zborului, fără precedent, al lui Iuri Gagarin, în jurul globului terestru, la bordul navei cosmice satelit „Vostok".

După numai patru luni de la acest zbor istoric, în letopisețul cuceririi Cosmosului a fost înscrisă o nouă pagină. La 6 august 1961, și-a luat zborul spre Cosmos nava cosmică-satelit „Vostok-2", la bordul căreia se afla pilotul cosmonaut sovietic Gherman Titov. Și această navă a revenit cu succes pe Pămînt, în locul dinainte stabilit, după ce a efectuat 17 rotații în jurul planetei Terra, străbătînd, în timp de 25 de ore și 18 minute, peste 700 000 km în spațiul interplanetar.

O nouă și măreață victorie în asaltul asupra Cosmosului a repurtat omul un an mai tîrziu, cînd, pentru prima oară în lume, doi dintre piloții cosmonauți sovietici au efectuat în spațiul interstelar un zbor în grup, unic prin durata și complexitatea lui. La 11 și 12 august 1962 puternicele rachete sovietice au plasat pe orbită în jurul Pămîntului navele-satelit „Vostok-3" și „Vostok-4", conduse de piloții cosmonauți sovietici Andrian Nikolaev și Pavel Popovici. După ce au efectuat, timp de trei zile, un zbor în grup în jurul planetei noastre, ei au aterizat cu succes, la 15 august 1962, în regiunea stabilită de pe teritoriul Uniunii Sovietice. Bilanțul realizărilor acestor doi cosmonauți, în ceea ce privește numărul rotațiilor în jurul Pămîntului, timpul de zbor și distanța parcursă în spațiul cosmic în timpul „călătoriei" lor comune în Cosmos este de-a dreptul impresionant. Nava cosmică-satelit „Vostok-3", condusă de pilotul cosmonaut Andrian Nikolaev, a efectuat, în timp de 95 de ore (adică în aproape patru zile), peste 64 de rotații în jurul globului pămîntesc, parcurgînd în spațiul cosmic o distanță de peste 2 600 000 km. Iar, nava cosmică-satelit „Vostok-4", condusă de pilotul cosmonaut Pavel Popovici, a înconjurat, în timp de 71 de ore (adică în aproape trei zile), de peste 48 de ori globul terestru, parcurgînd o distanță de 2 000 000 km în spațiul cosmic. În timpul acestui uluitor zbor în Cosmos s-au stabilit pentru întîia oară comunicații bilaterale directe, trainice între cei doi cosmonauți, care, în zborul lor concomitent, își conduceau navele (la o distanță destul de mică una de alta), își coordonau acțiunile și își comunicau unul altuia și pe Pămînt observațiile.

Zborurile efectuate în Cosmos de Iuri Gagarin, Gherman Titov, Andrian Nikolaev și Pavel Popovici, la bordurile navelor cosmice-satelit „Vostok" au demonstrat că omul poate conduce cu succes o navă cosmică și că el poate trăi și lucra în condițiile speciale ale imponderabilității. Cosmonauții sovietici au îndeplinit un vast și însemnat program de observații științifice și au relatat despre felul cum s-au simțit în condițiile neobișnuite ale zborului în spațiul interstelar, la bordul unei nave cosmice. În același timp, funcționarea ireproșabilă a aparatajului științific, telemetric și radio de pe navele de toate tipurile, care au fost trimise în spațiul periterestru, legăturile stabilite prin radio cu Pămîntul și între ei de piloții cosmonauți de pe bordul navelor pe care le-au condus, au demonstrat perfecțiunea utilajului tehnic și a procesului de construcție a navelor, în genere, stadiul înalt la care a ajuns știința sovietică și ca urmare, deplina siguranță a omului în condițiile zborurilor cosmice.

Zborurile cosmonauților sovietici deschid mari perspective pentru viitoarele cercetări ale Cosmosului — cercetări care în Uniunea Sovietică se desfășoară pe baza unui program științific fundamentat, ce se înfăptuiește într-o succesiune bine determinată. Aceste cercetări apropie tot mai mult ziua cînd omul va întreprinde primele călătorii spre alte planete ale sistemului nostru solar și chiar spre aștri aflați la mari depărtări.

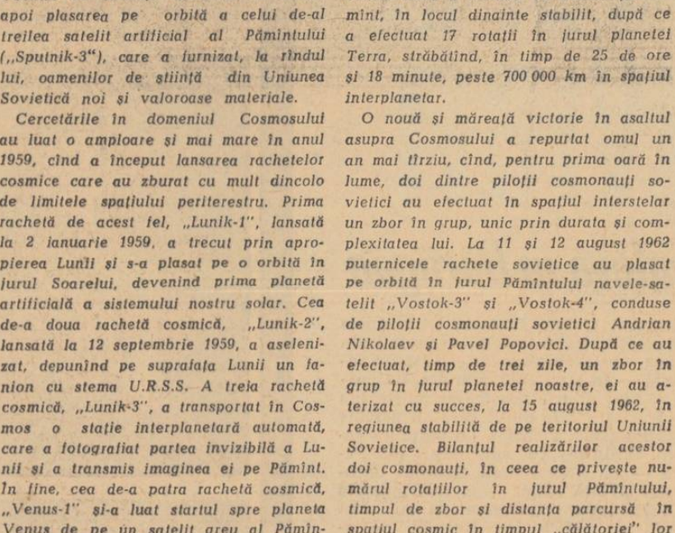

La Havana a fost inaugurată, de curînd, Întreprinderea pentru asamblarea radioreceptoarelor. Noua uzină va asambla anual 53.000 de radioreceptoare de cinci tipuri. În prezent, uzina folosește 140 de muncitori, în majoritate femei. Se prevede ca, în curînd, numărul muncitorilor să ajungă la 400. În viitor, la această întreprindere se vor monta televizoare, radiole și alte aparate electronice. Iată o tînără cubaneză, în timpul asamblării unui radioreceptor

Meridiane

Socoteala de acasă și... cea din tîrg...

Cînd porțile închisorii, Carabanchel, din apropierea Madridului, s-au închis în urma celor patru, ei se aflau după niște călătorii lungi și pline de emoții și de peripeții neașteptate.

Acolo, cei patru — Jean Casals, Jean-Claude Perez, Pierre Sanchez și Alain Ferrer, cadre din conducerea organizației teroriste franceze O.A.S. — vor avea putința să se odihnească în așteptarea hotărîrii ce se va lua în cadrul unor tratative dintre Paris și Madrid. Judecînd după cele ce au precedat „odiseea" lor încheiată — deocamdată — la Carabanchel, viitorul nu-i poate îngrijora prea mult.

Pentru a înțelege mai bine cele întîmplate, să ne întoarcem însă la trecut, unul nu prea îndepărtat. La sfîrșitul lui ianuarie, cînd Roger Frey, ministrul de interne al Franței, a vizitat Madridul, în cursul convorbirilor pe care le-a avut cu colegul său spaniol, generalul Camilo Alonso Vega, cei doi miniștri de interne — cităm din comunicatul ce l-au dat publicității — „au examinat atitudinea grupelor de persoane care, abuzînd de tradiționala ospitalitate, caută să turbure relațiile între cele două țări".

„Grupurile de persoane" menționate în comunicat sînt: pe de o parte cei circa 200.000 de republicani spanioli emigranți care, nevoiți după războiul civil să-și părăsească țara din cauza terorii franchiste, au căutat refugiu în Franța, simțindu-se atrași de tradițiile ei democratice; pe de altă parte există în Spania un grup de O.A.S.-iști — apreciat la vreo 500 de oameni, mai cu seamă participanți la puciurile fasciste din Algeria — care au fugit în Spania franchistă spre a scăpa de rigorile legii.

Primele rezultate ale convorbirilor celor doi miniștri au început în curînd să se arate: împotriva republicanilor spanioli emigranți în Franța au început să fie luate unele măsuri care au stîrnit protestul opiniei publice progresiste franceze. Cît privește pe O.A.S.-iștii fugiți în Spania, cei ce se află pe o scară inferioară în ierarhia acestei organizații teroriste au fost transmutați în localități din sudul țării. Iar cele peste 20 de persoane „proeminente" din conducerea O.A.S.-ului stabilite în Spania, au fost „reținute" de poliție și supuse, conform dorinței guvernului francez, unui „tratament special" (...de indulgent). Totodată li s-a acordat dreptul să plece în America latină pe cheltuiala statului francez, cu un pașaport eliberat anume pentru acest scop.

Să revenim acum la cei patru O.A.S.-iști care au intrat recent în închisoarea Carabanchel. Ei au ajuns acolo nu înainte, ci după plecarea în — mai precis reîntoarcerea din — America Latină. Dar, iată ce s-a întîmplat: Cînd avionul „Iberia" cu care au plecat din Madrid trei din ei — Jean Casals, Jean-Claude Perez și Pierre Sanchez — a aterizat pe aeroportul din Caracas, capitala Venezuelei, călătorii avionului s-au văzut înconjurați de o masă imensă de oameni care, strigînd cu furie: „Nu tolerăm niciun fascist", era gata să se năpustească cu pumnii încleștați și cu ciomege, asupra celor trei O.A.S.-iști coborîți din avion. Văzînd că n-au încotro, autoritățile venezueleze i-au încărcat din nou pe cei trei călători pe același „Iberia" care a făcut cu ei cale întoarsă.

Dar cei din Madrid nu s-au speriat de atîta lucru. I-au suit pe cei trei, plus un al patrulea O.A.S.-ist, Alain Ferrer, pe un alt avion pentru curse transatlantice care i-a transportat, de data aceasta la Buenos Aires, capitala Argentinei. Spre deosebire de Caracas aici călătorii n-au apucat nici să coboare din avion fiindcă funcționarul oficiului de imigrare însoțit de polițiști, care au venit în întîmpinarea avionului, le-a adus celor patru la cunoștință că „din ordinul strict al celor mai înalte foruri" ei trebuie să plece din Argentina, fără a avea dreptul să părăsească avionul cu care au venit, cu toate că aveau pașapoartele și vizele în regulă.

Avionul a decolat după scurtă vreme și în curînd a aterizat în Chile. Cei patru pasageri au încercat zadarnic să obțină aici azil politic. Autoritățile chiliene i-au refuzat. La fel și cele din Brazilia, următoarea escală a avionului bucluc. După decolarea de pe aeroportul orașului brazilian Rio de Janeiro, pasagerii săi au traversat pentru a patra oară Atlanticul. Cînd au aterizat din nou la Madrid cei patru au fost întîmpinați de cîtiva membri ai poliției secrete franchiste, care, contrar uzanțelor din această instituție, i-au condus foarte politicos la Carabanchel unde, cum spuneam mai sus, ei așteaptă.

Lucrurile nu se încheie, însă aici. Pățaniile celor patru au avut repercusiuni și asupra situației unui alt O.A.S.-ist, ex-colonelul Jean Gardes, unul din liderii O.A.S.-ului, condamnat în Franța la moarte, în contumacie. Beneficiind de tranzacția franco-spaniolă din ianuarie a.c., el a plecat din capitala Spaniei la Buenos Aires, încă la începutul lui martie, cu gîndul să se stabilească definitiv în Argentina. Dar, în curînd după mai sus relatata „odisee" a celor patru, autoritățile argentiniene i-au adus lui Gardes la cunoștință, că viza pe care o posedă este doar o viză de vizitator, valabilă pentru trei luni" după care el trebuie să părăsească din nou țara".

Cu alte cuvinte: socoteala... de la Madrid și Paris nu se potrivește cu cea din America latină...

A. STANCIU

●●

La lucrările pentru restaurarea Catedralei din Strasbourg (Franța), se folosește un uriaș ascensor cu o înălțime de 90 de metri, care a fost instalat pe fața catedralei. Acest ascensor poate ridica, într-un minut și douăzeci de secunde, 16 persoane sau 1350 kg. de materiale.

●●

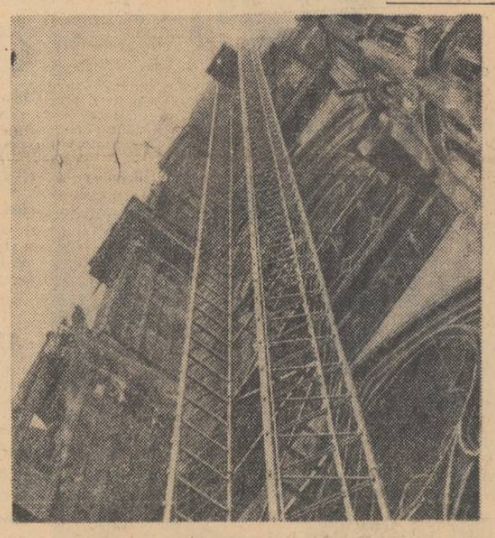

PE MERIDIANELE GLOBULUI

„DÎMBUL BUȘTENILOR"...

— Note dintr-o călătorie în Suedia —

De fapt dîmburi sînt mai multe, dar despre bușteni nici vorbă. Prins între ape și stînci, strecurîndu-se pe înguste și întortochiate limbi de pămînt, specifice tărmurilor nordice, Stockholmul („Dîmbul bușteni lor" în traducere) te primește cu o linie arhitectonică austeră, cu străzi largi, cu cartiere ascunse pe după petece de pădure sau cocoțate pe deal, cu multe, foarte multe parcuri.

Am ajuns aci într-o seară. Părăsisem Viena la vremea amiezii și, după o scurtă escală la Berlin, un IL 14 al TAROM-ului, ne-a purtat peste Marea Baltică, spre „Dîmbul bușteni lor", pe care l-am zărit de sus ca un pumn de stele multicolore, scînteind în negura unei nopți nordice. De la noul și modernul aeroport Arlanda și pînă în oraș am mai făcut o călătorie. Sînt 38 de km! Dar timpul ni s-a părut scurt ascultînd povestea „bușteni lor". ...Potrivit unei vechi legende, vikingii aveau obiceiul ca în vremurile de restriște să-și ascundă comorile în bușteni, scobiți special în acest scop, pe care apoi îi lăsau în voia valurilor. Nu vă temeți însă, că nu-și păraseau ei atît de ușor averile... Navigatori încercați, vikingii cunoșteau foarte bine direcția curenților din apropierea coastei scandinave, știind cu precizie unde vor fi purtate comorile lor. Acestui loc ei i-au spus: „Dîmbul bușteni lor" = Stockholm, unde treptat s-a înfiripat o așezare omenească, devenită azi un mare oraș, cu peste 900.000 de locuitori.

★

Odată acomodați cu circulația am pornit să vizităm orașul. Am hoinărit pe Kungsgatan și pe Sveavegen, ne-am oprit dese ori la marginea apelor înghețate pe Strandvagen, urmărind rațele sălbatice și pescărușii cenușii care se plimbau agale în jurul vapoarelor încremenite de gheață la mal, am poposit în Skansen, sus la Solliden, de unde poți îmbrățișa cu privirea întregul oraș.

Stockholmul este o înmănunchiere de cartiere, despărțite între ele de ape sau de păduri. Este un lucru care te surprinde imediat, atunci cînd treci de la circulația intensă și abundența reclamelor luminoase din Kungsgatan, Drottninggatan, Sveavegen, Stureplan și alte artere sau piețe centrale spre Farsta, Akesow, Hagsätră, Stureby sau Lidingö, cartiere mari, liniștite, cu magazine mici și cochete, în care cumpărătorul nu-i niciodată grăbit și are timp să înoade povești cu un vecin sau chiar cu vînzătorul.

★

Indiferent dacă este în mijlocul orașului, într-un cartier sau în parc, suedezul se dovedește un mare amator de soare. Este suficient ca astrul să-și filtreze un pic lumina printre nori, pentru ca imediat să vezi zeci și sute de oameni, tineri sau vîrstnici, lăsîndu-și treburile baltă și așezîndu-se cu fața-n soare. Pe scările muzeelor sau teatrelor, pe străzi, în plină aglomerație, suedezii se întorc cu fața spre soare și se lasă mîngîiați de razele lui, măcar cîteva clipe. Este o bucurie a luminii, a căldurii solare care, aci în Nord, nu se arată prea generoasă. Poate pentru acest motiv oamenii sînt mai sobri, mai tăcuți. Așa că nu trebuie să fii prea surprins dacă în metrou, deși sînt zeci de călători, este totuși o liniște deplină, iar în restaurante sau în răspînditele „konditöri" — un gen de cafenele-cofetării, luminate intim de lumînări și aranjate cu mult gust — consumatorii discută foarte liniștit sau stau pur și simplu și privesc mulți pe fereastră ore întregi. Sobrietatea nordică afectează nu numai comportarea. Îmbrăcămintea este, de asemenea, sobră. O ținută simplă, corectă, fără extravaganțe, fără stridențe și în culori închise, este nota generală a modei scandinave.

Așa se îmbracă și tot așa trăiește acest popor. Iubitor al confortului, căutînd în totul comoditatea, suedezul reflectă de fapt prin acest mod de viață liniștit, netulburata istorie modernă a țării sale. Pentru a vă face o imagine despre acest lucru să amintim că în timpul tragicelor evenimente din Congo, murind un soldat suedez din cadrul trupelor O.N.U., faptul a fost viu comentat de ziare, apărute în ediție specială. Era primul soldat din armata regulată suedeză care își pierdea viața în serviciu, după mai bine de 150 de ani!

★

Tulburările produse în Europa occidentală de desele ciocniri de interese dintre partenerii Pieței Comune și cei ai Zonei liberului schimb au afectat mult și viața economică și socială a Suediei. Pierderea unor tradiționale piețe de desfacere sau a unor vechi surse de aprovizionare, a avut drept consecință creșterea prețurilor și o simțitoare scădere a nivelului de trai. Suedezul, a devenit mai atent la evenimentele care au îngrămădit nori la orizontul existenței sale, întunecîndu-i liniștea netulburată de războaie și provocîndu-i griji, la gîndul zilei de mîine. Așa că astăzi în Suedia viața s-a scumpit mult, iar omul de pe stradă îți va vorbi cu necaz de cei care nutresc gînduri războinice, revanșarde, de animatorii Pieței Comune.

★

Adunînd impresii și prinși în viltoarea celei mai disputate ediții a Campionatului mondial de hochei pe gheață, zilele s-au scurs repede. Și într-o însorită dimineață am ajuns din nou pe aeroportul Arlanda, de unde același IL 14 s-a înălțat ușor, purtîndu-ne spre București. Am mai privit o dată, de sus, „Dîmbul bușteni lor", recunoscînd acum repede clădirea Primăriei, Stockholmul vechi cu străzile lui late... de-o palmă, Opera, Teatrul dramatic, marile muzee. Plecam păstrînd imaginea suedezului amabil, dornic de noi cunoștințe, întrebîndu-te insistent dacă-i adevărat că Romînia este așa de frumoasă și dacă la Mamaia se poate face plajă și după amiaza. Un nou popas la Berlin și apoi într-o altă înserare am zărit pe fereastra avionului, luminile Casei Scînteii. Eram acasă.

Călin ANTONESCU

În Peru a fost descoperită, nu de mult, o colecție de obiecte de artă compusă din 500 de piese de aur și pietre prețioase, care cîntăresc 600 de kg. Această faimoasă colecție, datînd dinaintea descoperirii Americii de către Columb, este alcătuită din vase, cupe, diferite podoabe, idoli etc.

În fotografie: o parte din „comoara peruviană".

LA PALATUL PIONIERILOR

Au trecut și zilele de vacanță. Elevii de toate vîrstele au prins noi puteri pentru a trece cu bine eforturile sfîrșitului de an. Frumoasă a fost vacanța de primăvară!

Timp de două săptămîni mii de elevi au avut tot felul de îndeletniciri și preocupări cultural-sportive. Unii dintre ei puteau fi văzuți drumețind spre cabanele din munți, alții vizitînd, cu autocarele O.N.T. frumusețile Bucureștiului. Pe purtătorii cravatelor roșii din Capitală i-am găsit la ei acasă — în marele Palat al pionierilor din Cotroceni.

Zilele de vacanță au adus aici, la cele 50 de cercuri ale palatului mai mulți pionieri și elevi ca oricînd obișnuite.

Eleva Sanda Băltescu din clasa a VII-a a Școlii medii nr. 3 Neculce exersa, sub privirile atente ale profesoarei, Sonatina nr. 8 de Clementi. La cercul de vioară, pionierii cîntau „Cînd strugurii se coc" de Mihail Jora.

De asemenea cercul de orchestră, înzestrat cu mandoline, acordeoane, violoncel și orgă electrică, se pregătea, sub conducerea profesorului Daniel Stăuceanu, pentru o înregistrare de cîntece pionierești la Radiodifuziune. Tot în acordurile muzicii lucrează și cercul micilor balerini care pregătesc pentru sfîrșitul anului piesa compozitorului sovietic Klebanov, „Pui de barză". În camera alăturată pionierii lucrează în fața șevaletelor. În dreptul lor se află două păsări împăiate: o rață sălbatică și un corcodel din Delta Dunării. Pe pereți sînt expuse lucrările pionierilor avansați. Expunerile cuprind teme din lupta ceferiștilor, din munca din uzine, peisaje de iarnă și alte multe desene și picturi care oglindesc frumoasa activitate artistică a copiilor.

Dragostea pentru artă îi atrage la cercul de sculptură pe mulți pionieri și școlari. Sub îndrumarea profesorului George Iliescu tinerii învață să iubească frumosul. Cu cîtă plăcere o vedem lucrînd pe eleva Rodica Săndescu la retușarea portretului de muncitor sau pe elevul Paul Valentin în fața lucrării intitulată „În timpul liber".

Pentru a-și cunoaște mai bine prietenii din țările socialiste și a-și îmbogăți cunoștințele geografice sau istorice, la cercul de filatelie pionierii fac schimburi de mărci și selecționează, în clasoare, timbre cu teme ca „Lenin", „Știința sovietică a cucerit Cosmosul", sportul, fauna etc.

În camera prieteniei albumele cu fotografii și reviste primite în dar de la pionierii din U.R.S.S., Cuba, R. S. Cehoslovacă, R. P. Ungară, R. D. Vietnam sînt răsfoite cu multă plăcere de către tinerii.

În alte cercuri ale palatului, pionierii și elevii învață să construiască un periscop, un aparat de radiorecepție, să transmită la telegraf 60 de semne pe minut sau să execute broderii.

Sportul fiind un prieten drag, frumoasa bază sportivă a palatului este înzestrată cu o sală de gimnastică cu dușuri și vestiare, terenuri de volei, baschet, o pistă de atletism, un bazin de înot și multe altele.

În noiembrie 1962 a luat ființă asociația sportivă a Palatului pionierilor, cu 14 secții pe ramuri de sport, în care activează multe sute de copii. În cadrul acestor cercuri pionierii și elevii fac antrenamente și participă la competiții. În cercul de aeromodele al profesorului Dumitru Luță, de pildă, întîlnim vechi cunoștințe, pe elevii Puiu Cornel și Sofia Safta, cîștigătorii locului I la aeromodele. Nici atleții grupei profesorului de educație fizică Eugen Danciu nu sînt mai prejos. Ei se pregătesc intens în vederea crosului „Să întîmpinăm 1 Mai". Mulți dintre sportivii palatului au stabilit primele recorduri ale asociației sportive: la atletism, tir, înot ș.a. De exemplu 60 metri plat Tudor Stamff 8,0 sec. categoria 12—14 ani față de recordul R.P.R. 7,6 secunde și la lungime 5,8 m față de recordul R.P.R. 5,86 m. Elevul Ion Nicolae clasa a VI-a este cîștigătorul „Cupei orașului București" la gimnastică, iar echipa de volei fete joacă în campionatul R.P.R. juniori, clasîndu-se în ediția 1962 (tur) pe locul 4 din 12 echipe. Acestea sînt numai cîteva exemple.

Pionierii și elevii și-au încheiat vacanța cu un frumos carnaval al primăverii — iar acum, cu multă tragere de inimă, sînt în întrecerea pentru note cît mai bune la învățătură.

I. MIHAICA

CERCETÎND TAINELE MĂRII NEGRE

Tainele ascunse în adîncurile albastre ale mării, animalele ciudate, orașele scufundate și epavele corăbiilor încărcate cu comori, mi-au populat imaginația aprinsă în anii copilăriei. Mai tîrziu am coborît în adevăr în adîncuri, îmbrăcat în costumul cauciucat de scafandru greu, încălțat cu bocancii cu tălpi de plumb și am privit prin ferestruicile rotunde ale căștii metalice lumea ciudată și neasemuit de frumoasă.

În aceste scufundări mă simțeam însă străin de lumea în care pătrundeam, legat de suprafață prin frînghia-călăuză și prin furtunul de cauciuc, prin care pompele îmi trimiteau aerul pe care-l respiram.

Cu primul echipament de scafandru autonom, în care respiram oxigen pur dintr-o butelie de rezervă, am devenit un locuitor al acestei lumi de sub apă, în care am început să mă simt ca acasă.

Primejdiile legate de folosirea oxigenului pur, riscul convulsiilor care apar pe neașteptate și limitarea la 12 m, a adîncimii de scufundare a echipamentului autonom cu oxigen, umbreau însă plăcerea scufundărilor. De aceea socotesc că lumea adîncurilor mi-a fost pentru a doua oară deschisă abia atunci cînd am început scufundările cu echipamentul de scafandru autonom alimentat cu aer comprimat, în circuit deschis.

Aici, aerul pentru respirație e purtat în butelii de aliaj ușor, comprimat la presiuni foarte înalte, pînă la 200 de atmosfere și e „destins" de un detentor special, foarte sensibil, pînă la presiunea corespunzătoare adîncurilor explorate.

Cu un astfel de echipament modern a fost dotată, în vara anului trecut, echipa de scafandri autonomi din Constanța a Institutului de cercetări piscicole, a cărei instruire mi-a fost încredințată și cu care am făcut scufundări de neuitat.

Îmbrăcați în costumele suple ca o piele de delfin, pe care în apă nici nu le mai simțim, dar care ne izolează și ne păstrează căldura corpului în straturile reci de ape din adînc, cu măștile de sticlă pe față, cu „labele" din cauciuc ale căror mișcări ne propulsează fără efort, coborîm la zeci de metri adîncime, liberi, nelegați, ușori, eliberați complet de greutate.

Peștii, pe care costumele de scafandrii grei și mișcările noastre smucite îi speriau, ne sînt acum prieteni, ne înconjoară curioși și ne țin tovărășie în timpul scufundărilor.

Am încă în minte una din scufundările de lucru din sezonul trecut.

Barca se oprește alături de amplasamentul unei unelte de pescuit industrial, un „talian gigant" pe flotori, uriașe capcană de plasă pentru cîrdurile de pești migratori, a cărei instalație trebuie să o verificăm.

Departe, pe țărm, marile hoteluri de la Mamaia par că se ridică din ape, ca o cetate miraculoasă. O hulă largă, rotundă, ridică și coboară ca o respirație fața liniștită a mării.

Romică, coechipierul meu, cere ajutorului să-i deschidă robinetul de siguranță al buteliilor cu aer comprimat din spate și apoi coboară în apă. Peste cîteva clipe îl urmez. Cu o mișcare ușoară a labelor de cauciuc coborîm lin spre adînc. După cîteva clipe Romică se oprește și-mi face semn spre urechi. În adevăr, acum simt și eu presiunea apei, aproape dureros. Privesc cadranul profondimetrului pe care-l am la mîna stîngă. Limba fosforescentă indică adîncimea de patru metri. E momentul să ne echilibrăm timpanele. String fălcile, înghit în sec și în urechea stîngă aud un țiuit care încetează repede, odată cu senzația de presiune de pe timpan. Aerul comprimat pe care-l respir a pătruns prin „trompa lui Eustache" în urechea medie, de cealaltă parte a timpanului și a echilibrat presiunea apei. Urechea dreaptă mi se încăpățînează ca de obicei. Prin mască îmi string nările cu degetele și suflu puternic pe nas. Un țiuit și senzația de presiune a încetat complet. Coechipierul meu tocmai face aceleași manevre.

Așteptîndu-l privesc spre suprafața apei. Carena neagră, ascuțită, a bărcii din care am coborît, se leagănă încet sub fața apei, deasupra noastră, ca un cetaceu uriaș. Suprafața apei pare o uriașă oglindă de metal lichefiat, întoarsă cu fața în jos.

Coechipierul meu îmi atinge ușor umărul. E în ordine. Putem continua coborîrea. Umăr lîngă umăr ne scufundăm încet spre adînc. La început, sub noi e numai întunericul albastru care se destramă pe măsură ce-l străpungem. Abia mai tîrziu, din picătură se desprinde, departe sub noi, imaginea fundului mării. Suprafețe întinse de nisip alternează cu petece de stîncă. Cînd atingem fundul, amîndoi, cu o mișcare reflexă, ne privim profondimetrele și le comparăm indicațiile: am depășit 29 de metri.

Respirăm adînc. Aerul pe care-l primim din butelii e curat și rece ca la Cota 1400. Respir ușor, fără nici un efort. Totul e deci în ordine, putem să ne începem treaba. Unealta de pescuit, a cărei funcționare trebuia să o verificăm, e undeva spre sud-sud-est.

Pornim într-acolo după indicațiile busolei sferice. Curînd se desprinde din depărtarea albastră pălenjenișul de cabluri, fringhii și plase. Curentul le leagănă ușor. Ne apucăm de treabă și după cîtăva vreme sîntem gata. Am lucrat bine și am terminat mai repede decît credeam că va fi necesar. Rezerva de aer din butelii ne oferă încă o autonomie suficientă pentru o „plimbare" de explorare. Romică are același gînd cu mine, așa încît e ușor să ne înțelegem prin semne.

Pornim spre est, către o zonă în care n-am mai fost. După cîteva minute panta fundului mării se accentuează brusc, într-un povîrniș oblic. Coborîm de-a lungul lui, înotînd ușor. Decorul se schimbă brusc. În fața ne apar blocuri mari de stînci, într-o îngrămădire ciclopică. Înotăm printre ele cu mișcări line, alunecate.

Un bloc mai înalt de șapte metri ne închide brusc drumul. O fluturare din „labe" și ne înălțăm oblic, depășindu-l fără nici un efort. Din vîrful lui ne lăsăm să cădem din nou spre adînc.

Cu brațele deschise ca niște aripi, planăm lin, ca niște păsări ale adîncurilor. E o senzație de zbor unică. Alături de noi, o pisică de mare, cu țepul veninos din coadă ridicat amenințător, trece unduindu-și corpul plat.

Romică face acrobații. Se răsucește, urcă în luminare, virează larg și se întoarce pe spate. Doi barbuni cu pete roșii, strălucitoare, îl însoțesc. Un cîrd de aterine îl înconjoară, scînteind ca niște fulgere argintii.

Deodată, sub mine, între două stînci, văd un șarpe uriaș, negru, gros cît brațul meu. O clipă rămîn nemișcat. Balaurul adîncurilor se ridică din basmele copilăriei. Îl strig pe Romică prin tubul respirator, i-l arăt cu mîna întinsă și pornesc în picaj spre el.

E un lanț gros de ancoră, întins pe fund printre stînci. Ne consultăm prin semne și pornim spre unul din capete. După cîteva zeci de metri ajungem la ultima verigă. Lanțul e rupt. În jur nu se văd decît stînci și alge roșii. Pornim spre celălalt capăt. Cotim printre blocuri mari de stînci, urmînd lanțul în șerpuirile lui și în fine, agățată sub o stîncă, găsim ancora. E o ancoră mijlocie, de tip patent, care cîntărește probabil cam 150 de kilograme.

Încercăm să o degajem de sub stînca de care s-a agățat. Carapacele ascuțite ale scoicilor prinse în ciorchini de stîncă ne îngreuiază munca. Scoatem cuțitele mari din tecile prinse pe gamba piciorului și, cu lamele lor groase, zimțate, curățăm colțul de stîncă de sub care trebuie să scoatem ghiara lată a ancorei.

Ne unim eforturile și reușim să o eliberăm, trăgînd-o oblic și agățîndu-ne de brațul ei ca de o pîrghie. Totul e în ordine, dar cum s-o ridicăm acum la suprafață?

Din nou ne consultăm și ne înțelegem prin semne. Pornim iarăși spre capătul liber al lanțului și începem să-l strîngem lîngă ancoră. Dacă reușim să-i ducem capătul la suprafață, tovarășii noștri din barcă au să facă restul. Un cîrd întreg de stavrizi ne urmărește, dansînd în jurul nostru. O rîndunică de mare, cu aripile imense, colorate ca niște cozi de păuni, ne privește de aproape, cu ochii mari, curioși. Probabil că îi părem tare neîndemînatici.

Apucăm amîndoi capătul liber al lanțului pe care l-am încolăcit pe platforma orizontală a unei stînci, lîngă ancoră, și bătînd precipitat apa cu labele de cauciuc urcăm vertical spre suprafață.

Mai avem 15 metri pînă sus, cînd ascensiunea încetează cu toate eforturile noastre. Ne dăm seama că greutatea lanțului a echilibrat aici forța noastră ascensională. Romică îmi arată un capăt de frînghie cu care îi e legat cuțitul și-mi face semn spre suprafață unde e barca. Îl înțeleg, îi fac semn să mă aștepte și dînd drumul lanțului pornesc spre suprafață. Romică e tras brusc spre fund, cu o viteză de bolid. Înțeleg greșeala pe care am făcut-o și rîd singur în mască.

La suprafață, barca, ce ne-a urmărit tot timpul după bulele de aer, e lîngă mine. Scot capul din apă și cer un capăt de frînghie. Îmi e imediat aruncat și cobor iar spre adînc, unde Romică mă așteaptă. La cinci metri sînt nevoit să fac o scurtă oprire pentru a-mi reechilibra urechile, apoi cobor din nou.

Legăm capătul lanțului și smucim repetat frînghia de nailon. Capătul lanțului e tras spre suprafață, apoi însăși ancora se desprinde de fund și urcă încet. Aveam să aflăm mai tîrziu că a fost agățată și abandonată fortuit aici de nava de cercetări oceanografice a Stațiunii zoologice din Agigea, căreia i-a fost apoi restituită.

Rezerva de aer e pe terminate. Privim încă o dată în jur lumea albastră a adîncurilor, de care ne despărțim cu regret. Cîțiva zargani lungi, subțiri, înoată în șir indian. Stîncile roșcate ale căror contururi seamănă cu ruinele unei fantastice cetăți scufundate, se pierd în depărtarea albastră.

Pe măsură ce urcăm spre suprafață fundul acesta de mare, ciudat și atrăgător, spre care vom reveni de multe ori, se șterge încet, ca înviluit într-o pîclă.

Ing. Mihai LEFTERESCU
de la Institutul de cercetări piscicole

În plină activitate în adîncul mării

Pe Valea Oltului

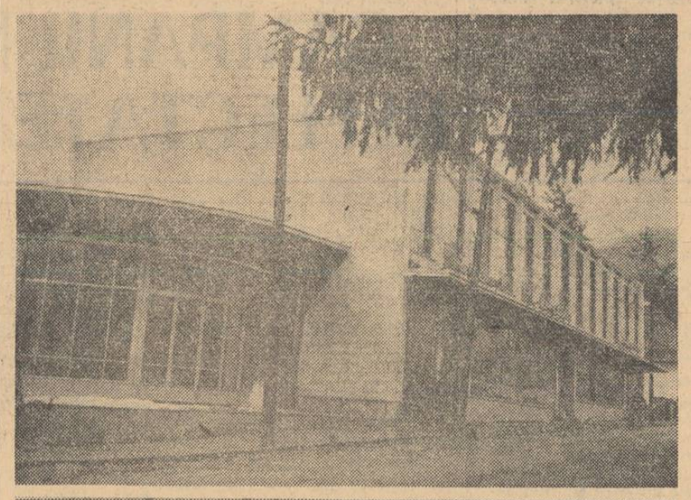

Trei instantanee fotografice: noul centru al orașului Rîmnicu-Vîlcea (sus); modernul complex comercial de la Olănești a fost dat în folosință (mijloc); la tratament în noua sală de gimnastică de la Olănești (jos)

(Urmare din pag. 1)

descoperit apele minerale sărate și ioduroase.

După aceea, cînd s-au făcut primele analize, s-au descoperit proprietățile curative care aveau să ducă faima Govorii peste hotare. Căci această stațiune este în felul ei unică în Europa. Există aici trei categorii de ape minerale. Ape sulfuroase și ape iodurate pentru cura externă și ape hipotone, slab hidrosulfuroase și bicarbonate pentru cura internă.

Govora îți evocă prin asociere așezările petrolifere. Cele 9 sonde de iod în funcțiune, cu peste 20 de km. de conducte, care alimentează băile, par instalații zugrăvite într-un peisaj industrial. Și, firește, întreținerea lor presupune multă răspundere. Iată un episod petrecut în iarna aceasta. Din cauza gerului, într-una din zile, conducta de sulf de la sectorul central s-a spart în două locuri, lîngă sera de flori și secția de pompare de pe pîrîul Hința. Deci legătura cu sala de tratament cu sulf era întreruptă. Nu trebuia pierdută nici o clipă. Înfruntînd viscolul și gerul, echipa de intervenție în frunte cu comunistul Victor Bobîlcă, din care făceau parte mecanicii instalatori Mihai Alecu și Gheorghe Firescu s-a apucat urgent de treabă. Pămîntul era tare ca piatra și după ce l-au încălzit cu foc de vreascuri au înlocuit coloanele în lungime de 7 metri punînd manșoane de plumb. După o zi și-o noapte de muncă fără preget, sulful a fost din nou trimis spre pavilionul central, bolnavii putînd să continue tratamentul pentru care veniseră aici.

Am avut prilejul să-i întîlnim la Govora printre alții pe țesătoarea Elena Farago de la Timișoara, pe ceferistul Ion Berbecea, pe pensionarul ceferist Florian Holdea. Ei ne-au vorbit despre grija deosebită care se depune pentru ca oamenii muncii veniți la odihnă să se simtă cît mai bine.

Sectorul medical a fost înzestrat cu noi aparate moderne ca: un aparat de ultrasonoaerosoli folosit pentru bolile căilor respiratorii, un aparat „dentior" pentru serviciul de stomatologie, o masă de hidroterapie pentru tratarea afecțiunilor circulatorii periferice și o masă de vertebroterapie. Pregătirile pentru noul sezon sînt prezente la tot pasul: s-a vopsit în întregime pavilionul de băi, e în curs de montare un nou cazan cu o capacitate de 10 tone aburi pe oră, care va alimenta în alternanță cu cazanul existent folosit la încălzirea apelor minerale. La sondele de iod și puțurile de sulf s-a racordat sistemul energetic cu electropompe și electrocompresoare. Se modernizează restaurantul din centrul stațiunii, iluminatul fluorescent se extinde pe o suprafață de aproape 2 km. Govora își așteaptă cu brațele deschise oaspeții. Pentru copiii localnicilor se va construi în anul acesta o școală de 8 ani.

Primăvara la Olănești

Olăneștiul ne întîmpină cu dealuri calme, întinse leneș spre soare.

Prima cunoștință pe care o întîlnim este tovarășul Emil Platon, directorul stațiunii, gospodar harnic și priceput al acestor locuri.

— Ce noutăți puteți să ne spuneți din Olănești?

— Precum vedeți, în centrul orașului s-a dat, în sfîrșit, în folosință, modernul complex comercial, străzile s-au reparat pe o lungime de 1 km jumătate, iar florile ocupă nici mai mult nici mai puțin de 1 hectar. Totuși pregătirile nu s-au terminat. Se lucrează intens la recaptarea izvorului 24, unul din izvoarele de bază în tratarea bolilor de rinichi și de ficat. Pentru aceasta s-a spart o stîncă înaltă, ceea ce ne va permite sporirea substanțială a debitului de apă.

Pe splendida alee străjuită de tei care creează frumusețea de basm a Olăneștilor, o pornim spre izvorul 24. Pe drum întîlnim mulți oameni veniți aici la cură, ca ceferistul Nicolae Ciobanu din Galați sau Constantin Fedeleș, cocător la fabrica de pîine „Constantin David" din capitală. În discuțiile cu ei aflăm despre masa substanțială care se servește la cele două cantine, despre grija eficientă a serviciului medical. Anul acesta s-au introdus aici în hidroterapie metode de aplicare a parafinei în plăci, iar sala de gimnastică medicală a fost dotată cu aparatură modernă. În parcul din centrul stațiunii răsună muzica, semn că primăvara sosește la Olănești.

Diademe de neon la Călimănești

Spre Călimănești, Valea Oltului se arată în toată splendoarea ei croindu-și drum larg sub fruntea munților îndepărtați. Primele serii de „primăvară" ne oferă posibilitatea să-i cunoaștem pe primii oaspeți. Și totodată să aflăm primele lor impresii. Ion Peti, ceferist de la Curtici, ne povestește cum se simte în urma celor 16 băi pe care le-a făcut pînă acum. Chimistul Dragomir Dumitru din Reșița are bune aprecieri despre buna calitate a mesei care se servește la cantina nr. 1.

Edilii locali sînt și ei în tonul pregătirilor întîlnite pînă acum. Planul amenajărilor are la toate obiectivele, cuvîntul „îndeplinit". Vila „Oltul" a primit mobilier nou, vila „Filimon Sîrbu" a fost reparată, iar vila „23 August" vopsită și zugrăvită. După graficul stabilit, pregătirile continuă. Se lucrează intens la zugrăvirea vilelor sezoniere care vor intra în funcțiune la 1 iunie. O surpriză pentru vizitatori: tot pînă la 1 iunie, luminile fluorescente vor inunda stațiunea. Biroul O.N.T. și-a programat în acest sezon să organizeze săptămînal excursii la Olănești, la Govora, Sibiu și Curtea de Argeș. Nici programul cultural nu a fost dat uitării. Astfel, în vederea asigurării unui număr cît mai mare de spectacole s-au încheiat contracte cu Teatrul de Stat din Pitești, cu orchestra Doina Argeșului. Invitații similare au fost adresate teatrelor bucureștene, precum și teatrelor din Sibiu și Brașov. Cine va mai veni va fi firește bine primit.

În apropiere, după ce am lăsat în urmă ultimele vile pitorești ale Călimăneștiului, intrăm în Căciulata. Vila 1 Mai îi găzduiește pe minerii veniți aici pentru tratament. O cantină cu bloc alimentar, terasă pentru gimnastică medicală și moderne săli de tratament stau la dispoziția muncitorilor care petrec zile de binemeritată odihnă. Nici apele minerale nu au fost neglijate. La 15 martie s-a terminat captarea prin forare la 16 m. a izvorului Căciulata nr. 3, căruia acum i se fac analizele de control. Această apă are o compoziție asemănătoare cu apa Păușa nr. 2, bogată în hidrogen sulfurat. Și unde mai pui că debitul ei este deosebit de bogat, avînd o capacitate de 2000 litri în 24 de ore!

Căciulata își dezvăluie frumusețile în pastelul inegalabil al naturii.

★

Cosmetica primăverii o simți din plin în fiecare nou anotimp pe Valea Oltului. An de an stațiunile de aici, prin grija atentă a oamenilor harnici care răspund de buna lor gospodărire, întîmpină cu multă ospitalitate pe cei care își petrec o binemeritată odihnă, tămăduindu-se în această pitorească parte a țării.

D. TABACU
Viorel LUPU

Un film despre colectiviști

(Urmare din pag. 1)

și porumb, dau pîine țării" — spune în numele lor Ilie Manu, președintele gospodăriei (interpretat de artistul poporului G. Calboreanu).

Hărnicia lor le dă dreptul să aibe însă roade mereu mai bogate. La aceasta gîndește Anton Vișan, proaspăt inginer zootehnist, pe care țăranii îl primesc cu multă bucurie în mijlocul lor. Sosirea în sat îi prilejuiește și cunoștința cu Maria. În întîmplările următoare din viața lui și a gospodăriei, sentimentele pe care i le trezește Maria își vor spune și ele cuvîntul. Dar... să nu răpim cititorului plăcerea de a afla ei înșiși preocupările eroilor direct de pe ecran ci să precizăm doar că acea poezie a Bărăganului de astăzi pe care scenariul realizat de Fănuș Neagu și Vintilă Ornaru au urmărit să o exprime este în fond o poezie a muncii și rezultatelor ei îmbelșugate.

Recolta... cineaștilor

Trăind și lucrînd în mijlocul colectiviștilor, cineaștii i-au putut cunoaște amănunțit în viața și străduaniile de fiecare zi. În arșița miezului de vară, actorii au luat parte la strîngerea recoltei, la lopătat grîul, au cosit lucerna, au mers cu vitele la adăpat. Vechi iubitor al curselor de cai, Birlic s-a simțit în această privință în elementul lui. Mai dificil a fost însă pentru regizor și operator care — îndeosebi cu herghelia colectivei — au trebuit să realizeze filmări deosebit de grele. Alte ori, soarele a făcut dificultăți... machiajului. Filmul fiind realizat în culori, bronzarea progresivă a interpreților ar fi adus prejudicii imaginii dacă, bineînțeles, machieuza Elisabeta Hardt nu și-ar fi făcut cu prisosință datoria.

Renașterea Bărăganului, luminat de soarele vremurilor noastre, a apărut cineaștilor în toată splendoarea ei atunci cînd, filmînd din helicopter, au cuprins pe peliculă imensitatea cîmpiei de pe care dispăruseră haturile. Printre ultimele urme ale acelui trecut de care oamenii s-au despărțit pentru totdeauna, cineaștii au mai aflat doar cîteva locuri unde, în căutarea apei, fiecare își săpase propria fîntînă, adunîndu-se nu mai puțin de... 30 de fîntîni una lîngă alta! Astăzi, cînd oamenii gîndesc și muncesc laolaltă pentru propria lor fericire și a întregii țări, ei privesc zîmbind relicvele unor timpuri încă apropiate dar sortite muzeului, cînd fiecare bea numai din apa fîntînii lui. Despre puterea și bogăția celor din Bărăganul zilelor noastre, uniți prin țelul unei vieți socialiste, despre viața lor mereu mai plină și mai veselă, despre natura a cărei vitregie odinioară n-o puteau stăpîni și care sub mîna lor își descoperă virtuți și frumusețe nebănuite, ne vor convinge cu exemplul propriei lor vieți și eroii filmului *„Lumină de iulie"*.

Sorin ROIBU

O filmare trucată cu... Birlic

PE TEME COTIDIENE (12)

SACRIFICII CONJUGALE

Chestionarul Ilenei și contra-chestionarul lui Alecu au dat naștere unor discuții foarte aprinse în redacția noastră. Ascultîndu-i pe reprezentanții celor două sexe, am rămas cu impresia că o șansă unică a făcut să fiu coleg cu cei mai ireproșabili soți și cu cele mai desăvîrșite soții de pe glob. Fiecare din ei (și din ele) a scotocit în analele sale personale, găsind acolo exemple care să ilustreze un devotament împins pînă la sacrificiu pe altarul căsniciei. Dacă numai un sfert din cele afirmate ar fi reale, înseamnă că redacția noastră e populată în exclusivitate de heruvimi conjugali, care dispun de cîte două aripi în minus, dar de cîte o sută de calități în plus față de îngerii standardizați.

Pînă și șeful meu de secție, nea Matei, s-a întrerupt din masacrarea unui manuscris și a oftat nostalgic :

— Cînd m-am însurat cu ea, Margareta nu știa despre bucătărie decît că e o încăpere care nu se calculează în spațiul locativ. A transformat-o din prima zi într-un adevărat laborator cu un singur cobai : eu. Și cînd spun laborator, nu exagerez deloc. Totul strălucea de curățenie, fiecare tigaie era numerotată și așezată într-un loc precis, butelia de aragaz avea un fel de fustuliță de creton care-i masca șoldurile cam largi... Un singur detaliu lăsa de dorit : mîncarea. Țin minte că o dată mi-a căzut din lingură o găluscă și a spart farfuria de supă. Dar eu am mîncat-o. Nu farfuria — aia era fragedă — am mîncat gălușca. Cum s-o jignesc pe Margareta ?... Pînă acum n-am gustat acid sulfuric, dar cred că e fad pe lîngă maioneza cu muștar pe care o făcea nevastă-mea. Piureul de cartofi era delicios — pentru cei cărora le plac cruditățile... Și totuși eu mestecam și înghițeam totul.

— Dar pînă la urmă a învățat să gătească, nu-i așa? l-a întrebat Ileana.

— Nu știu, a răspuns vînzător nea Matei. Nu știu dacă ea a învățat să gătească sau eu am învățat să mănînc ce gătea ea...

— Ei, o mîncare nu e ceva care durează, s-a amestecat în vorbă Anișoara. În schimb pantofii, da. Prima pereche pe care mi-a dăruit-o bărbatul meu erau cu două numere prea mici. La cinci minute după ce i-am pus în picioare, aveam senzația că degetele mi-au ajuns sub călcîie. Radu m-a pus să merg prin casă, vizionîndu-mă sub diverse unghiuri.

— Cum te simți în ei ?

— Admirabil, am gemut eu.

— Îți fac piciorul mic, știi ?

Știam. Îmi făceau într-adevăr piciorul mic, dar printr-un fel de amputare lentă. Radu era însă atît de mîndru de cadoul lui, încît nu m-am îndurat să-l dezamăgesc și am continuat să mă tîrăsc prin fața lui cu un aer de cochetărie satisfăcută. Atunci m-am lămurit că expresia „a-ți călca pe inimă" poate să aibă un înțeles foarte concret.

Seara am fost la restaurant cu toții — el, eu și pantofii. Am și dansat împreună un cha-cha De atunci nu mai pot să sufăr „Patricia", cum o aud simt un junghi în talpă. În comparație cu mine, sirena lui Andersen a avut o soartă fericită. Pe ea n-o întreba prințul dacă-i vin bine picioarele cu care își înlocuise coada de pește. Bărbatul meu însă voia să știe neapărat de ce mi se umplu ochii de lacrimi ori de cîte ori îmi vorbește despre pantofi. Și eu îi spuneam că de emoție față de gestul lui...

Cînd am plecat acasă, aș fi chiuit de bucurie dacă aș fi putut să umblu în genunchi... Mai am și acum pantofii, sînt dintr-o piele foarte bună și extrem de rezistentă : nu s-a întins cu un milimetru.

— Și îi mai porți ? a întrebat-o Alecu.

— Sigur că da. De aceea iau în fiecare vară bilet de cură la Băile Herculane.

Nicolae MINEI

CAMPANII MONDIALE REFLECTATE ÎN FILATELIE

FILATELIA are din nou prilejul să-și arate multiplele ei utilitate.

Astfel, Organizația Națiunilor Unite a lansat o chemare și către administrațiile poștale din întreaga lume, pentru a sprijini Campania mondială împotriva foametei. Prin acest apel, O.N.U. invita toate țările să emită, la 21 martie a.c., cîte o serie de mărci poștale dedicate acestei campanii, urmînd ca o parte din veniturile realizate prin vînzarea mărcilor să fie transmise fondului internațional în ajutorul țărilor slab dezvoltate.

O.N.U., a pus în circulație două mărci bicolore, de 5 și de 11 c, reprezentînd spice de grîu și emblema O.N.U.

ȚARA NOASTRĂ a emis și ea, la 21 martie, o serie de 4 mărci poștale, cu un nominal total de 4,25 lei. Marca de 40 bani, de culoare albastră, reprezintă un tractorist la volan și tractoare arînd ; cea de 55 bani (brun gălbui), o țărancă purtînd un snop de grîu, pe fundalul unui lan de grîu unde lucrează o combină ; marca de 1.55 lei (roșu cărămiziu) — un copil cu un pahar cu lapte ; cea de 1,75 lei (verde oliv) — țărancă purtînd pe umeri un coș cu struguri. Fiecare marcă poartă și emblema F.A.O. (Organizația pentru problemele de agricultură și alimentație). Mărcile, dantelate, sînt tipărite în heliogravură, pe hîrtie cretată. Machetele grafice sînt realizate de Ion Dumitrana.

Emisiunea a fost completată cu un plic „prima zi" obliterat cu o ștampilă specială.

NUMEROASE alte țări, din toate continentele, au emis și ele sau urmează să emită mărci poștale în sprijinul Campaniei mondiale împotriva foametei. Iată o parte din emisiunile apărute pînă în prezent :

R. P. Polonă — 3 valori : 40 groși (tractorist și două spice), 60 gr. (african la munca cîmpului), 2,50 zloți (mașină agricolă ; orez). R.P.F. Iugoslavia — o marcă de 50 d. Camerun — 2 mărci cu suprataxă : 18+5 fr., 25+5 fr. Cipru — 2 valori : 25 m. și 75 m. (Zeița Demetra și țărancă cu snop de grîu). Republica Congo — o valoare cu suprataxă. 25+5 fr. Danemarca — o valoare de 35 öre. R.A.U.-Egipt — 3 valori : 5 m. (vacă), 10 m. și 35 m. (spic de orez și știulete de porumb). Finlanda — o marcă de 40 p. (mamă cu copil). Franța — o marcă de 0,50 fr. R. F. Germană — o marcă de 20 pf. Islanda — 2 valori : 5 Kr. și 7,50 Kr. (vas de pescuit care descarcă). Irlanda — 2 valori : 4 d și 1s/3 d. Izrael — o valoare de 0,55 li. Malaya — 3 valori : 55, 30 și 50 c. Monaco — o valoare de 1 fr. (porumbel hrănindu-și puii) Sierra Leone — 2 valori : 3d (treierătoare), 1s/3d (copil la seceriș). Suedia — 2 valori : 35 și 50 öre. Turcia — 3 valori : 30, 40, 75 Kurrus.

Și pe zi ce trece, alte țări anunță apariția unor emisiuni cu această temă ; iar filateliștii se grăbesc să le achiziționeze asigurînd, astfel, sume importante pentru acest fond internațional.

NU ESTE prima campanie mondială larg sprijinită de filatelie.

Un exemplu l-am avut chiar anul trecut, cînd peste 100 de țări, de asemenea la apelul O.N.U., au emis mărci poștale în sprijinul Campaniei mondiale antimalarice.

Multe din aceste emisiuni au fost amintite și în „Magazin". Dintre cele apărute ulterior mai menționăm: R.D. Germană (3 mărci : 20, 25, 50 pf.), Cuba (3 mărci policrome : 1, 2, 3c.), Bolivia (o marcă de poștă uzuală, de 600 b și una de poștă aeriană de 2.000 b.), Burundi (două mărci : 8 și 50 fr.), Irak (3 mărci policrome : 3, 10, 40 f.), Venezuela (2 mărci bicolore : 30 și 50 c.), Guatemala (supratipar pe marca de 6 c. — clădirea U.N.E.S.C.O. din Paris — din 1961) etc.

UN SPRIJIN de seamă îl aduce filatelia și în alte campanii, prin emisiuni recente.

Belgia a pus în circulație o serie de 5 mărci cu suprataxă, în susținerea luptei împotriva tuberculozei : 40+10 c., 1 fr.+50 c., 2+1 fr., 3+1,50 fr., 8+2,50 fr., mărcile reprezintă reproduceri după tablouri celebre din Muzeul de Stat.

În Brazilia a apărut o marcă poștală cu suprataxă de 10 c., în sprijinul Campaniei împotriva leprei.

Pentru orfanii din război a apărut în R. D. Algeria o marcă policromă cu suprataxă (1+9 fr.).

În Elveția au fost puse în circulație două mărci de serviciu „U.N.C.S.A.T." (Conferința Națiunilor Unite pentru ajutorarea prin știință și tehnică a țărilor slab dezvoltate). Mărcile au valorile de 0,50 și 2 fr.

De unde provin aceste denumiri ?

ATLAS — masiv muntos în Africa de nord. Locuitorii de pe acele meleaguri, berberii, numeau masivul Adrar (în traducere înseamnă munte) iar vechii greci au preluat numele, schimbîndu-l în Atlas. De atunci, în miturile antice grecești Atlas este înfățișat sub chipul unui titan care susține pe umerii săi vinjoși întreaga boltă cerească.

ASSUAN — este numele unei așezări populate în apropierea căreia se ridică pe baza unui proiect sovietic și cu ajutorul specialiștilor sovietici, barajul de pe Nil. În limba arabă, Assuan înseamnă poartă, orificiu. Denumirea de Assuan a apărut ca urmare a faptului că orașul Assuan era așezat la frontiera dintre Egipt și Nubia, constituind o poartă din spre Nubia spre Egipt.

BAB EL MANDEB — se numește golful care unește Marea Roșie și Oceanul Indian. În traducere, Bab el Mandeb înseamnă „poarta lacrimilor" sau „poarta nenorocirilor". Denumirea își trage obîrșia, după cum se presupune, de la faptul că golful este bogat într-o puzderie de insulițe și recifuri, care fac navigația acolo extrem de primejdioasă.

CAMERUN — așa au numit portughezii (în sec. XV) — în timp ce navigau de-a lungul litoralului african, un mic fluviu care se varsă în golful Guineea (Oceanul Atlantic). L-au numit astfel pentru că fluviul era bogat în crabi (Rio dos Camaroes = fluviul crabilor). Numele apei a fost extins și asupra unui vulcan din apropiere iar apoi asupra întregii țări.

KILIMANDJARO — uriașul masiv muntos din Africa, înalt de aproximativ 6.000 metri, ale cărui vîrfuri semețe sînt veșnic acoperite de zăpadă, se află în apropiere de izvoarele Nilului. Localnicii, au numit muntele demonul frigului. Kilima = munte, ndjaro — demon (care aduce frig).

MADEIRA — este o insulă, posesiune portugheză la țărmurile Africii. Era cunoscută încă de pe vremea romanilor, care au numit-o, împreună cu insulele din apropiere, insulele purpurii, întrucît meleagurile erau bogate în arbori din care se obținea „sînge de dragon", o rășină de culoare roșu închis, folosită la confecționarea lacurilor și vopselelor. Pentru a doua oară, insula a fost descoperită de italieni în secolul al XIV-lea, care au numit-o insula păduroasă. La începutul secolului al XV-lea, portughezii, l-au dat și ei un nume care amintește de păduri, căci madeira înseamnă în limba portugheză pădure. Curînd însă, în urma unui uriaș incendiu, pădurile de pe insulă au fost distruse și doar numele insulei amintește pădurile de altă dată.

SIERRA-LEONE — statul de pe țărmul de vest al Africii, a primit acest nume de la navigatori portughezi în secolul al XV-lea. Cînd aceștia au trecut pe lîngă munții ce se înălțau de-a lungul țărmului, timpul era urît, sufla un vînt puternic. Rafalele de vînt și ecoul lor în munți li s-a părut navigatorilor asemănător cu răgetul de leu, astfel încît ei au numit munții, munții leilor, ceea ce în portugheză sună Serra da Lioa. Ulterior, această expresie s-a simplificat devenind Sierra-Leone.

Antarctida a fost cîndva împădurită ?

Acestei întrebări se străduiește să-i găsească răspuns savantul Constantin Markov. Recent, acesta a emis ipoteza, că în urmă cu o sută de milioane de ani continentul antarctic s-ar fi găsit undeva în ocean, sub latitudinile medii și că ar fi fost acoperit de păduri. Această ipoteză pornește de la faptul că s-au găsit urme de copaci de-a lungul litoralului antarctic, în partea dinspre America de sud și pe insula Seymour. Continentul s-a deplasat apoi în decursul mileniilor, spre sud, pînă la poziția pe care o ocupă în prezent.

După părerea savantului, istoria continentului antarctic se împarte în două perioade : cea a pădurilor și cea a ghețurilor. De la începutul perioadei ghețurilor, Antarctida nu și-a pierdut niciodată carapacea de gheață. În unele epoci s-a micșorat, dar n-a dispărut niciodată cu desăvîrșire.

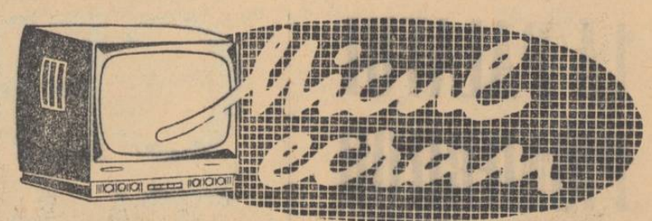

Săptămîna la televiziune

14 APRILIE

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. **9.00 Emisiunea pentru copii și tineretul școlar** ● **„Curajosul Gim"** de G. Landau — interpretează un colectiv al Teatrului de păpuși „Motănel" din Brașov ● **Telejurnalul pionierilor** ● **Cu căpitanul Val-Virtej pe Marea Neagră** (reluare) ; ● Filmul pentru copii **„Aventură la miezul nopții". 10.30 Rețeta gospodinei. 11.00 EMISIUNEA PENTRU SATE.** Din cuprins : ● **Toate forțele pentru executarea grabnică a însămînțărilor :** — Raid-anchetă cu aparatul de filmat : metode și rezultate. — Recomandări pentru folosirea întregii capacități de lucru a tractoarelor și mașinilor agricole în campania agricolă de primăvară ● **De la un meridian la altul** ● **Demonstrație de plantare a răsadurilor de legume în cîmp** ● **Vă recomandăm să citiți.** ● Muzică populară românească. Cîntă orchestra de muzică populară românească „Mugurelul" a Casei de cultură a studenților din București. **18.30 VARIETĂȚI** (Transmisiune de la studioul de concerte al Radioteleviziunii). Își dau concursul : **Gabriel Popescu, Victor Predescu** — artiști emeriți, **Gigi Marga, Adela Mărculescu, Constanța Cîmpeanu, Magdalena Popa, Ioana Butnariu, Mariana Poenaru, Ion Piso, Bimbo Mărculescu, Toni Buiacici, Ștefania Rareș, Constantin Drăghici,** Trio **Do-Re-Mi** (de la Teatrul de estradă din Constanța), **Constantin Stănescu, Simion Stanciu, Constantin Duțu, Ion Venin, Ion Negoiță, Duo Dumitrescu, Trio Salvet și alții.** Conducerea muzicală : **Silo Dinicu.** Coregrafia : **Gabriel Popescu. 19.30 JURNALUL TELEVIZIUNII. 19.45** Partea a II-a a emisiunii de varietăți. În jurul orei **21.00** Filmul artistic : **„PARTEA TA DE VINĂ"** — o producție a Studioului „București". Scenariul : Petre Sălcudeanu, Francisc Munteanu. Regia : Mircea Mureșan. Imaginea : Nicu Stan. Muzica : Dumitru Capoianu. Decoruri : Elena Fortu. Interpreți principali : Sebastian Papaiani, Marcel Anghelescu, Gheorghe Anghelescu, Gheorghe Cozorici, Ion Beșoiu, Ileana Cernat, Ibolya Farcaș, Dumitru Cucereanu, George Aurelian, Gh. Popovici-Poenaru, Silviu Stănculescu, Constantin Codrescu. În încheiere : **BULETIN DE ȘTIRI.**

15 APRILIE

19.00 JURNALUL TELEVIZIUNII. 19.15 Pentru tineretul școlar : **„Pagini din istoria electricității"**, transmisiune de la Muzeul tehnic București (V). Filmul pentru copii : **„Otti în Cosmos". 19.55** Recital cu : sopranele **Elena Patrichi, Liliana Rusu-Marinescu,** de la Teatrul muzical din Galați, tenorul **Garbis Zobian,** artist emerit și basul **Jean Hvorov. 20.35 „Popas printre viitorii arhitecți și constructori". 20.45 Vitrina literară. 21.35 Telesport.** În încheiere : **BULETIN DE ȘTIRI.**

16 APRILIE

17.30 TRANSMISIUNE DE LA MOSCOVA : „Circul vesel", emisiune pentru copii. **18.30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE. „MECANIZAREA ȘI AUTOMATIZAREA ÎN TURNĂTORII"**, de ing. **Claudiu Ștefănescu** de la I.S.C.M.E. **19.00 JURNALUL TELEVIZIUNII. 19.15** Filmul pentru copii : **„Pictori pentru pisici". 19.30** Transmisiune de la Teatrul de operă și balet : **„NUNTA LUI FIGARO" de W. A. MOZART.** Libretul de **Lorenzo da Ponte,** după piesa lui **Beaumarchais.** Distribuția : contele Almaviva (**Octav Enigărescu,** artist emerit) ; contesa (**Arta Florescu,** artistă emerită) ; Suzana (**Magda Ianculescu-Muscel,** artistă emerită) ; Figaro (**Dan Iordăchescu**) ; Basilio (**George Mircea**) ; Bartolo (**Constantin Gabor**) ; Marcellina (**Iulia Buciuceanu**) ; Cherubin (**Zoe Dragotescu**) ; Antonio (**Valentin Loghin**) ; Barbarina (**Matilda Onofrei**) ; don Curzio (**Dimitrie Scurtu**). Maestru de cor : **Gh. Kulibin.** Decoruri și costume : **Th. Kiriacoff-Suruceanu.** Regia : **Panait Victor-Cottescu,** artist emerit. Conducerea muzicală : **Mihai Brediceanu,** maestru emerit al artei. În pauze : **Almanah științific. Șah.** În încheiere : **BULETIN DE ȘTIRI.**

17 APRILIE

17.00 EMISIUNEA PENTRU CLUBURILE DIN ÎNTREPRINDERI. Din cuprins : ● **Telejurnalul săptămînii.** ● **În întîmpinarea Zilei de 1 Mai.** ● Creșterea productivității muncii în atenția colectivului fabricii de cabluri și materiale electroizolante. ● **Interviul nostru.** ● Aspecte ale valorificării superioare a lemnului în țara noastră. ● Despre creșterea gradului de mecanizare în construcții. ● Moment liter : **Alexandr Ostrovski de V. Moglescu.** ● Muzică ușoară interpretată de **Magdalena Cojocaru, Nicolae Mocanu** și un sextet vocal bărbătesc din Ansamblul Ministerului Forțelor Armate ale R.P.R. Acompaniază o formație instrumentală condusă de Vania Lescenko. **19.0 EMISIUNEA PENTRU SATE.** Din cuprins : ● **Cu toate forțele la semănat.** ● **Tribuna colectiviștilor.** Experiența noastră în cultivarea porumbului de **Ion Nica,** președintele gospodăriei agricole colective din comuna Fîntînele, raionul Istria, regiunea Dobrogea. ● **Atenție deosebită dezvoltării sectorului zootehnic :** aspecte filmate de la fermele de animale ale gospodăriei agricole colective Țigănești, raionul Alexandria. ● **Știința în slujba producției :** Organizarea pășunatului animalelor, de prof. **Constantin Bărbulescu** de la Institutul agronomic „N. Bălcescu". ● Muzică populară românească. Cîntă o formație instrumentală condusă de Sile Ungureanu. Soliști : Ioana Șerban, Georgeta Mazilu și Ion Luican. În încheiere : Sfaturi pentru telespectatori. **BULETIN DE ȘTIRI.**

18 APRILIE

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE. „FABRICAREA ÎNGRĂȘĂMINTELOR CHIMICE", de ing. **Corneliu Ionescu** din Ministerul Industriei Petrolului și Chimiei. **19.00 JURNALUL TELEVIZIUNII. 19.15** Jocuri pionierești. **19.45** Filmul documentar : **„Baltica — Marea Neagră". 20.05** Editarea clasicilor. Discuție susținută de prof. univ. **George Ivașcu,** redactor-șef al revistei „Contemporanul", prof. univ. **Alexandru Balaci,** prorector al Universității București, prof. univ. **Valentin Lipatti, Mihai Șora,** redactor-șef la Editura pentru literatură și **Ioan Grigorescu,** scriitor. **20.35** Filmul artistic : **„Meșter la toate"** — o producție a studiourilor bulgare. În încheiere : **BULETIN DE ȘTIRI.**

20 APRILIE

19.00 JURNALUL TELEVIZIUNII. 19.15 Pentru copii : **„File de poveste". 19.30** Transmisie din studioul de concerte al Radioteleviziunii **CONCERTUL ORCHESTRELOR DE ESTRADĂ ȘI DE MUZICĂ POPULARĂ ALE RADIOTELEVIZIUNII.** Dirijori : **Paul Urmuzescu** și **Radu Voinescu.** Soliști : **Margareta Pîslaru, Ilinca Cerbacev, George Bunea, Ludovic Spiess, Maria Păunescu, Victoria Darvai, Benone Sinulescu, Ion Cristoreanu, Vasile Cănănău.** În jurul orei **20.20 ÎN FAȚA HARȚII. 20.35** Partea a II-a a concertului orchestrelor de estradă și de muzică populară ale Radioteleviziunii. **21.40 „METODA"**, scenariu de N. MINEI. În distribuție : **profesorul** (Willy Ronea, artist emerit) ; muncitorul vîrstnic (**Ștefan Ciubotărașu,** artist emerit); asistentul (**Matei Gheorghiu**) ; muncitorul tînăr (**Constantin Rautchi**) ; sora (**Angela Chiuaru**) ; anestezistul (George Ulmeni). Regia : **Ion Barna.** În încheiere : **BULETIN DE ȘTIRI.**

„Împrumutul"

POVESTIRE DE ALFONSO HERNANDEZ-CATA (CUBA)

Se numea Herminio și trăia într-un bordei de scînduri și tinichele, cuibărit într-un ungher, acolo unde sătucul, pe jumătate dezgolit, privea față-n față cîmpul pustiu.

Avea șase copii care, după o zicală „guajiro" (țărănească), încăpeau într-o ciubotă. El însuși, cu cizmele scurte de piele galbenă, cu vesta scurtă de postav aspru, cu pălăria mare de paie și macheta (cosor de tăiat trestii) care-i dezmierda piciorul sting, era portretul desăvîrșit al unui guajiro. Cît despre copii, fata cea mai mare trebuia să fie o adevărată mamă pentru cellalți. O vedeai zi de zi spălînd rufele tuturora sau, lîngă cuptor, pregătindu-le o fiertură pipărată.

— Surioară, coase-mi aici.

— Surioară, finetul ăsta s-a ros de tot.

— Mîncare, că acu' cad din picioare, fată !

În fiecare clipă o urmăreau glasurile, prin cocioabă ori prin curte. Trebuia să fie tare vînjoasă ca să trudească din zori pînă-n noapte. Moștenise de la taică-său, Herminio, vitalitatea aceea nesecată, care o ajuta să nu se lase învinsă de anemie sau copleșită de tristețe.

Ochii săi negri și gura cu tăietura hotărîtă, rideau necontenit și vorbeau, în vreme ce mîinile trebăluiau mai departe.

— Nu intrați să luați o ceșcuță cu cafea ?

Herminio păstra încă tradiția ospitalității din vremea cînd tirania nu silea la ascunzișuri pe oricare cuban.

Abia de știa să scrie și să citească, dar era isteț și harnic ca nimeni altul. Avusese, pe rînd, feluirite îndeletniciri : cărbunar prin Vuelto Abajo ; ținuse o prăvălioară prin Matanzas, umblase cu un mic negoț de vite prin Camaguey, tăiase lemn de caoba pe la Manzanilla. Activ, numai mușchi, își lega la cingătoare toiba brodată cu fir albastru și cutreiera ținutul călare. Iar fata cea mare făcea față la toate, acasă, luînd pe datorie din prăvăliile din sat, pînă se întorcea taica-său. Unul dintre băcani obișnuia să spună : „Bătrînul ar trebui să nu se mai spetească, are bani buni puși deoparte. Nu se-ncurcă el cu hîrtii de bancă, de cînd cu spargerea de la Banca din Havana, cînd americanii și-au dat arama pe față. Nu se mai încrede nici în umbra lui...

Dar ce de bănet trebuie să aibă îngropat...". Cînd se întorcea Herminio, o bucată de vreme tăgăduia svonurile, apoi, cu glasul său prudent, grăia : — Ei da, am ceva bănișori, nu zic ba — munca mea de o viață întreagă. Dar n-am nedreptățit pe nimeni nici cu o para, pricepi?

Într-o bună dimineață — a doua zi după ce venise în oraș noul comandant al garnizoanei, se opri în fața bordeiului său.

— Ai o ceașcă de cafea pentru un prieten ?

— Și încă sînt bucuros să i-o oier, răspunse dinăuntru Herminio. În timp ce fata pregătea cafeaua proaspăt măcinată, cei doi oameni schimbară două vorbe.

— Îmi spusese băcanul că ești om cumsecade și așezat.

— Și nici nu mă vîr în politică, domnule comandant.

— Asta nu-i o recomandare ; azi trebuie să faci politică, să fii alături de general, de ordine. Cine nu e cu el, ori e partizan, ori e comunist — ceea ce e cam tot una. Iar cine calcă pe alături de drumul drept, prin părțile astea, o să vadă curînd ce-l așteaptă.

— Aha...

Maiorul era un om zdravăn, ras cu îngrijire, întunecat la chip, cu frunte aspră și ochi încăpățînați, mîini urîte — care-ți trezeau antipatia, deși vorbea domol și politicos. Din cînd în cînd mîna lui dreaptă căuta tașca de piele închisă, unde dormea revolverul.

— Vă cunoșteam după nume.

— Așa ? Ei, curînd ai să mă cunoști bine.

Exclamase „așa" ? cu o nuanță batjocoritoare, pe care Herminio însă n-o prinsese. Fata ieși cu cafeaua, pe care maiorul o dădu pe gît pe dată.

— Aici găsești cafeaua cea mai bună din țară. Măcar de-ar fi și oamenii la fel... Mulțumesc mult, fată.. E fiica dumitale ?

— Cea mai mare — am șase copii. Și vedeți că aci trudim din greu.

— Și eu am două fete — studiază în Europa. Ia o țigară. Data viitoare cînd mai mă opresc la o cafea, o să-i aduc fetei bomboane — sau o cingătoare, i-o fi plăcînd mai mult, la anii ei. Încă odată, mulțumesc.

Așa se cunoscură. Peste două zile, aripa neagră a violenței începu să întunece orașul. Cu glas foarte scăzut, ca să nu-i poată auzi niciun denunțător — se vorbea despre omul cumplit cu uniformă kaki și epoleți lați, care cu un singur semn dezlănțuia măcelul.

Herminio mărturisi nașului său, un avocat, ce binevoitor se purtase maiorul. Nașul avea informațiile lui, dar își ținu gura. Făcea parte dintre ființele acelea talentate pe care le secătuiesc de orice sentiment lașitatea și egoismul. Dacă ar fi cutezat, l-ar fi sfătuit pe Herminio să închidă bordeiul, să-și aducă la el copiii și să plece într-o călătorie de vreo două luni. Un om ca maiorul nu dădea dovezi de bunăvoință fără să aibă vreun plan ascuns.

Peste o săptămînă, calul maiorului se opri pentru a doua oară lîngă bordei. Orașul era acum cu totul zăvorît de spaimă și numai pronunțarea numelui maiorului provoca un fior înghețat chiar în sufletele celor mai puternici. Criminal și ocrotitor de ucigași, maiorul — abia sosit — știuse să se înconjoare de ciliva mișei fără conștiință. Bivuacul devenise lăcaș de torturi și locurile cele mai pașnice, decor de asasinat. Arareori umbla singur. Chiar cînd părea că nu-i nimeni cu el, era escortat de nedreptate și de criminali.

— Ei, prietene ! — strigă iar militarul.

Herminio șovăi cîteva clipe. Glasul stărui, nerăbdător, iritat : — Ce, trebuie să cobori muntele ? Nu cer decît o ceașcă de cafea. Dacă nu ai pe foc, nu-i nimic — o stringere de mînă și am plecat.

Herminio ieși în prag și curînd fata lui, ca și prima dată, veni cu ceașca aburindă și aromată. Cum omului nu-i da inima ghes să tăifăsuiască, maiorul vorbi tot el :

— Treabă grea, prietene... Militarul trebuie să execute ordinele și pe mine m-au trimis de la Havana ca să curăț ținutul de buruieni. Pot să mă pîndească cei din opoziție și studenții, și oricine-ar fi — glonțele care mă va dobori încă n-a fost turnat.. Iar dacă trebuie să pun pe grătar și o sută de neisprăviți — am să-i pun. N-au decît să se plîngă politicienilor, ori generalului. Dar un om cumsecade ca d-ta, vezi că nu pățește nimic. Data viitoare am să aduc și cingătoarea, fetițo. Zilele astea n-am putut să mă ocup de cingătoare, ci de funii... Pe curînd...

Se depărtă — și, trecînd pe sub un copac, cal și călăreț căpătară un reflex roșcat.

— Uite, țăicuță — șopti fata, — Doamne, de n-ar mai veni cu darul lui.

— Da. De n-ar mai veni...

Și ca și cum s-ar fi temut să nu-l audă cineva, Herminio intră de grabă în bordei, împingînd-o pe fată și trăgînd ușa după ea.

Trecuse o lună de cînd se afla maiorul în oraș și Moartea nu avusese nici o clipă de răgaz. Era o epidemie de omoruri. Ziarele aveau căluș la gură și oamenii abia-și șușoteau scene înfricoșătoare. Singele omenesc scălda pămîntul unde se născuse libertatea patriei, care nu mai era liberă.

Într-o dimineață, un emisar al maiorului bătu la ușa bordeiului. Herminio încercă să pareze atacul cu vorbe în doi peri și siretenii de guajiro — dar în zadar.

Îl cunoștea din auzite pe emisar, Ziarist, avocat și om politic, dobîndise o faimă rea în toate cele trei profesii. Căzuse pe treptele cele mai de jos ale viciului. Frazele sale, de care poate că cu ani în urmă s-ar mai fi rușinat chiar el — zbîrnîiau în auzul lui Herminio, îi înghețau sîngele în vine.

— Lasă pretextele la o parte. Maiorul știe la ce se poate aștepta de la fiecare. Dacă spui că nu poți, înseamnă că nu vrei să-l servești. Împrumutul se va face în regulă, cu chitanță la mînă... Chibzuiește serios — are și moșii cu care garantează. D-ta doar nu ai să mori la o margine de drum, ca atîția alții — ai să-ți capeți banii înapoi. Cine se pune bine cu comandantul garnizoanei, se pune bine cu generalul. Și uite, Viriato — știi cărui fapt îi datorează marea trecere de care se bucură pretutindeni ? Unui împrumut făcut la timp...

Scoate-l pe maior din încurcătura asta și ai să vezi.., Singura condiție e să o faci pe loc și să nu afle nimeni, nici măcar nașul dumitale. Ai termen de gîndire pînă la ora 5.

Ce putea să-i răspundă bietul om ? După amiază avocatul se întoarse și, mai pe-nserat, trecu maiorul. Descălecă și semnă o hîrtie. Herminio o privi și se întristă. Dădu un ghiont chiar mezinului, răsfățatul lui și intră în bordei izbind ușa cu piciorul.

Peste cîteva zile, se mai îmbună. Cine știe, poate că dă roade să faci pe păstorul tocmai cu lupul ? Decît să te trezești ciuruit de gloanțe... „D-ta, n-ai să cazi așa", îi încredințase avocatul. Și nici nu mințise. Îl găsiră pe Herminio cu creierul făcut zob pe un perete, cu fața zburată pe jumătate și mîinile sfîrtecate. Mîinile care trudiseră, mintea care se zbătuse ca să agonisească banii pentru care își pierduse viața.

Dimineața venise cineva să-l cheme, vestindu-l că maiorul primise banii așteptați și-l ruga să treacă pe-nserat, ca să rupă chitanța și să-și primească cele cuvenite. Isteț, dar prea cumsecade, Herminio nu bănui nimic. Doar cînd se năpustiră asupra lui patru zbiri, o fulgerare ca și postumă îi lumină mintea. Nici n-avu vreme să lupte. Cînd nu mai rămăsese din el decît o masă informă, îi schimbară hainele și-l lăsară fără un act la el. Un mort oarecare, la un colț de drum, nu mai putea atrage atenția, în mijlocul viforului însingerat. Ca să nu fie călcate legile, fură chemați la morgă nașul și băcanul — dar bine-înțeles că nu-l putură recunoaște, deși inima le striga fără greș : „El e, sărmanul".

— Vedeți — cîrîia triumfător avocatul decăzut — dacă omul a plecat după treburi, înseamnă că a murit ? Asta trebuie să fie vreun comunist care umbla cu bombe — ce să ne mai batem capul cu el — adevărat, domnule maior ?

— Firește... Se știe ce pățește cine umblă cu bombe. Devreme ce nu l-ați putut recunoaște, nici nu mai e nevoie. Pe copii însă să nu-i aduceți. Să nu vadă asemenea grozăvii. Și eu am două fete — studiază în Europa — ce naiba, să avem grijă de copii.

În romînește de Eugen B. MARIAN

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

NOTE DE TELESPECTATOR

Stăruind în preocuparea de a găsi forme noi programelor sale periodice, televiziunea a prezentat luni seara obișnuita sa emisiune muzical-coregrafică nu numai în haină schimbată, ci și cu un conținut mai bogat, cu un mai pronunțat caracter educativ. „Ecouri de madrigal" (titlul a fost mai puțin cuprinzător și propriu) a prilejuit telespectatorilor o incursiune documentată în bogata viață artistică, în speță muzicală, care s-a dezvoltat odată cu apariția Renașterii. Desprinderea artelor de sub tutela bisericii, laicizarea fenomenului artistic și îndreptarea lui spre realitățile vieții, au dat muzicii un puternic imbold. Redactorul și regizorul emisiunii (Marcela Popescu și, respectiv, Boris Stegărescu) au folosit numeroase reproduceri pentru a-și transpune spectatorii în cadrul și atmosfera epocii, iar interpreții au purtat sugestive costume de epocă. Cîntăreața Emilia Petrescu-Cironeanu, solista Filarmonicii de stat „George Enescu", un cvartet instrumental, un grup vocal condus de Al. Șumski și balerinii Magdalena Popa— Amato Checiulescu, au ilustrat muzical și coregrafic piese valoroase ale preclasicismului, aparținînd unor compozitori ca Vivaldi, Corelli, Scarlatti, Telleman, Rameau, Claude Lejeune, Scandelli. O emisiune interesantă, pregătită cu minuțiozitate — poate prea statică uneori din pricina imobilității grupului coral, în momentele cînd acesta avea doar un rol figurativ.

...Totdeauna inventică în asigurarea tematicii și a modalităților telegenice, redacția emisiunilor pentru copii și tineretul școlar a prezentat un ciclu de vizite la Muzeul tehnic din București, prilej pentru discutarea, în fața camerelor de luat vederi, a unor interesante probleme tehnice, menite să îmbogățească cunoștințele elevilor. Temele îmbrățișate : „Călătorie în istoria mecanicii", „Tehnica în timpul Renașterii", „Începuturile mecanicii moderne" și „Legendele magnetismului și ale electricității" au fost expuse sub forma unor conversații libere între profesor (inginerul A. Macoveanu) și un grup de elevi. Principala calitate a emisiunilor a fost ilustrarea expunerilor cu imagini și experiențe efectuate în incinta muzeului cu înseși exponatele lui.

*...Cititorul nostru V. Petrea din București ne scrie, inciudat, pentru a ne semnala modul necorespunzător în care au fost redate duminică jocurile de fotbal de pe stadionul Republicii. „Tovarășii care minuiesc aparatele de luat vederi — ne scrie corespondentul nostru — nu au fost atenți, nu au cuprins în obiectiv cîmpul de jo

Echipa de juniori a R.P.R., cîştigătoarea Turneului U.E.F.A. 1962

O confirmare care se impune

Astăzi, în patria fotbalului începe tradiţionala întrecere a celor mai buni juniori de pe continent. Pe terenurile metropolei de pe Tamisa şi ale celorlalte localităţi care găzduiesc disputele din serii, evoluează 16 echipe reprezentînd speranţele soccerului european.

Mulţi dintre cititorii rîndurilor de faţă îşi vor aminti probabil, cu o melancolie lesne de înţeles, că anul trecut, cam pe vremea asta, semnalul de deschidere a turneului U.E.F.A. răsuna pe nişte stadioane ceva mai apropiate...

Mi se pare de prisos să încerc să recapitulez în cîteva fraze dramatica evoluţie a competiţiei, atmosfera de tensiune crescîndă, din prima serie, ascensiunea triumfală spre primul loc a băieţilor noştri, de la victoria asupra reprezentativei R.F.G., la veritabilul „festival" din finala cu Iugoslavia.

Fără-ndoială, cei care au urmărit pas cu pas desfăşurarea trecutei ediţii, au căpătat, odată cu satisfacţia succesului suprem, convingerea că viitorul fotbalului nostru se prezintă sub auspicii dintre cele mai favorabile. Opinii unanime în acest sens au exprimat şi oaspeţii noştri, subliniind că succesul romînilor este încununarea meritată a unei prezenţe întotdeauna remarcabilă printre protagoniştii întrecerii.

Prin prisma unor atari antecedente, actualii purtători ai culorilor R.P.R. au o misiune deosebit de dificilă. Încă din preliminarii, această a 16-a ediţie s-a anunţat a fi deosebit de disputată. Este suficient să amintim că atît adversarii noştri din finală, cît şi cea de-a patra clasată în turneul de la Bucureşti (respectiv Iugoslavia şi Turcia) n-au reuşit să obţină „biletele" pentru Londra... Echipa Spaniei, considerată printre principalele favorite, a fost eliminată în baraj de ceilalţi peninsulari, juniorii italieni. Pe lîngă gazde, care vor căuta să şteargă amintirea penibilei comportări de anul trecut, adversari redutabili se anunţă echipele Ungariei, U.R.S.S., Franţei, Bulgariei şi Italiei. Englezii beneficiază în afară de avantajul terenului propriu şi de aportul unor talentaţi jucători tineri care activează în cele mai puternice cluburi profesioniste din prima ligă.

Indiscutabil, actualii deţinători ai trofeului U.E.F.A. nu se vor lăsa intimidaţi de considerente de acest gen şi vor lupta cu entuziasmul şi tenacitatea care le sînt caracteristice, pentru a demonstra exigenţilor spectatori de pe meleagurile lui Ted Drake şi Stanley Matthews că succesul de la Bucureşti n-a fost o întîmplare, că viitorul fotbalului nostru arborează în continuare acelaşi surîs optimist...

Dan DEŞLIU

A 16-a ediţie a Turneului U.E.F.A.

Organizat pentru prima dată în anul 1948, din iniţiativa federaţiei engleze (actuala ediţie are loc tot în Anglia, în cadrul festivităţilor prilejuite de aniversarea a 100 de ani de la înfiinţarea federaţiei engleze), turneul U.E.F.A. s-a desfăşurat de atunci cu regularitate, în fiecare an, stîrnind un interes crescînd.

Numărul participanţilor...

restrîns la început, a crescut apoi simţitor :

1948 : 8 ţări ; 1949 : 7 ţări ; 1950 : 6 ţări ; 1951 : 8 ţări ; 1952 : 6 ţări ; 1953 : 16 ţări ; 1954 : 18 ţări ; 1955 : 19 ţări ; 1956 : 16 ţări ; 1957 : 15 ţări ; 1958 : 18 ţări ; 1959 : 17 ţări ; 1960 : 16 ţări ; 1961 : 13 ţări ; 1962 : 19 ţări ; 1963 : 27 ţări înscrise, dintre care 22 au disputat meciuri preliminare, pentru a se ajunge la cifra de 16 echipe admise în turneul final.

Cîştigătoarele turneului

Paralel a crescut şi interesul federaţiilor faţă de acest turneu. În primul rînd pentru că competiţia constituia un bun prilej de rodare a tinerelor elemente talentate. În al doilea rînd deoarece de aici, din această întrecere au început să se afirme noi internaţionali. În fine, pentru că cucerirea trofeului a ajuns o chestiune de prestigiu pentru fiecare federaţie. Ultima deţinătoare a cupei este ţara noastră. Cui i-a revenit această cinste pînă la echipa noastră naţională ? Iată lista de onoare a Turneului U.E.F.A. :

Anglia în 1948
Franţa în 1949
Austria în 1950 şi 1957
Iugoslavia în 1951
Spania în 1952 şi 1954
Ungaria în 1953 şi 1960
Italia în 1958
Bulgaria în 1959
Portugalia în 1961
Rominia în 1962.

În anii 1955 şi 1956 turneul a fost organizat numai pe grupe, fără un tur final, deci nu au existat cîştigători ai competiţiei. Cine va cuceri primul loc anul acesta ? I-i dorim din toată inima juniorilor noştri.

Ediţie dificilă

Anul acesta se anunţă o întrecere foarte grea pentru juniorii noştri. Ei fac parte dintr-o grupă (C) cu parteneri redutabili. Dar, iată componenţa seriilor :

A : Grecia, Elveţia, Scoţia, R.F.G.
B : Italia, Ungaria, Bulgaria, Franţa
C : Rominia, U.R.S.S., Anglia, Olanda
D : Cehoslovacia, Irlanda de nord, Belgia, Suedia.

Programul echipei noastre

Jocurile se vor disputa în mai multe oraşe din Anglia, din apropierea Londrei, unde va avea loc finala. Reprezentativa R. P. Romîne are următorul program :

13 aprilie, la Brentford : cu U.R.S.S.
15 aprilie, la Londra (terenul Arsenal) : cu Anglia
17 aprilie, la Guildford : cu Olanda (în nocturnă)

În aceleaşi zile se dispută şi celelalte jocuri din serii.

Semifinalele vor avea loc în zilele de 19 aprilie (A cu C şi B cu D), finala pentru locul 3 la 22 aprilie, iar finala la 23 aprilie pe marele stadion Wembley din Londra.

Toate echipele vor fi cantonate în localitatea Bognor, la 90 km. de Londra.

„Cariera" juniorilor romîni în turneu

Cu AUSTRIA : 1-0 (1955), 4-1 (1956), 4-1 (1960)
Cu BELGIA: 1-1 (1955), 2-0 (1957), 3-0 (1960), 1-0 (1961), 2-2 (1962)
Cu FRANŢA : 1-0 (1955), 0-2 (1957), 0-3 (1958), 4-1 (1960)
Cu IUGOSLAVIA : 1-1 (1956), 4-1 (1962)
Cu POLONIA : 1-0 (1956)
Cu CEHOSLOVACIA : 2-1 (1957)
Cu OLANDA : 3-1 (1958), 3-1 (1961)
Cu GRECIA : 0-1 (1958), 0-1 (1959)
Cu UNGARIA : 2-1 (1958), 1-2 (1960)
Cu TURCIA : 0-0 (1958), 5-0 (1959), 4-0 (1962)
Cu ANGLIA : 0-1 (1958), 2-1 (1959)
Cu ITALIA : 1-1 (1959)
Cu SPANIA : 5-1 (1960)
Cu R.F.G. : 0-0 (1961), 3-0 (1962)
Cu PORTUGALIA : 0-0 (1962).

În aceste zile la Praga

— Corespondenţă specială pentru „Magazin" —

În decursul celor aproape 40 de ani de cînd se desfăşoară campionatele mondiale de tenis de masă, Praga le găzduieşte pentru a treia oară. Dar, ce diferenţă din 1932, 1936 şi acum ! Dacă la cele două ediţii la Praga veniseră abia vreo 100 de participanţi, acum se află aici peste 500 de jucători, sosiţi din 48 de ţări, fără să mai adăugăm numărul delegaţilor la congresul F.I.T.M., antrenori, ziarişti, fotoreporteri, numeroşi trimişi ai posturilor de radio şi televiziune, operatori cinematografici, oficiali, plus miile de spectatori care asistă în fiecare zi.

O asemenea animaţie nu a mai cunoscut această sală de anul trecut, cînd a fost inaugurată cu prilejul campionatelor mondiale de patinaj artistic. Şi, în această atmosferă de forfotă continuă, sala devine dese ori un adevărat cuptor încins, cînd izbucnesc aplauzele şi uralele la încheierea unor schimburi de mingi de un rar dinamism. Dar, asemenea valurilor mării care se sparg la ţărm, imediat ce jocul a fost reluat în sală se aşterne o tăcere deplină, dar încordată şi nu se mai aude decît tăcănitul mingiei şi sunetele specifice ale aparatelor de filmat în funcţiune. Se înţelege de la sine cîtă energie nervoasă se consumă în astfel de împrejurări, cît este de greu ca jucătorii să acţioneze totuşi cu calm pentru a avea şanse de reuşită.

Într-un asemenea cadru a avut loc şi una din semifinalele cupei „Corbillon" cînd reprezentativa noastră feminină a eliminat echipa R. P. Chineze cu 3—2. În vreme ce, cealaltă semi-finală Japonia-R. P. Ungară (3—0) nu a durat mai mult de 40 de minute, Maria Alexandru şi Ella Constantinescu au dus o luptă de-adreptul epuizantă timp de aproape 3 ore cu adversarele lor. Îmi amintesc două momente care îmi va fi greu să le dau uitării prea curînd. Maria Alexandru cîştigase primul set la campioana lumii Ciu Ciun-hui cu 21—9, iar în cel de al doilea conducea cu 20—7. Cei aflaţi pe banca echipei chineze erau literalmente uluiţi. Zeci de foto-reporteri şi reporteri cinematografici năvăliseră în jurul mesei, fiecare căutînd care mai de care să înregistreze pe peliculă dezno-dămîntul care nu mai putea să întîrzie decît cîteva secunde. Într-adevăr, o asemenea înfrîngere nu suferise campioana mondială încă pînă atunci...

Scorul general al întîlnirii R.P.R. — R.P. Chineză devenise 2—2, iar în partida a 5-a, cea decisivă, după 1—1 la seturi Ella Constantinescu avusese mecibol la 16 în faţa lui Ciu Ciun-hui, dar aceasta reuşise să facă trei puncte consecutive. Deci 20—19 pentru Ella, dar sportiva chineză avea serviciul. Pe faţa Ellei Constantinescu nu se observa nici o mişcare. Spectatorii priveau cu răsuflarea întretăiată, iar pe băncile celor două echipe nimeni nu mai clipea. Ella Constantinescu a răspuns cu o minge netăiată, Ciu Ciun-hui a atacat fulgerător, dar mingea a atins fileul şi a ieşit afară. Aşa dar echipa R.P.R. a cîştigat iar Ella Constantinescu a fost îmbrăţişată de toţi cei din jur, asaltată pentru autografe şi declaraţii.

Păcat că în finala cu Japonia, jucătoarele noastre nu au mai putut acţiona la adevărata lor valoare.

Între două partide

Ediţia de anul acesta a Campionatelor mondiale prilejuieşte fel de fel de constatări şi observaţii. Iată cîteva :

● Jucătorii australieni greşesc foarte multe mingi, sînt extrem de nesiguri în executarea loviturilor. Nici nu este de mirare. Pentru a veni la Praga ei au călătorit o lună şi două zile cu vaporul, timp în care nu au făcut nici un fel de antrenament.

● De cîte ori un sportiv indonezian cîştiga un set sau un meci, din mijlocul delegaţiei respective se înalţă o placardă enormă pe care se află o inscripţie cu litere foarte mari : Indonezia.

● Cînd sînt chemate la joc sportivele japoneze dau mîna pe rînd cu fiecare coechipieră, apoi cu antrenorii lor.

● În primul tur al probei de simplu bărbaţi, cunoscutul jucător francez Ehrlich, în vîrstă de 54 de ani, a fost eliminat de un tînăr englez, Barnes, cu 3—0. La terminarea partidei Ehrlich a declarat, în glumă, că deşi a condus tot timpul el nu a putut cîştiga fiind lipsit de rutină...

● Într-una din zile, echipa masculină a Olandei, a stat continuu la masa de joc peste 10 ore, întîlnind echipa Angliei iar apoi pe cea a Indiei, ambele partide pierdute după prelungiri cu 5—4. În acest interval de timp jucătorii olandezi au consumat nu mai puţin de... o ladă cu sticle de bere.

● La campionate participă indiscutabil cei mai buni jucători de pe glob. În schimb alţi concurenţi sînt mai mult turişti, cum sînt cîţiva jucători din echipele Perului şi Libanului, care ar fi trebuit de mult să iasă la pensie, atît din cauza vîrstei înaintate cît şi a jocului învechit. Cu unul din aceştia s-a petrecut acum cîteva nopţi un lucru oarecum amuzant. Consumînd o cantitate prea mare de alcool a bătut timp de aproape o oră la uşa camerei de la hotel, pînă cînd un vecin s-a dus să vadă ce se întîmplă. Uşa la care bătea nu era închisă cu cheia, dar nimeni nu-i răspundea pentru un motiv foarte simplu : uşa era chiar de la camera lui.

● În întrecerile cupei jubiliare, cei care citesc lista participanţilor sau urmăresc evoluţia concurenţilor la masă încearcă sentimente contradictorii. Pe de o parte satisfacţia cînd îşi amintesc cu mulţi ani în urmă de un Vana, Tereba, Fu Tzi-Fan, Harangozo, Kehnerova, Depetrisova, Stipek, nume celebre pe atunci şi care făceau ca tribunele „să se ridice" în picioare, iar pe de altă parte cînd zăresc acum „siluetele" mai mult decît masive ale aceloraşi, evoluînd cu mişcări greoaie şi chiar stîngace.

● Marţi, la festivitatea de premiere, cînd au fost decernate cupele „Corbillon" şi „Swaythling" jucătorii primelor patru echipe clasate s-au urcat pe podiumul învingătorilor împreună cu căpitanii lor. A doua zi, ziarele din Praga remarcau că singurul căpitan, cu adevărat cavaler, a fost numai cel al formaţiei romîne, care a lăsat fetele să stea în faţă şi nu invers ca ceilalţi.

C. COMARNISCHI

Iată-le pe atletele noastre Iolanda Balaş şi Maria Diaconescu, în Cuba unde ajută pe tinerele cubaneze să-şi însuşească măiestria sportivă. Sus : Iolanda Balaş, în vizită la cunoscutul alergător pe 110 m. garduri, Lazaro Betancourt, face cunoştinţă cu fetiţa gazdei ; jos : Maria Diaconescu instruind pe sulităşa cubană Ilda Ramirez. (TELEFOTO : Prensa Latina — Agerpres)

CAMPIONATUL CATEGORIEI A — ÎN DATE ŞI CIFRE — (ETAPA A XIX-A)

Duminică 14 aprilie

Progresul—Ştiinţa Timişoara
Rapid—Farul
Dinamo Bacău—C.S.M.S. Iaşi
U.T.A.—Steaua
Petrolul—Dinamo Bucureşti
Steagul Roşu—Crişana
Ştiinţa Cluj—Minerul

Clasamentul general

1. Dinamo Buc.	18	9	7	2	29:13	25
2. Steaua	18	8	6	4	41:30	22
3 Ştiinţa Cluj	18	8	5	5	27:21	21
4. Steagul roşu	18	10	1	7	29:31	20
5. Rapid	18	7	6	5	34:28	20
6. Ştiinţa Tim.	18	8	4	6	29:25	20
7. Farul	18	8	3	7	36:30	19
8. Petrolul	18	7	4	8	35:21	18
9 C.S.M.S Iaşi	18	5	8	5	31:36	18
10. Progresul	18	6	5	7	25:30	17
11. U. T. Arad	18	6	3	9	31:33	15
12. Minerul	18	4	5	9	17:37	13
13. Crişana	17	4	3	10	15:34	11
14. Dinamo Bacău	18	2	5	11	15:32	9

Clasamentul acasă

1. Steagul roşu	9	9	0	0	24: 9	18
2. Petrolul	9	7	2	0	32: 5	16
3. Ştiinţa Cluj	8	7	1	0	20: 5	15
4. Farul	9	7	1	1	25: 8	15
5. Ştiinţa Timişoara	9	7	1	1	18: 6	15
6. Dinamo Bucureşti	10	5	4	1	20: 8	14
7. Steaua	9	6	2	1	26:15	14
8. Minerul	10	4	5	1	12: 5	13
9. U. T. Arad	9	6	1	2	24:10	13
10. Rapid	8	6	1	1	19: 8	13
11. C.S.M.S. Iaşi	9	4	4	1	19:12	12
12. Progresul	9	4	4	1	14:10	12
13 Crişana	8	4	2	2	11:10	10
14. Dinamo Bacău	9	2	5	2	10: 7	9

Clasamentul în deplasare

1. Dinamo Bucureşti	8	4	3	1	9: 5	11
2. Steaua	9	2	4	3	15:15	8
3. Rapid	10	1	5	4	15:20	7
4. C.S.M.S. Iaşi	9	1	4	4	12:24	6
5. Ştiinţa Cluj	10	1	4	5	7:16	6
6. Ştiinţa Timişoara	9	1	3	5	11:14	5
7. Progresul	9	2	1	6	11:20	5
8. Farul	9	1	2	6	11:22	4
9. Steagul roşu	9	1	1	7	5:22	3
10. U. T. Arad	9	0	2	7	7:23	2
11. Petrolul	8	0	2	6	3:16	2
12. Crişana	9	0	1	8	4:24	1
13. Dinamo Bacău	9	0	0	9	5:25	0
14. Minerul	8	0	0	8	5:32	0

Clasamentul returului

1. Dinamo Bucureşti	4	3	1	0	9:2	7
2. Steagul roşu	4	3	0	1	6:4	6
3. U. T. Arad	4	2	1	1	8:5	5
4. Steaua	4	2	1	1	7:5	5
5. Progresul	4	2	1	1	6:3	5
6. Ştiinţa Cluj	4	1	2	1	4:2	4
7. Rapid	4	1	2	1	10:6	4
8. Minerul	4	1	2	1	2:2	4
9. Ştiinţa Timişoara	4	1	2	1	4:5	4
10. Petrolul	3	1	1	1	5:6	3
11. C.S.M.S. Iaşi	4	1	1	2	6:8	3
12. Farul	4	1	0	3	3:7	2
13. Dinamo Bacău	4	0	1	3	3:7	1
14. Crişana	3	0	1	2	2:5	1

Pronosticul lui...

...Bazil Marian, *antrenor federal.*

1. *Petrolul-Dinamo Bucureşti* 1 x
2. *U.T.A.-Steaua* 1 2
3. *Progresul-Ştiinţa Timişoara* 1 2
4. *Dinamo Bacău-C.S.M.S. Iaşi* 1
5. *Rapid-Farul* 1
6. *Steagul roşu-Crişana* 1
7. *Ştiinţa Cluj-Minerul* 1
8. *Rapid Focşani-Ştiinţa Galaţi* 1
9. *Poiana Cîmpina-Flacăra Moreni* 1
10. *Chimia Făgăraş-C.S.M. Sibiu* 1 2
11. *Progresul Alexandria—Unirea Rm. Vîlcea* 1
12. *C.F.R. Timişoara-Jiul Petrila* 1

Sp. Ştiinţa Craiova-Metalul Bucureşti 1

CU CINE MAI AU DE JUCAT

Dinamo Bucureşti cu : Progresul Bucureşti (a), U. T. Arad (a), Minerul Lupeni (d) Steaua Bucureşti (d), Crişana Oradea (a) Steagul Roşu Braşov (d), Ştiinţa Timişoara (a), Ştiinţa Cluj (d).

Steaua Bucureşti cu : Rapid Bucureşti (d) Ştiinţa Timişoara (a), Farul Constanţa (d), Dinamo Bucureşti (a) Minerul Lupeni (a), Petrolul Ploieşti (d) Ştiinţa Cluj (a), C.S.M.S. Iaşi (d).

Ştiinţa Cluj cu : C.S.M.S. Iaşi (d), Steagul Roşu Braşov (a), Progresul Bucureşti (d) Farul Constanţa (a), Rapid Bucureşti (a), Crişana Oradea (d), Steaua Bucureşti (d), Dinamo Bucureşti (a).

Steagul Roşu Braşov cu : Farul Constanţa (d) Ştiinţa Cluj (d), Dinamo Bacău (a) Petrolul Ploieşti (d), U. T. Arad (d) Dinamo Bucureşti (a), Minerul Lupeni (a), Progresul Bucureşti (d).

Rapid Bucureşti cu : Steaua Bucureşti (a), Dinamo Bacău (d), C.S.M.S. Iaşi (a), Progresul Bucureşti (a), Ştiinţa Cluj (d), U. T. Arad (a), Crişana Oradea (d) Minerul Lupeni (a).

Ştiinţa Timişoara cu : U. T. Arad (a) Steaua Bucureşti (d), Crişana Oradea (a), Dinamo Bacău (d), Petrolul Ploieşti (a) C.S.M.S. Iaşi (a), Dinamo Bucureşti (d), Farul Constanţa (d).

Farul Constanţa cu : Steagul Roşu Braşov (a) Petrolul Ploieşti (d), Steaua Bucureşti (a) Ştiinţa Cluj (d), C.S.M.S. Iaşi (a) Progresul Bucureşti (d) Dinamo Bacău (d), Ştiinţa Timişoara (a).

Petrolul Ploieşti cu : Crişana Oradea (d) Minerul Lupeni (d), Farul Constanţa (a), U. T. Arad (d), Steagul Roşu Braşov (a) Ştiinţa Timişoara (d), Steaua Bucureşti (a), C.S.M.S. Iaşi (d), Dinamo Bacău (a).

C.S.M.S. Iaşi cu : Ştiinţa Cluj (a), Minerul Lupeni (a), Rapid Bucureşti (d), U. T. Arad (a) Farul Constanţa (d), Ştiinţa Timişoara (d), Petrolul Ploieşti (a), Steaua (a).

Progresul Bucureşti cu : Dinamo Bucureşti (d), Crişana Oradea (d), Ştiinţa Cluj (a), Rapid Bucureşti (d), Dinamo Bacău (d), Farul Constanţa (a) U. T. Arad (d), Steagul Roşu Braşov (a).

U. T. Arad cu : Ştiinţa Timişoara (d), Dinamo Bucureşti (d), Petrolul Ploieşti (a), C.S.M.S. Iaşi (d), Steagul Roşu Braşov (a), Rapid Bucureşti (d) Progresul Bucureşti (a), Crişana Oradea (a).

Minerul Lupeni cu : Petrolul Ploieşti (a), C.S.M.S. Iaşi (d), Dinamo Bucureşti (a), Crişana Oradea (d), Steaua Bucureşti (d), Dinamo Bacău (a), Steagul Roşu Braşov (d), Rapid Bucureşti (d).

Crişana Oradea cu : Petrolul Ploieşti (a), Dinamo Bacău (a), Progresul Bucureşti (a), Ştiinţa Timişoara (d), Minerul Lupeni (a), Dinamo Bucureşti (d), Ştiinţa Cluj (a), Rapid Bucureşti (a), U. T. Arad (d),

Dinamo Bacău cu : Crişana Oradea (d), Rapid Bucureşti (a), Steagul Roşu Braşov (d) Ştiinţa Timişoara (a), Progresul Bucureşti (a), Minerul Lupeni (d), Farul Constanţa (a), Petrolul Ploieşti (d).

GOLGETERII

1. Ion Ionescu (Rapid) 14 goluri.
2. Dridea I (Petrolul), Adam (Ştiinţa Cluj), Manolache (Ştiinţa Timişoara), 11 goluri fiecare.
3. Ciosescu (Farul), Voinea, (Steaua), 10 goluri fiecare.
4. Constantin (Steaua), Dinulescu (Farul), 9 goluri fiecare.
5. Tîrlea (U.T.A.), A. Munteanu (Petrolul), Bükosi (Farul), Selymesi II. (Dinamo Bucureşti), Pavlovici (Steaua), 8 goluri fiecare.
6. Sasu (U.T.A.), Dumitriu II (Rapid), Voica (C.S.M.S. Iaşi), Tîrcovnicu (Dinamo Bucureşti), 7 goluri fiecare.
7. Marcu (Ştiinţa Cluj), Tătaru (Steaua), Harşani (Dinamo Bacău), Badea (Petrolul), Milea (C.S.M.S. Iaşi), Mezaroş (Steagul Roşu), 6 goluri fiecare.
8. Mîţaru (Ştiinţa Timişoara), Baboie (Progresul), Gram (Dinamo Bacău), Haidu (Steagul Roşu), Drăgoi (Minerul), Raksi (Steaua), Necula (Steagul Roşu), Bîtlan (Ştiinţa Timişoara), Năsturescu (Rapid), 5 goluri fiecare.

magazin
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMINIA LIBERA
★
Redacţia şi administraţia, Piaţa Scînteii, tel. 17.60.10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii
★
PUBLICITATEA SE PRIMEŞTE LA ADMINISTRAŢIA REVISTEI tel. 17.60.10 interior 14.00

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

„BUG-JARGAL"

Adaptare după Victor Hugo

Ilustraţii : Beca RIND

— Mai bine te-ai fi interesat de braţul tău rănit. Dar pentru că tot ai venit aici, bea această cupă cu vin. Te va înrema.

— Mulţumesc, domnule căpitan. Am s-o beau. Dar vă rog ca după aceea să-mi îngăduiţi să povestesc eu cele întîmplate pe riul acela blestemat, în dimineaţa cînd am fost atacaţi de negrii răsculaţi.

— Bine, fie ! acceptă căpitanul.

Thadeu îşi şterse mustăţile umezite de vin şi începu la rîndu-i să povestească :

— N-a trecut mult şi negrii se avîntară în apă, în timp ce de pe malul opus alţi atacatori ne căzură în spate. Bătălia, în mijlocul curenţilor riului, fu crîncenă. Cel mai aprig se bătea un negru uriaş, pe care-l recunoscui de în-

dată : era Pierrot, iar acum aflarăm că el era de fapt conducătorul negrilor, temutul Bug-Jargal. Mă repezi spre el şi-l apucai de beregată. Puternicul meu adversar se desfăcu repede din strînsoare şi era gata să mă ucidă cu pumnalul, cînd privindu-mă şi recunoscîndu-mă lăsă braţul înarmat în jos şi spre marea surprindere a tuturor, nu mai opuse nici o rezistenţă. De ce a făcut aceasta n-am putut înţelege atunci, am aflat-o mult mai tîrziu. Fapt este că văzîndu-şi conducătorul capturat, negrii îşi întreţină atacul şi ne-ar fi masacrat pe toţi dacă Bug nu ar fi rostit cu voce puternică nişte cuvinte pe care nu le-am înţeles şi care-i făcură pe negri să părăsească în fugă locul bătăliei şi să se refugieze peste mal, în hăţişuri.

Emoţionat de povestirea lui Thadeu şi de amintirile pe care i le trezea, căpitanul nu-şi mai găsea astîmpăr. Îl întrerupse pe sergent şi continuă el povestirea :

— În timpul acesta eu şi oamenii pe care-i conduceam porniram în urmă-

rirea negrilor, care se retrăgeau spre munte. Descurajaţi de capturarea şefului lor, aceştia fugeau în debandadă. Ajunserăm la un podeţ construit din trunchiuri de copaci şi ne avîntarăm în fugă, dar un negru înarmat cu un topor tăie legăturile podeţului şi acesta se prăbuşi în prăpastie. În aceeaşi clipă fui înconjurat de 7—8 negri, care mă imobilizară şi mă dezarmară. M-am zbătut ca o fiară, dar mă legară zdravăn şi mă duseră cu ei. După ce străbăturăm cîteva pante abrupte şi trecurăm prin nişte torente rapide, sosirăm într-o vale aflată chiar în inima masivului muntos. Negrul care mă păzea mă depuse pe un tăpşan înverzit şi mă legă de trunchiul unui arbore.

Cîteva negrese aprinseră un foc în apropierea mea. Erau aproape goale, singura lor îmbrăcăminte o constituiau inele, brăţări, cercei, cu care erau împodobite pe mîini, pe picioare şi în păr. Mi-am dat repede seama că sînt negrese din tagma dansatoarelor, în genul baiaderelor Hindustanului, a căror misiune este să înveselească pe războinici cu dansurile şi cu cîntecele lor lascive. Se

aşezară în cerc în jurul focului şi începură să cînte, iar feţele lor exprimau o stare de extaz care nu-mi surîdea de loc.

La un moment dat, cea mai în vîrstă dintre femei strigă : „Blanco! Blanco!" (Albul ! Albul !) şi se năpustiră toate asupra mea, gata să mă sfîşie. Dar femeia în vîrstă le opri cu un semn, apoi le văzui făcînd cerc în jurul copacului de care eram legat şi începînd să danseze ritmat, acel dans lasciv pe care negrii îl numesc la chica. Îmi amintii despre legendele care circulau în aceste ţinuturi, după care negresele dansează astfel în jurul prizonierilor lor înainte de a-i masacra.

Dansul se apropia de sfîrşit. În foc se înroşeau instrumentele de tortură care mi-erau destinate. La un semnal, dansatoarele se îndreptară spre foc, luară fiecare cîte o armă înroşită, iar cele care nu mai găsiră arme, luară în mîini cîte un trunchi de lemn aprins. Clipele mi-erau numărate. Dar înainte de

a simţi dogoarea fierului încins pe piele, se auzi vocea negrului care mă păzea :

— Ce faceţi acolo, femei ale diavolului ? Fugiţi şi lăsaţi-mi în pace prizonierul.

Probabil că femeile n-ar fi luat în seamă strigătele negrului, dacă în urma lui n-ar fi apărut un personaj bizar, la apariţia căruia negresele dădură vădite semne de tulburare şi de respect. Era un negru foarte scund şi foarte gras, un soi de pitic, cu faţa ascunsă sub un văl negru. Cînd îşi ridică vălul, vă puteţi imagina ce surprins am fost recunoscînd în acel preot pe Habibrah, butonul unchiului meu, pe care-l crezusem mort.

Cînd îl văzură negresele se prosternară cucernice în faţa lui şi nu-mi fu greu să deduc că Habibrah era vrăjitorul acelui trib. La un semn al cocoşatului, negresele aruncară armele şi se făcură nevăzute.

Privindu-mă şi recunoscîndu-mă, vrăjitorul avu parcă un gest de regret, gata să recheme pe femei, dar după ce murmură cîteva cuvinte la urechea unui negru care-l însoţea, se retrase şi el cu aerul unui om cuprins de o gravă meditaţie.

(Va urma)

MEDICUL vă sfătuieşte

Regimul alimentar în obezitate

Obezitatea este o boală caracterizată prin dezvoltarea exagerată a ţesutului gras şi prin creşterea greutăţii corporale cu peste 10% faţă de cifra normală. Greutatea normală a corpului se calculează obişnuit după formula: 1 kgr. pentru fiecare cm. înălţime peste 100 cm.

Cauza cea mai frecventă a obezităţii este supraalimentaţia, datorită unei defectuoase educaţii alimentare comună membrilor familiei de obezi. Factorul endocrin este mai rar întîlnit.

Obezitatea trebuie prevenită şi combătută nu numai din motive estetice ci mai ales din motive de sănătate. Într-adevăr s-a constatat că obezitatea favorizează ateroscleroza, insuficienţa cardiacă, angina de piept, infarctul miocardic, hipertensiunea arterială, diabetul, calculoza biliară sau renală. Obezii îmbătrînesc mai precoce şi mor mai devreme decît cei cu greutatea normală.

În vederea scăderii în greutate, regimul alimentar joacă rolul capital, cu condiţia să fie respectat timp suficient, (pînă se ajunge la greutatea normală) apoi remaniat şi menţinut în continuare. Cooperarea bolnavului apare ca absolut necesară. Cîntărirea zilnică este obligatorie şi indică rezultatul obţinut.

Regimul alimentar va fi hipocaloric, adică va permite numai 1.200—1.400 calorii pe zi şi pentru aceasta va fi foarte redus în grăsimi (20—30 gr), va fi mult redus în glucide (100—150 gr.) prin interzicerea dulciurilor, reducerea mult a pîinii (maximum 100 gr. pe zi), reducerea cît mai multă a cartofilor şi făinoaselor, va permite însă o cantitate normală de proteine (70—80 gr. pe zi), mai ales sub formă de carne slabă sau peşte şi va permite liber legumele, salatele şi fructele proaspete cu conţinut mic în glucide.

Iată o listă a alimentelor interzise, restrînse şi permise:

Alimente interzise: untură, margarină, unt, ulei (se permit ulei de floarea soarelui sau de porumb — de preferinţă 10—15 gr. şi unt 10 gr., neprăjite), zahărul, marmelada, mierea, dulciurile, prăjiturile de orice fel, ciocolata, cacao, înghetata, fructele uscate (curmale, smochine, prune uscate, caise uscate, struguri uscaţi), nuci, alune, macaroane, tidea, spaghete, orez, brînzeturi grase fermentate sau nefermentate, lapte gras, alcoolul sub orice formă (bere, vin, lichioruri etc), conservele de carne sau peşte, afumături, murături, varză acră, carne de porc sau de oaie, peşte gras (somn, ton, scrumbii), icre, fasolea uscată, mazărea uscată.

Alimente permise cu moderaţiune: lapte smîntînit, 250—500 gr., sau lapte bătut sau iaurt din lapte smîntînit 250 gr., sau brînză proaspătă de vaci 50—100 gr., pîine albă sau integrală 100 gr., (adică 3 felii subţiri pe toată ziua), cartofi fierţi, morcovi fierţi în cantităţi mici avînd grije să reducem mai mult din raţia de pîine.

Alimente permise: carnea slabă de vită sau pasăre aproximativ 150—200 gr. pe zi sub formă de rasol sau grătar, (deci fără sosuri, fără grăsimi prăjite) sau peşte slab de apă dulce (ştiucă, şalău, păstrăvi, crap), în aceeaşi greutate şi la fel preparat, zarzavaturi şi legume proaspete care nu trebuie să lipsească de la masă deoarece dau senzaţia de saţietate şi aduc un număr mic de calorii (spanac, ştevie, salate, varză albă, varză roşie, mărar, pătrunjel, tarhon, andive, anghinare, ceapă, usturoi verde, sparanghel, conopidă, castraveţi, fasole verde, roşii, ciuperci, ardei, dovlecei, urzici, untişor, ridichi, bame), fructe (lămîi, portocale, mere, vişine, cireşe timpurii, smeură, căpşuni, mure, piersici). Fructele şi legumele vor fi preparate sub formă de salate, cu oţet, lămîie, puţin unt/margarină şi fără sare, şi servite ca felul I. De la ou se permite numai albuşul. Nu se permite sarea în timpul mesei iar cantitatea de sare folosită la preparatul mesei se micşorează. Ca băuturi se permit: ceai, cafea fără zahăr, apă după sete şi sifon.

Cu acest regim bolnavul trebuie să slăbească 1 kg. pe săptămînă. Dacă la un moment dat, deşi regimul este respectat, greutatea nu scade, se va institui o zi numai de fructe sau cruditaţi cînd bolnavul va sta la pat.

Prin regim (mai ales), plimbări în aer liber, sport, băi, masaj şi medicaţie care reduce pofta de mîncare (prescrisă numai de medic) reuşita este sigură.

Dr. V. LAZĂR

Pentru sănătatea femeii

Se ştie cît de mult contribuie sarcina la armonizarea funcţiilor fiziologice ale organismului femeii. Sarcinile care evoluează normal favorizează echilibrarea sistemului nervos şi glandular, intensifică schimburile nutritive ale ţesuturilor, realizează o mai bună funcţionare a aparatului cardio-vascular, respirator, digestiv şi genital.

Unele mici şi neînsemnate tulburări trecătoare, pe care le întîmpină cîteodată parte din gravide, nu trebuie în nici un caz să pună în cumpănă alternativa dintre fericirea de a deveni mamă şi teama nejustificată de a se expune unor asemenea stări în timpul graviditătii sau atunci cînd începe efectuarea naşterii.

Există, fără îndoială şi situaţii în care, din anumite motive bine justificate, femeia gravidă este nevoită să renunţe la sarcină. Sînt şi boli grave de inimă, rinichi, plămîni, ale sistemului nervos sau defecte în conformaţia bazinului, ori stări de incompatibilitate biologică între singele soţilor, cînd medicul este nevoit să indice întreruperea sarcinii. Avînd în vedere că se pot ivi astfel de situaţii şi altele asemănătoare, legile tării noastre au lăsat la latitudinea fiecărei femei dreptul de a dispune, pînă în luna a treia de graviditate, asupra viitorului sarcinii respective. În această perioadă orice gravidă poate să solicite serviciilor de specialitate întreruperea sarcinii. Astfel de posibilităţi nu trebuie să determine însă cu prea multă uşurinţă folosirea drepturilor acordate prin lege.

Este bine ca fiecare femeie să ştie că oricît de simplu ar părea la prima vedere un chiuretaj, acesta constituie totuşi o intervenţie chirurgicală şi — ca să nu ascundem realitatea — nu totdeauna dintre cele mai uşoare.

În altă ordine de idei, considerăm necesar să semnalăm şi faptul că femeile care abuzează de operaţii pentru întreruperea sarcinii riscă să rămînă uneori cu inflamaţii cronice ale aparatului genital. Un număr destul de apreciabil din îmbolnăvirile uterului, trompelor şi ovarelor, care timp îndelungat produc femeilor suferinţe mari, sînt datorite uneori urmărilor întreruperilor repetate de sarcină. Dar abuzul de chiuretaje poate expune şi la alte tulburări cum sînt dereglările ritmului menstrual şi sterilitatea. Dacă mai adăugăm la toate acestea şi posibilităţile de avort spontan (reducerea sarcinii la termen) cît şi unele naşteri cu defecte a copiilor — care şi acestea pot fi uneori consecinţe ale întreruperilor repetate de sarcini anterioare — nu e greu de imaginat pentru ce fiecare femeie gravidă trebuie să se gîndească foarte bine înainte de a recurge la actul operator amintit, simplu în aparenţă, dar de multe ori cu urmări atît de neplăcute pentru viitorul ei şi al familiei sale.

Nu pledăm pentru suprimarea totală a întreruperilor de sarcină. Dar e bine ca fiecare femeie să nu scape niciodată din vedere că după prea multe întreruperi de sarcină — uneori chiar şi după mai puţine — nu este cu totul exclus să se ivească la un moment dat şi situaţia în care, deşi ar dori un copil, aceasta să nu mai fi posibil.

Dr. I. LEONESCU

ŞCOLARUL — PUI DE OM

Ţinînd seama de proporţii, şcolarul, aşa pui de om cum e el, desfăşoară o activitate în totul comparabilă cu munca unui adult. Orele de clasă, plus pregătirea lecţiilor, plus (eventual) ora de franceză, balet sau vioară, cer un efort apreciabil. Părinţii au datoria să fie atenţi ca întreaga activitate a şcolarului să favorizeze — nicidecum să stînjenească — dezvoltarea lui fizică şi intelectuală

Cheia succesului, în această privinţă, o reprezintă elaborarea unui regim de viaţă şi, bineînţeles, supravegherea respectării lui cu maximum de punctualitate. Înseamnă că e bine ca fiecare şcolar, ajutat de părinţii săi, să aibă scris pe hîrtie un program zilnic în care să fie specificate precis — pe ore şi minute, la fel ca în programul de radio — tot ce face el, punct cu punct, de cînd se trezeşte şi pînă se duce la culcare.

Avantajele acestui sistem merită să fie luate în seamă. În primul rînd se realizează mai uşor o **activitate ritmică**. Prin ritm, în cazul de faţă, se înţelege succesiunea întocmai repetată zilnic a orelor de trezire, culcare, masă, învăţătură, joc, ajutor în gospodărie etc. Fiziologia aduce argumente deosebit de puternice spre a dovedi că activitatea desfăşurată în mod ritmic convine cel mai bine sistemului nervos, oboseşte mult mai puţin, îngăduie obţinerea unui randament sporit în muncă şi serveşte interesele promovării sănătăţii şcolarului.

Al doilea avantaj al elaborării unui regim zilnic de activitate constă în aceea că favorizează aplicarea aşa numitului principiu al **alternanţei.** Organismul se simte mai bine atunci cînd în succesiunea diverselor momente ale zilei alternează munca cu odihna şi chiar diferitele forme de muncă între ele. Pentru a aduce un singur exemplu, amintim că munca de pregătire a lecţiilor este mai puţin obositoare şi mai spornică atunci cînd alternează scrisul cu cititul şi cînd la fiecare 40—50 de minute se ia o pauză de 10—15 minute, în genul recreaţiilor de la şcoală.

Acestea fiind zise, să încercăm o schiţă a programului zilnic de activitate a şcolarului. Cînd copilul merge la şcoală dimineaţa, se fixează momentul deşteptării scăzînd, din ora începerii cursurilor, 60 de minute plus numărul de minute cerut de drumul pînă la şcoală. Apoi, se înscriu în ordinea lor firească: gimnastica şi toaleta de dimineaţă, micul dejun, timpul petrecut la şcoală, masa de prînz, odihna de după amiază, timpul rezervat jocului şi distracţiilor, pregătirea lecţiilor, masa de seară, pregătirea pentru culcare (toaleta de seară inclusiv spălatul pe dinţi!) şi culcarea. Programul va fi astfel calculat încît să se atribuie un minim de 2—3 ore pentru viaţa în aer liber şi să se asigure orele de somn strict necesare copilului (vezi „Magazinul" din 16 martie a.c.).

Pentru cazul cînd copilul merge la şcoală după-amiază, este necesar a se urma cîteva indicaţii speciale. Iată-le:

— Ora deşteptării şi ora culcării sînt aceleaşi ca pentru copilul care are şcoală dimineaţa. Nu este recomandabil să se întîrzie ora culcării şi să se admită trîndăveala la pat dimineaţa.

— Pregătirea lecţiilor nu se va programa seara, la întoarcerea de la şcoală ci dimineaţa, după o prealabilă ieşire la aer curat.

— O derogare în ce priveşte activitatea de seară se poate admite pentru cazurile cînd copilul are nevoie de ajutor la unele materii şi acest ajutor nu poate fi acordat dimineaţa de părintele mai specializat în materia respectivă. Să zicem, aşa cum se întîmplă mai des, că e vorba de matematică şi tăticu e liber numai seara. Dar în acest caz trebuie să se ia în considerare oboseala firească la sfîrşit de zi, deci să se procedeze cu răbdare şi cu metodă, căutînd a stimula interesul copilului pentru înţelegerea şi rezolvarea prin forţe proprii a exerciţiilor sau problemelor. Desigur că nici un părinte nu se va încumeta să facă copilului său marele, incomensurabilul rău de a rezolva în locul lui problemele sau de a-i redacta compunerile.

Fără îndoială, regimul zilnic nu poate fi unul şi acelaşi pentru toţi şcolarii. Trebuie avute în vedere condiţiile existente în fiecare familie. Ceea ce contează este ca în elaborarea şi executarea programului să se urmărească în permanenţă respectarea celor două principii amintite aci: ritm şi alternanţă. Sănătatea şcolarului nu va avea decît de cîştigat.

Dr. Al. GHEORGHIU

Actualităţi medicale

OPRIREA CREŞTERII EXAGERATE — S-a dovedit recent că sulfatul sodic de estron este capabil să împiedice creşterea exagerată a unor copii şi adolescenţi. Acţiunea acestui hormon constă în încetinirea ritmului de dezvoltare a oaselor.

GREFE DIN PIELE DE ANIMALE. — A. Brodski, de la Institutul de ortopedie şi traumatologie din Ucraina, a reuşit să prepare din pielea unor animale, o piele ce poate fi grefată, cu rezultate excelente, la oamenii suferinzi de răni care se cicatrizează greu. Această piele artificială, care a început să fie utilizată în întreaga Uniune Sovietică, poate fi conservată timp de doi ani înainte de utilizare, este foarte elastică şi se poate impregna cu diferite soluţii care conţin vitamine, hormoni, antibiotice.

ELECTROGARDIOGRAF DE BUZUNAR. — La o expoziţie de aparate medicale a fost de curînd expus un aparat minuscul, cu tranzistori, care permite efectuarea electrocardiografiilor în foarte bune condiţii. Aparatul ocupă un loc destul de mic în trusa obişnuită a medicului.

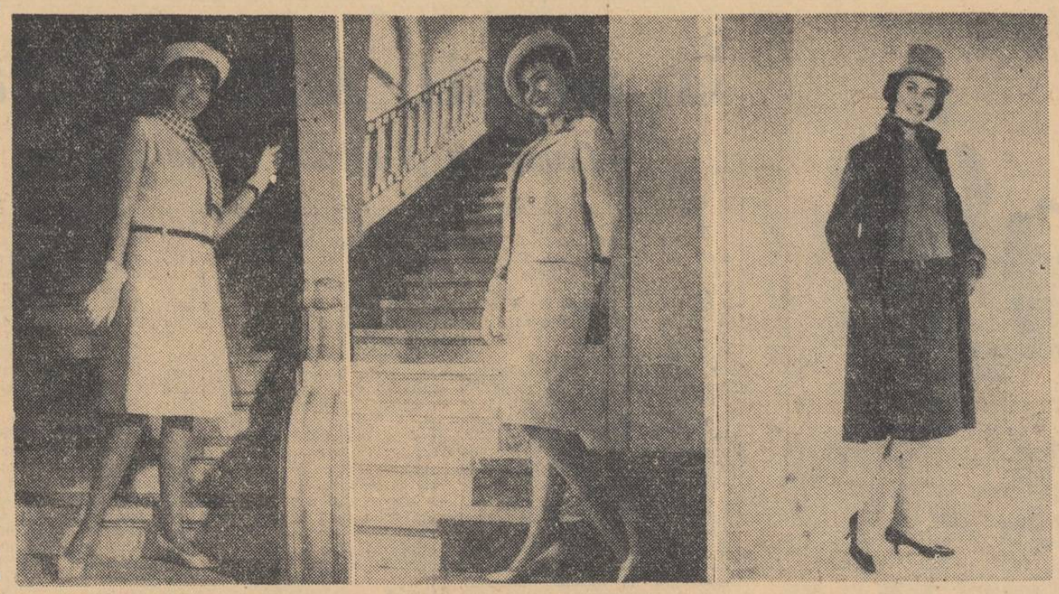

Anticipaţii în modă

Linia modei pentru cel de al II-lea semestru al anului a fost deja elaborată. Noile confecţii care au fost trimise de fabricile de confecţii Comisiei mixte de avizare spre omologare, poartă amprentele noii linii, elaborată de creatorii din acest sector. O primă caracteristică a noului în modă este aceea că liniile şi proporţiile au fost astfel dozate, încît asigură simplitate, lejeritate şi suplete. Taioarele au fost concepute pe o linie lejeră, cu jachete mai mult scurte, şi uneori cu jachetele bord á bord. Bluze imprimate sau veste completează ţinuta. Taioarele sport au şi jachete mai lungi.

Rochiile vor avea linia dreaptă sau fusta uşor evazată. Talia este prevăzută cu cordon sau numai sugerată de croială. Minecile sînt în general lungi, deşi se va continua şi purtarea rochiilor fără mîneci.

În completarea ansamblurilor şi pentru diferite detalii ca bluze, veste, gulere etc. se va folosi tricotul din diferite fire, blana naturală şi pielea. Nasturii folosiţi vor fi confecţionaţi din diferite materiale şi în general de dimensiuni mici, cu suprafeţe netede şi mai ales bombaţi.

Coloritul clasic va avea în continuare multă căutare. Culorile alb, negru, gri, bleumarin sînt prezente fie la piese întregi, fie în desenul ţesăturilor de altă culoare. Vor fi mult folosite culorile compuse (verde, albastru, roşu etc.) cît şi culorile mai deschise şi vii (roz, frez, bleuturcoise etc.).

Îmbrăcămintea pentru tinere a fost orientată pe linia genului sport. Încadrat în silueta modei feminine, caracterul tineresc al modelelor a fost precizat prin detalii corespunzătoare vîrstei, ca şi prin coloritul şi ţesăturile folosite.

În general atît ţesăturile din fire naturale cît şi cele sintetice vor fi la modă. Se vor utiliza atît stofele clasice cît şi cele fantezii cu desene de diferite mărimi (carouri, pepit etc.).

Imprimeurile celorlalte ţesături uşoare (bumbac, in, sintetice, mătase) vor avea desene florale plate sau figurative cu contur în culori luminoase şi uneori mai puternice.

În fotografii: noi modele elaborate de creatorii de la fabrica de confecţii şi tricotaje-Bucureşti.

SFATURI COSMETICE

Părerea unor persoane al căror ten este gras, că acesta nu necesită niciun fel de îngrijire este greşită şi poate avea urmări neplăcute pentru aspectul general al obrazului. Este adevărat că aplicarea unei creme grase peste grăsimea naturală provoacă după o utilizare îndelungată înroşirea sau iritarea pielii şi poate determina chiar apariţia cosurilor.

Cum trebuie totuşi să fie îngrijit un ten gras? Vom ţine seama în primul rînd de gradul de grăsime. Curăţirea obrazului poate fi făcută fie cu apă şi săpun (de preferinţă săpun de bărbierit) fie cu emulsie de curăţat tip „Mimoza". Pentru degresarea moderată a tenului se recomandă următoarea loţiune: alaun 1 g, camfor 1 g, acid salicilic 1 g., alcool 50 g., apă 50 g. Dacă tenul este pătat sau prezintă pistrui, îl vom şterge în fiecare seară cu o soluţie conţinînd: hidrochinonă 5 g, acid fosforic 1 g, apă 50 g, alcool 50 g.

Dacă tenul cu toată secreţia seboreică abundentă este totuşi aspru, îl vom unge la 2—3 zile cu o cremă de zi ca spre exemplu crema de zi „Magnolia" sau crema „Carmen". Crema se va aplica pe obrazul curăţat şi va fi îndepărtată după 1/2—2 ore. Folosirea pudrei este foarte indicată în cazul unui ten gras, deoarece absoarbe surplusul de grăsime care face ca tenul să pară mereu unsuros şi lucios.

În general persoanele cu tenul gras se ridează mai greu. Nu trebuie însă neglijat faptul că totuşi tendinţa de a face riduri în jurul ochilor există şi la aceste persoane. De aceea se impune ca în fiecare seară această porţiune să fie unsă cu o cremă hrănitoare, de exemplu: „Nutrin" şi care poate fi menţinută şi în cursul nopţii. Săptămînal, este indicată aplicarea unei măşti de albuş de ou amestecat cu zeamă de lămîie sau soluţie de alaun 1% (dacă obrazul prezintă porii dilataţi).

Utilizarea degresantelor puternice de tipul tetraclorurei de carbon, a alcoolului absolut, a benzinei este complet contraindicată, deoarece toate aceste substanţe fac ca glandele sebacee să fie supuse unui efort maxim ceea ce provoacă creşterea secreţiei de sebum. Loţiunile alcoolice în general nu trebuie să depăşească o concentraţie mai mare de 50%.

Se va evita folosirea apei fierbinţi deoarece moleşeşte pielea şi o îmbătrîneşte prea de timpuriu. La spălatul feţei cea mai recomandată este apa de ploaie sau apa de la conductă.

Dacă tenul este aspru se poate adăuga o linguriţă de borax la 1 litru de apă, după care însă se impune spălarea obrazului cu o soluţie acidă (fie o soluţie de acid boric fie apă în care am adăugat cîteva picături de zeamă de lămîie). Odată pe lună se recomandă o baie de aburi cu muşeţel şi eventual dacă e cazul stoarcerea punctelor negre.

Anca BOGDAN

Rochiţa de primăvară din cliseul nostru se face după tiparul de mai sus (pătrăţelul cu latura de 10 cm.) şi este foarte apropiată de linia clasică. Este simplă, „bună la toate" şi se face din material uni cu tigheluri sau din pepit cu bentiţe din material deschis sau piele.

Meniul săptămînii

— Pilaf de praz; macaroane cu carne; biscuiţi cu smochine.

— Ciorbă de urzici; ficat cu sos de ceapă; portocale.

— Mămăliguţă cu brînză; iahnie de cartofi — murături; cornuleţe cu nuci.

— Supă de ceapă; chiftele marinate; strudel de mere.

— Ochiuri pe spanac; tocană de legume; ruladă cu marmeladă.

— Cremă de cartofi cu smîntînă; budincă cu şuncă; compot de gutui.

— Ouă în cuib; tocătură în aluat—salată de sfeclă; deliciu de prune.

GHIDUL GOSPODINEI

OUĂ ÎN CUIB

Cantităţi pentru 6 persoane: 3—4 cartofi, 100 g. unt proaspăt, 5 dl. lapte, 6 ouă, sare şi puţin pesmet. Se face un piure de cartofi în momentul cînd servim, se toarnă într-un cornet, se unge un vas rezistent la foc cu unt, se pune piureul cu cornetul în formă de cuib, în mijlocul căruia se adaugă ouăle sparte. Peste ele punem sare, cîteva bucăţele de unt şi puţin pesmet presărat deasupra. Băgăm la cuptor ouăle care trebuie să stea maximum 10 minute. Se servesc calde la masă cu un sos olandez sau altul.

Sosul olandez: 2 gălbenuşuri crude, 100 g. unt, zeama unei lămîi, sare. Se bat gălbenuşurile pe un foc foarte mic cu 2 linguriţe de apă rece pînă cresc bine, apoi se adaugă untul şi zeama de lămîie.

TOCĂTURĂ ÎN ALUAT

Cantităţi pentru 6 persoane: Cocă nisipoasă: 250 g. făină, 100 g. unt, 25 g. untură, 6 linguri de smîntînă, 2 linguri lapte şi sare. Dacă dorim feuilletage: 250 g. făină, 250 g. unt, sare. Garnitura: resturi de carne friptă sau fiartă, o lingură de grăsime, o ceapă mărunt tocată, 25 g. făină, 1 dl. bulion şi 1 dl. vin alb.

Se toacă carnea, se topeşte grăsimea în care se pune carnea, după ce s-a scurs bine de tot sucul, se presară cu făină, se rumeneşte, apoi se adaugă vinul, se lasă să fiarbă şi să se răcească. În loc de făină se poate pune puţin sos de roşii. Cînd tocătura este rece şi aluatul este gata se întinde foaia destul de groasă, se taie rotund cu o farfurie, se pune tocătura la mijloc şi se acoperă cu a doua foaie avînd grijă ca să lipim bine marginile. Se stropeşte cu puţină apă şi se pune la cuptor.

DELICIU DE PRUNE

Cantităţi pentru 6 persoane: 5 foi de gelatină, o jumătate dl. apă rece, cafea concentrată, 50 g. zahăr, o lingură de cacao, o jumătate baton vanilie, 100 g. prune mari tăiate mărunt, 50 g. miez de nucă, 1 dl. frişcă.

Se taie prunele fileuri subţiri, apoi se moaie gelatina în apă rece timp de 5 minute şi se amestecă în cafea caldă, se adaugă zahărul, cacaua şi se amestecă pînă se dizolvă. Se răceşte şi cînd începe să se întărească se pun vanilia, prunele tăiate, nucile şi frişca, se deşartă într-o formă umedă, se răceşte şi cînd este tare se scoate din formă, se garnisesţe cu prune împănate cu miez de nucă. Se serveşte cu frişcă îndulcită.

PĂRINŢI ŞI COPII

CUVÎNTUL

Fusese un copil neastîmpărat, de mititel. Maică-sa obosise repede să-i tot spună: „Nicuşor nu pune mîna, Nicuşor nu trînti uşa, Nicuşor fii cuminte, Nicuşor etc., etc...." Degeaba toată cazna. Ziua întreagă, Nicuşor inventa tot felul de drăcii, de o compătimeau vecinele pe mamă: „Drac împielităt, nu alta!"

Copilul, o zgîitie de om cu ochii negri şi părul numai inele, avea o inimă de aur. Îi ajuta mamei la căratul apei, la adusul lemnelor, la tîrguieli, şi... continua cu şotiile mai abitir.

Cînd ajunse de vîrstă şcolară, mamă-sa răsuflă uşurată: „Să mai vadă de el şi profesorii, că mie mi-ajunge". Şi-şi luă grija de la el.

La şcoală, Nicuşor stătea 4 ore. Acasă, tot restul zilei. La şcoală profesorii îl învăţau buchea cărţii şi purtările frumoase. Acasă nu mai învăţa nimic. Sau, mai precis, se învăţa să nu înveţe. În viaţa lui se petreceau lucruri noi şi interesante. Mama se căsătorise, iar el avea acum un alt „tată" în locul celui ce murise. Se mutaseră apoi într-un apartament frumos, în bloc nou. Alături de ei se construiau alte blocuri. Ce minunăţie, să tot priveşti la macaralele care urcă legănat, transportă un perete întreg şi iată, îl şi lipesc... Mîine, poimîine, acolo unde nu era nimic, va fi o casă ca a lui. Învîrteşti de-un robinet şi... gîl, gîl, curge apa caldă sau apa rece. S-o mai aduci cu găleata? Nici vorbă! Să mai care lemne? Nici pomeneală! Ce frumoase şi interesante au devenit zilele. Şantierul este o adevărată lume fermecată. Camioane, bascule, macarale, maşini, maşinării, ţevărie, instalaţii fel de fel... Nicuşor nu se mai dezlipea de şantier. Acasă abia de-l mai prindeai. Rămase repetent şi maică-sa dădu din umeri: „Soi rău!". „Băiatul nu este soi rău, dumneata însă prea îl laşi de capul lui" — o mustră profesoara pe mamă într-una din vizitele pe care i le făcu acasă. Dar mama era de părere că: „Băiatul este destul de mare ca să ştie ce face".

Nicuşor însă, nu făcea mai nimic. Hoinărea... Îl găseai pe şantier, în piete, în grădini, pe stradă şi foarte rar acasă sau la şcoală. Ce să facă acasă? Maică-sa n-avea timp pentru el, tatăl vitreg se purta ca şi cînd n-ar fi fost în casă un băiefel. Era tare singur şi tare nebăgat în seamă. Se împrieteni cu doi băieţi mai mari şi într-o seară hotărîră să-şi facă o „casă a lor". Descoperiră podul unui bloc abia terminat, încă nelocuit, şi-şi făcură acolo un pat improvizat. Lipsi astfel de acasă prima noapte. A doua zi, mama îl făcu „haimana". Dormi mai multe nopţi în pod şi mama nu-i mai spuse nimic. Îşi mai aducea oare ea aminte de băiatul care-i aducea lemne şi tîrguia la piaţă? Poate... Dar acestea deveniseră imagini de mult uitate undeva într-o cutişoară a sufletului, peste care domnea acum noul soţ al mamei. Pentru el era toată grija, pentru el porţia cea mai mare, pentru el toate atenţiile. Nicuşor „bărbatul de 10 ani" putea să-şi poarte şi singur de grijă.

Nu se ştie ce-ar fi devenit Nicuşor, dacă deputatul din cartier, care-l observa de cîtva timp, nu i-ar fi făcut pe neaşteptate o vizită „acasă"... în pod. Luat din scurt, Nicuşor „a mărturisit" tot. Că nu se mai duce la şcoală, că-i place să se plimbe, că şi-a aranjat „domiciliu personal", că el e rău şi mama nu-l iubeşte şi multe alte asemenea... vini.

Deputatul a stat de vorbă cu el mult timp. S-a dus acasă şi-a stat de vorbă şi cu mama. Apoi l-a invitat pe băiat să-l viziteze de cîte ori doreşte sau are vreun necaz.

— Şi? — veţi întreba dv. Care-i sfîrşitul acestei istorioare?

Sfîrşitul nu-l cunosc. Ştiu doar că Nicuşor are acum un prieten. Că a „acceptat" să se mute înapoi la mama şi că în fiecare dimineaţă cînd pleacă spre şcoală şi trece pe lîngă noul său prieten, îl întreabă:

— Ei, nene deputatule, mă ţin de cuvînt?

Alice MIHALCEA

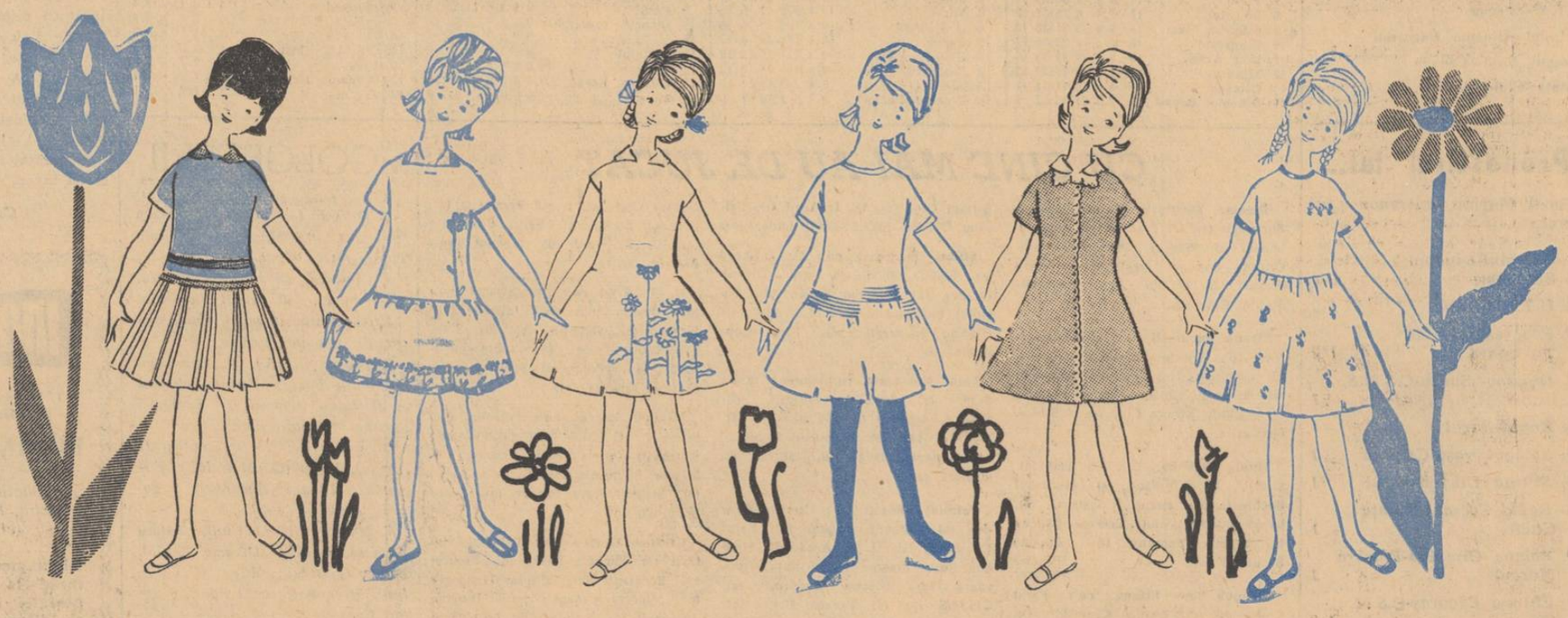

ROCHIŢA...

...fetiţei trebuie să fie gata, subţire, vaporoasă din stambă, in, zefir sau alte materiale potrivite zilelor călduroase, care — încă sperăm — bat la uşă.

Cele mai drăguţe garnituri se fac cu broderii de linii şi mai ales flori — din care dăm mai multe modele mărite — şi care se fac în drug, feston şi punct de codiţă, lănţişor.

Desene de Tanţi PFENNINGS

REBUS

SOARE

ORIZONTAL: 1) Celebru savant polonez, autorul teoriei heliocentrice după care Soarele se află în centru și planetele descriu orbita în jurul lui — În Cosmos! 2) Zeul Soarelui la vechii greci — Interjecție 3) Diminutiv feminin — Poet sovietic, autorul versurilor: „Cîmpiile albastre le am din nou în față / Și legănat de iazuri e soarele acum" („Seninul"). 4) Au servit temerarului Icar în zborul lui spre Soare — Oaie. 5) Început de vară! — Coboară încet după apusul Soarelui. 6) Fruct — Oraș în Nigeria. 7) Egal cu zero — Lumina, provenită de la Soare (masc.) 8) Bronzat de soare — Voce. 9) Nume feminin — Livadă (reg.) — Asia! 10) E utilizată din ce în ce mai mult prin intermediul heliocentralelor sau al bateriilor solare (pl.) 11) Numeral (pl.) — Zile însorite de vară 12) Literă arabă — În Soare! — Bronzată prea tare de soare!

VERTICAL: 1) Șirul de cămile prin deșertul torid — Soare-răsare. 2) „Cocorul de aur" de Rimski — Korsakov care cuprinde și „Imnul Soarelui" — Planetă din sistemul solar 3) Regiuni ale globului care beneficiază foarte puțin de acțiunea Soarelui — În număr de nouă se rotesc în jurul Soarelui (sing.). 4) Orbita descrisă de Pămînt în jurul Soarelui — Intr-o pîrcătură a ei se reflectă întreg Universul (inclusiv Soarele!) 5) Rele! — Anotimpurile fără soare. 6) Nume masculin — Scăldate în soare (fig.). 7) Scăldat în soare. — Localitate în Abisinia 8) Măsurat... din ochi — Soare egiptean 9) Durata unei revoluții a Pămîntului în jurul Soarelui (pl.) — Nas, gît și urechi — Sport 10) Imperiul Soarelui — Fir — Dese! 11) Personaj feminin din „Apus de Soare" de B. Delavrancea — .., soarelui, plantă oleaginoasă.

S. RADU

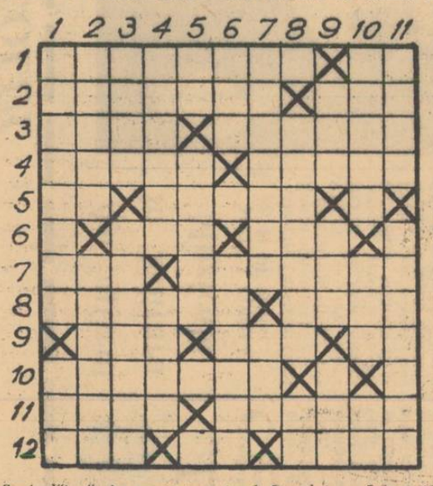

Muzică... grea

ORIZONTAL: 1) Sol — Percuție. 2) Sol (pl.) — Corn. 3) Rapsodia lui Enescu — Suită. 4) Sau — Tosca, Zaza ori Marina. 5) Înainte de O-pe-re! — Sunet înalt — Moș... nani. 6) A stat în cumpănă — Legătură la arie. 7) Diftong — Baba Hîrca sau... Priculiciul — Măsuri. 8) Alte măsuri — Figurant în „Cavaleria ușoară" — Insula lui Monte Cristo. 9) Allegro (pl.) — Instrument de suflat. 10) Eroul unei opere de Glinka — Oraș grecesc. 11) Șeherazada sau Coppelia — A așeza în linie dreaptă. 12) Tractorista din cîntec — Te acompaniază des. 13) La bemol e... campion — Caracteristică celor forte — Firicel de floare-albastră.

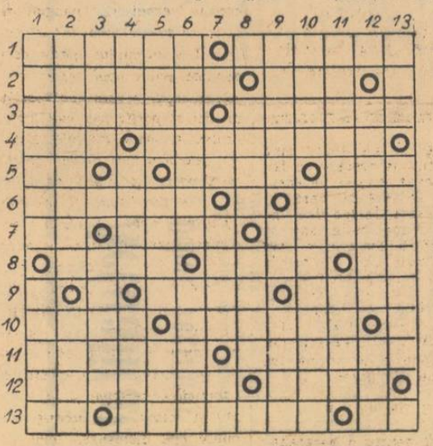

VERTICAL: 1) La „fluier", partea întîia... — ...și a doua. 2) Don Juan... în rol — Valurile Dunării. 3) Cele două note ale eroinei din „Boema" — Măsuri la cîntare (mai de mult). 4) Pronume în „Si" — Introdus în La... minor — Doine! 5) Cîntec de leagăn — Suprafețe... muzicale — Bas profund... tragic (sună... grav). 6) Acorduri — Sunete prelungi. 7) Cîntă... la patefon — A relua forte... o minge — Măsură pentru arie. 8) A lăsa cu gura deschisă! — Andante, lento (fem.). 9) Fine — Notă — Refren popular. 10) Calitate a cîntăreților — Vioara cu scripca. 11) Intrinsec — Sunători. 12) Numele lui Don Juan (mai mult decît tenor!) — Tot pe loc, pe loc, pe loc! 13) Operetă de Lehar — La capătul fluierului.

Mirela MIERLĂ

GH. CHIRIAC

— Vezi, ei i-a cumpărat geantă de crocodil...

La Roman se va amenaja un parc zoologic.

— Tăticule, să nu mă trimeată în provincie...
— Lasă, puiule, că intervin eu...

V. TIMOC

— În privința calității vopselii, unitatea noastră garantează rezistența la apă și săpun.

— De fapt, de ce vă supără prezența lui în „Alimentara"?
— Ă—ă—ă... n-are halat!...

FRED GHENĂDESCU

LEACURI... AMARE

— Ia benzină mai multă! Știi că doctorul mi-a recomandat plimbări lungi...

— Hapciu!
— Noroc!
— Mersi asemenea!...

— Nu există nimic mai bun împotriva răcelii decît pahare pe spinare...
— Ba există ceva și mai bun: pahare pe... git!...

— Ai ceva în stomac!
— Ah, dacă ai știi doctore, cîte înghit eu acasă...

POȘTA REDACȚIEI

VIRGIL PANTELIE — BUCUREȘTI: **În locul unor strofe care cuprind generalități, preferăm rînduri care să spună lucruri concrete, să vorbească despre fapte și oameni.**

NICOLAE C. MARIN. — TR. SEVERIN: **În poezia „Văpăi vii" ați realizat mai mult ca în celelalte trimise:**

Ni-s anii flăcări vii în dăruire
Nepotolit zvicnind spre viitor
Și, ca-n asalt, un cîntec de-nnoire
Vibrează-adînc în pieptul tuturor
Căci nu cunosc o altă izbucnire
De un avînt așa răscolitor
Ca anii mei — văpăi în dăruire
Nepotolit, zvicnind spre viitor.

M. CERNESCU — TÎRGOVIȘTE: **De ce credeți că este nevoie că dragostea, cîntată în poezie, să fie asociată cu tristețea? N-am desprins din poezia, căreia ați omis să-i dați un titlu, decît regretul că îndrăgostiții au îmbătrînit, că s-au îndepărtat și că „departe le este cîntul". Oare asemenea sentimente trebuie să copleșească pe un creator al unor versuri de dragoste? Care este mesajul poeziei? Mai reflectați asupra acestor lucruri și dați-ne răspunsul... în scris, sub forma altor versuri, robuste, pline de viață.**

GH. DIMA — BĂICULEȘTI (Curtea de Argeș): **Despre „minunile" lumii am mai scris în revista noastră. Ne referim la celebrele realizări ale minții omenești, ale căror nume au rămas în istorie. Despre alte „minuni" nu are rost să mai discutăm. Ele sînt înțelese astăzi la figurat, fiindcă la propriu nu le mai dau crezare nici copiii.**

Sfătuiți-vă cu celălalt cititor asiduu al revistei — soția — și mai formulați și alte întrebări pentru rubrica „Despre toate — pentru toți". Dar, puneți niște întrebări care să intereseze cît mai multe persoane. Faceți deci ca de răspuns să se bucure cît mai mulți.

LIVIU SORINCA — TIMIȘOARA: **Primăvara inspiră de obicei scrierea de versuri. Unele sînt mai bune, altele nu. După împrejurări și după talent. Celui care scrie i se cere să transmită anume gînduri, sentimente. În poezia trimisă se redactează un soi de buletin meteorologic. Iată un exemplu:**

Aerul mînat de vîntul
Din Mediterană,
Ne topește tot omătul
Așezat din iarnă.

Ce emoționează aici? Ce imagine poetică ați realizat? Poezia este artă și ca orice artă cere muncă, migală, cunoașterea tuturor „tainelor" ei. Deocamdată nu putem să spunem că dispuneți de așa ceva. Aceasta nu înseamnă că v-am tăiat aripile. Nu! Vă îndemnăm să zburați, să vă rotiți în sferele înalte ale poeziei.

ELENA STANCIU — BACĂU: **Nu de mult ați văzut, probabil, că am publicat un articol despre artistul Florin Piersic. Cuprinsul articolului corespundea cerințelor dumneavoastră.**

M. NEAGU — CÎMPULUNG MOLDOVENESC: **O schiță fără acțiune e ca o zi fără soare. Aceasta se potrivește și schiței ce ați trimis-o. Ce este de făcut, e lesne de înțeles.**

În imperiul sclavagist al furnicilor

Întîlniți, desigur, vara, lungi coloane de furnici în marș, șerpuind asemeni unor fluvii de puncte negre, mișcătoare în ambele sensuri. Uneori locul de pelerinaj al micilor, dar neobositilor, drumeți, este un os abandonat de vreun cățel, ca nemaifiind „productiv" sau o jumătate de felie de pîine cu unt scăpată în țărînă de către un ștrengar prea înflăcărat de joacă. Alteori însă, puteți privi cu oricită atenție și tot nu veți dezlega enigma acelei migrații miniaturale.

Ce pericol sau ce imbold neștiut a pus în mișcare un întreg popor de insecte, a cărui organizare a uimit generații de naturaliști?

Dacă aveți o imaginație bogată vă puteți închipui grădina dv. sau spațiul unui rond cu flori ca fiind scena tumultoasei istorii a popoarelor de gîze, cu crîncene bătălii, vaste lucrări de construcții subterane și tragice cataclisme naturale.

Priviți, de pildă, o cohortă de furnici căpătînoase revărsîndu-se din umbra unui codru de iarbă și escaladînd cu repeziciune stîncile unei alei cu pietriș. După cîțiva metri poate le veți pierde urma într-un tufiș spinos de măceș, sau sub un gard pe care nu-l puteți trece dar cine vă poate împiedica să urmăriți cu ochiul minții drumul lor mai departe?

Iată-le ajunse în preajma țintei lor. Capetele mari ale războinicelor, înzestrate cu clești ce stîrnesc fiori, se mișcă în dreapta și în stînga, adulmecînd parcă o victimă bună de înșfăcat. Aflată în calea acestui șuvoi dezlănțuit, o furnică zveltă, ce se trudea să care o firimitură de pîine de două ori mai mare decît ea, își părăsește prețioasa povară și o rupe la fugă, în zigzag, către mușuroiul ei, pentru a da alarma.

Peste cîteva clipe, prin numeroasele intrări ale mușuroiului amenințat, țîșnesc îngrozite concetățenele ei, împrăștiindu-se în toate direcțiile și căutînd scăpare în desișul ierbii. Amănunt înduioșător: fiecare băjenar își poartă în gură copilul (pupa) lipsit de apărare. O parte din fugari nimerește drept în fața cotropitorilor. Atunci începe măcelul. Bătălia este inegală, căci atacatorii sînt soldați de meserie iar victimele sînt cuprinse de panică. În scurtă vreme, cîmpul de luptă se acoperă cu cadavrele furnicilor zvelte și cetatea lor este devastată. Pupele sînt însă cruțate. Mai mult decît atît: ucigașii părinților lor le poartă cu menajamente în marșul triumfal către cuibul lor de briganzi. Acolo vor fi crescute pentru a deveni sclave, îndeplinind toate corvezile mușuroiului, în timp ce stăpînii lor își vor dedica întreaga viață expedițiilor de pradă.

Pentru că povestea nu e deloc poveste, ci rezultatul unor observații făcute pentru prima dată de Pierre Huber și verificate ulterior de Charles Darwin și de alți naturaliști. Furnicile care fac sclavi aparțin speciilor Formica rufescens și Formica sanguinea, iar cele înrobite fac parte din specia Formica fusca.

Bineînțeles că înrobirea nu este un act conștient ci reprezintă termenul final al modificării treptate a unui instinct prin selecție naturală. Instinctul deviat a ajuns în cazul lui Formica rufescens la un grad de specializare atît de mare, încît această insectă depinde cu totul de sclavii ei, fără de care specia ar pieri în mod sigur în mai puțin de un an.

„...deși extrem de energice și curajoase cînd e vorba de capturarea sclavilor, nu fac nimic altceva — spune Darwin despre aceste furnici odioase. Ele sînt incapabile să-și construiască cuibul sau să-și hrănească propriile larve. Cînd cuibul vechi este găsit necorespunzător și furnicile trebuie să migreze, sclavii execută migrația transportîndu-și stăpînii cu mandibulele. Această sînt atît de neputincioși, încît atunci cînd Huber a închis treizeci de exemplare fără nici un sclav, dar cu o mare cantitate din hrana lor preferată și cu propriile lor larve și pupe pentru a le stimula la lucru, ei au stat fără să facă nimic. Nu puteau nici măcar să se hrănească și mulți au pierit de foame".

În sfîrșit, ca o consolare, trebuie să spunem că expedițiile de procurare a sclavilor nu se termină întotdeauna cu victoria agresorilor, în ciuda superiorității „militare" a acestora din urmă. Pentru a ilustra această afirmație îl vom cita încă odată pe Darwin (Originea speciilor, capitolul Instinctul, paragraful Furnicile care fac sclavi):

„Altă-dată, atenția mi-a fost atrasă de vreo două duzini de furnici din specia care fac sclavi, alergînd pe un același loc, și după cum se vedea nu în căutarea hranei, ele s-au apropiat de o colonie independentă a speciei sclave (Formica fusca), și au fost alungate cu energie: uneori se agățau și cîte 3 furnici din specia sclavă de nicioarele individilor de Formica sanguinea care fac sclavi. Aceștia își ucideau fără cruțare micii dușmani și duceau cadavrele ca hrană la mușuroiul Formica sanguinea, depărtat la 29 yarzi: dar n-au fost lăsați să ia nici o pupă pentru a crește sclavi".

Adrian MINTULESCU

DESPRE TOATE - pentru toți!

GEORGE CHIȚULESCU, învățător din raionul Tîrgoviște, **dorește să afle ce este telepatia.**

Termenul *telepatie* (percepere de la distanță) a fost pus în circulație de lucrarea „Iluziile vieții" (1886), scrisă de membrii Societății engleze pentru cercetări psihice, fondată în 1882. Telepatia, facultate atribuită unor oameni de a percepe fenomene care nu sînt în raza simțurilor, precum și de a transmite gîndul la distanță fără intermediul organelor de simț, a devenit obiectul unor controverse între oameni de știință de mare prestigiu. Astfel, recent, s-au purtat vii discuții în legătură cu fenomenele parapsihice. Parapsihologia, (după prof. L. L. Vasiliev, șeful catedrei de „sugestie la distanță" a Universității din Leningrad) studiază — printre altele — manifestările parapsihice umane și perceperea nemijlocită de către oameni a ceea ce conține psihicul altor oameni (telepatie). Prof. L. G. Voronin șeful catedrei de activitate nervoasă superioară a Universității din Moscova, susține că telepatia nu reprezintă o problemă științifică și că majoritatea faptelor de telepatie constituie coincidențe pe care le memorăm și în care începem să credem. Savantul afirmă că nu există fenomene suprasenzoriale. Altfel privește lucrurile P. I. Guliaiev, doctor în științe biologice, șeful laboratorului de cibernetică fiziologică a Universității din Leningrad, care arată că funcția telepatică constituie o realitate și că ea a căpătat numele de *„fenomenul psi"*, iar informația respectivă e denumită *„telepatemă"*. P. I. Guliaiev afirmă că transmiterea telepatemei are loc în afara organelor de simț cunoscute, nedepinzînd de distanță și că *fenomenul psi* îl deosebește pe om de clasa mașinilor cibernetice. Vedem, așadar, că problema rămîne încă deschisă...

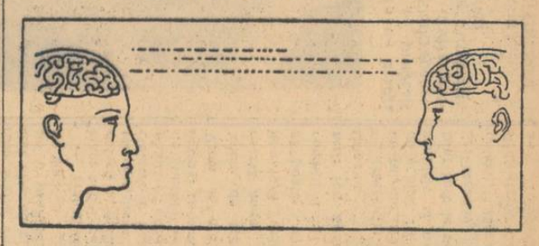

CRISTESCU A. EMIL, salariat din Roman, **întreabă: Cine a scris cuvintele și cine a compus melodia „Internaționalei"?**

Muncitorul francez Eugène Pottier a scris, în iunie 1871 — anul Comunei din Paris — textul cîntecului revoluționar *Internaționala*, pentru melodia compusă la acordeon de muncitorul din Lille, Pierre Degeyter. *Internaționala* a fost interpretată pentru întîia oară, în public, la sfîrșitul lui iulie 1888 (un an după moartea autorului textului), cu prilejul unei festivități organizate sub auspiciile Sindicatului vînzătorilor de ziare. În 1900, la Congresul internațional al Partidului Muncitoresc Francez, de la Paris, delegații țării gazde lansară *Internaționala*, care deveni curînd imnul întregii lumi muncitoare.

Tov. **AMILCAR PAROCEA**, constructor de sere, **ar vrea să știe: „Cum arătau primele arcuri de triumf și în ce scop și unde au fost ele construite?"**

Primele arcuri de triumf au fost construite de romani și datează din anul 556 în.e.n. Ele erau un fel de porți de mari proporții, înălțate în vederea sărbătoririi unui om sau a unui eveniment glorios. La început erau simple construcții din lemn, sub care defilau învingătorii și care dispăreau îndată după consumarea ceremoniei pentru care fuseseră înălțate. Curînd, arcuri monumentale durabile înlocuiră provizoratul. Ele aveau fie o singură deschidere, fie două, cînd serveau drept poartă de intrare unui oraș. Mai tîrziu fură construite arcuri de triumf cu trei deschideri: prin centru treceau caii și trăsurile, iar prin părțile laterale, înguste, pietonii. Cele mai frumoase monumente, de acest gen, au fost înălțate sub domnia împăraților Fabius, Augustus, Drusus și Germanicus, Claudius, Titus, Traian, Septimiu Sever și Constantin. Ele erau bogat ornamentate cu basoreliefuri sculptate de cei mai renumiți artiști ai timpului, fiind construite la Roma și în împrejurimile ei — pe via Appia și Flavinia — în dreptul marilor drumuri militare pe unde reveneau, din bătălii, armatele.

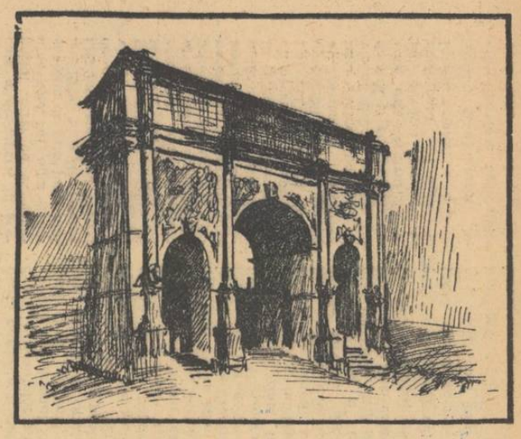

IOAN HENȚIU din Deva, **ne solicită să publicăm un material în legătură cu realizarea fotografiilor cu aparatele SMENA 2 și SMENA 6.**

Smena 2 are caracteristicile: *f* = 4 cm — luminozitate 1 : 4,5 — expunere 1/10...1/200 s și B — distanțele limită 1,3 m ∞ Pentru fotografiere, se introduce filmul în aparat, se reglează distanța, apoi timpul de expunere și diafragma, se armează aparatul, se declanșează și se întoarce filmul cu un cadru. Smena 6: f = 4 cm — luminoz. 1 . 4 — exp. 1/5... 1/250 s și B — dist. limită 1 m ∞ Se procedează la fel ca mai sus. Smena 6 are, în plus o scală ajutătoare la diafragmă și timpi de expunere, care se aplică astfel: din valoarea indicată de un exponometru se scade valoarea de pe scala ajutătoare din dreptul diafragmei alese (sau din dreptul timpului de expunere ales), iar diferența se pune pe scala ajutătoare a timpilor de expunere (respectiv a diafragmei). Pentru stabilirea exactă a timpilor de expunere și a diafragmei în diferitele anotimpuri, trebuie să țineți seama de: sensibilitatea filmului folosit — luna calendaristică — starea timpului (soare, înnourat, nori de furtună) — ora și subiectul de fotografiat. Pentru fotografierea la lumină artificială, veți ține cont de intensitatea luminoasă și de distanța dintre obiectul de fotografiat și sursa de lumină. În ambele cazuri se recomandă folosirea unui exponometru cu celulă fotoelectrică, care vă fereste de surprize.

VLADIMIR COȘOIU, student din Cluj, **ar vrea să afle date privind contribuția lui Jucovski la progresul aviației.**

Realizarea științifică a zborului este o cucerire a științei ruse, reprezentată — mai ales — prin marele teoretician **Nicolai Egorovici Jucovschi**, născut la 17.I.1847 în satul Orehovo. Aviația datorează lui Jucovschi — printre altele — două teorii importante: aceea privitoare la trasarea profilurilor de aripă și aceea privitoare la profilul elicelor. Lenin l-a numit pe Jucovschi, în decretul Consiliului Poporului din 3.XII.1920, „Părinte al aviației rusești".

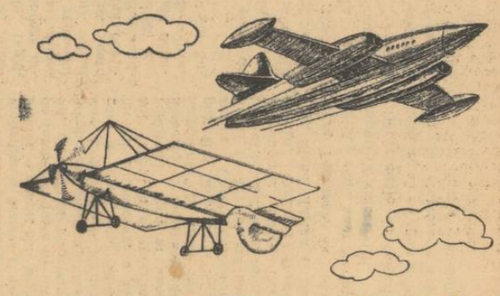

ȘAH

Partida circuit

1. e2-e4 (Nicolau), e7-e5 (Seimeanu)
2. Cg1-f3 (Troianescu), Cb8-c6 (Reicher)
3. Nf1-b5 (Urseanu), Ng8-e7 (Drimer)
4. c2-c3 (Braunstein), Cg8-f6 (Ghițescu)
5. 0—0 (Rotaru), 0—0 (Rădulescu)
6. d2-d4 (Nacht), Nc5-b6 (Partoș)
7. d4 : e5 (Radovici), Cf6 : e-4 (Soos)
8. Dd1-d5 (Günsberger), Ce4-c5 (Nicolau)
9. Nc1-g5 (Reicher), Dd8-e8 (Troianescu)
10. Cb1-a3 (Urseanu), a7-a6 (Rotaru)
11. Nb5-c4 (Partoș), Cc5-e6 (Braunstein)
12. Tae1 (Ghițescu), Ce6:g5 (Gheorghiu).
13. Cf3:g5 (red.), De8-e7 (Pavlov).

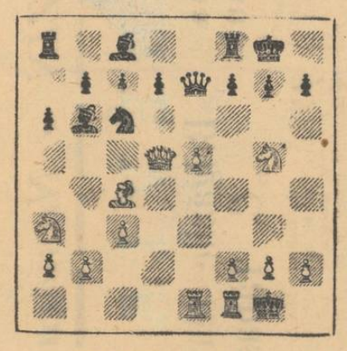

La solicitarea noastră, candidat maestru EUGEN RUSENESCU a mutat în poziția de mai sus:

14. Cg5-h3,

și a comentat astfel mutarea sa:

„Am preferat retragerea calului din g5 la h3 deoarece după 14... d7-d6 15. e : d6, D : d6 16. D : d6, c : d6 17. Ch3-f4 albul amenință să ocupe cu calul o excelentă poziție la d5, exploatînd imediat slăbiciunea pionului izolat din d6. În cazul cînd negrul adoptă o altă linie de joc, albul ar avea la dispoziție manevra Rgl-h1 urmat de f2-f4 cu puternic atac pe flancul regelui".

De subliniat faptul că mutarea efectuată de Eugen Rusenescu duce partida noastră circuit pe un făgaș diferit de cel cunoscut de teorie, în această poziție fiind utilizată mutarea 14. Dd5-d2 (Vasiukov — Tolus 1960). Reprezintă oare linia de joc adoptată acum o îmbunătățire a jocului alb? Viitoarele mutări ne vor demonstra aceasta.

Meciul de șah Botvinnik-Petrosian

Partida nr. 5

Alb — Petrosian	Negru — Botvinnik
1. c4, g6	28. Tc2, Re7
2. d4, Cf6	29. Cd2, c3
3. Cc3, d5	30. Ce4, Na5
4. Cf3, Ng7	31. Rd3, Td8+
5. e3, 0—0	32. Rc4, Td1
6. Ne2, d:c4	33. C:c3, Th1
7. N:c4, c5	34. Ce4, T:h2
8. d5, e6	35. Rd4, Rd7
9. d:e6, D:d1+	36. g3, Nb4
10. R:d1, N:e6	37. Re5, Th5+
11. N:e6, f:e6	38. Rf6, Ne7+
12. Re2, Cc6	39. Rg7, e5
13. Td1, Tad8	40. Tc6, Th1
14. T:d8, T:d8	41. Rf7, Ta1
15. Cg5, Te8	42. Te6, Nd8
16. Cge4, C:e	43. Td6+, Re8
17. C:e4, b6	44. Re8, Nc7
18. Tb1, Cb4	45. Tc6, Td1
19. Nd2, Cd5	46. Cg5, Td8+
20. a4, Ta8	47. Rf7, Td7+
21. b3, Nf8	48. Rg8 și negrul cedează, nemaiputînd evita pierderea de material. Cu această partidă, Petrosian a egalat. Scorul meciului: 2½—2½.
22. Te1, Ne7	
23. b4, c4	
24. b5, Rf7	
25. Nc3, Na3	
26. Tc2, C:c3+	
27. T:c3, Nb4	

Partida nr. 6

Alb — M. Botvinnik	Negru — T. Petrosian
1. d4, d5	16. Dh5, C:c4
2. c4, d:c4	17. C:c4, a5
3. Cf3, Cf6	18. Ce5, De7
4. e3, e6	19. Td2, f6
5. N:c4, c5	20. Cd3, e5
6. 0—0, a6	21. C:c5, D:c5
7. a4, Cc6	22. Dd1, Ne6
8. De2, Ne7	23. Te1, Tac8
9. d:c5, N:c5	24. h3, Db4
10. c4, Cg4	25. Te3, Tc4,
11. Nf4, Df6	26. b3, Tc6
12. Ng3, Cge5	27. Rh2, b5
13. C:e5, C:e5	28. remiză
14. Cd2, 0—0	Scorul meciului:
15. Tad1, b6	3—3.

Partida nr. 7

Alb — Petrosian	Negru — Botvinnik
1. c4, g6	8. C:c6, C:c6
2. Cf3, Ng7	9. 0—0, d6
3. Cc3, e5	10. Nd2, Ng4
4. g3, Ce7	11. h3, Ne6
5. Ng2, 0—0	12. b3, Dd7
6. d4, e:d4	13. Rh2, Tae8
7. C:d4, Cbc6	14. Te1, f5
15. Cd5, Rh8	37. N:c6, b:c6
16. Ne3, Ng8	38. c4, Re5
17. Dd2, Cd8	39. Ta4, Ta8
18. Tfd1, Ce6	40. Ta6, Rd5
19. Cf4, C:f4	41. b4, Rc4
20. N:f4, Dc8	42. a3, Rb5
21. h4, Te7	43. Ta5+, Rc4
22. Nf3, Nf7	44. Re3, a6
23. Da5, Ne8	45. Rf4, Rd5
24. c5, d5	46. Rg5, Te8
25. Nd6, Dd7	47. T:a6, T:e2
26. N:e7, D:e7	48. Ta7, Te5+
27. T:d5, f4	49. Rf4, Te7
28. Dd2, Nc6	50. Tb7, Re6
29. Td3, Nb5	51. a4, Rd7
30. Td4, f:g3+	52. Tb8 și Botvinnik cedează, pionii de pe flancul damei neputînd fi opriți fără pierderi. Petrosian a preluat conducerea: 4—3
31. f:g3, N:d4	
32. D:d4+, Dg7	
33. D:g7+, R:g7	
34. Tc2, Te8	
35. Rg2, Rf6	
36. Rf2, Nc6	

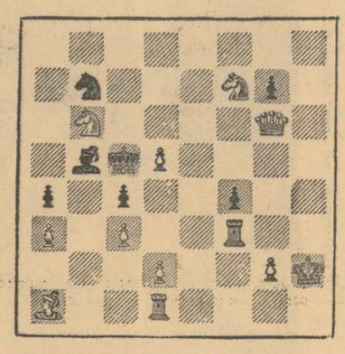

Albul joacă și dă mat în 3 mutări

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

ÎN PREAJMA PREMIEREI

Colectivul artistic al secției de estradă al Teatrului regional București pregătește vitoarea premieră : „Am trăit să văd și asta".

Din sală, regizorul Hari Negrin observă atent desfășurarea actului II, dă indicații regizorale. Mai sînt încă lucruri de pus la punct... multe scene se opresc și se reiau de cîteva ori.

...Cara Roșiori. Au apărut doi călători. Unul este foarte grăbit, celălalt din contra — ar vrea să nu sosească trenul niciodată. Călătorii sînt un doctor navetist (Mișu Popescu) care de-abia așteaptă să ajungă la București — și un pacient (Gh. Papanicola), care pentru a fi consultat este nevoit să alerge după doctor pînă la gară. Aurul holdelor de grîu este prezentat în tabloul „7 brutari și sacul cu făină" (Emilia Paul), în după care spectatorii vor fi prezenți la socotelile pe care și le fac doi soți colectiviști. Tabloul interpretat cu multă vervă de Mimi Munteanu și Petre Săcăleanu, a prilejuit direcției de scenă o ingenioasă idee regizorală, aceea a sublinierii cu o scenă de teatru de păpuși (minuitoare : Veronica Strugaru).

— Am căutat, ne spune directorul de scenă Hari Negrin, să utilizez în acest spectacol toate calitățile artistice ale interpreților, fapt care va prilejui frumoase surprize spectatorilor. Astfel, artista Mimi Munteanu — în afară de rolurile obișnuite... va dansa, iar dansatoarea Teo Covali face parte... dintr-un terțet muzical.

Mai aflăm de alte cîteva „surprize" ale spectacolului : cele trei berze (Mimi Munteanu, Maria Moraru, Ioana Popa), de vizita la spital (Mimi Munteanu, Mișu Papanicola, Sorin Ionescu), de aportul cîntăreților Rodica Paliu, Nicu Stoenescu și Petre Gusti și de o suită întreagă de scene și cîntece care prezintă viața nouă a satului colectivizat, ceea ce mărește desigur valoarea viitoarei premiere, destinată în deosebi colectiviștilor din regiunea București.

Sandu MARIAN

AVANGRONICĂ MUZICALĂ

Dirijorul iugoslav Djura Jacsic, oaspete al Filarmonicii. Solist: Vladimir Orlov. În program: Mozart, Haciaturian și Saint-Saens

Dirijorul permanent al Filarmoniciii din Belgrad, Djura Jacsic, va fi oaspetele țării și al primei noastre orchestre simfonice. El va conduce concertele din 13 și 14 aprilie, al căror program include alături de alte lucrări și Concertul pentru violoncel și orchestră de Aram Haciaturian. Această piesă concertantă a proeminentului maestru sovietic ne va oferi prilejul de a asculta pe admirabilul violoncelist Vladimir Orlov.

Arta lui Haciaturian a crescut și s-a dezvoltat pe solul străvechii culturi populare armene și orientale, îmbogățită de tradițiile simfonismului clasic rus și de noua concepție față de viață și societate, proprie artiștilor sovietici. Concertul pentru violoncel și orchestră este conceput în tradiționalele 3 mișcări. Între partea a doua și Final nu se face pauză. După o insuliețită primă parte, Allegro moderato, în care violoncelului îi revin melodii cantabile iar orchestrei tumultuoase ritmuri de joc, partea doua, Andante sostenuto, impresionează prin adîncimea lirismului ei, prin plasticitatea ei poetic-descriptivă. Finalul atacat cu impetuozitate valorifică formule ritmice și melodice pline de vitalitate, legate nemijlocit de folclorul armean și oriental.

★

Iubitorii muzicii lui Mozart, care în această stagiune au avut satisfacția de a-i vedea lucrările programate cu mai multă frecvență ca în trecut, se vor desfăta ascultînd uvertura la opera „Nunta lui Figaro". Deși liberă față de conținutul muzical al operei (liberă în sensul că nu conține nici un citat tematic din partitura operei), uvertura constituie un rezumat simfonic a ceea ce acțiunea scenică dezvăluie de-a lungul celor 4 acte. O bună execuție a uverturii „Nunta lui Figaro" ne cucerește prin volbura strălucitoare de imagini muzicale ce se ivesc prin desfășurarea ei extrem de vie și precisă.

★

Piesa de rezistență a dirijorului iugoslav este Simfonia III-a, în do minor, op. 78 de Camille Saint-Saens (1835—1921), „Cea mai importantă creație simfonică a lui Saint-Saens, Simfonia III-a în do minor, cu orgă și pian a avut prima audiție, intîmplătă cu un mare succes, la Londra, în anul 1885. Lucrarea este alcătuită numai din două părți, în care însă sînt contopite obișnuitele 4 mișcări ale ciclului simfonic : Allegro, Adagio, Scherzo și Final, înlănțuite două cîte două. Dedicată lui Franz Liszt, a cărui puternică personalitate domina viața muzicală a epocii, Simfonia III-a este o muzică romantică, cu mari acumulări de mijloace sonore, în dezvoltarea unui material tematic redus la esențial.

Partitura de orgă va fi susținută de Helmuth Plattner.

V. CRISTIAN

Au apărut în Editura Muzicală

MUZICĂ CORALĂ ȘI DE MASE

Dumitru Capoianu: Cinci cîntece din Ardeal.

PARTIDUL NE-A ÎNVĂȚAT — cor mixt : Muzica de Ioan Alexandrescu ; Versurile de Filip Stelian. MEREU ÎNAINTE — cor mixt și pian; Muzica de Marin Constantin ; Versurile de Tiberiu Utan.

MUZICĂ UȘOARĂ

Marius Mihail : Melodii alese ; **Ion Vasilescu :** Melodii alese — ed. a II-a.

MĂRUNȚICA : Muzica de George Grigoriu ; Versurile de Angel Grigoriu și Romeo Iorgulescu.

SERENADA TINEREȚII — cha-cha din filmul „Vacanță la mare" : Muzica de George Grigoriu ; Versurile de Mircea Block.

CRED CĂ M-AM ÎNDRĂGOSTIT — mambo din filmul „Vacanță la mare" ; Muzica de George Grigoriu ; Versurile de Angel Grigoriu și Romeo Iorgulescu.

CÎND PLOUĂ PESTE CASE — tango cha-cha; Muzica de Mișu Iancu ; Versurile de Mircea Block.

TE-AȘTEPT ÎN GARĂ — SÎMBĂTA... : Muzica de Emanuel Ionescu ; Versurile de Val Cebatenco.

DIN DRAGOSTE PENTRU TINE — cha-cha ; Muzica de Temistocle Popa ; Versurile de Mircea Block.

OCHI IUBIȚI : Muzica de Elly Roman ; Versurile de Radu Costăchescu.

TU NU-MI CERI LUNA : Muzica de Radu Șerban; Versurile de Constantin Cîrjan.

Prezențe românești peste hotare

De curînd artistul emerit, Mircea Popa, laureat al premiului „George Enescu", prim dirijor al Filarmonicii „Banatul" din Timișoara a susținut două concerte în R.P. Polonă. El a dirijat orchestra Filarmonică, avînd în program concertul pentru orchestră de coarde de compozitorul clujean Sigismund Toduță, concertul pentru vioară și orchestră de Max Bruch (solist, reputatul violonist polonez Statkevici) și simfonia de Cezar Franck.

L-am întîlnit pe dirijorul Mircea Popa la sosirea sa în București și i-am solicitat cîteva impresii asupra vizitei făcute.

— În primul rînd aș vrea să menționez omogenitatea orchestrei, fina muzicalitate și temeinica pregătire profesională a componenților ei. Am avut o legitimă satisfacție constatînd că, încă de la primele repetiții lucrarea lui Sigismund Todută a fost primită cu multă căldură, lucru care s-a manifestat și cu prilejul concertelor. Muzicienii polonezi de valoare au reliefat originalitatea stilului — inspirat din comoara folclorului românesc.

În regia lui Val Mugur, un colectiv de actori ai Teatrului Național din Craiova a pregătit piesa „Doi tineri din Verona" de W. Shakespeare. Iată-i în fotografia noastră pe doi dintre protagoniști : Niculae Scarlat și Vasile Albanezu, într-un moment de la repetiții.

Fotografia : A. CONSTANTINESCU

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„Lanterna cu amintiri"

Contemporan acelor străduințe — înfăptuirea de pasiunea pentru artă națională a pionierilor filmului românesc, — regizorul Jean Georgescu ne prezintă sub acest titlu modest secvențe din cele mai reușite creații artistice începînd cu „Războiul independenței", film de la premiera căruia a trecut peste o jumătate de veac.

Se pot distinge, astfel, unele trăsături caracteristice începutului cinematografiei noastre care îi fac cinste cu atît mai mult cu cît ele s-au afirmat în vremuri deosebit de vitrege : patriotismul și spiritul ei social protestatar, dezvoltarea ei în direcția legăturii cu bogatele tradiții ale artei literare și interpretative românești, varietatea genurilor dramatice abordate.

Faptul că puținele filme realizate în răstimp de 32 de ani — din 1912 pînă la eliberare — reflectă totuși cursiv problematica socială a acelor timpuri, îi-a permis regizorului să realizeze un montaj-cronică, elocvent pentru realitățile epocii și, totodată, pentru condițiile economice și tehnice precare ale primelor filme românești. Dacă latura documentar-instructivă, evident, primează nu este însă mai puțin adevărat că această antologie a filmului de altădată deține și o atractivă originalitate — firește, desori naivă, — în reconstituirea filmică a vieții, în jocul unor mari interpreți de teatru confruntați pentru prima oară cu exigențele aparatului de luat vederi sau al unor tineri actori de atunci deveniți în zilele noastre prestigioase personalități artistice. Într-un cuvînt, un prilej de a omagia arta înaintașilor cinematografiei noastre de astăzi.

E. CONSTANTIN

„Pescărușul negru"

Grigori Koltunov s-a impus în cinematografie ca autor a numeroase scenarii de certă valoare : „Al 41-lea", „O întîmplare extraordinară". În „Pescărușul negru", scenaristul Koltunov, inspirat de un fapt real, însăilează povestea micului cubanez Manolo, căruia viața l-a rezervat grele încercări — tatăl mort în luptă cu trupele lui Batista, mama omorîtă de bandele contrarevoluționare — dar al cărui suflet e încă deschis bucuriilor vieții, visului avîntat, romantic, încrederii în oameni. Din păcate însă, regia, semnată de același Koltunov, n-a reușit totdeauna să estompeze unele stridențe supărătoare ale scenariului. Ne referim îndeosebi la scena dialogului dintre Manolo și mama lui — în preajma plecării acesteia într-un căun din munți, ca învățătoare, — a cărei lortă emoțională e slăbită de o însemnată doză de convenționalism fad, la scenele de pe vas în care precipitarea evenimentelor nu mai lasă loc motivării logice a psihologiei personajelor etc. Dar regizorul își la revanșa în cîteva scene de mare frumusețe poetică cum ar fi acelea ale dansului Panchitei pe plajă sau jocul cu valurile al lui Manolo în primele secvențe ale filmului.

I. DELEANU

„TURNEUL VESELIEI"

Promisiunea din titlu este doar în parte împlinită pe ecran. Textul de la care pornește această revistă cinematografică muzicală — rivalitatea a două mici formații artistice aflate în turneu de vară pe coasta dalmată — e destul de șubred și nici nu dezlănțuie cascada de situații comice pe care începutul ne îndeamnă să le prevedem .Totuși, vesela nu-i lipsește filmului, care face însă apel la o sumă de trucuri și poante „tradiționale" ale genului.

„Turneul veseliei" conține episoade amuzante și unele înțepături satirice bine țintite (secvența din limuzina turistelor străine ; amendarea ambițiilor vedetiste deplasate ale unora din artiști ; improvizația finală cînd cele două trupe rivale se unesc etc.). Cîteva melodii și momente coregrafice pe ritmuri moderne se împletesc de-a lungul acțiunii, care n-a beneficiat însă de risipă de verva, fantezie comică și originalitate din partea scenaristului Mihailo Habul și a regizorului Zorz Skrigin.

Este un divertisment nepretențios, cam banal, filmat însă cu acuratețe și dezinvoltură. Merită apreciată lipsa oricărei căutări a efectelor spectaculoase, vinate îndeobște în producțiile de acest tip, care scontează pe succesul montărilor de anvergură.

Mihail LUPU

LA REPETIȚIE...

„Acuzarea apără!"

Teatrul pentru tineret și copii se pregătește pentru a prezenta o nouă premieră. Este vorba de lucrarea „Acuzarea apără!" a dramaturgului Ștefan Berciu, cunoscut spectatorilor și ca autor al pieselor „Cine a ucis" și „Oameni și umbre"

Înainte de a începe propriu-zis repetițiile piesei „Unchiul Vania" de A. P. Cehov, colectivul Teatrului „Constantin Nottara" a pornit o adevărată muncă de documentare, de cercetare și aprofundare a unui bogat material cu privire la această lucrare socotită ca una din cele mai mari opere ale literaturii clasice universale.

Au trecut trei luni deatunci și iată spectacolul devine tot mai mult o realitate. În cadrul muncii de pregătire, regizorul Ion Olteanu se oprește asupra celor mai mici detalii, dorind să realizeze un spectacol omogen, plin de adîncime și de poezie. Discutînd despre concepția regizorală a noii premiere, directorul de scenă ne spus că dorește să imprime spectacolului un ritm foarte viu, urmărind mai ales ca el să însemne o profundă dezbatere de idei.

— Ținem să ne exprimăm astfel părerea răspicat că și astăzi, în multe țări din lume în care societatea e bazată pe exploatare, există mii și mii de unchi Vania și de Astrovi care sînt distruși. Vrem să arătăm lumii tinere de spectatori această mare pagină a literaturii universale, ca să poată vedea în ce condiții s-au format bunicii lor, ne declară Ion Olteanu.

...Observăm că se repetă într-un frumos spirit de echipă. Ne notăm personajele și numele artiștilor care le vor da viață: Serebreacov (Aurel Rogalski), Elena (Eugenia Bădulescu), Sonia (Liliana Tomescu), Vania (George Constantin), Astrov (Ludovic Antal), Telegihin (Mihai Herovianu), Maria (Angela Teodorescu), Doica (Jeni Argeșeanu), Argatul (Ilie Traian). Decorurile sînt realizate de Mircea Marosin, iar costumele de Olga Scorțeanu.

— Pe cînd premiera ?

— Întrebăm pe regizor.

— La mijlocul lunii viitoare !

S. N.

PORTATIV

● *CUNOSCUTUL cîntăreț sovietic Ivan Petrov s-a bucurat de un deosebit succes la Paris, unde a interpretat rolul titular din „Boris Godunov" de Mussorgski. De asemenea, apreciatul bas a susținut — ca solist — un concert în sala Pleyel, avînd în program arii din opere.*

● *SALA OLYMPIA din Paris a găzduit patru recitaluri ale celebrei cîntărețe de culoare Ella Fitzgerald, renumită interpretă a muzicii de jazz și a cîntecelor negre.*

● *FESTIVALUL de operă și balet de la Helsinki, programat în luna mai, va avea printre oaspeții străini de prestigiu ansamblul de balet al Teatrului „S. M. Kirov" din Leningrad.*

Din distribuție fac parte : Eugenia Eftimie, Ion Cosma, Gh. Vrînceanu, Dinu Ianculescu, Ion Manta, Nic. Pomoje, Ion Gheorghe Arcudeanu, Maria Comșa și alții.

Direcția de scenă aparține lui Constantin Codrescu, iar decorurile sînt semnate de Elena Simiriad-Munteanu.

Actualitatea cinematografică în lume

Debut regizoral la „Lenfilm"

Cu filmul pentru ecran lat „Cînd se desfac poduriile", produs de studioul „Lenfilm", își face debutul tînărul cineast sovietic Viktor Sokolov. Realizarea sa are drept erou un adolescent, Valerka, pășind în viață dornic să întîptuiască lucruri extraordinare, lăsîndu-se însă lurat uneori de aparențe seducătoare.

Filmul abordează cu finețe și spirit de pătrundere universul sufletesc al tinerei generații. Iar principalii interpreți sînt și ei tineri. Vladimir Kolokolțev îl întruchipează pe entuziastul, naivul și pripitul Valerka. Partenerii săi sînt Ia Arepina (cunoscută din „Fata căpitanului" și „Balada voinicului") și Leonid Bikov (neuitatul protagonist din „Dragostea lui Aliosa").

Un grenadir francez al lui Napoleon pe scuter ? Nu trebuie să vă mire. Este un moment de răgaz în timp ce se filmează „Război și pace", ecranizarea monumentalului roman al lui Tolstoi, pe care o realizează Serghei Bondarciuk.

A 5-a întîlnire cinematografică de la Prades

Localitatea Prades (din regiunea Pirineilor orientali) a fost scoasă din anonimat grație activității pe care o desfășoară aci, marele violoncelist Pablo Casals. Pe lîngă festivalurile muzicale, la Prades au loc de cîțiva ani întîlniri cinematografice, reunind filme și cineaști de prestigiu din întreaga lume.

În 1963, cea de a cincia ediție a acestei manifestări, programată între 17 și 23 iulie, va avea ca președinți de onoare pe René Clair și Pablo Casals. Vor fi atribuite două mari premii — unul pentru filme de lung metraj, celălalt pentru scurt-metraje.

„Pămîntul îngerilor" premiat la Mar del Plata

Filmul „Pămîntul îngerilor" al regizorului maghiar Revesz György a cucerit la recentul Festival internațional al filmului de la Mar del Plata (Argentina) premiul I. Este o ecranizare a unui roman de Kassak Lajos, publicat în 1920. Pe ecran reînvie lumea unui cartier muncitoresc din Budapesta în primele decenii ale secolului nostru.

După cum se știe, filmul urmează să ruleze în curînd și pe ecranele noastre. Pe genericul acestei realizări figurează actori cunoscuți publicului nostru cum ar fi : Tolnay Klari, Maklary Zoltan, Molnar Tibor și Zenthe Ferenc.

Premiera filmului „Leopardul" la Roma

Ultimul film realizat de marele cineast italian Luchino Visconti (din a cărui creație vom avea și noi prilejul să vedem în curînd „Rocco și frații săi") este o adaptare a romanului „Leopardul" de Giuseppe Tomasi di Lampedusa. Filmul a fost prezentat nu de mult în premieră mondială la Roma, fiind primit cu mare căldură.

Este o amplă evocare istorică a Siciliei în epoca de avînt a luptei pentru unitatea Italiei, de descompunere a feudalismului. Echipa de actori servește calitatea filmului : Burt Lancaster (prințul de Salina), Alain Delon (Tancred, nepotul său), Claudia Cardinale (Angelica).

În studiouri – pe ecrane

● **DUPĂ seria de eroi cu pelerină și spadă din „Cocoșatul", „Miracolul lupilor", „Omul cu masca de fier" etc., Jean Marais va reapare pe ecran în ținută civilă contemporană. El va interpreta filmul „Onorabilul Stanislas", pe care îl realizează regizorul Jean-Charles Dudrumet.**

● **REGIZORUL Konstantin Voinov, realizatorul unor filme de calitate ca „Cei trei din pădure" sau „Lumină în întuneric", a terminat un film consacrat tinerei generații, avîntului în muncă și frumuseții morale a tinerilor constructori ai comunismului dintr-un îndepărtat oraș nou, creat în Nord. În rolul principal : Oleg Tabakov.**

● **SHIRLEY MAC LAINE, (protagonista filmului „Apartamentul") reapare pe ecran în realizarea regizorului Robert Wise „Doi într-un balansoar".**

● **SĂLVAREA unor exploratori belgieni, rătăciți în ținuturile vecnic înghețate ale Antarcticei, de către un aviator sovietic și tovarășii lui — acesta e subiectul noii realizări a studioului „A. Dovjenko" din Kiev, intitulată „Legea Antarcticei". Regia e semnată de Simonel Levciuk, iar interpreții piloților sovietici este actorul V. Safonov.**

● **PREMIUL „Panglica de argint", decernat anual în Italia celei mai valoroase artiste de cinema, a revenit pe anul 1962 popularei actrițe Gina Lollobrigida, pentru rolul interpretat în filmul „Venus imperială".**

● **DUPĂ filmul „Moramboo" (coproducție franco-nord-coreeană), anunțat și pe ecranele noastre pentru lunile următoare) regizorul francez Jean-Claude Bonnardot a terminat recent al doilea film al său, „Balada despre un derbedeu", avînd ca protagoniști pe Laurent Terzieff, Hildegarde Neff, Philippe Noiret, Michel Vitold etc.**

● **A ÎNCEPUT că ruleze în Franța cel mai recent film al cunoscutului cineast René Clément (realizatorul ecranizării după „Gîrval se"), intitulat „Ziua și ora". Alături de principala interpretă Simone Signorei, în film apar Stuart Whitman, M. Picolli și Geneviève Page.**

● **„RADIO ȘI MEDICINA" se intitulează un interesant documentar realizat de cineaștii de la Studiul de filme de popularizare științifică din Moscova. Filmul povestește despre prețioase cercetări medicale în domeniul bolilor de stomac, inlesnite cu ajutorul „radiopilulei", dispozitiv care permite consultarea aparatului digestiv prin radio.**

BREVIAR

Pe scena brașoveană

O nouă premieră la Teatrul de Stat din Brașov : spectacolul cu piesa „Logodnicul de profesie se însoară" de scriitorul ceh Oldrich Danek. Din distribuție fac parte : Ion Siminic, Vivi Candrea-Neleanu, Flavius Constantinescu, Nunuța Hodoș, Stefan Alexandrescu, Mada Florian și alții. Regia aparține lui Ion Simionescu.

Regizorul Dinu Cernescu conduce repetițiile în vederea realizării viitoarei premiere cu spectacolul „Vizita bătrînei doamne" a scriitorului elvețian Friederich Dürenmatt. În rolul Clarei Zahanassian va apărea artista emerită Jeni Moruzan. Pe Alfred III îl va interpreta artistul George Gridănuș ; rolul preotului a fost încredințat artistului emerit, Mișu Fotino, iar cel al profesorului artistului emerit Dem. Moruzan. În acest spectacol vor mai juca : Emil Siritinovici, Marusica Maximilian, Dan Puican, Dumitru Drăgan și alții.

Brigăzile teatrului „C. Tănase"

Teatrul „Constantin Tănase" nu va mai prezenta spectacole în premieră numai la sediu. Datorită unei inițiative recente, au fost constituite mai multe brigăzi artistice ale teatrului care urmează să dea spectacole în premieră, pe teme din viața întreprinderilor și uzinelor din Capitală, în sălile respective ale acestor întreprinderi. La realizarea unor asemenea premiere își vor da concursul Dorina Drăghici, Ion Antonescu-Cărăbuș, Mircea Crișan, Horia Șerbănescu, Radu Zaharescu, Didi Ionescu, Puiu Călinescu, Roxana Matei, Nicolae Nițescu, Horia Căciulescu, Ciupi Rădulescu și alții ; autorii de texte, între care Alexandru Andy, Sadi Rudeanu, Radu Stănescu, Angel Grigoriu, Romeo Iorgulescu precum și compozitorii Nicolae Patrichi, Florentin Delmar, George Grigoriu, Temistocle Popa. Spectacolele vor fi puse în scenă de regizorul Nicolae Dinescu.

NE VIZITEAZĂ

„Théatre de la Cité" din Paris va fi, la începutul lunii viitoare, oaspete al țării noastre. Colectivul de artiști francezi, aflat sub conducerea cunoscutului om de teatru, dramaturgul și regizorul Roger Planchon, va prezenta la București și Timișoara spectacole cu piesele „Georges Dandin" de Molière și „Cei trei mușchetari", dramatizare după romanul lui Al. Dumas.

„Théatre de la Cité" a întreprins turnee în Anglia, Elveția, Belgia, Germania, Olanda, Austria, Italia, Liban, Tunisia, Grecia, impunîndu-se prin seriozitatea repertoriului (între care piese de Shakespeare, Molière, Gogol, Brecht) și prin maniera modernă de prezentare a spectacolelor.

Scenă din spectacolul cu piesa „Cei trei mușchetari".

CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA

Teatrul regional București:

„POVESTEA ALEXANDREI SOKOLOVA",

adaptare după C. Vinogradskaia, de Dinu Cernescu

Transformarea pieselor de teatru în scenarii cinematografice și în filme este un fapt cunoscut, deși foarte rar. Transformarea inversă, a scenariului cinematografic în dramă, este, pentru a vorbi prudent, rarisimă, aproape necunoscută. Poate că tocmai de aceea, la săvîrșirea acestui tranzițiuri s-a angajat un dramaturg, ci un regizor, care a descoperit în scenariul scris de C. Vinogradskaia, al unui film sovietic de prin iunie 1930, virtuțile latente ale unui spectacol teatral de certă valoare educativă și mobilizatoare. Regizorul nu s-a înșelat, cu toate că prin aceasta nici scenariul cinematografic al scriitoarei sovietice nu a devenit dramă, nici Cernescu nu a devenit dramaturg. Rezultatul străduințelor sale nu prinde viața și nu se definește, decît pe scenă, ca spectacol. Dar aci, el apare foarte apreciabil, foarte apt de a răspunde scopurilor unui teatru popular, cu vie și directă acțiune didactică și agitatorică, așa cum este Teatrul regional, a cărui activitate se desfășoară mai ales în lumea satelor, a colectiviștilor și a tuturor lucrătorilor din agricultura socialistă.

Alexandra Sokolova este o țărancă săracă, asupra căreia condițiile de înapoiere intelectuală și morală ale sătăcieu au pus o pecete atît de puternică, încît, în epoca ultimei faze a luptei pentru înființarea și consolidarea colhozurilor, ea se vorbește încă „vrute și nevrute" cu privire la măsurile proiectate ale colectivizării, și declară cu o condoare plină de tristețe că drumul spre fericire sale de viață a fost drumul „bisericii și al popilor". Totuși, sufletul ei curat, setea neînvinsă pentru o viață mai bună, încrederea obscură dar puternică în forțele poporului, în rînduielile noi, o fac spectator al partidului, că departe de a fi o dușmancă, așa cum au categorisit-o la început unii fanatici ai hîrtoagelor și sentințelor birocratice, Alexandra Sokolova reprezintă însăși tipul energiei, inteligenței și devotamentului popular, a cărora descătușare decide victoria socialismului la sate, și însăși victoria construirii societății socialiste și comuniste. Astfel, trezind această conștiință bogată dar cețoasă, conducînd-o pas cu pas pe drumul unei noi înțelegeri a vieții, insuflîndu-i curajul acțiunii și încrederea aprigă în biruința poporului, partidul o transformă pe Alexandra Sokolova într-o minunată luptătoare a noului. Aleasă președintă a colhozului abea închegat în satul său, Alexandra Sokolova se dovedește, spre rapida dezmințire a zimbetelor sceptice cu care e întîmpinată, posesoare a tuturor calităților necesare acestei sarcini de mari dificultăți. Aceste calități le afirmă și le călește în însăși exercitarea funcției sale. În lupta dusă de ea pentru consolidarea acestei celule a agriculturii socialiste, care este colhozul în frunteа căruia se află. Lupta grea care cuprinde deopotrivă eforturile Alexandrei Sokolova, apropiate analfabetă, de a învăța carte și de a-și îmbogăți neîncetat cunoștințele, împlinirea îndatorîrilor sale de soție și mamă, ca și acțiunea de ridicare și promovare a tineretului, de mobilizare a femeilor etc., etc. Afirmarea și călirea acestei minunate personalități de conducătoare, organizatoare și luptătoare, nu se desăvîrșesc pe un drum presărat cu petale de trandafiri : o dureroasă dramă intimă este numai unul din aspectele dificultăților pe care Alexandra Sokolova trebuie să le învingă pe nou său drum, căci prima piedică e este însuși eșul său, țăran cu o mentalitate înapoiată și incremenită, incapabil să înțeleagă evoluția soției sale.

Povestea Alexandrei Sokolova este o replică plină de tîlc a Cenușăresei lor din basmele de odinioară. O viață și un om se transformă ca prin minune, dar singura minune este lupta pe care o dă, pentru semenii săi, omul însuși. Autorul acestei minuni, care în vremea noastră se înfăptuiește în proporții de masă, este partidul și programul său de încredere nestrămutată în om.

Actualitatea cea mai imediată a acestui spectacol rezultă din ideea promovării femeilor în sarcini de răspundere, pe întreaga suprafață și complexitate a procesului de construire a socialismului. Că această idee se realizează în condițiile concrete ale luptei pentru agricultura socialistă, e de natură a sublinia fondul ei de actualitate, mai ales astăzi cînd ne apropiem de ziua în care vom aniversa împlinirea unui an de la încheierea procesului de colectivizare. Sînt destul de numeroase gospodăriile colective din țara noastră care au în fruntea lor președinți-femei, femei dintre care nu puține au reeditat destinul Alexandrei Sokolova, dovedindu-se de o seamă și ele de aceeași valoare cu ea.

Amintindu-ne de cele spuse pe la începutul acestei cronici cu privire la filtrarea în scenariu dramatic al scenariului de film, vom face cititorului surpriza pe care a avut-o și spectatorul, de a-i spune că prima caracteristică a spectacolului este utilizarea masivă a... filmului. Fundalul scenei este un ecran, pe care se perindă aproape fără întrerupere, diferite imagini de viață colhoznică, extrase din diferite filme sovietice. Printre acestea, sînt intercalate în mod ingenios și unele imagini în care apar chipurile eroilor dramei, sub chiar chipul actorilor care interpretează pe scenă. Această suită de imagini filmate, constituie, după cum ne spune programul, un „comentariu" cinematografic, termen care spune mult mai puțin decît trebuie căci filmul indeplinește aci funcția unui decor dinamic și variat, prețios și a unui factor de atmosferă, funcții pe care nu le poate îndeplini scenografia propriu zisă față de textul scenariului dramatic, care este, el însuși, aproape un montaj, prin suita dinamică vertiginoasă a diferitelor scene. Nu știu dacă prezența și rolul activ al filmului au fost cuprinse în această adaptare dramatică după un scenariu de film. Poate că ea se datorește regizorului spectacolului, George Teodorescu, dar indiferent cui s-ar datora, ideea este bună și își îndeplinește scopul, care este acela de decor și atmosferă a unei piese ce trebuie jucată foarte rapid, și pe planuri mereu altele. Senzația de film cu a treia dimensiune, pe care neadat-o cîndva spectacolul trupei cehoslovace „Lanterna magică", creează aci senzația autenticității și a vieții, creînd în același timp o perspectivă mai vastă decît ar îngădui textul însuși.

Spectacolul este, în totalitatea sa, viu, rapid, limpede, el acționează direct și neîntîrziat asupra spectatorului, regizorul găsind nu rareori soluții foarte ingenioase, care unesc solemnitatea conținutului cu simplitatea mijloacelor (ca de pildă, scena finală, discursul deputatei Alexandra Sokolova, la tribuna Sovietului Suprem).

Interpretarea este de asemenea la înălțime, pe linia aceleeași concepții educative și agitatorice, fără concesii de simplism și vulgarizare. În rolul central și dominant al spectacolului, Victoria Dinu a creat o Alexandra Sokolova cu totul remarcabilă, înfiripată din intuiția foarte fină și exactă că saltul de conștiință al acestei femei, care trebuie să fie manifestat în fiecare detaliu al psihologiei sale, nu trebuie să șteargă și nici măcar să ascundă omenia simplă, sinceră, aproape naivă și rezervată, a acestui suflet candid. Prin aceasta, eroina și-a păstrat de-a lungul întregului spectacol o căldură și o sinceritate cuceritoare, sursă a întregii forțe emoționale a tuturor manifestărilor ei de luptătoare înaintată. În rolul secretarului de partid, Silviu Stănculescu a pus o simplitate și o înțelepciune de bună calitate, care însă ar fi mers foarte bine, cu un plus de energie în anumite scene. Ion Marinescu, actor plurivalent pe toate liniile dramei și comediei, a apăsat cam mult pe intențiile, juste de altfel, ale rolului birocratului devenit dușman, Stașkov. Constantin Răschiter, care a jucat rolul saboturilui Krivașceev, a făcut exces de compoziție, rezultatul fiind al unor numeroase momente de monotonie. În rolul inapoiatului Efim, soțul Alexandrei, Cornel Gîrbea a urmat perimetrul cel mai larg al rolului, fiind totuși convingător. Petre Dragoman, Corneliu Dumitraș, Elena Maican și Dumitru Fedoreac, au dat multă viață unor variate chipuri de colectiviști.

Dar scenele de colectivitate, ca să nu spun chiar de masă, sînt foarte artificiale, foarte minore. Trebuiesc revăzute.

Radu POPESCU

75

BIBLIOTECA CENTRALA
SIBIU

DIN CUPRINSUL ACESTUI NUMAR:

ANA ENE POVESTEȘTE...
„Cum am devenit campioană mondială"

POȘTA ÎN VIITOR
Un interesant reportaj științific

DE VORBA CU ARTISTA EMERITA EUGENIA POPOVICI

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Magazin

ANUL VII — Nr. 289 • Sîmbătă 20 aprilie 1963 • 8 pagini — 1.50 lei

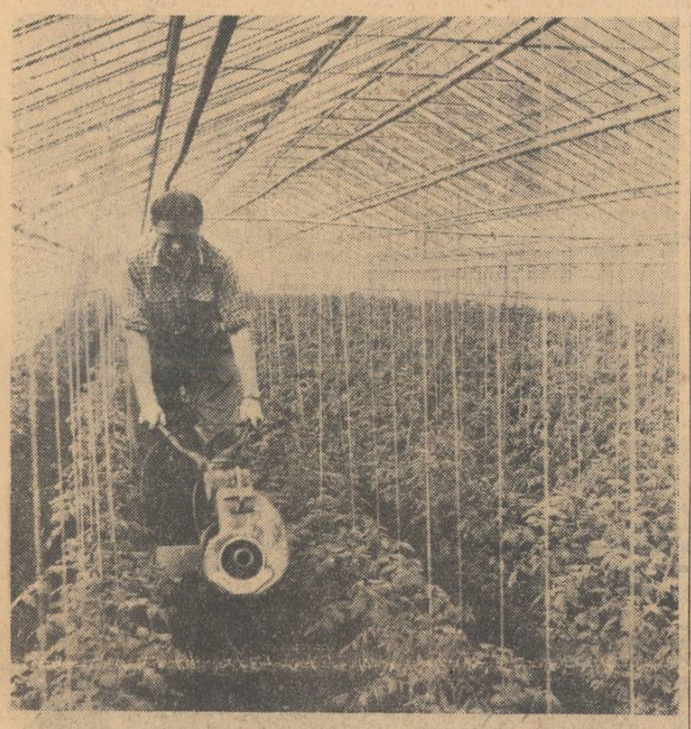

ORĂȘELUL DE SERE

Străzi minuscule despart între ele, pe distanțe de zeci de hectare, clădirile de sticlă cu acoperișuri triunghiulare, țuguiate. Înăuntru, ignorînd ploaia deasă și vîntul rece din această primăvară care și-a tot întîrziat sosirea, plantele, avînd din belșug tot ce le trebuie, își lăfăie la vedere verdeața crudă a frunzelor, coloritul florilor înmiresmate, legumele apetisante.

Ne aflăm în Codlea, localitate care, în mintea multora, a devenit sinonimă cu orașul florilor. Această reprezentare, justificată de faima pe care și-au cîștigat-o hortensiile, garoafele, frezia și liliacul Codlei, nu corespunde însă chiar întrutotul adevărului. Căci ponderea cea mai mare în producția serelor din acest oraș o dețin culturile de legume, care-s mai puțin aspectuoase și de loc parfumate, dar care în schimb îți lasă... gura apă. Cînd apar aceste rînduri primele lăstari de roșii de seră ale anului 1963 au și pornit către consumatori; cît privește castraveții, ei au fost livrați de întreprindere încă din primele zile din acest an, numai în luna ianuarie înregistrîndu-se o producție de aproape 2.000 kg.

Ca orice așezare a țării, și orășelul de sere de la poalele Măgurii crește necontenit. În unitatea nr. 2, bunăoară, în vara anului trecut au apărut 6 sere noi, iar în iarnă alte 5. Și în unitatea care poartă numărul 1, în această iarnă s-au construit încă

M. PAULIAN
Fotografii: Nicu VASILE

• *(Continuare în pag. 3-a)*

PROFESIUNEA DUMNEAVOASTRA?

La întrebarea aceasta, cîteva sute de tineri ne-au răspuns: muncitor, tehnician, maistru. Sînt răspîndiți prin fabricile și întreprinderile bucureștene.

De trei ori pe săptămînă, în mod sigur, îi putem găsi în același loc: Școala populară de artă din București. Atunci au aceeași profesiune: elevi. Timp de cîteva ore, ei deprind aici limbajul culorilor, arta scenică sau cea a sunetelor.

Fotoreportaj: S. STEINER

• *(Continuare în pag. 3-a)*

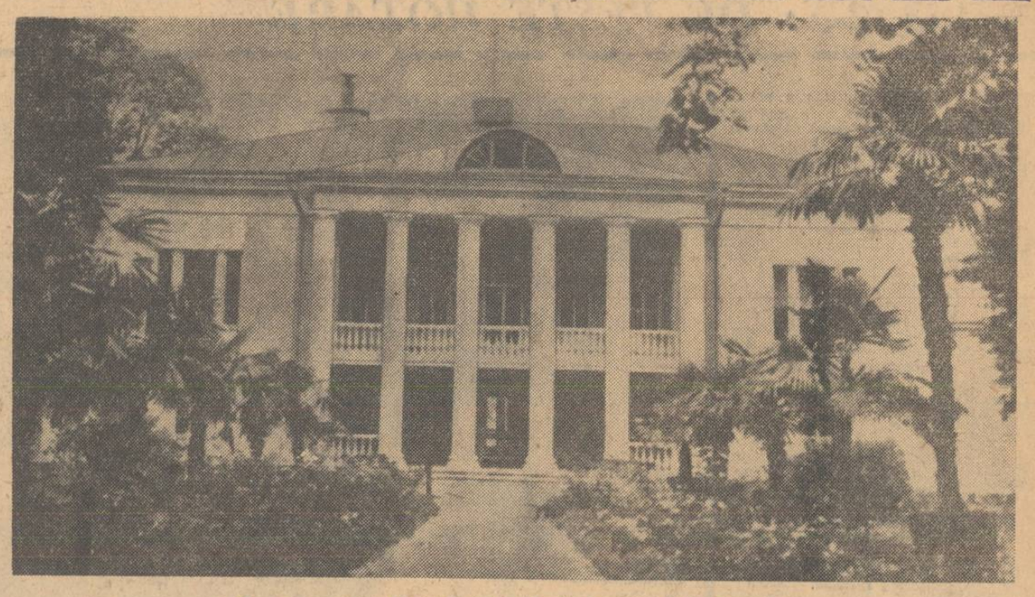

Casa-muzeu V. I. Lenin de la Gorki, din apropiere de Moscova

LA CASA-MUZEU „V. I. LENIN" DE LA GORKI

Localitatea Gorki este așezată în apropiere de Moscova, într-o regiune pitorească, la numai 35 km. Aici a trăit și muncit, în ultima perioadă a vieții sale, Vladimir Ilici Lenin, întemeietorul Partidului Comunist, făuritorul primului stat socialist din lume, conducătorul și învățătorul oamenilor muncii.

După numai 40 de minute de drum cu mașina, ne aflăm într-un frumos parc împrejmuit, în mijlocul molifților și al teilor, pe o înălțime de pe care se vede satul Gorki. Aici se află o casă cu etaj, împodobită cu coloane albe.

La intrare, unul dintre ghizii casei-muzeu ne conduce spre birourile muzeului. În incinta acestei clădiri se află și o sală de spectacole. Mai întîi am avut ocazia să vizionăm o serie de filme originale despre viața și activitatea lui Lenin. Iată ce ne spunea ghidul:

— Vladimir Ilici Lenin a venit prima oară la Gorki în septembrie 1918 pentru a se odihni și a-și reface forțele și sănătatea șubrezită de pe urma atentatului a cărui victimă fusese în acel an. După aceea, Lenin venea la Gorki în zilele de sărbătoare și în timpul concediului, iar de la 15 mai 1923 și pînă în ziua morții sale, a stat aici în permanență împreună cu Nadejda Konstantinovna Krupskaia și sora lui mai mică, Maria Ilinicina Ulianova.

La Gorki nu și-a întrerupt niciodată uriașa muncă de conducător al Partidului Comunist, al Statului Sovietic și al mișcării muncitorești mondiale. Paralel cu activitatea sa practică, Lenin a desfășurat și o importantă activitate teoretică. Aici s-a pregătit pentru congresele al VIII-lea și al IX-lea ale Sovietelor, pentru congresele al X-lea și al XI-lea ale partidului, pentru congresul al III-lea al Internaționalei Comuniste.

Ghidul ne arată pe rînd încăperile clădirilor. În aripa de nord a casei, Lenin a stat între 25 septembrie și 19 octombrie 1918. Camera în care a locuit este o odaie mică, modest mobilată, cu o sobă de teracotă și două ferestre care dau spre parc. Pe masa de lucru din această odaie, Lenin a scris cea mai mare parte din lucrarea „Revoluția proletară și renegatul Kautsky".

V. I. Lenin, la Gorki, în anul 1922

Lîngă această cameră se află odaia lui N. K. Krupskaia, tovarășa sa de viață și de luptă. Cea de a treia cameră a acestei aripi era o sufragerie mică.

Într-una din sălile acestei clădiri, există un desen al pictorului P. Vasiliev care îl înfățișează pe Lenin stînd de vorbă cu țăranii din satul Gorki. În general, cînd venea la Gorki, lui Lenin îi plăcea să intre în vorbă cu oamenii și să le afle frămîntările. La 9 ianuarie 1921, V. I. Lenin a luat cuvîntul la o adunare a locuitorilor satului Gorki. Pentru a-l asculta pe Lenin, au mai venit țărani și din alte sate.

V. I. Lenin a vorbit țăranilor despre hotărîrile Congresului al VIII-lea al Sovietelor din întreaga Rusie, despre planul de electrificare a țării, despre superioritatea gospodăriei colectivizate asupra micii gospodării individuale. Cu această ocazie, țăranii i-au pus lui V. I. Lenin numeroase întrebări la care ei au primit răspunsurile cuvenite. Locuitorii din satul Gorki i-au adresat lui V. I. Lenin rugămintea de a aduce lumină electrică în satul lor. V. I. Lenin i-a ajutat în această privință.

La muzeu se poate vedea în fotocopie un bilet al lui V. I. Lenin către directorul treburilor al Consiliului Comisarilor Poporului, din 18 ianuarie 1921, în care scrie: „Cu privire la iluminatul electric la Gorki: am primit o cerere din partea satului Sianovo (V-a fost retrimisă oare?). Cel în drept s-o cerceteze, deși mai e mult pînă atunci. Grăbiți oare rezolvarea întregii probleme?"

Marin BENGESCU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

MAGNETODIAFLUXUL — un nou aparat folosit în medicina românească

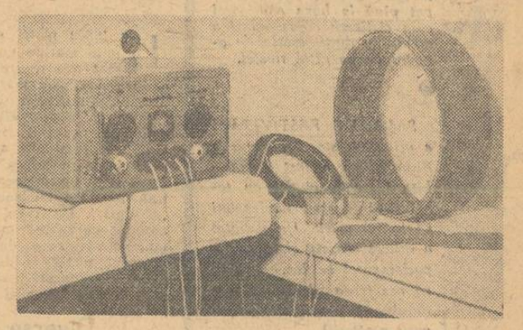

Ne aflăm în secția de electroterapie a Institutului de balneologie și fizioterapie. În cele șase boxe faci cunoștință cu fel de fel de aparate de electro și fototerapie, folosite în tratarea complexă a afecțiunilor reumatice, a căilor respiratorii, a sistemului nervos central periferic. O plăcuță indicatoare de pe ușa alăturată atrage atenția. Citim: **„Magnetodiaflux — cercetări în tematica I.B.F."** Pătrundem înăuntru. Pe două canapele albe stau întinși doi oameni. Corpul le este încins la gît și lombe (șale) cu selfuri circulare, iar în mîini au cîte un electrod de sticlă. Pe unele articulații le sînt aplicați electrozi magnetici de formă cubică. Asistăm — pe cît se pare — la o ședință de verificare a potențialului fizic uman al unor sportivi de performanță, deoarece omul care s-a eliberat tocmai acum de echipamentul acesta ciudat e un tînăr bine legat. Pare de vreo 25 de ani. Peste cîteva clipe, cînd la zbîrnîitul discret al aparatului ultramodern, de fabricație românească, becurile liliputane de semnalizare opresc funcționarea aparatului, nedumerirea noastră dispare.

— Experimentați vreo metodă nouă în medicina sportivă? — ne adresăm medicului șef de sector, dr. Armand Măcelariu.

— Noul aparat pe care-l vedeți are multe aplicații. Este același aparat despre care ați scris în reportajul „Medicina și agricultura". În ultimul timp a fost doar modernizat.

— Există elemente comune între aplicarea acestei metode în agricultură și terapia medicală umană?

— Desigur, biologia constituie un tot indisolubil. Celula funcționează la fel, atît la oameni, cît și la plante. Prin unele metode cu factori naturiști (electricitate, lumină, cîmpuri magnetice etc.) se produc stimulări în procesele enzimatice ale celulei, cu schimbări de ioni intra și extra celulari. Deci noua noastră metodă de electroterapie, care acționează prin cîmpuri electromagnetice, se adresează tocmai acestor fenomene comune din biologie.

— De cînd ați început cercetările cu noul aparat?

— Încă din noiembrie 1958, un colectiv al institutului nostru a urmărit acțiunea fiziologică și de histochimie asupra cobailor și la om, cu ajutorul cîmpurilor electromagnetice de regim continuu și întrerupte ritmic și aritmic. Experiențele efectuate timp de cinci ani cu ajutorul magnetodiafluxului inventat la noi, ne-au demonstrat eficacitatea lui fiziologică. De altfel, datele obținute pînă acum ne-au folosit la

Viorel LUPU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

Vedere parțială a serelor de la Codlea

Fotografia de sus: *Așa arată noul aparat românesc care produce cîmpuri electromagnetice*. Jos: *O pacientă la tratamentul cu „Magnetodiaflux"*

DE PRETUTINDENI

UN TON uriaș a parcurs distanța care separă insulele Bahamas de Norvegia în numai 50 de zile. Media zilnică parcursă de acest pește a fost deci de 160 km. ceea ce constituie pentru thoni un adevărat „record mondial".

●

NOILE medicamente descoperite în cursul ultimelor 25 de ani permit să se împiedice crizele de epilepsie în 80 la sută din cazuri.

●

ORCHESTRA studenților din statul Texas (S.U.A.) se poate lăuda că deține cea mai mare daira din lume. Diametrul ei este de 8,5 m. Cînd pleacă în turneu, orchestra transportă originalul și gigantical instrument pe o platformă specială.

●

LA BREMEN, în R.F. Germană, au fost descoperite exemplare ale unui ziar german din secolul al XVII-lea. Cele 83 de numere ale ziarului, intitulat „Einkommende Zeitungen", cuprind perioada de la 1 iulie pînă în septembrie 1650.

●

UN CETĂȚEAN suedez care ajunsese la o înălțime excesivă, 2,28 m., s-a adresat unui chirurg pentru a-i opri creșterea. Profesorul Gunnar Wiberg, din Lund a reușit să-l readucă la o talie mai... modestă. Faptul s-a produs acum cinci ani și recent ziarele din Stockholm, l-au relevat fără a menționa numele fostului gigant. Profesorul a reușit să-și „scurteze" pacientul făcîndu-i o incizie la pulpă, tăind din lungimea fiecărui femur. În continuare, el a reunit cele două extremități ale femurului și ajutat de un șurub, oasele au fost sudate ca după o fractură normală.

●

O OPERAȚIE puțin obișnuită a fost efectuată recent la clinica de pediatrie din Zürich. „Racientul", un copil italian de 16 luni. Micuțul a venit pe lume fără esofag. După naștere, el a fost alimentat cu ajutorul unei sonde care unea bucățile interioare de esofag artificial. În trei, patru săptămîni va fi necesară o nouă operație pentru ca în sfîrșit micuțul să poată mînca normal.

●

CHIRURGII de la Universitatea din Tokio au reușit să mențină în viață timp de 7 ore un câine, căruia i-a fost extirpată inima și înlocuită cu un motoraș cu o capacitate de 2 wați și cu două pungi de polietilenă în locul celor două despărțituri ale inimii.

●

IN ULTIMUL timp, noțiunile legate de Cosmos sînt folosite în mod frecvent. S-ar putea însă ca mulți să nu știe ce reprezintă un an cosmic. Anul cosmic — unitatea de timp care măsoară perioada de rotație a Soarelui în jurul centrului galaxiei noastre — este egal cu 200 milioane de ani terești.

●

LA UN CONCURS de căprioare care a avut loc nu demult în Australia, o căprioară mai bătrînă a fost eliminată din concurs și a fost suită într-un camion. Din spatele vehiculului, după ce a privit cu pasivitate la desfășurarea concursului, animalul a sărit jos, a alergat pînă la boxa căprioarei care cîștigase concursul și a zmuls cu dinții eșarfa de onoare de pe gîtul rivalei.

●

SALA DE FESTIVITĂȚI a oficiului stării civile din Birmingham a fost împodobită în chip ciudat cu tablouri, înfățișînd naufragiați în largul mării. Un deputat a ridicat această chestiune în parlamentul englez, arătînd că asemenea decor nu are darul să-i încurajeze pe tinerii căsătoriți.

●

INTR-O CAPCANĂ, iugoslavul Milan Stoikovici a petrecut 24 de ore în tovărășia unui lup. Omul s-a rătăcit în viscol și a nimerit în groapa în care se afla un lup. Omul și fiara au fost atît de înspăimîntați, încît s-au ținut departe unul de celălalt. Abia a doua zi, țăranul ce pusese capcana l-a eliberat de Milan Stoikovici, care albise peste noapte.

●

MUZEUL antarctic din Sydney s-a îmbogățit cu 40 de pești, găsiți conservați în gheață. Numărul peștilor polari ai muzeului se ridică la 1.200. Un pește cu spadă, cîntărind 122 de kilograme, era excelent conservat, deși a trăit probabil cu o sută de mii de ani în urmă.

●

CASE fără acoperiș sînt un lucru obișnuit în cele două orășele Pitura și Gatacos, situate pe coasta apuseană a Americii centrale. Sînt localitățile cele mai uscate din America de sud și poate chiar de pe glob, întrucît acolo plouă în medie doar o dată în 18 ani.

Un aspect de la grandiosul marș Aldermaston — Londra al partizanilor păcii din Anglia, care s-a încheiat printr-un mare miting cu aproape 100 000 de participanți. În fotografie, putem vedea capul coloanei în momentul în care pornește în marșul de patru zile spre capitala Angliei.

Apusul unei federații

În ziua aceea toridă conducători africani ai luptei de eliberare din Salisbury (capitala Federației Rhodesiei și Nyassalandului) convocaseră un miting împotriva robiei colonialiste. Oratorii care se urcau unul după altul la tribună erau adesea întrerupți de exclamațiile de protest ale femeilor și bărbaților la adresa colonialiștilor. În acele momente mulțimea se punea în mișcare, asemeni unui val marin. Dar nu numai ea. Sute de polițiști reținеau cu greu cîinii, care se zbăteau în curele, iar soldații din detașamentele de represiune apucau mai strîns armele automate, gata să tragă. Puțin mai departe de aceștia, alte sute de coloni înarmați stăteau pe capotele autocamioanelor, impresurați de mulțime ca într-un inel de fier. O singură scînteie, un îndemn erau suficiente pentru ca așteptarea încordată a mulțimii să se declanșeze într-o explozie. Masa de oameni își păstra însă calmul; ea nu se lăsa provocată de polițiști. Totuși, dacă undeva se isca vreo ceartă gata să provoace o încăierare între mulțime și poliție, atunci apărea un om care se îngrijea de ordine și îndemna: „Nu vă lăsați provocați de poliție! Nu-i oferiți vreun pretext!".

...Puțină istorie

Rhodesia are un trecut istoric zbuciumat. E vorba de istoria unui popor care a suferit invazia „civilizatorilor" colonialiști. La sfîrșitul secolului trecut, englezul Cecil Rhodes a cumpărat, pe nimica toată, de la regii Africei Centrale regiuni întinse pentru a le exploata. În baza „dreptului" de exploatare, Rhodes a guvernat ca un adevărat stăpîn autocrat, iar țările respective, Rhodesia de nord și de sud poartă încă numele lui.

Apoi pe măsură ce erau descoperite noi bogății, alți invadatori soseau în această parte a Africii. Influența lor a început să crească îndeosebi în Rhodesia de sud, (țară agricolă) unde 50 la sută din pămîntul cultivabil a fost ocupat de ei.

În cel de-al treilea deceniu al secolului nostru, Rhodesia de sud a primit din partea guvernanților de la Londra, un fel de autoguvernare. Acest „drept" era acordat numai pentru albi. Rhodesia de nord a rămas mai departe un protectorat britanic.

Începînd cu anul 1925 situația s-a schimbat datorită dezvoltării industriei miniere. Ea a căpătat o și mai mare amploare după cel de-al doilea război mondial, deoarece cerințele de minereu erau în creștere. În afară de corporația engleză „British South Africa Company" puternicele corporații internaționale ca „Anglo-American Corporation" și „Rhodesia Selection Trust", au pus stăpînire pe minele de cupru din Rhodesia de nord.

Cînd și în această parte a lumii avîntul mișcării de eliberare a luat amploare, virfurile conducătoare ale monopolurilor au căutat prin orice mijloace să împiedice această luptă, cu scopul de a-și menține mai departe dominația. Din această cauză s-a născut în 1953 „ideea" creării de către monopoliștii englezi a Federației Africii Centrale — cunoscută și sub numele de Federația Rhodesiei și Nyassalandului. Din ea au făcut parte trei state: Rhodesia de nord (bogată în minereuri de cupru, cobalt, crom, aur) cu o suprafață de 751.000 km. p. și o populație de 2.350.000 de africani și 76.000 albi; Rhodesia de sud (bogată în cereale) cu o suprafață de 389.000 km. p. și o populație de 2.830.000 africani și 228.000 de albi; Nyassaland — țară unde se găsește mină de lucru ieftină, cu o suprafață de 122.776 km. p. și o populație de 2.900.000 de africani și 9.500 albi.

În loc de jubileu

Încă din ziua constituirii federației, populația africană a văzut în ea o nouă metodă de asuprire colonialistă. De aceea, popoarele din aceste teritorii au început o luptă hotărîtă și organizată împotriva federației. Măsurile represive luate de colonialiști împotriva patrioților africani nu au putut stăvili avîntul luptei de eliberare. În două din cele trei colonii ale federației s-au obținut unele rezultate concrete.

Forțele patriotice din Nyassaland, exprimînd voința populației africane din această țară, au silit cercurile guvernante britanice să adopte unele măsuri. În urma tratativelor purtate la Londra, la sfîrșitul anului trecut, Anglia a fost nevoită să acorde dreptul Nyassalandului de a se retrage din Federația Africii Centrale. Astfel, la 1 februarie a.c. a luat ființă primul guvern din Nyassaland, condus de H. Banda, liderul partidului african din această țară.

În Rhodesia de nord, încă din luna decembrie a anului trecut s-a făcut un prim pas în vederea ieșirii țării din federație. Creînd un front unic, cu prilejul alegerilor pentru consiliul legislativ, candidații partidului unit al independenței naționale, condus de Kenneth Kaunda și ai partidului Congresul național african, condus de H. Nkumbura, au reușit să obțină 21 de locuri în parlament din cele 37. Cu toate că era avantajat de sistemul electoral, partidul rasiștilor condus de Welensky, primul ministru al federației, a suferit un eșec total. În urma rezultatelor, Londra a fost nevoită să accepte crearea în Rhodesia de nord a unui guvern de coaliție format din africani.

După victoria din decembrie, lupta pentru ieșirea din federație a continuat cu și mai mare intensitate. Pînă la urmă, ea a fost încununată de succes. La 29 martie, ca urmare a tratativelor de la Londra, dintre guvernul englez și reprezentanți ai populației africane din Rhodesia de nord, a fost recunoscut dreptul acesteia de a se retrage din federație. Într-o declarație dată publicității, după terminarea convorbirilor, cei doi reprezentanți ai populației africane K. Kaunda și H. Nkumbula, au subliniat că „Rhodesia de nord se va putea acum angaja pe calea independenței".

Așadar, în locul jubileului care ar fi trebuit să aibă loc cu prilejul împlinirii a 10 ani de la crearea federației, asistăm azi la apusul ei.

„Alternativa" din Sud

La tratativele mai sus-amintite a luat parte și primul ministru al federației, Roy Welensky. Împreună cu el a sosit, Winston Field, în calitate de prim-ministru al Rhodesiei de sud.

În zilele tratativelor, Welensky a făcut totul pentru a evita inevitabilul — ieșirea din federație a Rhodesiei de nord. Apoi, împreună cu Field el a cerut lui Butler, primul ministru adjunct al Angliei și ministru pentru problemele Federației Africii Centrale, ca guvernul englez să „acorde" independență Rhodesiei de sud. Cererea de a se acorda Rhodesiei de sud „independență", constituie o „alternativă" de ultimă oră a rasiștilor albi din sud, cu scopul de a-și menține dominația și de a împiedica rolul uriaș al mișcării de eliberare din Rhodesia de sud.

Intors la Salisbury, capitala fostei federații, fiindcă federația în mod practic a încetat să mai existe, Welensky încearcă, ca fost boxer, să-și atingă scopurile prin noi lovituri mai puțin „fățișe". În urmă cu cîteva zile, săptămînalul britanic „Tribune" a dat în vileag faptul că Welensky și Field au întocmit un plan în vederea unei eventuale uniuni între Rhodesia de sud și Republica Sud-Africană pentru „menținerea supremației albilor". Interesantă încercare de lovitură. Numai că ea ar putea să se întoarcă împotriva autorilor, pentru că se găsesc forțe mult mai puternice, care dau lovituri după care nu-ți mai revii. Acestea sînt popoarele africane din Rhodesia de sud și din Republica Sud-Africană.

Ion CHIREA

Meridiane

DUPĂ 18 ANI...

Într-una din celulele închisorii centrale din Viena a fost depus zilele trecute un om care de mulți ani ar fi trebuit să-și primească pedeapsa pentru nenumăratele sale crime. Numele său este Erich Rajakovic, exhauptsturmführer S.S., adjunctul, colaboratorul apropiat și complicele lui Adolf Eichmann, ucigașul a 6 milioane de oameni!

Nu e lipsit de interes să cercetăm felul în care acest criminal a reușit, timp de 18 ani de zile, să se eschiveze de a da socoteală pentru faptele sale. Dar mai întîi să vedem care sînt aceste fapte, răsfoind cîteva file din bogatul său trecut.

Născut la Triest pe cînd acest oraș mai făcea parte din Austro—Ungaria, Rajakovic, cetățean austriac după primul război mondial, și-a început „cariera" politică activînd în coloana a 5-a nazistă din Austria, cea care a pregătit terenul pentru funestul „Anschluss", din primăvara anului 1938, cu Reichul hitlerist. Legăturile sale cu Eichmann, care trăia și el, pe atunci, în Austria, datează încă din acea vreme.

Îndată după invadarea Austriei de către trupele hitleriste, tînărul avocat vienez Rajakovic s-a prezentat voluntar ca colaborator al lui Eichmann.

O lună după agresiunea împotriva Poloniei, adică în octombrie 1939, Eichmann l-a trimis pe Rajakovic în Polonia unde acesta a înființat, la Nisko, în Galiția, primul lagăr de exterminare nazist din această țară. Numai în cele patru săptămîni cît Rajakovic a condus lagărul, aici au fost uciși 6000 (mai precis 5995) de oameni! Pentru felul în care s-a achitat de această misiune, șeful său, Eichmann, a recomandat admiterea „voluntarului" Rajakovic în S.S. Iată ce scria Eichmann despre colaboratorul său într-o recomandare (care, spre ghinionul lui Rajakovic s-a păstrat și există în bogatul său dosar): „Rajakovic este în măsură să corespundă oricăror exigențe și execută în mod energic, rapid și corect (!?!) toate misiunile ce i se încredințează. Cu prilejul unei misiuni în Polonia (Galiția), care a durat patru săptămîni, el a demonstrat că știe să se descurce în orice împrejurare. Ca personalitate, este vorba de un om cu concepții clare, concepții cu un conținut național-socialist ireproșabil, avînd o conduită hotărîtă și sigură. Conduita sa generală face oportună promovarea sa în S.S. ca gradat".

Mîndru de uniforma sa neagră cu capul de mort, Rajakovic l-a însoțit pe șeful său Eichmann la Praga unde au înființat un oficiu special pentru deportări. Apoi a fost trimis din nou în Polonia cotropită unde s-a îndeletnicit cu „transmutarea" polonezilor din regiunile ce urmau a fi „germanizate".

Cînd în februarie 1941, primele deportări efectuate de naziști în Olanda cotropită au provocat o grevă generală în această țară, Rajakovic a fost trimis în Olanda în calitate de „specialist". El poartă răspunderea directă pentru trimiterea în camerele de gazare de la Auschwitz și alte lagăre a 60.000 de oameni nevinovați din Olanda și Belgia. Printre victimele sale se numără și Anna Frank, fetița de 13 ani al cărei jurnal reprezintă unul din cele mai emoționante acte de acuzare împotriva barbariei naziste.

Rajakovic a fost răsplătit de șeful său Eichmann printr-o citare pe ordin de zi, avansare la gradul de locotenent S.S. și însărcinarea cu alte misiuni importante și... profitabile.

În primii ani după prăbușirea Germaniei fasciste, prezența lui Rajakovic a fost semnalată la Viena și în alte localități din Austria. Dar fiindcă dispunea de destule mijloace materiale el a reușit să facă să i se piardă urma, schimbîndu-și totodată numele din Erich Rajakovic în „Enrico Raja". Ne mai simțindu-se însă, în siguranță în Austria, nici măcar astfel camuflat, a plecat în Italia de unde, prin intermediul unei asociații de într-ajutorare reciprocă a S.S.-iștilor, a ajuns în Argentina. Aici s-a reîntîlnit cu Eichmann dar, spre deosebire de fostul său șef, Rajakovic a avut „flerul" să dispară înainte ca prezența sa în această țară să devină de notorietate publică. În 1956 a sosit în orașul său natal Triest unde și-a procurat la consulatul austriac din localitate, un pașaport pe noul său nume, obținînd apoi, pe baza lui, permisia de stabilire pe timp nelimitat în Italia. În scurtă vreme „comerciantul" „Enrico Raja" a devenit o „persoană respectabilă" în rîndurile marii burghezii milaneze: locuia cu familia sa într-un cartier „select", avea două automobile și vilă lîngă Lugano, în Elveția.

„Enrico Raja" n-a avut însă parte de un trai tihnit îndelungat în Italia. Arestarea și apoi judecarea lui Eichmann au șubrezit terenul — pe care îl considerase atît de sigur — de sub picioarele lui. Numele lui Rajakovic a fost reamintit pentru prima oară în cursul anchetării lui Eichmann, apoi pomenit în mai multe rînduri în cadrul procesului acestui călău.

Reconstituirea trecutului lui Rajakovic și descoperirea firelor ce duceau spre „ascunzătoarea" sa milaneză n-au întîrziat. Prea erau multe victimele acestui sinistru criminal pentru ca să i se poată șterge urmele.

Simțind cum cercul se strînge tot mai mult în jurul său Rajakovic a fugit recent în Elveția, în speranța că va obține drept de „azil politic" de la autoritățile elveține. Dar autoritățile elveține l-au refuzat.

Zilele trecute, presa internațională semnala „dispariția" bruscă a lui Rajakovic din Elveția. Se zvonea că ar fi trecut în Germania occidentală în speranța că „colegii" săi S.S.-iști de ieri, azi personalități politice de vază în Republica Federală, îl vor ajuta să scape din „încurcătură", dnd a sosit vestea că Rajakovic se află arestat în Austria și că autoritățile judiciare din Viena au început anchetarea lui.

A. STANCIU

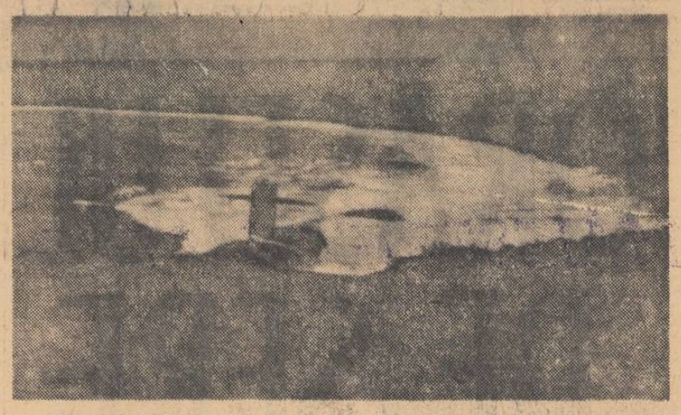

Ultima imagine a submarinului „Thresher", înainte de catastrofă

Tragedia submarinului „Thresher"

La 2 500 metri sub apă, la 220 de mile marine de Boston, s-a consumat una dintre cele mai mari tragedii din istoria marinei. Submarinul cu propulsie nucleară „Thresher", considerat de către cercurile militariste americane ca neavînd rival în privința vitezei, a razei de acțiune, a adîncimii pînă la care putea să se scufunde, a încetat la un moment dat să mai mențină legătura cu submarinul de escortă „Skylark". După ce căpitanul Harvey a anunțat că submarinul a atins adîncimea maximă la care dorea să ajungă s-a așternut o tăcere deplină. 12 ore după aceea pe suprafața oceanului a fost văzută o pată de ulei...

Diverse ipoteze

Referitor la cauzele pieirii submarinului s-au emis variate presupuneri. Adevărul, deocamdată, este păstrat secret la Pentagon sau nu a putut fi încă descifrat în urmele catastrofei. „Este zadarnic de a spera — spunea „Le Monde" — să poți face distincția între ceea ce se știe, ce se ignoră și ce se ascunde la direcția marinei din Pentagon. Caracteristicile, funcțiile și sarcinile „Thresher"-ului sînt dificil de precizat".

Din diversele relatări apărute în presa americană se pot desprinde totuși unele date cu privire la acest tip de submarin. El a fost lansat la șantierele navale din Portsmouth la 9 iulie 1960. Intrarea lui în serviciu a avut loc la 3 august 1961. Avea 83 de metri lungime și un deplasament de 3 750 tone. S-a afirmat că putea dezvolta o viteză de 64 km la oră, în imersiune, și că avea o autonomie de croazieră de 96 000 km. Despre el, autoritățile militare americane spuneau că se poate scufunda de 10 ori mai repede decît toate celelalte submarine americane. Fiind un vas destinat vînătorii de submarine el era înarmat cu un proiectil cunoscut sub numele de „subroc" — o armă care avea proprietățile torpilelor și rachetelor balistice. A costat aproximativ 57 milioane dolari. În momentul lansării acestui tip de submarin (alte unități de același tip se află în lucru) a fost descris, cu surle și trîmbițe, drept „cel mai perfecționat dintre submarinele de atac" cu propulsie nucleară. Aceste aprecieri propagandistice au fost contestate de o serie de personalități militare și politice americane și infirmate în mod tragic de fapte.

De ce s-a scufundat nava-amiral a flotei americane de submarine nucleare, prima navă de acest tip a cărei pieire este anunțată?

Înaintea accidentului fatal, „Thresher" fusese supus unei revizuiri complete și unor „lucrări speciale". Se afirmă că în timpul în care s-a aflat scos pe un așa-numit „doc uscat", submarinului i s-au adus o serie de modificări în suprastructură, necesitate de adăugirea unor echipamente noi. Lucrările au fost efectuate la Portsmouth. Cu acest prilej, o serie de ziare au făcut legătură între reparațiile efectuate altui submarin la aceeași bază — este vorba despre „Nautilus".

Cauzele par a fi deci legate de modificările aduse corpului navei. În goana după obținerea unor succese spectaculoase, care să facă să se șteargă cît de cît impresia proastă produsă de rămînerea în urmă pe alte planuri militare, strategii americani au pornit cu febrilitate la perfecționarea acestui tip de submarin. În ultima vreme s-au executat o serie de lucrări de perfecționare pripită a unor utilaje electronice aflate la bordul submarinului și de încercări de îmbunătățire a sistemului lansărilor de torpile-rachetă. Repeziciunea cu care s-a lucrat, goana după rezultate cît mai rapide, indiferent de preț (și nu este vorba de prețul în dolari) pare a fi cauza inițială a catastrofei. Potrivit datelor date publicității în vremea din urmă, în diferite ziare occidentale, se pare că tocmai în urma experimentării noilor utilaje și a „îmbunătățirii" armamentului și aparaturii s-a produs catastrofa. Punerea la punct a proiectilului „subroc" a fost, după cum se pare, experimentată „pe viu" în loc să fie făcută la un poligon submarin sau cu alte metode de experimentare utilizate în acest domeniu. În legătură cu aceasta, ziarul „Le Figaro" scria: „Ce s-a petrecut miercuri după-amiază pe bordul „Thresher"-ului? Printre toate ipotezele care ne vin în minte, nu poate să lipsească aceea cu privire la un accident datorat unei tragerі proaste cu „subroc", la o mare adîncime. Prezența a 17 tehnicieni civili la bordul submarinului dispărut dă greutate acestei ipoteze".

Relatarea ziarului francez întărește părerea, formulată nu o singură dată și mai înainte, că submarinele de acest tip nu au fost încă puse la punct. Cei ce au încercat să explice deci catastrofa printr-o „fatalitate" nu au șanse prea mari de a fi luați în serios.

Pentru a nu vorbi despre experimentarea unor noi arme, oficialitățile au recurs la diferite alte formule de expedient, chiar dacă acestea contraziceau aprecierile anterioare privind așa-zisele calități excepționale ale submarinului. Atenția comentatorilor a început să fie canalizată spre discutarea „viciilor de construcție". Se afirmă, printre altele, că lucrări importante ar fi fost făcute pentru crearea unei ușite, în vederea aruncării gunoaielor; aceasta ar fi necesitat facerea unui orificiu cu diametrul de un metru în corpul submarinului. Cum este greu de crezut că submarinul a mers luni și luni de zile fără să fi avut posibilitatea eliminării gunoaielor, este de presupus că acest orificiu a fost necesar efectuării experienței de care pomenea ziarul francez.

După cum se vede, pentru a ascunde faptul că s-au făcut experiențe primejdioase care au dus la pieirea a 129 de oameni, autoritățile au preferat să lase să se vorbească despre faptul că submarinele americane au serioase defecte de construcție sau că sînt retrimise în misiune fără ca să fi fost reparate cum trebuie după diferite accidente. Potrivit multor ziare, încă imediat după lansare, la bordul submarinului naufragiat, s-ar fi observat defecte în echipamentul electric și de primenire a aerului. În iunie 1962 submarinul a mai avut și o ciocnire cu un remorcher în rada portului Cap-Canaveral.

În legătură cu calitățile propriu-zise ale submarinelor (cele nelegate de capacitățile lui de luptă) ziarul american „Chicago Daily News" relata declarațiile făcute de vice-amiralul Hyman Rickover, denumit „tatăl" submarinelor nucleare americane, imediat după anunțarea catastrofei. Fără să dea vreun nume, fără să se refere la cazul submarinului „Thresher", vice-amiralul declara: „Mi-a fost dat în cîteva rînduri să mă găsesc la bordul unui submarin aflat la mari adîncimi și să constat că s-au produs defecțiuni în unele aparate deoarece unele piese erau fabricate din materiale necorespunzătoare. Dacă echipajul nu ar fi acționat cu repeziciune consecințele ar fi fost dezastruoase iar eu probabil nu aș mai fi fost astăzi aici".

„Un sicriu plutitor"

În ciuda unor aprecieri contrarii, oficialitățile afirmă că submarinul scufundat era în perfectă stare de funcționare. Amiralul Anderson a declarat că comandantul „Thresher"-ului i-ar fi confirmat înaintea plecării în ultima cursă certitudinea sa cu privire la capacitatea integrală a vasului. Relatări apărute în presa americană infirmă însă declarațiile oficiale.

Unii membri ai echipajului au prevăzut chiar posibilitatea unei catastrofe. Soția lui George I. Kie Secker, un electrician în vîrstă de 38 de ani, a declarat ziariștilor. „Soțul meu a lucrat cîte 12 ore pe zi și cîte 7 zile pe săptămînă pentru a face ca submarinul să fie gata. Dar el nu era gata în momentul cînd a fost pus din nou la apă. „Thresher" avea numeroase defecte după punerea lui în serviciu iar George spunea că este un adevărat sicriu plutitor. Părăsindu-mă (înaintea ultimei curse — n.n.) el mi-a spus: „Am sentimentul că aceasta va fi ultima noastră călătorie iar tu vei fi o văduvă bogată înainte de sfîrșitul săptămînii. Mor de frică!".

Electricianul Kie Secker nu era singurul membru al echipajului care împărtășea astfel de sentimente. Numeroși marinari — după cum semnalează „L'Aurore" — au cerut să fie mutați pe alt vas întrucît amenajările efectuate în vederea instalării unei noi arme nu le inspirau încredere. Rude ale marinarilor dispăruți au declarat unui corespondent al ziarului „New York World Telegraph" că nava nu inspira încredere. „Am auzit atît de multe lucruri proaste despre acest submarin încît mă temeam pentru soțul meu — a spus Mary Clier. El a cerut să fie mutat pe altă navă". Soția specialistului civil Laurence Witen, care se afla la bordul submarinului, a spus că „el nu avea încredere în acest submarin pentru că prea de multe ori nava a fost dusă pe docul uscat".

Pachetul misterios

După ce a devenit evident că nu există nici un fel de speranță pentru salvarea oamenilor de pe submarinul distrus au început cercetările pentru elucidarea cauzelor catastrofei. Presa a vorbit nu numai despre survenirea unui accident în timpul experimentării unei noi arme ci și despre posibilitatea explodării reactorului nuclear. Comisia de anchetă nu a lăsat multă vreme să se înțeleagă că ar fi elucidat cauzele. S-au făcut doar diverse încercări pentru a se sugera că ar fi fost exclusă o explozie a reactorului nuclear. Unul din vapoarele participante a descoperit chiar pe suprafața apei cîteva mănuși galbene și roșii aparținînd membrilor echipajului. „Descoperirea" mănușilor a putut fi prezentată deci ca o dovadă a distrugerii submarinului în alte condiții decît cele legate de o explozie nucleară care, firește, nu ar fi lăsat neatinse niște biete bucătele de cauciuc. Un distrugător a pescuit la rîndul său un misterios pachet care ar fi conținut „documente foarte importante" întrucît vaporul a primit ordinul să se îndrepte în cea mai mare viteză spre Newport.

Descoperirea mănușilor ca și a misteriosului pachet nu pot să contribuie cîtuși de puțin la liniștirea opiniei publice americane întrucît pericolul infectării apelor de pe coastele americane nu este eliminat. Chiar dacă reactorul nu a explodat, după distrugerea vasului presiunea enormă a apelor a zdrobit oricum învelișurile motorului. Cunoscutul biolog american Letchum, director-adjunct al Institutului oceanografic din Woods Hole, a afirmat că naufragiul submarinului va provoca o contaminare efectivă a apelor și că aceasta va începe să se resimtă peste cîțiva ani. Numeroși specialiști atrag atenția asupra faptului că apele contaminate vor fi purtate de către curenți de-a lungul țărmurilor americane spre regiunile Boston și New York.

Cercetările vor fi continuate — după cum se afirmă — cu ajutorul batiscafului „Trieste". Numeroși comentatori se întreabă — așa cum face și Léo Sauvage în „Le Figaro" — dacă autoritățile americane au dreptul să expună unei posibile contaminări radioactive pe cei doi oameni care formează echipajul obișnuit al batiscafului. Din această cauză unii observatori apreciază că referirea la posibila folosire a batiscafului face parte dintre acțiunile destinate să abată atenția opiniei publice de la adevăratele probleme pe care le-a ridicat scufundarea submarinului.

În zilele din urmă agențiile au transmis o serie de știri care permit să se creadă că autoritățile sînt în posesia tuturor datelor cu privire la cauzele catastrofei. Deocamdată acestea sînt ținute secrete. Comisia de anchetă și-a suspendat chiar lucrările pentru a putea să se întrețină — după cum anunță „France Presse" — cu o persoană care nu se află deocamdată la Portsmouth și a cărei identitate nu a fost divulgată. Amiralul Ramage, comandantul adjunct al flotei de submarine americane din Atlantic, însărcinat cu conducerea operațiilor de căutare a submarinului, a declarat că comisia și-a format o părere asupra cauzelor catastrofei dar că nu vrea să vorbească despre ele în public.

Consecințe neplăcute pentru Pentagon

Comentatorii americani precum și unii observatori din Europa occidentală consideră că pierderea submarinului „Thresher" va exercita o influență negativă asupra programului construcției de submarine nucleare americane precum și asupra planurilor de creare a forțelor atomice multinaționale în cadrul N.A.T.O. cu ajutorul submarinelor nucleare americane.

Cu puțin timp în urmă, amintitul amiral Rickover, conducătorul secției de reactoare navale a Comisiei americane pentru energia atomică, organizator al programului de construcții navale nucleare, declara că programul său „a ajuns la o răscruce de drumuri și într-un moment deosebit de critic". Nenumărate fapte arată că dezastrul s-a produs într-adevăr, tocmai în momentul cînd polemica dintre partizanii navelor atomice și adversarii lor ajunsese la un punct critic. Controversa se adaugă acelei dintre partizanii purtătoarelor de avioane nucleare și ministrul de război McNamara, adversar al construirii mai departe a acestor giganți extrem de nefolositori și vulnerabili.

Pe planul politicii externe, diplomații și militarii americani vor avea dificultăți serioase atunci cînd vor insista în vederea formării unei flote de submarine „Polaris" formate din echipaje internaționale. Este îndoielnic faptul că se vor găsi prea mulți voluntari care să se angajeze pe un astfel de submarin, în ipoteza că va fi reținut planul formării unor echipaje multinaționale. Separat de alte considerente, s-a văzut prea bine care poate fi soarta echipajelor de pe aceste submarine chiar atunci cînd ele sînt bine antrenate, chiar atunci cînd fac parte dintr-o singură națiune.

Drama submarinului „Thresher" a stîrnit compasiune pentru pieirea dramatică a celor 129 de oameni și pentru familiile lor îndoliate.

Drama submarinului a arătat cu putere unele din consecințele dezastruoase ale nebuneștilor pregătiri militare imperialiste.

Eugen PHOEBUS

LA CASA-MUZEU „V. I. LENIN" DE LA GORKI

(Urmare din pag. 1)

In iulie 1921, în casele țăranilor din satul Gorki s-a aprins becul lui Ilici. Țăranii i-au trimis o invitație lui V. I. Lenin ca să ia parte la sărbătoarea inaugurării iluminatului electric.

Fiind foarte ocupat, Vladimir Ilici n-a putut lua parte la serbare. El a răspuns invitației țăranilor: „Stimați tovarăși! Nu mă simt bine. Nu pot veni. Vă rog să nu mă așteptați și să începeți serbarea fără mine. Sper că mă veți scuza. Cu cele mai bune salutări și urări de succes. V. Ulianov (Lenin)".

De asemenea, în iunie 1921, V. I. Lenin petrecuse cîteva zile la Gorki. Intîlnindu-se cu țăranii de acolo, Lenin află că sînt nemulțumiți de lipsa de spirit gospodăresc care domnește în sovhozul „Gorki", în special de faptul că iazul în care înainte se creșteau pești se află în paragină. V. I. Lenin a luat imediat măsuri de îndreptare. După aceasta, el scrie un bilet directorului treburilor al Consiliului Comisarilor Poporului, N. Gorbunov, rugîndu-l „a găsi în Moscova un om priceput în piscicultură și amenajarea heleșteelor și a-l trimite la fața locului; a da sovhozului „Gorki" sarcina: să atragă numaidecît pe țăranii din satele din jur, să le dea o cotă, O COTĂ MAI MARE, din piscicultură, dar să nu lase gospodăria să decadă, ci s-o ridice".

Din a doua jumătate a anului 1921, Lenin stă în casa cea mare împodobită cu coloane înalte, situată în centrul parcului. La etaj, Lenin locuia împreună cu familia, iar la parter se afla camera cu telefonul și biblioteca, grădina de iarnă, vestibulul de apus și cel de răsărit. In camera cu telefonul se găsește o masă mică la care Lenin a scris o serie de indicații și dispoziții. Unele din ele sînt expuse aici. In vestibulul dinspre răsărit, mobilierul a rămas așa cum a fost pe timpul vieții lui Lenin: canapele, o masă, cîteva tablouri pe perete. In cîteva vitrine sînt expuse unele lucruri personale ale lui Lenin: două haine, o armă de vînătoare, un castron de aluminiu, precum și diferite daruri modeste primite de la oamenii muncii.

Biblioteca este martora muncii uriașe pe care Lenin a desfășurat-o la Gorki. Aici se află cîteva mii de volume în limbile rusă, germană, franceză și engleză. Lenin lucra, ne spune ghidul, de obicei în camera sa de lucru la etaj. Venea la bibliotecă numai după cărți. Tot aici consulta colecțiile ziarelor și ale periodicelor.

Grădina de iarnă este o sală mare și luminoasă cu palmieri și lauri. In această sală rulau și filme. In centrul ei se află un aparat de proiecție. Aici Lenin avea dese intîlniri cu copiii țăranilor din satul Gorki. Un mare tablou, așezat pe unul din pereți, înfățișează un grup de copii în jurul marelui conducător al statului sovietic.

Cînd am văzut acest tablou, mi-am adus aminte de cuvintele scriitorului M. Gorki care spunea în amintirile sale despre Lenin:

„El era prea puțin preocupat de propria sa persoană pentru a vorbi cu alții despre sine, și știa ca nimeni altul să treacă sub tăcere furtunile adînci care-i bîntuiau sufletul. Dar într-o zi, la Gorki, mîngîind niște copii, mi-a spus:

— Iată, ei vor trăi mai bine ca noi; ei nu vor trece prin multe din încercările prin care a trebuit să trecem noi. Viața lor nu va fi atît de aspră".

Pe copii îi dezmierda cu duioșie, cu mîngîieri deosebit de atente și gingașe.

Camera Nadejdei Konstantinovna Krupskaia, care era totodată și cabinetul de lucru al lui Lenin, este o încăpere spațioasă și luminoasă. Pe o masă mare cu postav verde, se văd ziare, cărți, plicuri, hîrtii, un toc de scris simplu, o lampă de birou. Aici Lenin s-a pregătit pentru diferite congrese și a scris o serie de articole. Tot aici se poate vedea „Planul de electrificare a Rusiei", stenograma Congresului al XI-lea al Partidului Comunist și o serie de opere.

Pe fereastră se zăresc aleile bătrînului parc plantat cu tei și arțari, ce duc la lacul mare pe care se plimba adesea Lenin cu barca. Locuri și amintiri legate de numele marelui om.

Aceasta a fost camera lui Lenin...

O cameră mică dar luminoasă și însorită. Aici totul îți aduce aminte de Ilici: multe ziare și reviste, bastonul în care se sprijinea el în timpul bolii... In partea stîngă, la perete, un pat de lemn acoperit cu o cuvertură de pichet, o noptieră, o oglindă cu un postament pe care se află niște sticluțe cu doctorii. La fereastra dinspre apus se află o măsuță scundă, un fotoliu și un scăunel.

In această cameră, la 21 ianuarie 1924, orele 18,50, Vladimir Ilici Lenin a încetat din viață.

Marin BENGESCU

POȘTA IN VIITOR

Ați primit o scrisoare? Primul lucru la care vă uitați e data: cînd a fost așternută pe hîrtie — ieri, alaltăieri...? Nu va trece mult însă și, pe o scrisoare primită la ora 11, veți citi în colțul din dreapta, sus: Cluj (sau Iași sau Constanța...) ora 10[25]. Ziua nu mai e menționată, fiind aceeași.

Cum va fi posibil acest lucru?

Telecomunicația este domeniul care, primul și în cea mai mare măsură, a „comprimat" globul terestru, desființînd aproape depărtările. Transmiterea scrisorilor însă ține pasul cu dezvoltarea mijloacelor de transport: distanțele pe care mai ieri poșta le străbătea zile și săptămîni de-a rîndul cu trenul sau vaporul, le poate acoperi astăzi în cîteva ore cu avionul. Pentru a lua drumul aerului e suficient să lipești pe plic cîteva timbre în plus și o etichetă albastră pe care scrie: „par avion".

Specialiștii care se ocupă de dezvoltarea comunicațiilor spun însă că nu peste mult timp aceste etichete vor fi desființate. De ce? Pentru că întreaga poștă va fi „par avion". Desigur, aceasta se va face treptat. mai întîi vor fi „înaripate" numai scrisorile, ziarele și revistele; restul poștei — coletăria — rămînînd diferențiată. Mai tîrziu însă întregul transport al poștei se va face numai pe calea aerului.

Nu va trece însă mult și vom lipi pe plicurile ce dorim să le trimitem foarte urgent alt fel de etichete, de astă dată însă cu inscripția:

„Par rachetă"

Rachetele, folosite deocamdată numai pentru trimiterea sateliților și a navelor cosmice în spațiul extraterestru, pot constitui și un mijloc foarte bun de transport a poștei.

Nu e oare prea costisitor acest vehicul? Deocamdată, da; tehnica rachetelor se perfecționează însă continuu. Și apoi, există încă de pe acum rachete aproape la fel de economice ca și avioanele, cum ar fi „avionul-proiectil" și — mai ales — racheto-planul. Acesta din urmă îmbină calitățile rachetei cu ale planorului: motoare puternice îl ridică pînă la hotarul Cosmosului, unde își încetează activitatea. In rest, aripile îl poartă într-un zbor planat, care-i permite să acopere distanțe enorme într-un timp foarte scurt. Totuși, nu atît de scurt ca cel folosit de

Telefoto și telefacsimil

Ați observat, desigur, în presă, în josul unor fotografii cuvintele: „Telefoto Agerpres". Imaginea unor evenimente petrecute la Stockholm sau New-York, la Paris sau Tokio, poate ajunge la București în 20-30 de minute de la clipa cînd a fost fixată pe peliculă. „Căruașul" acesta este fie cablul telefonic, fie unda radiofonică. Telefoto-ul este un aparat care „citește" imaginea cu ajutorul unor celule fotoelectrice, o descompune în puncte albe și negre, care la rîndul lor devin impulsuri electromagnetice. Acestea fiind apoi recepționate, procesul are loc invers, numai că de data aceasta impulsurile electromagnetice devin impulsuri luminoase ce impresionează — în conformitate cu originalul care le-a dat naștere — o hîrtie fotografică obișnuită.

Fototelegraful a căpătat o mare răspîndire. Publicul larg îl poate folosi pentru transmiterea fototelegramelor, care transmit destinatarului nu numai conținutul depeșei, ci și scrisul autorului ei. In special e folosit însă de întreprinderi, care transmit rapid pe această cale schițe, planuri etc. Ba unele mari uzine sovietice au înlocuit curierii cu o rețea de telefoto între laboratoare, secții de proiectare și atelierele propriuzise.

Avantajele multiple nu scutesc însă acest mijloc de comunicație de o serie de neajunsuri. Cel mai important dintre ele constă în faptul că hîrtia fotografică trebuie să treacă prin obișnuitele faze de prelucrare în laborator. Nu se poate reduce oare și acest timp?

Firește că da. Și iată cum: Într-un aparat — așa-numitul „telefacsimil" — se pune schița, manuscrisul, harta, desenul, pagina de carte pe care vrem s-o transmitem. „Ochiul" fotoelectric o „citește", împărțind-o în puncte albe și negre, care — ca și la telefoto — devin impulsuri electrice. La recepție însă găsim o obișnuită foaie de hîrtie și un ac muiat mereu în cerneală de stilou. Punctele albe de pe original lasă impasibil acul, cele negre îi provoacă un... șoc, care îl apropie de hîrtie, unde lasă o urmă de cerneală. Totul se petrece extrem de repede, astfel că în cîteva minute se obține o copie identică cu originalul. Impulsurile pot fi transmise și prin radio, și prin cablul telefonic.

...Așa că în curînd, veți depune scrisoarea la cutia poștală, de unde va nimeri în niște automate, care — păstrînd cu toată strășnicia secretul corespondenței — vor deschide plicul și vor transforma scrisul dv. în... impulsuri electrice. La destinație, alte mașini vor reface scrisoarea, care va ajunge la adresa dorită cam într-o jumătate de oră de la expediere, indiferent de distanța ce trebuie s-o străbată.

Transpunerea poștei cotidiene în impulsuri electrice pune în fața specialiștilor o problemă de loc ușoară, dar la a cărei rezolvare au pornit cu mult curaj. Este vorba de găsirea unor...

...noi canale electrice

Specialiștii în domeniul teoriei informației au constatat că în raport cu dezvoltarea forțelor de producție, volumul informațiilor crește la patrat. Dacă într-o anumită perioadă forțele de producție sporesc, să zicem, de trei ori, volumul informațiilor devine aproximativ de nouă ori mai mare.

O bună parte din această informație circulă și — mai ales — va circula de la un loc la altul pe drumul cablurilor aeriene și subpămîntene. Dar acestea devin astfel din ce în ce mai „înguste", iar o dată cu aplicarea proiectelor de mai sus, ele ajung cu totul insuficiente. Astăzi, pe 2 cabluri obișnuite pot comunica 16 perechi concomitent. Firele de înaltă frecvență subterane sînt mult mai practice. Prin ele se pot transmite concomitent 60-420 de convorbiri telefonice. In unele locuri s-au introdus cablurile coaxiale, care sînt și mai „încăpătoare". Pe aceste drumuri subpămîntene pot circula în același timp fie 2 000 de convorbiri telefonice, fie un program de televiziune și 300 de convorbiri.

Aceasta însă nu e limita. Unul din cele mai moderne mijloace este conductorul de ondulații. Aci avem de-a face cu un tub în interiorul căruia aleargă oscilațiile electromagnetice. Să nu confundăm tubul cu un cablu; el este de fapt un fel de „cale ferată" pe care „alunecă" aceste unde. Oamenii de știință încă n-au ajuns la o concluzie unanimă — oare acest mod de comunicație ține de cel „cu fir", sau de cel „fără fir"? În orice caz, un lucru e cert: pe această cale se pot transmite concomitent zeci de mii de convorbiri.

Vîntul, troposfera, ionosfera, meteoriții — în dotarea poștelor

In regiunile în care circulă curenți de aer permanenți s-au făcut încercări reușite pentru a-i folosi în telecomunicații. Acolo au loc ridicări lente ale temperaturii aerului, urmate de scăderi bruște. La limita zonei de temperatură ridicată aerul capătă proprietatea de a reflecta radioundele, deci poate fi folosit ca un fel de conductor natural de ondulații. Aceleași însușiri le găsim și la troposferă, și la ionosferă, pe care oamenii de știință preconizează să le folosească, de asemenea, în calitate de „oglinzi" naturale ale undelor electromagnetice.

Proprietăți asemănătoare au fost descoperite și în „urmele" pe care meteoriții le lasă în urma lor. Dar pot fi ele folosite? Meteoriții — se știe — apar întîmplător, nu stau la dispoziția noastră. E drept. dar acești mici soli ai Cosmosului vin spre noi tot timpul. O instalație specială va urmări diferite porțiuni din cer, transmițînd într-acolo fascicole de unde îndată ce își face apariția un meteorit. Calculele arată că, deși vor interveni momente de așteptare, acest mijloc de comunicare este destul de sigur.

...Cînd vor sta toate aceste proiecte la dispoziția instituțiilor poștale? După cum afirmă specialiștii — în decursul următoarelor două decenii.

Dan LĂZĂRESCU

MĂIESTRIE ȘI ARTĂ

Recent deschis la parterul unuia din blocurile construite în Piața Palatului, magazinul care funcționează pe lîngă cooperativa „Arta aplicată" din Capitală, cunoaște o permanentă afluență de cumpărători. Cercetînd obiectele de artă expuse aici admirăm linia lor modernă, care se caracterizează printr-o deosebită simplitate, eleganță și armonie. Tematica sculpturilor dovedește că preocuparea celor ce le realizează este aceea de a continua tradițiile tezaurului nostru popular, printr-o reluare și adaptare a motivelor populare de inspirație. Frumusețea delicatelor bibelouri animaliere sculptate în combinație de os și corn, cele cu suport de lemn pe care sînt montate motive florale sau din cusături naționale românești, se remarcă evident printr-un discret colorit în reflexe gri, alb, negru lucios. De binemeritat succes se bucură și portretele miniaturale din os, obiectele de podoabă din lemn de abanos cu lanț metalic, broșele din lemn cu diferite incrustații, inelele de abanos și altele.

In clișeu, sculptorul Ion Popa lucrînd cîteva obiecte destinate ornamentelor pentru interioarele de locuit.

Nu este ușor să realizezi sculpturi în lemn și cu atît mai mult din materiale greu de lucrat, cum sînt cele din os, corn sau combinații din metal și abanos.

Acest fapt este constatat de orice vizitator al magazinului de prezentare, desfacere și comandă a ornamentelor pentru interioarele de locuit și a podoabelor feminine, realizate de un mănunchi de adevărați artiști.

ORĂȘELUL DE SERE

(Urmare din pag. 1)

4 sere cu o suprafață de 320 m.p. Pentru alte lucrări de extindere a serelor cu încă 30 de hectare s-a întocmit toată documentația necesară. De unde se vede că în acest an și în cei care urmează, producția de legume a întreprinderii va spori simțitor.

Dar această sporire de producție nu se obține exclusiv prin mărirea suprafețelor. Grădinarii, oameni pricepuți și cu multă experiență, caută mereu noi posibilități pentru o folosire intensivă a spațiului cultivabil. Bunăoară, în întreprinderi s-au adaptat o seamă de tractoare de seră care înlocuiesc munca manuală la numeroase lucrări de întreținere a culturilor. Alte mijloace folosite pentru îmbunătățirea activității sînt aplicarea unor stimulatori chimici de creștere a plantelor. Tratamentul cu giberelină reduce cu circa 20 de zile termenul de creștere a florilor, după cum tonafixul este un stimulator care dă bune rezultate în cultura legumelor. S-a reușit astfel, de pildă, ca în acest an să se poată obține hortensii încă din luna februarie, lucru încă neîntîlnit în țara noastră. Meritul principal în această privință revenind lui Denes Iacob, om cu o experiență de 35 ani în meserie. Prima recoltă de liliac a putut fi oferită spre vînzare în magazinele de flori din București, Brașov și Sibiu în preajma zilei de 8 martie. Tov. Ludovic Beret, grădinar experimentat, a obținut la rîndul lui în acest an o cultură de castraveți deosebit de frumoasă.

Paralel cu preocupările sale specifice de producție, întreprinderea din Codlea acordă sprijin dezvoltării sectorului legumicol al gospodăriilor colective din împrejurimi. Acest ajutor se manifestă prin livrarea de semințe, răsaduri, geamuri, către unitățile agricole apropiate, ca de exemplu cea din Ghimbav. Totodată gospodăriilor agricole de stat li s-au expediat circa 15.000 răsaduri de roșii.

Înfrumusețarea orașului este și ea una din preocupările colectivului întreprinderii. Doar numeroși muncitori și tehnicieni de aici în frunte cu directorul, tov. Andrei Matei, sînt deputați în sfatul popular din Codlea. O seamă de plante de răsaduri, livrate de întreprindere, contribuie la renumele de oraș-grădină pe care și-l revendică această localitate.

M. PAULIAN
Fotografii: Nicu VASILE

MAGNETODIAFLUXUL – un nou aparat folosit în medicina românească

(Urmare din pag. 1)

utilizarea eficientă a acestor cîmpuri și în agricultură.

...La cele două aparate deservite de asistenți de elecroterapie, se perindă zilnic cîte 200 de bolnavi internați și ambulatori. Institutul a mai dotat în ultimul timp cu un astfel de aparat și secția clinică din stațiunea balneară Govora, unde tratamentul aplicat cu unde electromagnetice completează cu succes terapia balneară.

În boxă intră acum o pacientă. Ea calcă cu pași mărunți și cu o oarecare reținere. E profesoara Cella C., în vîrstă de 32 de ani, originară din Cîmpina. Urmează de un an tratamentul la aparatul „Magnetodiaflux". Aflăm că a venit aici complet anchilozată în urma unei poliartrite cronice evolutive, complicată cu o sclerodermie generalizată, de care suferă din 1957. A fost internată în multe spitale, dar boala ei progresa continuu, cuprinzînd întreaga piele. Se alimenta din ce în ce mai greu și doar cu lichide. Șapte serii de ședințe la aparatul „Magnetodiaflux" cu aplicarea electrozilor selfi pentru iradiere generală (gît și lombe), acțiunea electrozilor cubici cu acțiune locală asupra extremităților inferioare, cît și a electrodului de sticlă asupra membrelor superioare, au făcut din profesoara Cella C. un alt om. Mulțumirea și bucuria i-o citești pe față, totdeauna cînd ține să povestească despre miracolul pe care l-a trăit. **„Am venit aici adusă pe cărucior** — ne spune ea. **Mîinile nu mă ajutau nici să mă hrănesc. După prima serie de 18 ședințe la acest aparat, pielea a început să mi se înmoaie. Executam deja unele mișcări simple. Mestecatul și înghițirea alimentelor au început să devină mai ușoare. După 130 de ședințe, pielea și-a revenit la culoarea și funcțiile ei normale și în plus am cîștigat 6 kg. în greutate. Acum mă deplasez singură. Chiar azi am sosit de la Cîmpina să încep o nouă serie de tratamente. Vă rog să scrieți în ziar că refacerea mea, reintrarea mea în rîndurile oamenilor, se datorește în exclusivitate noii metode de terapie românească, aplicată cu multă conștiinciozitate de către personalul institutului".**

Cazul bolnavei Cella C. nu este unicul. De tratamentul cu „Magnetodiaflux" au beneficiat sute de oameni. Acad. prof. Emil Condurache, pe care l-am întîlnit tot în aceeași zi la tratament, ne-a declarat: **„Sînt bucuros că am ocazia să-mi împărtășesc părerea despre eficacitatea tratamentului cu această aparatură electromedicală de construcție românească. Reumatismul inflamator, de care sufăr încă din 1957, mi-a dat mult de furcă. La un moment dat, din cauza lui, mi-am întrerupt activitatea de cercetare pe teren. Am folosit cantități mari de medicamente de tot felul. La data de 16 aprilie 1960, cînd am început prima serie de tratament la „Magnetodiaflux", aveam o oarecare reținere. Spre surprinderea mea însă, după primele 12 ședințe durerile au început să cedeze, iar somnul s-a normalizat. Și am reușit să-mi reîncep treptat munca de cercetări obișnuite. Colegii de peste hotare, pe care i-am întîlnit la conferințele internaționale de arheologie, s-au interesat în mod amănunțit despre metodele noi ale terapiei românești".**

La aparatul „Magnetodiaflux" nu fac tratamente doar cei suferinzi de dureri reumatismale. Aici vin zilnic și o serie de sportivi cunoscuți. În ziua vizitei noastre, la Institutul de balneologie și fizioterapie, l-am întîlnit pe fotbalistul Vasile Anghel de la „Petrolul" Ploiești, care după un tratament de 7 zile cu acest aparat la o ruptură musculară a coapsei, și-a reluat antrenamentele. De altfel, de anul trecut dr. Dumitru Tomescu ne-a informat că și pînă acum peste 30 de sportivi de performanță din lotul nostru național au beneficiat de tratament cu unde electromagnetice, în toate afecțiunile traumatologice la tendoane, mușchi și ligamente.

La despărțire medicul șef de sector, care ne-a fost ghid pe timpul vizitei în institut, a ținut să precizeze: **„Cazurile pe care le-ați văzut în dimineața aceasta nu sînt singurele de acest fel. Aparatul românesc „Magnetodiaflux" are o gamă largă de întrebuințare. În cei 5 ani de experimentare clinică, biologică și de laborator, rezultatele obținute cu ajutorul lui au fost comunicate la ședințele Academiei R.P.R., la Societatea științelor medicale, la diferite congrese și simpozioane internaționale și au fost publicate în reviste de specialitate. Sînt sigur că folosirea acestui aparat românesc, care dă rezultate deosebite în tratarea nevrozei astenice reactive, în afecțiuni ale aparatului respirator, în reumatismele degenerative și inflamatorii, în afecțiunile traumatice ale sportivilor, în ginecopatii și altele, se va impune în scurtă vreme în toate unitățile spitalicești din țara noastră".**

Viorel LUPU

PROFESIUNEA DUMNEAVOASTRĂ?

(Urmare din pag. 1)

În cei 10 ani de existență, școala aceasta a format sute de actori, cîntăreți, instrumentiști sau pictori amatori. Iar la locurile de muncă, elevii și-au mai adăugat o funcție: aceea de animatori și sprijinitori de aproape ai mișcării artistice din fabrici.

Intr-o după amiază, i-am fotografiat pe cîțiva dintre aceștia. Iată-i:

1. Mihai Mihăilescu este tehnician topograf. La școala populară de artă studiază la clasa de acordeon, iar în cadrul activității extra-profesionale depuse la Institutul de cercetări topografice conduce orchestra de estradă. (În pag. I-a).

2. Ghitara — ăsta da, instrument — spune Petre Geambașu, funcționar la uzinele „23 August" (În pag. I-a).

3. La „Flacăra roșie", Florica Radu este mașinistă. Școala o pregătește pentru a deveni și o bună actriță dramatică.

4. Lecție de trompetă. Datorită unui trucaj fotografic, unul și același: Theodor Stoian, maistru la U.M.F.

5. In atelierul de pictură, Florica Țapu pare că a uitat cu totul complicatele ecuații cu care lucrează la Institutul de fizică atomică.

6. Iată un instantaneu la cursul de regie, la care iau parte mai mulți dintre muncitori, elevi ai Școalei populare de arte.

Fotoreportaj: S. STEINER

PE TEME COTIDIENE (13)

ÎN CULISE

Ieri, cînd nea Matei, şeful meu de secţie, mi-a spus că urmează să scriu despre un spectacol, m-am cam speriat. Meseria de cronicar dramatic e prea dramatică pentru gustul meu.

M-am liniştit însă cînd am aflat că mi se cere numai un reportaj „de culoare" din culise. Iată-mă aşadar rezemat de un arlechin şi asistind la desfăşurarea nemuritoarei poveşti de dragoste dintre Romeo şi Julieta. Nu-i zid să poată stînjeni iubirea, spune bătrînul Will prin gura interpreţilor săi şi tăcerea înfiorată a sălii încuviinţează cu o emoţie la fel de proaspătă ca în urmă cu patru veacuri.

Dar meseria e meserie. În pauză, mi-am scos carnetul din buzunar şi m-am îndreptat spre cabinele actorilor. Prima surpriză am avut-o cu fratele Lorenzo. Cu cîteva minute mai înainte, el declarase (martori mi-erau cei peste şapte sute de spectatori):

Eu sînt bătrîn, cu grijile deprins.

Acum însă, rezemat confortabil de spătarul scaunului, povestea cu mîndrie lui Benvolio:

— Azi dimineaţă, la antrenament, am marcat cinci coşuri.

— La vîrsta dv. jucaţi încă baschet? l-am întrebat eu, cu o uimită timiditate.

— La vîrsta mea? s-a mirat el. Vrei să mă las de sport la 23 de ani? Sînt pivotul echipei, tovarăşe!

Şi fratele pivot şi-a suflecat mîneca rasei cafenii pe care o purta, permiţîndu-mi astfel să contemplu un biceps splendid.

Ceva mai încolo, Mercutio stătea de vorbă cu viitorul său ucigaş — Tybalt — despre care, în actul III, urma să spună în public că e un ciine, un chiţoran, un guzgan, un cotoi, un fanfaron, un mişel. *Pînă una-alta îi spunea:*

— Tu eşti prietenul meu, singurul căruia îi fac confidenţe. Am încredere în tine, dragul meu, sfaturile tale mi-au prins bine întotdeauna.

Mai departe n-am auzit, căci a răsunat vocea stentorială a nobilului Escalus, ducele Veronei, care perora:

— Nu, nu şi iar nu! Vă conjur să nu faceţi asta! E o crimă! Dacă fierbeţi înainte frunzele de viţă, sarmalele nu mai au nici un gust!

Descumpănit, am ieşit din cabină. Dar muza gazetarilor veghia. Aşezaţi pe un practicabil, protagoniştii rolurilor titulare discutau în şoaptă. Inima mea de reporter a făcut la repezeală cîteva extrasistole. „Şi dacă ar fi vorba de o dragoste între ei — de o dragoste reală, care să dubleze dragostea scenică?" Mi-am lins în gînd buzele: ce material ar mai ieşi din asta! M-am apropiat tiptil, tocmai cînd Julieta murmura:

— De cîte ori veneai lîngă mine, simţeam că mă apucă ameţeala!

Am deschis repede carnetul şi am început să notez: „Nu numai sub focurile rampei, ci şi în clar-obscurul culiselor iubirea îşi afirmă..." Dar ce îşi afirmă iubirea n-am mai ajuns să scriu, pentru că tînăra descendentă a Capuleţilor, cu acelaşi suav glas cu care în actul precedent declarase adoratorului şi adoratului ei:

...aş vrea să uit într-una
Gîndind ce dulce e să-mi fii aproape,

cu acelaşi glas zic, îi susura acum lui Romeo:

— Şi te-am rugat doar să nu mai mănînci ceapă înainte de spectacol!

Fără să pară peste măsură de tulburat de acest repros, nefericitul îndrăgostit i-a ripostat:

— În regulă! Dar am şi eu o revendicare: să mă laşi să-mi termin replicile! Nu numai tu ai de vorbit în piesă...

Şi asta o spunea omul care, tot în actul II, o implorase pe Julieta:

...Vorbeşte,
Vorbeşte încă, înger de lumină...

Am închis carnetul. Ca sub bagheta unei vrăjitoare prozaice, tot farmecul pierise. Şi totuşi...

Şi totuşi, cînd jumătate de ceas mai tîrziu, Julieta s-a tînguit: Vai, cum se-ndură cerul să-mpovăreze o gingaşă fiinţă cu-atît amar şi-atîta suferinţă?, *cînd Romeo a strigat:* Ochi, mai priviţi-o cea din urmă oară, o, braţe, cea din urmă-mbrăţişare, *mi-am simţit pleoapele umezite şi inima strînsă de aceeaşi copleşitoare emoţie.*

Ce ţi-e şi cu artiştii, domnule!

Nicolae MINEI

UN OSPĂŢ... FILATELIC

„Legume timpurii"–„Păsări de rasă"–„Fructe"

Bogatul plan tematic stabilit de Direcţia generală a poştelor şi telecomunicaţiilor pentru acest an, prevede, printre altele, şi cîteva serii de mărci poştale cu subiecte deosebit de... gustoase. Însăşi ordinea în care urmează să apară aceste emisiuni indică un menu reglementar şi bogat.

Astfel, ca deschidere, va fi servită filateliştilor emisiunea „Cultura legumelor timpurii", o serie de 6 mărci poştale: tomate din soiul Bizon (valoarea de 35 bani), ardei iuţi (40 bani), ridichi de lună (55 bani), vinete lungi (75 bani), ardei graşi (1,20 lei), castraveţi de Arad (3,20 lei). Valoarea nominală a întregii serii este de 6,50 lei. Trebuie să recunoaştem că pentru o salată cu asemenea trufandale, preţul este cît se poate de rezonabil!

Mărcile sînt tipărite la offset, în cîte patru culori, pe hîrtie cretată. Desenele sînt executate de Aida Constantinescu.

Emisiunea este completată cu două plicuri „prima zi" obliterate cu o ştampilă specială. Plicurile au şi fost puse în circulaţie.

Drept felul doi ne va fi servită emisiunea „Păsări de rasă". Emisiunea cuprinde 8 valori şi reprezintă următoarele păsări din ţara noastră: pui (marca de 20 bani), găină de rasa Rhode Island (30 bani), gîscă (40 bani), cocoş de rasa Leghorn (55 bani), raţă (70 bani), cocoş de rasa Plymouth (1 leu), curcan-rasă bronzată (1,35 lei), găină „gît golaş" de Transilvania (3,20 lei). Întreg acest sortiment ne este oferit la preţul de 7,70 lei!,

Mărcile, de asemenea, în cîte patru culori, sînt tipărite la offset, pe hîrtie cretată. Desenele au fost executate de Ion Dumitrana.

Şi această emisiune este completată cu două plicuri „prima zi" obliterate cu o ştampilă specială.

„Desertul" ne va fi oferit sub forma unei emisiuni de mărci poştale „Fructele, izvor de sănătate", care va apare şi ea la scurtă vreme după... felul doi. Vom putea alege, după dorinţă: căpşuni, cireşe, nuci, pere, piersici, prune, struguri care vor figura din belşug pe cele opt mărci poştale din această emisiune policromă machetată de Ilie Schonn.

Gospodinele filateliste vor putea îmbogăţi meniul de mai sus şi cu emisiunea „Apicultura" (6 valori) care de asemenea va fi pusă în circulaţie anul acesta, în ţara noastră (machetatori: Grant şi Drugă) pentru a populariza încă una din bogăţiile care au luat o mare dezvoltare în anii de democraţie populară.

ŞTIRI FILATELICE

● PĂSĂRI au apărut şi pe o emisiune recentă din Uniunea Sovietică. Emisiunea este alcătuită din 5 valori policrome, cu păsări zburătoare: raţe sălbatice (4 kop.), gîşte sălbatice (6 kop.), berze (10 kop.), cocori (16 kop.), sticleţi (3 kopeici).

Numeroase păsări sînt înfăţişate şi pe o emisiune de 10 valori din Monaco.

● PE O EMISIUNE din R.P. Ungară au apărut 8 mărci policrome, toate pentru poşta aeriană, reprezintă: vulturul coroiat (30 filer), vulturul de mare (40 fil.), uligaia (60 fil.), vulturul pitic încălţat (80 fil.), vulturul de apă cu cap alb (1 forint), vulturul bărbos (2 for.), vulturul uriaş (3 for.), şoimul (4 for.).

● „ARTILERIA GREA" a faunei a fost şi ea din nou reprezentată în ultimul timp, ca de pildă pe o emisiune din Guineea, formată din 6 valori; cîte două din ele înfăţişînd următoarele animale: hipopotamul (10 şi 50 franci), leul (25 şi 75 fr.), pantera (30 şi 100 fr.).

● O MARCĂ poştală din India, dintr-o serie de „faună" ce va apare treptat, reprezintă un rinocer din Assam.

● O EMISIUNE din Republica Volta, „Vînătoare şi turism" (6 mărci policrome), ne aduce: un bivol la adăpat (5 franci), leu şi leoaică (10 fr.), căprioară în junglă (15 fr.), căprioară „Buffon" (85 fr.) etc.

● FAUNĂ DE „CASĂ" reprezintă Surinam pe seria „Faună protejată": gîscă (2+1 c.), cîine (8+2 c.), măgar (10 +3 c.), cal (15+4 c.); de asemenea R.D. Vietnam pe seria „Creşterea animalelor" (4 valori policrome): păsări, porci, bovine, bivoli.

● FAUNĂ MAI... MINORĂ apare pe emisiunea „Coleoptere" din R.S. Cehoslovacă: 6 valori policrome reprezentînd diferite insecte.

● PE EMISIUNEA „Acvariu-ul din Casablanca" (2 mărci policrome) apar, cum e şi firesc, peşti: pe alta, din Somalia, apar diferite specii de scoici din Marea Roşie (6 mărci policrome, dintre care 2 pentru poşta aeriană).

PRIETENA MEA CARTEA

D. R. POPESCU:

„Umbrela de soare"

— Şi zi-i aşa, tovarăşe Popescule... mi-ai făcut-o. M-ai încondeiat care vasăzică... Te ia omul, te poartă ziua întreagă să-ţi arate gospodăria, îţi pune masa, te ospătează şi dumneata...

— ...

— Taci, tovarăşe scriitor, ai? Te simţi cu musca pe căciulă şi acu'taci! Dar nu ţi-am spus eu să nu scrii că-i o poveste veche şi oamenilor nu le mai place să li se amintească de ce-a fost?

— ...

— Ba chiar se mai şi supără oamenii. Şi nici mie să ştii că nu-mi place să mi se aducă aminte... Mă rog, am fost prost. Ei şi? Ce-i dacă am fost?... Ba, prost dacă stau să mă gîndesc bine n-am fost... mai degrabă nelămurit...

— ...

— Şi dacă am fost nelămurit înseamnă că trebuia să mă bagi în scrierea dumitale?... Da'ce, am fost singurul? Şi-apoi, treaba mea: m-am lămurit şi gata! Cum m-am lămurit? Asta-i altă treabă. Nimeni nu poate şti cîte se răstoarnă la o adică în capul şi inima omului.

— ...

— Uite, mai bine asta scriai: cum s-a lămurit tovarăşul cutare, dar fără să-mi pui numele. Nici al meu şi nici al lui alde Toporişcă. Că omu-i om... şi nu era vinovată femeia că s-a găsit bărbatu-su, Vasile să moară-n război şi s-o lase vădană cu 6 guri de hrănit. De fier să fi fost...

— ...

— După cîte văd însă ţi-a plăcut cum ne-am purtat. Şi cuvintele rostite în adunare, ţi-au plăcut. Erau ele parcă scoase cumva din gazetă, unele, dar ce să fac dacă am început să citesc gazetele mai altfel. Uite acu'înţeleg multe... mai mult decît pe vremuri. Şi dacă vii la noi ai să vezi că nu-s singurul... Dar de scris tot nu cred că trebuia să scrii...

— ...

— Acu'c-ai scris de alde Toporişcă fie!... treacă de la mine!... Şi-apoi dacă nu le convine n-au decît să-ţi spună ei... sau să scrie la „Sportul Popular"... Dar de mine nu trebuia să te atingi. Am muncă de conducere, oamenii au şi uitat de toate cîte au fost, şi acu'te-ai găsit dumneata să le aminteşti de Ion al lui Roşcovă... Cu alte cuvinte să ştie pînă şi cei cu dinţii de lapte cine sînt şi ce-am fost în stare..., să mă arate cu degetu': — Uite pe ăla, pe tovarăşu cu umbrela!...

— ...

— Taci, ai? Te simţi cu musca pe căciulă şi acu'taci?!... Ori te gîndeşti cum s-o dregi?... Eu unul nu mai văd cum, că o dată tipărit!... Ori nu la asta te gîndeşti?...

. . . . . .

Scriitorul îşi priveşte eroul prietenesţe. Un zîmbet îi mijeşte în colţul gurii, dă să spună ceva, dar se răzgîndeşte. Priveşte undeva în zare şi tace. Mureşan sau cum îi spun oamenii, Ion al lui Roşcovă, se uită la el lung, apoi lasă ochii în jos şi cîteva clipe plutesţe între ei tăcerea. O sparge, din nou Mureşan:

— Acu'dacă stau să mă gîndesc bine, nu eşti nici dumneata prea vinovat... C-am citit eu multe în gazete. Şi-am înţeles şi eu cîteva ceva. Adică...

— ...

— ...adică, cum să spun? Dumneatale aţi o meserie. Şi meseria asta-ţi cere să scrii. Să umbli, să vezi şi să scrii. Să cauţi eroi pozitivi, cum scrie la gazetă, şi să-i descrii... chiar dacă în trecut au fost mai... cum să zic... dar lasă că-nţelegi mata ce vreau să zic. Zic bine ori nu?...

— ...

— ...Zîmbeşti, ai? Te-am ghicit, spune? Că dacă-mi spui, îţi zic şi eu ceva. Nu ştiu dacă o să-ţi placă, da'eşti scriitor şi cred că te-ar interesa...

— ...

— Bine. Care va să zică nu-mi spui. Eu însă tot îţi spun. Ei bine, află tovarăşe Popescule că nu-s chiar aşa de... Cînd te-am văzut atunci în gospodărie mi-am zis: ăsta are nevoie de material. Acu'e-adevărat nu-mi prea plac ei scriitorii că prea-s curioşi şi se bagă în viaţa omului... Dar în timp ce umblam împreună, ţi-am zărit în cîteva rînduri privirea. Să ştii de la mine că ochii-s oglinda sufletului. Şi mi-am zis: omul umblă după reportaj. Cititorii vor să ştie ce-i nou prin gospodării, noul cu manifestările lui — cum scrie la gazetă... Şi dacă-l las să umble aşa fără ajutor pierde timp mult... Să-l ajut, mi-am spus şi am adus vorba de-alde Toporişcă. Eroi pozitivi, nu?... Nu numai de ei vorbesc ci de toţi oamenii noştri care au pus umărul să-i scoată din nenorocire...

— ...

— Da'de unde să fi ştiut eu că dumneata cunoşti povestea lui Ion al lui Roşcovă? Că nu te mai aduceam acasă, să vezi rămăşiţa aia de umbrelă!...

M. RADIAN

P.S. În volumul lui D. R. Popescu se află 11 nuvele şi schiţe, noi închipuindu-ne în rîndurile de mai sus o discuţie a autorului cu unul dintre eroii săi şi anume cu acela din schiţa ce-a împrumutat titlul ei volumului. Volum pe care-l recomandăm cu căldură cititorului.

Săptămîna la televiziune

21 APRILIE

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. **9.00 Emisiunea pentru copii şi tineretul şcolar** ● **Program artistic prezentat de elevii Liceului militar „Dimitrie Cantemir"** ● **AŞCHIUŢĂ ŞI CLOVNUL** ● **Telejurnalul pionierilor** ● **Poşta copiilor. 10.30 REŢETA GOSPODINEI. 11.00 EMISIUNEA PENTRU SATE** Din cuprins: ● **Noutăţi din agricultură.** Jurnal agricol realizat de Studioul „Al. Sahia". ● **Să grăbim executarea însămînţărilor de primăvară.** ● **De la un meridian la altul.** ● **Sfatul zootehnicianului:** Metode de îngrăşare rapidă a porcilor ● **Realizări în combaterea eroziunii solului la gospodăria agricolă de stat „Dealul Bujorului",** regiunea Galaţi. ● **Cărţi noi.** ● **Muzică populară românească. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 „PE UN PICIOR DE PLAI"** — emisiune de cîntece şi versuri populare româneşti. Cîntă o formaţie instrumentală condusă de **Nicolae Băluţă,** artist emerit. Solişti: **Adriana Codreanu, Maria Dragomir, Ana Coşprundan, Ştefan Lăzărescu, Dumitru Bălăşoiu, Dumitru Constantin, Grigore Kiazim** şi **Florea Cioacă. 20.00 „CONCURSUL INTERNAŢIONAL DE SĂRITURI DE LA TRAMBULINĂ-SKI, DE LA PLANICA"** — film documentar. **20.15** Filmul artistic **„BARONUL DE MÜNCHHAUSEN"** — o producţie a studiourilor din R.S. Cehoslovacă. **21.45 „GRAŢIE ŞI RITM"** cu **Gabriel Popescu,** artist emerit, **Valentina Massini, Simona Ştefănescu, Alexa Dumitrache-Mezincescu, Magdalena Popa, Elena Dacian, Eugen Mărcui, Petre Ciortea, Amatto Checiulescu** şi **Marius Zirra.** În încheiere: **BULETIN DE ŞTIRI.**

22 APRILIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Pentru tineretul şcolar **„POVESTEA ELEMENTULUI GALVANIC"** — transmisiune de la Muzeul tehnic — Bucureşti. **19.45 OMAGIU LUI LENIN. 20.00 CINEAŞTII POVESTESC DESPRE LENIN. 20.50 Chimia şi fizica în lumea ţesăturilor** — reportaj filmat. **21.00 Muzică distractivă.** Cîntă o formaţie instrumentală condusă de **Nicuşor Predescu.** Solişti: **Elena Simionescu, Lucreţia Popescu** şi **Vasile Micu. 21.35 TELESPORT.** În încheiere: **BULETIN DE ŞTIRI.**

23 APRILIE

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE: **„PRINCIPII MODERNE ÎN FABRICAREA MOTOARELOR ELECTRICE ASINCRONE",** de ing. **M. Gheorghiu,** directorul Uzinei de maşini electrice „Bucureşti". **19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15** Ştiţi să desenaţi, copii?: **„MĂTURA LENEŞĂ"** — povestire de **O. Pancu-Iaşi.** Desenează **Iurie Darie. 19.40** Emisiune de ştiinţă: **„Despre migraţia păsărilor din ţara noastră"** de **Aurel Papadopol.** Jurnal de ştiinţă şi tehnică. **20.00** Muzică pe film. **20.25** „Teatrul, artă realistă" (V). **„Commedia dell'Arte"** de **ION MARIN SADOVEANU.** Îşi dau concursul: **Grigore Vasiliu-Birlic,** artist al poporului, **Nicolae Gărdescu,** artist emerit, **Florin Scărlătescu, George Trestian, Victor Moldovan, Coca Andronescu, Valeria Gagialov, Mihai Fotino, Dem. Rădulescu, Adela Mărculescu, Marian Hudac, Ştefan Tapalagă, Traian Dănceanu, George Oprina, Genoveva Preda, Anda Caropol, Mircea Cojan, Elena Ioachim, Val Plătăreanu, Marin Moraru, Stere Popescu** şi un grup de balerini de la Teatrul de operă şi balet. Coregrafia: **Stere Popescu.** Decoruri: **Lucu Andreescu.** Regia: **Lidia Ionescu.** În încheiere: **BULETIN DE ŞTIRI.**

24 APRILIE

17.00 EMISIUNEA PENTRU CLUBURILE DIN ÎNTREPRINDERI. Din cuprins: ● **Telejurnalul săptămînii.** ● **„În întîmpinarea Zilei de 1 Mai".** ● **Progresul tehnic şi reducerea efortului fizic.** ● **Oameni obişnuiţi.** ● **Calitatea începe de la concepţie.** ● Filmul documentar: **„PE USCAT ŞI PE MARE".** ● **Scene din operete.** Solişti: **Virginica Romanovski,** artistă emerită, **Lili Duşescu, Cleopatra Melidoneanu, Valeria Rădulescu, Corina Bărbulescu, Nicolae Tăranu, Bimbo Mărculescu. 19.00 EMISIUNEA PENTRU SATE.** Din cuprins: ● **Toată grija pentru terminarea la timp a însămînţării porumbului.** ● **Tribuna colectiviştilor:** „Măsuri pentru executarea însămînţării porumbului la timp şi la un nivel agrotehnic superior", de ing. **Artemis Stanciu,** preşedinta gospodăriei agricole colective din comuna Pogoanele, regiunea Ploieşti. ● La ordinea zilei: **„Lucrări în fermele de păsări.** ● **Muzică populară românească.** Cîntă o formaţie instrumentală condusă de **Ion Mărgean.** Solişti: **Puşa Neicu** şi **Tudor Heica.** În încheiere: Sfaturi pentru telespectatori. **BULETIN DE ŞTIRI.**

25 APRILIE

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE: „PROCEDEE MODERNE DE EXTRACŢIE A METALELOR NEFEROASE", de ing. **N. Marinescu,** director în Ministerul Industriei Petrolului şi Chimiei. **19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15** Pentru tineretul şcolar: **„Ce să fiu?"** — reportaj despre Şcoala profesională din Scăeni. **19.30 Prin muzeele patriei: MUZEUL DIN CONSTANŢA. 19.50** Transmisiune din studioul de concerte al Radioteleviziunii: **CONCERTUL CORULUI ŞI ORCHESTREI SIMFONICE A RADIOTELEVIZIUNII.** Dirijor: **Constantin Bugeanu.** Dirijorul corului: **Alexandru Şumski.** Solişti: soprana **Emilia Petrescu-Cironeanu,** tenorul **Victor Popovici,** basul **Marius Rintzler.** În program: Oratoriul **„Anotimpurile"** de **Josef Haydn.** În pauză: filmul de desene animate **„Pasiunea".** În încheiere: **BULETIN DE ŞTIRI.**

27 APRILIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Concertul corului de copii al Radioteleviziunii (partea I) — transmisiune din studioul de concerte al Radioteleviziunii. **20.00** Emisiune de teatru: **„Conu Leonida faţă cu reacţiunea"** de **I. L. CARAGIALE** cu **Alexandru Giugaru, Grigore Vasiliu-Birlic,** artişti ai poporului. Direcţia de scenă: **Sică Alexandrescu,** artist al poporului. **20.35 ÎN FAŢA HĂRŢII. 20.45 ACTUALITATEA CINEMATOGRAFICĂ. 21.30 „SĂRBĂTOAREA PRIMĂVERII".** Îşi dau concursul: **Zenaida Pally,** artistă a poporului, **Magda Ianculescu, Valentin Teodorian,** artişti emeriţi, **Eleonora Popescu, Dumitru Ilinescu, Valentina Massini, Magdalena Popa, Amatto Checiulescu, Gheorghe Cotovelea** şi alţii. Conducerea muzicală: **Viorel Doboş.** Coregrafia: **Tilde Urseanu.** În încheiere: **BULETIN DE ŞTIRI.**

NOTE DE TELESPECTATOR

Vitrină mereu împrospătată a actualităţii sub toate formele ei de manifestare, micul ecran nu ignorează, fireşte, fenomenul literar. Vasta acţiune pentru editarea şi răspîndirea operei literare, sprijinită temeinic de partid şi de statul nostru socialist, se bucură de atenţia redacţiei televiziunii, care-i consacră o emisiune periodică specială: „Vitrina literară". Despre această emisiune am mai avut prilejul să vorbim în notele noastre, arătînd că ea foloseşte forme vii, atractive, pentru recomandarea cărţilor apărute şi pentru trezirea interesului cititorilor. Între aceste forme, ecranizarea unor fragmente din cărţile apărute se face cu multă cheltuială de energie şi de forţe, antrenîndu-se actori de frunte ai teatrelor noastre şi realizîndu-se adesea spectacole scenice închegate.

Asemenea ecranizări reuşite au fost realizate şi în ultima „Vitrină literară", pusă în unde luni 15 aprilie. În special punerea în scenă a unor tablouri din romanul „Pîrjolul" al lui Oscar Walter Cisek şi anume partea întîia a acestei trilogii, „Crişan", a prilejuit artistului emerit Toma Dimitriu o creaţie plină de forţă evocatoare, care a stîrnit telespectatorului dorinţa de a-şi procura şi a citi cartea, recenzată în modul acesta specific modalităţilor proprii televiziunii.

Este însă suficientă această emisiune literară, sînt acoperite astfel toate posibilităţile pentru cuprinderea bogatei activităţi literare şi editoriale din ţara noastră? Îndoielnic. „Vitrina literară" se difuzează odată pe lună şi fiecare emisiune cuprinde în sfera ei de preocupări trei sau patru cărţi nou apărute. Informarea cititorului este, cu alte cuvinte, insuficientă. Iar faptul că forma cea mai ades folosită este scenarizarea, limitează, la rîndul său, mijloacele de informare şi de orientare a telespectatorilor. Redacţia televiziunii, care — repetăm — realizează una din cele mai interesante şi mai bune emisiuni ale sale prin periodicele „Vitrine literare", ar putea spori spaţiul acordat propagandei pentru carte, după cum ar putea şi ar trebui să îmbogăţească modalităţile de expresie în redactarea şi montarea emisiunilor consacrate literaturii. Ne gîndim că micul ecran, care apropie masele de oameni ai muncii din toate regiunile acoperite de reţeaua televiziunii, de fruntaşii muncii din uzine şi de pe ogoare, de artiştii sau de sportivii noştri cei mai notorii, nu ne dă decît foarte rar putinţa de a-i cunoaşte pe creatorii noştri de literatură, pe poeţii şi pe scriitorii noştri. Invitarea în studio, în mod individual sau în grup, a creatorilor de literatură, interviuri sau discuţii în jurul mesei rotunde cu scriitorii, care să ne împărtăşească aspecte ale propriei lor munci de elaborare sau opinii despre lucrările altora, să ne vorbească despre cărţile scrise sau despre proiectele lor literare, — iată ceea ce am visiona cu plăcere pe micul ecran.

Vitrina literară ar trebui să dea indicaţii bibliografice mai largi, mai cuprinzătoare, asupra noutăţilor din librării, iar introducerea unei rubrici care să semnaleze evenimentele literare cele mai remarcabile de peste hotare, ar contribui, de asemenea, la informarea şi educaţia telespectatorului.

...Întratît — şi nu întîmplător — în gustul celor mai largi pături de telespectatori, emisiunea bilunară de „Varietăţi" se menţine proaspătă şi foarte atractivă. Duminica trecută, legată printr-un decor sugestiv şi o idee de prezentare originală, croaziera primăvăratecă de pe estrada sălii de concerte a Radioteleviziunii s-a relevat printr-un aport mai substanţial al muzicii uşoare, în interpretarea căreia au excelat Constantin Drăghici, Gigi Marga şi Trio-ul „Do-Re-Mi" de la Teatrul de Estradă din Constanţa şi printr-o contribuţie mai copioasă ca de obicei a artiştilor circului, ambele reprezentînd genuri iubite de masse. Dintre „numerele de circ", nereuşită, de un gust foarte îndoielnic, ni s-a părut exhibiţia unuia dintre cei mai înzestraţi dintre tinerii noştri instrumentişti de muzică folclorică, care a executat la nai... un twist la modă.

Şt. RADU

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

«RAŢA»

SCHIŢĂ DE ROBERT LAMOUREUX *)

Luni aniversăm două săptămîni de cînd bona a adus de la piaţă raţa. Era vie şi atunci, Mama, ea a venit cu ideea:

— Îi dăm drumul prin casă, să se mai plimbe săraca şi la nevoie, punem noi mîna pe ea.

Nu ştiu ca pînă azi să fi pus cineva mîna pe raţă, dar în ce-am pus toţi piciorul, ştiu. Deşi, cum bine a spus tata:

— Chiar admiţînd că s-ar duce la toaletă, ca raţă tot n-ar fi în stare să tragă apa.

Marţi dimineaţă, însă, cînd ne-am sculat, raţa era dispărută.

— Te pomeneşti că s-a întors în piaţă, bănuia bona.

— Aş, răspundem noi. Trebuie să se fi ascuns undeva.

Şi am început cercetările. Mama, tot ea a găsit-o. Unde? Pe vîrful cel mai de sus a' bufetului nostru de palisandru. Imposibil s-o convingem să se dea jos.

— Nu ştiu cum a făcut ca să se caţere pînă acolo, zise tata, dar ştiu cum o s-o facem noi să coboare. Punem un scaun pe masă cu picior, care-i mai înaltă, taburelul pe scaun, cartea de telefon pe taburel şi gata, am ajuns la doamna raţă.

Tata şi eu am propus să se urce bona, dar mama a obiectat că de ce bărbaţii să stea degeaba, şi cu atîta aprindere, încît ajunsese să confunde raţa cu o gîscă de care, tam-nesam, pomenea mereu. Aşadar, s-a urcat tata.

„S-a urcat" e un fel de a spune; timp de o jumătate de oră am avut toţi impresia că mai mult cobora. Uneori chiar, din cauza lunecuşului de raţă de pe parchet, cădea înainte de a se fi căţărat pe masă. Într-un tîrziu, cînd a reuşit să stea oarecum stabil, ne-a spus, dar în şoaptă, ca să nu-şi strice echilibrul:

— Acuma, vă rog, daţi-mi scaunul.

Noi i l-am întins cu băgare de seamă, iar el, cu o repeziciune ce i-ar invidia-o orice profesionist al arenei, a realizat pe loc periculosul dublu-salt cu voltij şi fără plasă, avînd drept preş spetează scaunului. Mai precis, printr-o elegantă extensie a piciorului drept cu răsucirea gleznei în jurul genunchiului, s-a lăsat pe spate pentru ca, vertiginos, după o tumbă prin aer, să facă o culcare pe covor cu maxilarul sting de clanţa uşii. N-aveţi idee ce număr de efect! Şi nu era decît începutul...

Cînd pe înserate, dar tot marţi, am văzut în sfîrşit scaunul pe mesuţă, taburelul pe scaun şi tata pe taburel, urmă o clipă de reculeasă tăcere, după care tata ni se adresă solemn:

— Acuma, daţi-mi, vă rog, cartea de telefon.

— Da, răspunse mama, înfiorată de admiraţie. Pe care o vrei? De anul trecut ori de anul ăsta?

— Cea de anul ăsta, răspunse tata. Din cealaltă lipsesc trei pagini şi mă tem că n-am să pot ajunge la raţă.

Formidabil! Mai ţinea încă minte în ce scop se urcase.

Ei bine, în clipa cînd a apucat în mîna dreaptă cartea de telefon, iar cu stînga a început să facă balans, am simţit cum ni se taie răsuflarea. Sosise clipa cea mare.

Ce a precipitat deznodămîntul a fost că arhitectul calculase greşit distanţa posibilă dintre capul tatei şi plafon. Dacă tata ar fi avut prezenţa de spirit să se agaţe numai de bufet, pagubele s-ar fi redus la jumătate, deşi un candelabru cu şase braţe nu se repară uşor, iar un şifonier, chiar spintecat de sus în jos de un cap ca al tatei, tot e bun la ceva, fie el şi cu oglinda spartă. Totuşi, trebuie să admitem, cum bine a remarcat mama după ce unchiul i-a dat voie în sfîrşit să vorbească:

— Nici soba nu s-a dărîmat degeaba, dar, oricum pentru a speria raţa, se putea proceda şi altfel.

Mama uitase însă, că n-am mai avut timp să acţionăm potrivit planului. Abia pe urmă, după ce am reuşit să ne degajăm şi noi din bufet, unde ea fusese proiectată printre farfuriile din raftul de jos, bona, cu capul în sertarul din stînga, cel cu tacîmuri, iar eu, în vitrina mare printre paharele cu picior, abia atunci mi-am dat seama că raţa era încă vie...

Miercuri dimineaţa, imediat ce s-a întors de la pansament, tata a declarat:

— Unde e, că fac o crimă?!

Am întins laţuri peste tot. Degeaba. Raţa se vărîse în televizor şi nu voia să iasă de acolo pentru nimic în lume. Noi, în schimb, săream într-un picior prin toată casa: din dormitor la baie făceam exact două duzini de salturi. Joi dimineaţa, raţa, la fel de vie. N-o văzuse nimeni să bea ori să mănînce, dar vie era.

— Fără-ndurare! strigă tata, în timp ce citea conturile de la tîmplar, electrician, tapiţer şi arhitectul trimis special de proprietarul imobilului. Din moment ce am fost aduşi pe treapta cea mai de jos a mizeriei, nu mai putem să ne purtăm cu mănuşi.

Şi cobori în pivniţă ca să-şi ia toporul. Sfîrşitul raţei se apropia văzînd cu ochii. Prin casă, adia un miros de singe.

Ah, ce vărsare de singe a fost! O dată, cînd tata a controlat cu mîna lui muchea toporului, a doua oară, cînd l-a scăpat pe piciorul mamei, a treia oară, cînd ridicîndu-l, a nimerit cu coada toporului în ochiul bonei şi numai printr-o minune nu au mai fost şi alte victime, cînd toporul a sărit din coadă, tata fărîmînd astfel pendula cea mare din salon, la numai zece centimetri de capul raţei. Eu, care scriu acum aceste rînduri, am văzut toporul trecînd ca un bolid la cel mult doi centimetri de nasul meu înainte de a se înfige în etajera cu porcelanuri şi vă mărturisesc, pentru prima oară în viaţă am ştiut ce-i ala emoţie, excepţie făcînd doar ziua cînd m-am prezentat la director să-i cer o majorare de salariu.

Pe scurt, vineri dimineaţa, raţa continua să fie vie.

— Eu sînt omul măsurilor radicale, murmură tata. Daţi-mi pusca.

— Nu, numai asta, nu, strigă sfîşietor mama care mai ţinea minte ororile războiului. Apoi, cu glasul stins, adăugă: — Nu-ţi cer nimic decît să-mi mai îmbrăţişez o dată bălatul.

Tata îşi puse douăzeci şi două de cartuşe în bandulieră, optsprezece în buzunar şi două în trăgaciul puştii. Pe cuvîntul meu dacă nu era mai înălţător ca la Comedia franceză.

Primele focuri de armă nu au dat nici un rezultat. Mai exact, nici un rezultat din punctul de vedere al raţei, deoarece celălalte animale, iepuri, ursuleţi şi căprioare, împrăştiate prin casă sub formă de bibelouri, astea, da, s-au făcut ţăndări. Noroc că din cauza fumului, mama nu mai vedea la doi paşi. Dar nici tata.

— Unde sînteţi? îl auzeam noi cum strigă.

— Aici, răspundea fiecare de pe unde izbutise să se replieze.

— Atenţie, răcnea iar tata. Ochesc în direcţia bucătărie.

— Nu, că în direcţia aia stau eu, urla mai tare ca el bona, deşi pe jumătate încăpuse într-un dulap de perete, de unde n-a mai putut fi scoasă decît prin demolarea zidului.

În schimb, în clipa cînd a terminat muniţiile, tata a deschis larg toate ferestrele, gest simbolic, deoarece geamurile săriseră în aer încă de la prima împuşcătură.

Raţa mai era vie şi simbătă dimineaţa.

Tata, care are un prieten vînător, s-a gîndit atunci să-i telefoneze.

— Da, a acceptat, binevoitor, prietenul. Dar să ştii că nu pot vîna raţe decît din barcă.

— Dar nu-i o raţă sălbatecă, dragul meu, e o raţă de apartament.

— Eu, dacă nu-s în barca mea, nu-s în formă.

— Atunci vino cu barca, dar abia peste două-trei ore, ca să avem noi timp să umplem casa cu apă, ceda tata care nu mai putea să lungească discuţia fiindcă mama leşinase.

Prietenul nu a venit însă singur, ci cu toată secţia „Raţe" de la Asociaţia vînătorilor, adică în total paisprezece oameni, dar ce-i drept, numai cu trei bărci. După ce au băiluit raţa pînă în bucătărie deasupra maşinii de gătit unde se ridicase nivelul apei, la comanda „foc", au tras toţi o dată. Unul singur s-a abţinut, din considerente umanitare, zicea el, pentru că, pe bună dreptate, trebuie să fii complet fără suflet ca să te înverşunezi asupra unei păsări fără apărare la mai puţin de jumătate de metru distanţă. Poate dacă trăgea şi acela, raţa nu era încă vie.

Aşa, cred că s-a sătura şi ea de viaţă. Căci ce existenţă e asta, să te plimbi teleleu prin casă cînd noi nu-i dăm nici un bună ziua acolo, de parcă nu am vedea-o cît e de raţă. Trecem pe lîngă ea, o privim în ochi, şi pur şi simplu ne facem că n-o cunoaştem.

*) Cunoscutul actor francez Robert Lamoureux a debutat graţie unei confuzii. Paralizat de trac la un concurs de şansonetişti, a început să explice juriului de ce nu putea să cînte, drept care a fost ang

Din lumea fotbalului

George Gynsell a jucat încă de la vîrsta de 16 ani extremă dreaptă la echipa de amatori din Maidenhead (Anglia). Miner de meserie (ca și John Charles) Gynsell a suferit un accident de muncă, pierzîndu-și piciorul sting. Infirm, el n-a renunțat totuși la fotbal. Astăzi echipa din Maidenhead are portar pe George Gynsell care deși cu un picior de lemn se antrenează și joacă cot la cot cu tovarășii săi.

★

Nici juniorii nu sînt scutiți de mașinațiile racolerilor fotbalului profesionist. Ziarul italian „Gazzetta dello Sport" scrie că la turneul U.E.F.A. asistă cunoscutul impresar italian Gigi Peronace. Acesta a declarat că speră să facă afaceri bune cu „mînjii", mai ales că și pretențiile lor sînt mai mici. Peronace a și făcut o ofertă de a cumpăra pentru clubul Juventus pe centrul atacant Jones și pe stoperul Shaw. Acești doi jucători fac parte din echipa Angliei la turneul U.E.F.A.

★

Unul dintre cei mai simpatizați fotbaliști italieni este Saudro Mazzola, în vîrstă de 20 de ani, centru al națională B. Ca fizic și manieră de joc Saudro seamănă foarte bine cu tatăl său Valentin Mazzola, fost și el centru al echipei italiene pînă în 1949, cînd a dispărut cu întreaga echipă F.C. Torino în catastrofa „aeriană" de la Superga.

Admiratorii lui Garrincha sînt dezolați. Celebra extremă dreaptă a echipei Botafogo, nu va putea însoți echipa Braziliei în turneul ce-l va întreprinde în Europa. Garrincha e bolnav și va trebui să stea cel puțin 40 de zile departe de stadion. Medicul clubului Botafogo a declarat că Garrincha suferă de „atroză la genunchi, atrofie musculară și slăbirea gambei piciorului sting". Un diagnostic destul de sever deși unii spun că este doar un pretext pentru a-l opri pe Garrincha să se angajeze la o echipă europeană.

★

Marlene Gartner, o elevă de 12 ani din Slade Green (Anglia), deținea postul de inter stînga în echipa de băieți a școlii sale. Directorul școlii a exclus-o însă pe Marlene din echipă. Acest lucru a provocat un adevărat scandal în orășel,deoarece fără Marlene echipa a pierdut toate meciurile susținute.

★

Suedezul Lenard Skoglund supranumit și „rază de lună" a peregrinat în 10 ani la toate cluburile profesioniste italiene. De la Milan la Inter, Roma, Sampdoria, apoi la Palermo și în cele din urmă... la tribunalul pentru excrocherie.

★

Cunoscutul antrenor de fotbal Bela Guttman, care mult timp s-a ocupat de echipa Benfica, s-a reîntors în Uruguay, pentru a antrena echipa Penarol, unde el a mai activat în trecut.

Ana Ene povestește...

CUM AM DEVENIT CAMPIOANĂ MONDIALĂ

A trecut o săptămînă de la data cînd am înregistrat cel mai fericit... moment sportiv din viața mea : cucerirea titlului de campioană mondială de tineret la floretă... Emoțiile concursului le retrăiesc și acum cu aceeași intensitate. Încerc să reconstitui acest crîmpei de neuitat din viața mea.

Primele „secvențe" ale evenimentului au început, de fapt, în ajunul consumării lui, mai exact, în prima zi a Criteriului Mondial de Scrimă al Tineretului de la Gand. Pe planșe se aflau și doi reprezentanți ai țării noastre, Ionel Drîmbă **și** Mihai Țiu. **Cel dintîi, floretist cu mari posibilități, a fost pe cale să ne furnizeze o frumoasă surpriză, să cîștige concursul. Cu mai multă prudență în momentele decisive, Drîmbă ar fi putut realiza, într-adevăr, această performanță de invidiat. Exprim, de altfel și părerea specialiștilor aflați la marea confruntare a „speranțelor" scrimei mondiale din pitorescul oraș belgian. Pînă la urmă Drîmbă a trebuit să se mulțumească cu locul II.**

Ceea ce nu reușise Drîmbă, mi-am propus să încerc eu. Nu era vorba de o treabă prea ușoară. La Gand, pentru titlul de campioană a lumii, concurau nu mai puțin de 46 de floretiste din 27 de țări ! Printre acestea, multe nume sonore ca de pildă Miheva (U.R.S.S.), Rousselet (Franța), Berger (Africa de Sud), Fisora și Ocero (Italia), Tamassy(R. P. Ungară), Palm (Suedia). **Mă simțeam însă într-o excelentă dispoziție, rezultat al pregătirii asidue desfășurată în țară, a atmosferei optimiste care domnea în mijlocul delegației noastre.**

Asaltul spre titlu l-am început încă din preliminarii, unde doar italianca Fisora **a reușit să realizeze același număr de victorii ca și mine: 5. De ea aveam însă să... scap, în optimi fiind eliminată de Berger. Viitoarea mea adversară a fost sudeza** Palm, **o trăgătoare cu o alonjă impresionantă, un fel de Marina Stanca a noastră, dar cu mai multă „explozie" și evident mai rutinată. M-am întîlnit cu Palm într-un asalt decisiv, cu eliminare directă : învingătoarea urma să aibă drum deschis către turneul final.**

La începutul asaltului, Palm a stat în espectativă clipe în șir, provocîndu-mă rar și căutînd să-mi găsească punctele vulnerabile. Eu am greșit lăsîndu-mă antrenată de tactica adversarei mele, aceea de a para larg și de a nu veni fulgerător pe contraatac. Așa se și explică de ce, asaltul nostru s-a prelungit enorm de mult — aproape că am intrat în ...criză de timp ! — încheindu-se însă fericit pentru mine, cu o victorie la limită : 8-7...

A urmat apoi ultimul... hop : turneul final. Aveam de înfruntat trei adversare aproape la fel de redutabile : Miheva, Berger **și** Rousselet. **Dintre acestea, cea mai avantajată era** Rousselet, **care a fost susținută tot timpul de o puternică galerie.**

Sorții au hotărît ca tocmai eu să deschid turneul final în compania lui... Rousselet. **Cu această talentată floretistă mă mai întîlnisem, cu un an în urmă, la Cairo, tot la Criteriul Mondial. Îi cunoșteam, cît de cît, stilul, slăbiciunile. Totul era să nu-i las în niciun moment inițiativa, să o atac deslănțuit, obligînd-o astfel să bată necontenit în retragere. Tactica aceasta mi-a adus satisfacția unei prime victorii cu 4—2 ! Apoi am cîștigat la** Miheva **cu același scor. Așadar, pentru obținerea titlului, nu-mi mai trebuia decît o victorie, la** Berger.

Berger mă studiase însă, întrevăzînd, parcă, în mine, pe cea mai periculoasă adversară a ei. Atacînd continuu, ea m-a întrecut cu 4—3.

Cu aceasta însă au intervenit și complicațiile : Berger avea și ea o înfrîngere, la Miheva. **Între noi urma să aibă loc un nou meci, de baraj.**

În legătură cu acest ultim meci, nu-mi amintesc prea multe. Știu doar că — hotărîtă să cîștig — am pornit deslănțuită, nu i-am dat voie adversarei mele să „construiască" nici o acțiune. Aceasta a fost recomandația antrenorului Mircea Vîlcea și ea s-a dovedit a fi foarte inspirată. Rezultatul ? 4—1 cu Berger și... campioană mondială în Criteriul „speranțelor" ! Altceva nu știu ce aș mai putea adăuga...

MOZAIC

● *LA SYDNEY (Australia) în cursul unui meci de box, unul dintre combatanți, Tommy Collins a fost declarat învins prin descalificare. Nemulțumit de decizie, Collins a început „să boxeze" cu arbitrul și apoi cu cei patru polițiști care au intervenit să-l liniștească. Pînă la sfîrșit, Collins a fost nevoit să se declare învins...*

● **Jucătorul de tenis Pancho Gonzales l-a chemat în judecată pe impresarul american Jack Kramer, conducătorul grupului de jucători profesioniști. Gonzales cere 400.000 de dolari despăgubiri, sumă pe care o pretinde în urma încasărilor provenite cu ocazia organizării unor turnee sau din partea televiziunii.**

● **Ziarele sportive au menționat faptul că Floyd Patterson, în cadrul pregătirilor care le face în vederea meciului cu Sonny Liston, a întîmpinat, cu prilejul antrenamentelor la mănuși, o rezistență neașteptată și o replică neobișnuită din partea unui sparing partener cu numele Ray Lopez. Reclamă sau adevăr ?**

● *Atletul Murray Halberg a făcut în orașul Manurewa o tentativă de a dobori recordul mondial la 5.000 m. deținut de Vladimir Kuț cu 13'15". Încercarea a eșuat, atletul neozeelandez înregistrînd 13'41"2.*

● **Comitetul olimpic japonez a făcut cunoscut că vor fi mobilizați 18.000 tineri, pentru a forma uriașa ștafetă, care va transporta flacăra olimpică de la sosirea ei pe teritoriul Japoniei și pînă la Tokio.**

● **Determinat de faptul că nu-și poate asigura altfel existența, fostul campion mondial de box, englezul Randolph Turpin a urcat din nou în ring după cinci ani de inactivitate. În vîrstă de 34 ani, Turpin a reușit să-l învingă prin K.O. în repriza a doua pe americanul Eddie Marcann. Dar mai departe?...**

VARIETĂȚI

Bilete de fotbal vîndute pînă în anul... 2062

După cum s-a mai anunțat, Mexic și-a depus candidatura, sprijinită și de alte țări sud-americane, pentru organizarea campionatului mondial în anul 1970.

Cererea lor a fost susținută și de un „argument", se pare convingător : construcția unui modern stadion de 125.000 de locuri.

Presa sportivă a relatat cîteva amănunte interesante privind această construcție. Pentru a putea asigura suma necesară, federația mexicană a recurs la un procedeu pe cît de simplu, pe atît de ingenios : a pus în vînzare bilete de intrare valabile pentru toate meciurile și alte manifestări care vor avea loc pe acest stadion pînă în anul... 2062 !

Sportivii mexicani au răspuns la această originală chemare, cumpărînd pentru început 8.000 de locuri cu care se vor putea prezenta pe stadion patru... generații !...

Răspunsul lui Jazy

Atletul francez Michel Jazy, recordman mondial și campion al Europei, este foarte des solicitat să participe la diferite concursuri. Cu toată bunăvoința sa, Jazy nu poate răspunde totdeauna afirmativ. De aceea, probabil, clubul atletic din orașul Chaux des Fonds (Elveția) pentru a-l convinge pe Jazy să fie prezent la concursul ce va fi organizat aici, i-a trimis odată cu invitația și fotografia pistei pe care se va alerga.

„Vă mulțumesc pentru această atenție — a răspuns Jazy clubului elvețian — dar cred că ar fi fost mult mai bine dacă mi-ați fi trimis fotografiile adversarilor mei".

O acțiune pentru „fairplay" în fotbal

Nu de mult, Uniunea Europeană de Fotbal (U.E.F.A.) a trimis tuturor federațiilor membre, o adresă prin care le atrage atenția asupra unor fenomene îngrijorătoare petrecute într-o serie de meciuri internaționale, precum și asupra necesității combaterii lor pe toate căile.

Pornind de la faptul că la unele întîlniri (de pildă, F.C. Austria — St. Reims, în meciurile disputate la Viena și Paris, în cadrul „Cupei campionilor europeni") s-au petrecut incidente regretabile din partea jucătorilor și spectatorilor, alunecați pe panta șovinismului — pe de o parte, iar pe de alta constatînd că se pune un pronunțat accent pe latura materială a jocurilor, ceea ce constituie un real pericol pentru fotbal în general, pentru spiritul de sportivitate care trebuie să domnească pe terenuri, U.E.F.A. propune inițierea pe scară largă a unei acțiuni pentru fairplay. Forul european solicită în acest scop sprijinul tuturor federațiilor naționale, organizînd la rîndul lor acțiuni similare în luna aprilie (mai — pentru țările nordice) și punînd sub lozinca „pentru sportivitate" toate meciurile internaționale, de campionat și cupă

pe care le organizează luna aceasta.

Însăși U.E.F.A., în urma unei hotărîri a comitetului său executiv, a pus sub semnul „fairplay"-ului toate întîlnirile internaționale care se vor desfășura în aprilie în cadrul competițiilor organizate sub egida sa :

— semifinalele „Cupei campionilor europeni" ;

— semifinalele „Cupei cupelor" ;

— „Cupa Europei interțări" ;

— A 16-a ediție a Turneului internațional de juniori.

O emblemă „fairplay" a fost confecționată în scopul popularizării acestei acțiuni, deosebit de importantă pentru dezvoltarea fotbalului și care — dacă va da rezultate anul acesta — va fi întreprinsă în fiecare an, în aceeași lună,

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

„BUG-JARGAL"

Adaptare după Victor Hugo

Ilustrații : Beca RIND

După aceea, păzitorul meu mă înștiință că șeful lor, Biassou, vrea să st de vorbă cu mine. Un pluton de soldați negri, destul de bine înarmați, se dreptă spre mine. Paznicul meu îmi desfăcu legăturile, mă dădu în primire tului plutonului și primi în schimb un săculeț cu piaștri. Ajunserăm la intra unei grote săpată în stîncă. Intrarea în grotă era acoperită cu o bogată perd de stofă tibetană. În fața intrării făceau de gardă soldați înarmați cu pu și săbii. Șeful escadrei dădu la o parte perdeaua și mă conduse în grotă, c era luminată de o lampă de bronz cu cinci luminări. În fundul grotei, pe tron, ședea Biassou, căpetenia tribului. Era îmbrăcat soldățește, purta epol și decorații, iar pe cap avea o pălărie oliterească. În spatele lui se aflau

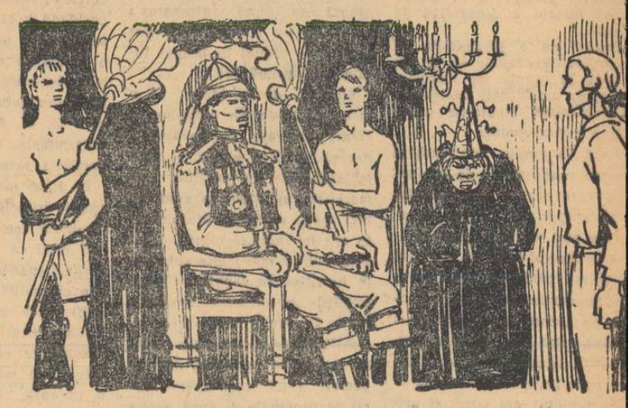

copii, îmbrăcați în pantalonași de sclavi și care agitau evantaie. Cei doi co erau albi. În dreapta căpeteniei se afla vrăjitorul Habibrah.

Biassou îmi făcu semn să mă apropii.

— Ești creol ? mă întrebă el.

— Nu, sînt francez.

— Cu atît mai bine. Văd după uniforma pe care o porți că ești ofi Ce vîrstă ai ?

— Douăzeci de ani.

— Destul de mulți ! conchise Biassou discuția cu mine, apoi adresîndu- vrăjitorului, spuse :

— Puneți hainele sacerdotale și pregătește slujba de sacrificiu. Iar toc trupa să se adune în fața cartierului meu general. Vreau s-o trec în revis

Dispozițiile lui Biassou fură repede îndeplinite. Cînd se dădu la o pa perdeaua, văzurăm aliniată în fața grotei întreaga trupă. Biassou și, după toți ostașii, îngenunchiară în fața altarului aranjat acolo de vrăjitor, num

eu rămăsei în picioare. Dar doi negri voinici mă apucară de umeri și mă genunchiară. Habibrah își făcea slujba lui religioasă.

După ce termină de oficiat, cocoșatul se prosternă cu respect în fața căp teniei, care se ridică și adresîndu-mi-se în franceză, îmi spuse :

— Sîntem acuzați că n-avem religie. Vezi bine că totul e o calomnie și sîntem buni catolici...

Apoi, adresîndu-se celor de față, continuă :

— Am răbdat destul, acum e rîndul nostru. Să pedepsim, prin acest fi alb, pe toți coloniștii care ne-au colropit și ne maltratează A venit și rîn nostru.

— Trebuie să vă mai spun un lucru, ca să înțelegeți mai bine situația care mă aflam — continuă, după o scurtă întrerupere, căpitanul d'Auverne Acest Biassou reușise să se impună ca șef al tribului numai datorită unor mi ciuni și cotcărli care ieșeau din mintea pervertită a principalului său stăpîn și acolit, cocoșatul Habibrah. De altfel, cei mai mulți dintre supușii săi er

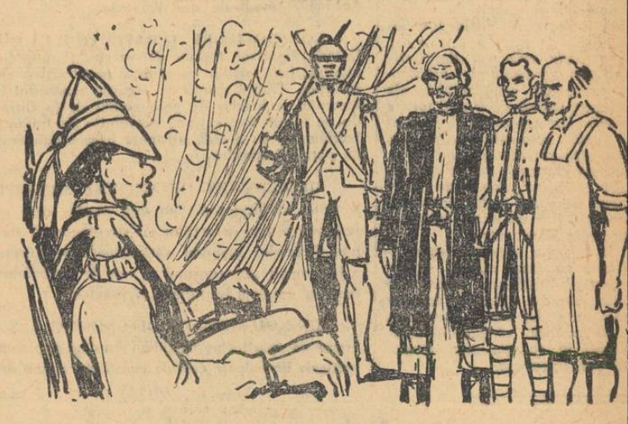

mulatri, care nu împărtășeau în totul soarta sclavilor negri. Pe acești mulat colonii albi îi foloseau adesea pentru a sparge unitatea sclavilor negri pe care exploatau fără milă. Adevăratul șef al sclavilor negri era Bug-Jargal.

În tribul lui Biassou, omul cel mai puternic cum v-am spus, era Habibra Cocoșatul nu îndeplinea numai funcția de preot, ci și pe aceea de medic. Exerc ta o medicină foarte primitivă, bazată mult pe vrăji, încît nu e de mira că pacienții săi nu-și regăseau sănătatea decît dacă erau ajutați de constitu lor robustă.

În timpul captivității mele, am asistat la cîteva scene dramatice care m-a cutremurat. Să vă povestesc una dintre ele. În timp ce Biassou și unul din ofi rii săi, Rigaud, se aflau comod instalați în jețurile lor și mestecau tutun, prezentă un aghiotant, care-l întrebă pe șef dacă nu dorește să vadă defilîn

armata. La semnul afirmativ al lui Biassou, trei grupuri gălăgioase de neg înaintară, aducînd fiecare în mijlocul lor cîte un prizonier.

Biassou ceru negrilor să se liniștească și porunci să-i fie aduși aproape ce trei prizonieri. Am recunoscut în primul pe un general alb, care făcuse mult zile fripte sclavilor negri. Al doilea era un plantator, nu mai puțin reputat pen tru regimul crud pe care-l aplica sclavilor săi. În fine, al treilea prizonier era u alb modest, lucrător la spitalul din Cap. Acesta din urmă fu chemat primul l interogatoriu.

— Cine ești ? îl întrebă Biassou.

— Mă numesc Iacques Belin și lucrez la spital. Dar întrebarea ta m surprinde, Biassou, tu mă cunoști foarte bine.

— Da, te cunosc și de aceea ți-am rezervat o moarte frumoasă. Ai să fi tăiat cu ferăstrăul !

Ceilalți doi prizonieri asistară, îngroziți, la acest prolog al propriei lo tragedii. Atitudinea lor umilită contrasta cu atitudinea mîndră a celui condamnat

(Va urma)

FLAMENGO LA CONSTANȚA ȘI BUCUREȘTI

Mîine își începe turneul în țara noastră, jucînd la Constanța, echipa braziliană de fotbal Flamengo, a doua clasată în ediția recent încheiată a campionatului din Rio, după Botafogo (care a disputat finala campionatului Braziliei cu Santos) și înaintea echipelor Vasco da Gama și Fulminense.

Flamengo se bucură de o largă popularitate la Rio (are de altfel și numărul cel mai mare de membri — 50 000), în special datorită faptului că nu s-a lăsat atrasă în cursa tacticilor superdefensive și că este adepta jocului ofensiv. Echipa antrenată de Flavio Costa dispune de un „trio" centrat în atac, Dida-Henrique-Gerson, capabil să indispună cele mai bune apărări. De altfel, fiecare din acești jucători a fost selecționat în echipa Braziliei : Dida în 1958, Henrique în 1959 și Gerson în 1961. Lotul este completat de: Ary și Fernando-portari, Murilo, Jordan, Joubert, Luis Carlos — fundași, Decio, Carlinhos, Wanderley — mijlocași, Joel, Fougete, Alfredinho, Airton, Nelson, Espanhol — înaintași.

Flamengo (al cărui nume complet este : Club de Regatas do Flamengo) a luat ființă în 1895 și a cucerit de nenumărate ori titlul de campioană. Fotbaliștii din Rio au fost prezenți, permanent, în lupta din fruntea clasamentului. Clubul mai are secții de natație, baschet și tenis de cîmp.

CAMPIONATUL CATEGORIEI A — ÎN DATE ȘI CIFRE — (ETAPA A XX-A)

Duminică 21 aprilie

Dinamo București-Progresul
Rapid-Steaua
C.S.M.S. Iași-Știința Cluj
Crișana-Dinamo Bacău
Minerul-Petrolul
Știința Timișoara-U.T.A.

Întîlnirea Farul-Steagul roșu a fost amînată, deoarece echipa constănțeană joacă mîine cu Flamengo.

Clasamentul general

1.	Dinamo Buc.	19	10	7	2	30:13 27
2.	Steaua	19	9	6	4	43:30 24
3.	Știința Cluj	19	9	5	5	29:22 23
4.	Rapid	19	8	6	5	35:28 22
5.	Steagul roșu	19	10	2	7	30:32 22
6.	Știința Tim.	19	8	5	6	29:25 21
7.	Farul	19	8	3	8	36:31 19
8.	Petrolul	18	7	4	7	35:22 18
9.	Progresul	19	6	6	7	25:30 18
10.	C.S.M.S Iași	19	5	8	6	31:39 18
11.	U.T.A.	19	6	3	10	31:35 15
12.	Minerul	19	4	5	10	18:39 13
13.	Crișana	18	4	4	10	16:35 12
14.	Dinamo Bacău	19	3	5	11	18:32 11

Clasamentul acasă

1.	Steagul roșu	10	9	1	0	25:10 19
2.	Știința Cluj	9	8	1	0	22: 6 17
3.	Petrolul	10	7	2	1	32: 6 16
4.	Farul	9	7	1	1	25: 8 15
5.	Știința Tim.	9	7	1	1	18: 6 15
6.	Rapid	9	7	1	1	20: 8 15
7.	Dinamo Buc.	10	5	4	1	20: 8 14
8.	Steaua	9	6	2	1	26:15 14
9.	Minerul	10	4	5	1	12: 5 14
10.	U.T.A.	10	6	1	3	24:12 13
11.	Progresul	10	4	5	1	14:10 13
12.	C.S.M.S. Iași	9	4	4	1	19:12 12
13.	Dinamo Bacău	10	3	5	2	13: 7 11
14.	Crișana	8	4	2	2	11:10 10

Clasamentul în deplasare

1.	Dinamo Buc.	9	5	3	1	10: 5 13
2.	Steaua	10	3	4	3	17:15 10
3.	Rapid	10	1	5	4	15:20 7
4.	Știința Tim.	10	1	4	5	11:14 6
5.	C.S.M.S. Iași	10	1	4	5	12:27 6
6.	Știința Cluj	10	1	4	5	7:16 6
7.	Progresul	9	2	1	6	11:20 5
8.	Farul	10	1	2	7	11:22 4
9.	Steagul roșu	9	1	1	7	5:22 3
10.	U.T.A.	9	0	2	7	7:23 2
11.	Petrolul	8	0	2	6	3:16 2
12.	Crișana	10	0	2	8	5:25 2
13.	Dinamo Bacău	9	0	0	9	5:25 0
14.	Minerul	9	0	0	9	6:34 0

Clasamentul returului

1.	Dinamo Buc.	5	4	1	0	10: 2 9
2.	Steaua	5	3	1	1	9: 5 7
3.	Steagul roșu	5	3	1	1	7: 5 7
4.	Știința Cluj	5	2	2	1	6: 3 6
5.	Rapid	5	2	2	1	11: 6 6
6.	Progresul	5	2	2	1	6: 8 6
7.	U.T.A.	5	2	1	2	8: 7 5
8.	Știința Tim.	5	1	3	1	4: 5 5
9.	Minerul	5	1	2	2	3: 4 4
10.	Dinamo Bacău	5	1	1	3	6: 7 3
11.	Petrolul	4	1	1	2	5: 7 3
12.	C.S.M.S. Iași	5	1	1	3	6:11 3
13.	Crișana	4	0	2	2	3: 6 2
14.	Farul	5	1	0	4	1: 7 2

Pronosticul lui...

...Ion Bălănescu, *antrenor federal.*

1. Rapid-Steaua	1
2. Dinamo Buc.-Progresul	1
3. Crișana-Dinamo Bacău	1
4. C.S.M.S. Iași-Știința Cluj	x 2
5. Știința Timișoara—U.T.A.	1 x
6. Minerul-Petrolul	1
7. Arieșul Turda-C.S.M. Cluj	1 x
8. Știința Galați-Progresul Brăila	1
9. Prahova Ploiești-Flacăra Moreni	1
10. C.S.M. Reșița-Dinamo Pitești	1
11. C.F.R. Arad-Crișul Oradea	2
12. Unirea Dej-Industria Sîrmei Cîmpia Turzii	1
Sp. Farul-Flamengo	**x**

CU CINE MAI AU DE JUCAT

DINAMO BUCUREȘTI cu : U. T. Arad (a), Minerul Lupeni (d), Steaua București (d), Crișana Oradea (a), Steagul Roșu Brașov (d), Știința Timișoara (a), Știința Cluj (d).

STEAUA BUCUREȘTI cu : Știința Timișoara (a), Farul Constanța (d), Dinamo București (a), Minerul Lupeni (a), Petrolul Ploiești (d), Știința Cluj (a), C.S.M.S. Iași (d).

ȘTIINȚA CLUJ cu : Steagul Roșu Brașov (a), Progresul București (d), Farul Constanța (a), Rapid București (a), Crișana Oradea (d), Steaua București (d), Dinamo București (a).

RAPID BUCUREȘTI cu : Dinamo Bacău (d), C.S.M.S. Iași (a), Progresul București (a), Știința Cluj (d), U. T. Arad (a), Crișana Oradea (d), Minerul Lupeni (a).

STEAGUL ROȘU BRAȘOV cu : Farul Constanța (d), Știința Cluj (d), Dinamo Bacău (a), Petrolul Ploiești (d), U. T. Arad (d), Dinamo București (a), Minerul Lupeni (a), Progresul București (d).

ȘTIINȚA TIMIȘOARA cu : Steaua București (d), Crișana Oradea (a), Dinamo Bacău (d), Petrolul Ploiești (a), C.S.M.S. Iași (a), Dinamo București (d), Farul Constanța (d).

FARUL CONSTANȚA cu : Steagul Roșu Brașov (a), Petrolul Ploiești (d), Steaua București (a), Știința Cluj (d), C.S.M.S. Iași (a), Progresul București (d), Dinamo Bacău (d), Știința Timișoara (a).

PETROLUL PLOIEȘTI cu : Crișana Oradea (d), Farul Constanța (a), U. T. Arad (d), Steagul Roșu Brașov (a), Știința Timișoara (d), Steaua București (a), C.S.M.S. Iași (d), Dinamo Bacău (a).

PROGRESUL BUCUREȘTI cu : Crișana Oradea (d), Știința Cluj (a), Rapid București (d), Dinamo Bacău (d), Farul Constanța (a), U. T. Arad (d), Steagul Roșu Brașov (a).

C.S.M.S. IAȘI cu : Minerul Lupeni (a), Rapid București (d), U. T. Arad (a), Farul Constanța (d), Știința Timișoara (d), Petrolul Poiești (a), Steaua București (a).

U. T. ARAD cu : Dinamo București (d), Petrolul Ploiești (a), C.S.M.S. Iași (d), Steagul Roșu Brașov (a), Rapid București (d), Progresul București (a), Crișana Oradea (a).

MINERUL LUPENI cu: C.S.M.S. Iași (d), Dinamo București (a), Crișana Oradea (d), Steaua București (d), Dinamo Bacău (a), Steagul Roșu Brașov (d), Rapid București (d).

CRIȘANA ORADEA cu : Petrolul Ploiești (a), Progresul București (a), Știința Timișoara (d), Minerul Lupeni (a), Dinamo București (d), Știința Cluj (a), Rapid București (a), U. T. Arad (d).

DINAMO BACĂU cu : Rapid București (a), Steagul Roșu Brașov (d), Știința Timișoara (a), Progresul București (a), Minerul Lupeni (d), Farul Constanța (a), Petrolul Ploiești (d).

GOLGETERII

1. Ion Ionescu *(Rapid) 15 goluri*

2. Adam (Știința Cluj) 13 goluri

3. Dridea I (Petrolul), Manolache (Știința Timișoara) cîte 11 goluri

4. Ciosescu (Farul), Voinea (Steaua), cîte 10 goluri

5. Constantin (Steaua), Dinulescu (Farul), cîte 9 goluri

6. Țîrlea (U.T.A.), A. Munteanu (Petrolul), Bükösi (Farul), Selymesi II (Dinamo București), Pavlovici (Steaua) cîte 8 goluri.

7. Sasu (U.T.A.), Dumitriu II (Rapid), Voica (C.S.M.S. Iași), Țircovnicu (Dinamo București), Maszaroș (Steagul Roșu), cîte 7 goluri

8. Marcu (Știința Cluj), Tătaru (Steaua), Gram (Dinamo Bacău), Harșani (Dinamo Bacău), Badea (Petrolul), Milea (C.S.M.S. Iași) cîte 6 goluri.

MEDICUL vă sfătuiește

Alimentația rațională în timpul primăverii

Prin alimentație rațională se înțelege introducerea în organism a acelor alimente care nu dăunează nici uneia din funcțiunile vitale și contribuie la dezvoltarea armonioasă a corpului, la păstrarea sănătății, precum și la menținerea intactă a capacității de muncă.

Pentru ca o alimentație să fie rațională, trebuie să fie alcătuită în funcție de anotimp, profesie, posibilități locale de aprovizionare și starea generală a organismului.

Dacă în lunile de vară și toamnă posibilitățile de alimentație care convin organismului sînt excepțional de variate, acestea sînt oarecum mai limitate în timpul iernii și mai ales în prima parte a primăverii, cînd legumele proaspete și fructele se găsesc în cantități mai reduse decît în restul anului. Autorită acestui fapt, organismul iese, în unele cazuri, oarecum debilitat din iarnă și primăvară, în special atunci cînd nu s-au luat suficiente măsuri pentru alcătuirea unei hrane raționale.

Vitaminele, care abundă în legumele, verdețurile și fructele proaspete, sînt incontestabil de mare necesitate pentru organism. Aceste substanțe atît de prețioase nu trebuie să lipsească din nici o alimentație, oricare ar fi anotimpul. Și atunci se pune întrebarea: care să fie conduita pentru alcătuirea hranei în timpul lunilor de primăvară?

Plecînd de la ideea că o mare cantitate de vitamine și săruri minerale indispensabile organismului se găsesc în unele alimente în cantități mai mari, iar în altele în cantități mai mici, se va alcătui hrana în așa fel încît să oferim organismului cît mai multe substanțe nutritive în raport cu posibilitățile de aprovizionare existente în lunile respective.

Atît timp cît fructele sînt în mai mică cantitate, iar legumele verzi n-au apărut decît ca producție de seră, se va căuta zilnic înlocuirea acestora prin zeamă de lămîie sau alte citrice, murături sau varză acră (cînd nu există boli care să contraindice consumul de acriturî), morcovi cruzi. De asemenea, se vor introduce în alimentație ouăle fierte, preparatele de carne, creier, rinichi, ficat (dacă acestea nu sînt interzise anumitor suferinzi de diverse boli cronice). Introducerea în alimentație în această perioadă a brînzei de vaci sau telemea, a untului, laptelui și a celorlalte derivate ale sale, este de asemenea foarte utilă. De mare folos sînt și vitaminele C, B_1, B complex și polivitaminele, care se găsesc în unitățile farmaceutice.

În luna mai, cînd încep să apară primele fructe (cireșile) și unele legume în cantități mai mari ca ridichile și salata verde, spanacul, știevia, urzicile comestibile, ceapa și ustu-roiul verde, acestea trebuie introduse zilnic în cantități suficiente la cel puțin una din cele două mese principale, ca o revanșă față de organism pentru lunile anterioare cînd acesta a fost lipsit de alimente cu substanțe atît de hrănitoare și necesare asigurării sănătății.

Dr. I. LEONESCU

ARTROZA

Artroza este reumatismul degenerativ de uzură și îmbătrînire a articulațiilor. Ea evoluează lent și apare în general după vîrsta de 40 ani. Uzura și îmbătrînirea articulațiilor modifică părțile din care se compun încheieturile și în special cartilagiile și capetele oaselor.

Ceea ce este important de reținut este faptul că boala artrozică, în mod normal, nu produce suferință decît în 5 la sută din cazuri, acolo unde intervin alți factori. Poliartroza este forma care cuprinde mai multe articulații. Pentru o mai bună înțelegere a bolei artrozice voi arăta din ce se compune o articulație obișnuită. La cele două capete osoase se adaugă un înveliș ce completează forma lor neregulată jucînd rol de amortizor, tampon, un fel de manșon care le ajută să alunece unele pe ele, numit cartilagiu. Acestea sînt completate cu o serie de formațiuni anexe ca: mănunchiuri, sinoviale, ligamente și capsula ce închide articulația.

Boala începe la nivelul cartilagiului care se erodează (tocește) iar oasele nu mai alunecă ușor între ele, se freacă, modificîndu-și volumul și forma.

Ca manifestări generale în artroză apar dureri și impotența funcțională (greutate în mișcare). La început durerile sînt labe dar se intensifică la efort, la schimbări ale timpului și la oboseală. Cu timpul artroza poate trece și la articulația vecină sau la distanță, modificînd și acolo situația. Durerea e mare în mișcare și dispare în repaos, ziua e prezentă, noaptea se liniștește.

Artrozele cele mai des întîlnite sînt ale membrelor inferioare (genunchi, șold, gleznă) ale coloanei vertebrale și mai rar ale membrelor superioare. Aceasta se explică prin mișcările variate, greutatea corpului și punctele ce suportă eforturile fizice cu mișcări complexe. Pot apare fenomene artrozice și la vîrste mai timpurii, dar ele survin prin intervenția altor factori.

În apariția artrozei mai contribuie pe lîngă vîrstă, factor principal, tulburări glandulare (ovar, tiroidă, hipofiză, suprarenale etc.). La femei obezitatea și tulburările circulatorii contribuie la apariția unei artroze numită lipartroză.

Traumatismul determină în mare măsură apariția artrozei cu consecințele gravității lui. Surmenajul fizic cu suprasolicitarea (activitate peste puteri) slăbesc mușchiulatura și grăbesc procesele artrozice.

E drept că unele mișcări sînt limitate, dar nu duc la anchiloza completă a încheieturilor. Ce mai sperie bolnavul sînt unele zgomote suspecte în articulații, trecături și scîrțîieli, care sînt consecința uzurei cartilagiului.

În examenele radiografice nu se constată mai reprezentativ decît niște ciocuri (osteofite) care sperie pe nedrept bolnavii. Examenele de laborator nu arată nimic deosebit. Boala nu este vindecabilă ca și îmbătrînirea în general, dar poate fi oprită în evoluție, tratată în ceea ce privește durerile și preventită.

În ceea ce privește tratamentul la început vom arăta că repaosul este cel mai de preț, apoi evitarea frigului și umezelei, evitarea obezității. Regimul alimentar se va adresa și componentelor secundare. Se vor combate toate procesele inflamatorii (focare infecțioase): dinți, amigdale, prostată, genitale, sinusite, tracheo-bronșite etc., pentru a nu produce reactivarea lor.

Între medicamentele cele mai utilizate de medici sînt: piramidon, aspirină, unele medicamente pe bază de iod, sulf, calciu, reumazol, vitamina B1, B6, vit. A, vitamina C, vitamina D2. Fizioterapic, cu bune rezultate se aplică ultra violete, ultra scurte, băi de lumină, solux, impachetări cu parafină, de asemenea ultra sunet și roentgenterapie.

În sfîrșit, cura balneară la Techirghiol, Amara, L. Sărat, Băltățești, Bazna, Govora, Olănești, Călimănești, Ocna Sibiului, Sovata, Herculane, Pucioasa, la recomandația medicului specialist, este adesea foarte utilă.

Dr. Ioan Gh. MATACHE

NOUTĂȚI MEDICALE

NOU TRATAMENT AL CANGRENEI. — În ultimul timp se obțin rezultate satisfăcătoare tratînd plăgile cangrenate în barocameră, unde suferinzii sînt obligați să respire oxigen la o presiune mărită. Datorită acestui fapt, cantitatea de oxigen din sînge crește, ceea ce determină oprirea procesului infecțios.

TENDOANE DIN MATERIAL PLASTIC. — Tendoanele distruse sau care și-au pierdut funcționalitatea pot fi înlocuite prin piese similare din material plastic. Astfel de operațiuni au început să se efectueze recent, cu bune rezultate, la clinica de ortopedie a Academiei medicale din Varșovia.

NOI PROFILURI TERAPEUTICE LA GURA OCNEI. — Datorită masivei acțiuni de vaccinări antipoliomielitice din țara noastră, poliomielita va rămîne peste cîțiva ani doar ca o tristă amintire. Ținînd seamă de aceasta, sanatoriul balnear pentru tratamentul sechelelor de poliomielită de la Gura Ocniței a început de pe acum să-și extindă profilurile de tratament. Printre alte afecțiuni, se va acorda asistență balneo-fizioterapică și unor forme de paralizii spastice.

MEDICAMENT CU ACȚIUNE MULTIPLĂ. — Cercetătorii sovietici au descoperit un nou produs care acționează concomitent atît asupra infecțiilor cu streptococi și stafilococi, cît și asupra diverselor ciuperci vătămătoare organismului. Medicamentul a fost numit „Lutenurina" și este de mare folos în combaterea infecțiilor asociate bacteriene și fungice.

UN NOU SEMN DE DIAGNOSTIC. — S-a dovedit în ultima vreme că apariția pe unghiile mîinilor și picioarelor a unor bande verticale de culoare cafenie constituie semne de nutriție deficitară.

TARTRUL DENTAR

Tartrul dentar sau, cum i se mai spune, piatra de pe dinți, este un depozit dur care se formează în special în spatele dinților frontali inferiori. Dar tartrul dentar se formează și pe dinții unde autocurățirea și curățirea artificială se face insuficient.

În mod normal, prin mișcările limbii, buzelor, obrajilor — de exemplu în timpul vorbirii — dinții umeziți de salivă sînt curățați de resturi alimentare (autocurățire), totuși la gîtul dintelui, lîngă marginea gingiei și la întrîndurile dintre dinți această autocurățire nu se poate face perfect, de aceea trebuie să intervină curățirea artificială, adică periajul dinților, de care vom vorbi mai departe.

Dacă privim dinții după ce am luat masa, observăm că la marginea gingiei, pe gîtul dintelui, a rămas un mic depozit alburiu ce poate fi ușor ridicat cu unghia. Dacă dinții nu sînt spălați cu peria, acest depozit crește și poate ajunge după 24—48 de ore la o grosime de 1/2—1 milimetru. Acesta este ceea ce se numește tartrul moale și el constituie baza pe care se formează tartrul dur sau piatra de pe dinți.

Tartrul dentar, în special cel moale este un bun mediu de cultură pentru microbi și prin produsele de fermentație ce le conține predispune dintele și țesuturile din vecinătatea lui la îmbolnăvire. Tartrul dur este un corp străin în gură și, ca orice corp străin, are acțiune vătămătoare asupra dintelui și gingiei. Microbii și produsele de fermentație ce se dezvoltă în tartru — în afară de mirosul cu totul neplăcut pe care-l dau gurii — irită gingia care se inflamează, devine roșie și singerează ușor. Sînt multe persoane care atunci cînd văd că le singerează gingia se abțin de a-și mai peria dinții. Rezultatul este că tartrul se depune mai abundent și îmbolnăvește mai grav gingia. Este un cerc vicios care trebuie neapărat rupt.

Deci: Este cu totul greșită atitudinea unor pacienți care se prezintă la cabinetul stomatologic pentru un tratament oarecare și care refuză să li se curețe tartrul sub motiv că acesta nu-i supără și că prin detartraj li se slăbesc dinții.

Putem împiedica formarea tartrului favorizînd autocurățirea prin consumarea de fructe după fiecare masă (chiar după o chiflă), prin înlocuirea lipsurilor dentare, prin mestecarea alimentelor pe ambele părți ale gurii.

Acțiunea cea mai importantă contra formării tartrului este curățirea artificială sau periajul dinților. Peria și pasta de dinți intră în necesarul oricărei persoane civilizate. Recomandăm peria cu păr de porc. Orice pastă de dinți este la fel de bună. Pasta se pune pe peria uscată și se întinde ușor cu degetul, astfel ca pasta să intre în părul periei. Asigurăm astfel o împrăștiere egală a pastei pe întreaga suprafață a dinților. Periajul se face prin mișcări orizontale și prin mișcări verticale, dinspre gingie spre dinte, pentru a scoate din spațiul dintre dinți orice urmă de resturi alimentare. Se freacă cu peria atît partea din afară a dinților (dinspre buze spre obraz) cît și partea dinăuntru (dinspre limbă). Capul se ține drept.

Dar nu numai dinții trebuie frecați, ci și gingia. Periajul gingiei constituie un bun masaj pentru aceasta, o înviorează, o tonifică și o face mai rezistentă la inflamație. Periajul dinților este un act foarte necesar sănătății, de aceea trebuie făcut fără grabă, cu multă grijă. Periajul trebuie făcut cu răbdare timp de 3—4 minute, dimineața și seara, cel de seară fiind mai necesar căci nu lasă pe timpul nopții resturile alimentare pe dinți, în care microbii și fermentațiile ar avea timp suficient să se dezvolte.

În caz că gingia singerează, nu se va renunța la periajul dinților, ci dimpotrivă se va insista cu anumite precauțiuni.

Tartrul dentar o dată format, trebuie îndepărtat. Acest lucru (detartrajul) se face numai într-un cabinet stomatologic.

Împiedicarea formării tartrului precum și detartrajul făcut la timp feresc aparatul de masticație de îmbolnăvire, care prin diferite complicații poate avea efect dăunător asupra întregului organism.

Dr. Al. ATHANASIU

accesorii

Poșete, mănuși, eșarfe, umbrele ce completează rochițele de vară.

CURIERUL NOSTRU

TANȚI G. — Propunerile dv. sînt foarte interesante. Dar trebuie să țineți seama de faptul că revista noastră nu este o colecție de modele. Ea are și multe alte preocupări diferite pentru a fi folositoare unui număr cît mai mare de cititori. Chiar de-am publica o pagină de modă (cum propuneți dv.) tot nu am putea da pentru fiecare modelul preferat. Modelele noastre arată linia actuală a modei și îșî propun să ajute cititoarele asupra unor detalii care de la un sezon la altul aduc variație în îmbrăcăminte. Ni se pare foarte interesantă propunerea dv. de a arăta uneori (sub o formă caricaturală) cum nu trebuie să se poarte unii tineri, care îmbrăcîndu-se caraghios cred că așa sînt în pas cu moda. În ce privește modelele cerute în mod special le vom publica peste două săptămîni (le avem deja pregătite).

AURELIA GH. — Iași — Datele pe care ni le-ați prezentat dv. în scrisoare sînt cu totul insuficiente ca să vă putem da un sfat cît de cît folositor. Spuneți că locuiți acum într-un apartament într-un bloc nou. Desigur că o serie de mobile din cele vechi se pot valorifica pentru a vă aranja un interior plăcut, modern. Dar nici publicațiile de specialitate și nici noi, nu v-am putea da decît idei generale. Un sfat concret vă poate da numai un arhitect care ar avea în față fiecare piesă din cele pe care doriți să le opriți. De aceea este mai bine să cereți ajutorul unui arhitect din orașul dv. Dacă doriți totuși să ne spunem noi părerea, atunci trimiteți-ne planul casei cu dispunerea ușilor, ferestrelor, pereților liberi (măsurați) și mărimea și forma mobilelor pe care le aveți. O să ne străduim să vă fim cît mai de folos.

CORNELIA G. — **București.** — Am primit din partea dv. un număr mai mare de materiale pentru rubrica „*Părinți și copii*". Din păcate însă, dv. nu v-ați propus să realizați din fiecare un articol de sine stătător ci ați înșiruit doar o serie de fapte pentru a ne fi nouă de folos la alegerea temelor pentru asemenea articole. Noi vă mulțumim foarte mult, dar totodată vă rugăm să încercați să realizați dv. singură asemenea articole. Din unele pasaje ne-am dat seama că aveți posibilități să realizați lucruri interesante într-o formă care să le facă publicabile. Aveți mai mult curaj și încercați. Chiar de nu va ieși de la început ceva bun, o să mai încercați din nou. Noi o să vă fim de ajutor, spunîndu-vă unde și ce anume mai trebuie îndreptat.

CRISTI S. — Crema de demachiat din untură se prepară din untură de porc și petale de trandafir. Se topește untura cu puțin lapte proaspăt. Se strecoară, se lasă să se răcească. Se zdrobesc 100 g. petale de trandafir cu 100 g untură. Deoarece untura de porc rîncezește repede, o veți amesteca cu 1 g. acid benzoic sau cîteva grame de tinctura benzoe.

Pentru odaia copilului: puteți agăța această reușită combinație din resturi de tot felul de petice. Partea de sus reprezintă o horă de copii iar jos sînt pungulițele în care putem ține: piepteni, sticluțe, pantofiori, vată, lucruri utile pentru copii.

SFATURI COSMETICE

Pentru combaterea căderii părului provocată de seboreea cronică se poate folosi cu rezultate satisfăcătoare următoarea metodă: se masează pielea capului cu săpun lichid conținînd: sulfat 10 g, borax 10 g, săpun verde 40 g. Masajul se va practica la interval de 7—10 zile. După executarea masajului, la circa 5 minute se va spăla părul cu apă caldă, operație ce se va repeta din nou în cursul aceleeași zile. În afară de măsurile pe care le-ați luat pînă în prezent împotriva apariției cosurilor, o perioadă de timp se recomandă suprimarea din alimentație a condimentelor, sosurilor, grăsimilor, mezelurilor, murăturilor, conservelor etc. Hrana zilnică trebuie să fie formată din alimente proaspete, bogate în vitamine (DORINA S. D.).

Pleoapele ridate îmbătrînesc figura. De aceea este necesar ca zilnic să aplicați pe ochi comprese cu ceai de mușețel după care veți masa pleoapele cu o cremă grasă, pornind din colțul ochilor spre tîmplă. De asemenea veți face următorul exercițiu: închideți ochii și apăsați pleoapele cu degetele. În poziția aceasta încercați să deschideți ochii. Repetați acest exercițiu de 10 ori pe zi. Obrazul îl puteți freca de 2—3 ori pe săptămînă cu tărîțe de grîu, umezite cu puțin lapte sau apă, clătiți apoi obrazul cu apă rece și aplicați o mască de drojdie de bere 25 g. amestecată cu zeamă de lămîie (VALENTINA C.).

Masca de gălbenuș de ou amestecat cu untdelemn și zeamă de lămîie o mențineți pe față timp de 20 minute, rămînînd în poziție culcată. Spălați obrazul cu apă călduță, aplicați apoi o compresă rece și ungeți după aceea fața cu crema „Tosca" pe care o îndepărtați după 1/2 oră. Pudra „Vals" o puteți folosi fără nici o grijă deoarece în afară de acțiunea absorbantă formează un strat protector împotriva intemperiilor. Dacă punctele negre sînt mici de tot veți șterge obrazul cu o soluție conținînd pepsină 1 g, acid citric 1 g, apă 98 g. O pudră dezodorantă și antisudorifică pe care o puteți folosi atît la subsuori cît și pentru picioare are următoarea formulă: acid salicilic 0,50 g, acid citric, 2 g, alaun 3,5 g, acid boric 40 g, talc 54 g (ORTANSA P.).

Pentru a dezvăța copilul de obiceiul de a-și roade unghiile, obicei nesănătos și inestetic, veți aplica sub unghie următoarea soluție: chinină clorhidrică 0,5 g, tinctura de guassia amara 7 g. Deoarece părul este uscat îl veți spăla cu șamponul „Favorit". De asemenea, se recomandă ca înainte de a-l spăla să fie frictionat la rădăcină cu ulei de ricin amestecat în părți egale cu rom și un vîrf de cuțit de sare de bucătărie (COSTIN — București).

Anca BOGDAN

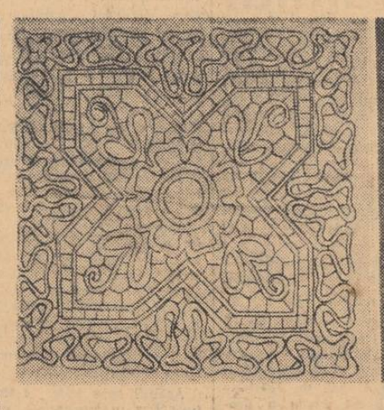

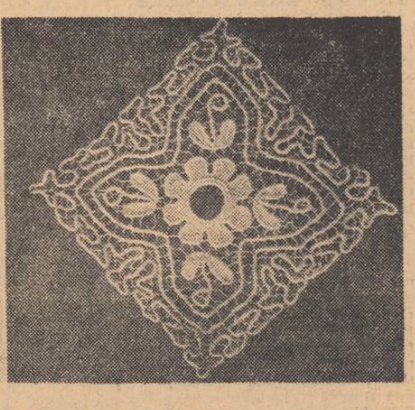

MILIEURI DE LASETĂ

Întrucît mai multe cititoare ne-au solicitat să le prezentăm modele de milieuri lucrate din lasetă, în acest număr vom da două. Pentru a vă putea iniția mai ușor în scoaterea lor pe pînză, vă prezentăm fiecare din modelele respective desenate, iar apoi gata executate din lasetă.

Procedînd astfel, considerăm că va fi mult mai clar pentru dumneavoastră a scoate modelele pe pînză și vă veți putea orienta apoi mult mai bine atunci cînd veți trece la montarea lasetei, umplerea frunzulițelor și executarea baretelor.

Întrucît aceste modele au fost prezentate la cerere, dorim ca într-un alt număr al ziarului să satisfacem și alte gusturi în acest sens.

Ghidul gospodinei

CROCHETE DE OREZ

Cantități pentru 6 persoane: 250 g orez, 7 dl apă cu sare, 2 ouă, 100 g brînză rasă, 50 g jambon, sare, piper, 1 ou, 50 g pesmet, 200 g grăsime de prăjit.

Se fierbe orezul în apă sărată. Se pun în orez gălbenușele bătute, brînza rasă, jambonul afumat, tăiat mărunt sare, piper. Se formează crochete care se dau prin făină, ou, pesmet, apoi se prăjesc în grăsime. Dacă dorim, le servim împreună cu o garnitură de legume sote.

SUFLE DE CIOCOLATĂ

Punem într-un vas 50 g făină peste care turnăm, încetul cu încetul, amestecînd incontinuu 4 dl de lapte rece, astfel ca să nu se facă cocoloașe. După aceia adăugăm 100 g zahăr, 3 batoane de ciocolată (150 g) topită pe foc cu o lingură de apă. Punem totul pe foc, amestecînd mereu iar cînd începe să fiarbă se dă la o parte și se adaugă 20 g de unt proaspăt. Cînd s-a mai răcit, se pun 4 gălbenușuri, pe rînd, se freacă tot timpul. Separat se bat albușurile spumă, care se amestecă apoi, încetul cu încetul cu compoziția din cratiță. Turnăm apoi sufleul într-o formă rezistentă la foc, se crestează pe deasupra. Se dă la cuptor, la un foc potrivit. După aproximativ 20 minute cînd s-a umflat, se presară deasupra puțin zahăr pisat. Se mai lasă 4—5 minute pînă s-a topit zahărul, se servește imediat.

PUI UMPLUT

Cantități pentru 6 persoane: Un pui și jumătate, 100 g unt, o franzelă mică (de un leu) 1 dl lapte; 2 ouă, sare, 10 g stafide sau roșii mici, 50 g unt.

Se curăță puiul de fulgi, se pîrjolește, se scot intestinele, se spală bine și se umple cu următoarea compoziție:

Se freacă untul spumă, se adaugă miezul de la o franzelă muiată în lapte și stoarsă bine, se freacă pînă se face ca o cremă, se adaugă gălbenușurile, sarea, stafidele sau roșiile, carnea bine tocată din jumătate de pui. Se umple puiul, se coase bine cu ață să nu lasă umplutura, se pune unt înfierbîntat pe deasupra și se pune la cuptor. Se servește cu orice salată.

Meniul săptămînii

— Salată orientală; măduvioară în pesmet-cartofi piure, ștrudel cu griș.

— Ciorbă de praz; roșii umplute cu orez; mere coapte.

— Sufle de țelină; ciulama de burtă; lapte de pasăre.

— Risoto cu sos de roșii; budincă de spanac; papanași prăjiți.

— Supă de griș; mîncare de prune cu carne; cremă de zahăr ars.

— Crochete de orez; pui umplut; sufle de ciocolată.

Rochițe de vară, combinații reușite din două culori. Aceste rochițe se pot executa din olandă în, șantung

Desene de Tanți PFENNINGS

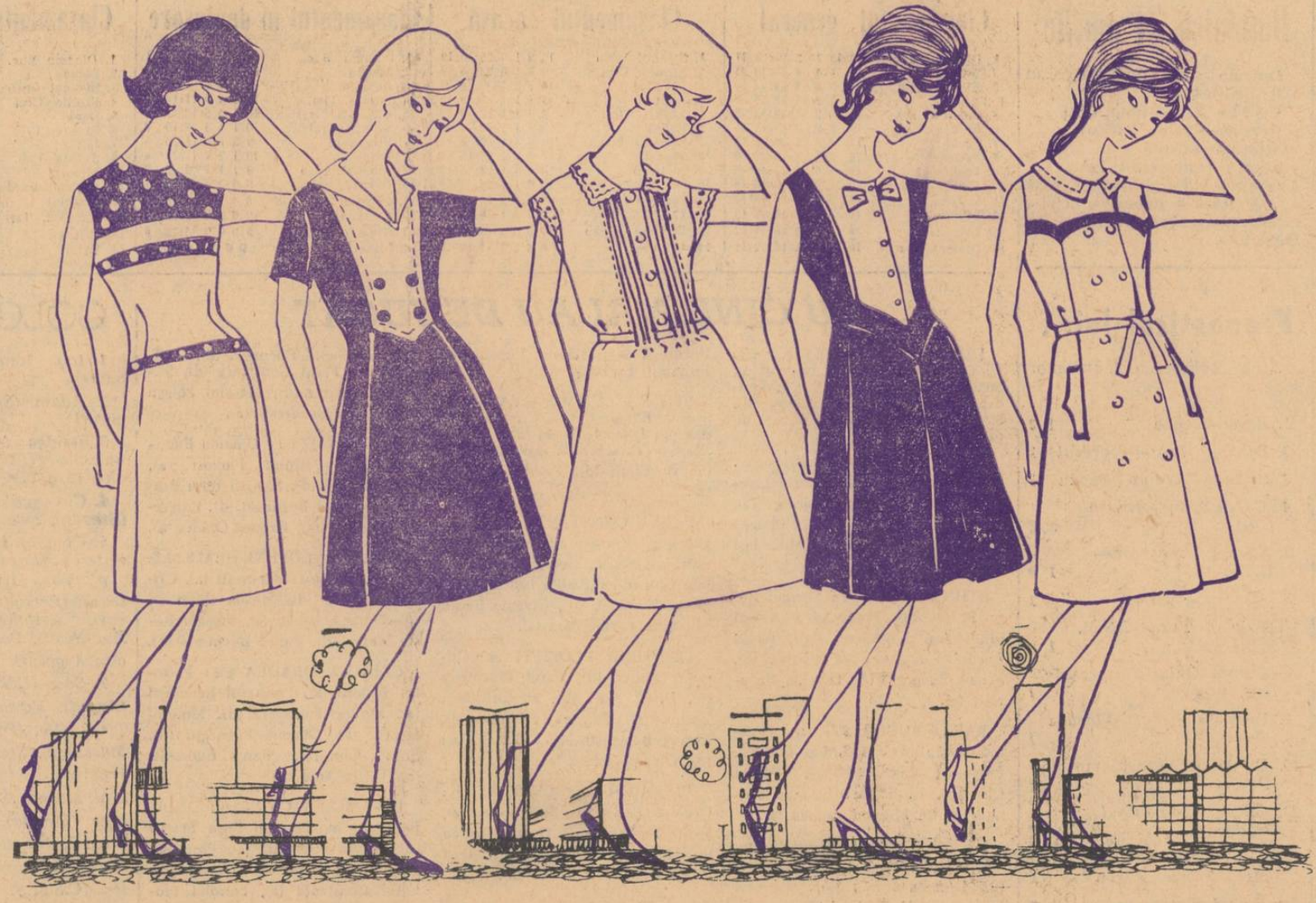

REBUS

Cine caută — găsește!

ORIZONTAL: 1) A nu se mai găsi — Caută urma vina ului 2) A căuta — Arbusti cu fructe gustoase 3) Final de gavotă: — Îi cauți mulți și bine ieșirile 4) Pronume — A găsi cu cale — Prefix 5) Măsura lui Cuza — Încăpere mare — Ajută vaselor să găsească drumul spre port 6) Cina găsești țără să cauți 2) Si-a găsit sacul, peticul — Perioadă geologică 3) A spune „Să vă găsesc cu bine" — Fenomen cercetat pentru a-i găsi părțile componente 4) Până de despicat — Nu-l căuta în carul cu fân — Rudă apropiată 5) Nu se lasă până nu găsește — Îi găsești întrebuințare 6) Din păcate nu prea găsesc drumul spre poartă — Exclamație 7) A anula o lege — Colb 8) Fir — Ciocîrlie — Se găsește-n orice club! 9) Se găsesc pe toate drumurile... de fier — Columb i-a găsit poziția stabilă — Conducător al imperiului romino-bulgar 10) ...Baba, fericitul erou din „1001 de nopți" care a găsit o comoară — Și-a găsit nasul — Armăsari 11) Etapă sahistă — „Ce cauți tu în viața mea" 12) Nu-și mai găsesc locul.

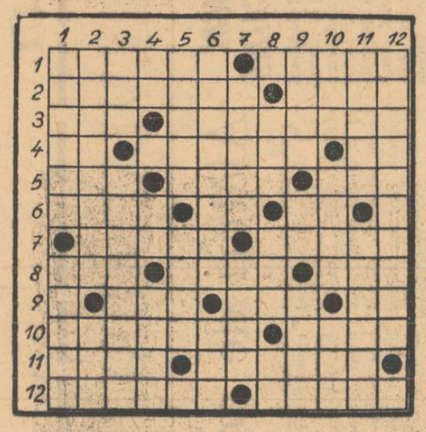

Căutătură — Nichel → Animale blinde 7) Nu găsește cuvinte sau nimic de spus — Păduri de sălcii pe malul riurilor 8) Fluviu ale cărui izvoare au fost căutate mult timp — Indivizi — Aceea 9) Pronume — Caută ceartă cu orice preț — Nota traducătorului 10) A găsi cheia unei probleme — Caută-le pe hartă. 11) Program de școală — Găsite 12) Căutați — Nu-și găsește asemănare (fem.)

VERTICAL: 1) Pune de o parte ca să găsească — Povestea spune că a fost soția meșterului Manole și jertfită de el — Ghes! — Pe țărmul lui se petrece acțiunea fabulei lui Krilov „Lebăda știuca și racul" 6) Locotenent — „În pădure născui, / În pădure crescui / Acasă de m-au adus, / Știergara casei m-au pus" — Corina Alecsandrescu! 7) Iar (arh.) — „...și pădurea, fabulă de Gr. Alexandrescu 8) Semnătură pe cambie — Nu aceasta 9) Nume de femeie — Alt „personaj" din fabulele lui La Fontaine („...și cei doi fîrtați") și Krîlov („...în plasă") 10) Muma pădurii → Stafetele de odinioară — Interjecție 11) Ca „scos din cutie" — Eroii mai multor fabule de Krilov și Donici, de data aceasta oameni 12) „Meșterugul e... de aur" — Părintele fabulei.

Șt. STOIANOVICI

DIN FABULE, BASME ȘI PROVERBE

ORIZONTAL: 1) Au darul vorbirii în fabule și povestiri — Poporul care a creat poveștile din „1001 de nopți". 2) Maestrul fabulei franceze. 3) Alex. Donici — Era! — „...de argint" poveste de Andersen 4) Regina la șah — Vorba gîștei — De la (Od.) 5) Eroul unei fabule de Krilov. (pl.) — „Găina, cînd îi vine, atunci...“ (proverb) 6) Fabulă de Krilov 7) Localitate în Afganistan → În cuptor! — Una din cele două „eroine" de pe baltă dintr-o fabulă de Steinbarg 8) Din refrenul colindelor — „Racul... și știuca", fabulă de Al. Donici 9) Mirosul afumăturilor — Încovoiere 10) „Porcul și...", fabulă de Steinbarg — Legislator gal (sec. X) — În basme! 11) „Am un copac / cu douăsprezece ramuri: / În fiecare ramură, / Cîte patru cuiburi; / În fiecare cuib, / Cîte șapte ouă" — Parcele — Oraș în Siria 12) „Eroina" mai multor fabule de Krilov și Donici — Nume masculin.

VERTICAL: 1) Avea o lampă fermecată — Locuință 2) „...și chiticul", fabulă de Donici — Animal „înțelept" și „voievod" într-o fabulă de Krilov 3) Insulă lîngă Marsilia — Calul de bătaie al lui La Fontaine în mai multe din fabulele sale („Hoții și...", „...și cățelul" ș.a.) 4) Eroul unei fabule de Krilov care, „doarme pe mălaiul moale / Și apa fuge tot mai mult, la vale" — Haltă pe linia Ploiești—Buzău 5) Povestea spune că a fost soția meșterului Manole și jertfită de el — Ghes! — Pe țărmul lui se petrece acțiunea fabulei lui Krilov „Lebăda știuca și racul" 6) Locotenent — „În pădure născui, / În pădure crescui / Acasă de m-au adus, / Știergara casei m-au pus" — Corina Alecsandrescu! 7) Iar (arh.) — „...și pădurea, fabulă de Gr. Alexandrescu 8) Semnătură pe cambie — Nu aceasta 9) Nume de femeie — Alt „personaj" din fabulele lui La Fontaine („...și cei doi fîrtați") și Krîlov („...în plasă") 10) Muma pădurii → Stafetele de odinioară — Interjecție 11) Ca „scos din cutie" — Eroii mai multor fabule de Krilov și Donici, de data aceasta oameni 12) „Meșterugul e... de aur" — Părintele fabulei.

Julieta FLOREA

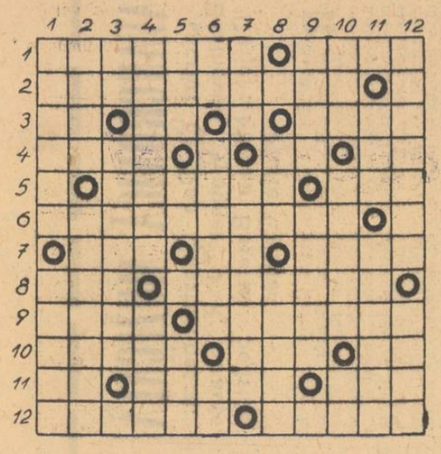

CEASORNICELE
„VICTORIA"
— ARAD —
sînt neîntrecute
Nici un cămin
fără ceasornicul
„VICTORIA"

POȘTA REDACȚIEI

NICOLAE BOROGA — Galați: Pentru ocuparea unui post de șef de secție în întreprinderile din sectorul industriei ușoare este necesar să aveți o vechime de 5 ani ca inginer în specialitate, din care doi ca inginer principal. Posturile de șef de secție gradul 2 și 3 sînt ocupate tot de ingineri cu o vechime în specialitate de 4 ani sau de maiștri cu o pregătire tehnică deosebită, absolvenți ai școlii tehnice de maiștri cu un stagiu de cel puțin 10 ani.

EMMA — Cîmpulung: Dacă ați urmat școala tehnică sanitară în urma unui contract prin care v-ați obligat, puteți părăsi locul de muncă și înainte de 3 ani cu condiția să suportați cheltuielile ce s-au făcut în timpul școlarizării. Și pentru că ne cereți și un sfat, părerea noastră este să continuați să lucrați timpul reglementar și apoi să mergeți mai departe la un institut superior.

ROMEO IONESCU — BUCUREȘTI: **Pastelul „Iarna" nu mai este de sezon, deși uneori, acest friguros anotimp își face loc, tocmai atunci cînd crezi că primăvara s-a instalat ca la ea acasă.**

N. IONESCU — PITEȘTI: **La facultățile care pregătesc cadre didactice pentru universități și institute pedagogice, se pot înscrie cadrele didactice din învățămîntul de cultură generală, școli speciale și din instituțiile preșcolare, precum și din cele care predau obiecte de cultură generală în alte școli, la specialitățile în care predau.**

I. NICULA — BOTOȘANI: **Este bine să consultați broșura „Admiterea în învățămîntul superior", elaborată de Ministerul Învățămîntului în 1962, capitolul 4, condițiile de admitere în universități și institute de învățămînt superior.**

SOTIR CONSTANTIN — București, calea Șerban Vodă nr. 149, raionul Nicolae Bălcescu, telefon 23 27 48, **posedă toată colecția revistei „Magazin" și o pune la dispoziția doritorilor.**

L. STAN — Constanța: **Clubul sportiv „Steaua" are următoarea adresă: București, calea Plevnei nr. 114.**

P. VALENTINA — București: **în legătură cu pensia părinților, vă comunicăm că prevederile sociale au procedat legal, însă puteți face contestație.**

IONESCU ALEXANDRU — Arad: **Nu am înțeles prea bine la ce vacanță vă referiți. În orice caz, dacă vă referiți la perioada cînd trebuie să luați concediul de odihnă, acesta poate fi efectuat în tot cursul anului o singură dată, ținîndu-se seama de nevoile întreprinderii.**

IOAN TĂTĂRAN, **student, str. Roma 32—34, București: Într-adevăr, în nota la care vă referiți, numele exact al localității este Seini și nu Scini.**

ZUGRAVU, ONEȘTI: **Am ținut seama, precum ați putut constata, de observația dv. privind ilustrarea cronicilor de film care apar la rubrica noastră „Săptămîna pe ecrane". Vă mulțumim pentru scrisoare.**

RIK AUERBACH

— Dacă băiețelul ia lingurica, mămițica face o tumbă!
— Știi ceva? Fac eu două tumbe, ia tu lingulica...

— Tovarășe, de ce aduceți copilul la spectacol?
— Uite ce e, de cultura copilului meu mă îngrijesc eu, nu d-ta...

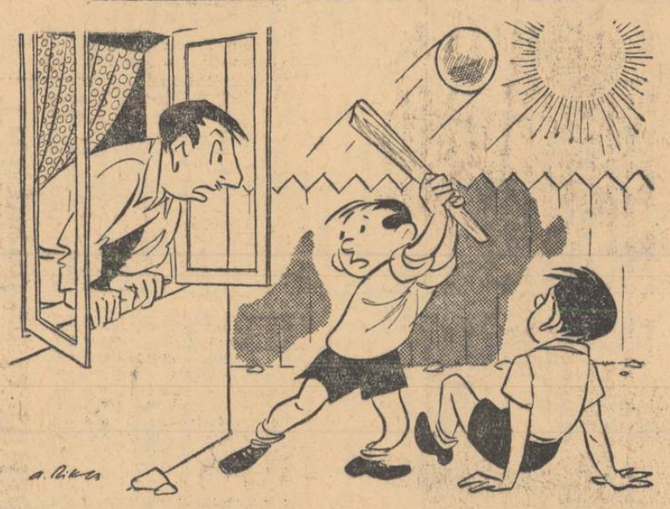

— Tăticul vostru nu vă învață că asta-i oră de odihnă?
— Tocmai de aia ne-a trimis afară, ca să se poată odihni...

— Gigele, nu pot veni diseară la cămin că s-a îmbolnăvit mama.
— E grav?
— Cred și eu: Cine să-mi calce bluza?...

GH. CHIRIAC

ÎNTILNIRE CU PRIMAVARA

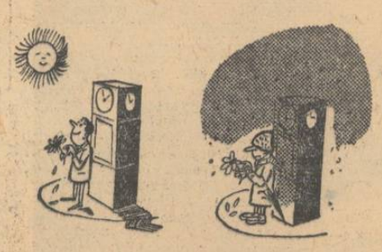

PRIMĂVARĂ CAPRICIOASĂ
← Vine... ...Nu vine...

EL: — Ce frumos e primăvara: natura se trezește la viață...

— Fluturașule ușor, vino să te prind în zbor...

Motocicliștii se plimbă cu barca

FRED GHENĂDESCU

COPIII VECINULUI
— Gol!!!...

T. PALL

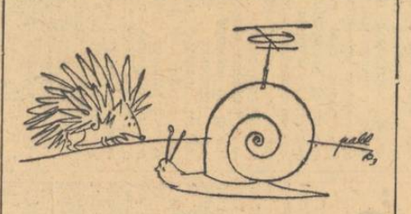

ARICIUL: — Vecine, diseară ai program frumos? Că vreau să vin și eu...

Cronică rimată

Vernisaj de aprilie

S-a deschis o expoziție,
Numai farmec și comori,
O uriașă competiție
Între forme și culori:

Ia priviți ce mai gravură
Este cîmpul renăscut,
Parcă, după arătură
Curge-n valuri mari de lut...

Flori cu scufe bălăioare
Sînt prezente-n catalog
Și acum zîmbesc în soare
Ca pictate de Van Gogh...

Mari sculpturi de piatră, munții,
Cu baraje împrejur,
Și-au culcat lumina frunții
Pe-un văzduh rotund și pur...

Ape cu sclipiri de lună,
Becuri cu suav polen, —
Oameni, viață, voie bună, —
Ca-n picturile de „gen".

Fluturi, roată, buldozere,
Flori, tractoare, licurici,
În culori de vin și miere
Toate sînt expuse-aici!

Dar deodată îmi apare
Un superb autoportret,
Iar un gînd a dat în floare
Și a întrebat discret:

Cine-o fi acesta care
Ne surîde din tablou?
E artistul cel mai mare:
Omul nostru! Omul nou!

Ștefan TITA

DESPRE TOATE — pentru toți!

EFTIMIU L. din București **ar vrea să cunoască adevărul în legătură cu mormîntul lui Paganini.**

La 27 mai 1840 a apărut în publicația pariziană „Gazette musicale" vestea morții lui Niccolo Paganini. Știrea preciza că, de la Nisa, corpul îmbălsămat al celebrului violonist a fost transportat la Genova, orașul său natal. Realitatea era că trecuseră trei zile de la deces și nici unul dintre preoții localnici nu acceptase să citească rugăciunea de dezlegare a celui care „nesocotise harul sfintei biserici apostolice și o jignise, refuzînd cu grosolănie mulțumită și binevoitoarea ei propunere de împăcare". Urmară alte zile de frămîntări, incidente și chiar vandalisme — provocate de biserică — avînd ca țintă casa care păstra sicriul de zinc cu trupul lui Paganini. Sforării oculte determinară „interdicția înhumării în oricare țară unde există crucea lui Christ". Achillino, unicul fiu al lui Paganini, împreună cu o presupusă rudă a sa, însoțitorii sicriului, porniră într-o călătorie lungă de-a lungul țărmului mării — de la Marsilia pînă la granița Spaniei și, din nou, de la Marsilia pînă la Genova. Cu toate mituirile autorităților laice și în special bisericești, pentru a îngădui înhumarea, scopul nu fu atins. În sfîrșit, se refugiară pe minuscula insulită Saint Féréol din marea Mediterană, unde — ajutați de mărinari inimoși — fixară sicriul cu lanțuri, de stîncile unei pești. Autoritățile aflară la timp, iar cosciugul întreprinse noi călătorii care durară — cu intermitențe — timp de cîteva decenii, în care perioa-

dă Paganini a fost de vreo trei patru ori îngropat și dezgropat. Abia în 1896, la vila Gayona de lîngă Parma — mosia familiei — marchizul A. Paganini, cavaler al ordinului „Sf. Gheorghe", reuși să obțină oficierea slujbei înmormîntării după toate regulile bisericii catolice. Astfel, „împăcarea" între dumnezeu și Paganini, care a fost negociată timp de cincizeci și șase de ani, a fost posibilă numai după ce o bună parte a moștenirii uriașe lăsată de violonist, intrase pe binecuvîntate căi în visteriile slujbașilor domnului.

CONSTANTIN MITROI, activist cultural din Iași, **ar vrea să obțină date în legătură cu epopeea finlandeză „Kalevala".**

În perioada lor de păgînism, finlandezii își reprezentau natura ca fiind populată de genii binefăcătoare sau dușmănoase, care interveneau numai la rugăciunea vrăjitorilor — un fel de înțelepți (tietäyä) — deținătorii cuvintelor magice. Astfel, poezia veche ieși din cadrul cîntului magic. Odată cu pătrunderea civilizației, această poezie populară ar fi fost condamnată la pieire, dacă n-ar fi fost un Homer finlandez care s-o culeagă, să-i organizeze cînturile și să le rînduiască într-un tot omogen. Acest culegător a fost Elias Lönnrot (1802-1884). După o copilărie aspră și o adolescență zbuciumată, Lönnrot reuși să obțină în 1831 gradul de doctor în medicină și chirurgie, cu o teză asupra medicinii magice a finlandezilor. Înmănunchind culegerile de poezii din folclorul național, publică patru mici volume de cîntece, sub titlul *Kantele*. Noua lui situație îi permite să călătorească prin Carelia rusă, unde culege străvechile cîntece care, în aceste singurătăți, se păstrează mai pure și mai bogate. Întorcîndu-se acasă, Lönnrot a elaborat metoda pe care o întrebuințase în mod intuitiv la alcătuirea kantelor. El constatase că aezii (cîntăreții populari locali) combinau cîntece pentru a forma cicluri, care se înnodau și se desfăceau după bunul plac al fanteziei. Lönnrot și-a propus să reconstituie această epopee antică, să creeze un mare poem omogen, un summum al poeziei populare finlandeze. Prima ediție a *Kalevalei*, conținînd 32 de cînturi și 12 100 versuri, apăru în 1835, avînd subtitlul „Kalevala sau vechile cîntece careliene din timpurile antice ale poporului finlandez". *Noua Kalevala* a apărut în 1849. Ea cuprinde 50 de cînturi și 22 800 versuri. Spre deosebire de alte epopei naționale, eroii Kalevalei nu sînt războinici, ci giganți ai spiritului. Versul Kalevalei nu cunoaște rima, însă folosește mult aliterația. Trăsătura cea mai curioasă a acestei poezii este paralelismul: fiecare gîndire trebuie repetată în termeni diferiți în două sau mai multe versuri succesive. Kalevala, care a oferit motive de inspirație pictorilor, sculptorilor, muzicienilor, poeților și literaților, a apărut în vreo douăzeci de traduceri străine.

G. ARMAND, salariat din București **ne roagă să publicăm un material despre dansul cambodgian.**

Dansul cambodgian (khmer) are multe analogii cu dansurile tradiționale, de origine religioasă, practicate în arhipelagul

malaiez. În Cambodgia, o dansatoare își începe ucenicia la opt sau nouă ani, arta ei atingînd apogeul între 15 și 18 ani, iar între 25 și 35 de ani, ea devine — de obicei — cîntăreață. Aceasta este limita de vîrstă care marchează sfîrșitul carierei. Pentru a atenua sărăcia, părinții încredințează fetele, copile încă, regelui care le supune unei inițieri artistice în vederea recrutării dansatoarelor destinate curții. Din cele cinci sau șase gesturi constitutive ale dansului cambodgian derivă o infinitate de alte gesturi. Se remarcă flexibilitatea deosebită a mîinilor. Degetele se răsucesc spre cot, iar extremitățile lor, spre încheietura mîinii. Brațul se extinde pînă ce cotul ajunge în poziția opusă celei normale. Această flexibilitate, aproape neverosimilă, nu se obține prin efectul unei fantezii improvizate, ci printr-o educație lentă și ingenioasă, combinată cu nesfîrșite și meticuloase exerciții deosebit de nuanțat dozate. Dansul cambodgian s-a transmis pînă în zilele noastre, intact, așa cum poate fi văzut în basoreliefurile khmer ale secolului al XII-lea.

TASE RADU din Tulcea **ne întreabă: Cum trebuie procedați pentru a scăpa fructele din pomi de viermi și ce trebuie făcut pentru ca pomii să-și păstreze florile.**

Viermii produc într-adevăr pagube însemnate recoltelor. Ei pot fi combătuți prin aplicarea unor tratamente cu următoarele produse: Detox 25, în concentrație de 0,7 la sută sau Ecatox 20 în concentrație de 0,15 la sută, sau Ecatox 50 în concentrație de 0,06 la sută sau Lidatox 20 în concentrație de 0,6—0,7 la sută. Tratamentele se vor aplica la avertizare, după indicațiile date de stația cea mai apropiată de prognoză și avertizare.

În anul acesta rețeaua de astfel de stații s-a extins foarte mult, așa încît informarea este cu mult ușurată. Cît privește căderea florilor și apoi a fructelor, ea are loc din mai multe cauze, printre care:

a) timpul rece și ploios din perioada înfloritului, care pe de o parte împiedică zborul albinelor și insectelor ce fac polenizarea, iar pe de altă parte împiedică procesul fecundării florilor sau legatul fructelor;

b) supraîncărcării pomilor cu flori și fructe peste sarcina pe care o poate suporta, ceea ce are ca urmare lepădarea unora din ele;

c) atacului unor boli provocate de diferite ciuperci, în special rapănul merilor și perilor;

d) sărăcirii solului în elementele nutritive necesare creșterii, rodirii și menținerii rodului, care este cea mai frecventă cauză.

În aceste împrejurări se recomandă aplicarea din toamnă a gunoiului de grajd fermentat în cantitatea de 30—40 kg. la metru pătrat, cel puțin sub proiecția coroanei și îngroparea lui prin săpare cu cazmaua. Primăvara cu 10—12 zile înainte de înflorit se vor mai da cîte 40—50 g. azotat de amoniu la metru pătrat, care se incorporează prin săpare superficială.

Se vor face stropiri cu zeamă bordeleză 1 la sută înainte de înflorire, la 8—10 zile după scuturarea petalelor și peste 14—15 zile de la a doua stropire.

Toate frunzele, florile și fructele căzute se strîng și se ard.

ȘAH

Partida circuit

LA MUTARE: MAESTRUL INTERNAȚIONAL VICTOR CIOCÎLTEA

1. e2-e4 (Nicolau). e7-e5 (Seimeanu)
2. Cg1-f3 (Troianescu). Cb8-c6 (Reicher)
3. Nf1-b5 (Urseanu). Nf8-c5 (Drimer)
4. c2-c3 (Braunstein). Cg8-f6 (Ghițescu)
5. 0—0 (Rotaru). 0—0 (Rădulescu)
6. d2-d4 (Nacht). Nc5-b6 (Partoș)
7. d4 : e5 (Radovici). Cf6 : e-4 (Soos)
8. Dd1-d5 (Günsberger). Ce4-c5 (Nicolau)
9. Nc1-g5 (Reicher). Dd8-e8 (Troianescu)
10. Cb1-a3 (Urseanu). a7-a6 (Rotaru)
11. Nb5-c4 (Partoș). Cc5-e6 (Braunstein)
12. Tae1 (Ghițescu). Ce6:g5 (Gheorghiu).
13. Cf3:g5 (red.). De8-e7 (Pavlov).
14. Cg5-h3 (Rusenescu).

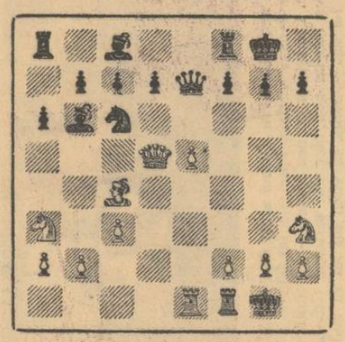

În poziția de mai sus am solicitat continuarea maestrului internațional VICTOR CIOCÎLTEA. El a jucat:

14...d7-d6

și a comentat astfel mutarea sa:

„Orice întîrziere încă a dezvol ării flancului damei poate deveni fatală negrului. După părerea mea, poziția albului este preferabilă. La 14...Rh8 cu intenția de a juca l5... f7, f6, albul avea răspunsul 15.Rhl! și 16.f2-f4. Cu toată perechea sa de nebuni, negrul, datorită întîrzierii în dezvoltare, va trebui să lupte din greu pentru egalare. El va avea un punct nevralgic pe „d6" și numai viitorul partidei va demonstra dacă poziția sa este apărabilă".

Meciul de șah Botvinnik-Petrosian

Partida nr. 8

Alb — Botvinnik	Negru — Petrosian
1. d4, d5	
2. c4, d:c4	
3. Cf3, Cf6	
4. e3, e6	
5. N:c4, c5	
6. 0—0, a6	
7. a4, Cc6	
8. De2, Ne7	
9. d:c5, N:c5	
10. e4, Cg4	
11. e5, Cd4	
12. C:d4, D:d4	
13. Ca3, N:a3	
14. T:a3, C:e5	
15. b3, Dc5	
16. Ta2, C:c4	
17. b:c4, Nd7	
18. Na3, Df5	
19. Td2, Nc6	
20. Te1 h5	
21. De3 f6	
22. D:e6+, D:e6	
23. T:e6+, Rf7	
24. Te7+, Rg6	
25. a5, Tad8	
26. Nd6, The8	
27. T:e8, T:e8	
28. f3, Te1+	
29. Rf2, Ta1	
30. Nb4, Tb1	
31. Na3, Tb3	
32. Nd6, Tc3	
33. Td4, Tc2+	
34. Rg3, Nd7	
35. h4, Ne6	
36. c5, Nc4	
37. Rf4, Nb5	
38. g4, Tc3	
39. Te4, Nc6	
40. Te3, Tc4+	
41. Rg3, Ta4	
42. Nc7, h:g4	
43. f:g4, Nd7	
44. Nf4, Rf7	
45. Tb3, Nc8	
46. g5, f:g5	
47. h:g5, T:a5	
48. Ne3, Rg6	
49. Tb6+, Rf5	
50. c6, b:c6	
51. T:c6, Ta3!	
52. Tc5+ !!, Rg6	
53. Tc6+, Rh5	
54. Rf4, Ta4+	
55. Rg3 și jucătorii consimt la remiză.	

Petrosian - Botvinnik 4,5—3,5

Soluție

Soluția problemei din numărul trecut, cu mat în 4 mutări. Unii cititori, între care și Iuliu Boloni din București, și-au exprimat părerea că în această problemă albul poate da mat în 2 mutări: 1. Df5-e5 și mat la mutarea următoare D-h8 sau Db8. Numai că cei ce au indicat această „soluție" nu au ținut seama tocmai de o finețe avută în vedere de autorul problemei, W. Pauly, și anume de posibilitatea negrului de a face rocada, după care nu se mai poate da mat în 4 mutări (în cazul în care se dă ca primă mutare 1. Df5-b5 șah, Rf8 2. Df5 șah, Re8 posibilitate de apărare, albul joacă întîi 1. Df5-b5 șah, Rf8 2. Df5 șah, Re8 (altfel urmează mat) și abia acum merge 3. De5 cu mat la a patra mutare fie prin D:h8, fie prin Db8.

„Nimeni nu a învățat șahul doar din cărți. La fel cum, pentru a învăța înotul, e necesar să intri în apă, tot astfel, pentru a învăța șahul, e necesar, să joci șah. Un manual de șah poate fi pentru amatorul de șah doar un îndrumător, care poate preveni la repetarea unor greșeli..." (Richard Reti).

ȘTIRI

● Marele maestru sovietic Paul Keres, eminent teoretician șahist, scrie o nouă lucrare vastă. Este vorba de monografia „Școli șahiste", care va cuprinde trei volume.

● Într-un meci Anglia-Olanda, echipa britanică a învins cu 11,5—8,5. La prima masă, Penrose (Anglia) l-a învins pe fostul campion mondial Max Euwe.

● Revista sovietică „Șahmati", care apare la Riga avînd ca redactor șef pe fostul campion mondial Mihail Tal, a publicat într-unul din ultimele sale numere trei partide cîștigate de maestrul internațional Victor Ciocîltea la turneul de la Bad Libenstein (R. D. Germană).

● La un turneu de maeștri disputat la Marshall Chess-Club (S.U.A.) a luat premiu de frumusețe următoarea partidă: alb-Mednis negru-Westbrock. 1.e4 e5 2.Cf3, Cc6 3.Nb5, a6 4.Na4, Cf6 5.0—0, Ne7 6.De2, b5 7.Nb3, d6 8.c3, 0—0 9.h3, Ca5 10.Nc2, c5 11.d4, Dc7 12.d5, Nd7 13.Rh2, c4 14.Tg1, Cb7 15.g4, Rh8 16.Cbd2 Cg8? 17.Cf1, Tfb8 18.Ce3, g6 19.Nd2, Cc5 20.Tae1, Cf6 21.Cg5, Ne8 22.Cf5! Nf8 23.Tg2, a5 24.f4, b4 25.f:e5, d:e5 26.Df2, g:f5 27.g:f5, Ng7. 28.C:h7!!, C:h7 29.T:g7!, R:g7 30.f6+!, C:f6 31. Tg1+, Rf8 32.D:f6, Nb5 33.Nh6+, Re8 34.Tg8+, Rd7 35.D:f7+, Rd6 36. Tg6+ și negrul cedează.

● Cîteva rezultate din finala campionatului olimpic la șah prin corespondență pe echipe: U.R.S.S. 5,5 puncte din 8 posibile, Suedia 15,5 puncte din 24 posibile, R. D. Germană 11 puncte din 19 posibile, Iugoslavia 7 puncte din 16 posibile etc.

● Campionatul la șah prin corespondență al R.S. Cehoslovace l-a cîștigat Josef Smrcka cu 10 puncte din 14 posibile.

● La 1 martie 1963 a început un meci prin corespondență la 33 mese între echipele R. D. Germane și Austriei.

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10 Administrația: 17.60.20. Interior 1.400 Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

DE VORBĂ CU ARTISTA EMERITĂ EUGENIA POPOVICI

Ovăzusem deunăzi pe artista emerită Eugenia Popovici la matineu, într-un rol de dramă, dînd viață, cu talentu-i cunoscut, bătrînei doamne Talbot din piesa „Orfeu în infern" a lui Tennessee Williams, pentru ca apoi la reprezentația de seară să-i urmăresc o interesantă creație într-un rol de comedie, Florica, o femeie tînără și cu mult haz, din piesa „Ancheta' de Al. Voitin.

— *Cum ați izbutit să realizați transformarea aceasta substanțială de la o apariție la alta, într-un interval atît de scurt ?* — am întrebat-o pe actriță la începutul convorbirii noastre.

— Pentru ca să-ți apropii un personaj, trebuie în primul rînd, să-l uiți total pe celălalt — răspunde Eugenia Popovici. Aceasta se poate realiza printr-o mare concentrare. La începutul carierei, lucrul mi se părea deosebit de greu, dar datorită exercițiului, acum după 28 de ani de activitate, pot spune că această transpunere devine mai ușor de realizat.

— *Am reținut bine ? Au trecut într-adevăr 28 de ani de cînd jucați teatru ?*

— Ați reținut bine ! Am debutat pe scena Naționalului și de atunci nu m-am despărțit niciodată de ea. De fapt am început să joc încă mai înainte, din liceu. Apoi, la Conservator, am avut ca dacăl pe regretata artistă Maria Filotti. Ea a fost aceia care m-a făcut să înțeleg bine, între altele, că nu există rol mare sau rol mic, că orice personaj cît de mic ar fi el are o fărîmă de umanitate și este deci important și atrăgător.

Discutînd despre rolurile episodice, o întreb pe care îl socotește... cel mai episodic din întreaga sa carieră.

— Cred că cel al Eugeniei Grosu din „Surorile Boga", un rol de numai două-trei vorbe care mi-a adus mari satisfacții căci avea într-o singură scenă și comicul situației și drama psihologică. De altfel nici Florica din „Ancheta' nu e un rol de prea mari proporții, dar el m-a cucerit de-a dreptul datorită stărilor sufletești foarte bogate pe care le are personajul, cît și calităților și frumuseții textului.

— *În acest spectacol faceți o adevărată surpriză publicului : la un moment dat începeți să cîntați. Cine v-a învățat aceste melodii ?*

— Închipuiți-vă, partenerul meu din spectacol, Alexandru Giugaru. A fost o mare plăcere să-l am... maestru de canto.

Sandu NAUMESCU

• BREVIAR • BREVIAR • BREVIAR •

SPECTACOL IN PREGATIRE

La Teatrul Național din Cluj se repetă, sub conducerea regizorului Victor Tudor Popa, comedia inspirată din viața satului românesc contemporan „Mirele furat", de Ștefan Haralamb și Stela Neagu. Din distribuție fac parte Gheorghe Radu, Totu Holoman, Cecilia Sindelaru, Gheorghe Cosma, Mela Ursu, Gheorghe Gherasim și alții. Premiera este programată pentru jumătatea lunii viitoare.

Alături de artiștii amatori

Spectatorii obișnuiți ai Casei de cultură „1 Mai", asistînd la noul spectacol „Liturghia de la miezul nopții" de Karcaș, au avut o plăcută surpriză. Pe scenă, alături de artiștii amatori, l-au recunoscut pe actorul Valentin Plătăreanu, de la Teatrul de Comedie. Interpreta pe același Kubisch pe care l-a creat cu timp în urmă la premiera piesei în București. Care-i explicația ? Ne lămurește chiar actorul Valentin Plătăreanu : „Mă interesează artiștii amatori și asist adesea la spectacolele prezentate de ei. În felul acesta, am avut ocazia să cunosc colectivul artistic al Casei de cultură „1 Mai" și am apreciat străduințele lor pentru crearea unor spectacole de frumos nivel artistic. Am primit cu plăcere propunerea instructorului Constantin Dinescu de a juca în spectacolul pe care intenționa să-l monteze. La repetiții am constatat conștiinciozitatea artiștilor amatori, dragostea cu care aceștia studiau fiecare detaliu al rolului. Am cunoscut pe Ion Constantinescu, funcționar la Comitetul geologic, Nicolae Cosma, sudător în sticlă, Miranda Pîrvănescu, dactilografă, Gheorghe Saca, elev în clasa a XI-a. Printre interpreți se mai aflau Gheorghe Constantinescu-tatăl și Gheorghe Constantinescu-fiul, Gheorghe Constantinescu-fiul, tehnician constructor, deși este și student în anul IV la cursul seral, nu a lipsit niciodată de la repetiții. Artiștii amatori au prezentat diferite și s-au întîlnit pe scena Casei de cultură unde au legat frumoase prietenii. Se ajută la repetiții, încață împreună textul, și nu precupețesc nici un efort pentru a fi de folos unul altuia.

Așa că pregătirea spectacolului a însemnat o dublă experiență atît pentru mine, cît și pentru artiștii amatori în munca pentru încățarea rolului și în frumoasele exemple de comportare la repetiții".

Sandu MARIAN

NE VIZITEAZĂ

Între artiștii de peste hotare care ne vizitează fără se află și cunoscutul pianist maghiar, Imre Ungar. A început să studieze pianul încă de la vîrsta de 6 ani, afirmîndu-se ca un element cu reale aptitudini. În 1932 a obținut premiul I în cadrul concursului internațional „Chopin". Imre Ungar, este de asemenea laureat al Premiului „Kossuth". A întreprins turnee în Olanda, Belgia, Elveția, Italia, R. P. Polonă, R. P. Bulgaria etc. În țara noastră va fi solist a două concerte date de Filarmonica din Craiova, iar la București va prezenta un recital pe data de 23 aprilie în sala Ateneului R. P. Române. Repertoriul său cuprinde lucrări de Bach, Beethoven, Liszt, Chopin și altele.

Trei premiere la Bîrlad

Recent l-am întîlnit pe directorul Teatrului „Victor Ion Popa" din Bîrlad, tov. Ion Petrovici, care în dorința de a pregăti din timp repertoriul stagiunii de toamnă, a venit în București spre a lua contact personal cu o serie de dramaturgi.

— Care sînt ultimele vești de la Bîrlad ?

— În ultimul timp, mi-a spus tov. Ion Petrovici, teatrul nostru s-a prezentat în fața spectatorilor cu 3 premiere. Prima a fost comedia scriitorului cehoslovac, Oldrich Danek, „Logodnicul de profesie se însoară".

Puține zile după premiera piesei „Logodnicul de profesie se însoară" teatrul a prezentat piesa lui Mihail Sebastian „Steaua fără nume". Deși reprezentat de nenumărate ori, de aproape toate teatrele din țară, acest spectacol continuă să farmece spectatorii. Direcția de scenă, care-mi aparține, a căutat să găsească noi rezolvări regizorale pentru a sublinia mentalitatea societății din care făceau parte personajele piesei. La ora aceasta un alt colectiv al teatrului face ultimele pregătiri — sub direcția de scenă a lui Constantin Nacu — în vederea prezentării piesei „Adam și Eva" de Aurel Baranga.

— Alte noutăți ?

— Una din preocupările de seamă ale teatrului nostru o constituie organizarea deplasărilor în regiunea Iași, unde prezentăm cu distribuția de la teatru cele mai reușite spectacole. Ca un exemplu vă pot spune că în ultima perioadă am prezentat 25 de spectacole cu piesele „Îndrăzneala" de Gh. Vlad, „Cei ce caută fericirea" de Orlin Vasilicev și „... escu" de Tudor Mușatescu.

CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA

„ADAM ȘI EVA"
de A. BARANGA
la Teatrul Național „I. L. Caragiale"

Că eroul comediei lui Baranga, numit Adam, mai poartă și numele patronimic și forțele laice de Vintilă ; că eroina, numită Eva, se mai numește, patronimic, și tot atît de laic, Pandele, aceasta identitate civilă nu schimbă nimic din intenția autorului de a se referi în mod ironic la faimosul și străvechiul mit biblic și de a-i aduce un radical corectiv ; dacă paradisul înseamnă fericirea, apoi omul nu-l primește în dar în schimbul ascultării oarbe, al unei dulci și egoiste pasivități și al ignoranței absolute, ci îl cucerește prin cunoaștere cît mai adîncă a adevărului și realității, prin dezvoltare maximă a responsabilității morale omenești și prin luptă neistovită în scopul perfectionării solidare a întregii colectivități. Baranga a utilizat, cum spuneam mai sus, termenii ironici în minuirea cărora el și-a dovedit de mult talentul, făcînd un efort vizibil de a-și îmbogăți și înnoi propriile sale mijloace comice.

Este clară tendința scriitorului de a introduce în limbajul comediilor sale ironia, sarcasmul, fenomenele de sentiment ocupă un loc din ce în ce mai întins în acțiunea dramatică și joacă un rol din ce în ce mai activ în închegarea, dezvoltarea și dezlegarea conflictului. Aceasta are efecte rodnice asupra complexității generale a operei, și poate avea efecte binefăcătoare de relieface asupra personajelor pozitive. Dacă „Mielul turbat" rămîne încă și astăzi, sub raportul împrezimii mișcajului, al armoniei constructiei, al originalității și forței satirice, culmea creației de pînă acum a lui Baranga, nu se poate contesta că Spiridon Bisericică este încă un personaj unilinian, nu rareori abea schițat. Introducînd în acțiune probleme noi, oarecum de dincolo de conflictul direct pozitivi-negativi, Baranga caută și e pe cale de a realiza cu succes, o complexitate și o autenticitate omenească a eroului pozitiv, care a lipsit pînă acum din comedia sa. Desigur că aceasta atrage după sine un nou limbaj al ironiei, limbajul în același timp al unei mai accentuate subtilități intelectuale și al unei poezii sentimentale, fine și discrete, care dau operei de astăzi a lui Baranga, un farmec melodic nou, deosebit de atrăgător.

Orientă valoare ar avea această îmbogățire a sorții comice, ea, ca să zic așa, n-ar valora mare lucru, dacă rezultatul ar fi acela de a împinge creația sa pe pozitia a ceea ce se numea odinioară comedia sentimentală. Interesant e de a constata că Baranga știe să împletească tonul ironiei sentimentale cu tonul sarjei caricaturale a vechiului său registru, și că satira unor funcționari necinstiți, lamentabile supraviețuiri ale vechii mentalități a administrației burgheze, își păstrează vigoarea cursivă, masiv caricaturală sub forma unui grup de cinci nevrednici, speriați de ideea că Adam Vintilă ar face o anchetă asupra activității lor de matrapazlîcuri (simplă confuzie care nu e decît o proiectie a constiinței lor cul,urbie). În legătură cu cele spuse, e demn de observat, că, de la punctul de plecare al „Mielului turbat" (cu care prezenta comedie a lui Baranga are numeroase afinități), distanța ascendentă dintre Adam Vintilă și Spiridon Biserică este cu mult mai mare decît distanța dintre grupul actual Manolache-Meicu - Victor etc. și grupul Cavafu-Cristescu etc.

În sfîrșit, remarcabilă este perspectiva morală a comediei, care la o analiză atentă și dîncolo de concretul atît al comediei sentimentale, cît și al satirei virulente împotriva necinstei, și dincolo de osatura dramatică aparent foarte usurică, se relevă a fi a unei conștiințe noi, conștiința epocii noastre, care dictează fiecărui membru al colectivității socialiste, să fie un factor activ al binelui, al adevărului, al frumosului, temeliile vieții noastre de azi și de mîine. Răspunderea fiecăruia față de bunul public și față de fericirea particulară a tuturor, lupta intensivă, liberă și spontană pentru „a îndrepta eroarea", cum spune eroul piesei, obligația, liberă de orice constrîngere, a oricărui cetățean al lumii socialiste de a demasca răul și vechiul oriunde s-ar fi cuibărit și oriunde s-ar produce — iată lecția modestului și aparent pasivului Adam Vintilă — lecție prin care „Adam și Eva" devine ceva mai mult decît o simplă comedioară a cuceririi unei femei și a sanctionării cîtorva pungași...

Cu mestețugu-i bine cunoscut, și ca un foarte bun cunoscător al naturii comediilor lui Baranga, Sica Alexandrescu a dat viață scenică și acesteia din urmă într-un mod cum nu se poate mai multumitor. Desigur că regizorul, care are propria sa înclinație, mai ales spre satira șarjată și spre caricatura grotescă, și-a făcut simțită pecetea în directia sarjei și a caricaturii cu mult mai apăsat decît în directia comediei sentimentale și mai ales a aurei lirice, discretă dar indispensabilă, pe care trebuie s-o degajeze actiunea lui Adam Vintilă. Totuși, prin cîteva scene magistrale (cum ar fi scena încercării de spertjire a lui Adam din actul II, sau a prăbușirii celor cinci escroci în actul III, sau a dialogului Adam-Actorul din actul I), întreaga regie a spectacolului se situcază, datorită parcă unor agrafe străluciteare, la un nivel înalt. Pe alocuri, totuși caragialesc și imaginea gogoliană ar putea fi temperate.

Mîna sigură și îndelung exersată a regizorului s-a simțit și în conducerea actorilor (mai puțin a interpretului lui Adam Vintilă), care, în cea mai mare parte, merită numai cuvinte de laudă. În rolul unui actor cam ratat, fluieră vînt și pierde vară, un Sancho Pancha plin de inimă, haz și bun simț al luptei lui Adam Vintilă, Gr. Vasiliu-Birlic a mobilizat din nou publicul în jurul efectelor sale pe cît de cunoscute pe atît de irezistibile, transformînd un rol oarecum secundar, în sursa principală a hohotelor de rîs care răsună în tot timpul spectacolului. În rolul principal, al lui Adam Vintilă, excelentele calități ale lui Mihai Fotino au dat un rezultat foarte simpatic, dar în care mai sînt multe de adăugat, de rezolvat și de rotunjit : interpretul trebuie să caute mai ales să elibereze întreg conținutul mesajului moral al comediei, cuprins mai ales în replicile sale, dintre care unele nu s-au bucurat de un temeinic efort de valorificare. În rolul mai modest al Evei, Simona Bondoc ne dă prilejul de a înregistra un nou progres, dovedindu-se foarte potrivită și pentru această categorie de roluri, după satisfacția pe care ne-a dat-o în rolul trist și zbuciumat jucat în *Dezertorul*.

În două roluri episodice de mare suculență comică, Silvia Dumitrescu-Timică și Natașa Alexandra s-au afirmat cu brio, prin compoziții fără cusur. Grupul negativilor escroci se împarte în două bande, care, curios, s-au deosebit între ele și prin realizare actoricească: cuplul Manolache-Victor a constituit un factor de mare haz al spectacolului, în interpretarea lui Niki Atanasiu și a lui Dem. Rădulescu (cel din urmă, începînd, însă prea de timpuriu, să se „joace" pe sine însuși ; tertetul Ovid Teodorescu-Marian Hudac-Cosma Brașoveanu a făcut eforturi zadarnice pentru a înfiripa măcar o clipă de comic, ceea ce a dat impresia unei dilatări exagerate a prezenței sale în scenă, ceea ce textul respectiv nu confirmă.

Radu POPESCU

P.S. — Am aflat cu mare surprindere, consultînd programul spectacolului, că faimosul vals din „Cavalerul rozelor", pe care-l credeam, de cînd ne-am născut, a fi opera lui Richard Strauss, este în realitate de Paul Hurmuzescu. Mai bine mai tîrziu...

AVANCRONICĂ MUZICALĂ

Lucrări de Dan Constantinescu, Beethoven, Wagner și R. Strauss. Dirijor: Mircea Basarab. Solistă: Maria Cristian

Revenit din turneul său în U.R.S.S. artistul emerit Mircea Basarab și-a reluat activitatea dirijorală. În concertele din 20 și 21 aprilie, ale orchestrei simfonice a Filarmonicii „G. Enescu", el va prezenta un program, ce înglobează cîteva stiluri muzicale, sintetizate în lucrări reprezentative. Piesa de deschidere va fi „Divertismentul în stil clasic" al tînărului compozitor romîn Dan Constantinescu. Format în anii puterii populare în Conservatorul „C. Porumbescu" din București, Dan Constantinescu a fost unul dintre elementele fruntașe ale clasei acad. Mihail Jora.

El are la activul său poemul simfonic „Toma Alimoș", inspirat de cunoscuta baladă populară, lieduri pentru voce și pian pe versuri de T. Arghezi, o suită și o sonată pentru pian solo și o Sonată pentru vioară și pian. Pentru orchestra simfonică, a mai compus o „Partită" și „Divertismentul în stil clasic". Această din urmă lucrare, pe care o vom asculta sub bagheta lui M. Basarab, este concepută pentru orchestră de coarde și este alcătuită în stilul suitelor și concertelor grossi preclasice.

Se va cînta apoi Concertul nr. 2 pentru pian și orchestră în Si bemol major de Beethoven (1770 —1827), lucrare mai rar executată în sălile noastre. Solistă va fi Maria Cristian, laureată a concursului național „George Enescu" din anul 1961. Concertul nr. 2 datează din anul 1795, autorul însuși prezintîndu-l în primă audiție, la 29 martie anul amintit, în fața publicului vienez. Cinci ani mai tîrziu, la 2 aprilie 1800, Beethoven, în plină vigoare pianistică reia același concert în sala „Hoftheater" din Viena. Conturul melodiilor folosite de Beethoven în Concertul nr. 2 aparțin stilului melodic al exponenților școlii vieneze. Se simte înrîurirea lui Haydn și Mozart. Decorativismul melodiilor poartă însă pecetea puternicei gîndiri a geniului beethovenian. În această lucrare de tinerețe, Beethoven utilizează o tehnică strălucitoare dar în același timp de o mare expresivitate melodică.

Cu partea a doua a programului intrăm în atmosfera muzicii romantice, reprezentată prin cîteva din cele mai frumoase pagini simfonice ale lui Richard Wagner (1813—1883) și Richard Strauss (1864—1948). Fragmentele simfonice „Preludiul" și „Moartea Isoldei" sînt extrase din partitura operei „Tristan și Isolda", creație de culme a geniului wagnerian. Inspirată de poemul medieval al unui truver francez, opera „Tristan și Isolda" este un poem dramatic de dragoste, în care inspirația autorului a atins o deosebită intensitate expresivă. Wagner a lucrat 5 ani, (1854—1859) la această operă, de o deosebită semnificație în ansamblul dramaturgiei sale. Mai mult ca în oricare lucrare anterioară, Wagner a dezvăluit în muzica operei „Tristan și Isolda" toate potențele expresive ale limbajului orchestral, al unei bogate armonii și polifonii. În „Preludiu" muzica exprimă iubirea pasionată ce unește inimile celor doi eroi, Tristan și Isolda. Rînd pe rînd, instrumentele expun „motivul privirii fermecate', acela al „mărturisirii neștirii", al „dragostei" și al dorinței", urmate de motivele „băuturii fermecate" și de acela al „morții". Fragmentul intitulat „Moartea Isoldei" este un vibrant cînt funerar, intonat cu dureroasă emoție de orchestră, ale cărei timbruri rivalizează cu expresivitatea și căldura vocilor omenești.

Ultima piesă a programului este poemul simfonic „Don Juan" de R. Strauss. Lucrare de tinerețe, compusă în anul 1888, „Don Juan" oglindește un grad înalt de măiestrie și maturitate a iluștrului compozitor german. Spre deosebire de alți muzicieni, care tratînd același subiect s-au inspirat fie din drama lui Tirso de Molina, din piesa lui Molière sau din poemele lui Byron și Pușkin, Richard Strauss a folosit ca program poemul lui Nicolaus Lenau. Muzica poemului lui Strauss pornește de la caracterizarea tematică a eroului împins de furtuna pasiunilor, ne sugerează apoi prin momente de farmec melodic aventurile sale înșelătoare și ne sugerează prin succesiunea unor episoade contrastante viața furtunoasă a legendarului aventurier, încheiată pe pragul dezilu zieli și trezirii din beția înșelătoare a simțurilor.

V. CRISTIAN

ECOURI

● *IN CAPITALA Argentinei, Buenos Aires, a avut loc premiera filmului sovietic „Doamna cu cățelul".* „Vizionarea filmului a fost o adevărată sărbătoare, *scrie ziarul „Clarin"*, pentru cei care au avut fericirea să obțină bilete pentru unul din marile cinematografe ale capitalei". *Ziarul „Mundo" relatează:* „Maeștrii cinematografiei sovietice au realizat un film de o rară frumusețe".

● *„NEVASTA MOSTENITĂ" se va numi filmul muzical, după scenariul polonezilor Roman Niewiarowicz și Hieronim Pazybyl. Eroina filmului va fi o solistă a unui ansamblu de cîntece și dansuri.*

● *ULTIMUL drum cu peripetii al capodoperei lui Leonardo Da Vinci, „Mona Lisa", de la Paris la New York, prilejuiește realizarea unui film. Cineastul american Josef Auerbach s-a adresat lui Walter Reisch, autorul primei versiuni a filmului din anul 1932, cu intenția de a colabora la un nou scenariu .*

● *STUDIOUL „Defa" va turna un nou film cu titlul „Absolut secret", care va povesti despre munca celor care apără cuceririle democratice ale poporului din R. D. Germană. În distribuție vor apare H. Schreiber, Eca-Maria Hagen, Werner Lirk, Ingrid Olenschlager.*

● *REGIZORUL polonez Jerty Zitzman va realiza noul său film de desene animate „Don Juan", după scenariul lui Andrzey Wydrzynski și muzica de Krzysztof Penderecki.*

● *KIM NOVAK, populara actriță americană, va interpreta unul dintre rolurile principale din filmul care va fi adaptat după cunoscutul roman al scriitorului englez Somerset Maugham,* „Mă simt în robie". *Partenerul ei va fi Laurence Harvey. Regia o semnează Henry Hathaway.*

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„Frați în Cosmos"

Roata gigantică din parcul de cultură se învîrtește vertiginos. Într-o nacelă, o pasageră își privește cu îngrijorare vecinul de bancă : oare rezistă el cu bine, nu are amețeli ? Iată o scenă plină de umor dacă ne gîndim la faptul că vecinul pasagerei nu este altul decît Andrian Nikolaev, al treilea cosmonaut sovietic. Bineînțeles că grijulia fată n-avea de unde să știe atunci, în preziua lansării, că tovarășul ei întîmplător de distracție va deveni peste cîteva ore obiectul admirației lumii întregi. Episodul relatat ne oferă o idee despre umorul filmului „Frați în Cosmos", despre spontaneitatea și naturalețea cu care au fost imortalizate pelicula scene din viața de toate zilele și din faptele eroice ale lui Nikolaev și Popovici, primii oameni care au zburat în același timp în spațiile astrale.

Demonstrînd că acești eroi sînt oameni sovietici obișnuiți, filmul arată în același timp în ce constă măreția faptei lor, insistînd asupra extraordinarei munci de pregătire, copleșitoare prin greutatea probelor și prin multilateralitatea lor.

Văzînd filmul realizat de Dmitri Bogolepov, după scenariul lui Evgheni Reabcikov, văzînd imaginile cerului și pămîntului privite din Cosmos, unice prin frumusețea și ineditul lor, spectatorul încearcă reale satisfacții artistice dar și emoția de a fi zărit ceea ce n-a mai trecut niciînd prin fața ochilor unui pămîntean.

N. BULGĂRE

„Violență în piață"

În pofida cîtorva momente „tari" (împușcarea agentului de legătură, atentatul, mitralierea ostaticilor), filmul scenaristului și regizorului iugoslav L. Bercovici nu se impune ca o producție de aventuri, cu o intrigă „polițistă" servită de mijloacele de tratare corespunzătoare. Dimpotrivă. Acțiunea, desfășurată pe parcursul unei nopți, urmărește drama doctorului Bernardi, autorul atentatului împotriva unui general nazist, pus în alternativa de a se preda Gestapoului sau de a asista — în zori — la uciderea celor 300 de ostateci care, în piața violent luminată de reflectoare așteaptă sub paza tancurilor și a mitralierelor găsirea făptașului. În cele cîteva ore ale nopții care precedă declanșarea masacrului în caz că atentatorul nu va fi prins, Bernardi, pe care profesiunea îl reclamă fie la căpătîiul unei femei aflată în pragul nașterii, fie la patul unui tînăr cuprins de febră — și aceste vizite vor grăbi limpezirea chinuitoarelor întrebări care-i frămîntă conștiința — va încerca o complexă și contradictorie stare psihologică, narată însă cu mult bun simț și discreție.

Ducînd pe umerii săi greutatea unui rol care îi solicită prezența aproape în fiecare secvență a filmului, actorul Broderik Crawford (a cărui creație am admirat-o și în „Escrocii") realizează, în doctorul Bernardi, o compoziție remarcabilă.

I. DELEANU

„GRIJI"

Premiul special al juriului, dobîndit anul trecut la Festivalul de la Mar-del-Plata (Argentina) reprezintă din capul locului o recomandare favorabilă. Și, într-adevăr, filmul regizorului Karel Kachyna (care e, de altfel, și coautor al scenariului împreună cu Jan Prochazka) e o încercare puțin obișnuită de a lumina universul sufletesc al unei fetițe de 11-12 ani, descriind ciudata și fermecătoarea prietenie a acesteia cu un cal năzăraș, pe care nimeni nu izbutește să-l stăpînească.

„Grîji" surprinde cu subiectului nu e scutită de unele lungimi și episoade oarecum plate, în ansamblu filmul comunică o autentică vibrație poetică, izvorînd dintr-un bagaj de observații substantiale. Lenka, admirabil întruchipată de o mică „vedetă" în devenire : Jorga Kotrbova, ne descoperă o rară putere de dăruire, o sete de dreptate și bunătate care găsește, sigur, ecou în conștiința spectatorului. Și, aproape fără excepție, comportarea ei poartă amprenta încîntătoare a vîrstei copilăriei.

Mircea ANDREI

„CUMPĂRĂ-ȚI UN BALON"

Firește, oricine va fi gata să subscrie la elogiul adresat fanteziei în textul principalei melodii din film (de la care a și fost preluat, fără creo legătură cu subiectul, titlul acestei coproducții austriaco - vest - germane). Numai realizatorii nu au găsit necesar, pe cît se vede, să dea curs propriei lor recomandări. Așa se face că, scontînd „rețete" de casă, ei au preferat să recurgă la rețetele „sigure", arhiuzate, ale comediilor muzicale comerciale, fără a se îngrijii de evitarea clișeelor și a situațiilor stereotipe.

A rezultat un film de serie, din acelea care se confectionează la tuțeală, cu cîteva incurcături comice, cu cîteva efecte atractive și cu o povestioară sentimentală. Ce-i drept, pelicula este inciorată de farmecul numerelor muzical-coregrafice, filmate pe patinoar și de prezența unor protagoniști agreabili, ai cînd însușiri sportive de necontestat. Toni Seiler „jonglează" cu schiurile stirnind îndreptățite exclamații admirative.

Dar, pentru că aga cere intriga, exhibițiile pe trecute înzăpezite ale fostului campion olimpic au loc doar în introducere și în final, în rest interpretul fiind pus să lucreze decoruri, să joace hochei, să iubească, să cînte etc. Iar Ina Bauer e o admirabilă patinatoare artistică, a cărei grație poate fi însă apreciată abia în ultima parte a peliculei, după ce firul acțiunii, cusută cu ață albă, s-a consumat și asistăm la premiera revistei pe gheață.

„Cumpără-ți un balon" nu are nici varietatea numerelor de patinaj artistic aduse pe ecran acum cîtiva ani în „Revista visurilor" (realizat cu concursul aceluiași ansamblu vienez), nici vervă și nici umorul din filmul maghiar de același gen, „Raze pe gheață".

Totuși, filmul lui Geza von Cziffra oferă spectatorilor o destindere amuzantă în ciuda abundenței de banalități.

Mihail LUPU

„CHIRIAȘUL"

Nu este pentru prima oară cînd cineaștii de bună credință din Occident se consacră spulberării acelei aparențe de ghid turistic și de publicitate comercială pe care o creează construcția de locuințe în orașele capitaliste. Urmărind mecanismul obținerii unei locuințe prin rețeaua veroasă a agentiilor create în acest scop, filmul evidențiază cu o strictă rigurozitate adevărul trist asupra procedeelor de jefuire a celor aflați în căutarea unei locuințe cît de modeste.

Ceea ce apare însă mai puțin convingătoare este tocmai sfîrșitul dragălaș, romantic al cineastului care — fără a înceta să fie copil — are o surprinzătoare independență în tot ceea ce săvîrșește. Pasiunea Lenkăi pentru aprigul armăsar. Prime, implică un temperament voluntar (vizibil în colțul buzelor strînse și în privirile pătrunzătoare ale fetei), elanuri și trisețe copilărești și o nostimă superioritate față de joaca băieților și fetelor de o seamă cu ea (pentru că nu au „grîji" și treburi serioase).

Cu toate că dezvoltarea bolice diluează de fapt sensurile majore, în felurite variații ale ideii pe aceeași temă. Singură, manifestarea de căldă simpatie a muncitorilor care demolează o clădire față de neajutorații ei locatari, păstrează o anume prospețime a firescului. În rest, expresia cinematografică înscrie acest produs al unui neorealism întîrziat pe o linie ilustrată cîndva de mari creații.

Sorin ROIBU

Vă povestim filmul „A FOST PRIETENUL MEU"

O producție a studioului „București"

...Un om bun, modest, atent și sincer — așa și-l amintesc cu toții pe nea Matei, ceferistul, vechi luptător comunist. Deși ajuns la vîrsta tîmplelor albe, el nu înceta să radieze în juru-i energie, căldură, dragoste pentru tot ceea ce se făurește în zilele noastre însorite. Nea Matei socotea de datoria lui să-i ajute pe cei din jur, cu tactul și experiența unei întregi vieți dăruită fericirii oamenilor. Ion, un copil de 12 ani, își amintește bine ce datorează

lui nea Matei. Fiu al unui artist de circ văduv, Ion era deseori victima lipsei de înțelegere a tatălui său. Cunoștința cu nea Matei — prilejuită de mutarea într-un nou bloc din cartierul Grivița Roșie — i-a dat speranța că viața lui nu va mai fi atît de vitregă. Și, într-adevăr intervenția lui nea Matei i-a ajutat pe tată și fiu să se apropie, să se înțeleagă și să se iubească unul pe celălalt.

Dar în cîte lucruri de fiecare zi nu și-a spus

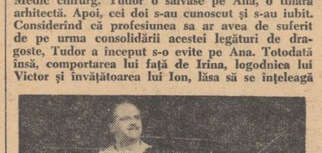

cuvîntul său cald, binevoitor, nea Matei ! Nepotul său, Tudor, care locuia la el i-a dat destule griji. Medic chirurg, Tudor o salvase pe Ana, o tînără arhitectă. Apoi, cei doi s-au cunoscut și s-au iubit. Considerînd că profesiunea sa ar avea de suferit de pe urma consolidării acestei legături de dragoste, Tudor a început s-o evite pe Ana. Totodată însă, compartea lui față de Irina, logodnica lui Victor și învățătoarea lui Ion, lăsa să se înțeleagă

că ar avea pentru ea sentimente deosebite. Preocupat de zborurile sale Victor îi crease Irinei impresia că ar neglija-o și, astfel, a fost posibil ca Tudor să se amestece în viața lor. Dar nea Matei a făcut și de astă dată totul pentru a lămuri adevărul între Tudor și Ana. În fața refuzului acestuia de a avea o explicație cu Ana, nea Matei i-a ripostat așa cum merita, neputînd să suporte minciuna și lipsa de răspundere. Tudor a trebuit atunci să părăsească

casa lui nea Matei, dar a suferit apoi mult din cauza lipsei bătrînului.

...Noaptea Anului Nou. La atelierele Grivița Roșie se serbarea revelionului este în toi. Sînt de față nea Matei, Ion cu tatăl său Petrino, Victor cu Irina. Lipsesc însă Tudor și Ana. Ion pleacă să-l convingă pe Tudor s-o caute pe Ana ca să vină și ei în mijlocul lor. Dar între timp, nea Matei se retrage. De la o vreme, rana pricinuită de fasciști în anii războiului cînd, în stare gravă se salvase de pe locul unei execuții, îl supără tot mai rău. Și iată că tocmai în seara aceasta, cînd toți se bucurau de sosirea unui an nou, i-a fost dat să moară. Dar cu toate că inima sa a încetat să bată el va rămîne viu în amintirea prietenilor săi mari și mici, ca o pildă nestearsă de adîncă umanitate.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Magazin

ANUL VII—Nr. 290
•
Sîmbătă
27 aprilie 1963
•
8 pagini — 1,50 lei

TRĂIASCĂ 1 MAI

ziua solidarității internaționale a celor ce muncesc!

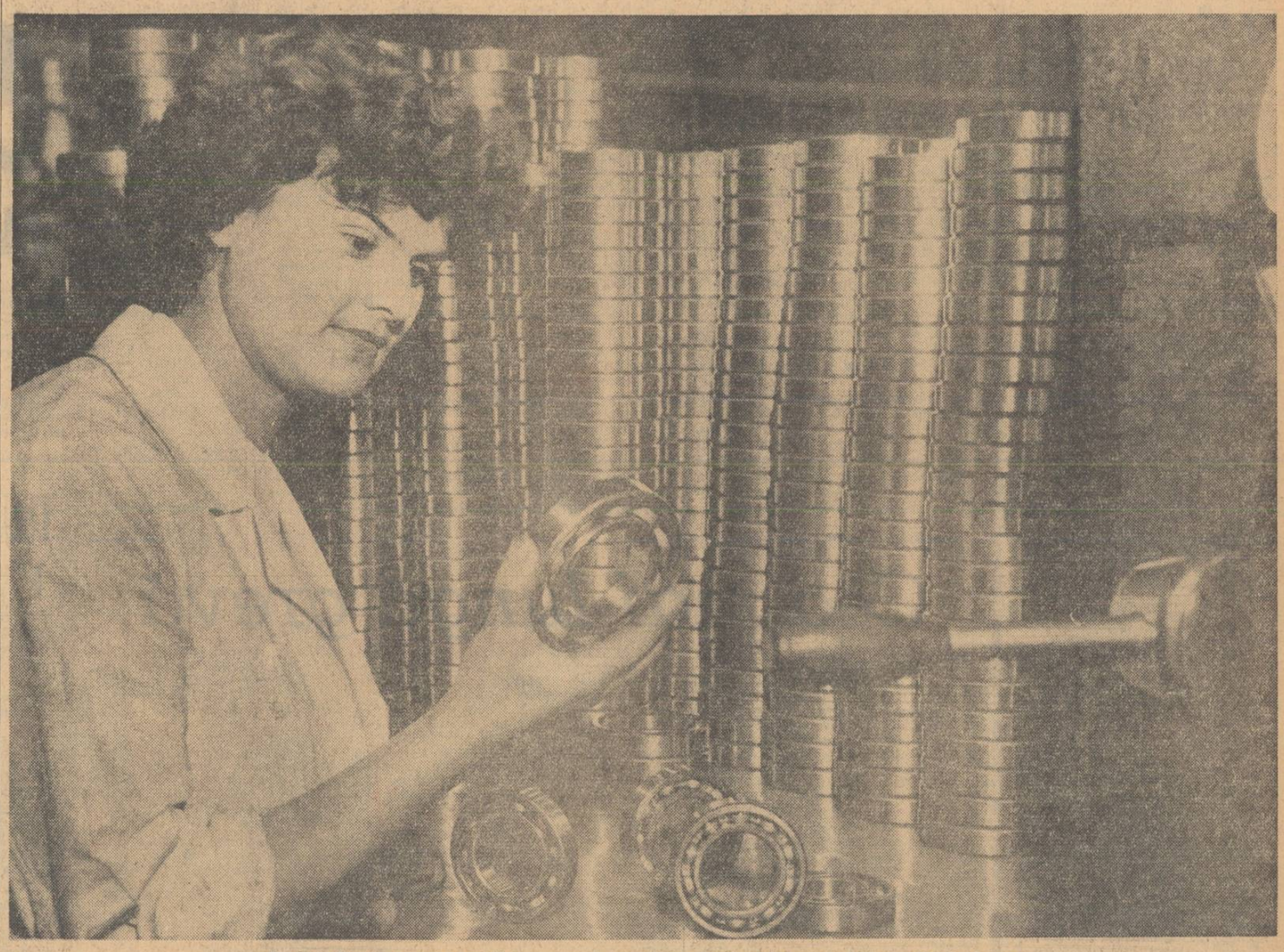

Teodosia Dumitrescu este una din numeroasele muncitoare fruntașe ale uzinei „Rulmentul" din Brașov

Pe Argeș în sus

Ion Irimuș, șef de brigadă și trei dintre membrii brigăzii, Gheorghe Nicolae, Ion Andreica, Tudor Andreica, harnici constructori ai hidrocentralei „16 Februarie"

Urmînd firul tumultuos al Argeșului, călătorul rămîne încîntat de pitorescul neasemuit al locurilor, de coloritul pajiștilor ori de crestele semețe ale munților ce străjuiesc albia bătrînului rîu. Cocoțate în vîrful celei mai înalte stînci mai dăinuie încă, acoperite de mușchi verde, zidurile cetății lui Vlad Țepeș. Acestea parcă s-au păstrat anume pentru a face și mai izbitor contrastul dintre vremurile de demult și ceea ce se făurește acum pe valea Argeșului. Călătorul rămîne impresionat de amploarea lucrărilor de aici, de hărnicia și eroismul neîntrecuților constructori ai hidrocentralei „16 Februarie" de pe Argeș, care au luat piept muntele pentru a croi drum în stînca de granit.

Nici condițiile grele, specifice reliefului de aici, nici vitregia naturii dezlănțuite în iarna care a trecut nu i-au împiedicat pe constructori să urce la înălțime de sute de metri macaralele mari sau să continue lucrările noului drum al Argeșului.

Pe șantierul hidrocentralei lucrează sute și sute de oameni veniți din toate colțurile țării. Mulți dintre ei sînt localnici care au devenit meseriași destoinici. Au venit aici și dintre cei ce au pus stavilă Bistriței, aducînd cu ei marea experiență a Bicazului. Punîndu-și în valoare toate cunoștințele, ei se fac purtători de noi victorii în muncă dovedindu-se din nou demni de marea încredere ce li s-a acordat, aceea de a ridica aici încă o gigantică stea.

„Vulturii" înălțimilor

O fată cu obrajii îmbujorați, aștepta trenul muncitorilor pentru a pleca la vale. Un tînăr miner se apropie cu emoție de ea: „Poftim — zise el — și-i întinse un buchet de flori. Le-am cules de sus, din vîrful muntelui, anume pentru dumneavoastră". Fata nu păru surprinsă. Luă buchetul și-i mulțumi cu amabilitate. Privită în treacăt scena aceasta îți se pare obișnuită. Ea însă are o adîncă semnificație. Se leagă de o întîmplare pe care am aflat-o chiar de la tînărul în cauză. Iat-o :

...Cheile Argeșului. De o parte și de alta doi giganți se întrec în înălțime. Supuși de forța omului, își vor da mîna aici pentru a stăvili apa Argeșului. Se va forma o „mare" în care Moldoveanul și Negoiul își vor oglindi fețele. Versanții sînt abrupți și greu te încumeți să-i iei pieptiș. Și totuși oamenii au cutezat.

Lupta cu „uriașii" a început. Brigăzile conduse de Gherasim Rusu, Pavel Oțet ș.a. în frunte cu experimentatul maistru Aurel Vaida, cîștigau metru cu metru. Spre crestele celor doi versanți au apărut mii de trepte, făurite de mîna omului ce urcă spre nesfîrșitul albastru al cerului. Suspendați în frînghii, deasupra prăpastiilor, temerarii „alpiniști" croiesc drum în roca tare. În tumultul acestei munci avîntate băieții lui moș Cazac fac adevărate minuni.

Cine este moș Cazac? Ce caută el aici? Pentru amănunte am urcat aproape 1 000 de trepte pînă la locul unde muncește cu brigada sa.

Ne-a întîmpinat un om mărunțel cu obrazul neted și rumen, cu niște priviri limpezi și pătrunzătoare și cu un veșnic zîmbet pe buze. În ciuda celor 58 de ani, de sub caschetă îi ieșea un smoc de păr negru ce-l făcea mai țanțoș, mai tînăr. Acesta este moș Cazac. De fapt ar trebui să-i spunem mereu tînărul Cazac. Cum poți să-i zici altfel cînd îl vezi urcînd și coborînd sutele de trepte cu o sprinteneală juvenilă? Neobosit, el trece pe la fiecare loc de muncă, dă indicații, supraveghează și muncește cot la cot cu cei 40 de flăcăi din brigada sa.

I. ARABOLU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

PRIN ȚARĂ ÎN PREAJMA LUI 1 MAI

Muguri albi, nea de primăvară, au apărut ca peste noapte, inundînd livezile, bucurînd ochii călătorilor. Grîul fraged a înverzit cîmpurile. Nu mai este nici o îndoială: cel dintîi dintre anotimpurile anului a intrat în sfîrșit în toate drepturile.

Salutînd sosirea oaspetului mult așteptat, oamenii l-au întîmpinat cu zumzet de tractoare, cu sbîrnîit de strunguri și cu lovituri de mistrie. De la un capăt la altul al țării această simfonie puternică a muncii, clocotitoare și plină de energie, plutește peste orașe și sate, peste fabrici, uzine și șantiere de construcții. În preajma lui 1 Mai, cinstind marea sărbătoare a oamenilor muncii, cetățenii patriei — muncitori, tehnicieni, colectiviști, oameni de cultură și artă — lucrează cu hărnicie și spor la ridicarea marelui nostru edificiu socialist. Frînturi din activitatea lor consemnăm în rîndurile ce urmează :

M. PAULIAN
și Gh. TODIRAȘ

• *(Continuare în pag. 3-a)*

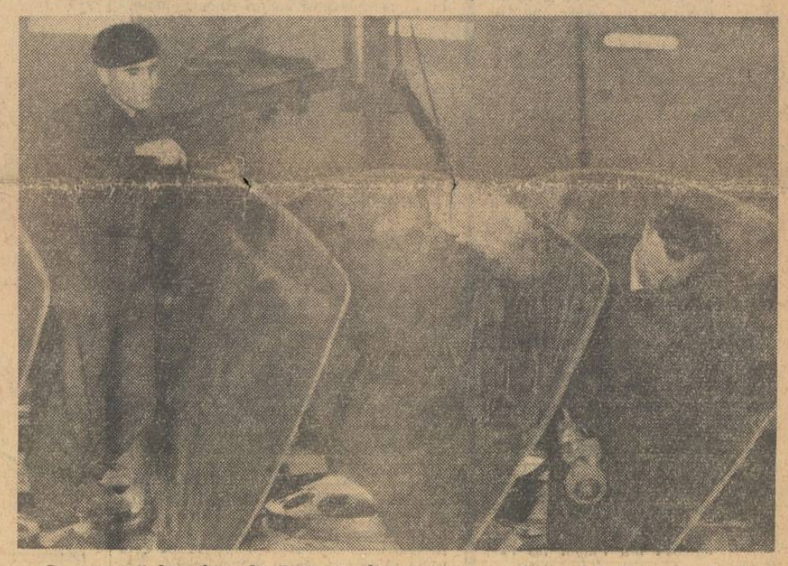

Constructorii de turbine din Reșița în plină activitate : se lucrează la finisarea paletelor pentru turbine

La gospodăria colectivă din comuna Găneasa, raionul Slatina, lucrările de însămînțare a porumbului sînt în plină desfășurare

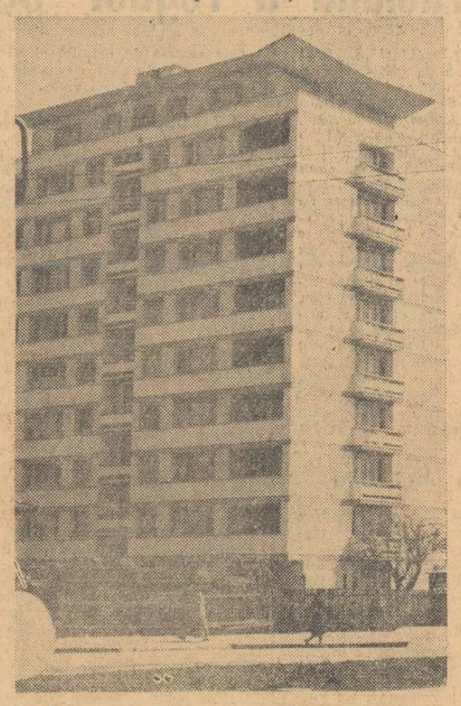

Unul din noile blocuri din cartierul Ploiești-Nord, dat recent în folosință

PREȘEDINTELE COLECTIVEI

Venise de pe cîmp spre seară, ars de soare și de vînt, cu hainele mirosind puternic a pămînt reavăn, a semințe păstrate în hambare. Sorbise însetat, din cîteva înghițituri, un pahar cu apă și se așezase greoi pe scaun, lăsîndu-și mîinile pe genunchi.

Tăcea, poate ostenit de alergătura zilei, poate prins, mai cu seamă acum, în clipele acestea de liniște, în mreaja gîndurilor și a grijilor ce i le dădea „colectiva".

Primăvara aceasta, capricioasă și întîrziată, le pusese la încercare priceperea, spiritul de prevedere și de organizare. Dar cu ei, cu colectiviștii din Cața își găsise, cum se spune, nașul. Prețuiseră timpul prielnic și nici acum nu ignorau eventualitatea altor capricii ale primăverii. De aceea se grăbeau, se grăbeau și luau măsuri din timp. Acum însămînțările culturilor din epoca întîia fuseseră terminate. Cele din epoca a doua se desfășurau întocmai graficului stabilit. Petre Gheorghe, președintele colectivei, aprecia că lucrurile se urniseră bine din loc. Nu-și afișa mulțumirea, fiind din fire reținut și pretențios, dar pe baza rezultatelor obținute și a observațiilor făcute și azi la cîmp își îngăduia să anticipeze măsurile următoare pe care avea să le pună în discuția consiliului de conducere al gospodăriei.

Așadar, acesta era Petre Gheorghe, președintele gospodăriei agricole colective din comuna Cața, raionul Rupea, regiunea Brașov, deputat într-una din circumscripțiile electorale ale comunei sale.

Îl ascultam, cercetîndu-l cu ochiul și cu gîndul și mă întrebam prin ce oare își cîștigase Petre Gheorghe prestigiul și prețuirea de care auzisem că se bucură în comună. Judecînd după cîte reușise să rezolve în ziua aceasta, care era una din zilele sale obișnuite (cît îl căutasem! — fusese la sediu dar plecase; cineva îl văzuse trecînd spre „construcții" dar nu mai era nici acolo; plecase și de la atelier, unde se ivise nu știu ce „bai" cu un tractor, tocmai acum, în plină campanie!)

Petre Gheorghe trebuie să fie un om inimos și energic. Asta în ciuda anilor pe care îi numără, ani la care alții stau și-și joacă pe genunchi nepoții. El însă nu. Nu pentru că n-ar avea nepoți, nu pentru că n-ar avea resursele de gingășie și candoare pe care le au toți bunicii, ci pur și simplu pentru că „se simte în putere" și în ruptul capului — zice el — n-ar putea să trîndăvească.

Elisabeta PETREANU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

Teatrul de Operă și Balet al R.P.R. și Filarmonica de Stat „George Enescu" întreprind turnee peste hotare. (În clișeu, scenă din Cavalerul trandafirilor de Richard Strauss, operă pe care ansamblul primului nostru teatru liric o va prezenta în Franța)

REPORTAJUL IN PAGINA 8-A

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

IN PREZENT, Uniunea Sovietică numără 35 000 de cineaşti amatori. Aceştia dispun de 150 de studiouri pentru turnarea „în interior", înzestrate prin grija cluburilor uzinelor, a institutelor de învăţămînt etc., şi au realizat pînă acum numeroase documentare şi filme ştiinţifico-fantastice.

●

DUPĂ unele calcule, dacă un chimist poliglot neobişnuit, stăpînind să zicem 30 de limbi, ar începe la data de 1 ianuarie să citească lucrările editate în specialitatea sa, citind 40 de ore pe săptămînă, cu viteza de 4 articole pe oră, pînă la sfîrşitul anului el nu ar reuşi să parcurgă decît a zecea parte din materialele apărute în anul respectiv.

●

DUPĂ ce statistica a calculat că în statul New York există mai bine de un milion de papagali, o societate americană de televiziune a hotărît să includă în programul ei o emisiune pentru aceste păsări exotice. Emisiunea pentru papagali va fi însoţită de ilustraţii muzicale.

●

FABRICA „Mikrotehna" din Iablonc (R.S. Cehoslovacă) a pregătit un original „cadou" conducătorilor auto: aşa-numitul taxograf, un dispozitiv care înregistrează pe o bandă de hîrtie nu numai distanţa străbătută de vehicul, dar şi viteza cu care se deplasează. Controlorul automat nu ştie de glumă: el înregistrează depăşirile de viteză care devin astfel cunoscute autobazei şi serviciului de circulaţie.

●

LOCUITORII din Şirala (statul Bombay) preferă ca animal domestic şarpele cu ochelari. O dată pe an, amatorii organizează o cursă a şerpilor cu ochelari. La start sînt aliniate nişte vase în care se află şerpii. La un semnal al arbitrului, şerpii părăsesc adăpostul lor şi, dirijaţi de nişte beţişoare pe care le mînuiesc stăpînii lor, „străbat" distanţa fixată după care se întorc şi se adăpostesc în vasele respective. Şarpele cu ochelari nu-şi muşcă stăpînul, însă este primejdios pentru alte persoane.

●

IN AFARĂ de colecţionarii de mărci poştale, de monede, pipe, etichete de pe cutii de chibrituri etc. există şi alţii mai puţin obişnuiţi. Iată cîţiva dintre ei. A. S. Grodzenski, din Moscova, de profesiune chimist, colecţionează săpun de toaletă. Colecţia sa care cuprinde mii şi mii de mostre, are respectabila vechime de 40 de ani. Maria Kasianova, tot din U.R.S.S., colecţionează samovare, de toate tipurile A. M. Demian posedă o colecţie bogată de nasturi de tunici şi mantale militare. Primele exemplare datează din timpul lui Petru I.

●

SE ŞTIE CĂ unele animale sînt sensibile la muzică. Predilecţia şarpelui pentru muzică este notorie. Un zoolog a hotărît să studieze influenţa muzicii asupra unor animale mai puţin cunoscute ca melomane. Într-o rezervaţie, din Africa de sud zoologul Buster Whitley şi-a instalat o pianină şi a început să cînte de zor. Prevăzător, îşi ţinea alături arma. Din desiş şi-a făcut apariţia un leu care a „ascultat" cu atenţie interpretarea experimentatorului, atît de atent, încît a putut fi chiar fotografiat.

●

IN JAPONIA există munţi consideraţi sfinţi, a căror escaladare este interzisă femeilor. În 1957, un grup de alpiniste japoneze, deghizate în bărbaţi, au încercat să urce pe unul din aceşti munţi, culmea Oşima. Bărbaţii au prins de veste şi le-au barat drumul, silindu-le să se întoarcă.

●

FAMILIA antibioticelor s-a mărit cu încă patru noi membri, care deocamdată nu au primit nume. Dovedindu-se mai puternici decît înaintaşii lor, aceştia distrug microbii care rezistă chiar şi la penicilină, streptomicină şi aureomicină. Noile antibiotice au fost obţinute din anumite specii de mirt şi eucalipt de cercetătorii de la grădina botanică din localitatea Nikita, în Crimeea.

●

DUPĂ O STATISTICĂ a revistei hamburgheze „Der Spiegel", numărul analfabeţilor, oameni majori, în ţările occidentale, sporeşte în fiecare an cu 25 de milioane.

Sub steagurile roşii

— CORESPONDENŢĂ DIN LONDRA —

În anul acesta, demonstraţii de ziua de 1 Mai se vor aduna pe cheiurile Tamisei, la Londra, în faimoasa piaţă St-George Square, la Glasgow, sau pe cîmpia de însemnătate istorică Ardwick de lîngă Manchester.

Cine va participa? Ce oameni îşi vor da întîlnire sub steagurile roşii demonstrînd prin satele de mineri din Valea Rhondda din Ţara Galilor, pe sub macaralele înalte ale şantierelor, prin faţa pereţilor uriaşelor fabrici de automobile din regiunea Midlands din centrul Angliei?

Este sigur că în anul acesta cînd nemulţumirile împotriva guvernului conservator au atins punctul cel mai înalt din perioada de dinainte de război, în rîndurile demonstranţilor vor fi reprezentate într-un număr mai mare sau mai mic toate păturile populaţiei muncitoare. În primele rînduri ale coloanelor vor apare chipiurile negre ale muncitorilor feroviari care au hotărît să declare grevă pentru zilele de 14, 15 şi 16 mai în semn de protest împotriva planului Beeching care prevede închiderea a sute de gări şi de linii de cale ferată. În cadrul grevei lor naţionale, muncitorii feroviari vor exprima mînia a milioane de oameni de rînd care în toate domeniile vieţii lor folosirea trenului constituie un interes vital.

Săptămîna trecută reprezentanţi ai 119 consilii comunale din Scoţia au protestat energic împotriva închiderii de linii de căi ferate. Căci dacă planul Beeching va fi pus în aplicare căile ferate vor dispare în întregime din ţinuturi întinse ale Scoţiei, Ţării Galilor

Vor fi de asemenea prezenţi la demonstraţii muncitorii textilişti care luptă împotriva ofensivei la care este expusă industria lor. Liderii sindicatului muncitorilor textilişti au promis că vor întreprinde acţiuni care îi vor „ustura pe patroni". De asemenea, vor participa la demonstraţii profesori şi institutori. Aceştia au trimis mii de telegrame deputaţilor care îi reprezintă în Parlament, cerînd condiţii mai bune pentru desfăşurarea procesului de învăţămînt precum şi sporirea salariilor.

Într-un număr însemnat vor participa şi studenţii La recenta sa conferinţă, Uniunea naţională a studenţilor a cerut legi prin care discriminarea rasială să fie declarată o crimă şi au protestat împotriva tratamentului brutal aplicat unor studenţi care au fost aruncaţi în închisori, deoarece şi-au exprimat unele convingeri morale şi politice.

La demonstraţie, comuniştii vor defila alături de oameni de diferite convingeri, inclusiv catolicii progresişti. Părintele Coventry, unul din fruntaşii iezuiţilor din Anglia, a apărut la televiziune într-un interviu alături de John Gollan, liderul Partidului Comunist şi a declarat că comuniştii şi catolicii trebuie să colaboreze, deoarece bomba cu hidrogen este o „bombă cu explozie întîrziată aşezată sub o casă".

Sprijinitorii campaniei împotriva bombei cu hidrogen vor participa, de asemenea, la demonstraţii, fiind încurajaţi de ştirea că un sondaj recent al opiniei publice a arătat că 60 la sută din populaţie sprijină obiectivele marşului de la Aldermaston la Londra.

În ultimii patru ani Partidul Comunist şi-a sporit rîndurile cu aproape 10 000 de noi membri, iar începînd din 1961 pînă în prezent numărul membrilor Uniunii Tineretului Comunist şi ai secţiei studenţeşti a Partidului Comunist s-a dublat. Aproximativ 500 de candidaţi comunişti vor participa la alegerile locale din luna mai, cînd se crede că partidul conservator va pierde sute de locuri în consiliile comunale.

Sărbătoarea de 1 Mai din acest an va da un nou imbold luptei largi populare împotriva politicii conservatoare, pentru o schimbare reală în Anglia.

Bob LEESON

Cea mai lungă grevă

Reprezentanţii din oraşul vest-german Coburg ai sindicatului muncitorilor din industria chimică, a hîrtiei şi ceramicii au părăsit indignaţi sala tribunalului pentru conflicte de muncă din Nürnberg. Ei au declarat pe loc că sînt hotărîţi să nu recunoască sentinţa ce a fost pronunţată şi să meargă cu acest caz, de va fi nevoie, pînă la cea mai înaltă instanţă. Dacă această sentinţă devine definitivă şi executorie — a spus unul dintre ei — ea se transformă într-un atentat la dreptul de grevă.

Sentinţa tribunalului nürnberghez a fost dată zilele trecute împotriva sindicatului muncitorilor din industria chimică, a hîrtiei şi ceramicii în cazul unui conflict de muncă izbucnit încă în vara anului trecut. Această sentinţă a stîrnit alarmă în rîndurile muncitorimii vest-germane.

Dar mai întîi antecedentele procesului. Încă la începutul anului trecut, conducerea „Fabricii de porţelan Getraude Griesbach" din Coburg-Cortendorf a hotărît, fără multă vorbă, să reducă salariile tuturor celor circa 200 de salariaţi dintre care majoritatea sînt femei. Între reprezentanţii muncitorilor, respectiv ai sindicatului şi proprietara firmei au început tratative care au durat cîteva luni. Văzînd că nu ajung la nici un rezultat, salariaţii firmei au hotărît, la 30 mai 1962 să declare grevă. După aprobarea acestei hotăriri de către conducerea forului sindical competent, greva a fost declarată la 14 iunie 1962, imobilizînd complet fabrica. Greva continuă de atunci fără întrerupere (e cea mai lungă grevă de după război din Germania occidentală), cei aproape 200 de muncitori primind săptămînal, cu regularitate, un ajutor din partea sindicatului lor.

Pentru a dejuca această energică acţiune a muncitorilor „ei", hrăpăreaţa patroană a recurs la o manevră: şi-a „închiriat" fabrica propriei ei fiice — dr. Irmgard Fenner — coproprietară, de altfel, a fabricii mamei sale, şi proprietară, ea însăşi, a unei firme de decoraţiuni interioare tot din Coburg — „Raumschmuck dr. Irmgard Fenner" — firmă care, cu mult înainte de grevă, desfăcea circa 80 la sută din produsele fabricii mamei. După izbucnirea grevei, firma fiicei a preluat comenzile fabricii mamei, pe care urma să le execute în întreprinderea „închiriată" de ea, folosind muncitorii respectivi.

Dar muncitorii organizaţi ai întreprinderii nu s-au lăsat antrenaţi în această manevră. Purtătorul de cuvînt al sindicatului a declarat oficial că orice muncitor care va lucra în condiţiile date la firma „Raumschmuck", va fi considerat spărgător de grevă. Ceva mai tîrziu chiar, salariaţii acestei firme s-au alăturat acţiunii începute de tovarăşii lor de la fabrica de porţelan.

A fost rîndul patroanei firmei „Raumschmuck" să intre în „acţiune". Mai puţin „diplomată" decît mama ei, Irmgard Fenner s-a adresat direct instanţelor judecătoreşti. Pentru început tribunalului pentru conflicte de muncă din localitate, cu scopul de a obţine o hotărîre provizorie împotriva sindicatului, prin care să fie interzisă repetarea „insultei": „spărgători de grevă". Dar tribunalul din Coburg a respins cererea patroanei.

Ea nu s-a descurajat însă. Ştiind că în Germania occidentală „dreptatea" patronului primează pînă la urmă asupra dreptăţii muncitorului, a înaintat cazul instanţei superioare — tribunalului landului pentru conflicte de muncă din Nürnberg. Acesta a anulat sentinţa tribunalului din Coburg şi a dat la rîndul său o hotărîre provizorie contrară, conform căreia, pînă la judecarea problemei de fond a conflictului cu sindicatul muncitorilor din industria chimică, a hîrtiei şi ceramicii, îi este interzis acestuia — sub sancţiunea unei amenzi băneşti sau şase luni închisoare — folosirea termenului de „spărgător de grevă".

Acum cîteva zile s-a ajuns la procesul propriu-zis, în faţa aceluiaşi tribunal din Nürnberg. În cadrul procesului, directorul tribunalului, dr. Knoblach a susţinut părerea că sindicatul a procedat „ilegal şi culpabil", drept care tribunalul nu poate recunoaşte legalitatea acestei greve.

Punctul său de vedere a fost confirmat şi în sentinţa care nu s-a mărginit doar la a declara greva ca ilegală. În plus, ea condamnă sindicatul la plata despăgubirilor tuturor daunelor provocate, pînă în prezent de greva ce durează de aproape un an.

Această sentinţă este grăitoare pentru ofensiva patronatului vest-german, împotriva clasei muncitoare.

A. STANCIU

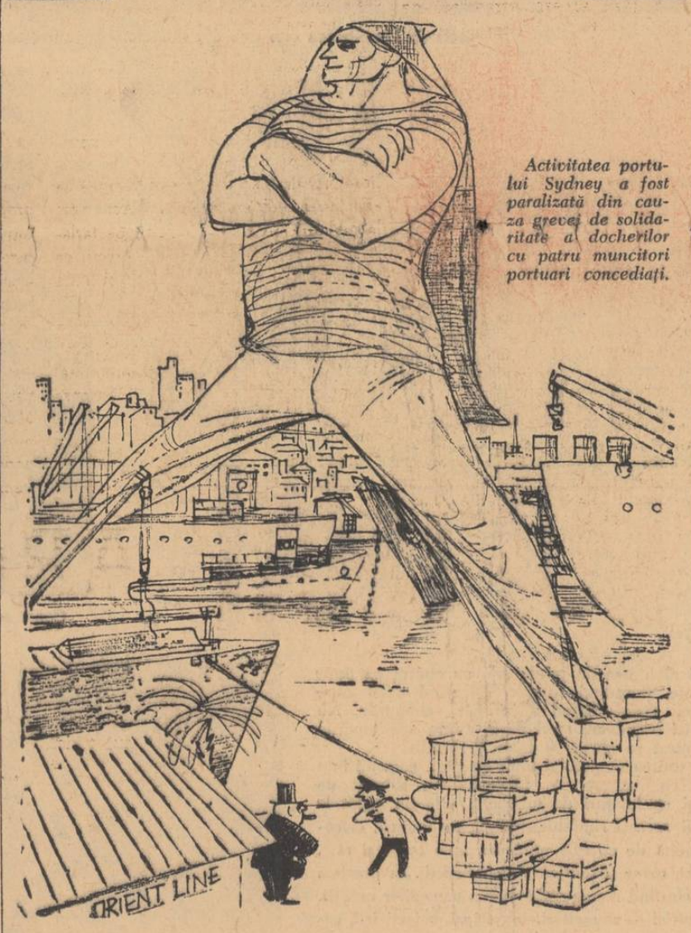

Activitatea portului Sydney a fost paralizată din cauza grevei de solidaritate a docherilor cu patru muncitori portuari concediaţi.

Armatorul — Ce ai făcut, nenorocitule?
Funcţionarul — Nu sînt vinovat, eu am concediat doar 4 docheri!...

desen de Cik DAMADIAN

Meridiane

ÎN LOC DE „CRONICĂ MONDENĂ"

Evenimentul e de marcă: ziarul NEW YORK HERALD TRIBUNE i-a consacrat un reportaj. Alte cotidiene occidentale i-au acordat de asemenea spaţii la rubricile de ştiri. Revistele ilustrate l-au imortalizat — pe aspecte — în fotografiile publicate. Despre ce e vorba? Regele Ibn Saud s-a deplasat pe coasta de azur a Franţei în călătorie de... repaus. Monarh absolut, majestatea sa guvernează, după cum se ştie, Arabia Saudită, fiind întotdeauna de acord cu... sine însuşi. Este adevărat că, în legătură cu diferite probleme, monarhul e „absolut" de acord şi cu sfătuitorii „dezinteresaţi" din Washington. Dar asta ţine desigur de „dedesubturile" problemelor Arabiei Saudite — ţară cu subsol bogat — în timp ce, în cele ce discutăm aici, e vorba mai ales de aspectele... supraetajate. Într-adevăr, trebuie spus că — ajuns la Nisa — regele Ibn Saud a fost primit cu pompă mare la „Hotel Negresco" (unul din cele mai faimoase hoteluri ale oraşului) unde i s-a rezervat tot etajul al patrulea. Mai exact, şaizeci de camere. Ce face un om, fie el şi monarh, fie el şi absolut, cu şaizeci de camere? Întrebarea s-ar putea pune doar de către cei neiniţiaţi. Căci trebuie să ştiţi mai multe lucruri. Întîi că, spre deosebire de „confratele" Hussein al Iordaniei, care măsoară de la tălpi la creştet numai un metru şi patruzeci de centimetri, Ibn Saud dispune de o majestate fizică tradusă în unităţi de lungime prin doi metri. Pentru asta, hotelul din Nisa i-a comandat un pat special. Bun! Dar şi patul special tot într-o singură cameră încape! Adevărat. Dar n-am spus tot. Ibn Saud, e un fidel adept al liniştei în căsnicie. În consecinţă, plecînd pe Coasta de Azur, a luat cu sine şi... 30 de soţii. Adăugaţi numărul corespunzător de eunuci şi atunci cifra de 60 pentru încăperile ocupate de familia Ibn Saud vi se va părea de-adreptul modestă.

Şi pentru că vorbim aici de modestie, să mai redăm — după relatarea lui NEW YORK HERALD TRIBUNE — alte cîteva amănunte: în fiecare încăpere din cele 60 s-au capitonat pereţii şi s-au pardosit podelele cu piei de leopard. Masa se serveşte în talere de aur. În sfîrşit, în lift s-a instalat... un tron. Majestatea sa „domneşte" chiar pe parcursul dintre parter şi etajul IV cînd urcă, precum şi în momentele în care, pornind de la etaj la parter, vine — cu totul nesemnificativ — la vale...

Vizita personajului desprins din fastul poveştilor orientale a provocat — cum era şi firesc — noi legende. Un gazetar cam ireverenţios a imaginat chiar următoarea situaţie: Ibn Saud ar fi hotărît să trimită acasă pe toate cadînele haremului său. Întrebat cum se explică această măsură neobişnuită, ar fi răspuns cu sentimentală ardoare: — „M-am îndrăgostit de alt harem!".

Dar, dincolo de legende sînt unele realităţi peste care nu trece nici unul dintre reporterii care au scris despre vizita lui Ibn Saud la Nisa. Astfel s-a arătat că etajul al patrulea al hotelului e mărginit la ambele intrări de cîte o grilă solidă, în spatele căreia patrulează, zi şi noapte, eunuci înarmaţi pînă în dinţi. Totodată, o antenă uriaşă, instalată pe acoperişul hotelului, este conectată la un post de radio emisie-recepţie prin care monarhul stă constant în legătură cu armata şi poliţia din Riad (capitala Arabiei Saudite) pentru a putea lua măsuri de îndată ce, din corturile mizere ale populaţiei înfometate, s-ar auzi vreun murmur de revoltă. Ceea ce demonstrează că, şi atunci cînd e departe de cei mulţi din Arabia Saudită, huzurul starostelui feudal din secolul al XX-lea nu e netulburat de spaime.

L. SĂRĂŢEANU

DUPĂ 11 ANI

Faptul s-a petrecut cu unsprezece ani în urmă: în anul 1952 Marea Britanie a efectuat prima sa explozie cu o bombă atomică, în insula Monte Bello din continentul australian. Fauna acestei insule este, sau mai bine zis era foarte săracă: pe ea trăiau o specie de şoareci mici, canguri foarte mici şi cîteva specii de păsării zburătoare.

În ultimul timp, în legătură cu ceea ce se petrece pe insula Monte Bello, faptele sînt contradictorii. Autorităţile încearcă să ascundă adevărul privitor la condiţiile existente pe insulă. Ele afirmă că înainte de explozia bombei atomice engleze, singura particularitate a insulei era... o viaţă sălbatică. Că ceea ce se petrece pe insulă este ţinut secret este dovedit şi de următorul fapt: după o călătorie pe Monte Bello, efectuată în anul 1958, profesorul A. J. Marshall şi dr. D. L. Serventy au refuzat să spună ce au găsit ei acolo iar raportul întocmit cu ocazia acestei vizite este încă ţinut ascuns.

Dar, cu toate acestea, în unele ziare au apărut cîteva date deosebit de semnificative. S-a aflat că, deşi au trecut atîţia ani de la efectuarea exploziei, pămîntul acestei insule este încă destul de fierbinte, iar razele radioactive sînt atît de puternice încît sînt primejdioase pentru viaţă. După cum se arată în aceste documente secrete, singurele vieţuitoare care încep să-şi facă din nou apariţia pe insulă sînt şopîrlele şi unele specii de păsări care se pot acomoda mai uşor şi deveni astfel imune la radioactivitate.

Aceste fapte au stîrnit şi mai mult protestul opiniei publice australiene, şi nu numai australiene, faţă de cursa înarmărilor nucleare. După cum se ştie, în ultimul timp, pe continentul australian au avut loc o serie de marşuri, mitinguri şi demonstraţii în favoarea păcii, dezarmării generale şi totale, împotriva armelor nucleare. Recent, la Sydney a avut loc un marş al păcii la care au luat parte mii de muncitori, studenţi, femei cu copii în braţe, reprezentanţi ai diferitelor organizaţii de masă. Participanţii la aceste marşuri şi demonstraţii purtau lozinci pe care se putea citi: „Nici un fel de baze străine în Australia!", „Cerem pace!", „Emisfera sudică trebuie să fie eliberată de arma nucleară!", „Nu, rachetelor Polaris!", „Ne pronunţăm pentru dezarmare generală!", „Pacea înseamnă viaţă!", „Cărţi, nu armament!".

În Belgia au avut loc recent două greve generale de cîte o oră ale muncitorilor din industria pentru prelucrarea metalelor. Muncitorii grevişti au cerut majorarea salariilor şi au protestat împotriva proiectului de lege guvernamental privitor la „menţinerea ordinei" care limitează dreptul oamenilor muncii la grevă. La grevă au participat 95 la sută din muncitorii din industria pentru prelucrarea metalelor din Belgia. Organizaţiile sindicale au declarat că sînt gata să lupte pînă la satisfacerea revendicărilor membrilor lor. În fotografie: aspect din timpul demonstraţiei de protest a muncitorilor uzinei „Cockerill-Ougrée" din Seraing-Liège.

Noua cruciadă a regilor oţelului din S. U. A.

După „Wheeling Steel" şi „Lukens" — două societăţi de mai mici proporţii — au anunţat sporirea preţurilor la unele sorturi de oţel şi „Pittsburg Steel" şi „Republic Corporation". Apoi, după ce, de ochii lumii, au păstrat o discreţie suspectă, au sporit preţurile şi cei doi giganţi ai siderurgiei americane: „U. S. Steel" şi „Bethlehem Steel". Preţurile au fost sporite, cam în decurs de zece zile, de către principalele zece societăţi siderurgice americane cu 4,5 pînă la 6,5 dolari la tona de oţel. Aceasta este prima creştere masivă de preţuri din S.U.A. oficial anunţată şi aprobată, începînd din 1958. Dat fiind că din acel an indicele costului vieţii a continuat oricum să crească, mărind permanent decalajul dintre veniturile salariaţilor şi costul produselor necesare pentru trai, este lesne de înţeles că actuala sporire a preţurilor va da un şi mai puternic impuls curentului inflaţionist, va contribui la micşorarea veniturilor oamenilor muncii.

Aniversarea unei date

„Wheeling Steel" a anunţat scumpirea unora dintre produsele sale exact în momentul cînd se împlinea un an de la ultima ofensivă patronală pentru ridicarea preţurilor şi scăderea nivelului de trai al maselor muncitoare. Cu un an în urmă, Casa Albă a reacţionat spectaculos. Fulgere şi trăsnete au fost abătute asupra regilor oţelului. Cei „cinci mari" producători de oţel, care domină piaţa americană, au fost ameninţaţi cu sistarea comenzilor date de către Pentagon, s-a vorbit despre punerea în aplicare a legiuirilor anti-trust. F.B.I. a fost însărcinată să facă diferite anchete etc., etc. Opiniei publice i se sugera astfel că administraţia este extrem de grijulie şi că nu va admite cu nici un chip o creştere oficială şi organizată a costului vieţii.

O suspensie savantă

A trecut un an. Preşedintele se pregătea să-şi ia un scurt concediu. Asemenea lucruri sînt totdeauna anunţate în presa de peste Ocean; prin aceasta toată lumea trebuie să fie asigurată — lucrurile merg bine. Dar iată că din senin a izbucnit furtuna. La început a fost abia o slabă scînteiere: o mică societate siderurgică a anunţat că va spori preţurile la unele (termenul a fost bine subliniat: „doar la unele") sorturi de oţel. Purtătorii de cuvînt ai celorlalte trusturi nu au suflat nici un cuvînt. O zi întreagă nu au vorbit. Balonul de încercare fusese însă lansat.

24 de ore Casa Albă a tăcut. Apoi a fost dată publicităţii o declaraţie a preşedintelui.

24 de ore helicopterul prezidenţial a zbîrnîit pe iarba micului aerodrom al Casei Albe. Motorul mergea dar helicopterul nu-şi lua zborul. Tensiunea era cu greu ţinută de către oficialităţi: preşedintele nu va pleca la Palm Beach, în concediu, decît în clipa cînd treburile vor fi aranjate...

După 24 de ore poporul american a aflat că preşedintele face apel la „bună credinţa" patronilor siderurgiei pentru ca aceştia să procedeze la o creştere „selectivă" a preţurilor oţelului şi să nu determine, doamne fereşte, printr-o sporire a preţurilor tuturor sortimentelor, o creştere generală a preţurilor pe ansamblul pieţei americane! Se mai făcea apel şi la sindicate pentru a nu revendica măriri de salarii. Presa americană a semnalat imediat că preşedintele „a făcut apel" la regii industriei şi nu i-a mai ameninţat. Diferenţa de ton a fost bine înţeleasă de patroni.

Apoi preşedintele Kennedy a luat loc în helicopterul care avea să-l ducă la Palm Beach.

Helicopterul a plecat... Bursa din New York a interpretat declaraţia prezidenţială ca o invitaţie la o sporire „selectivă" a unor preţuri. Apoi cursurile unor societăţi siderurgice au început să crească cu repeziciune.

Taurii urcă

Presa americană a avut o deosebită grijă ca să nu se facă nici un fel de apropiere între desfăşurarea evenimentelor care au avut loc la răstimp de un an. În aprilie 1962 mişcarea de sporire a preţurilor fusese declanşată de cea mai importantă oţelărie americană „U. S. Steel". Dacă n-ar fi fost intervenţia viguroasă a Casei Albe gestul acestui colos industrial ar fi fost urmat şi de celelalte întreprinderi. Anul acesta a fost o oţelărie de la coada listei care a dat semnalul bătăliei. „Wheeling Steel" nu produce decît 1,7 milioane tone de oţel în timp ce producţia lui „U. S. Steel" se ridică la 25,4 milioane tone. Anul trecut cererile de creştere a preţurilor au fost formulate cîteva zile după încheierea noilor contracte colective prin care se acordau oţelarilor unele sporiri de salarii.

Anul trecut se cerea o sporire generală a preţurilor. Anul acesta a fost anunţată o sporire a preţurilor doar la „unele" produse. Declaraţia privind aprobarea unei creşteri „selective" a preţurilor nu a putut înşela pe nimeni. „Este vorba — scria „Corriere della Sera" — despre o formulă inevitabil ambiguă: diferenţa între „creşteri selective" şi „creşteri generale" este, în fapt, dificil de precizat în mod exact întrucît o serie de „creşteri selective" care continuă şi se extind determină o „creştere generală".

Tactica urmată de societăţile siderurgice a fost deci aceasta: ceea ce nu au putut obţine anul trecut prin atacul frontal al cererii de sporire generală a preţurilor este obţinut anul acesta pe calea unor scumpiri „parţiale".

În noile condiţii create, pe măsură ce helicopterul Casei Albe lua înălţime, „taurii" [1]) de la Bursa din New York au început să bată de bucurie iar cursurile trusturilor siderurgice au sporit simţitor.

Cercurile bursiere au văzut în hotărîrea prezidenţială de a nu se opune cererilor de sporire a preţurilor un prilej favorabil de a declanşa o nouă speculare artificială a cursurilor. Observatorii economici vorbesc despre „creşterea artificială" a cursurilor întrucît situaţia economiei americane continuă să fie precară, întrucît ea continuă să bată pasul pe loc în ansamblul ei chiar dacă în unele ramuri industriale se observă o oarecare tendinţă spre intensificarea afacerilor. Observatorii apreciază că perioada „vacilor slabe" continuă în economia americană şi că nici vorbă nu poate fi de intrarea într-o epocă a „vacilor grase".

Zonele de umbră

Întrebîndu-se dacă nu cumva este „posibil ca să fie vorba despre o reluare bursieră (creşterea cursurilor — N.N.) artificială şi bazată pe factori speculativi... cu pericolul de a se repeta amara experienţă a anului trecut, cînd, în ianuarie 1962, indicele Down Jones se găsea la aproape aceeaşi cotă"... ziarul italian „Corriere della Sera" se referă la marele crah care a zguduit Wall Streetul în vara anului trecut după o perioadă de intensă activitate de sporire artificială a cursurilor. Ziarul arată că în economia americană există suficiente puncte slabe care nu permit să se facă previziuni optimiste asupra viitorului. Ziarul denumeşte aceste părţi slabe „zone de umbră" şi afirmă că nici una dintre problemele fundamentale ale echilibrului economic, atît intern cît şi extern, nu este rezolvată. El se referă, printre altele, la faptul că ritmul de dezvoltare a economiei americane e deosebit de lent şi că aceasta împiedică scăderea numărului şomerilor. Balanţa de plăţi continuă să fie dificitară. La aceasta se adaugă factori de politică externă: contradicţiile din cadrul N.A.T.O. fac extrem de dificile viitoarele tratative dintre S.U.A. şi ţările Pieţei comune cu privire la reducerea tarifelor vamale.

Oţelăriile americane lucrează în momentul de faţă cu numai aproximativ 65 la sută din capacitatea lor. Se apreciază că cererea de oţel pe piaţa internă americană ar fi de ordinul a 110 milioane tone; capacitatea oţelăriilor este însă de 160 milioane tone. Dacă la aceasta adăugăm numai un singur element — existenţa a peste 100 000 de şomeri numai în sectorul siderurgic — putem să ne facem o idee mai clară asupra dificultăţilor existente în economia americană.

În aceste condiţii, trusturile siderurgice au hotărît totuşi să sporească preţurile şi să justifice aceasta, printre altele, prin necesitatea de a face faţă concurenţei celorlalte state capitaliste. „Totul se reduce — după cum ţine să sublinieze „Le Monde" — la o problemă de dividende". Este vorba deci despre o ofensivă declanşată de marile monopoluri pentru sporirea profiturilor lor într-o perioadă în care nu se văd prea multe posibilităţi pentru sporirea producţiei şi deci a vînzărilor. Se urmăreşte deci ca pentru aceeaşi cantitate de produse puse pe piaţă să se obţină o sporire a profiturilor. Faptul că sporirea „selectivă" a preţurilor la oţel va declanşa probabil o mişcare inflaţionistă nu este de natură a speria cercurile monopoliste. Întotdeauna perioadele de creştere a preţurilor, de inflaţie, au fost profitabile marilor capitalişti. În aceste perioade s-a mărit întotdeauna decalajul dintre salarii şi preţurile produselor în defavoarea maselor muncitoare.

Factorul electoral...

Casa Albă nu a opus rezistenţă cererilor marilor monopoluri. Anul trecut s-a făcut multă reclamă „luptei" dusă între Casa Albă şi „Big Business". Atunci, Administraţia a luat unele măsuri împotriva trusturilor siderurgice explicînd, în culise firească, că acestea deşi lovesc în interesele particulare ale unui număr de monopoluri ele slujesc însă interesele generale ale clasei capitaliste. Astăzi se acceptă cererile unor industriaşi „explicîndu-se" poporului american că unele ajustări de preţuri sînt recomandabile „într-o economie sănătoasă"!

Ce s-a întîmplat în anul care s-a scurs? Ziarul „Le Figaro" declară: „...alegerile au loc la anul iar situaţia este mai puţin luminoasă decît ar fi fost de dorit". „Le Monde" declară la rîndul său: „...în timp Kennedy pare să se fi împăcat parţial cu principalul său adversar de atunci, Blough, conducător al patronatului siderurgic...". Preşedintele doreşte să-şi armonizeze deci relaţiile cu cercurile monopoliste cele mai puternice în vederea alegerilor prezidenţiale care vor avea loc în cursul anului viitor şi la care intenţionează să participe din nou.

Sprijinul a fost obţinut cu preţul sporirii costului vieţii. Iată de ce, simţind că fluxul profiturilor se va intensifica, „taurii" au început să zburde de bucurie. „Ursii" din Wall Street mai stau încă în birlogul lor. Mulţi încep însă a-şi pune întrebarea: cînd va avea loc viitorul declin care-i va scoate din birlog?

Eugen PHOEBUS

1) „Taurii" sînt denumiţi agenţii de bursă care cîştigă de pe urma speculării momentelor cînd cursul acţiunilor este în creştere; „ursii" sînt denumiţi agenţii care speculează scăderea cursurilor. „Perioada taurilor" este denumit intervalul de timp caracterizat pentru sporirea cursului acţiunilor.

PRIMĂVARA

(Urmare din pag 1)

La Reșița s-a construit și se construiește mult. Chiar aproape de malul Birzavei atrage atenția o hală imensă, cu un aspect modern, întinsă pe aproape 10 hectare. Aceasta este „mecanica grea" a marii uzine reșițene constructoare de mașini. Este greu de imaginat că nu cu mult timp în urmă, exact pe aceleași locuri, a existat fabrica veche de mașini; aceasta a continuat să lucreze pînă aproape de zilele în care hala cea nouă a fost dată în producție.

Noua casă de cultură din orașul Victoria își va primi în curînd primii oaspeți. Pînă atunci mozaicarii mai au de lucru în holul frumos ornamentat.

Pentru a înfăptui o asemenea lucrare de amploare, constructorii au folosit o soluție cu totul deosebită. În timp ce montorii prindeau grinzile de metal ale noii hale, iar sudorii lucrau la mari înălțimi, dedesubt, în vechea fabrică, producția nu contenea. A avut loc de fapt o îmbrăcare a vechei hale cu una nouă, fiecare dintre cele două colective — metalurgiști și constructori — lucrînd conform planurilor lor de muncă. De bună seamă că aplicarea acestei soluții ingenioase a cerut din partea constructorilor o preocupare în plus, atît pentru munca lor cît și pentru cea a metalurgiștilor din hala de dedesubt. Nu a fost lesne, de pildă, să se ridice stîlpii construcției — fiecare de cîte 80 tone — în condițiile acestui șantier. Cert este că lucrînd în acest fel, economia națională a avut mult de cîștigat.

Pe ing. Roman Ursulescu l-am revăzut acum, în calitate de șef al sectorului de montaj turbine. Este același Roman Ursulescu pe care l-am cunoscut cu ani în urmă la vechea fabrică de mașini, pe atunci ucenic, elev sîrguincios al școlii profesionale din Reșița și ulterior lăcătuș format, continuîndu-și învățătura la liceul seral. Înainte deci să plece la Institutul politehnic din Timișoara, Roman Ursulescu a lucrat cîțiva ani buni într-o echipă de lăcătuși: în cea condusă de Francisc Kronawetter. Munca de fabricare a utilajului petrolier, a macaralelor și a celorlalte mașini care se produceau în acea vreme, a fost pentru tînărul muncitor un bun prilej să se specializeze. Mai tîrziu, în anii de învățătură la facultatea timișoreană, legăturile viitorului inginer cu uzina din Reșița nu au încetat chiar dacă ne rezumăm să vorbim numai de lunile de practică. Așadar, reîntoarcerea în uzină a însemnat de fapt continuarea — la un alt nivel — a străduințelor începute în vremea cînd era ucenic și abia deprindea tainele meseriei.

Ing. Roman Ursulescu nu a fost singurul om din această secție a marei uzini constructoare de mașini care a marcat o creștere în nivelul pregătirii profesionale. În scurt timp Francisc Kronawetter, fostul lui șef de echipă, a devenit maistru. La conducerea echipei a trecut lăcătușul Emil Anuța, muncitor cu multă experiență. Încet, încet, pe baza nucleului echipei care lucrase la compresoare, s-a constituit un colectiv puternic care începea munca la turbine. Alături de „veterani" ca Dumitru Sbîrcea, Iosif Szabo și alți oameni experimentați, au venit muncitori din diferite ateliere ale uzinei. Unii — cum a fost Constantin Fara — au intrat în echipă chiar din rîndul celor ce înălțaseră noua hală în care lucrau acum.

Asimilarea producției de turbine care începea în vremea aceea, solicita pregătiri intense. Studierea tehnologiei, a desenelor de execuție, cursurile de specializare, toate erau deopotrivă de utile atît celor cu experiență, cît și celor mai noi veniți în echipă. Și după cum se exprimă șeful de echipă Emil Anuța s-a ținut seama de aptitudinile fiecăruia, în funcție de care s-a făcut repartizarea lucrărilor. Dumitru Sbîrcea, de pildă, a lucrat un timp la piesele mari. Randamentul lui era însă scăzut. Omul arăta în schimb o înclinație deosebită pentru lucrări de mai mare precizie. Și nimeni nu s-a mirat cînd Dumitru Sbîrcea, care a fost trecut să lucreze la piese fine, a început să dea rezultate bune în muncă. Nu era în fond decît o chestiune de aptitudini.

A trecut de atunci destulă vreme. O serie de turbine au fost trimise între timp spre locurile lor de montare. Dar și astăzi, probarea unui astfel de agregat produce în rîndul celor din echipă aceeași animație ca și la prima turbină, aceeași febră specifică unui astfel de eveniment. Am asistat la Reșița la pornirea unor mari agregate sidefurgice, am văzut urcînd la gîtul noilor furnale primele schipuri cu minereu, am fost de față la întîiele șarje ale marilor cuptoare de oțel. Aceeași tensiune, aceeași intensitate am întîlnit-o în momentele legate de probele la care constructorii reșițeni de turbine supun agregatele executate de ei. Trebuie să fii lîngă ing. Ursulescu sau șeful de echipă Emil Anuța, să urmărești acele monometrelor alături de Ion Jiga sau Dumitru Popa, ca să înțelegi în toată plenitudinea ce înseamnă desfășurarea probelor. Și de fiecare dată, asemenea momente se transformă în adevărate victorii ale constructorilor de turbine, victorii puse în slujba înfloririi patriei.

Oamenii desenează viitorul

Din beton și sticlă, orașul petroliștilor a reînviat mai mîndru, mai sclipitor decît a fost vreodată. Mîini harnice de constructori au dat Ploieștiului aspectul de oraș nou pe care îl întîlnim tot mai mult în ultimii ani în toate așezările noastre urbane. Centrul, cu clădirile sale majestuoase, blocurile înalte ridicate în diferite cartiere, luminile sclipitoare și policrome care inundă seara străzile, parcurile odihnitoare, totul creează ambianța plăcută a orașului modern.

Dar ceea ce văd cetățenii pe străzile din Ploiești nu reprezintă decît o etapă, un început. Într-o clădire nouă din centrul orașului, așezați în fața planșetelor, zeci de oameni pregătesc fața de mîine a orașelor din această regiune și, în primul rînd, a orașului de reședință. I-am găsit pe arhitecții și proiectanții de la D.S.A.P.C.-Ploiești în mare zor. Au mult de lucru. Și o muncă atît de frumoasă! În mintea și mîinile lor stau viitorul urbanistic al orașului, clădirile sale de mîine, parcurile și grădinile, așezămintele de cultură și sănătate. Am văzut idei pline de imaginație transpuse în machete, în holul clădirii: așa va arăta centrul orașului, așa nordul Ploieștiului, așa cartierul Ploiești-Nord.

Ploiești-Nord. Aceste două cuvinte le-am auzit mereu cît am stat de vorbă cu ing. Valeriu Lascu, șeful atelierului tehnologic, cu arh. Gh. Socolacu, șeful atelierului de arhitectură, precum și cu alți proiectanți. Și nu e de mirare. Doar este vorba de un adevărat orășel cu 5 700 de apartamente, adică cu peste 20 000 locuitori. Deocamdată doar 1 500 de apartamente, date în folosință anul trecut, își așteaptă vecinii care, după cum ne-au asigurat proiectanții de la D.S.A.P.C., nu vor întîrzia. Într-adevăr, pînă în prezent au și fost predate proiectele de execuție pentru 830 de apartamente iar pînă la 1 Mai, proiectanții s-au angajat să predea constructorilor toate proiectele blocurilor ce se vor executa în acest an. Mai mult decît atît. Încă în cursul acestui trimestru ei sînt hotărîți să termine proiectele pentru deschiderea frontului de lucru al blocurilor ce se vor construi în 1964, iar în trimestrul III se va termina întreaga proiectare a cartierului.

Cum va arăta în 1965, cartierul Ploiești-Nord? Am văzut machetele și — după toate prevederile — va fi unul dintre cele mai frumoase și plăcute orășele din țară. Conceput după sistemul modern de microraioane (șef de proiect, arhitect Daniel Goj) el va asigura deservirea completă și civilizată a locuitorilor săi. Într-adevăr, aici vor exista patru complexe comerciale (unul a și fost dat în folosință), două școli cu 24 de clase, două cinematografe. Atrage atenția soluția adoptată pentru construirea complexelor comerciale, lucrare la care s-a evidențiat arhitectul Nițu Sever. Aceste magazine nu vor fi amplasate la parterul blocurilor de locuit ci vor fi construcții separate, în care locatarii vor găsi tot ce au nevoie. Soluția, folosită și în alte părți ale țării (în cartierul Țiglina din Galați sau în stațiunile de pe litoral) ni se pare bună, ea contribuind la asigurarea liniștii și a condițiilor de igienă pentru cetățeni.

Pentru urgentarea construcțiilor și reducerea prețului de cost, multe din noile blocuri (de 4—9 etaje) vor fi construite din panouri mari prefabricate. În acest scop s-a întocmit proiectul pentru construirea unui poligon de prefabricate cu o capacitate de 1 500 de apartamente a cărui construcție va începe curînd. După cum se vede, zona pînă de curînd cea mai puțin aspectuoasă a orașului va deveni o mîndrie a tuturor ploieștenilor. Și la obținerea acestei uriașe transformări o contribuție însemnată au adus-o și o aduc oamenii din fața planșetelor.

Cartierul Ploiești-Nord stă în centrul atenției proiectanților de la D.S.A.P.C. Aceasta nu înseamnă însă că e singura lor preocupare. Sistematizarea și înfrumusețarea orașului și a regiunii le ridică alte numeroase probleme. Printre acestea una este cea a completării ansamblului de clădiri din centrul orașului.

— Chestiunea nu e de loc simplă, ne-a spus tov. Valeriu Lascu, secretarul organizației de partid din instituție. Să nu uităm că centrul orașului este totuși zona cea mai reprezentativă a unei localități. În afară de aceasta trebuie avut în vedere ca aspectul acestui centru să difere pe cît posibil de la un oraș la altul, să se evite uniformitatea și monotonia. Colectivul nostru a pregătit mai multe soluții pentru ansamblul arhitectonic central. Atrage atenția prin originalitate și îndrăzneală proiectul arh. Emil Nădejde care prevede construirea unui mare edificiu cu parter și un etaj peste care urmează a se ridica un bloc cu 15 nivele. În orice caz organele autorizate vor hotărî soluția cea mai potrivită pentru ca centrul orașului să cîștige și mai mult din punct de vedere al aspectului urbanistic.

Alte blocuri de puțin timp înălțate în orașul Victoria. Locatarii s-au și mutat în noile apartamente.

În preocuparea colectivului D.S.A.P.C. este și alcătuirea unor proiecte pentru îmbunătățirea lucrărilor de canalizare în orașele Ploiești și Buzău. De asemenea, se pregătesc proiecte pentru noi construcții de locuințe la Cîmpina, Tîrgoviște și Moreni. În cursul acestui trimestru constructorii care vor lucra la obiectivele amintite, vor fi puși, așa cum am fost asigurați, în posesia proiectelor de execuție.

Paralel cu lucrările mai avansate pe care le execută, proiectanții au în studiu o seamă de alte probleme. Este vorba, bunăoară, de crearea în perspectivă a încă două microraioane. Unul va fi situat în jurul Gării de Sud și va avea în prima etapă o capacitate de circa 2 000 apartamente. Construcția primelor blocuri va începe în acest an. Al doilea cartier, a cărui construcție urmează a se executa într-un viitor mai îndepărtat, este cel din zona de vest a orașului.

S-a studiat și definitivat și construirea unei zone mixte în care urmează să intre unitățile industriei locale din oraș, diferite depozite, poligonul de prefabricate.

O lucrare de mari proporții care se află în curs de pregătire este sistematizarea străzilor mai importante din oraș și a legăturii lor cu arterele de tranzit.

— Această lucrare, în curs de terminare, are o mare însemnătate practică, ne-a declarat arhitectul Gheorghe Socolacu. Din experiența ultimilor ani s-a constatat că fixarea unor amplasamente pe bază de studii locale, creează greutăți în sistematizarea de ansamblu. Încheierea în cîteva luni a lucrării va duce la evitarea oricărei nepotriviri între amplasarea diferitelor lucrări și sistematizarea de ansamblu a orașului.

Interlocutorul ne-a mai vorbit despre colaborarea în domeniul proiectărilor de locuințe între diferite regiuni ale țării. În momentul de față D.S.A.P.C. Ploiești execută proiectul de execuție pentru 780 apartamente ce se vor ridica la Brăila, precum și pentru o seamă de blocuri din regiunea Oltenia.

Aplecați peste planșete zeci de oameni desenează viitorul. În aceste linii, în aceste desene cu caracter tehnic, în aparență aride, se ascunde de fapt multă poezie.

Șantier artistic

Primăvara a poposit și la Craiova, aducînd o nouă strălucire întineritei urbe oltenești. În clădirea, cu istorice tradiții, a Teatrului Național, a găsit aceeași atmosferă de eforturi și căutări, de energie și entuziasm ca în oricare loc de muncă din țară.

Scena craioveană cunoaște și în această stagiune o activitate intensă în care creația originală este pusă pe primul plan. Premiera pe țară cu piesa „Mirele furat" de Ștefan Haralamb și Stela Neagu, al cărei subiect este inspirat din viața nouă a satului, a trezit un larg interes în rîndurile colectiviștilor, oaspeți de o seară ai teatrului. În acest sens conducerea Naționalului craiovean, pe lîngă turneele organizate în numeroase sate din regiune, a găsit o formulă interesantă pentru a da putința colectiviștilor să vizioneze spectacole în sala teatrului. Este vorba de organizarea unor spectacole pentru colectiviștii din împrejurimile Craiovei, teatrul asigurînd transportul acestora pînă în centrul regional și înapoi.

Recent, la jumătatea lunii aprilie, Teatrul a prezentat în premieră „Portretul" de Al. Voitin iar în pregătire se află spectacolul cu comedia „Adam și Eva" a lui Aurel Baranga, cu care un colectiv al teatrului va pleca în lunile de vară într-un turneu prin țară. Un poem dramatic închinat lui 23 August, al cărui text îl semnează secretarul literar al teatrului, Petre Dragu, este în repetiție, urmînd a fi prezentat în cinstea marii sărbători a eliberării.

Prezentarea creației clasice și a celei universale contemporane este și ea actuală în preocupările oamenilor de artă craioveni. După premiera pe țară cu piesa „Încotro, flăcăule?" de Vera Panova, mai recent a fost prezentată pentru prima oară, în regia lui Vlad Mugur de la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" din București, „Doi tineri din Verona". Piesa a prilejuit debutul în scenografie a graficianului Benedict Gănescu, care a găsit soluții ingenioase în executarea decorurilor, precum și creații valoroase din partea unor interpreți ai teatrului, în frunte cu artistul poporului Romulus Comăneanu. În prezent, se repetă cunoscuta lucrare a lui Williams Tennessee „Orfeu în infern" precum și „Nunta lui Figaro" de Beaumarchais.

Apropierea sărbătoririi lui Shakespeare se simte prezentă și la instituția de artă din Craiova. A fost alcătuit un plan care este actualmente în discuția colectivului. Este vorba, printre altele, de prezentarea uneia din piesele încă nejucate la Craiova ale marelui William (alegerea va fi făcută între „Richard al II-lea" sau „Pericles"), de alcătuirea unui spectacol format din mari scene din tragediile shakespeariene (monologul din „Hamlet", scena balconului din „Romeo și Julietta", tirada geloziei din „Othello", monologul lui Richard al III-lea etc.).

★

Am consemnat mai sus trei aspecte, trei crîmpeie din munca unor oameni din locuri diferite, cu preocupări diferite. Un fir comun leagă însă activitatea constructorilor de turbine reșițeni, a proiectanților din Ploiești, a oamenilor de artă craioveni: dorința de a fi de folos semenilor lor, hotărîrea ca fiecare cu mijloacele de care dispune să contribuie la progresul țării, la ridicarea nivelului de trai material și cultural al locuitorilor ei. Aceasta este aspirația care călăuzește pe toți cei ce muncesc în patria noastră socialistă.

M. PAULIAN și Gh. TODIRAȘ

La Băile Herculane s-a dat în folosință un modern cinematograf.

PREȘEDINTELE COLECTIVEI

(Urmare din pag. 1)

Astăzi Petre Gheorghe este puternic angrenat în viața colectivă a comunei sale. De ani de zile este președintele gospodăriei agricole colective și, în paranteză fie spus, gospodăria din comuna Cața este fruntașă în întreg raionul. Aceasta, firește, nu este numai meritul său. „Ce-ar putea să facă un om singur? — spune el. O mie de mîini să ai și tot n-ai putea să faci cît o sută de oameni". Poate că tocmai acesta este secretul său, poate că tocmai în asta constă meritul său, anume în faptul că înțelege forța colectivului, că are încredere în oameni, că știe cum să-i solicite, cum să și-i apropie, cum să-i antreneze.

Ca și astăzi, în fiecare zi, întotdeauna — după cum spun și cei ce-l cunosc mai de mult — Petre Gheorghe se află într-o mulțime de locuri. Aci-l vezi la grajduri, ori la ateliere, aci pe tarla-le, la brigăzi. Știe concret, precis ce se întîmplă, cum merg treburile și unde e nevoie pune mîna și ajută. Oamenii îl simt astfel mereu prezent, rotiță vie în mecanismul sensibil al gospodăriei. Așa și-a cîștigat prestigiul și prețuirea.

Alegerea sa ca deputat l-a angrenat și mai puternic în viața colectivă a comunei. De fapt, pentru el aceste două domenii de activitate — ca președinte al gospodăriei agricole colective, și ca deputat — sînt inseparabile. În adunările generale ale gospodăriei, în discuțiile ce au loc în brigăzi, oamenii vorbesc despre mărirea producției la hectar, despre disciplină, despre rentabilitate, despre inițiativă. În adunările organizate periodic în cadrul circumscripției sale electorale, se sfătuiește cu cetățenii despre lucrările de înfrumusețare a comunei, despre posibilitățile existente pentru captarea și aducerea în comună a unor izvoare cu apă foarte bună, despre flori și arbori, despre nevoi ale comunei ce pot fi soluționate cu sprijinul tuturor, într-un cuvînt despre viața lor de zi cu zi. Ca și acolo, la gospodărie și aici Petre Gheorghe ascultă propunerile alegătorilor săi și se străduiește să le realizeze. Andrei Lienart a propus să se planteze tei în fața caselor. Această propunere a fost însușită ulterior de toți oamenii din comună pentru că tuturor le-a plăcut ideea de a sădi și de a avea în fața casei un arbore. 400 de puieți s-au și cumpărat. Aceasta însă se datorește și lui Petre Gheorghe și lui Nicolae Colceru, președintele sfatului popular al comunei, care au acționat neîntîrziat. Andrei Wagner și Ion Marcus au venit cu propunerea ca terenurile de păsunat pentru vitele din gospodăriile colectiviștilor să fie amenajate, curățate, adăpătoarele refăcute etc. prin contribuția lor, a tuturor. Pînă la urmă această idee s-a concretizat prin aceea că oamenii au hotărît ca fiecare să lucreze voluntar cîte două zile la terenurile destinate pășunatului.

Petre Gheorghe vine adesea, el însuși, cu idei pe care le supune discuțiilor alegătorilor. Are loc astfel permanent un schimb de păreri, ceea ce-l apropie mai mult pe deputat de alegătorii săi, dezvoltîndu-le încrederea în capacitatea, în inițiativa lui. Cînd se organizează vreo acțiune cu caracter obștesc, oricînd, oriunde ar fi, Petre Gheorghe e și el acolo, alături de cetățeni. Pune mîna pe sapă sau pe lopată, lucrează, glumește, mănîncă cot la cot cu ei. Ca și dincolo, în gospodărie, ca președinte, și aici ca deputat oamenii îl simt pe Petre Gheorghe prezent, rotiță vie în mecanismul, și el la fel de sensibil, al activității obștești.

...Venise de pe cîmp, ars de soare și de vînt, ostenit de alergătura zilei, dar mulțumit că treburile se urniseră bine din loc. Îl ascultasem, îl cercetasem cu ochiul și cu gîndul și, puțin cîte puțin, începusem să înțeleg unde-și avea filonul, energia, puterea și dragostea sa de muncă, prestigiul și prețuirea de care se bucura în ochii tuturor celor ce-l știau.

Elisabeta PETREANU

PE ARGEȘ ÎN SUS

(Urmare din pag. 1)

Multă faimă și-a căpătat pe șantier moș Cazac și băieții săi. Cele mai prețioase lucrări i-au fost încredințate lui. Cînd a fost vorba să se „sape" primul tunel de deviere a Argeșului i s-a spus:

— Dumneata ai să „ataci" lucrarea de la un capăt iar Pavel Oțet cu oamenii săi din cealaltă parte...

A izbucnit o explozie, apoi încă una. Ecoul se strecura prin culoarul natural hăulind pînă dincolo de creste, vestind că bravii constructori s-au avîntat într-o întrecere pasionantă. De fapt, aici, Ștefan Cazac începe să dovedească din plin ce a învățat la Bicaz. Și-a dăruit toată priceperea și experiența executînd lucrări de escavații de cea mai bună calitate. Din carnetul lui am aflat lucruri semnificative care dovedesc munca plină de roade a acestui om.

De la tunel Ștefan Cazac a fost repartizat să lucreze pe versanți. Deși la suprafață, munca este totuși mai grea, datorită pantei abrupte a muntelui. Și aici, la mare înălțime, prin buna organizare a lucrului, băieții lui Cazac s-au dovedit la „înălțime".

Treaba mergea bine. Fiecare membru al brigăzii se afla la locul său de muncă. Deodată s-a desprins din munte un bulgăre masiv. În cădere a surprins un tînăr. Fiind accidentat, tovarășii săi l-au dus în grabă la medic. O tînără cu bujori în obraji l-a îngrijit părintește. În scurt timp s-a însănătoșit. În prima zi, după terminarea lucrului, a cules din vîrf de munte cele mai frumoase flori pe care i le-a dăruit doctoriței în semn de recunoștință. Un gest simplu dar care spune mult. Și aici, în inima munților, constructorii se bucură de asistență medicală calificată.

Patru oameni trec Argeșul

Patru oameni purtînd pe umăr tîrnăcoape și alte unelte, sub razele fierbinți de soare, cu pantalonii sumeși peste genunchi, înfruntînd apele repezi ale Argeșului treceau pe malul celălalt.

Ajunși într-un loc anume, unul din ei, micuț de statură, ridică în aer tîrnăcopul apoi lovi în stînca dură. Această primă lovitură consemna că aici va fi săpat primul puț de echipament greu. Așa și-a început lucrul pe șantierul hidrocentralei Ion Irimuș. Cunoscîndu-i priceperea și talentul organizatoric, inginerii i-au încredințat lui această lucrare și nu s-au înșelat. Irimuș s-a dovedit din nou un as al lucrărilor de tunelare. Terminînd cu mult înainte de termen lucrarea, acum continuă cu bine munca, obținînd succese după succese. Cu experiența celor 5 km de tunel sfredelit de el împreună cu alții la Bicaz, aici pe Argeș a căutat să-și închege de la început o brigadă „pe cinste", cum spune el. Și nu i-a trebuit mult timp. Tovarășii săi de la Bicaz abia așteptau să le dea de veste.

Într-o zi Irimuș ieși la suprafață mai devreme ca de obicei, vrînd cu orice preț să prindă poșta. Ajuns acasă, așternu pe hîrtie aceste rînduri: „Dragă Paul, știu că ai venit acum din armată. De aceea îți scriu să vii la noi pe șantier. O parte din băieții de la Bicaz sînt aici. Cred că-ți mai amintești de Ion Pocol, Gheorghe Viman, Alexandru Paul și ceilalți. Muncim împreună cu spor. Condițiile de lucru și de viață aici pe șantier sînt admirabile. Vino și cu familia. Avem aici blocuri construite anume pentru noi, cu apartamente confortabile. Vino că n-are să-ți pară rău... Te aștept. Irimuș".

La scurt timp după venirea sa Ion Irimuș și-a adus în brigadă pe cei cu care lucrase la Bicaz. Aceștia, alături de localnici, alcătuiesc o brigadă puternică. Zi de zi ei supun metru cu metru, croind culoare lungi în inima muntelui. Pentru felul cum muncesc, ziarul hidrocentralei îi evidențiază adesea, făcînd cunoscute succesele lor pe tot șantierul. Prețuire ce li se cuvine cu prisosință.

Un tînăr cu cască albă

L-am găsit aplecat asupra unor schițe. Le studia cu atenție. Tînărul păru oarecum stînjenit.

— Păi ce să scrieți despre mine? Eu n-am mai lucrat pe șantier. Am venit aici direct de pe băncile școlii.

— Cu toate acestea conduceți o lucrare importantă, iar după cîte se spune rezultatele în muncă sînt din cele mai bune!

— Drept să vă spun am venit aici cu inima cît un purice. Mă rodea un singur gînd: voi reuși eu să fac față problemelor dificile ce se ivesc? Dorința de a lucra pe un mare șantier, îmi dădea însă ghes și cînd a fost vorba de repartizare, am cerut tovarășilor de la facultate să mă trimită pe șantier. Și acum culeg satisfacțiile pe care mi le oferă din plin această muncă interesantă.

După aceste cuvinte proaspătul inginer Norel Dragu, căci despre el este vorba, își puse cascheta de culoare albă pe cap iar peste cîteva clipe avea să fie în subteran.

Prin priceperea și modestia lui inginerul Norel Dragu este iubit și prețuit de colectivul pe care-l conduce. Își petrece tot timpul printre ei, dîndu-le indicațiile necesare, controlînd lucrările, făcînd fel de fel de calcule. Acum conduce cu pricepere colectivul său de muncă, iar îndoielile de la început i-au dispărut cu desăvîrșire.

Încrezători în forțele lor, oamenii minunați ai hidrocentralei de pe Argeș nu-și precupețesc nici un efort pentru a da patriei o nouă cetate a luminii.

I. ARABOLU

LUI 1 MAI

Micul ecran

Săptămîna la televiziune

28 APRILIE

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. **9.00** Emisiunea pentru copii și tineretul școlar ● **Telejurnalul pionierilor** ● Filmul artistic **„POVESTIRI VESELE". 10.30 REȚETA GOSPODINEI. 11 EMISIUNEA PENTRU SATE** Din cuprins: ● **Telejurnalul satelor.** ● Recomandări pentru folosirea întregii capacități de lucru a tractoarelor și mașinilor agricole în vederea grăbirii însămînțărilor de primăvară, de ing. **Petre Moldovan,** vicepreședinte al Consiliului Superior al Agriculturii. ● **Sfaturi privind cultura sorgului.** ● **De la un meridian la altul.** ● **Muzică populară românească 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 TINERE TALENTE** Telespectatorii se vor întîlni pe micul ecran cu echipele fruntașe de amatori, care au participat la cel de-al VI-lea concurs pe țară. **21.10 „TINTIN ȘI MISTERUL LÎNEI DE AUR".** Un film francez inspirat după povestirile lui **Georges Remi.** „Aventurile lui Tintin și Milou". **21.50 Romanțe** cu participarea soliștilor **Maria Moraru, Bia Barbu** și **Petre Gusti,** acompaniați de o formație condusă de **Ionel Banu.** În încheiere: **Buletin de știri.**

29 APRILIE

17.30 Concursul — demonstrație de gimnastică R.P.R. —Japonia. **19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15** Știință și tehnică pentru tineretul școlar: **„Despre electromagnetism"** — transmisiune de la Muzeul tehnic București (VII). **19.45 „SUB CUPOLA ALBASTRĂ".** Un film despre viața și activitatea artiștilor de circ din țara noastră. **21.00 „MOZAIC LIRIC"** O întîlnire cu reprezentanți de frunte ai artei noastre interpretative: **Ionel Budișteanu,** artist al poporului, **Arta Florescu, Angela Moldovan, David Ohanezian, Vladimir Orlov, Gabriel Popescu,** artiști emeriți, **Ileana Iliescu, Magdalena Popa,** soliste ale Teatrului de operă și balet. **21.45 TELESPORT.** În încheiere: **Buletin de știri.**

30 APRILIE

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE „TRATAMENTE TERMICE MODERNE" de **Iulian Cazacu,** inginer-șef de concepție la Uzina „Tractorul"-Brașov și ing. **Al. Teodorescu,** metalurg-șef la Uzina metalurgică din Sinaia. **19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15** Să învățăm cîntece pionierești: **„ȚARA MEA"** de **Hilda Jerea.** Versuri de **Veronica Porumbacu. 19.30** Filmul pentru copii **„CUM A ÎNVĂȚAT IEPURAȘUL SĂ PATINEZE". 19.40** Emisiune de știință: **„Asaltul cerului"** — film documentar. **20.00** Emisiune de teatru: **„TREI GEMENI VENEȚIENI"** de **ANTONINO COLLALTO.** Spectacolul va fi interpretat de studenții anului IV ai Institutului de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale", clasa prof. Ion Șahighian, maestru emerit al artei. În pauză: **ȘAH.** În încheiere: **Buletin de știri.**

1 MAI

În jurul orei **9.00 TRANSMISIUNE DE LA DEMONSTRAȚIA OAMENILOR MUNCII DIN CAPITALĂ 19.00** Emisiune pentru copii: **„Căpitanul Val-Virtej primește oaspeți..." 19.35 „CÎNTUL PRIMĂVERII".** Versuri de Tudor Arghezi, Marcos Ana, Ion Bănuță, Ion Cringuleanu, Witeszlaw Nezval, Pablo Neruda, Teodor Balș, Robert Rojdestwenski, Mihai Beniuc, Ion Brad, Nicolae Labiș și muzică de compozitorii Ciprian Porumbescu, Gheorghe Danga, Dumitru Bughici și Vasile Timiș. **20.05 Meridiane muzicale.** O călătorie pe aripile cîntecului și dansului din diferite țări ale lumii, împreună cu: Maria Dumitreasa, Olga Stănescu, Silvia Velicu, Lidia Demenco, Floria Cornea, Ninela Manolache, Maria Feher, Margareta Komitova, Ion Stoian, Eugen Ignătoiu, Lucian Bonifaciu, Voicu Voinești, Mircea Ștefănescu, Frații Șantighian, Aurel Simionescu, Gabriela Danovski, Lizi Lind, Ioana Butnariu, Cora Benador, Ion Alexe, Gică Matei, Ovidiu Stoica, Nicolae Pantazi, Vasile Matei și alții. Acompaniază o formație instrumentală condusă de **Ion Lăzărescu. 20.55 REPORTAJUL FILMAT DE LA DEMONSTRAȚIA OAMENILOR MUNCII DIN CAPITALĂ.** În jurul orei **21.10 „S-A ÎNTÎMPLAT ÎN LUNA MAI".** Emisiune muzical-distractivă de **I. Berg, H. Nicolaide** și **George Mihalache.** În distribuție: **Marcel Anghelescu, Irinel Liciu, Dorina Drăghici, Gabriel Popescu, H. Nicolaide,** artiști emeriți, **Gigi Marga, Mara Ianoli, Paula Rădulescu, Gloria Bordea, Dana Boza, Emilia Răscănescu, Nae Roman, Gh. Trestian, Dem. Rădulescu, Horia Căciulescu, Ciupi Rădulescu, George Bunea, Gabriel Gheorghiu, Norocel Dimitriu, Nicu Constantin, Alexandru Lulescu, Traian Moraru, Marius Iorga, Tudor Heica, Dinu Velescu, Eugen Cristea, Nase Lambru, Emil Deutsch, Ioana Butnariu, Andra Constantinescu, Cristina Dan, Doina Andronache, Duțu Constantin, Victor Vlase, Ion Tugearu** și **Cornel Patrichi.** Conducerea muzicală: **Jean Ionescu;** Coregrafia: **Gabriel Popescu;** Regia: **Aurel Cerbu.** În încheiere: **Buletin de știri.**

2 MAI

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 DE ZIUA TINERETULUI. 20.00 VARIETĂȚI. După croaziera melodiilor, vi se oferă prilejul unei excursii muzical-distractive, spre Vîrful cu Dor. Vom poposi împreună la... cabana îndrăgostiților, pentru a sărbători căsătoria unor tineri prieteni. Printre invitați: **Victor Predescu,** artist emerit, **Marina Voica, Margareta Pîslaru, Ștefan Tapalagă, Horia Căciulescu, Ștefan Bănică, Jean Ionescu, Nicușor Predescu, Toma Caragiu** (de la Teatrul de Stat din Ploiești), **Luigi Ionescu, Ion Dichiseanu, Ludovic Spiess, Valentina Massini, Adina Daneș, Toni Buiacici, Anton Negoițescu, George Hazgan, Stere Popescu, Adrian Caracaș, Ciupi Rădulescu, Aurel Ioniță.** Conducerea muzicală: **Bebe Prisada:** Coregrafia: **Stere Popescu;** Regia: **Valeriu Lazarov.** În pauză: **Vînătoarea de urși** — film documentar. **21.20 Partea a II-a a emisiunii de varietăți.** În încheiere: **Buletin de știri.**

4 MAI

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Album artistic prezentat de elevii Școlii medii „Ion Creangă" din București. **19.40** Filmul **„POVESTEA PUIULUI DE CERB". 19.50 ÎN FAȚA HĂRȚII. 20.00 „SERVITOAREA STĂPÎNĂ" de Pergolesi.** Opera bufă „Servitoarea stăpînă" este realizată de **„Cine lirica Italiana"** cu concursul soliștilor: **Anna Moffo** (Serpina), **Paolo Montarsolo** (Uberto) și **Giancarlo Cobelli** (Vespone). Regia: **Mario Lanfranchi.** Acompaniază orchestra Filarmonică din Roma. Conducerea muzicală: **Franco Ferrara. 21.20** Interviu cu **Ion Popescu-Gopo. 21.50** Muzică ușoară cu formația instrumentală condusă de **Sile Vișan.** În încheiere: **Buletin de știri.**

NOTE DE TELESPECTATOR

În corespondențele și în ecourile care ne parvin în legătură cu programele televiziunii este cel mai ades discutat felul în care studioul satisface sau nu dorința telespectatorilor de a urmări pe micul ecran principalele spectacole teatrale și cinematografice ale stagiunii. Unii telespectatori cer chiar mai mult: aceste evenimente artistice să le fie prezentate odată cu premiera lor pe scenă sau pe ecran. „Micul ecran este teatrul cu cel mai mare număr de spectatori — sute de mii sau chiar milioane de spectatori, *ne comunică cititorul M. Costin din București;* poate fi oare mai mare satisfacția unui colectiv teatral decît aceea de a se ști urmărit și apreciat de un public atît de larg?" *Alți corespondenți se arată surprinși că emisiunile de teatru sau, mai precis, transmisiile directe din sălile de teatru, sînt din ce în ce mai rare, lipsind marele public de posibilitatea cunoașterii atîtor lucrări dramatice care reflectă probleme interesante ale contemporaneității sau piese celebre ale dramaturgiei clasice universale.*

Nedumeririle acestor corespondenți și ale multor telespectatori sînt legitime, în măsura în care nu sînt cunoscute anumite condiții care stau la baza legăturilor și a colaborării dintre televiziune și companiile teatrale pe de o parte, dintre televiziune și Direcția difuzării filmelor, pe de altă parte. Dealtfel, problema nu este cîtuși de puțin specifică televiziunii noastre — ea este aceeași pentru toate studiourile de televiziune din lume. Este indiscutabil că un spectacol de teatru sau de film pe micul ecran poate reduce sau chiar încheia viața acestui spectacol pe scene sau pe ecrane. Teatrul, ca și cinematograful, trebuind în afara rostului lor de posturi ale frontului nostru cultural, să fie însă și rentabile, este de la sine înțeles că nu îngăduie — și vom adăuga: pe bună dreptate — difuzarea spectacolelor noi, care nu și-au realizat încă planul financiar. De aceea, micul ecran nu poate achiziționa decît acele spectacole teatrale care și-au împlinit, în cea mai mare măsură, și această sarcină sau acele filme care au trecut prin întreaga rețea de difuzare proprie.

Televiziunea are și, mai ales, își creează acele mijloace proprii de a asigura programelor sale spectacolul de teatru și cinema. Montările proprii de spectacole teatrale sînt în practica studioului de televiziune București, iar nivelul acestor montări este din ce în ce mai ridicat. Să amintim, numai din spicuirea programului ultimei săptămîni, punerea în scenă a piesei „Metoda" de N. Minei, prezentată cu succes șimbăta trecută sau de excelenta emisiune din cadrul ciclului „Teatrul — artă realistă", pusă în unde marți.

În ce privește filmul, cele mai multe dintre producțiile românești sau străine care rulează pe ecranele cinematografelor și care nu sînt legate de condițiile contractuale impuse în genere de întreprinderile producătoare de filme din țările capitaliste, văd, mai devreme sau mai tîrziu, și lumina micului ecran.

Desigur însă că studioul de televiziune trebuie să găsească posibilități pentru a mări spațiul acordat spectacolului teatral, printr-o mai insistentă legătură cu instituțiile noastre teatrale, astfel ca piesele care se apropie de sfîrșitul carierei lor scenice să fie achiziționate și, mai ales, prin mai multe montări proprii, în care să se apeleze la un cadru mai larg de actori decît cei care, în mod curent, constituie grupul de colaboratori ai televiziunii.

În ce privește filmul, programarea, în măsură sporită, a peliculelor valoroase aflate în arhiva națională de filme ar veni cu adevărat în întîmpinarea dorinței telespectatorilor.

Șt. RADU

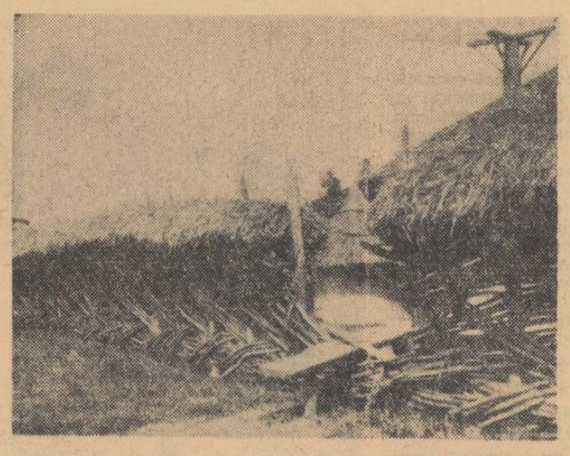

Împletitură de nuiele „coasta vacii" și „pîrlaz". Detaliu din gospodăria de viticultură Curteni, raionul Huși.

O serie evolutivă de tipuri de case de pe valea Bistriței.

ARTA POPULARĂ MOLDOVENEASCĂ DIN MUZEUL SATULUI

Casă cu „cornari" din Dumbrăveni, raionul Botoșani. — Detaliu.

Muzeul Satului oferă multe exponate care prezintă, între altele, arta populară moldovenească în toată splendoarea ei.

Începînd din Vrancea, reprezentată în Muzeul Satului prin două gospodării tipice, din Năruja și Nerej, și trecînd prin zona viticolă a regiunii Iași, reprezentată prin complexul de locuințe Curteni-Huși, avînd stupină și cramă, dăm de o serie de locuințe de pe valea Bistriței. S-ar putea spune că e vorba de o serie evolutivă de tipuri de case, corespunzînd într-o oarecare măsură unei anumite etape istorice de dezvoltare.

Dacă ne abatem puțin spre răsărit dăm de casa cu „cornari" din Dumbrăveni, raionul Botoșani, acoperită cu paie de secară. Aceasta are împletituri la coamă și acoperișul său e lăsat în trepte la colțuri, ceea ce-i dă o înfățișare cu totul aparte.

Ajungînd în nordul Moldovei, întîlnim un alt grup de gospodării, ce pune cu totul alte probleme în raport cu ceea ce s-a văzut pînă acum. Pe scurt, se spune de obicei, că reprezintă „cu totul altceva" față de tot ce se poate vedea în restul muzeului. Într-adevăr excepțînd interiorul așa de variat și bogat în forme artistice, casele din Straja, Voitinel, raionul Rădăuți, Fundul Moldovei, Cîmpulung, se înscriu prin stilul lor diferit de construcție; în primul rînd, prin acoperișul drapiit și lăsat ca o căciulă pe ochi, rezultat al mediului muntos cu bogate precipitații și al nevoii de a feri casa de intemperii.

În fotografiile noastre prezentăm cititorilor cîteva din comorile artei din Moldova pe care le deține Muzeul Satului.

Ion CHELCEA

Minunatele „lămpi reci"

Nu de mult, satelitul nostru natural, în călătoria-i multimilenară, s-a întîlnit pentru a patra oară cu o rachetă de proveniență terestră. Era stația automată sovietică „Luna-4". Prima însă din aceste stații — care a îndeplinit o serie de sarcini încredințate de savanți în scopul de a netezi calea spre Lună a oamenilor — avea la bord — după cum s-a aflat recent — o instalație cu totul deosebită: un aparat pentru determinarea ionizării, a cărui parte principală era o lampă de neon cu catod rece. Era unul din primele cazuri cînd acestor lămpi, cunoscute de aproape o sută de ani, li se încredința o misiune de o asemenea importanță.

Rezultatele au corespuns așteptărilor, iar aplicarea acestor lămpi în alte domenii nu numai că a fost o adevărată revelație, ci a constituit — pe drept cuvînt — o adevărată revoluție în electronică.

Ce sînt aceste lămpi minunate? Acum aproape 16 ani un grup de cercetători ai Institutului de fizică al Academiei de Științe a U.R.S.S. a descoperit posibilitatea folosirii acestor lămpi în radioelectronică. În felul acesta, lămpile cu catod rece au căpătat o nouă folosință.

Ce reprezintă o astfel de lampă? O sferă de sticlă, a cărei dimensiune nu întrece pe cea a unui bob de mazăre. În interior — un gaz rarefiat și cîțiva electrozi, fie din metal curat, fie din metal activat cu compuși ai cesiului. Aceste lămpi lucrează pe același principiu ca și cele cu lumină de zi. În momentul cînd se face contactul electric, în gazul din interior se produc o serie de procese complexe, care duc la ionizarea lui. Se creează deci un mediu de plasmă, condiție în care catodul rece începe să emită electroni.

Lămpile cu catod rece — tiratronii — fac parte, așadar, din marea clasă a așa-ziselor „instalații cu descărcare în gaze" sau „instalații ionice". Ele au o serie de avantaje nete față de lămpile cu vid, căci sînt mai mici, mult mai solide și întrec prin calitățile lor chiar și semiconductorii, pentru care, de altfel, sînt un mare concurent.

Fabricarea lor nu e mai complicată ca a becurilor pentru lanternele de buzunar. Au doar șase detalii și consumul de metal ajunge la maximum 0,6 grame de fiecare tiratron. Lămpile cu vid au 60—90 de detalii și fiecare din ele necesită o mare precizie de execuție.

Lămpile cu descărcări în gaze nu produc căldură, deci elimină de la bun început necesitatea instalațiilor de răcire. Un alt mare avantaj: proprietatea de autoindicație. Gazul de îndată ce este ionizat începe să lumineze, indicînd, astfel modul cum funcționează fiecare lampă. Aceasta este foarte important pentru instalațiile electronice complexe, căci se poate constata și controla vizual cum acționează aceste sisteme, fără nici un aparat de măsurat.

Mașini electronice... „de buzunar"

Acad. A. F. Ioffe a denumit tiratronii „semiconductori gazoși". Aceasta nu se referă atît la calitățile propriu-zise ale lămpilor cu catod rece, cît la faptul că fiind mai mici, mai ușor de fabricat, mult mai ieftine și în multe alte privințe mai avantajoși ca tranzistorii, îi înlocuiesc cu succes în tot mai multe domenii.

Despre aportul pe care tuburile cu gaz ionizat îl aduc la cercetarea spațiului cosmic am vorbit. Ele sînt folosite și la studierea — de pe Pămînt — a particulelor ce ne sosesc din spațiul extraterestru: în laboratorul academicianului Skobelțin, de la Universitatea din Moscova, lămpile cu catod rece sînt folosite în aparatele care captează și sortează razele cosmice venite pînă la noi. Lămpile cu catod rece vor face ca laserul — acest izvor de energie luminoasă care, deși descoperit doar de un an și jumătate, este bine cunoscut peste tot — să-și mărească de mai multe ori forța. Laserul are un mare viitor, mai ales în domeniul cosmonauticii (în locație, navigația și telecomunicațiile cosmice). Deocamdată se folosesc laseruri cu rubin și se proiectează altele cu semiconductori. Savanții afirmă însă că perspectivele cele mai mari le are laserul cu descărcare în gaze, care-i va spori mult forța radiantă.

Mari aplicații au aceste lămpi minunate în construcții, în uzine, ba chiar și în viața de toate zilele. O mașină electronică de calcul ocupă în prezent spațiul unui dulap sau chiar a unei încăperi întregi. Folosind 1.500 de lămpi cu catod rece, ele își vor comprima dimensiunile pînă la volumul unui televizor. O asemenea mașină a și fost construită la uzina „Fizpribor" din Moscova. Radiotehnica este un cîmp deosebit de vast pentru aplicarea acestor lămpi. S-au și creat diferite scheme noi, comutatori de antene, detectori capabili să reziste la acțiunea unor cîmpuri electromagnetice extrem de puternice etc. La construirea hidrocentralei de la Kuibișev densitatea terenului a fost controlată cu ajutorul unor instalații radiometrice pe bază de lămpi cu catod rece. Asemenea aparate pot fi folosite și la determinarea grosimii pereților de metal, a volumului de turbă în zăcăminte, a consumului de combustibil la automobile etc.

La Institutul de fizică din București

Școala românească de fizică, în frunte cu acad. E. Bădărău, are serioase tradiții în cercetarea descărcărilor electrice în gaze. Una din primele lucrări în acest domeniu a fost publicată în 1933 de acad. Bădărău. De atunci, lucrările sale și ale colectivului pe care-l conduce au apărut în numeroase reviste de specialitate și astăzi nu există tratat ce se ocupă de descărcările în gaze care să nu citeze sau chiar să reproducă din lucrările efectuate la Institutul de fizică al Academiei R.P.R.

O mare atenție au dat fizicienii acestui institut descărcărilor în gaze cu catod rece. Încă în lucrarea din 1933 amintită, pe baza experiențelor efectuate, s-a relatat despre posibilitatea folosirii tuburilor de descărcări în gaze cu catod rece ca redresoare, generatoare de oscilații și întrerupătoare automate. În ultimii ani au fost extinse cercetările științifice din țara noastră cu privire la mecanismul fenomenelor complexe care au loc în catodul rece al tuburilor de descărcări în gaze. Cercetătorii acestui institut lucrează intens în acest domeniu pentru a lărgi posibilitățile de aplicare ale minunatelor lămpi cu gaz ionizat și pentru a crea aparatură electronică de tehnicitate ridicată conform cu necesitățile industriei noastre.

Dan LĂZĂRESCU

Cînd vin păsărelele...

Primăvara a înverzit cîmpiile, a îmbrăcat pomii cu beteala albă a florilor și face să tresară inimile oamenilor la uriașul cor al călătoarelor din văzduh. Au sosit păsările călătoare. Unele au parcurs distanțe pînă la 10.000 de km., peste mări și oceane. Au călătorit fără busolă, vînturile și furtunile le-au schimbat adesea direcția de zbor, dar iată-le — venind de la Capul Bunei Speranțe — au nimerit exact cuibul pe care l-au părăsit în toamna anului trecut.

De pe malurile Mediteranei, din Grecia, Egipt, Libia și de mai departe, ne-au sosit o sumedenie de oaspeți guroși și în haine multicolore. A sosit pupăza, apoi șoimul dunărean, cocorii, gaia roșie, aquila țipătoare mică, șerparul, vulturul mic, stîrcul cenușiu, lebăda cucuiată, rața pestriță, fluierarul cu picioare roșii, pescărușii, pelicanii, porumbeii sălbatici, prepelița, gîștele cenușii și bineînțeles sitarii. Ne-au părăsit însă păsările care clocesc în nordul Europei și stau la noi doar în lunile de iarnă.

Oare cîte specii de păsări trăiesc pe teritoriul țării noastre?

Iată o întrebare dificilă și pentru cei mai renumiți specialiști ornitologi. Poziția geografică favorabilă a țării noastre, relieful extrem de variat, bogăția florei, numeroasele ape curgătoare, lacurile de pe litoral și vestita deltă a Dunării permit existența unei avifaune de o excepțională varietate. Numeroase specii de păsări își duc aici traiul stabil în tot timpul anului. Altele se refugiază la noi din fața gerurilor aspre ale nordului sau dimpotrivă fugind de iernile noastre, migrează toamna spre țările mai calde, sudice, pentru a se reîntoarce din nou în primăvară. Unele sînt doar în trecere, poposind la noi vremelnic în fantastica lor călătorie (în timpul căreia ating viteze de zbor de circa 200 km. pe oră).

Deși fenomenul e milenar, oamenii de știință n-au ajuns încă la o concluzie unanimă în problema originii și evoluției migrației. Cu timpul unele păsări pierd obișnuința de a migra și devin sedentare. Un exemplu concludent: prima specie de guguștiuc a fost semnalată la noi, în cîmpia Dunării, în anul 1877. Pe atunci era de o mare raritate. În ultimele două decenii asistăm la răspîndirea guguștiucului pe o mare parte a teritoriului nostru.

Știința caută răspunsuri...

Cum să cunoști, într-o asemenea situație, numărul exact al speciilor de păsări care viețuiesc pe meleagurile noastre? Cunoscutul ornitolog D. Linția, care vreme de aproape o jumătate de secol s-a ocupat cu avifauna românească, a publicat două voluminoase lucrări, în care descria 407 specii de păsări din R.P.R. Multe dintre ele au fost prinse de autor sau de specialiștii care lucrează la Centrala Ornitologică Română și la secțiile ornitologice de pe lîngă muzeele din Sibiu și Timișoara. Acum cîteva zile a apărut în librării un volum editat de Academia R.P.R., în paginile căruia un alt specialist, Dimitrie Radu, publică rezultatele cercetărilor sale privind speciile de păsări din România. Nu există regiune ornitologică în lume ai cărei reprezentanți să nu trăiască și pe teritoriul nostru. Din regiunea arctică, unde iarna aspră durează 10 luni, iar vara e scurtă și friguroasă, sînt semnalate la noi 35 de specii. Ele vin ca oaspeți de iarnă sau în trecere, ca Limicola, fîsa cu gîtul roșu sau gîrlița mare. Din imensa zonă a taigalei și tundrei siberiene poposesc la noi 44 de specii, majoritatea în sezonul de iarnă (gaița de munte, pițigoiul cu cap negru, sturzul viilor, ciocănitoarea cu trei degete, corcodelul urechiat etc.). Marea majoritate a celor 153 de specii de tip european și mediteranian ne părăsesc toamna și revin primăvara. Puține dintre ele rămîn și în iernile mai călduroase și cuibăresc la noi (guguștiucul și ciocănitoarea pestriță urbană).

Din fauna de tip mongolic, caracteristică climatului aspru al stepelor înalte și pustiurilor montane din Asia centrală, există 42 de specii (dintre ele, ciocîrlia neagră și ciocîrlia cu aripi albe sînt exemplare foarte rare). Șapte specii de păsări rare provin din fauna aviană tibetană și chineză, iar alte 45 de specii semnalate pe teritoriul țării noastre, nu aparțin unui anumit tip faunistic (corbul, codobatura galbenă, aquila de stîncă, pitulicea verde etc.).

Paradisul păsărilor

Aproape toate speciile de păsări din fauna țării noastre pot fi întîlnite în Delta Dunării — una din zonele faunistice cele mai bogate din lume. Aici poposesc sau vin în trecere păsări din toate regiunile lumii. Printre păsările cele mai rare și mai frumoase pe care le întîlnim în Deltă sînt albinărelul, flamingo-ul, barza neagră. Aici, deasupra pădurilor de stuf se încrucișează cinci din principalele căi de migrație ale păsărilor din continentul eurasiatic. Ținînd seama tocmai de importanța deosebită ornitogeografică și faunistică a Deltei, Academia R.P. Române a înființat două zone mari de rezervații de clocit (de cîte 25 000 ha) și alte cinci zone rezervate pentru repausul păsărilor migratoare.

Dar... despre viața păsărilor se poate vorbi în tomuri întregi.

Luiza CRISTESCU

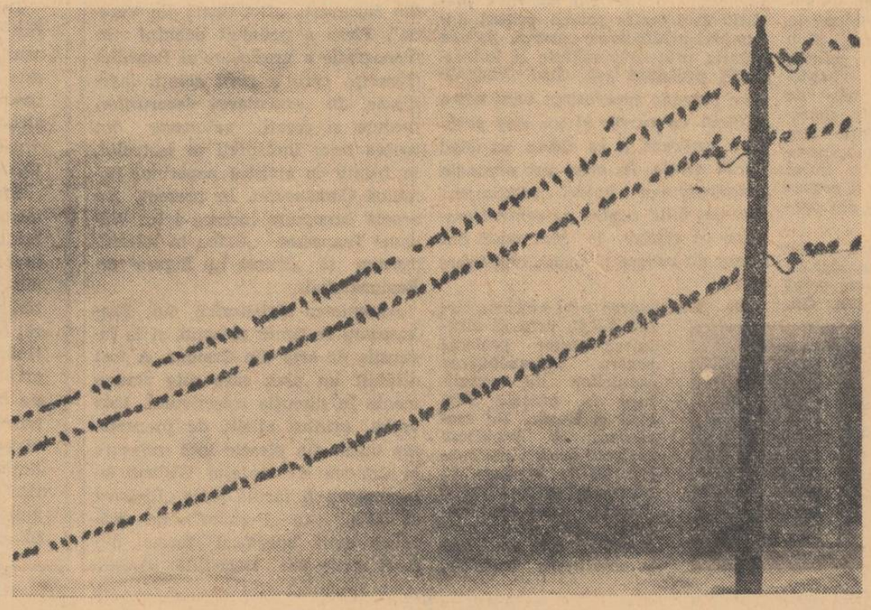

PE TEME COTIDIENE

Bucurii de tată

Cînd pentru a opta oară la rînd Marian a adormit în timp ce scria un material, ne-am alarmat cu toții. E inadmisibil ca efectul somnifer al unui articol să se exercite asupra autorului și nu a cititorului. Ascultînd răsuflarea lui lină și egală, ne-am întrebat din ce cauză, de o bucată de vreme, colegul nostru vine în fiecare dimineață palid, încercănat și istovit, ca și cum și-ar petrece nopțile rezolvînd probleme de mecanică a cuantelor și antrenîndu-se în același timp pentru campionatul de lupte libere.

În cele din urmă, ne-am hotărît să-l întrebăm chiar pe el. N-a fost nevoie să-l zgîlțîim mai mult de zece minute pentru ca Marian să deschidă ochii și să bolborosească, asemenea eroinelor din vechile romane de aventuri, oridecîte ori se trezeau din frecventele și lungile lor leșinuri:

— Unde sînt?

Aflînd că se găsește în redacție, Marian a oftat ușurat:

— A, atunci pot să dorm mai departe.

Și și-a pus din nou capul pe brațul pe birou. Dar nu i-am mai permis să reatipească. Sub focul concentric al întrebărilor noastre, el a fost nevoit să facă mărturisiri complete:

— Sînt tată, ne-a spus dînsul, căscînd violent și zgomotos, ca un bolnav de amigdalită căruia doctorul îi cere să facă „aaa". Tatăl unei fetițe de patru luni.

— Să-ți trăiască! i-am urat noi.

— Mulțumesc! Problema e cît o să mai trăiesc eu în condițiile astea. Știți voi ce înseamnă un copil de patru luni? Șapte kilograme de oase, carne și țipete. Mai ales țipete.

Marian a căscat din nou — și falca i-a troznit ca o mobilă al cărei lemn e în curs de uscare:

— Am avut și eu patru luni, dar nu-mi amintesc să fi plîns atît. Nu înțeleg ce motive or fi determinînd un copil de vîrsta asta să protesteze atît de vehement și de sistematic la orice oră din zi și din noapte, cu o marcată preferință pentru noapte.

— Poate că e o viitoare cîntăreață de bar, a sugerat Alecu.

— Nu e exclus, a încuviințat Marian. Întrebarea e dacă și atunci o să-și schimbe toaletele tot de cincisprezece ori pe zi și, mai ales, dacă tot eu o să trebuiască să i le spăl, ca acum. Vă aduc la cunoștință că principala mea calificare la ora asta e cea de spălător de scutece. Dacă aveți vre-o nevoie, puteți să vă adresați la mine cu toată încrederea.

— Mulțumesc, nu mai port scutece de aproape treizeci de ani, i-a răspuns Ileana. Dar ia spune, fetița ta nu doarme niciodată?

— Ba da. În orele cînd nu sînt eu acasă. Cel puțin așa susține soacră-mea. Care soacră, în treacăt fie spus, e un alt izvor de nedumerire pentru mine. În urmă cu patru luni, era o persoană severă și zgîrcită la vorbă. Acum e toată numai zîmbet și duce lungi conversații cu fiică-mea, cu care se înțelege de minune. Ea îi spune: „Ghidi-ghidi-ghidi-ghidi", iar fetița o ascultă cu atenție și îi ripostează cu cîte un „Booo" sau „Chhhh". Soacră-mea e un om ponderat, ea recunoaște că s-ar putea să mai fi existat vreodată un copil la fel de frumos, inteligent și cuminte. S-ar putea, dar ea nu l-a întîlnit. În plus e convinsă că nevastă-mea e o mamă denaturată, că eu sînt un tată nedemn și că dacă n-ar fi ea, bunica, cine știe ce s-ar alege de copil. Rezultatul e că în rarele momente cînd nu plînge fetița, plînge soacră-mea de mila ei... Spune, Mircea, tu te ocupi de pagina medicală: cît poate rezista un om fără somn?

— Lasă, o să se facă mai mare și o să fie mai liniștită, l-am consolat eu.

— Da, dar între timp sper să mai am un copil, mi-a răspuns indignat Marian. Doar n-o să rămîn numai cu unul!

Nicolae MINEI

„VREAU SĂ CÎȘTIG 1000 DE DOLARI"

Era noapte. Dormeam cu 3.617 sforăituri pe oră. Poc! Poc! la ușă.

— Care ești?

— Eu, Daniel Webster III. Deschide!

— Nu cunosc acest nume.

— Dacă nu deschizi, intru pe sub ușă.

— Servește-te, i-am răspuns amabil, — și am aprins lumina să văd și eu cum poate intra un Daniel Webster III pe sub ușă.

Și, vă rog să mă credeți: într-adevăr acest Daniel, întrucîhipat într-un broscoi, a intrat, așa cum vă spun, pe sub ușă.

Ei drăcie! Ce-o mai fi și asta? Un broscoi la mine în casă? Și unde mai pui, noaptea.

— Sînt nepotul lui Daniel Webster I. Nu-ți spune nimic acest nume? Bunicul meu a fost eroul unei povestiri a lui Mark Twain... Cum de nu-ți amintești? A fost eroul povestirii „Broasca săltăreață din ținutul Calaveras". Stăpînul

CALAVERAS COUNTY FAIR
Jumping Frog Jubilee
99th District Agricultural Association
WORLD-FAMOUS JUMPING FROG CONTEST ANGE

NEWS RELEASE

FROGTOWN, ANGELS CAMP, CALIFORNIA, U.S.A. March_____. The International Frog Jump held each year in the United States at Ang Camp, California is extending a special invitation this year to re tats of foreign countries to enter a frog in the world-famous cor event will take place May 18 and 19.

Frogs are sent each year from Europe, Africa, Aus th America as well as every part of the "

bunicului meu, pe numele lui Jim Smiley, se ocupa cu pariurile. Dresa șoricari, cocoșei, motani și tot felul de dihănii, pe care le angaja în luptă, bineînțeles pe rămășaguri. Într-o bună zi a pus mîna pe bunicul meu. L-a dresat, i-a pus numele de Daniel Webster și a ieșit cu el să facă pariuri. Un străin de acel ținut l-a păcălit pe Smiley.

— Cum?

— Înainte de a începe concursul, străinul a vîrît în abdomenul bunicului meu un pumn de alice. Rămășagul a fost cîștigat deci de străin. Daniel Webster I, bunicul meu, a murit cu alicele în el.

— Și acum ce vrei de la mine, povestea asta s-a petrecut acum aproape 100 de ani, ce pot să-ți fac eu?

— Ce poți să faci? Deocamdată fii drăguț și să-mi dai un bobîrnac. Nu te jena, dă-mi te rog un bobîrnac.

I-am dat bobîrnacul și, spre surprinderea mea, broscoiul a făcut un pionjon mai reușit decît al portarului de la Rapid (cînd este în formă). După ce se odihni puțin, își îndreptă privirile spre tavan și mă întrebă:

— De musca aia ai nevoie? Te poți lipsi de ea?

— Cu plăcere, mai ales că nu o am trecută în inventarul imobilului.

Fără să-și facă vînt, se și aruncă după ea,

— Ce părere ai de săriturile mele?

— Excelente! Dar nu pricep ce cauți cu povestea asta la mine, în miez de noapte...

— Ajută-mă! Vreau să cîștig 1.000 de dolari.

Crezîndu-l dement, am vrut să-l apuc de ceafă și să-l arunc afară pe fereastră. Se trase într-o parte și, cu lacrimi în ochi, mă imploră:

— Zău sînt în depline facultăți mintale, te rog din suflet să mă ajuți să ajung în California... Nu te uita urît la mine, trebuie să ajung neapărat în California!

— De ce?

— Dragul meu, în fiecare an, între 18 și 19 mai, se ține la Angels Camp, California, un concurs internațional de sărituri de broaște, unde sînt invitate să participe toate țările din lume. Eu mă antrenez de mulți ani. Trebuie să depășesc recordul.

— Și care-i recordul?

— În anul 1954 un broscoi a sărit 16,10 picioare... Eu, alaltăieri, la ultimul antrenament, am sărit 17,9 picioare. Un premiu tot cîștig.

— Sînt mai multe?

— Da! Dacă egalez recordul iau 500 de dolari. Iar dacă fac cea mai mare săritură sub 16,10 picioare, obțin un premiu de 300 de dolari.. Eu, fără să fac exces de modestie, sînt sigur că am să dărîm recordul. Mia de dolari e ca și a mea.

— Ascultă, broscoiule, să admitem că iei premiul cel mare. Dacă-l iei, spune-mi, rogu-te, ce faci tu cu dolarii, la ce-ți folosesc? Că după cîte știu, pe tine întreținerea nu te costă nimic.

— Am mare nevoie de suma asta!

— Pentru ce?

— Vreau să-l răzbun pe Daniel Webster I, bunicul meu care a murit cu alicele în el. Cu suma asta am să suport întreținerea în ospiciul de nebuni a organizatorilor acestui concurs. Nu crezi că sînt nebuni de legat?

Am acceptat. L-am vîrît într-un container prevăzut cu orificii, am pus niște iarbă umedă la fund. În acest moment broscoiul e în drum spre California.

Abia aștept zilele de 18 și 19 mai, zilele concursului. Sînt sigur că Daniel Webster III va cîștiga mia de dolari...

Nicuță TĂNASE

Cîteva imagini de la meciul de șah pentru campionatul mondial dintre Mihail Botvinnik și Tigran Petrosian

Competițiile lui Armindeni

Pastel de primăvară... Cer albastru, cu nori de vată care vîslesc peste întinderea nemărginită. Înnoirea firii o simți sub bumbii fragezi ai pomilor care zvîcnesc irezistibil spre soare, o simți în primele flori de cais apărute peste noapte, deasupra streșinilor ostenite de ghirlandele de gheață ale iernii.

Dar primăvara tresare frenetic și pe terenurile de sport în întrecerile din fiecare anotimp, dedicate zilei lui Armindeni. Să ne oprim și noi cîteva clipe în parcul Facultății de științe juridice din Capitală. Peste 150 de tineri participă tocmai acum la una din etapele crosului „Să întîmpinăm 1 Mai".

Asistența deosebit de... sonoră își încurajează favoriții.

— Hai Sanda !

— Hai Rodica !

Ultima urare se pare că este însă de bun augur deoarece din rîndurile concurentelor sprintează o fată scundă care trece prima linia de sosire. Este studenta Rodica Stanciu de la Facultatea de matematică. Nu știm cît de... matematic și-a calculat pașii dar în orice caz în această ecuație sportivă, există o cunoscută certă (adică învingătoarea) care era pînă acum cîteva momente — ca să respectăm limbajul algebric — în orice caz... necunoscută.

Întrecerea studenților este și mai pasionantă.

Peste marea de capete așezată ca o cortină vie deasupra privirilor, șpicheri anonimi improvizați ad-hoc relatează sumar și agitat evoluția crosului.

— Acum în frunte este Tudor Zamfirescu.

— Care ?

— Cel de la Matematică.

— Bravo lui !

— Dar stai că m-am grăbit.

— De ce ?

— Tocmai în clipa aceasta conduce Gheorghe Dinu de la Istorie.

„Științele" circulă pe buze ca niște protagoniste sportive autentice. Iar relatarea continuă:

— Iată, a țîșnit în clipa aceasta altcineva, ca un fulger.

— Ei, cum îl cheamă ?

— Așa cum ți-am spus.

— N-am înțeles.

— Adică Fulger Iulian de la Chimie.

Așa cum se vede după o dispută îndîrjită în care compoziția plutonului s-a schimbat mereu, a cîștigat pînă la urmă Iulian Fulger, de la Facultatea de chimie, nedezmințindu-și nici numele și situîndu-se, căci tot e vorba de chimie, ca un... element valoros.

Un episod, ca multe altele de altfel, de la desfășurarea crosului „Să întîmpinăm 1 Mai", această competiție de masă care polarizează în jurul ei atîta energie și tinerețe dezlănțuită. Pe terenurile bucureștene „Unirea", „Voința" „I.T.B.", „Progresul", s-au desfășurat rînd pe rînd etapele pe asociații și raioane ale acestei competiții care însumează un număr atît de mare de participanți, urmînd ca mîine să aibă loc finala pe Capitală, unde vor fi desemnați cei mai buni.

Crosul de masă „Să întîmpinăm 1 Mai" se desfășoară în întreaga țară ca o horă imensă a primăverii așternută în jurul primei zile a lui mai.

D. TABACU

INOVAȚIE... TACTICĂ

— Ce modă este asta, tov. antrenor ? La fiecare corner înaintașii d-tale fac piramidă.

— În felul ăsta ne asigurăm superioritatea la loviturile cu capul !

Desen de Al. CLENCIU

VARIETĂȚI

Confuzie...

Aleksandr Kotov a fost invitat să susțină un simultan într-un colhoz de lîngă Moscova. Atît de mult îl rugau sătenii să pofteaască în mijlocul lor, încît — deși foarte, foarte ocupat — marele maestru nu s-a îndurat să-i refuze. Și iată-l într-o duminică luînd trenul electric pînă la o stație apropiată, unde urma să-l aștepte un reprezentant al clubului gospodăriei. De la gară pînă la colhoz era cale de vreo 3 kilometri.

Mare a fost mirarea lui Aleksandr Kotov cînd a văzut că în locul unui GAZ sau al unei trăsuri, tînărul însoțitor îl aștepta cu un... cal înșeuat. Neavînd încotro, marele maestru a încălecat și după un trap prelungit a ajuns la destinație.

— Ați crezut că sînt vreun cavalerist ? — **spuse rizînd Kotov.**

— Nu, **i-a răspuns tînărul care îl așteptase,** dar nu mai departe decît ieri, citeam într-un comentariu despre marea dumneavoastră măiestrie în... conducerea cailor. Așa că...

Bineînțeles că marele maestru nu s-a supărat de această glumă bună și, mai ales, foarte originală.

Un nou sport: „Curse de șoareci"

Jamaica, țara bananelor, trestiei de zahăr și celebrului rom, a intrat pe neașteptate în actualitatea sportivă. Dar nu pentru vreun record al echipei sale de ștafetă condusă de atletul negru George Kerr. Ziarele londoneze, de pildă, ignorează complet această echipă, pentru a consacra în schimb coloane întregi unei noi senzații sportive: pentru prima oară în lume un nou „sport": curse de șoareci.

Ele sînt organizate pe esplanada unui mare hotel din Kingston. Protipendada lumii capitaliste a New-Yorkului și Londrei, plictisită de ruletă și de cursele de cai, se îmbulzește în capitala insulei, pariind sume fabuloase pe micile rozătoare.

Ziarele londoneze furnizează amatorilor și alte amănunte: startul se dă cu pistolul, iar sosirile sînt fotografiate ca în marile curse atletice. „Antrenorii" au remarcat că șoarecii de oras învață mai repede disciplina sportivă decît cei de la țară, iar „cronicarii" constată că acest gen nou de „sport" procură, mai ales femeilor, emoții mult mai rafinate decît cursele de broaște testoase sau melci.

Ca să vedeți cum își omoară timpul și ce ocupații interesante și-au găsit „bieții turiști" care vin în insula Jamaica.

De necrezut, dar adevărat!

Boxerul antilez, Sonny Labarre, l-a dat în judecată pe antrenorul său, acuzîndu-l de rea credință și înțelegere cu adversarul. De ce e vinovat, în fond, antrenorul ? Încurcînd, probabil „borcanele" înaintea unui meci important, acesta i-a administrat elevului său un somnifer în loc să-i dea un excitant, cum fusese vorba. Tribunalul n-a trecut, deocamdată, la judecarea procesului, dar cum va putea Sonny Labarre să-și apere cauza, decît mărturisind că a vrut să se dopeze ? În acest caz, desigur, el riscă să fie pedepsit, la fel ca și colegul său mexican Edmondo Esparza, suspendat de cinci luni pentru a fi uzat de substanțe considerate doping.

În afară de aceasta, în cazul ambilor boxeri, rezultatul meciurilor a fost dezolant. Labarre, sub efectul somniferului a fost învins prin K.O în repriza a patra. Celălalt, sub efectul excitantului, a pierdut prin K.O. în repriza a treia.

MOZAIC

● **REFERINDU-SE la moartea boxerului Davey Moore, Haywood Plumadore, președintele Comitetului legislativ al boxului din statul New-York, a declarat presei următoarele: „Nu se poate pune problema abolirii boxului. Dacă se va ajunge la aceasta, înseamnă că va fi necesară abolirea și altor sporturi care înregistrează anual cazuri mortale cel puțin asemănătoare la număr" (rugbi american, catch etc.).**

● **ULTIMELE evoluții ale atletului negru american Henry Carr confirmă marea clasă a noului recordmen mondial. În cursul unei recente reuniuni el a cîștigat următoarele probe: 200 m în 20"8, 100 yards în 9"5, lungime cu 7,24 m și 440 yards în 46" (în cadrul unei ștafete de 4x400). Specialiștii apreciază că Henry Carr este în momentul de față singurul atlet capabil să amelioreze recordul mondial la 200 m. deținut de Sime și Budd cu 20".**

● **NOUL recordmen mondial la săritura cu prăjina (4,97 m) John Pennel, are 22 de ani, 1,78 m înălțime și cîntărește 75 kg. Încercările lui de a trece bara fixată la 5,05 m au eșuat. Pennel a folosit o prăjină elastică din sticlă.**

● **U.E.F.A. a aprobat ca la 20 mai 1964, cu ocazia aniversării a 75 de ani de la înființarea federației daneze de fotbal, să se dispute la Copenhaga un meci între reprezentativa țărilor scandinave și restul Europei.**

● **POȘTA braziliană a lansat o nouă emisiune dedicată... jucătorului de fotbal Pele.**

● **ÎN CADRUL unui interviu acordat revistei austriace „Sportfunk", antrenorul echipei Internazionale, Helenio Herrera, a enumerat cele 10 condiții pe care trebuie după părerea lui să le întrunească un antrenor de fotbal. După ce-a indicat cîteva condiții el a declarat: „Ultima și cea mai importantă, pentru un antrenor este să aibă cele mai bune relații cu... presa".**

● **PÎNĂ la campionatul mondial de fotbal, care va avea loc în Anglia, mai sînt trei ani. Însă de pe acum pregătirile se desfășoară pe scară largă. După cum s-a aflat, programul jocurilor va fi astfel întocmit încît într-o zi să nu aibă loc mai mult de un singur joc. Astfel se va crea posibilitatea de a se transmite pe rețeaua de televiziune toate jocurile. F.I.F.A. intenționează să trateze cu toate societățile de televiziune interesate. Președintele F.I.F.A., Stanley Rous a arătat că este optimist în ce privește eventualitatea ca în 1966 telespectatorii din întreaga Europă să poată urmări confruntările din cadrul campionatului mondial.**

● **O DECLARAȚIE recentă a antrenorului George Smith, al echipei de fotbal Portsmouth: „Pentru că echipa mea a dat dovadă în ultimele meciuri de lipsă de combativitate, am hotărît să prevăd în programul de antrenament reprize de box și lupte, pentru că asemenea exerciții fizice dezvoltă în jucători un spirit mai ofensiv, al gustului pentru un joc mai activ". Urmează să se vadă pînă la ce limită vor accepta arbitrii „gustul pentru un joc mai activ".**

● **REFERINDU-SE la înmulțirea accidentelor mortale în boxul profesionist, ziarul „Bild Zeitung" din Hamburg propune înființarea unui carnet personal pentru fiecare boxer în care să figureze diferite date personale necesare pentru a se constata starea lui fizică (numărul, rezultatele și datele întîlnirilor, bolile, perioada de antrenament etc.). Ca și cum un asemenea carnet sau alte modalități propuse pot pune capăt urmărilor tragice ale boxului profesionist...**

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

„BUG-JARGAL"

Adaptare după Victor Hugo

Ilustrații: Beca RIND

Biassou se adresă apoi generalului prizonier, iar acesta, după mai multe temeneli, invocă atitudinea lui prietenească față de mulatri — cunoscînd desigur faptul că Biassou era mulatru.

— Așa, vasăzică, pretinzi că ești prietenul nostru. Dar ce părere ai despre un alb care a propus să se înconjoare portul Cap cu un cordon de capete de negri ?

Generalul înghiți în sec, recunoscîndu-se pe el însuși în acel alb. Dar, după cîteva clipe de zăpăceală, își reveni și-și reluă limgușelile.

— Excelență ! Monseniore ! — se adresă el din nou lui Biassou. Sînteți sortit să guvernați o țară întreagă. Viitorul acestui ținut vă aparține. Veți avea nevoie de un specialist în finanțe și în administrație. Eu am studiat pe marii economiști și am pus chiar în practică teoriile lor. mă pricep la înmulțirea sep-

telului, la cîte nu mă pricep... Vă ofer serviciile — vă voi fi devotat și de foarte mare ajutor. Cruțați-mi viața !

Biassou nu se arătă însă impresionat de tirada prizonierului său. Și, printre hohote de rîs, îi răspunse:

— Cetățene, te cunosc prea bine ca să mă poți ademeni cu vorbele tale sirete. Dacă m-ai fi avut în mînă, mi-ai fi înșirat capul pe cordonul de capete cu care ai vrut să ornezi portul. Acum ai vrea să-mi fii valet. Nu, asta nu se poate. Pregătește-te de moarte !

Făcu un gest și soldații din gardă îl depuseră în apropierea mea.

Și iată-l acum la interogatoriu pe ultimul prizonier, colonialistul pe care albii îl bănuiau că are în vinele sale și sînge de negru.

— Moarte lui ! Moarte lui ! strigară, scrîșnind din dinți, soldații.

— Nu, nu mă omoriți, domnule comandant, se lamenta colonul. Eu nu sînt

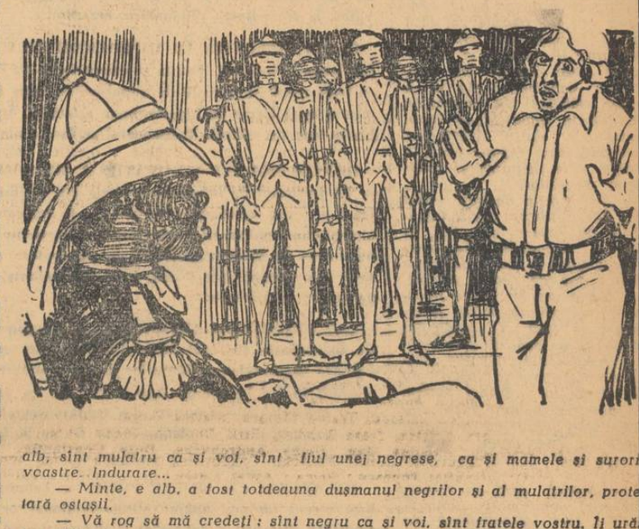

alb, sînt mulatru ca și voi, sînt fiul unei negrese, ca și mamele și surorile voastre. Îndurare...

— Minte, e alb, a fost totdeauna dușmanul negrilor și al mulatrilor, protejînd țara ostașii.

— Vă rog să mă credeți: sînt negru ca și voi, sînt fratele vostru. Îi urăsc pe albi...

— Dovedește-o ! Uite, ia pumnalul acesta și ucide-i cu mîna ta pe cei doi prizonieri albi, spuse Biassou arătîndu-mă pe mine și pe general.

Colonistul avu o vizibilă ezitare, ceea ce îl făcu pe Biassou să continue:

— Vezi ? Stai pe gînduri. Cu toate acestea e singurul mijloc să ne dovedești că nu ești alb, că ești de-ai noștri. Haide, hotărăște-te, n-avem timp de pierdut.

Dar plantatorul continua să șovăie.

— E limpede, este alb sadea, conchise Biassou. Ai să mori alături de cei doi. Duceți-i lîngă ei !

Aceste cuvinte îl hotărîră pe colonist. Lașitatea lui triumfă asupra oricărui sentiment. Puse mîna pe pumnal și se repezi la general, care era culcat lîngă mine. Între cei doi începu apoi o luptă pe viață și pe moarte. Dar luptă era inegală și în curînd generalul, străpuns în mai multe părți ale corpului de ascuțișul pumnalului, căzu mort, într-un lac de sînge, la pămînt.

Privisem cutremurat, scena și așteptam să-mi vină rîndul, hotărît să-mi vînd cît mai scump pielea. Dar Biassou interveni:

— Destul ! Nu mai e nevoie de altă dovadă. Se vede că ești de-al nostru. Te-am grațiat și te numesc călăul armatei noastre...

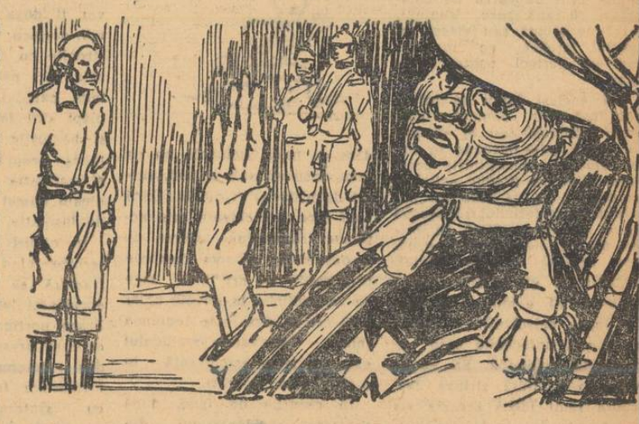

— Desigur că sînteți foarte curioși să știți ce s-a întîmplat cu mine, continuă d'Auverney, adresîndu-se ascultătorilor săi. În curînd veți afla totul. Dar mai înainte să vă dau unele lămuriri în legătură cu triburile de negri în mijlocul cărora mă aflam și pe care începusem să le cunosc și să le înțeleg.

Și d'Auverney făcu o descriere amplă a vieții și moravurilor acestora, a asupririi lor tiranice la o viață liberă și la dubla exploatare la care erau supuși una din partea colonialiștilor, care-i făcuseră sclavi și alta din partea cîtorva aventurieri, ridicați îndeobște dintre mulatrii trăiți pe lîngă curțile marilor coloniști. Asemenea aventurieri ca Biassou care se înconjurase cu un fel de fast feudal în funcția de căpetenie militară a triburilor de negri, reușeau să înșele buna credință a negrilor și să-i aservească scopurilor lor personale de înavuțire.

De fapt, cele mai puternice triburi răsculate recunoșteau ca șef al lor doar pe Bug-Jargal, descendentul unei familii de regi negri, care domnea acolo încă înainte de venirea cotropitorilor europeni. Cînd au aflat că Bug Jargal a fost luat prizonier de către albi, acești negri s-au alăturat și ei armatei lui Biassou și i-au acceptat comanda.

(Va urma)

CAMPIONATUL CATEGORIEI A — ÎN DATE ȘI CIFRE — (ETAPA A XXI-A)

Duminică 28 aprilie

Steaua-Știința Timișoara	
Dinamo București-U.T.A.	
Petrolul-Farul	
Dinamo Bacău-Rapid	
Știința Cluj-Steagul roșu	
Crișana-Progresul	
C.S.M.S. Iași-Minerul	

Clasamentul general

1. Dinamo Buc.	20	11	7	2	33:15	29
2. Steaua	20	10	6	4	45:30	26
3. Știința Cluj	20	9	5	6	30:24	23
4. Rapid	20	8	6	6	35:30	22
6. Știința Tim.	20	8	6	6	30:26	22
6. Steagul roșu	19	10	2	7	30:32	22
7. C.S.M.S. Iași	20	6	8	6	33:40	20
8. Petrolul	20	7	5	8	36:25	19
9. Farul	19	8	3	8	36:31	19
10. Progresul	20	6	6	8	27:33	18
11. U.T.A.	20	6	4	10	32:36	16
12. Crișana	20	5	4	11	18:36	14
13. Minerul	20	4	6	10	19:40	14
14. Dinamo Bacău	20	4	5	11	19:32	13

Clasamentul acasă

1. Steagul roșu	10	9	1	0	25:10	19
2. Știința Cluj	9	8	1	0	22: 6	17
3. Petrolul	10	7	2	1	32: 6	16
5. Știința Tim.	10	7	2	1	19: 7	16
7. Dinamo Buc.	11	6	4	1	23:10	16
6. Farul	9	7	1	1	25: 8	15
7. Minerul	11	4	6	1	13: 6	15
8. Rapid	10	7	1	2	20:10	15
9. C.S.M.S. Iași	10	5	4	1	21:13	14
10. Steaua	9	6	2	1	26:15	14
11. U.T.A.	10	6	1	3	24:12	13
12. Progresul	10	4	5	1	14:10	13
13. Crișana	10	5	2	3	13:11	12
14. Dinamo Bacău	10	3	5	2	13: 7	11

Clasamentul în deplasare

1. Dinamo Buc.	9	5	3	1	10: 5	13
2. Steaua	11	4	4	3	19:15	12
3. Rapid	10	1	5	4	15:20	7
4. Știința Tim.	10	1	4	5	11:14	6
5. C.S.M.S. Iași	10	1	4	5	12:27	6
6. Știința Cluj	11	1	4	6	8:18	6
7. Progresul	10	2	1	7	13:23	5
8. Farul	10	1	2	7	11:22	4
9. U.T.A.	10	0	3	7	8:24	3
10. Petrolul	10	0	3	7	4:19	3
11. Steagul roșu	9	1	1	7	5:22	3
12. Dinamo Bacău	10	1	0	9	6:25	2
13. Crișana	10	0	2	8	5:25	2
14. Minerul	9	0	0	9	6:34	0

Clasamentul returului

1. Dinamo Buc.	6	5	1	0	13: 4	11
2. Steaua	6	4	1	1	11: 5	9
3. Steagul roșu	5	3	1	1	7: 5	7
4. Știința Cluj	6	2	2	2	7: 5	6
5. Rapid	6	2	2	2	11: 8	6
6. U.T.A.	6	2	2	2	9: 8	6
8. Știința Tim.	6	1	4	1	5: 6	6
8. Progresul	6	2	2	2	8:11	6
9. Dinamo Bacău	6	2	1	3	7: 7	5
10. Minerul Lupeni	6	1	3	2	4: 5	5
11. C.S.M.S. Iași	6	2	1	3	8:12	5
12. Crișana	6	1	2	3	5: 7	4
13. Petrolul	6	1	2	3	6:10	4
14. Farul	5	1	0	4	1: 7	2

Pronosticul lui...

...Dem Rădulescu, *actor la Teatrul Național „I. L. Caragiale.*

1. R.P. Bulgaria-R.S. Cehoslovacă	1 x
2. Franța-Brazilia	2
3. Steaua-Știința Timișoara	1
4. Știința Cluj-Steagul Roșu	1
5. Dinamo București-U.T.A.	1
6. Crișana-Progresul	1 x
7. Petrolul-Farul	1
8. C.S.M.S. Iași-Minerul	1
9. Știința Galați-Siderurgistul Galați	2
10. Chimia Făgăraș-CSM Reșița	1 2
11. C.F.R. Timișoara-CSM Cluj	1
12. Jiul Petrila-Crișul Oradea	1 x
Sp. Dinamo Bacău-Rapid	x

CU CINE MAI AU DE JUCAT

DINAMO BUCUREȘTI cu: Minerul Lupeni (d), Steaua București (d), Crișana Oradea (a), Steagul Roșu Brașov (d), Știința Timișoara (a), Știința Cluj (d).

STEAUA BUCUREȘTI cu: Farul Constanța (d), Dinamo București (a), Minerul Lupeni (a), Petrolul Ploiești (d), Știința Cluj (a), C.S.M.S. Iași (d)

ȘTIINȚA CLUJ cu: Progresul București (d), Farul Constanța (a), Rapid București (a), Crișana Oradea (d), Steaua București (d), Dinamo București (a).

RAPID BUCUREȘTI cu: C.S.M.S. Iași (a), Progresul București (a), Știința Cluj (d), U. T. Arad (a), Crișana Oradea (d), Minerul Lupeni (a).

ȘTIINȚA TIMIȘOARA cu: Crișana Oradea (a), Dinamo Bacău (d), Petrolul Ploiești (a), C.S.M.S. Iași (a), Dinamo București (d), Farul Constanța (d).

STEAGUL ROȘU BRAȘOV cu: Farul (d), Dinamo Bacău (a), Petrolul Ploiești (d), U. T. Arad (d), Dinamo București (a), Minerul Lupeni (a), Progresul București (d).

C.S.M.S. IAȘI cu: Rapid București (d), U. T. Arad (a), Farul Constanța (d), Știința Timișoara (d), Petrolul Ploiești (a), Steaua București (a).

PETROLUL PLOIEȘTI cu: U.T. Arad (d), Steagul Roșu Brașov (a), Știința Timișoara (d), Steaua București (a), C.S.M.S. Iași (d), Dinamo Bacău (a).

FARUL CONSTANȚA cu: Steagul Roșu Brașov (a), Steaua București (a), Știința Cluj (d), C.S.M.S. Iași (a), Progresul București (d), Dinamo Bacău (d), Știința Timișoara (a).

DINAMO BACĂU cu: Steagul Roșu Brașov (d), Știința Timișoara (a), Progresul București (a), Minerul Lupeni (d), Farul Constanța (a), Petrolul Ploiești (d).

DINAMO BACĂU cu: Steagul Roșu Brașov (d), Farul Constanța (a), U. T. Arad (d), Steagul Roșu Brașov (a).

U. T. ARAD cu: Petrolul Ploiești (a), C.S.M.S. Iași (d), Steagul Roșu Brașov (a), Rapid București (d), Progresul București (a), Crișana Oradea (a).

CRIȘANA ORADEA cu: Știința Timișoara (d), Minerul Lupeni (a), Dinamo București (d), Știința Cluj (a), Rapid București (a), U. T. Arad (d).

MINERUL LUPENI cu: Dinamo București (a), Crișana Oradea (d), Steaua București (d), Dinamo Bacău (a), Steagul Roșu Brașov (d), Rapid București (d).

GOLGETERII

1. Ion Ionescu *(Rapid), 15 goluri*

2. Adam *(Știința Cluj), 13 goluri*

3. Dridea I *(Petrolul)*, Manolache *(Știința Timișoara)*, Voinea *(Steaua), 11 goluri*

4. Ciosescu *(Farul), 10 goluri*

5. Constantin *(Steaua)*, Dinulescu *(Farul) 9 goluri*

6. Țîrlea *(U.T.A.)*, A. Munteanu *(Petrolul)*, Bükösi *(Farul)*, Selymesi *(Dinamo București)*, Pavlovici *(Steaua)*, Sasu *(U.T.A.)*, Voica *(C.S.M.S. Iași), 8 goluri*

7. Dumitriu II *(Rapid)*, Tîrcovnicu *(Dinamo București)*, Meszaroși *(Steagul roșu)*, Tătaru *(Steaua)*, Harșani *(Dinamo Bacău)*, Badea *(Petrolul), 7 goluri*

8. Marcu *(Știința Cluj)*, Gram *(Dinamo Bacău)*, Milea *(C.S.M.S. Iași)*, Mițaru *(Știința Timișoara)*, Baboie *Progresul), 6 goluri.*

magazin
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMÎNIA LIBERA
★
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
★
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel 17.60.10 interior 14 00

MEDICUL vă sfătuieşte

Copilul nu învaţă bine

Problema ridicată de copilul care are greutăţi la şcoală este mult prea complexă pentru a fi cuprinsă în câteva rînduri. Totuşi vom încerca o schiţă, cu simplu caracter orientativ, asupra modului în care trebuie atacată de părinţi. Pentru că trebuie neapărat atacată, în toate cazurile.

Primul lucru de făcut, este să se afle cauza. Uneori, cauza e mai greu de găsit. Alteori, cauza ţine direct de domeniul medicinei şi poate fi înlăturată prin mijloace pur medicale. Să dăm cîteva exemple

— Tulburările de vedere exercită o influenţă negativă deosebită asupra activităţii şcolare. Dintre aceste tulburări, cea mai des întîlnită la şcolari este miopia. Copilul miop nu vede bine de cît foarte de aproape. Chiar dacă stă în prima bancă, el

nu înţelege ce se scrie la tablă sau se arată pe hartă. Pentru a citi, el trebuie să ducă cartea mai aproape de ochi, ceea ce îl oboseşte şi îi provoacă dese dureri de cap. Treptat capacitatea lui de a vedea slăbeşte. Un examen de specialitate practicat la timp, urmat de portul ochelarilor corespunzători, repune totul în ordine, spre uşurarea şi satisfacţia părinţilor.

— Tulburările de auz, deşi mai rar întîlnite decît tulburările de vedere, exercită la fel o influenţă dăunătoare, uneori totul se trage de la un simplu dop de ceară. Alteori, boală a urechii sau o infecţie de vecinătate împun intervenţia salutară a medicului specialist de nas, gît şi urechi.

— Vegetaţiile adenoide, destul de frecvente la şcolari, au uneori un răsunet extrem de puternic asupra întregului organism producînd o întîrziere în dezvoltarea fizică şi intelectuală. Extirparea vegetaţiilor se face printr-o operaţie uşoară care nu trebuie sub nici un motiv amînată, dacă a fost recomandată de medic. În cele mai multe cazuri operaţia este urmată de o ameliorare în starea generală a copilului şi de progrese rapide la învăţătură.

— Modificările în funcţiile unor glande cu secreţie internă (hipofiza tiroida) sînt de asemenea însoţite de tulburări de creştere şi de greutăţi accentuate la şcoală. Numai medicul endocrinolog este în măsură să descopere cauza şi să instituie tratamentul corespunzător.

— În sfîrşit, tulburările sistemului nervos îmbracă o varietate de aspecte care necesită consultarea medicului specialist neurolog. Cel mai adesea copilul nu suferă cu adevărat de o boală a sistemului nervos, ci totul se reduce la o simplă dereglare funcţională, trecătoare, a cărei corectare se obţine suprimînd cauzele care i-au dat naştere. Iar cauzele pot fi în legătură cu dirijarea greşită a activităţii şcolarului şi odihna insuficientă, avînd ca efect oboseala şi surmenajul; existenţa unei atmosfere neprielnice în familie; severitatea excesivă, certarea prea frecventă şi violentă sau bruscarea copilului; alimentaţia greşită unilaterală, săracă în vitamine.

Se înţelesc, de bună seamă, şi numeroase cazuri în care copilul este perfect sănătos dar nu învaţă bine. Aceste cazuri ies din domeniul propriu zis al medicinei şi se încadrează în cel al educaţiei, al pedagogiei, necesitînd măsuri educative care trebuie cunoscute şi aplicate consecvent de părinţi. Legătura permanentă cu şcoala este primul lucru de avut în vedere, în astfel de cazuri.

Am dori să subliniem, în încheiere, un element care ni se pare de cea mai mare însemnătate pentru adoptarea unei atitudini raţionale în faţa necazurilor pricinuite de modul în care se comportă copilul ca şcolar. Cea mai gravă greşeală ar fi resemnarea în faţa acestor dificultăţi, sub cuvînt că orice s-ar încerca n-ar servi la nimic, copilul fiind „mai puţin înzestrat ca alţii". Desigur, însuşirile înăscute nu pot fi trecute cu vederea, dar nu trebuie pus totul pe socoteala lor. Ele pot fi modificate în cursul copilăriei însă numai printr-o acţiune metodică, perseverentă, fără a dezarma dacă rezultatele nu se întrevăd destul de repede. Părinţii sînt datori să caute ajutor şi îndrumare în toate direcţiile de unde pot primi un sprijin, fie la medicii de diferite specialităţi, fie la profesori şi în special la diriginţele clasei în care învaţă copilul lor. Ce-i drept, e posibil să fie nevoie de multe eforturi şi multă răbdare. Dar ce minunată va fi răsplata!

Dr. Al. GHEORGHIU

NOUTĂŢI MEDICALE

LAPTE DE CALITATE SUPERIOARĂ. — Laptele de vacă, tratat cu unele răşini sintetice, capătă proprietăţile nutritive ale laptelui matern. Un astfel de lapte va contribui foarte mult, în viitor, la alimentarea raţională a sugarilor.

ELECTROTERAPIA ÎN HIPERTENSIUNEA ARTERIALĂ. — În Uniunea Sovietică, Franţa şi recent în R. P. Bulgaria se aplică cu bune rezultate curenţii de impulsuri de joasă frecvenţă în tratamentul unor forme de hipertensiune arterială. Această metodă este foarte uşor de aplicat. Tratamentul se face ambulator.

DOVEZI NOI DE VINOVĂŢIE A MICROORGANISMELOR. — La Institutul de inframicrobiologie din Bucureşti se experimentează acţiunea substanţelor antibiotice în infarctul de miocard, în ulcerul duodenal şi în unele forme de arterite. Rezultatele obţinute pînă în prezent pledează pentru ipoteza că aceste boli ar avea şi o origină infecţioasă, fiind determinate de nişte germeni patogeni: pararickettsii.

LAC HELIOTERM ARTIFICIAL. — Un colectiv al Institutului de balneologie şi fizioterapie din Bucureşti continuă la Slănic Prahova supravegherea lucrărilor de transformare a unui lac sărat obişnuit în lac helioterm. Apa noului lac va căpăta proprietatea de a acumula mari cantităţi din căldura soarelui şi de a păstra această căldură timp îndelungat, la fel ca şi lacurile helioterme naturale de la Sovata şi Ocna Sibiului.

UN APARAT CU MULTE PIESE. — Tehnica sovietică a realizat recent un nou aparat ultraperfecţionat pentru înregistrarea activităţii electrice a creierului şi diagnosticarea stărilor de dereglare a funcţiunilor cerebrale. Acest encefalograf se compune din aproximativ... zece mii de piese.

VARICELA VA DISPARE. — La Leningrad s-a pus la punct un vaccin împotriva varicelei (vărsatul de vînt). Cu acest vaccin vor fi vaccinaţi în Uniunea Sovietică începînd din acest an, toţi copiii în vîrstă de 1—8 ani. Extinderea vaccinului contra varicelei va face în curînd să dispară o boală care, deşi nu prea gravă, produce totuşi destule suferinţe la vîrsta copilăriei.

METODA NOUĂ DE CONSERVARE A SÎNGELUI. — De curînd s-a descoperit că sîngele utilizat pentru transfuzii poate fi conservat la infinit, dacă se congelează prin azot lichid la —170 grade C. În 10 minute un astfel de sînge poate fi decongelat şi folosit pentru transfuzii.

E bine de ştiut la drumeţie

Vremea frumoasă ne atrage la sfîrşit de săptămînă spre munţi, în păduri pe dealuri şi spre multe alte locuri pitoreşti ale ţării. La drumeţie fiecare are însă obligaţia să ştie cum să-şi menţină sănătatea şi, la nevoie, să dea o mînă de ajutor şi celorlalţi tovarăşi de drum.

Iată, bunăoară, o simplă înţepătură de albină sau de viespe. Cu toate că durerile sînt mari, nu trebuie să intrăm în panică. E bine să se scoată cu atenţie acul insectei şi să se cureţe locul înţepăturii cu un tampon de vată muiat în amoniac sau în alcool, ori oţet. Durerea se va calma prin aplicarea de comprese cu apă rece. Veninul, lăsat de albină sau viespe în ţesutul înţepat, nu prezintă nici un pericol pentru sănătate.

Nu acelaşi lucru se întîmplă însă cu veninul unor şerpi veninoşi sau al viperelor, care este introdus în organism prin muşcăturile acestora. Cînd se produc astfel de muşcături, se va face tot posibilul ca suferindul să ajungă la o unitate sanitară în prima oră de la accident. În drum spre această unitate (spital, policlinică, dispensar), dacă este posibil, e bine să se spele locul muşcăturii cu orice soluţie dezinfectantă care există la îndemînă. Se va aplica o legătură strînsă deasupra rănii (dacă aceasta s-a produs la membrele superioare sau inferioare), întrerupîndu-se din 5 în 5 minute pentru a fi aplicată din nou după pauze de 2—3 minute. De fiecare dată, legătura va fi aplicată cu 2—3 centimetri mai sus decît a fost anterior. Cînd este posibil, aplicarea pe rană sub formă de ventuză, a unui pahar sau borcănaş cu marginile rotunde face de asemenea parte din mijloacele cu care se poate uşura starea accidentatului pînă la intervenţia medicului. Dacă nu se intervine la timp, după 2—3 ore de la muşcătură încep să apară simptomele caracteristice otrăvirii cu venin de reptilă. (agitaţie, sudori reci, vărsături, respiraţie grea, convulsii, delir etc.) care fără îndoială, pun în pericol viaţa bolnavului. Toate străduinţele noastre în astfel de situaţii trebuie deci să aibă în vedere transportarea cît mai grabnică a suferindului la medic.

Cînd sîntem surprinşi la drum de ploi însoţite de descărcări electrice e bine ca şi în astfel de cazuri să procedăm cu tact. Niciodată nu ne vom adăposti sub copaci, oricît de mare ar fi ploaia. Dacă s-au produs accidente prin acţiunea trăznetului, starea de inconştienţă se va combate prin respiraţie artificială, care se va continua la nevoie chiar 1—2 ore şi masaje în regiunea inimii. Intervenţia medicului este de mare importanţă în astfel de împrejurări.

În cazurile de înec, după scoaterea accidentatului din apă, imediat se vor scoate acestuia vestmintele. Accidentatul va fi culcat cu faţa în jos. Sub pintece i se va pune un obiect mai voluminos (bustean, pietroi mare, sul de haine) şi se va apăsa puternic cu mîinile pe spinare pentru a favoriza evacuarea din stomac a apei înghiţite şi a apei care a pătruns în plămîni. Se curăţă concomitent nările şi gura de mucozităţi şi corpuri străine, se fac fricţii puternice, mai ales în regiunea inimii şi, la nevoie, respiraţie artificială. În caz că înecatul nu-şi recapătă cunoştinţa, să nu se uite că în unele situaţii respiraţia artificială dă rezultate pozitive abia după 2—3 ore de astfel de eforturi făcute neîntrerupt, cu perseverenţă. În timpul efectuării respiraţiei artificiale capul accidentatului trebuie să fie bine întins pe spate, pentru ca să nu se astupe calea de pătrundere a aerului în plămîni.

În ceea ce priveşte soarele, nimeni nu se fereşte de razele lui în excursii. Şi nu e rău. Cînd însă unele persoane mai sensibile prezintă semne de insolaţie (ameţeli, dureri de cap, greţuri, lesin) acestea vor fi duse la umbră, li se vor desface vestmintele, vor fi stropite cu apă rece. Compresele reci pe frunte, pe creştetul capului, pe ceafă şi piept sînt foarte indicate ca şi băuturile reci, inclusiv cafeaua neagră. Masajul inimii şi respiraţia artificială sînt indicate numai în formele grave de insolaţie.

În cazuri de lovituri puternice, cînd se bănuieşte o fractură, se va avea grijă ca accidentatului să i se imobilizeze porţiunea din corp în care se presupune că s-a produs fractura. Imobilizarea membrelor fracturate se face cu ajutorul scîndurelelor, crengilor etc. — aşa cum s-a învăţat la cursurile sanitare de masă. În felul acesta, accidentatul va putea să fie transportat în bune condiţii la cea mai apropiată unitate sanitară, fără ca să se iveaască în timpul transportului pericolul unor accidente suplimentare.

Înarmaţi cu aceste cîteva sumare noţiuni sanitare de prim ajutor şi cu „cele necesare" în rucsac, pornim la drum cu mai multă încredere în forţele noastre.

Dr. I. LEONESCU

Meniul săptămînii

— Ciorbă de lobodă; mîncare de bame cu carne; cremă la ceşti.

— Salată orientală; musaca de tăiţei; orez în formă.

— Ciorbă de perişoare; friptură la tavă — salată; mere.

— Clătite cu spanac; tocană de legume; griş cu lapte şi dulceaţă.

— Ciorbă de miel; stufat de miel; compot.

— Ochiuri pe salată; ştevie cu orez; cornuleţe cu marmeladă.

— Ruladă de spanac; miel cu verdeţuri; budincă cu smîntînă şi sos de cacao.

Ruladă de spanac

Cantităţi pentru 6 persoane: 80 g. făină, 4 ouă, 4 linguri smîntînă, 500 g. spanac piure, sare, piper. Umplutura: 100 g. şuncă, 50 g. parmezan, 1 ou, 1/2 cană sos alb, 2 linguri de smîntînă pentru turnat deasupra.

Frecăm făina cu gălbenuşurile, smîntîna, piureul de spanac, albuşurile bătute spumă, sare şi piper după gust. Ungem o tavă, nu prea mare, 25 cm — 30 cm, o presărăm cu puţin pesmet sau făină şi apoi turnăm în ea compoziţia făcută. O băgăm în cuptor unde o lăsăm să se coacă. Cînd este gata rumenită o răsturnăm peste un şervet umezit. Deasupra punem umplutura.

Umplutura: tocăm mărunt şunca care o amestecăm cu parmezanul ras, oul şi cu sosul alb.

Rulăm şervetul cu băgare de seamă apoi tăiem felii mai groase, pe care le aşezăm într-un vas rezistent la foc, turnăm deasupra cele 2 linguri de smîntînă, mai presărăm puţin parmezan ras şi le mai lăsăm să stea în cuptor 5 minute.

Miel cu verdeţuri

Cantităţi pentru 6 persoane: 1 kg. carne de miel, 200 g. grăsime, 20 g. sare, 30 g. făină, 2 cepe, 20 g. bulion, 2 dl. zeamă de carne sau apă, 15 legături de pătrunjel, 10 legături de mărar. După ce am spălat bine carnea, o tăiem şi o prăjim în grăsime încinsă. Cînd s-a rumenit o scoatem, iar în grăsimea rămasă adăugăm făina, care o lăsăm să se prăjească puţin, peste ea punem ceapa tăiată mărunt, care şi ea trebuie să se coloreze şi apoi se stinge cu bulionul de roşii şi zeama de carne sau apă. Se lasă să fiarbă. După ce sosul a clocotit destul, se dă prin sită peste carnea prăjită la care se mai adaugă şi verdeţurile. Se lasă să fiarbă încet. Înainte de a se servi se pune 10 minute la cuptor.

Budincă cu smîntînă

Se freacă 6 gălbenuşuri cu 100 g. de zahăr şi un pachetel de vanilie, se adaugă 4 linguri de făină, apoi 2 ceşti (4 dl.) smîntînă, un praf de sare, puţină coajă de lămîie. Se amestecă totul foarte bine. La sfîrşit adăugăm albuşurile bătute spumă. Ungem apoi o formă cu unt, o tapetăm cu făină şi turnăm compoziţia în ea. Acoperim forma şi o punem să stea aproximativ un ceas în cuptor, la bain-marie. Cînd este coaptă se răstoarnă pe o farfurie rotundă şi se serveşte cu sos de cacao.

Sosul de cacao: Se dizolvă 2 linguri de cacao într-o jumătate litru de lapte. Separat se freacă 3 gălbenuşuri cu 150 g. de zahăr şi un vîrf de linguriţă de făină. După aceea turnăm încet laptele călduţ cu cacao amestecînd într-una. Aşezăm vasul pe foc şi cînd începe să se îngroaşe îl dăm deoparte. Dacă dorim putem adăuga cîteva picături de rom.

GHIDUL GOSPODINEI

Vă prezentăm alăturat trei desene pe care le veţi putea scoate cu uşurinţă şi aplica la un şort, pe o rochiţă sau pe fustiţa celor mici. Desigur că alegerea coloritului, atunci cînd le veţi coase, rămîne la aprecierea dv.

SFATURI COSMETICE

În cele ce urmează voi da cîteva sfaturi în legătură cu îngrijirea părului, răspunzînd astfel şi la scrisorile tovarăşelor Aura B. Bucureşti, Petru H., Dez. din Craiova, Claudia, M O Bucureşti, Tuţi C., Cleopatra-Dorohoi.

Îngrijirea unui păr sănătos şi normal presupune în afară de curăţirea lui şi folosirea unor preparate care să-l întărească şi să-l hrănească.

În cazul în care părul este subţire, sensibil şi creşte anevoie îl vom fricţiona de 3—4 ori pe săptămînă cu o soluţie conţinînd 5 g chinină, 3 g sare de bucătărie, 100 g rom şi 100 g apă fiartă şi răcită sau va fi fricţionat de 2 ori pe săptămînă cu: pilocarpină muriatică 0,50 g, acid salicilic 1,50 g, rezorcină 1,50 g, tinctura capsici 5 g, tinctura cantarida 5 g, cloral hidrat 5 g, tinctura china 20 g, alcool 70° pînă la 200 g.

Căderea părului este de cele mai multe ori consecinţa seboreei, o stare anormală a pielii, caracterizată printr-o secreţie exagerată de grăsime. În acest caz sînt necesare o serie de măsuri preventive, externe, locale cît şi măsuri care privesc întregul organism în acest scop este necesar să ne adresăm medicului specialist.

Decolorarea cu perhidrol, permanentele greşite, loţiunile cu o concentraţie mare de alcool, săpunul leşios, soda, usucă, decolorează şi scurtează viaţa firului de păr.

La spălatul părului se va ţine seama de natura părului: gras, normal sau uscat. Săpunul va fi folosit numai în cazul unui păr gras sau normal. Părul uscat este preferabil să fie spălat cu 2 gălbenuşuri de ou.

Părul uscat trebuie spălat mult mai rar decît părul gras deoarece spălatul îndepărtează grăsimea naturală şi aşa insuficientă în acest caz.

Briantinele nu vor fi folosite decît dacă părul continuă să fie uscat, cu toate că îl periem cu regularitate.

Cea mai indicată apă pentru spălatul părului este apa de ploaie. Dacă apa este foarte dură din cauza unui conţinut mare de săruri o putem corecta adăugîndu-i o linguriţă de borax sau bicarbonat la 1 l. de apă

Persoanele cu părul sensibil se recomandă să-şi spele părul cu gălbenuşuri de ou care datorită lecitinei pe care o conţin în afară de efectul emolient, ajută şi la creşterea părului.

Tot în cazul părului uscat se recomandă o baie de ulei pe care o putem realiza fricţionînd rădăcina părului cu ulei de ricin sau cu ulei de floarea soarelui călduţ, cu 2—3 ore înainte de-al spăla.

Părul gras poate fi spălat cu săpun cu condiţia însă ca săpunul să nu fie frecat direct pe firele de păr deoarece săpunul rămas pe păr nu mai poate fi îndepărtat iar firele respective cu timpul cad

Părul blond va fi clătit cu o infuzie de floare de muşeţel.

Adeseori părul este foarte moale, subţire iar ondulaţiile nu se menţin mai mult de 1—2 zile. Pentru a remedia acest neajuns vom folosi fixativele de păr care se pot procura din comert sau se pot prepara din 1 g gumă tragacanta, alcool 95° 10 g, nipagin 0,20 g, apă distilată 90 g şi parfum.

Tovarăşele Ingrid-Iaşi, Rădulescu Mariana şi Lianne-Sibiu, sînt rugate să-şi indice adresa exactă pentru a li se trimite răspunsul prin poştă.

Anca BOGDAN

Sfatul mamei este bun

Mama mea m-a învăţat
Ca să fiu mereu curat.
Serile şi dimineaţa
Îmi spăl mîinile şi faţa.
Pe urechi mă spăl, pe gît,
E destul numai atît?
Nu-i destul, că peste zi
Mă pot iarăşi murdări.

Mi-a mai spus mama asa:
După ce te vei juca
Cu pisică ori cu cîini
Iute spală-te pe mîini.
Sfatul mamei este bun.
Mă spăl bine cu săpun
După ce mă joc cu ei
Şi mai am un obicei:
Mama cînd mă cheamă-n casă
Să ne aşezăm la masă,
Îmi spăl mîinile nainte
Ca ori ce copil cuminte.

Florin IORDĂCHESCU

Pentru fete tinere

La cererea cititoare cititoare, publicăm mai jos modele de rochiţe pentru fete tinere. Aceste modele se pot executa din materiale de nailon, mătase etc. — ce se găsesc în abundenţă pe piaţa noastră, în sortimente pentru toate gusturile.

Modelele sînt simple — urmînd linia modei şi avînd ca garnitură fie un cordon şi bretele din acelaşi material sau dintr-o mătase lucioasă, fie o broderie aşezată cu gust, fie o simplă fundă din acelaşi material. Pliseurile, pe care vi le recomandăm în mod special, sînt foarte elegante. O fustă plisată, cu un corsaj simplu, ornat cu o floare sau o fundă, sau chiar o rochie plisată de sus pînă jos, prinsă cu un cordon în talie şi cu o fundă în faţă ce se închide cu cîţiva nasturi — sînt toalete indicate pentru tetele tinere. Ultimele două modele se pot executa din mătase uni sau din mătase înflorată.

BRODERII

Anul acesta broderiile se poartă foarte mult ca garnituri de bluze şi rochii. Vă dăm alăturat cîteva sugestii pentru ca să vă puteţi reînnoi toaletele ce le posedaţi. O mică broderie, un şirеţel sau garnitură aplicată cum trebuie, împrospătează rochia şi-i dă un aer tineresc.

CÎND MERGEM LA TEATRU

Ţinută îngrijită, atrăgătoare şi elegantă — în împrejurări corespunzătoare — este o datorie pe care trebuie să o avem faţă de noi înşine, faţă de societatea în care trăim. Indiferenţa şi neglijenţa în îmbrăcăminte nu sînt scuzate în nici o împrejurare. Deci, cu atît mai mult în anumite ocazii, de pildă la spectacole, cînd femeia, prin ţinuta ei grăitoare, trebuie să contribuie la nota generală de eleganţă, la atmosferă şi decor. „A arăta bine" — preocupare legitimă a fiecăreia — nu înseamnă numai o toaletă elegantă. Există ceva mai mult decît o rochie frumoasă! Este vorba de un echilibru al ansamblului, o armonie de culori, un acord între haină şi personalitate, între ţinută şi împrejurarea dată.

Şi acum să discutăm mai concret. Trebuie să facem deosebire între toaleta de teatru, pe de o parte, şi cea pentru operă, petrecere sau o seară de concert? Evident că da! La teatru putem să ne îmbrăcăm elegant, dar nu pretenţios. Veţi fi mai bine îmbrăcată într-o fustă bună de stofă şi un pulover frumos,

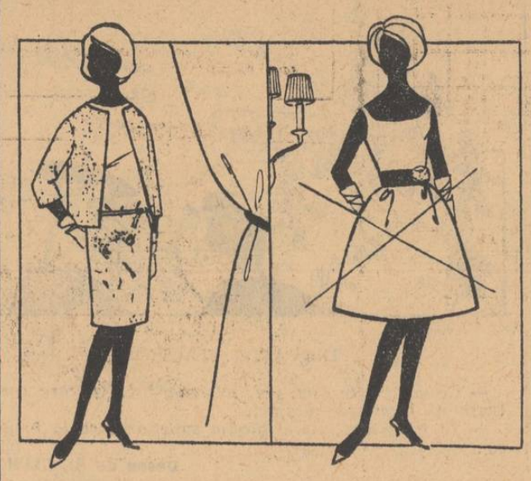

decît într-o rochie de seară! Dar, nu uitaţi: un rol important îl deţin accesoriile. Ciorapi fini, pantofi escarpin cu toc subţire (nu neapărat înalt),

Text şi desene de Bebe VARLAM

Noutăţile de sezon ale ţesătoriilor de bumbac

Primăvara îşi face simţită prezenţa şi în vitrinele magazinelor. Imprimeurile multicolore, ţesăturile variate de bumbac, mătase, fire sintetice din vitrinele magazinelor anunţă că, cîteva luni de acum încolo ne vom îmbrăca lejer, în rochii uşoare. Ţesăturile de bumbac se pregătesc de mult pentru acest sezon. Dotarea secţiilor de finisaj din aceste ţesătorii cu utilaje moderne (rameze de apretare, lighere, maşini de uscat cu cilindri, maşină automată de imprimat cu şabloane etc.) au creat condiţiile tehnice necesare pentru introducerea şi extinderea unor finisaje speciale, care dau ţesăturilor un tuşeu plăcut şi un aspect atrăgător.

Astfel, se va extinde operaţia de satinare a ţesăturilor de bumbac. După cum se ştie, satinarea, această operaţiune de finisare a ţesăturilor din bumbac, le dă un luciu şi aspect mătăsos.

Operaţiunea de satinare se va extinde şi asupra ţesăturilor nesifonabile din celofibră ceea ce le va da un aspect apropiat de cel al ţesăturilor din bumbac.

O altă noutate e industriei bumbacului în acest sezon o vor constitui ţesăturile din fire pieptănate aprefate nesifonabil şi apoi satinate. Acest gen de ţesătură este deosebit de atractivă şi totodată cea mai fină cunoscută la ora actuală.

Şi în domeniul ţesăturilor din bumbac pentru balonsaide vor apare unele noutăţi. Printre acestea se numără şi ţesăturile pentru balonsaide din fire pieptănate şi imprimate. Aspectul, tuşeul şi fineţea acestor ţesături va cuceri rapid aprecierile cumpărătorilor. Vor apare ţesături fine gen batist imprimate pe maşina de şabloane pentru lenjerie.

Intrarea în funcţiune la fabrica „Dacia" a noi maşini automate de imprimat permite realizarea unor imprimeuri multicolore (pînă la 10 culori). Aceasta va contribui la lărgirea sortimentelor cu noi articole imprimate.

În general, în acest sezon, vor apare în magazine un număr de 90 articole noi din bumbac şi 215 desene noi pentru imprimeurile din bumbac, lărgind sortimentul existent.

REBUS

Din vedere

ORIZONTAL: 1) Care se vede bine — Punct de vedere. 2) Loc unde se vede limpede — Peşte de apă dulce 3) Care vede lumina tiparului pentru prima oară — Nu este plăcută la vedere 4) În schimb, acestea încîntă vederea — Domnitori ai Pergamului 5) Se văd în toate ziarele — Luat din centru! — Oraşul Ptolemais în vechime 6) Orăşel în Ciad — Cu vederea întunecată 7) Locul unde se vede pentru prima dată lumina zilei — Tudor Braţu 8) Articol — Numele vechi al Irlandei — Prinde 9) Nu se vede cu ochii liberi — Se văd în India la orice casierie! 10) „Iar raza ei... acum/ Luci vederii noastre" (Eminescu — La steaua) — Vedenie 11) A trece cu vederea — Se vede că e necăjit 12) Arcade mici ce se văd în relief pe zidurile unui edificiu — Mic fluviu în Italia.

VERTICAL: 1) Se vede la urechile femeilor — Are o splendidă vedere la mare! 2) Instrument care apropie vederii obiectele depărtate — La stop, cînd se vede lumina verde 3) Aceştia au vederea dublă! — Aici se văd dresori, acrobaţi şi clovni 4) Vederea lor nu face nici o plăcere! — Se vede la finele unei cărţi 5) Arbori care cresc pe malul riurilor de munte — Localitate în Japonia — Cal frumos 6) Prefix — Fără vedere 7) Post scriptum — Locuinţe nomade prin Asia Centrală — Nu se vede prea des 8) Ţesătură groasă de lînă — Încadrează o vedere 9) — Scumpă la vedere — Ilie alintat 10) Ocolit — Iese la vedere 11) Pierdut din vedere — Se vede la ochi 12) A pune la vedere — Adolescenţi

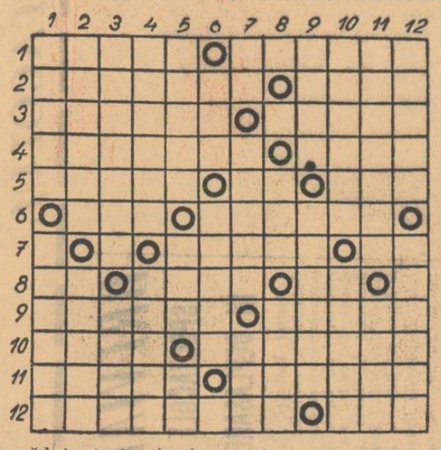

Dan LAURENŢIU

PIERDUTE...

ORIZONTAL: 1) Insectă dăunătoare care provoacă pierderi mari — Aron şi-a pierdut capul! 2) A-şi pierde echilibrul — Cînd îşi pierd capul, unii şi-o dau pe faţă! 3) După ce i-a învins, Pirus, regele Epirului, a spus: „Încă o victorie ca asta şi sîntem pierduţi" — Zeu scandinav 4) Arunca la început — Şi-a pierdut prospeţimea 5) După ce pierdem... — Două din cele cinci! 6) Pronume — Acest 7) După ce l-ai obţinut, ai grijă să nu-l pierzi! — Pronume 8) A-şi pierde cunoştinţa — În schiţa „Părăsită" de Emil Gîrleanu şi-a pierdut vederea (pl.) 9) Luceafărul poeziei româneşti, autorul versurilor „O pasăre pluteşte cu aripi ostenite/ Pe cînd a ei pereche nainte tot s-a dus/ C-un pîlc întreg de păsări / Pierzîndu-se-n apus" — Într-o doară... 10) Acoperit cu un strat gras — Pierdere a vederii 11) Nume... ambigen — A nu pierde vremea.

VERTICAL: 1) Autorul mult răspînditei „Scrisori pierdute" 2) Şi-a pierdut simţul moralei — Se străduieşte să nu piardă disputa 3) Legenda susţine că a fost scăpat de la pierzanie de o lupoaică ce l-a hrănit — Măgari 4) Fir — A pierdut meciul 5) Expresie matematică formată din suma sau diferenţa a două monoame — Anevoie, la început 6) Ion Florescu — Plantă aromatică din care se fac rachiuri şi ceaiuri 7) Posesiv — Şi-a pierdut înfăţişarea devenind curcubeu (Mit.) — Strigătul cioarei 8) Sînt mai multe în „O scrisoare pierdută" (sing.) — A pierde din ochi 9) O formă a pierderii de energie — La începutul începutului... 10) Pierzi din vedere — Manifestare în care trebuie să ştii să şi pierzi! 11) Roman de Zola — Îşi pierde viaţa.

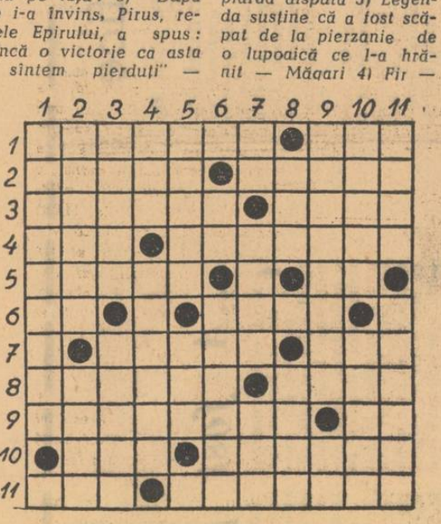

N. CORNEA

GH. CHIRIAC

ÎN MIJLOCUL NATURII

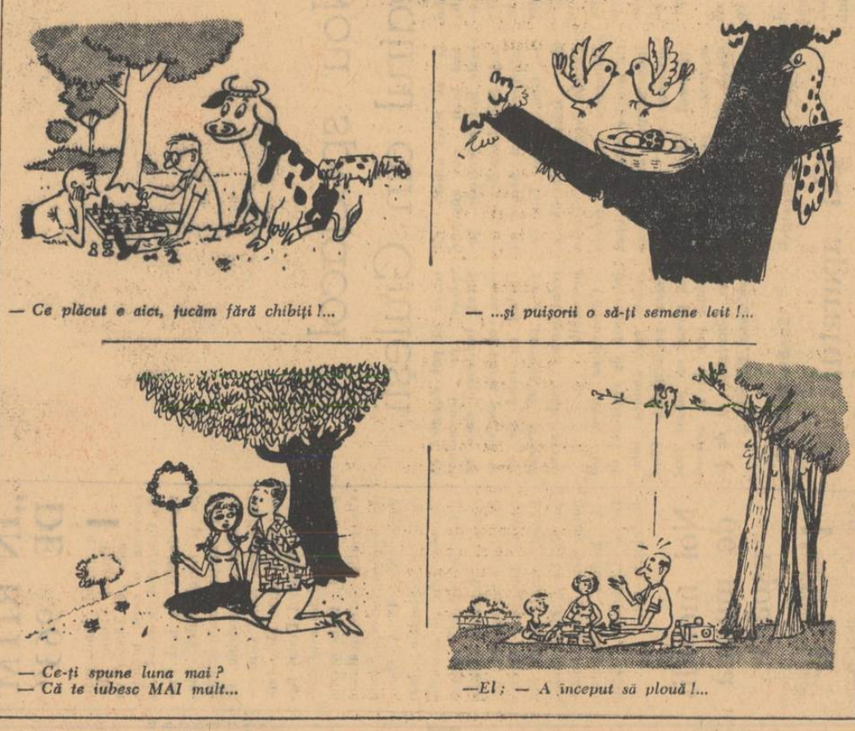

— Ce plăcut e aici, ţucăm fără chibiţi!... — ...şi puişorii o să-ţi semene leit!... — Ce-ţi spune luna mai? — Că te iubesc MAI mult... — El; — A început să plouă!...

MATTY

— În seara cînd ne-am cunoscut — Mîna ei-am strîns uşooor... Îţi mai aduci aminte...

V. TIMOC

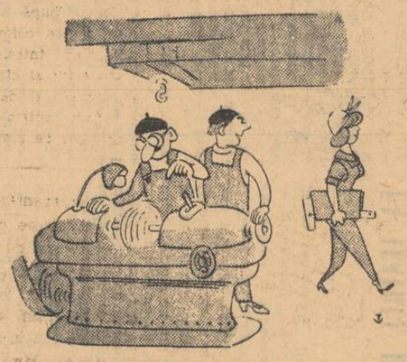

— Ca să faci progrese trebuie să urmăreşti cu atenţie tot ce te interesează. Înţelegi, tinere? — Înţeleg, meştere!

E. ARNO

— Ceee! Te crezi la băcănie? Ba ceri sare, ba piper, ba scobitori...

AL. STOLARCZEK

Fără cuvinte.

A. ANDRONIC

— Vai ce coincidenţă, tanti Aglaia, tocmai discutam cu soţul meu dacă n-ar fi bine să te invităm sîmbătă pe la noi...

C. GHEORGHE

Fără cuvinte...

S. ALEXANDRESCU

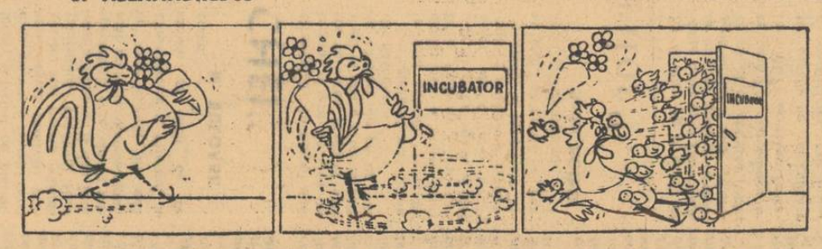

LA ASSUAN

După cum s-a mai anunţat, în apropierea barajului de la Assuan se vor întreprinde mari lucrări pentru ridicarea cu 60 de metri a unor importante statui şi temple de pe vremea faraonului Ramses şi care în prezent se află pe locul unde se va forma o parte din lacul de acumulare.

În aşteptarea începerii lucrărilor de mutare, numeroşi specialişti au început lucrările de restaurare a monumentelor faraonice.

PATRU VIŢEI GEMENI

O vacă în vîrstă de 6 ani, Szekfli, aparţinînd unei gospodării agricole colective din R.P. Ungară, a reuşit o performanţă puţin obişnuită, dînd naştere la patru viţei gemeni. Noii născuţi sînt sănătoşi şi se dezvoltă normal.

DESPRE TOATE - pentru toţi!

RADU RĂCĂŞANU, din Bucureşti, doreşte precizări, privind legăturile dintre Repin şi Lev Tolstoi.

Marele pictor rus Repin vorbeşte cu o căldură şi admiraţie nemărginite despre legăturile sale de prietenie cu Lev Tolstoi. Prima lor întîlnire a avut loc la Moscova, în 1.880, cînd Tolstoi — dornic să-l cunoască pe Repin — îl vizitează. Din acea clipă se întemeiază o prietenie sinceră între cei doi mari artişti. Urmează plimbări de-a lungul nesfîrşitelor bulevarde ale Moscovei prilejuind, celor doi discuţii înflăcărate în jurul problemelor de artă. Între 9 şi 16 august 1887, Repin este oaspetele lui Tolstoi la ţară, la Iasnaia Poliana, unde pictează două portrete ale scriitorului. În 1891, Repin vine — din nou — la moşia lui Tolstoi unde îi face acestuia trei portrete în ulei, precum şi nenumărate schiţe şi desene. În iarna lui 1892, cînd a bîntuit o foamete cumplită, Repin a plecat la Riazan, unde Tolstoi organizase nişte cantine pentru cei loviţi de secetă. O întîlnire de neuitat a avut loc într-o dimineaţă de februarie a anului 1897, la Petersburg (astăzi Leningrad), cînd Tolstoi împreună cu soţia lui şi cîţiva discipoli, apărură pe neaşteptate în atelierul lui Repin, unde, strînşi în jurul scriitorului, îi sorbeau cuvintele pe care le pronunţa în faţa fiecărui tablou. După un interval de douăzeci de ani de la prima sa călătorie la Iasnaia Poliana, Repin plecă din nou într-acolo, vizitîndu-l pentru ultima oară pe octogenarul scriitor care, îşi revedea tocmai lucrarea „Cerc de lectură", amplificînd-o în vederea unei noi ediţii.

ALBERT SCHULLER, elev clasa a XI-a din Bucureşti, **doreşte lămuriri asupra termenelor galaxie şi metagalaxie şi dacă există vre-o deosebire între ele.**

Elementele constitutive ale sistemului solar (stele — asociaţii stelare — nebuloase gazoase stelare şi pulverulente — diferiţi atomi şi diferite particule) sînt legate dinamic într-un sistem numit *Galaxie*. Aceasta are o structură spirală, stelele cele mai strălucitoare concentrîndu-se mai ales în „discul" turtit, în care sînt — parcă — încrustate braţele spirale. Dar majoritatea stelelor Galaxiei şi cea mai mare parte a masei ei sînt distribuite într-un volum elipsoidal, numit *galos*. Diametrul Galaxiei este de aproximativ 97.800 ani-lumină. Ea se roteşte în jurul axei care trece prin nucleul ei central. Galaxia noastră este una din „insulele" *Metagalaxiei*, sistemul care are ca parte componentă Universul „astronomic". În prezent se cunosc peste un miliard de alte galaxii, care constituie sisteme în genere asemănătoare cu sistemul nostru. Galaxiile au structură diferită şi dimensiuni diferite, iar distanţele dintre ele formează în medie circa 1.630.000 ani-lumină. Spaţiul intergalactic nu este vid, el este umplut cu un mediu extrem de rarefiat şi conţine, de asemenea, stele „expulzate" din galaxii.

POŞTA REDACŢIEI

ILIUŢĂ — Comăneşti: **Problema pe care o ridicaţi este într-adevăr complicată. Părerea noastră este să vă adresaţi organelor locale şi sîntem siguri că veţi fi ajutat să ieşiţi din impas.**

NICOLAE STĂNESCU — Iaşi: **La examenul de admitere pentru Institutul de teatru se pot înscrie numai absolvenţii şcolilor medii, cu diploma de maturitate sau absolvenţii unor şcoli echivalente.**

VIRGIL IONESCU — Bucureşti: **Studiile pe care le aveţi — 5 clase elementare şi două profesionale — nu echivalează cu 7 clase elementare. Numai şcolile profesionale cu durata minimă de 3 ani se echivalează cu 7 clase.**

CORNEL ORTELECAN — Simleu: **Este mai greu să vă dăm un răspuns în scris, deoarece el trebuie exemplificat practic. De aceea, părerea noastră este să vă adresaţi cooperativei foto din localitate, care vă va explica pe viu.**

IRAS D RODICA — Botoşani: **Ne pare rău că nu vă putem satisface dorinţa, deoarece nu noi ne ocupăm cu difuzarea revistei, — acest lucru îl fac oficiile poştale locale. Dacă doriţi să consultaţi numărul din 7 aprilie, puteţi face aceasta la casa de cultură sau la biblioteca din oraş, care deţine colecţia. Vom ţine cont de sugestia dv. pe care o vom transmite celor care se ocupă cu difuzarea, de a se trimite mai multe exemplare la Botoşani.**

Incendiu la castel

Schiţă umoristică de Achille Campanille

Pe vremea aceea eram directorul unui cotidian. Îmi amintesc că într-o seară tîrziu luase foc castelul Follena. L-am chemat imediat la mine pe portar:

— Ascultă, d'Artagnan!

De fapt îl chema Giulio, dar lucrînd la un ziar cu o pronunţată tendinţă politică, a socotit că e mai înţelept să-şi ia un pseudonim neutru.

— D'Artagnan! Să vină la mine redactorul rubricii Incendii.

— E plecat, signor direttore.

Redactorul rubricii Incendii *era sclavul ceasornicului său. Putea să crape pămîntul sub clădirea ziarului, la ora 10 fix pleca acasă, spre ghinionul tuturor incendiilor care izbucneau după această oră.*

— Atunci cheamă-l pe redactorul rubricii Catastrofe şi sinucideri, *am uitat eu.*

— Aţi uitat, signor direttore, că a fost călcat ieri de o maşină în interes de serviciu? veni imposibil răspunsul.

— La naiba! După cîte văd am rămas numai eu în redacţie.

— Ba nu! Mai e aici redactorul cronicii Viaţa mondenă.

— Bravo! Cheamă-l imediat la mine...

Cîteva clipe mai tîrziu, în faţa mea îşi făcu apariţia un frac negru, cu monoclu. L-am pus în temă.

— Subito! La castelul Follena. Îmi trebuie o relatare despre incendiu.

— Bine, dar...

— Nici-un dar. Vezi bine că n-am pe cine să trimit. Ei, ce mai stai? În timpul ăsta, din contele Follena n-o mai fi rămas decît cenuşa. Ia un taxi! Îţi rezerv două coloane...

— Şi invitaţia?

— Ce invitaţie?

— Cartea de vizită a contelui, prin care sînt invitat la incendiu?

— Ah, dumnezeule! Ei, bine, n-au mai avut timpul s-o tipărească. Du-te fără!

...A doua zi dimineaţa, în ziar a apărut următoarea relatare:

„Viaţa mondenă apare de obicei în ochii cronicarului dumneavoastră plină de o strălucire orbitoare, cu mii de focuri care dansează în jur, cu eleganta legănare a coloanelor de fum şi umerii dezgoliţi ai doamnelor. Şi ieri noaptea am avut fericirea să asist la incendiul de neuitat care a avut loc la castelul Follena. La incendiu au participat toţi locatarii luxoasei proprietăţi. O notă de un deosebit efect îl făcea, în mijlocul participanţilor, brigada de pompieri de sub comanda şefului de tulumbă, signor Blazetti. Contesa Follena a apărut drapată cu o plapumă, care-i sublinia în chip avantajos formele, iar în picioare purta ghete bărbăteşti; contele, cu optimismul său robust, s-a înfăţişat oaspeţilor în indispensabili de vînătoare; cu acelaşi entuziasm au fost întîmpinate tînăra vicontesă Follena, în cămaşă de noapte şi guvernanta ei, miss Scott, cu biguduri, produse ale industriei noastre naţionale.

În tot timpul incendiului, care s-a desfăşurat într-o atmosferă plină de căldură, contele nu s-a despărţit de grădinar, ceea ce a subliniat încă odată binecunoscutele sale sentimente democratice.

Incendiul, care s-a bucurat de succes deplin, s-a prelungit pînă tîrziu după miezul nopţii. Pompierii şi oaspeţii au plecat abia în zori, ducînd cu ei, de la feeria nocturnă, impresii de neuitat, precum şi convingerea că ospitalierele gazde vor organiza cît de curînd alte manifestări la fel de originale".

În româneşte de Catinca MUSCAN

MICA BIBLIOTECA MAGAZIN

ŞAH ŞAH

Partida circuit

RĂSPUNDE CANDIDAT MAESTRU E. NACHT

1. e2-e4 (Nicolau), e7-e5 (Seimeanu)
2. Cg1-f3 (Troianescu), Cb8-c6 (Reicher)
3. Nf1-b5 (Urseanu), Nf8-c5 (Drimer)
4. c2-c3 (Braunstein), Cg8-f6 (Ghiţescu)
5. 0—0 (Rotaru), 0—0 (Rădulescu)
6. d2-d4 (Nacht), Nc5-b6 (Partoş)
7. d4 : e5 (Radovici), Cf6 : e4 (Soos)
8. Dd1-d5 (Günsberger), Ce4-c5 (Nicolau)
9. Nc1-g5 (Reicher), Dd8-e8 (Troianescu)
10. Cb1-a3 (Urseanu), a7-a6 (Rotaru)
11. Nb5-c4 (Partoş), Cc5-e6 (Braunstein)
12. Tae1 (Ghiţescu), Ce6:g5 (Gheorghiu).
13. Cf3:g5 (red.), De8-e7 (Pavlov).
14. Cg5-h3 (Rusenescu), d7-d6 (Ciociltea)

L-am rugat să continue partida noastră circuit, din această poziţie (vezi diagrama alăturată) pe candidat maestrul E. NACHT. El ne-a comunicat mutarea sa

15. e5 ; d6

pe care a comentat-o în felul următor:

„Această mutare contribuie la transformarea avantajului de dezvoltare a albului într-un avantaj concret poziţional. Prin 15. e5 : d6 se forţează trecerea într-un final în care, după schimbul damelor, pionul izolat „d" va fi o slăbiciune care va crea probleme negrului".

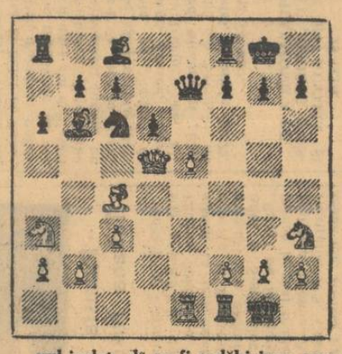

Meciul de şah Botvinnik-Petrosian

Partida nr. 9

Alb — Petrosian	Negru — Botvinnik
1. c4, e6	5. 0—0, 0—0
2. g3, d5	6. d4, Cbd7
3. Ng2, Cf6	7. Dc2, c6
4. Cf3, Ne7	8. Nf4, Ce4
9. Ce3, g5	34. e:f6+, Rg8
10. Ncl, f5	35. Ce5, Cd7
11. b3, Nf6	36. Cf3, C:f6
12. Nb2, Ng7	37. C:g5, Rg7
13. Tad1, Tf7	38. Tel, Td7
14. C :e4 !, f:e4	39. C:e6+, N:e6
15. Cel, Cf8	40. T:e6, Td1+
16. f3, e:f3	41. Nfl, a5
17. N:f3, Nd7	42. Te3, Cg4
18. Cd3, Ne8	43. Ta3, a4
19. Dcl, Te8	44. h3, Ch2
20. De3, Tcc7	45. R:h2, T:fl
21. Ce5, Tf5	46. T:a4, Tf2+
22. Ng2, T:fl+	47. Rgl, Tc2
23. T:fl, De7	48. Ta3, T:c4
24. Nh3, h5	49. Tf3, Tc2
25. Ng2, Cg6	50. a4, Ta2
26. Cd5, Nf7	51. Tf4, Ta3
27. Df2, b6	52. Rf2, Ta2+
28. e4, d:c4	53. Rel, Ta3
29. b:c4, c5	54. Tf5, h4
30. d:c5, b:c5	55. g:h, T:a4
31. N:g7, R:g7	**şi cei doi adversari au consimţit la remiză. Scor: 5—4 pentru Petrosian.**
32. e5, Cf8	
33. Df6+, D:f6	

Partida nr. 10

Alb — Botvinnik	Negru — Petrosian
1. d4, d5	6. 0—0, a6
2. c4, d:c4	7. a4, Cc6
3. Cf3, Cf6	8. De2, c:d4
4. e3, e6	9. Tdl, Ne7
5. N:c4, c5	10. e:d4, 0—0
11. Ce3, Cb4	31. b3, Tb2
12. Ng5, Nd7	32. Rg2, Td3
13. d5, e:d5	33. Tb8+, Rh7
14. C:d5, Cb:d5	34. Tb7, f6
15. N:d5, C:d5	35. Tel, Td:b3
16. T:d5, N:g5	36. T:b3, T:b3
17. C:g5, h6	37. Te6, Tb4
18. Dd2, h:g5	38. T:a6, T:h4
19. T:d7, Df6	39. Rg3, g5
20. T:b7, Tad8	40. Rg2, Rg6
21. Da5, Td6	41. Ta8, Tf4
22. Db4, Tfd8	42. a5, Ta4
23. Tfl, Td4	43. **a6 şi, în această poziţie, după întrerupere, partida nu a mai fost reluată, convenindu-se asupra remizei. Scor: Petrosian—Botvinnik 5½-4½.**
24. Db3, Td3	
25. Dc2, Td2	
26. Dc7, Df4	
27. D:f4, g:f4	
28. h4, Tc8	
29. Tb4, f3	
30. G:f, Tcc2	

Poşta şahului

VENERA DIACONU — Roşiorii de Vede. Vă rugăm să ne comunicaţi date mai concrete privitor la „activitatea şahistă mai intensă decît oricînd" din oraşul dv.

LIVIU GHIONEA — Bucureşti. Propunerea dv. privind invitarea primilor trei clasaţi în finala „Cupei Magazin" în următoarea finală a competiţiei nu poate fi acceptată. S-ar mări, în mod nejustificat, numărul participanţilor în finală.

Redacţia: Piaţa Scînteii, Tel. 17.60.10. Administraţia: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

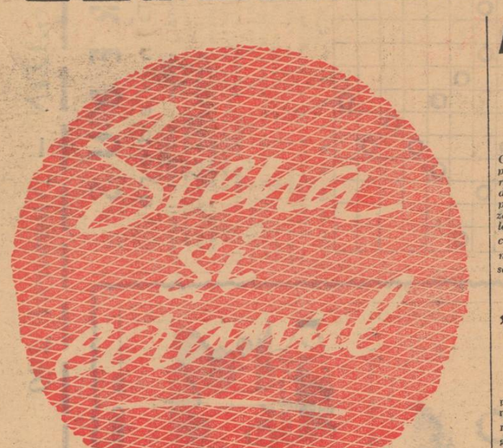

Nou spectacol la Teatrul din Giulești

În culisele Teatrului Muncitoresc C.F.R. cu o oră înainte de începerea spectacolului. Pe scenă se montează decorul piesei „Corabia cu un singur pasager". Într-o cabină îl întâlnim pe actorul Ion Gheorghiu: își desăvârșește machiajul, pentru a deveni savantul Racoviță. Un ultim accesoriu: lipirea mustății.

— Dacă într-o seară ați neglija acest amănunt, ce s-ar întîmpla ?

— Aș fi tot profesorul Racoviță. Crearea unui personaj nu înseamnă atît transformarea figurii sau a ținutei vestimentare, cît starea psihologică a actorului care trebuie să fie asemănătoare cu a eroului căruia îi dă viață pe scenă. Teatrul nostru pregătește în momentul de față — sub direcția de scenă a lui Horea Popescu — lucrarea : „Ascensiunea lui Arturo Ui poate fi oprită", de Bertolt Brecht. În realizarea la un nivel artistic cît mai înalt sînt angajate toate forțele teatrului. Actorii Mihăilescu-Brăila, — interpretul lui Arturo Ui —, Geo Maican, Tiku Vedea, Iulian Necșulescu, Corado Negreanu, Traian Dănceanu, întregul colectiv artistic este preocupat îndeaproape de crearea personajelor. În acest spectacol interpretez un magnat, pe armatorul Sheet. Ei bine, încă de cînd mi s-a încredințat acest rol, caut expresiile artistice cele mai potrivite ca să pot demasca cu succes pe trustmanul Sheet. Indiferent dacă pe scenă voi purta sau nu ochelari cu rama de argint, personajul trebuie redat același : cinic, veros, insensibil.

Convorbirea ne-a fost întreruptă de regizorul de culise care anunța începerea spectacolului. Cînd am plecat nu mi-am luat rămas bun de la actorul Ion Gheorghiu, ci de la profesorul Racoviță...

Sandu MARIAN

Cu aparatul de filmat...

Cu cîteva zile în urmă în culisele Teatrului de Stat de Operetă și-a făcut apariția un... operator de cinema. Artiștii și regizorii au recunoscut cu bucurie în persoana celui care purta cu el un mic aparat de filmat, pe compozitorul sovietic Iuri Miliutin, pe care-l cunoscuseră la premiera operetei sale „Sărutul Cianiței". Oaspetele sovietic a declarat că i-a plăcut atît de mult spectacolul încît dorea acum să filmeze unele dintre scene spre a le putea viziona și acasă, la Moscova. În pauze, interpreții filmau cu drag în culise.

BREVIAR

SPECTACOLE ÎN DEPLASARE

Teatrul Național „I. L. Caragiale" continuă să programeze spectacole din repertoriul său în afara sediului. De curînd s-a reprezentat la Buzău „Dezertorul" de Mihail Sorbul, la Băicoi și Târgoviște „Filcele" de Sidonia Drăgușanu, la Giurgiu „Mașina de scris" de Cocteau.

„ÎN RITM DE 963"

În cursul lunii mai, Teatrul Satiric Muzical „C. Tănase" va prezenta o nouă premieră: Concert-spectacol „În ritm de 963" de Jack Fulga și Aurel Felea. Muzica aparține compozitorilor Gherase Dendrino, Il. Mălineanu, Aurel Giroveanu, Sile Dinicu, Mișu Iancu și Edmond Deda. Regia spectacolului este semnată de B. Fălticineanu. Coregrafia este realizată de Nicolae Sever, Sandu Fayer, Nuți Dona. Decorurile și costumele : Mia Steriade. Direcția muzicală a fost încredințată compozitorului Edmond Deda. Distribuția va cuprinde pe: Dorina Drăghici, George Bunea, surorile Cosăk, Mihai Kinsburg, Mara Ianoli, Sorina Dan, Tanți Căpățînă, Rodion Hodovanski, Horia Căciulescu, Ciupi Rădulescu etc.

Noi melodii de muzică ușoară

În spectacolul „*Am trăit și vîrd și asta*", a cărui premieră va avea loc la Teatrul Regional București, secția de estradă, se lansează o serie de noi melodii de muzică ușoară românească. Mircea Preotescu va lansa „Bună dimineața seară" și „Du-te trenule în zbor" de N. Circulescu, Nicu Stoenescu, cîntecul „Cine mi te-a scos în drum" de N. Circulescu, iar Rodica Paliu „Cîntați voi îndrăgostiți" de Vasile Veselovschi.

Ecouri cinematografice

● ANDREI TARKOVSKI, realizatorul filmului sovietic „Copilăria lui Ivan", va regiza în curînd filmul „Amintiri din februarie". El intenționează de asemenea să scrie o piesă de teatru pentru Teatrul studențesc al universității din Moscova.

● ÎN CURÎND, pe ecranele Republicii Populare Bulgaria va rula noul film artistic „Legenda lui Paisi", care va prezenta viața și activitatea primului luptător pentru renașterea național-culturală a Bulgariei, (secolele XVII-XIX), Paisi Hilendarski.

Filmul a fost turnat după scenariul Nadejdei Dragova și Pîrvan Stefanov, în regia lui Stefan Sirceadiev, autorul filmului „Petre cel isteț".

● PIESA lui F. Durenmatt, „Vizita bătrînei doamne" va fi ecranizată într-o coproducție iugoslavo-americană realizată de regizorul Bernard Wicky. Protagoniștii filmului vor fi actrița Ingrid Bergman și Anthony Quinn.

● UN NOU film polonez se numește „*Între lămuri*" și a fost realizat de regizorul Witold Lesiewicz, după scenariul lui Kazimierz Orlos. Acțiunea filmului se petrece în zilele noastre, într-un sat de pescari.

● DUPĂ succesul filmului „Facerea lumii", care a rulat și pe ecranele noastre, autorii lui, regizorul ceh E. Hofman și caricaturistul francez Jean Effel, după ale cărui desene a fost turnat filmul, lucrează în momentul de față la noul film colorat de lung metraj „*Romanul lui Adam și Eva*".

● PENTRU prima oară, Cuba, Finlanda și Uruguay vor participa la festivalul International al filmului de desen animat care se va desfășura între 6—10 iunie la Annecy (Franța).

● ACTRIȚA italiană Anna Magnani interpretează unul din rolurile principale în filmul regizorului Roberto Rossellini „**Sagapo**". La baza filmului stau evenimente ce s-au petrecut în Grecia, în anii celui de-al doilea război mondial. Alături de Anna Magnani va apărea tînăra actriță Ștefania Sandrelli, comandantul parăzii și a sfetnicului împărătesc, acțiuni menite să-l „dea pe brazdă".

La pregătirea spectacolului păpușarilor craioveni, care se bucură de apreciere maximă a obișnuiților casei — copii îndrăgostiți de minunățile scenei lilipustane — și-au dat concursul pe lîngă artiști mînuitori și pictorul scenograf Eustațiu Gregorian, deținătorul unei medalii de aur decernată cu ocazia festivalului teatrelor de păpuși care a avut loc la București.

Ion BECHERU

de regizorul ceh E. Hofman și caricaturistul francez Jean Effel, după ale cărui desene a fost turnat filmul, lucrează în momentul de față la noul film colorat de lung metraj „*Romanul lui Adam și Eva*".

● PENTRU prima oară, Cuba, Finlanda și Uruguay vor participa la festivalul International al filmului de desen animat care se va desfășura între 6—10 iunie la Annecy (Franța).

● ACTRIȚA italiană Anna Magnani interpretează unul din rolurile principale în filmul regizorului Roberto Rossellini „**Sagapo**". La baza filmului stau evenimente ce s-au petrecut în Grecia, în anii celui de-al doilea război mondial. Alături de Anna Magnani va apărea tînăra actriță Ștefania Sandrelli, cunoscută din filmul „Divort italian".

● BETTE DAVIS, celebra actriță americană va apare din nou pe ecran alături de Catherine Spaak, în filmul regizorului italian Damiano Damiani, „Pliciteasla", ecranizare a romanului scriitorului Alberto Moravia.

● ANUL acesta, între 9 și 15 septembrie, va fi organizat la Deauville (cunoscută stațiune balneară pe coasta normandă), sub egida Federației Aeronautice Internaționale, primul Festival international al filmelor aeronautice. Vor fi reprezentate 65 de țări.

● NOUL *film sovietic* „Cel de-al treilea timp" *evocă evenimentele dramatice din anul 1942. Subiectul ? Într-un oraș sovietic, ocupat vremelnic de hitleriști, o echipă de fotbal, formată din prizonieri de război, susține un meci împotriva unei echipe germane. Cu toată amenințarea de moarte ce planează asupra lor, amenințare ce devine realitate după terminarea partidei, fotbaliști luptă ca să învingă și obțin victoria.*

„Alfabet-împărat" dă de bucluc

În fața scenei miniaturale a Teatrului de păpuși din Craiova profesorul stă de vorbă cu o elevă despre chestiuni la ordinea zilei pentru „linia zero" de clasa I care umplu sala. Fata a scris pe tablă un text cu multe greșeli și pe deasupra citește așa cum scrie...

— Ce notă să-i dăm, copii ?

— Doi... patru... șase, curg propunerile.

Urmează apoi o întrebare suplimentară și răspunsul revelator al elevei : îi plac poveștile dar încă nu s-a străduit să le citească singură. Le citește mamica. Negăsind în scriere și în cifre îndeletniciri utile, ghinionista elevă nu-și dă osteneala să și le însușească.a temeinic. Cam acesta e tiltul prologului lui Horia Davidescu, regizorul spectacolului și directorul teatrului, la piesa „Alfabet-împărat" de Josef și Hana Lankovi a cărei premieră a avut loc zilele acestea. După cum se vede prologul este deopotrivă instructiv pentru copii ca și pentru părinți.

Peripețiile lui Alfabet-împărat provoacă hazul micuților care-i sesizează cu agerime greșeala de neierat. Dorind să-și asigure estetica ireproșabilă a coloanelor de supuși — literele — care urmau să ia parte la o defilare, împăratul hotărăște fără să cugete prea mult să înlăture căciula lui I, punctul lui i, virgulițele lui ț și ș, necum și toate celelalte semne de punctuație pe care le consideră de prisos. Povețele pe care i le dă sfetnicul în legătură cu utilitatea semnelor nu sînt luate în seamă. Cuvintele formate fără semne, cu litere schilodite, capătă alte înțelesuri, care atrag după ele acțiuni corespunzătoare noilor semnificații, din partea generalului Rigla, cunoscutul din filmul „Divort italian".

● BETTE DAVIS, celebra actriță americană va apare din nou pe ecran alături de Catherine Spaak, în filmul regizorului italian Damiano Damiani, „Pliciteasla", ecranizare a romanului scriitorului Alberto Moravia.

● ANUL acesta, între 9 și 15 septembrie, va fi organizat la Deauville (cunoscută stațiune balneară pe coasta normandă), sub egida Federației Aeronautice Internaționale, primul Festival international al filmelor aeronautice. Vor fi reprezentate 65 de țări.

● NOUL *film sovietic* „Cel de-al treilea timp" *evocă evenimentele dramatice din anul 1942. Subiectul ? Într-un oraș sovietic, ocupat vremelnic de hitleriști, o echipă de fotbal, formată din prizonieri de război, susține un meci împotriva unei echipe germane. Cu toată amenințarea de moarte ce planează asupra lor, amenințare ce devine realitate după terminarea partidei, fotbaliști luptă ca să învingă și obțin victoria.*

LA TEATRUL DE STAT DIN GALAȚI

Teatrul de Stat din Galați a prezentat de curînd în București „Umbra", basmul modern al dramaturgului sovietic Evgheniî Șvarț, care dă o nouă și subtilă interpretare eternului conflict dintre bine și rău. Spectatorul zilelor noastre poate descifra cu ușurință în simbolurile piesei forțele răului zilelor noastre, — fascismul și imperialismul — și binele luminos al milioanelor de oameni cinstiți care urăsc și distrug răul. Cu un conținut generos de idei, cu sensuri și simboluri filozofice, piesa ne conduce în regatul umbrei, care, cu forță a răului, declanșează mecanismul acaparării puterii pentru a subjuga apoi omenirea.

Îmbrăcate într-o haină fantastică, întîmplările pieței, petrecute într-un loc și un timp imaginar, cuprind, nu de puține ori, referiri evidente la evenimente cunoscute spectatorului contemporan. Idealurile înalte ale omului, adevărul, cinstea și dragostea de libertate izbindesc, în finalul piesei, „Umbra" își reia locul pe care de veacuri îl ocupă la picioarele omului, iar dragostea curată a Annunziatei învinge.

Regizorul Gh. Iora a realizat un spectacol inteligent și ofensiv, în care se remarcă alături de talentatul actor Mihai Mihail, Gina Patrichi (Annunziata), Ion Niciu, Ion Ulmeni, Haralambie Polizu, Septimiu Pop, Marga Georgescu, Marieta Luca și alții.

L. C.

Marga Georgescu și Mihai Mihail într-o scenă din piesa „Umbra" de Evghenii Șvarț

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„A fost prietenul meu"

Ceea ce impresionează de la început pe spectator este contactul strîns cu viața, autenticitatea lumii pe care o investighează filmul, verosimilitatea tipurilor pe care le surprinde. Și mai este ceva. Este acel ceva care face din film o operă de artă și nu o oglindă seacă, este viața interioară a seceneților care se insinuie la început fără o logică aparentă, pentru a căpăta pe parcurs o pulsație care-l prinde, îl cointeresează și-l cucerește pe spectator. Însoțind copiii care reprezintă nervul acestui film, aparatul de luat vederi pătrunde cu „indiscreție" în apartamentele unor blocuri noi, în uzine și policlinici, pe aeroporturi, peste tot acolo unde conflictul scenariului își plasează acțiunile și eroii. Și din aceste „indiscreții" destul de savant dozate, începi să se închege tipurile unor contemporani ai noștri, dar să se închege cu naturalețe, farmec și consistență.

Un alt pas serios înainte îl reprezintă firescul în interpretare și, pe această linie trebuie remarcat în primul rînd jocul admirabil al lui Ștefan Ciubotărașu, actor de inepuizabile resurse, ca și sobrietatea cu care Nicolae Sireteanu aduce pe ecran chipul unui bătrîn muncitor comunist, de o mare forță și frumusețe morală. Eforturile regiei (Andrei Blaier), ale scenariștilor (D. Carabăț și M. Mohor) precum și ale actorilor s-au conjugat rodnic în a crea eroi de reală vibrație contemporană, eroi pe care, văzîndu-i într-o imagine complexă (la lucru și în cea mai strictă intimitate) îi crezi și îi admiri, la a căror drame participi cu adevărat. Iată de ce trebuie pomeniți alături de cei care asigură succesul filmului pe Ștefan Mihăilescu-Brăila, pe Silviu Stănculescu, precum și cuplul Victor Rebengiuc, Flavia Buref. Trebuie recunoscut însă că dintre toți actorii cel mai bine vorbește în film copilul Silvian Simion, interpret de o mare sensibilitate. Nu e mai puțin adevărat că sarcina actorilor mutari este uneori îngreunată de dialogul pe alocuri suferind de platitudine, de unele situații care, negăsindu-și rezolvări originale, mai poartă pecetea șablonului. Verdictul final asupra filmului îl dau însă spectatorii care vin în număr mare la cinematograf, pe care îi simți în sală amuzîndu-se și suferind la unison cu eroii de pe ecran.

N. BULGĂRE

„DRUMUL SPRE CHEI"

Încercările la care natura vrăjmașă îi supune uneori pe oameni este o sursă inepuizabilă de cercetare psihologică. Nu prin vorbe ci în acțiune capătă relief în succesiunea unor atari evenimente caracterele oamenilor, ideile cărora ei le sînt purtători. Un astfel de portret profund realizat este și cel al lui Rosomaha, un subofițer din marina sovietică. Viața lui îl dăruită unei profesiuni zbuciumate nu este mai puțin calmă nici pe alte planuri. Întîlnirea cu Maria, vechea sa iubire, care i-a crescut un fiu de existența căruia el nu știuse, completează semnificativ datele unei atari biografii. Dar filmul al cărui reușit scenariu aparține lui Victor Konetki iar regia talentatului Gheorghi Danelia, nu pluteșe în în apele line ale descripției melodramatice. Un conflict puternic izbucnește în sufletul acestui om dornic să-și întemeieze o familie la vîrsta lui tîrzienică : în timpul unei furtuni el are de ales între salvarea propriei sale vieți și cea a citorva sute de călători de pe un vas de pasageri.

Un interpret mai uman în fața acestei inumane dezlănțuiri a mării decît Boris Andreev — cu greu s-ar fi putut găsi. Acest actor de o rară popularitate radiază o modestie caldă, o simplitate familiară, autentică a gestului și fizionomiei.

Sorin ROIBU

„Pămîntul îngerilor"

Meritul de seamă al acestei producții majoritare — premiată la Festivalul international de la Mar del Plata (Argentina) — rezidă mai ales în reușita creării unor personaje de autentică culoare locală : Mikloș, văduva Mitrovacz, cersetorul, Imre baci. Cu deosebire felul cum realizatorii îl înfățișează pe acest din urmă personaj reține atenția. Imre baci, care de fapt e un bărbat încă tînăr, e prezentat doar în cîteva secvențe : părăsind închisoarea unde fusese închis pentru convingeri socialiste, revederea cu familia, o plimbare prin bilci, arestarea sa din nou, ucigașul de fi organizat greva chirigiilor unui mizer cartier muncitoresc din Budapesta împotriva proprietarilor speculatori (acțiunea filmului se petrece în anul 1920), prezența la căpătîiul copilului mort... Imre baci nu rostește multe cuvinte — și acele puține vorbe pe care le adresează celor din jur sună atît de obișnuit — dar exemplul vieții lui are adînci semnificații. Mikloș, al cărui tată găsise în bețe „rezolvarea" existenței inapte pe care o orînduire strîmbă îl silea să o ducă, se sfințe atras pe Imre baci, a început dintr-un imbold sentimental, mai tîrziu, conștient de justețea luptei comunistilor, de adînca umanitate a acestora. Procesul acesta de radicalizare a conștiinței, sub influența lui Imre baci, o atrage și pe văduva Mitrovacz care se convinge în modul cel mai firesc, fără artificii inutile, de necesitatea luptei. De aici, autenticitatea personajelor și a situațiilor acestui valoros film al regizorului G. Revesz.

I. DELEANU

„Căpitanii lagunei albastre"

În contextul producțiilor cinematografice despre și pentru copii — și asemenea filme apar cu relativă periodicitate pe ecranele noastre — „Căpitanii lagunei albastre" beneficiază de două atuuri evidente. Mai întîi e vorba de factura trepidantă a subiectului care interesează focul întîmplărilor, dornici să ia parte la aventuri extraordinare, cu o veritabilă acțiune de descoperire și capturare a unei bande de contrabandiști. În al doilea rînd, filmul are drept cadru peisajul incitător și atractiv al litoralului Mării Negre, atît de propice excapadelor îndrăzețe ale micilor eroi, pasionați iubitori ai inotului și vesciuitului, navigatori isteți, puși pe fapte mari.

Nu se poate, văzînd această realizare a studioului din Talta, să nu-ți amintești, cu anumită nostalgie, de emoționanta ecranizare a cărții lui Kataev „O pînză în depărtare". O comparație directă ar fi, bineînțeles, hazardată. Dar punerea în valoare a poeziei, ambianței maritime și descifrarea semnificației primelor contacte ale copiilor cu realitățile mari ale vieții par să-i fi preocupat și pe autorii peliculei de față.

În film, ce-i drept, observațiile asupra universului infantil nu sînt inedite, iar dezvoltarea intrigii se menține în limitele formulei consacrate a acestui gen (gustat de altminteri de o bună parte a spectatorilor, începînd de tineri). În schimb, „Căpitanii lagunei albastre" se remarcă prin acuratețea cu care sînt schițate portretele puștilor (interpretii-copii au fost bine aleși și conduși de regie) și prin nota de umor care punctează relațiile lor cu oamenii mari. E un film nepretențios, antrenant și agreabil, care ne face cunoștință — într-o triplă ipostază — cu un cineast de talent : Arkadi Tolbuzin. El este coautor al scenariului, semnează regia împreună cu A. Kurocikin și interpretează totodată rolul ofițerului Lukianov.

Mircea ANDREI

TURNEE PESTE HOTARE

TEATRUL DE OPERĂ ȘI BALET AL R.P.R. ÎN FRANȚA

După recentul turneu din Italia, Teatrul de Operă și Balet al Republicii Populare Romîne se pregătește în vederea unei noi deplasări peste hotare. Este vorba de apropiatul turneu pe care-l va face la Paris, unde va prezenta spectacole cu „Oedip" de George Enescu, „Cavalerul Rozelor" de Richard Strauss și „Bărbierul din Sevilla" de Rossini, în zilele de 23, 24 și 25 mai.

FILARMONICA DE STAT „GEORGE ENESCU" ÎN AUSTRIA ȘI ITALIA

Filarmonica de Stat „George Enescu" va participa în zilele de 24 și 25 mai, la unul dintre cele mai importante festivaluri internaționale din Europa ce se va desfășura în cadrul „Săptămînilor festive ale Vienei". În sala „Konzerthaus" din Viena, Filarmonica bucureșteană va prezenta un program cu lucrări ale lui Prokofiev, între care „Simfonia clasică", „Concertul pentru vioară și orchestră nr. 2" și „Simfonia a VII-a". Va dirija artistul poporului George Georgescu. Solist al acestui concert va fi artistul emerit, violonistul Ion Voicu. Celălalt concert al Filarmonicii de Stat „George Enescu" va fi dirijat de austriacul Hans Swarowski. Cu acest prilej orchestra noastră va interpreta cel de-al VIII-a de Anton Bruckner.

După concertele de la Viena, Filarmonica bucureșteană va întreprinde un turneu în cîteva din orașele Austriei, la Graz, Linz, Innsbruck, Dornbirn. Vor dirija : artistul poporului George Georgescu și artistul emerit Mircea Basarab.

La 3 și 4 iunie artiștii noștri vor concerta la Roma, în sala Radiotelevizionii Italiene.

S. N.

NE VIZITEAZĂ

Pianista și compozitoarea Tatiana Nikolaeva (U. R. S. S.)

Solistă a Filarmonicii din Moscova, artistă emerită a R.S.F.S.R., talentata pianistă și compozitoare Tatiana Nikolaeva va întreprinde de la 4 mai un turneu în țara noastră, în orașele Arad, Cluj, Timișoara și București. Laureată a concursului internațional din cadrul Festivalului Mondial al Tineretului și Studenților de la Praga și a Festivalului „Bach" de la Leipzig, Tatiana Nikolaeva a efectuat turnee în mai multe țări, între care Suedia, Olanda, Finlanda, Islanda, Argentina, Uruguay, Turcia, Liban, Australia, R.S. Cehoslovacă, R.P. Polonă, R.D. Germană etc. Artista sovietică are un repertoriu bogat și variat, programele sale cuprinzînd piese de Bach, Liszt, Ceaikovski, Beethoven, Chopin, Șostakovici, Stravinski, Ravel etc.

Cîntărețul și compozitorul Charles Aznavour (Franța)

Publicului bucureștean i se oferă în aceste zile posibilitatea de a se întîlni, în sala Palatului R.P. Romîne, cu apreciatul cîntăreț și compozitor francez Charles Aznavour. În concertele sale el va prezenta mai multe lucrări proprii și deopotrivă melodii noi de muzică ușoară franceză. După cum am mai amintit, Charles Aznavour va fi acompaniat de formația sa orchestrală care-l însoțește deosebit în turneele sale. Ea se compune din : Henry Byrs (pian), Pierre Urban (chitară electrică), André Gérard (baterie), Francois Guin (trombon), Pierre Sim (contrabas).

PREMIERĂ LA „ȚĂNDĂRICĂ"

„Țăndărică" și-a invitat zilele acestea spectatorii la o nouă premieră : spectacolul cu piesa „Drumul piperului" (Magellan) de Costel Popovici, pus în scenă de regizorul Ștefan Lenkisch. Povestea călătoriei pline de peripeții a lui Magellan în jurul pămîntului, curajul său, importantele descoperiri geografice realizate, au interesat îndeaproape pe spectatori și, ca de obicei la acest teatru, vocile și păpușile au constituit de asemenea o mare atracție. Vocile personajelor aparțin artiștilor Silvia Chicoș, Ionescu Gion, Mircea Constantinescu, Mihai Fotino, Gheorghe Cozorici, Constantin Rauțchi, Damian Crișmaru, C. Giurgiu etc. Păpușile au fost realizate de Ella Conovici, iar decorurile de Ștefan Hablinski.

AVANCRONICĂ MUZICALĂ

„Festival Prokofiev" dirijat de George Georgescu, artist al poporului. Solist: artistul emerit Ion Voicu

„Festivalul Prokofiev" dirijat la 27—29 aprilie de George Georgescu, artist al poporului, va marca un eveniment deosebit în succesiunea concertelor orchestrei simfonice a Filarmonicii „G. Enescu" și în viața muzicală a Capitalei. Dirijor cu o întinsă și temeinică cultură clasică și romantică, dotat cu acea rară putere emoțională de a da viață marilor capodopere ale simfonismului veacurilor trecute, G. Georgescu a cuprins din tinerețe, în sfera repertoriului său, creațiile de seamă ale celor mai mari compozitori ai secolului XX. Fiind ți datorăm prima audiție în țara noastră a „Simfoniei clasice" de Prokofiev și tot lui cunoașterea primei simfonii a lui Șostakovici, după cum aceluiași șef de orchestră îi revine meritul de a fi înscris pentru prima oară, în programele concertelor simfonice de la noi, numele unor compozitori ca Maurice Ravel, Albert Roussel, Arthur Honegger, Arnold Schönberg, Haciaturian și alții încă mulți. Cu intuiția și puterea de pătrundere a artistului veritabil, primul nostru dirijor a recunoscut încă de acum 3 decenii în Prokofiev una din marile personalități ale muzicii contemporane.

Inovatoru cutezător, Prokofiev (1891—1953) și-a dezvoltat minunata sa creație dramatică, coregrafică, simfonică și pianistică pe terenul solid al clasicismului.

Programul „Festivalului Prokofiev" va începe cu fermecătoarea „Simfonie clasică" compusă între 1916 —1917, în spiritul și stilul simfonismului clasic vienez, mai precis spus, în spiritul artei simfonice a lui Haydn. Prelud alcătuirea ciclului simfonic de la Haydn, Prokofiev introduce în cele 4 părți ale primei sale simfonii — Allegro-Larghetto-Gavota și Molto vivace — pregnante ritmuri și fermecătoare melodii, pe care le investmîntează într-o armonie și o orchestrație transparente. Nu ne aflăm în fața unei parodii muzicale ci a unei reinterpretări a elementelor limbajului simfonic clasic, de pe poziția estetică a unui autentic creator care știe să descopere sub cenușa trecutului, cărbunii veșnic aprinși ai artei adevărate. Explicînd geneza „Simfoniei clasice" care a făcut celebru în întreaga lume, marele compozitor sovietic își exprima convingerea că „Haydn, dacă ar fi trăit în epoca noastră, ar fi folosit același limbaj". O lucidă și lirică evocare a trecutului muzicii, o reactualizare modernă a lumii clasice, aceasta este vesnic tînăra și cuceritoarea „Simfonie clasică".

Într-unul din articolele publicate în ultimii ani ai vieții sale, Prokofiev arăta : „Compozițiile viabile în timpul nostru sînt acelea în care noutățile care pîlc la prima audiție, fiind apoi zepede uitate, ci încările care-și împlinită adînc rădăcinile în creația clasicilor și în cîntecele populare". De la acest principiu de creație ne putem da seama, ascultînd remarcabilul Concert pentru vioară și orchestră, nr. 2, din sol minor, pe care-l vom asculta în interpretarea artistului emerit Ion Voicu, Laureat al Premiului de Stat.

Concertul nr. 2 este alcătuit din 3 părți : Allegro moderato, Andante assai și Allegro ben marcato. De o construcție extrem de echilibrată, concertul cucerește favoarea auditorilor, datorită în primul rînd caracterului extrem de melodios al temelor. Lirismul și umorul fin al primei mișcări, atmosfera de Serenadă a părții mediane și dinamismul susținut al Finalului fac din Concertul în sol minor o piesă concertantă de prim ordin în repertoriul contemporan al viorii. Cu un an înaintea morții sale, S. Prokofiev a compus „Simfonia a VII-a în do diez minor" (op. 131) pe care a dedicat-o tineretului sovietic. Prima audiție a a cestei lucrări, cu care se va încheia „Festivalul Prokofiev" a avut loc la Moscova, la 11 octombrie 1952. În 1954, la un an de la moartea compozitorului, maestrul G. Georgescu, la pupitrul Filarmonicii, a prezentat-o în primă audiție românească.

Cele 4 părți ale ei — Moderato, Allegretto, Andante expressivo și Vivace — sînt străbătute de o nesecată sevă melodică. Orchestrația este tot timpul subordonată melodiei, armoniei și claritătii polifonice. Transparența ei dă relief sculptural unor teme, subliniază grația zveltă și puritatea botticelliană a altora, valorifică bogatul unor intonații proprii cîntecului popular rus. Dacă în prima parte Prokofiev ne apare ca un adevărat maestru al „melodiei înghirlandate", cum îl denumea criticul sovietic de artă Lunacearski, în partea a II-a el valorifică neașteptat său dar de a evoca prin sunet culoarul instrumental atmosfera vibrantă a unei săli de bal, dominată de ritmul și ritualul grațios al valsului. După efuziunile lirice ale părții a treia, Finalul ne poartă pe terenul umorului, pe alocuri sarcastic, specific lui Prokofiev. Simfonia a VII-a lasă în sufletul ascultătorului atent, imaginea amplă și vie a unei opere de artă plină de frumusețe, de noblețe a gîndirii și de caldă poezie.

V. CRISTIAN

CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA

Teatrul Tineretului: „Chirița în provincie" de V. Alecsandri

Reîntoarcerea Chiriței pe scenele bucureștene, pe care n-a mai călcat, dacă nu mă înșel, de acum vreo opt ani, cînd a fost invitată de către Teatrul Muncitoresc C.F.R., e binevenită. Epoca burgheziei victorioase a transformat-o pe Chirița în eroină nevinovat-ciala și locală, îngăduindu-i să iasă din paginile manualelor, scrise, din an în paște, pentru o clipă de curioziate ironică. La ieșirea Chiriței din circulație au contribuit multe cauze legate de evoluția culturii burgheze și a conținutului, de dificultatea, izvorîtă din tendința interpretării în travesti a rolului pus inițial de Matei Millo pînă la Mihalache Gheorghiu, eroina purtînd istmului burghezo-moșieresc, reprezentantă anticipativă dar cuprinzătoare a sintezei morale a monstruoasei coalități, s-a înfățișat publicului sub înfățișarea fizică grotească a unei false femei, a unui monstru ale cărui trăsături mult străvechi s-ar putea descoperi în creația folclorică. În orice caz, bărbatul deghizat în femeie este de un efect comic irezistibil, iar cînd deghizarea urmărește un înțeles satiric, efectul devine, prin el însuși, zdrobitor. Poporul a simțit aceasta și a gustat întotdeauna rezultatul simplu și masiv condamnator al femeii — nefemeie, pe al cărei obraz se văd urmele proaspete ale briciului. Interpretarea în travesti a Chiriței, fie că a fost ideea lui Alecsandri, fie că a fost a primilor interpreți, s-a dovedit de mare intuiție comică și a servit din plin talentului realist și popular satirice ale operei. De această intenție a autorului sau de această tradiție a scenei se leagă însă dificultăți serioase, căci un bun interpret, un interpret reprezentativ al Chiriței — capabil să redea toată sucu lența populară a travestismului, odată cu toate calitățile de creație cultă ale rolului, nu se întîlnește la tot pasul și nu apare în fiecare zi. El apare cu atît mai rar, cu cît concepția culturală a epocii și mentalitatea dominantă a teatrului se îndepărtează de linia tradițional-realistă, și dispretuiește cu morgă decadent-estetizantă bunurile patrimoniului clasic, de forță critică și valoare populară. Astfel, s-a întîmplat timp de multe zeci de ani în timpul burgheziei, cînd, chiar în rarele ocazii cînd opera a fost reprezentată, rolul principal, fie în ipostura „la Iași", fie în ipostura „în provincie", a căzut în sarcina interpretelor feminine. Acestea, s-au ales, în general, dintre cele mai strălucite actrițe ale noastre și creațiile lor au fost mai totdeauna admirabile. Totuși, Chirița parcă n-a mai fost Chirița...

Nu e cazul să mai insistăm asupra continuității de idei al acestei piese, care, împreună cu geamăna sa „Chirița la Iași", constituie, în termenii cei mai simpli și apropape naivi ai prototipului european al epocii, o șarjă cu caracter foarte precis și specific, avînd drept țintă demascarea și condamnarea unor manifestări a căror dezvoltare violentă și vertiginoasă avea să constituie temelia morală a Rominiei moderne, burghezo-moșierești, de la începuturile pînă la sfîrșitul ei. Setea de parvenire a Chiriței nu este numai mondenă, ambițiile ei nefiind numai ale unei femei avute care vrea promovare și salt în sînul protipendadei.

Chirița e un monstru, e un fel de Catavencu, indiferent de faptul că ifosul său este ciocoiesc, în timp ce al acestuia este demagogic. Chirița încarnează toate trăsăturile clasei sale, prelufină și ambițiile bărbătilor. E o fiară dezlănțuită la prag de epocă nouă, amuțind și mai cumplite umaite pe sărmana poporului, și în dezlănțuirea sa fără frîu nu va putea fi intim dată decît cu biciul, pe care Leonas îl administrează în mod simbolic în actul al doilea.

Nu există, deci, limită în demascarea acestei ființe simbolice, și pentrucă autorul a ales calea farsei satirice, nu știu pus nici o limită în zugrăvirea ei grotească. Grotesc cel mai accentuat, sforțile cele mai groase și mai vizibile în crearea situațiilor în care se demască aceasta nu strică absolut nimic din structura operei. Nu aci apar punctele ei slabe, ci în direcția felului în care Alecsandri, tributar el însuși unor amite concepții și tendințe contradictorii, a creionat chipul tînărului Leonaș și a fixat rolul și perspectiva socială și morală a acțiunii sale.

Această, însă, e puțin în contextul unui mare portret satiric cum este, în fond, dublu operă în care Chirița joacă nu numai rolul principal ci rolul strivitor dominant, și observată în această perspectivă, trebuie spus că farsa, în vîrstă astăzi de una sută unsprezece ani, este încă vioaie, amuzantă și se asculță cu plăcere. La această menținere, e indispensabil s-o recunoaștem și muzica lui Flechtenmacher, care, în această colaborare s-a dovedit egalul în talent al lui Alecsandri. Executată la spectacol în forma ei cea mai originală, partitura a contribuit în modul cel mai decisiv la succesul real al spectacolului.

Spectacolul este foarte plăcut, amuzant, cu o formă adecuată la spiritul de farsă, dar fără exagerările pe linie de „gag" în care se complac unii regizori. Regizorul spectacolului este Sanda Manu. Nu am a-i reproșa nimic. Intrucît într-o lumină egală, și fără stridență de soluții, spectacolul a construit și realizat portretul monstrului grotesc care este Chirița și a pus chiar accente bine venite pe aumite trăsături mai puțin vizibile, dar nu mai puțin importante. Totuși, în conducerea cuplului Leonas-Luluța, s-au văzît frecvente contradicții și șovăieli, atît în ceea ce privește concepția personajelor cît și stilul de joc al interpretilor.

Interpretul Chiriței și dacă nu mă înșel, primul interpret de trupă bucureșteană de multi ani încoace (în șoaptă fie zis, am impresia că e moldovean), a fost Arcadie Donos. Acesta, servit de mijloace fizice, inclusiv cele vocale, foarte potrivite pentru rol, a realizat o creație demnă de laudă pentru modalitatea în care a pus în plină lumină chipul Chiriței, prin minuțiozitatea și unitatea compoziției, și prin numeroase momente de explozie comică grotescă, de rară și originală inspirație. Restul distribuției, dacă nu a avut roluri de aceeași înălțime, s-a situat, apropape fără excepție, la aceeași înălțime a interpretării. Am să încep cu Jean Teodorescu, care în rolul prostălăului Guliță, fiul Chiriței, a dat viață unui adevărat „gogoloi". Prin în toate situațiile hilariante în care îl pun ambițiile materne și propria sa neajutorare, de un haz nespus. Voi continua cu Tudorel Popa, care în rolul uniform, apropape monoton, al perceptorului francez, monsieur Șarl, a făcut o compoziție echilibrată, dînd dovadă de imaginație plină de gust. Remarcabil a fost, de asemenea, Alex. Lungu, care a dat rolului argatului Ion multă forță simbolică și individualizare sigură și savuroasă. Gh. Cîmă a fost cu totul onorabil, sub înfățișarea lui Bîrzoi, lăsînd însă mult loc pentru mai mult. Neofita Pătrașcu, în rolul, la drept vorbind abia schițat, al Saftei, nu a trecut de schița vagă și timidă. Rămîne cuplul roșurilor imediat următoare rolului principal, Luluța-Leonas, interpretat de Jeana Corea-Florin Vasilu. Să spunem de la început că ambii interpreți s-au acțiat admirabil de roluriile respective, valoarea rolului lor crescînd însă de îndată ce depășesc stadiul de cuplu.

Radu POPESCU

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

IMAGINI DE LA MAREA DEMONSTRAȚIE DE 1 MAI

Aspecte de la marea demonstrație a oamenilor muncii din Capitală cu prilejul zilei de 1 Mai

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Magazin

ANUL VII — Nr 291 • Sîmbătă 4 mai 1963 • 8 pagini — 1.50 lei

Din sumar:

COVORUL FERMECAT?
Astronava antigravitațională și perspectivele ei

„PORTOCALELE"
POVESTIRE DE W. SAROYAN

PENTATLONISTUL MIRCEA ȘEPTILICI...

VA POVESTIM FILMUL
„CABOTINUL"

CU LAURENCE OLIVIER

DESCOPERIREA CELEI MAI VECHI LOCUINȚE SLAVE DIN ȚARA NOASTRĂ

Interesante mărturii pentru înțelegerea procesului istoric al formării limbii și poporului romîn

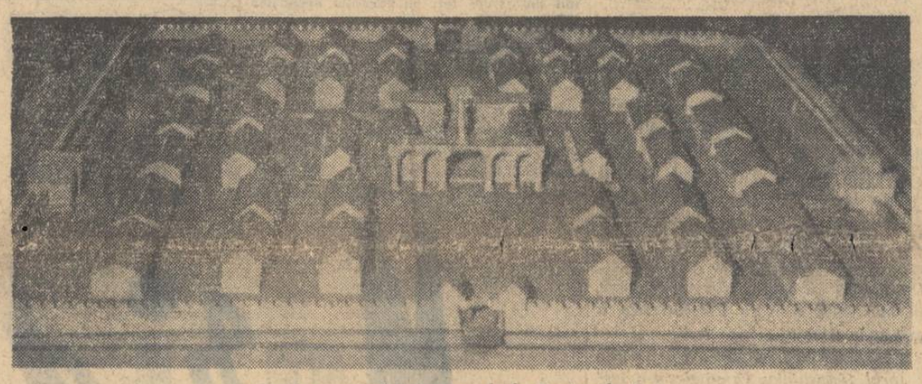

Macheta castrului roman de la Drajna de Sus.

Din Ploiești, regiune unde s-au găsit vestitele „Cloșca cu puii de aur", coiful de la Poiana și pumnalul de aur de la Perșinari, tezaure deosebit de valoroase, vechi de mii de ani, aflăm acum că cercetările inițiate de Comisia pentru studiul formării limbii și poporului romîn a Academiei R.P.R., împreună cu specialiști ai Institutului de arheologie și ai Muzeului regional de istorie, au dus la importante descoperiri. Deși axate în principal pe căutarea prețioaselor dovezi ale prezenței populației băștinașe în secolele V—VII e.n. în spațiul carpato-dunărean, cercetările au dat la iveală și alte urme de așezări omenești mai vechi și mai noi, care prezintă de asemenea interes pentru istoria patriei noastre.

Pantofi placați cu argint și împodobiți cu... clopoței.

Pe urmele străvechilor triburi din neolitic

Prezența culturii triburilor Criș în Muntenia, triburi care au locuit aici cu mii de ani înainte, era pînă acum admisă numai axiomatic. Descoperirile făcute în urma săpăturilor de la Fîntînele, Ceptura, Drăgănești, Gherășeni și Tîrgșor, localități care jalonează spațiul dintre Buzău și Ploiești, confirmă acum această teză.

Cu adevărat surprinzătoare a fost însă găsirea în acest interval a două culturi neolitice care au jucat un rol deosebit în formarea altor culturi străvechi: cultura ceramicii liniare cu note muzicale — găsită în satul Ghinoaica din raionul Mizil, unde s-a dat peste fragmente de vase împodobite cu astfel de ornamente — și cul-

Simion SĂVEANU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

O sobă turcească și vestitele narghilele cu ciubuce.

O parte dintr-un tezaur de argint descoperit.

DE 1 MAI

Din peisajul multicolor de 1 Mai,
din florile pornite în celesta paradă
din crengile — grafice de aur urcînd în soare —
am decupat, în chenar de steaguri purpurii,
scînteietoare,
un fragment din simfonia
nemărginitei bucurii,
imagine din fluviul de oameni,
un tată, un copil și-un balon roșu,
călătorind alături pe stradă!

Un tată, un copil, un balon roșu ca un steag
și speranța trecînd al inimilor prag!

Un tată, un copil, un balon roșu de jar,
vorbeau despre pacea evului proletar!

Un tată, un copil și balonul purpuriu
păreau un fragment, un amănunt
dintr-un monument imens
și copleșitor de viu...

Tatăl își purta copilul pe umeri,
iar fiul, mai sus, balonul în zare,
toți trei uniți de același zîmbet
desprins din monumentul festiv
al zilei de-ntîi Mai
și-al fericirii — biruitoare!

Nicolae TĂUTU

A FOST OASPETELE NOSTRU

ALEXANDRU MOISSI

de acad. Victor Eftimiu

Douăzeci și cinci de ani au trecut de cînd, cu plăminii sfîrtecați, s-a stins din viață în Elveția, unde se refugiase de prigoana naziștilor, marele actor german, Alexandru Moissi, pe care în 1921, 1929, 1932 l-au aplaudat și bucureștenii în „Hamlet" și „Cadavrul viu".

Alexandru Moissi a interpretat felurite roluri, dar a rămas în amintiri cu trei: Hamlet, Fedia Protasov din „Cadavrul viu" al lui Tolstoi și „Jedermann", din feeria lui Hugo von Hofmannsthal.

Ca și poeții, actorii trăiesc prin cîteva creații reprezentative, în marginea cărora roiesc altele, mai puțin prestigioase.

Ajung și trei! Cine se poate lăuda cu trei opere incontestabile?

Alexandru Moissi nu era un om înalt, puternic... Dimpotrivă. Era firav, chinuit mereu de șubrezenia plăminilor. El cucerea publicul prin lirismul, prin poezia pe care o aducea, prin arta cu care înnobila orice personaj înfățișat. Jucînd pe bufonul din „Regele Lear", Alexandru Moissi a ieșit din făgașul convențional. N-a mai fost nebunul clasic, măscăriciul menit să amuze curtea regală. Inspirîndu-se de o replică din piesă: „De cînd a plecat domnița Cordelia, bufonul tot tînjește", el a făcut din bietul caraghios un îndrăgostit de fiica cea mai mică a regelui. Și astfel, rolul bufonului a fost înfășurat într-un zaimf de reverie și de melancolie, care trecea prin tot spectacolul și-l domina.

...Alexandru Moissi avea ochii mari, negri, fascinatori, o voce caldă, armonioasă, de a cărei vrajă erau cuprinși toți ascultătorii... El dădea limbii germane o sonoritate, o muzicalitate mediteraneană, pe care o aducea de la țărmurile însorite ale Adriaticei. Fiecare artist poartă-n el și răsfrînge nostalgia patriei.

Tot așa, marele tragedian Eduard de Max, moldovean de origine, a dat limbii franceze o modulațiune de doină, inflexțiuni depărtate și cuceritoare, vibrația, poezia plaiurilor natale.

Și era atît de mare farmecul acestor doi străini, de Max și Alexandru Moissi, încît actorii tineri și elevii de conservator le imitau accentul „exotic", invăluitor, obsedant.

Ceea ce a însemnat de Max pentru

• *(Continuare în pag 3-a)*

• PE MERIDIANELE GLOBULUI • PE MERIDIANELE GLOBULUI •

15 ZILE PRINTRE PRIETENII CUBANEZI

Însemnări de călătorie de IOLANDA BALAȘ

recordmană mondială de atletism

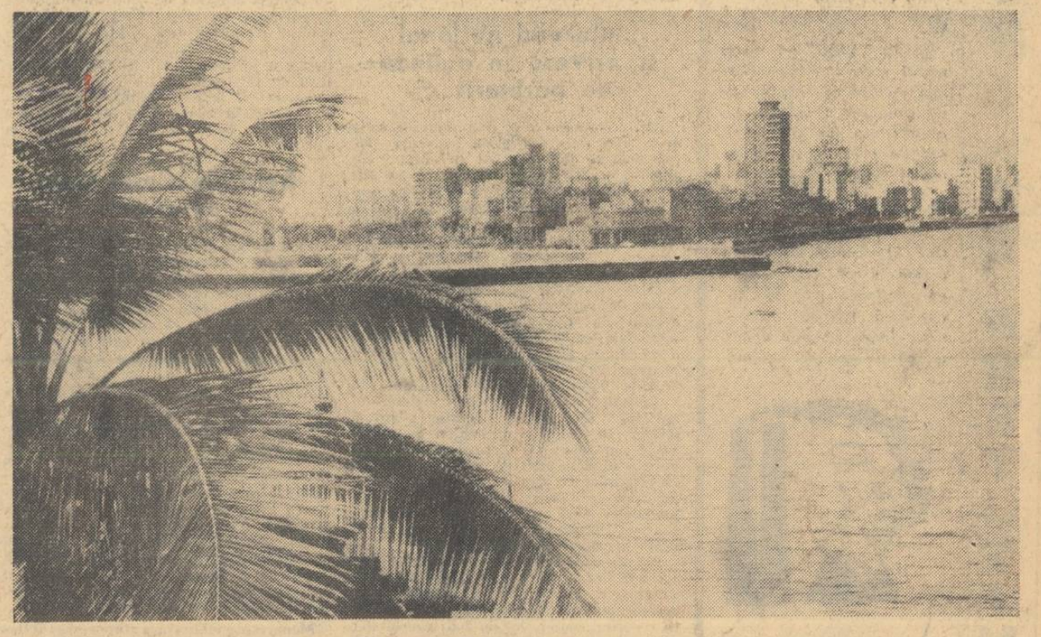

Vedere din Havana, capitala Cubei

La 3 aprilie, cînd termometrul aeroportului Băneasa arăta minus un grad, m-am urcat în avion împreună cu prietena mea, maestra sportului Maria Diți-Diaconescu.. Eram emoționate. Părăseam pentru prima oară Europa dinspre vest pentru a zbura „în premieră" deasupra Atlanticului, spre Cuba.

...După escala de o zi petrecută la Praga, la 4 aprilie am plecat spre Irlanda. Spre seară, la șapte și jumătate, ne-am îmbarcat pe aerodromul irlandez din Shannon, pentru traversarea Atlanticului. După mai puțin de o jumătate de oră am zărit în penumbra înserării malul Atlanticului. Impresie copleșitoare. Un fel de cufundare în infinit. Iar cînd stewardesa ne-a explicat meticulos și rece tehnica montării colacului de salvare în caz de... nevoie, senzația de izolare ne-a cuprins și mai mult.

Am înaintat timp de șapte ore, o dată cu globul. Așa se face că în momentul în care ceasul de pe aerodromul orașului canadian Gander arăta orele 22,30, deci numai trei ore în plus față de Shannon, noi zburasem de fapte șapte ore, iar în vremea asta, acasă, la București sirenele fabricilor anunțau că primul schimb al zilei de 5 aprilie intra în lucru.

La Gander ne-au întîmpinat zăpada, viscolul și o temperatură de minus 10 grade. În țara „frunzei de paltin", paralelele nu țineau seama de faptul că ne mai despărțeau doar două meridiane de Havana.

La miezul nopții am pornit din nou la drum, de-a lungul coastei răsăritene a Statelor Unite. Avion cubanez, piloți cubanezi și vreo treizeci de călători cu-

• (Continuare în pag. 2-a)

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

ÎN R. P. POLONĂ *a fost realizat un aparat cu tranzistori care vine în ajutorul suflerilor. Este vorba de un receptor miniatural, pe care actorul îl poartă pe după*

ureche, antena minusculă fiind adăpostită în perucă. În felul acesta, actorul se poate deplasa liber pe scenă, fără să manifeste tendința de a nu se îndepărta prea mult de cușca sufleurului.

●

PE INSULA *Santa Rosa, situată în largul coastei Californiei, au fost descoperite oseminte umane care datează de zece mii de ani. După precizarea directorului secției de geologie și antropologie a Muzeului de istorie naturală din Santa Barbara (California), în emisfera occidentală nu există decît un singur caz de descoperire a unor oseminte mai vechi. Recenta descoperire confirmă ipoteza că populația continentului Americii este anterioară erei neoliticului.*

●

PRIMELE *cursuri de dactilografie pentru femei au fost organizate la New York, în 1881. Ele au fost primite cu ostilitate de organizațiile feminine ame-*

ricane din acea vreme. Se considera pe atunci, că dactilografia este o îndeletnicire exclusiv bărbătească și că femeile nu dispun de forța fizică și nici de cea intelectuală necesare acestei munci.

●

SECȚIA *de medicină orientală a Institutului de medicină experimentală din R.S.S. Uzbekă lucrează la întocmirea unui dicționar al denumirilor plantelor medicinale, întrebuințate de medicii din evul mediu. Cu ajutorul acestuia se va putea afla ce denumire a purtat medicamentul acum o mie sau o mie cinci sute de ani în limbile arabă, persană, latină, rusă și uzbekă. Dicționarul — primul de acest fel în istoria medicinei — va cuprinde peste 2.000 de denumiri.*

●

GREUTATEA meteoriților ce cad anual pe Pămînt, este de 30 milioane tone. O cifră impresionantă. Interesant este faptul că pînă nu de mult se considera că

greutatea meteoriților ce cad pe Pămînt nu depășește o mie de tone pe an. Sateliții artificiali ai Pămîntului au ajutat știința să stabilească cifra reală.

●

JULES VERNE *a fost nu numai autorul cunoscutelor sale romane de aventuri și de anticipare științifică. El a scris mai bine de patru mii de ghicitori și șarade, rod al nopților de insomnie.*

●

ÎN REGIUNEA *Ruhr (R.F.G.) coșurile înalte slobozesc anual 5,1 milioane tone fum și praf. Aici locuiesc 5 milioane de oameni. Înseamnă, prin urmare, că pe cap de locuitor,*

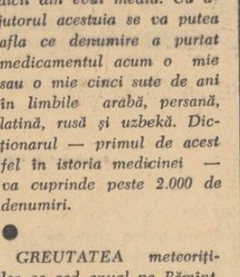

adică pe o pereche de plămîni, revine anual o tonă de praf. În ce privește bolile pulmonare, Ruhr deține o supremație tragică în lume, iar medicii, spre deosebire de confrații lor din alte țări, nu pot sfătui pe pacienții lor decît „să iasă cît mai puțin la aer".

15 zile printre prietenii cubanezi

Iolanda Balaș în mijlocul tinerilor atleți cubani. A doua din stînga, în picioare : Maria Diaconescu

(Urmare din pag. 1)

banezi care reveneau în patrie după o lungă călătorie în Europa.

La orele 7 dimineața, în clipa în care roțile avionului au atins pămîntul, toți cubanezii din avion au început să aplaude și să scandeze „Cu-ba, Cu-ba!" A fost o impresionantă explozie de entuziasm. Oamenii se aflau din nou pe pămîntul patriei.

Pe pista aerodromului Jose Marty se afla în întîmpinarea noastră un grup de oameni cu flori și steguleț, care ne-au înconjurat cu o căldură realmente... tropicală. Printre cei prezenți : Hilda Hadry, săritoare în înălțime, vestitul sprinter, Figuerola, „hurdlerul" Betancourt și Berta Diaz (0,7 pe 80 m garduri!). În ziarul „Revolucion" pe care mi l-a întins Figuerola, am citit un titlu pe prima pagină : „Iolanda Balaș, prima recordmană mondială care ne vizitează

Iolanda Balaș și Maria Diaconescu la Havana

țara". Și lămurirea verbală de rigoare : „Iuri Vlasov a fost primul recordman".

La hotelul „Havana liberă" am primit o cameră la etajul 17, cu vedere spre Marea Caraibelor. Eram tare obosite (la București era 2 noaptea) dar ne-am străduit să nu dormim. Așa am început acomodarea.

Chiar în după-amiaza aceea ne-am dus pe Tropicana, stadion foarte frumos, cu 40 000 de locuri. Am nimerit în plin. Atleții cubani se pregăteau pentru jocurile pan-americane. Vizita noastră a stîrnit un mare interes. Ne-au înconjurat mulți antrenori și chiar profesori de educație fizică de la școlile elementare din Havana, care au notat cu o admirabilă tenacitate tot programul de antrenament și absolut toate exercițiile speciale.

Tinerii cubani sînt foarte bine dotați fizicește. Am văzut o elevă de 13 ani sărind 1,35 în înălțime, deși mi s-a spus, și era evident, că venise pentru prima oară pe stadion. Am văzut cîteva eleve de aceeași vîrstă sărind 4,50 m în lungime. Am văzut o fată alergînd 2,27 pe 800 m după numai o lună de antrenament.

Ceea ce impresionează în mod special este marea îndeminare naturală și uimitoarea receptivitate la însușirea mișcărilor pe care le văd. Reacționează ca o hîrtie fotografică, perfect tratată..

Încă un exemplu. După un an de atletism, aruncătorul de ciocan Samuelson a aruncat recent 58,80 m. Interesul tinerilor cubani față de atletism este atît de mare, încît ne-au bombardat fără întrerupere cu întrebări de tot felul. Au mers pînă acolo încît s-au interesat și de rolul bentițelor colorate de pe pantofii de atletism.

Luiz Cambo, vicepreședintele INDER-ului (Institutul național de educație fizică și recreiere) ne spunea că sportul cuban „va încerca marea cu degetul" la Tokio și va lansa atacul la olimpiada următoare. Judecînd după elanul și mai ales perseverența sportivilor cubani, lucrul pare pe deplin realizabil. La jocurile pan-americane, scrimeura Mirella Rodriguez, cu care ne-am întîlnit la Havana și care și-a exprimat sentimentele de recunoștință față de Olga Szabo, „de la care a învățat mult" în lunile petrecute în iarna asta la București, a cîștigat proba de floretă.

La Havana am fost cuprinse amîndouă de vîrtejul pasiunii pentru sport a cubanilor și „ne-am depășit copios norma", participînd la 20 de antrenamente în zece zile.

...Într-o zi, pe stadionul Tropicana s-a apropiat de noi un bărbat de vreo cincizeci de ani și și-a exprimat satisfacția că întîlnește sportivi romîni.

— Eu am jucat fotbal în echipa națională a Cubei, împotriva Romîniei, la Toulouse, în 1938, ne-a spus el. Îmi aduc aminte de Baratki și Bogdan.

Și-apoi către un tînăr, care luftase chiar în clipa aceea :

— Alo, Henrique, pe vremea mea pentru un luft ca ăsta antrenorul îmi spunea „imbecilo" și mă alunga la vestiar. Vezi ce faci, că prea v-a luat-o base-ball-ul înainte. Duceți fotbalul de ripă!

Într-adevăr, base-ball-ul este sportul cel mai popular. Seamănă mult cu oina, dar parcă e ceva mai rapid. Am asistat la finala campionatului cuban, care a opus echipele Industriales și Orientales. Un stadion arhiplin a izbucnit în urale în momentul în care Fidel Castro a apărut în tribună...

★

Jocul Industriales Orientales s-a terminat cu victoria primei echipe. În tribună mi s-a spus că „Fidel e susporterul lui Orientales". Fidel Castro, pe cremuri unul din cei mai buni jucători de base-ball din Cuba, e nelipsit de la marile întreceri sportive.

După terminarea jocului am coborît treptele tribunei, spre una din încăperile complexului Tropicana.

(Continuare în numărul viitor)

AFACEREA „F. 104. G."

De cîteva săptămîni în Belgia a izbucnit un nou scandal în legătură cu felul în care se desfășoară politica economică a cursei înarmărilor din cadrul N.A.T.O. Scandalul este urmarea unei afaceri încheiată cu trei ani în urmă. Atunci, autoritățile militare belgiene au avut de ales între achiziționarea unui avion de vînătoare de tip american — „F. 104. G. Starfighter" — și a unuia de tip francez — „Mirage". S-a optat pentru aparatul american sub pretextul că acesta va putea fi construit în comun împreună cu Olanda și Germania occidentală ; din aceasta, se spunea, industria belgiană nu va avea decît de cîștigat. În tot acest timp s-a discutat asupra faptului că avionul nu ar avea chiar toate calitățile promise. Dat fiind însă faptul că o serie de cercuri economice profitau în mod serios de pe urma comenzilor primite s-a continuat totuși cu programul construirii acestuia.

Primele avioane au fost remise într-o bună zi autorităților militare belgiene. Ele nici n-au fost preluate și un mare scandal a izbucnit în urma unui articol apărut în ziarul american „New York Times". Ziarul a pus la îndoială utilitatea operațională a acestui avion. El nu s-a referit la calitățile lui propriu-zise, ci a pus în discuție doar sistemul tehnic de deservire de pe sol a avionului. Acest avion — s-a afirmat — nu ar putea în nici un fel să-și îndeplinească misiunile defensive fără existența sistemului de ghidaj de pe sol, cunoscut sub numele de „Nadge". Sistemul „Nadge" ar fi trebuit să fie construit de către Germania occidentală, Belgia, Olanda și Italia. Statele Unite se angajaseră să contribuie cu o treime din prețul de cost al instalației, evaluat inițial la 300 milioane dolari. Iată însă că în planurile pentru construirea sistemului „Nadge" ar fi intervenit asemenea dificultăți, încît costul final al lui a fost apreciat ca fiind de trei ori mai mare decît cel stabilit inițial. După cum a anunțat „New York Times", nici nu se pune chestiunea ca Statele Unite să mai finanțeze acest plan în noile condiții, iar „ceilalți parteneri atlantici vor fi în imposibilitate de a plăti diferența".

Suspendîndu-se deci finanțarea acestui sistem de ghidaj, avionul și-a pierdut orice calitate, întrucît nu mai putea fi condus de pe sol asupra țintelor propuse spre distrugere.

Luînd atitudine împotriva articolului apărut în ziarul american, generalul Henry, șeful statului major al forțelor aeriene belgiene, a căutat să demonstreze că avionul ar mai putea fi utilizat dacă s-ar construi un sistem de înlocuire a aparatajului anterior proiectat, sistem care ar costa aproximativ 200 milioane de franci belgieni. Potrivit spuselor generalului, cam de trei ani se discută în cadrul N.A.T.O. această problemă și s-ar fi ajuns la un plan de compromis care ar fi fost acceptat de către toate părțile interesate. Aici trebuie făcută însă o precizare : planul a fost primit de către toți cu excepția cercurilor militare americane. Statele Unite ar fi notificat partenerilor din N.A.T.O., încă la sfîrșitul anului trecut, noua lor evaluare a prețului de cost al sistemului de conducere de pe sol a avionului. Cercurile militare belgiene afirmă însă că nu au încredere în noua evaluare întrucît aceasta nu a fost făcută în cadrul N.A.T.O. ci numai de către S.U.A. Generalul Henry a declarat că „cercurile atlantice" nu sînt încă în măsură să determine exactitatea calculelor făcute de către cercurile interesate americane.

Ce se ascunde în spatele acestor declarații și contradeclarații ? Diverși specialiști militari americani au afirmat în vremea din urmă că sistemul de apărare pasivă al Europei occidentale lasă foarte mult de dorit, că el este foarte vulnerabil. După cum anunță unele ziare din Occident, Pentagonul ar fi declarat că oricare vor fi planurile pe care le va adopta pînă la sfîrșit Consiliul N.A.T.O. ele vor fi acceptate de către partea americană. S-a mai afirmat chiar că S.U.A. vor participa cu 30,8 la sută la cheltuielile necesare. Abia aici intervin însă unii factori asupra cărora nu se înțeleg statele participante la N.A.T.O. Cercurile americane financiare consideră că este preferabil să se încredințeze comenzile unor firme particulare și nu unui organism internațional. Or, după cum se pare, statele vesteuropene interesate în construirea acestui sistem ar prefera ca socotelile și construcția să fie încredințate unui organism internațional în care Statele Unite nu ar mai avea un cuvînt hotărîtor. Dacă s-ar ajunge la o asemenea formulă ar fi evident că o serie de firme din Europa occidentală s-ar asocia de o asemenea manieră care să excludă orice participare americană. Monopolurile americane nu ar putea fi dispuse, după cum este evident, să înghită o asemenea pilulă amară. De aceea cercurile oficiale americane au declarat că nu întrevăd posibilitatea ca S.U.A. să finanțeze elaborarea noului sistem. Declarația a fost făcută în scopul evident de a forța mîna partenerilor europeni întrucît aceștia nu ar avea posibilitatea să suporte singuri costul proiectului. Statele Unite ar fi dispuse însă să participe la construirea noului sistem „Nadge" cu două condiții : acceptarea ultimelor evaluări americane, superioare de trei ori prețului inițial și participarea corespunzătoare a firmelor americane la lucrări.

După cum se vede, scandalul izbucnit în jurul avionului „F.104.G." și controversa în legătură cu prețul de cost al sistemului „Nadge" fac parte, în fond, din războiul economic dus între Statele Unite și partenerii lor vest-europeni din cadrul N.A.T.O. El reamintește cazul anterior cînd Statele Unite au blocat planurile engleze de construire a unei forțe de rachete pentru a băga pe gîtul Angliei alte proiecte mai costisitoare. Nici atunci și nici acum esența disputei nu a fost în legătură directă cu prețul de cost. Pînă la sfîrșit, cercurile conducătoare vest-europene vor cădea de acord cu umflarea bugetelor militare întrucît aceasta se va face în detrimentul milioanelor de oameni ai muncii. Contradicția este legată de împărțirea beneficiilor. În momentul în care monopolurile vest-europene vor vedea că pot obține profituri mai mari de pe urma construirii sistemului propus de S.U.A., la un preț triplu celui vechi, chiar în condițiile participării la lucrări a firmelor americane, ele vor abandona proiectele mai ieftine care ar fi putut fi elaborate numai de către ele dar care le-ar fi adus profituri globale mai mici. „Grija" cercurilor conducătoare vest-europene pentru un proiect mai ieftin va lua sfîrșit în momentul cînd jefuirea contribuabililor se va dovedi mai rentabilă cu ajutorul formulelor propuse de cercurile monopoliste americane.

Curba profiturilor este invers proporțională cu curba „patriotismului" și „independenței" cercurilor monopoliste vest-europene.

Eugen PHOEBUS

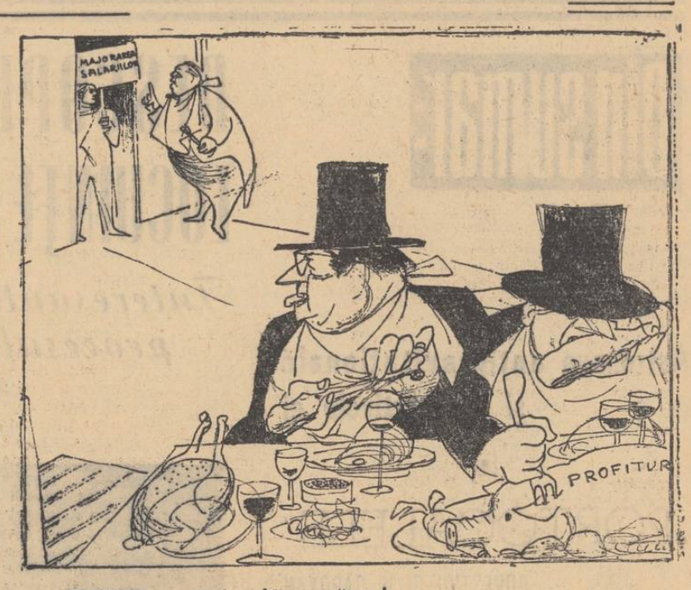

ERHARD — ...mai multă cumpătare !
(din apelul ministrului economiei R.F.G. către sindicate)
desen de Cik DAMADIAN

Meridiane

Cum arată „libertatea" presei în Statele Unite

Interesantele dezvăluiri ale unui „veteran" al presei americane

Comentatorul ziarului „New York Times" Arthur Krock, publicist cu practică îndelungată în presa americană și bun cunoscător al acesteia, publică în revista „Fortune" un amplu articol în care dezvăluie cum se face „manevrarea știrilor" de către actualul guvern al Statelor Unite.

Articolul lui Krock, mai cu seamă bogăția faptelor citate, demonstrează prin exemple concrete inconsistența perorațiilor despre pretinsa „libertate" a presei americane și arată în ce largă măsură aceasta e dirijată de către autoritățile guvernamentale și adesea de președinte, personal, cu scopul deformării realităților în sensul dorit de ele și de cercurile monopoliste care se află în spatele lor.

Autorul subliniază că o asemenea practică nu constituie un fapt nou în istoria S.U.A., că presa Statelor Unite n-a fost niciodată „liberă" cum îi place să afirme propagandei americane.

„Interesul național îl privesc în oglinda de bărbierit..."

„Au fost puțini acei președinți — *scrie el* — care nu și-au folosit influența lor personală și mijloacele de publicitate ale guvernului, pe măsură ce acestea au fost perfecționate, extinse și specializate, spre a transforma știrile în canale care să le irige cel mai bine «pășunile» lor politice".

Se știe că atunci cînd trebuiau să admită că recurg la deformarea realității — ceea ce ele denumesc „manevrarea știrilor" — cercurile conducătoare americane invocă „interesul național", „interesele securității S.U.A." etc., care ar fi, chipurile, periclitate dacă opinia publică ar afla adevărul despre fapte. Dar iată care este în această privință părerea lui Krock.

„Este normal pentru un președinte să se considere drept încarnarea «interesului național». Or, fiindcă majoritatea președinților au fost oameni politici de profesie, e normal ca ei să tragă concluzia că orice prejudiciu adus lor sau partidului lor (și cercurilor pe care le reprezintă — n.n.) pe calea publicării știrilor constituie un prejudiciu adus acestui «interes național». Căci nu-l privesc ei, oare, în fiecare dimineață în oglinda de bărbierit ?"

Autorul consideră, însă că dirijarea presei n-a fost niciînd atît de evidentă ca în prezent. „În virtutea a aproape cincizeci de ani de muncă în domeniul presei, ca reporter, conducător de ziar, comentator editorial — cea mai mare parte a acestei activități fiind desfășurată la Washington — aș face două considerațiuni de natură generală asupra modului în care știrile sînt manevrate de către actualul președinte și — în conformitate cu atitudinea și voința sa — de către administrația sa în ansamblu:

1. Nu numai că există o politică de manevrare a știrilor, dar sub forma unei acțiuni *directe și deliberate*, ea a fost chiar impusă, mai cinic și mai îndrăznet decît de către oricare dintre administrațiile precedente.

2. În forma unei acțiuni *indirecte, dar la fel de deliberate*, tactica administrației a fost mult mai eficientă decît acțiunea directă, prin colorarea diferitelor fațete ale informării publice, ea fiind folosită cu subtilitate și cu o imaginație pentru care nu cunosc vreo paralelă în istorie".

În continuare autorul menționează trei căi la care recurge administrația pentru „ a-și promova produsele în domeniul știrilor" : Cînd e vorba de măsuri „vulnerabile" la care recurge pe tărîmul politicii externe, ea invocă necesitatea evitării, chipurile, a unui război nuclear. „Hotărîrile nepopulare ale puterii executive sînt explicate ca fiind în concordanță sau impuse de politica adoptată de către administrația Eisenhower. Iar cînd Casa Albă devine centrul dezvăluirii unor inepții ale regimului Kennedy cum a fost amestecul nostru public în dezbaterile din parlamentul canadian cu privire la politica nucleară, subordonații săi se jură că președintele, deși este prezentat zilnic drept atotștiutor, n-a știut nimic despre aceasta și că e acum «furios»

Relațiile Casei Albe cu presa

În lexiconul meu profesional — *continuă autorul* —, manevrarea activă a știrilor de către guvern echivalează cu încercările făcute de către orice grup sau individ oficial de a influența prezentarea știrilor. Aceasta poate fi făcută prin suprimare, tăinuire, deformare și o agravare falsă a faptelor pe care publicul e îndreptățit să le cunoască...

Aceasta se poate face prin amenințarea sau implicarea amenințărilor de a închide sursele legitime de informare a acelor ziariști care au descoperit fapte a căror publicare stînjenește guvernul pentru motive personale, de oportunitate și politice. Apoi manevrarea știrilor poate implica pretenția ca știrea să fie publicată doar «cu titlu neoficial». Conform acestei din urmă restricții, știrea deși este primită din sursă oficială, trebuie transmisă cititorilor fără autoritate și răspundere fiind pasibilă a fi repudiată de însăși sursa ei, dacă dezicerea de această știre e considerată utilă.

Manevrarea indirectă a știrilor, deși întreprinsă în aceleași scopuri ca și manevrarea lor activă, trebuie definită mult mai larg. O formă principală pe care această manevrare o ia în actuala administrație este lingușirea — pe plan social — a ziariștilor și a comentatorilor — a mult mai multora decît cei ce s-au bucurat de un asemenea „tratament" în trecut — din partea președintelui și a subordonaților săi suspuși.

Președintele Kennedy citește cu regularitate mai multe ziare decît pare să fi citit oricare predecesor al său din trecut. Iar sensibilitatea lui deosebită la analiza critică nu a fost depășită de nici un ocupant anterior al Casei Albe. În consecință, o altă formă, mult favorizată, de manevrare indirectă a știrilor, este patronarea personală a unor oameni aleși pe sprînceană".

După ce citează cîteva exemple din relațiile altor președinți cu presa, Arthur Krock scrie mai departe : „În noua administrație, interviul exclusiv, putînd fi citat, a încetat să mai constituie o raritate. Dar dl. Kennedy preferă o informare în cadrul intim al ziariștilor și al conducătorilor de ziare..." *Pentru a ilustra* „proporțiile considerabile ale acestui nou tip de manevrare indirectă a știrilor" *autorul prezintă cititorilor o întreagă listă — cu date precise și număr de participanți — a unor asemenea întîlniri intime ale președintelui cu grupuri de anumiți ziariști, în cursul anilor 1961 și 1962.*

„La această listă cuprinzătoare — *continuă autorul* — nu mai trebuie adăugat decît un singur lucru spre a demonstra că cel mai intens efort al vreunui președinte al Statelor Unite în ce privește manevrarea știrilor, a fost curtea pe care John F. Kennedy a făcut-o presei. Susceptibilitatea fiind o slăbiciune omenească delicată de care nici cel mai profund simț al datoriei nu poate imuniza presa, am fost, și eu însumi, învăluit de căldura bunăvoinței, efect al acestei curți făcute de către un petitor cu așa farmec...

Atunci cînd practica manevrării știrilor e concretizată în directive departamentale, devine mai evidentă insulta adusă pe această cale lui Jefferson. *(Autorul se referă la Thomas Jefferson, cel de al treilea președinte al S.U.A. — 1801-1809 — care a proclamat libertatea presei drept un principiu constituțional, garantat împotriva oricărui amestec guvernamental — n.n.).* Pentru a demonstra aceasta, n-ar fi nevoie în plus de multe exemple de manevrare directă a știrilor, în afară de «directivele de informare» prescrise pentru Pentagon și Departamentul de stat pe cînd criza cubană a început să se ascută".

Krock vorbește, mai departe despre restricțiile impuse informării presei, sub pretextul „interesele securității", în toamna anului trecut, restricții aduse la cunoștința ziariștilor de către adjunctul ministrului de război al S.U.A., Sylvester, care au stîrnit indignarea acestora. Scopul urmărit era, evident, acela de a ascunde opiniei publice din S.U.A. și de peste hotarele ei, primejdioasele acțiuni din Marea Caraibelor care puteau duce la dezlănțuirea unui război mondial racheto-nuclear.

„Încercarea directă a Departamentului de stat de a manevra știrile a fost lipsită de justificarea pe care a avut-o încercarea Pentagonului, recunoscută cu candoare de către Sylvester.

Secretarul adjunct însărcinat cu informațiile publice a pus în vedere întregului personal că cererile din partea presei pentru știri sau de indicații pentru interpretarea acestora, pot fi satisfăcute numai respectîndu-se una din următoarele două condiții: În cazul, nu neapărat sigur, că funcționarul căruia i s-a adresat cererea a fost autorizat s-o rezolve și în plus dacă subiectul cererii n-a fost „clasificat" în prealabil (drept „strict secret", „secret", „confidențial", sau cine mai știe ce), acest funcționar poate discuta problema cu condiția ca 1) să mai fie de față un alt coleg sau 2) ca subiectul discutat să fie de îndată adus la cunoștința biroului secretarului adjunct.

Rezultatul a fost, firește, reducerea în mare măsură a transmiterii pentru poporul american a unei analize obiective și competente a acțiunilor din domeniul politicii externe și a diferitelor situații pe plan internațional legate de aceste acțiuni. În plus, în acea perioadă devenise bine cunoscut faptul că președintele Kennedy era înclinat să dea drumul F.B.I.-ului spre a cerceta sursa oficială a oricărei știri publicate, care ar fi apărut într-o formă ce nu i-ar fi fost pe plac, pentru un motiv sau altul...

Deși ulterior, în urma protestelor corespondenților de ziare, măsura Departamentului de stat a fost anulată, efectele ei vor persista pe cît se pare în climatul dominant de acum. Suprimarea, inchiziția din partea F.B.I.-ului amorf și chiar și campania birocratică implicată de controlul interdepartamental constituie o parte din produsul manevrării directe a acestui gen de știri.

Manevrarea știrilor din lumea bussinesului

Mai subtilă poate este manevrarea știrilor de natură economică de care depinde atît de mult lumea bussinesului. Președintele F. D. Roosevelt a instituit sistemul, fără îndoială justificat de împrejurări, al manevrării știrilor privitoare la finanțele naționale de către Ministerul de Finanțe și Oficiul rezervelor federale. Sub administrațiile Truman, Eisenhower și acum Kennedy aceste activități au fost în mod impropriu extinse la Oficiul bugetului, cu unele exemple ulterioare de abuzuri, puternic bătătoare la ochi.

Anul trecut, președintele Kennedy și subordonații săi din domeniul fiscal și economic au anunțat un echilibru probabil al balanței bugetului dar ziariștii informați voit să contrazică, pe propria sa răspundere, declarații, elaborate pentru a fi date publicității investite cu greutatea girului guvernamental.

De ce li s-a refuzat accesul la poligonul din Nevada

Ar mai putea fi date multe alte exemple de manevrare a știrilor. Dar, cred că pot fi crezut pe cuvînt după ce voi mai fi notat cele cîteva care urmează :

1. După trei luni de zadarnice insistențe de a i se da acces la un material clasificat cu privire la acumulările de stocuri de către guvern, subiect supus unor condiții în ce privește dezvăluirea sa în public, un reporter care se ocupă de actuala anchetă a Senatului cu privire la acest inventar, a primit permisiunea de a vedea acest material. În schimb i s-a interzis să publice, fie chiar o fărîmă, din ceea ce dezvăluia acest material.

2. Publicarea oficială a informațiilor privitoare la explorările în domeniul nuclear și spațial nu este determinată de considerentul că publicul american contribuabil este îndreptățit să cunoască faptele. Factorul determinant nu este nici salvgardarea securității naționale, deși aceasta constituie întotdeauna explicația pentru camuflare. Factorul politic determinant este dacă publicarea acestor informații poate îmbunătăți sau nu „imaginea noastră în lume" în vederea conferirii guvernului unui avans în sectorul psihologic al războiului rece. (Cu ale cuvinte, pentru propagandă — n.n.). Din aceste considerente li s-a refuzat ziariștilor accesul la o serie de experiente din Nevada la care anterior li se dăduse permisiunea să asiste.

3. Consiliul consilierilor economici a dat dispoziție Institutului Brookings să facă, pe cheltuiala contribuabililor, un „studiu aprofundat" al problemei balanței de plăți. Acest studiu a fost predat la 15 ianuarie. Pînă în prezent, administrația a refuzat să facă măcar un sumar al conținutului acestuia pentru informarea publicului".

În încheierea articolului său Arthur Krock ajunge la concluzia că „manevrarea știrilor" a devenit o practică în relațiile oficialității americane cu publicul, cu mașele largi populare ; că, ținîndu-se cont de faptul că administrația Kennedy recurge mai cu seamă la metodele indirecte de „manevrare a știrilor" descrise de autorul articolului, adică la exercitarea influenței și chiar a presiunii asupra ziariștilor de toate categoriile — inclusiv directorii de ziare și „grangurii" rețelelor de radio și televiziune — pentru definirea acestui procedeu s-ar putea folosi, poate mai curînd, termenul de „manevrare a furnizorilor de știri".

În tot cazul, indiferent de termenul care se potrivește mai bine pentru definirea celor relatate de Arthur Krock, concluzia la care ajungi citindu-i articolul este că dezvăluirile sale constituie o demascare — poate involuntară dar cît se poate de convingătoare — a basmului despre „libertatea" și „obiectivitatea" presei burgheze din Statele Unite.

COVORUL FERMECAT?

ASTRONAVA ANTIGRAVITAȚIONALĂ ȘI PERSPECTIVELE EI

Noile perspective de navigație deschise omenirii de lansarea primelor astronave ne fac să trăim o epocă de căutări înfrigurate, asemănătoare cu aceea de la începutul veacului XX, cînd primele salturi ale omului în aer prevesteau zborul mecanic.

Ca și atunci, dovada posibilității de a călători într-un mediu nou pentru om este făcută. Ca și atunci, în atenția întregii omeniri, savanții și tehnicienii petrec nopți albe aplecați deasupra planșetelor lor, pentru a găsi care este principiul optim pe care trebuie construită nava, care este motorul ce o poate duce mai departe, mai repede, mai sigur. Iar rezultatele muncii lor sînt tot atît de diverse ca și atunci.

Părinții noștri, care au trăit febrilitatea aerofilă a anilor 1900—1913, își mai amintesc desigur de existența celor două curente tehnice care împărțeau opinia publică a vremii: în partizanii aeronavelor mai grele decît aerul (avioanele și elicopterele) și adepții celor mai ușoare decît aerul (dirijabile și baloane).

Succesul a fost la început de partea dirijabilelor care puteau purta cîțiva pasageri în adevărate croaziere aeriene de cîteva sute de kilometri (bineînțeles cînd nu bătea vîntul) în timp ce avionul de-abia reușea să parcurgă, cu un singur pasager, un circuit de cîțiva kilometri. În cîțiva ani însă, balanța s-a înclinat de partea cealaltă și a rămas așa pînă în prezent, cînd peste 99 la sută din aparatele de zburat existente sînt mai grele decît aerul.

Din punct de vedere al principiului pe baza căruia se face desprinderea de Pămînt și al forței ce dirijează mișcarea în spațiu, s-ar părea că epopeea cosmică pe care o trăim nu cunoaște decît un singur fel de navă: racheta. Așa ne va apare situația dacă ne vom mulțumi să considerăm numai realizările concrete, zborurile îndeplinite sau cele ce se pregătesc pe cosmodroame. Dacă vom pătrunde însă în laboratoarele savanților ce nu construiesc deocamdată nave pentru călătoria în Cosmos, ci fac cercetări fundamentale, adică cercetări de principiu, vom descoperi că aceștia pregătesc nașterea unui concurent primejdios pentru atotputernica rachetă.

Și nu se știe dacă nu vom fi, peste cîțiva ani, martorii unei înfruntări asemănătoare cu aceea de la începutul veacului nostru, dar care va opune de data aceasta pe partizanii rachetei, partizanilor ASTRONAVELOR ANTIGRAVITAȚIONALE.

Două principii diferite

Orice corp ce se află pe pămînt este supus acțiunii a două forțe opuse: prima este forța cu care pămîntul îl atrage și care produce greutatea corpului; a doua este forța centrifugă ce provine din rotirea sa o dată cu Pămîntul și care tinde să respingă corpul cît mai departe de planeta noastră. Dacă acesta se află în repaus față de suprafața Pămîntului, forța de atracție este mult mai mare decît cea de respingere, astfel încît corpul ridicat în aer și lăsat liber cade din nou pe Pămînt. Imprimînd însă corpului o viteză din ce în ce mai mare și orientînd-o într-un anumit fel, forța centrifugă va crește și ea. Cînd această forță devine egală cu greutatea corpului, acesta se transformă într-un satelit artificial al Pămîntului.

Cînd ea întrece cu o anumită cantitate greutatea corpului, acesta părăsește definitiv împrejurimile Pămîntului transformîndu-se într-o planetă artificială (ca Lunik I sau Venusik).

Toate rachetele cosmice folosesc acest principiu de amplificare prin viteză a forței ce se opune greutății. Aici trebuie subliniat faptul că în satelit corpurile nu își pierd greutatea, așa cum se afirmă în mod greșit uneori. Greutatea lor este doar contrabalansată de forța centrifugă (o confuzie asemănătoare facem atunci cînd, enunțînd principiul lui Arhimede, spunem că un corp cufundat în apă pierde din greutatea sa o cantitate egală cu greutatea volumului de apă dizlocat de el. În realitate corpul nu pierde nimic din greutatea sa, ci este împins de jos în sus de presiunea apei. Confuzia cu privire la starea de imponderabilitate este mai ușor de făcut datorită împrejurării că forța centrifugă nu se aplică într-un singur punct sau pe o anumită suprafață ci acționează asupra fiecărei molecule a cosmonautului, ceea ce creează iluzia pierderii greutății).

Pentru a realiza deci, o forță centrifugă suficient de mare trebuie imprimată astronavei o viteză foarte mare (între 28 000 și 40 000 km pe oră). Rachetele uriașe cu mai multe trepte ce sînt capabile să realizeze aceste viteze consumă cantități enorme de combustibil costisitor. Rachetele sînt deci niște vehicule cosmice neeconomice. Ținînd seama de acest fapt este lesne de înțeles cît de importantă ar fi construirea unei astronave care să folosească alt principiu pe baza căruia să se desprindă de Pămînt și să pornească în direcția dorită.

Este posibilă crearea unei astfel de nave?

Literatura de anticipație a răspuns de mult afirmativ la această întrebare. Scriitorul H. G. Wells a atribuit eroului său imaginar, profesorul Cavor, sarcina unei asemenea descoperiri, vehiculînd totodată ideea principiului antigravitației. Acest principiu constă în desființarea forței cu care pămîntul atrage nava destinată călătoriei spațiale.

Cavorita și undele gravitaționale

După cum am spus, profesorul Cavor a pornit spre Lună desființînd forța cu care Pămîntul atrăgea astronava sa, sau, cu alte cuvinte, făcînd ca aceasta să nu mai aibă nici o greutate față de planeta noastră. Să vedem cum a procedat. Mai întîi a ajuns prin calcule la concluzia că forța de atracție între corpuri se datorește unor unde gravitaționale ce se propagă asemenea razelor de lumină. Apoi a căutat o substanță care să fie opacă pentru undele descoperite de el, presupunînd că materia aflată în dosul acestui paravan, nemaifiind supusă acțiunii lor, nu va mai fi atrasă de corpul ceresc ce este sursa acestor unde.

Această substanță este cavorita.

Astronava lui Cavor era o sferă goală în interior, construită din cavorită și dotată cu ferestre în toate direcțiile, oblonite tot cu cavorită. Cînd toate ferestrele au fost închise cu obloanele lor, sfera, nemaifiind atrasă de Pămînt, a început să se îndepărteze de el sub efectul forței centrifuge. Ridicînd oblonul ferestrei ce privea spre Lună, undele gravitaționale emise de satelitul planetei noastre au pătruns în interiorul sferei și atrăgînd corpurile aflate în ea, au dirijat mișcarea astronavei direct către ținta propusă.

Astfel au ajuns astronauții în Lună, unde au avut prilejul să treacă printr-o serie de aventuri elucubrante. Soluția propusă de scriitor este de o simplitate demnă de procedeele imaginate în același scop de către Cyrano de Bergerac (care, înainte de a deveni eroul cunoscutei piese a lui Edmond de Rostand, a fost un talentat scriitor de literatură fantastică).

Dar spre deosebire de majoritatea acestora din urmă, care aveau mai mult haz decît eficiență, soluția antigravitațională pare a dovedi că Wells a avut intuiția unor descoperiri științifice ulterioare.

Într-adevăr, unele experiențe ale fizicii moderne privind cîmpurile electrostatice, efectele de ecranare în timpul eclipselor sau comportarea heliului răcit pînă în vecinătatea lui 0 absolut (minus 273 grade C) argumentează posibilitatea influențării a însăși forței de atracție universală. Astăzi, savanți de frunte, cum ar fi fizicienii sovietici D. D. Ivanenko și A. Sokolov optează pentru existența undelor gravitaționale. S-au proiectat și aparate menite să le pună în evidență. Așa este cel imaginat de fizicienii sovietici Braghinski și Rukman.

Neglijată pînă acum, taina forței de atracție universală devine ținta eforturilor oamenilor de știință din lumea întreagă.

Ce ar aduce antigravitația astronauticii

Dacă cercetările vor fi încununate de succes, dacă se va găsi un material antigravitațional sau posibilitatea de a transforma undele gravitaționale, în afară de alte consecințe de o mare importanță asupra cărora nu stăruim (în domeniul transporturilor terestre și al energeticii, de pildă) astronautica ar cunoaște un avînt comparabil cu cel pe care aeronautica l-a cunoscut la începutul veacului nostru.

Chiar dacă astronava antigravitațională va avea totuși nevoie de un mic motor rachetă, cheltuielile de „armare" a unui astfel de vehicul ar fi reduse atît de mult încît în scurt timp poate că obținerea unui „brevet de cosmonaut" nu va ridica mai multe probleme decît obținerea unui brevet de pilot. Prin eliminarea necesității de a atinge viteze uriașe într-un timp foarte scurt, deci prin eliminarea accelerației strivitoare la care sînt supuși cosmonauții „rachetiști" zborul în Cosmos ar deveni mult mai comod, ceea ce ar contribui enorm la răspîndirea lui. Apoi, de vreme ce greutatea ei nu ar mai conta, astronava ar putea fi blindată contra razelor cosmice și a meteoriților cu un strat de plumb sau oțel oricît de gros, astfel că s-ar rezolva și problema trecerii fără pericol prin centurile de radiații sau prin roiurile de meteoriți. Luna ar fi colonizată în cîțiva ani, mai întîi de expedițiile științifice ce ar construi acolo mult rîvnitul telescop cu diametrul oglinzii de 100 m., apoi de tehnicienii ce vor exploata bogățiile subsolului lunar. De debarcarea pe Marte, Venus și pe celelalte planete ale sistemului solar, nu ne-ar mai despărți decît timpul necesar efectuării călătoriei pînă la ele, timp care se va măsura în zile, nu în ani.

Totul s-ar petrece într-un ritm amețitor, mult mai rapid decît cel prevăzut actual.

Deocamdată însă nimeni nu construiește vreo astronavă antigravitațională.

Dar savanții și tehnicienii își petrec nopțile în fața caietelor și planșetelor lor.

Unii proiectează rachete gargantuane ce înghit sute de tone de combustibil, iar alții fac cercetări fundamentale asupra cîmpului gravitațional.

Cui îi aparține viitorul?

Va trece oare covorul fermecat al antigravitației în realitatea tumultoasă a cuceririi Cosmosului sau va rămîne un vis neîmplinit ca „elixirul vieții"?

Nu știm. Dar ceea ce știm este faptul că, mai curînd sau mai tîrziu, vom scotoci prin toate ungherele sistemului solar dovedind că bătrînul proverb latinesc „Per aspera ad astra" nu era o simplă figură de stil.

Adrian MÎNTULESCU

Început de mai **Fotografia: Mihai POPESCU**

A FOST OASPETELE NOSTRU

ALEXANDRU MOISSI

(Urmare din pag. 1)

limba franceză, a fost Alexandru Moissi pentru limba germană.

Pe Alexandru Moissi l-am văzut ultima oară la Salzburg, unde juca în „Jedermann", în fața vestitei catedrale a orașului.

Mi-aduc aminte de cîteva mese luate cu el, în aer liber, împreună cu mai mulți intelectuali.

În cinstea lui și a unui grup de critici, Max Reinhardt a dat o recepție. În aceeași seară, printre oaspeții marelui regizor, l-am cunoscut pe Ștefan Zweig, romancierul și eseistul de reputație mondială. Plecat din patrie, în timpul naziștilor, el și-a aflat moartea în Brazilia.

Înainte de primul război mondial, îl văzusem jucînd pe Moissi, dar nu-l cunoscusem personal. În 1915, aflîndu-mă la Berlin, am publicat un foileton. Vorbeam acolo și de Moissi în interpretarea lui „Hamlet". A doua zi, după apariția acelui articol, am primit vizita actriței Johanna Therwin, viitoarea soție a lui Moissi. Mi-a spus că Alexandru e prizonier în Franța, bolnav, și dacă mai stă între sîrmele ghimpate ar putea să se prăpădească.

Mai tîrziu, ieșit din lagăr, a jucat în Elveția, pînă la sfîrșitul războiului. Apoi a plecat în Rusia revoluționară. Marele actor împărtășea ideile marxiste. În Uniune, el a dat o serie de reprezentații triumfale. Era cel dintîi actor apusean care vizita țara lui Lenin. De acolo, mi-a adus o siluetă a lui, tăiată-n lemn și colorată de un artist sovietic, care-l reprezenta pe artist în rolul Vagabondului din „Capul răutăților", o piesă într-un act de Tolstoi („El e vinovat de toate")...

Moissi mi-a adus această statuietă la București, în 1920.

Pe cît mi-a stat în putință i-am făcut atunci cele mai mari înlesniri lui Alexandru Moissi și trupei sale ca să se prezinte în condiții prielnice, optime.

El a dat o serie de reprezentații la Teatrul Eforia, entuziasmînd publicul bucureștean. De-atunci ne-a legat o mare prietenie.

Orele petrecute împreună cu Alexandru Moissi mi-au rămas gravate-n suflet pentru totdeauna. Proiectam o călătorie, împreună, în Țara Sovietelor. Și mai proiecta Alexandru Moissi să reprezinte „Prometeul" meu pe scenele germane. Dar nici unul dintre aceste planuri nu s-a împlinit. S-a stins, într-o bună zi, încă tînăr, lăsînd un mare gol în lumea teatrală și-n inimile prietenilor care l-au admirat și l-au iubit...

O piatră simplă, o lespede pe care scrie „Alexandru Moissi", îi perpetuează numele, într-un cimitir din Elveția.

Văduva lui Moissi, marea actriță Johanna Therwin îi păstrează cu statornicie amintirea, vie și luminoasă, Johanna Therwin cu care am evocat, emoționați, acum patru ani la Viena, pe scumpul, pe marele, pe neuitatul nostru Alexandru.

Acad. Victor EFTIMIU

DESCOPERIREA CELEI MAI VECHI LOCUINȚE SLAVE DIN ȚARA NOASTRĂ

(Urmare din pag. 1)

tura precucuteni — Izvoare. Înregistrarea acestor vestigii va avea urmări importante în ceea ce privește interpretarea problemelor neoliticului timpuriu și mijlociu din țara noastră.

S-au obținut, de asemenea, date noi cu privire la epoca bronzului, descoperindu-se la Rotari un cimitir cu morminte din piatră — adevărate cutii (ciste), iar în cătunul Ruptura din raionul Ploiești, s-au găsit materiale aparținînd culturii Glina III, cultura triburilor din prima perioadă a epocii bronzului (aproximativ 2000 de ani î.e.n.). În ceea ce privește epoca fierului, la Vadu-Săpat s-au cules materiale din acele vremuri, iar la Chițorani numeroase obiecte provenite din importuri sud-dunărene și grecești, precum și dinari romani de argint datînd de la mijlocul secolului I înaintea erei noastre.

Descoperiri neașteptate la Tîrgșorul Vechi

În urma săpăturilor sistematice continuate la Tîrgșorul Vechi, a fost din nou confirmată însemnătatea științifică a acestui important obiectiv arheologic. Datorită identificării aici a urmelor populațiilor tribale ale culturii Criș s-a creat părerea că aceasta a pătruns în Moldova și prin Cîmpia Română.

O descoperire care atestă primul amestec între populația geto-dacă și romani la începutul secolului II este o locuință dacică care conținea vase de lut lucrate cu mîna de populația localnică și vase de provenință romană lucrate cu roata. Faptul este foarte important deoarece confirmă că, în urma războiului cu romanii, localnicii n-au dispărut, ba mai mult, ei și-au păstrat trăsăturile distinctive ale culturii lor, adoptînd însă multe elemente ale civilizației romane.

În ceea ce privește perioada prefeudală, s-au continuat cercetările în vasta necropolă din secolele III—IV e.n., unde s-au găsit pînă acum 327 de morminte, stabilindu-se trei nivele: cel mai vechi — sarmatic, cel următor — geto-dac, iar ultimul, din secolul IV, aparținînd goților și carpilor. Aici s-au găsit arme, obiecte de podoabă, cuțitașe, cătărămi, fusaiole pentru războaiele de țesut. Săpăturile privind perioada medievală s-au axat pe complexul curții și bisericii domnești de la Tîrgșor și au dus la descoperiri neașteptate. Pînă acum, Vlad Țepeș era considerat drept ctitor al acestor așezăminte. Datorită noilor cercetări, s-a determinat că temeliile primului zid de incintă și cele ale bisericii domnești sînt construite aproximativ la mijlocul secolului XVII, iar al doilea zid de incintă, cel exterior, de la sfîrșitul aceluiași secol sau chiar de la începutul secolului XVIII.

O așezare prefeudală slavă

La hotarul dintre comunele Vadu-Săpat și Fîntînele din raionul Mizil, în punctul Budureasca 3 (denumit de localnici „La greci"), arheologii au identificat o așezare slavă din prima jumătate a secolului VI. Este vorba de o așezare prefeudală, cu trei nivele de locuire. În primul nivel se află un bordei cu un cuptor de piatră în colțul de N.E., două vase din lut de proveniență tipic slavă arhaică, așa numitul tip Korceak, un cuțit de fier, greutăți pentru fus, cuie, un împungător de os, mărgele de sticlă. În vatra cuptorului s-a păstrat urma unei cazinale, prima dovadă materială din țara noastră privind această unealtă. Interesant este că în acest bordei slav s-au găsit cîteva cioburi de vase lucrate cu roata olarului, de provenință locală, fapt ce denotă că **slavii au intrat în contact cu populația băștinașă chiar din momentul venirii lor și că apoi s-au influențat reciproc.** Bordeiul slav are suprapuse alte două așezări care au aparținut localnicilor din a doua jumătate a secolului VI. Bordeiul de la nivelul doi are un cuptor în formă de cutie, făcut din lespezi mari și un sistem de pari pentru sprijinirea pereților. Lîngă cuptor se află un vas de lut lucrat cu mîna și fragmente de vase lucrate la roată (de tradiție provincială romană), o fusaiolă de lut decorată cu striațiuni de influență bizantină, cuțite și pietre de ascuțit. La nivelul trei, în cel de-al doilea bordei băștinaș, pe lîngă ceramica respectivă, s-au găsit și amfore bizantine de import. **Din punct de vedere istoric, această descoperire este foarte importantă pentru înțelegerea procesului formării limbii și poporului nostru.**

Un ait lucru deosebit este că în valea Budureasca, pe o lungime de 3 km., s-a dat de 6 cătune, ceea ce denotă desimea populației pe aceste locuri. Faptul că aici s-au găsit și materiale de import bizantin, arată că locuitorii întrețineau legături cu Bizanțul prin vestitul codru al Vlăsiei.

Muncitorii și colectiviștii sprijină cercetările

Specialiștii care desțelenesc urmele trecutului nostru istoric ne semnalează ajutorul masiv primit din partea muncitorilor de pe șantierele de construcții și a colectiviștilor, care scoțînd adesea din adîncuri multe vestigii prețioase ce ilustrează cultura strămoșilor, îi sesizează pe cercetători, dăruind astfel științei date și obiecte extrem de valoroase.

Așa au procedat colectivistul Dumitru M. Sărățeanu și ing. agronom N. Ionescu de la gospodăria colectivă Florica din raionul Mizil, care au sesizat descoperirea unui cimitir al carpilor și goților — cea mai sudică prezență a carpilor — cu prilejul lucrărilor de canalizare ce se efectuau în curtea gospodăriei, așa a făcut echipa tractoristului Ion Năstase care a descoperit un tezaur compus din 1000 monezi ungurești de argint din sec. XVI, în timp ce lucra pe terenurile gospodăriei colective „Flamura Prahovei". La fel, colectiviștii Petre Trifu și Constantin Parniu din satul Chițorani, care găsind cîțiva dinari romani republicani i-au anunțat pe arheologi. Aceștia deplasîndu-se la fața locului au descoperit pe teritoriul satului trei așezări dacice din secolul I î.e.n.

Sesizări arheologice au făcut de asemenea utemiștii Oprea N. Ion, Ion Stoica, Staicu Constantin, Stoica Bucur de la gospodăria colectivă Tîrgșorul Vechi, prof. Sergiu Găgeanu de la Izvorul Dulce, maistrul Vasile Tufan de la șantierul I.S.C.M. Brazi, iar elevul Popa Alexandru, de la școala medie din Pucioasa, a devenit un pasionat... arheolog, de cînd a descoperit cîteva fragmente ceramice milenare.

★

Profesorul Victor Teodorescu, arheolog al Muzeului regional de istorie din Ploiești, colaborator al Comisiei pentru studiul formării limbii și poporului romîn (al cărei președinte este acad. Iorgu Iordan, vicepreședintele Academiei R.P.R.), ne-a expus în încheierea discuției noastre, planul cercetărilor din acest an: continuarea săpăturilor la Tîrgșor și Budureasca; săpături noi în cătunul Ghinoaica, la Dărîmați, într-o așezare neolitică și la Șarînga, unde se află o cetate din epoca bronzului, cetate construită în tehnica zidului ciclopic, adică formată din blocuri de pămînt cu o rezistență mai mare ca a celor de piatră.

Curiozități... curiozități

Nenumăratele exponate din sălile Muzeului regional de istorie din Ploiești — de la străvechea unealtă de silex la ceramica colorată, modelată de purtători ai unor culturi de mult dispărute, de la macheta castrului roman de la Drajna de Sus la multe obiecte de dată mai recentă, toate ne-au atras fie prin frumusețea, fie prin varietatea și valoarea lor istorică. Avem în față o colecție de incunabule — cărți tipărite pe vremea începutului acestui meșteșug. Iată una din raritățile bibliofile. Este scrisă în limbile latină și franceză, cu litere gotice, avînd pe fiecare pagină gravuri executate în stilul lui Albrecht Dürrer și miniaturi aurite. Cuprinde un almanah care se întinde pe... 21 de ani și aflăm că a fost tipărită la Luteția. Urmează un ceaslov moldovenesc, scris în paleoslavă, din secolul XV, avînd inițialele aurite, două biblii cu legături din argint și diverse figuri încrustate pe copertele metalice, din secolele XVI și XVII; un exemplar din vestita Bulă de aur, cu text latinesc și litere aurite, din secolul XV. Codul de legi al lui Scarlat Calimah, Pravila lui Matzi Basarab — prima lege scrisă din Țara Românească — precum și manuscrisul francez al Regulamentului Organic, ediție apărută la... New York în 1862.

Podoabele boierilor feudali ne amintesc de huzurul asupriторilor din acele vremi, aceștia căutînd să-și etaleze uriașele averi prin veștmintе cît mai strălucitoare. Dar centurile de argint aurit, lucrate în filigran cu email, și încrustate cu pietre scumpe, paftalele, pieptenii și cercеii cu safire și chihlimbar reflectă însă în același timp și măiestria meșteșugarilor din secolele XVI—XVIII.

Un cufăr cu emblemă aurită și cu ornamente pe capac ne trezește interes, mai ales cînd aflăm că el a fost dăruit de Petru cel Mare vornicului Darie Donici drept recunoștință pentru că în luptele de la Stănilești, din anul 1711, armata moldovenească comandată de vornic i-a contraatacat pe turci, venind astfel în ajutorul trupelor ruseți.

Și pentru că i-am pomenit, în muzeu vedem și cîteva vestigii.., turcești: un cazan din alamă în formă de alambic, care servea pe atunci la încălzitul casei, apoi vestitele narghilele cu ciubucele respective, iar în vitrină — trei frumoase perechi de pantofi de damă aduse aici, nu se știe datorită cărei întîmplări, tocmai din... haremul sultanului.

Trecem pe lîngă macheta din argint a mănăstirii Curtea de Argeș, o adevărată bijuterie, care reproduce cele mai fine trăsături ale clădirii, cînd ni se prezintă o casetă care conține un medalion din fire de aur împletit... Pe capacul medalionului descifrăm monograma G.C., iar în interior vedem fotografia unui tînăr cu mustață și barbă, care se crede că ar fi fost domnitorul Alexandru Ghica.

Călimara lui Cuza, adevărată operă de artă, biroul domnitorului, caseta dăruită de sultan cu prilejul vizitei la Constantinopol, tabloul Iuliei Hașdeu, ceasul de perete londonez din 1654, drapelul județului Prahova din anul revoluționar 1848, macheta unei vechi exploatări petroliere și multe alte exponate trezesc un interes deosebit printre vizitatorii acestui muzeu.

Simion SĂVEANU

O microlocomotivă neobișnuită

Inginerul constructor Dmitri Khandros a început să construiască avioane în miniatură și felurite instrumente, încă de pe cînd era elev. În 10 ani, el a confecționat 8 micromodele din lemn, unice în felul lor, dintre care unele au fost prezentate și la Expoziția realizărilor economice ale U.R.S.S.

Privind obiectele născute din mîna lui Khandros te gîndești la Gulliver. În mijlocul lor, el are, într-adevăr, aerul unui uriaș. Iată o locomotivă și un vagon liliputan din lemn: locomotiva măsoară 13 cm. lungime, vagonul 8 cm. Locomotiva se compune din.., 2566 piese, iar vagonul numără... „numai" 1035. Studiul schemei acestei locomotive și confecționarea ei au durat 15 luni. În cabina mecanicului funcționează aproape toate aparatele de direcție, astfel încît se poate face manevra locomotivei. În bune condițiuni funcționează și sirena, de dimensiunile — 1 mm. — cu două tonuri. Micromodelul e o copie exactă a trenului funebru care a transportat în ianuarie 1924 corpul neînsuflețit al lui Ilici.

Istoria acestui tren e bine cunoscută. În 1923, un grup de muncitori feroviari fără de partid, au reparat, în orele lor libere, locomotiva U-127, pentru a o reda comuniștilor din depou, spre a fi oferită în dar lui Ilici. Cu acest prilej Lenin a primit și titlul de „feroviar de onoare".

Cu multă greutate, pe capacul de la cazanul modelului de locomotivă executat de Khandros, se pot citi următoarele cuvinte: „Comuniștilor, din partea celor fără de partid". Înălțimea fiecărei litere nu depășește 0,4 mm.

Trei imagini din Muzeul regional de istorie din Ploiești. Restauratorul alături de două vase străvechi din ceramică, călimara lui Cuza și... vestita Bulă de aur

Fotografii: A. CONSTANTINESCU

„Cum i-am cunoscut“

Amintiri despre LIVIU REBREANU

Într-o dimineață de primăvară, în redacția ziarului „Scena“... D-abea se terminase primul război și lumea trăia încă sub puternica impresie a răsturnărilor care, de pe atunci, se vesteau rodnice.

— Cine va scrie cîndva epopeia rusă ? se auzi un glas și toți cîți ne aflam în redacție am privit la omul care își sau ne puse întrebarea.

— Se va ivi cîntărețul, n-avea nici o grijă, Rebrene ! Și la noi se va naște scriitorul care să consemneze revoluția... Pentru că vine revoluția !...

Era Barbu Lăzăreanu, care răspunse întrebării omului cu părul prematur albit.

În dimineața ceia l-am cunoscut pe Liviu Rebreanu.

L-am cunoscut și trebuie să mărturisesc că, în pofida diferenței de vîrstă, viitorul romancier mi-a acordat din capul locului prietenia.

Pe-atunci Rebreanu scria cronici dramatice, articole de ziar și spunea că a tradus una din operele lui Tolstoi.

Tipărise o cărțulie : **Golanii**, din mediul faunei declasate a mahalalei. Cine putea bănui în acest nuvelist „oarecare“ pe arhitectul monumentalului **Ion** sau al zguduitoarei **„Păduri a spînzuraților“** ?

— Am cunoscut, i-am spus într-o zi, pe **Mielu**, unul din eroii cărții dumneavoastră **Golanii**, (în carte i se spunea altfel).

— Și ce impresie ți-a făcut ? se interesă scriitorul.

— E un tip interesant. El susține că nu l-ați **prins** bine. Nu se recunoaște în carte.

— Mielu are dreptate, mi-a mărturisit Rebreanu. Am stat de vorbă cu el citeva seri de-a rîndul — după ce mi-au apărut **Golanii**. Am învățat din gura lui multe și-mi pare rău că m-am grăbit. S-ar fi cuvenit să-l cunosc, să-l **studiez** înainte de a pune mîna pe condei.

Făcu o pauză, apoi continuă :

— De altfel nu știu dacă aș fi reușit, chiar dacă adînceam subiectul. Mielu mi-a spus că eu am văzut lumea asta cu ochiul trecătorului — un ochi **din afară**. Gorki — ai citit nuvelele lui ?

— Le-am citit — atîtea cîte au apărut în românește.

— Ei, Gorki — asta se vede limpede — a pătruns adînc în sufletul eroilor săi. A trăit printre cei **„de la fund“**, a fost unul dintre ei.

Apoi, în chip tainic :

— Acum lucrez la o carte. Sînt sigur că am să fac un lucru bun. O carte cu țărani — cu țărani pe care îi cunosc.

— Unde se petrece acțiunea ? am întrebat, foarte interesat.

— În Ardeal... în locuri pe care le cunosc bine — cît se poate de bine. Am început s-o scriu... sînt vreo nouă ani de atunci. Scriu și rescriu, scriu și tai, tai și revin. Pînă la urmă o dau gata.

— I-ați fixat titlul ?

— Nu, încă nu i l-am fixat.

— După cîte înțeleg, scriți greu ?

— Foarte greu, cu toate că lucrez după un plan bine chibzuit. Fiecare capitol îl rumeg în minte, îmi orînduiesc în așa fel episoadele încît chiar acum cînd mă aflu aici, în redacție, am în minte întreg romanul — oameni, fapte, toate întîmplările. Lucrez sistematic — zi de zi și numai la aceleași ore. Și totuși... lucrez greu. Fiecare frază pe care o vreau cît mai simplă, cît mai directă, o muncesc — da : o muncesc mult ! Și trebuie să ții seama de faptul că n-am răgazul necesar unei munci ordonate. Trebuie să fac și gazetărie — și traduceri, ca să-mi pot cîștiga existența. Am speranța că pînă la urmă voi răzbi.

Peste doi ani, în 1920, a apărut romanul **ION**, la care se referea Rebreanu în acea zi de primăvară a anului 1918, în redacția „Gazetei ilustrate“.

De-atunci ne-am mai întîlnit întîmplător.

Niciodată n-am vorbit cu el despre împrejurările în care a venit la București. Atît îmi spunea că taică-su, învățătorul, părinte a 12 — rețineți : 12 — copii, era un mare iubitor de literatură poporană.

— Pentru tata, îmi spunea Rebreanu, unitatea de măsură în materie literară era Coșbuc. Cînd m-am hotărît să viu aici eram tînăr — aveam 23 de ani — și multe visuri literare. Tată-meu, înțelegîndu-mi aspirațiile, mi-a spus la plecare :

— Doresc să-ți vezi împlinite năzuințele, dragu' tatii, să te văz și pe tine tot atît de mare cît Coșbuc al nostru !

Într-o duminică, era prin 1921, mă aflam în salonul criticului E. Lovinescu, directorul revistei „Sburătorul“.

Se aflau acolo tineri scriitori de toate categoriile — cei mai mulți necunoscuți și aparținînd unor curente literare „avangardiste“, pretindeau ei, mîndri nevoie mare.

N-aveau nume — aveau, în schimb, toate îndrăznelile. Pe scriitori ceva mai virstnici (tineri și ei, dar care își cîștigaseră un nume) îi priveau cu... îngăduință, dacă nu cu un ușor dispreț.

— Victor Eftimiu ? auzeai pe cite un fonf care pînă atunci nu s-a realizat în nici un domeniu de creație, hm... e prea... clasic !

În duminica aceea a anului 1921 am avut bucuria să-l reîntîlnesc pe Liviu Rebreanu care, pe atunci, se afla în relații de mare prietenie cu Lovinescu.

— A, Rebreanu ! i-a sărit gazda înainte, manifestînd față de noul venit un entuziasm cu care nici unul dintre noi (îl cunoșteam doar bine) nu eram obișnuiți.

— Ce faci, dragul meu ?

Și-l pofti pe un scaun alăturea de al său.

Rebreanu răspunse zîmbind la salut, se așeză și își roti privirea în salonul destul de populat.

— Știți cîți ani a lucrat Rebreanu la „Ion“ al său ? ne întrebă Lovinescu.

Știam.

— Cîți ani, dragă Rebreanu ? i se adresă de-a dreptul criticul.

— Mulți, răspunse fără plăcere scriitorul, vreo 10—11—12 ani.

— Acu' ești mulțumit ? îl iscodi Lovinescu.

— N-aș putea spune că sînt chiar mulțumit. Pot spune doar atît, că am muncit mult la carte.

Rebreanu n-avea ceea ce numim „conversație“. Timp de trei ceasuri o sumedenie de anonimi au „strălucit“ prin tot felul de observații făcute cu privire la opera autorului lui Ion, s-a emis o avalanșă de paradoxe și sentințe menite, chipurile, a scoate în evidență mesajul operei. S-au citat nume din literatura universală (Huxley, Maupassant), s-au invocat diferite autorități critice autohtone, — romanul a fost trecut prin ciurul tuturor minților.

Rebreanu asculta și zîmbea.

La plecare, mi-a spus.

— Băieții ăștia vorbesc. Eu scriu !

Rebreanu era o gazdă ideală — totdeauna bucuros de oaspeți și ocrotitor al tinerilor.

În cariera sa, Rebreanu a stîrnit multe invidii, multe dușmănii. Pînă și un consătean de-al său, îndemnat, desigur, de răuvoitori, i-a făcut zile amare, susținînd că l-a „exploatat“ descriindu-i viața în romanul Ion. Și țăranul acela care s-a recunoscut, sau, mai bine zis, pe care alții l-au făcut să se vadă în eroul central al cărții, l-a siciit mereu pe scriitor cu cereri de bani. Altul — un fost căpitan, Gheorghe Cornea, l-a acuzat că... l-a plagiat !

— M-au amărît destul, mărturisea mai tîrziu Rebreanu, în cercul prietenilor săi, — mi-au otrăvit viața.

Acesta era Rebreanu, scriitorul și omul pe care l-am cunoscut mai cu seamă în prima parte a vieții și activității sale, și a cărui amintire mi-a rămas viu întipărită în minte.

I. PELTZ

Trei generații de columbofili

Vizitînd hulubăria crescătorilor de porumbei Vasile și Eugen Nahorniac

Stolul de porumbei argintii s-a înălțat pierzîndu-se în zare. Se reîntorc și se rotesc în formație strînsă pe deasupra blocurilor din Ferentari, îndreptîndu-se apoi, în mare viteză, spre cartierul Veseliei. Porumbeii coboară undeva pe o volieră. În epoca rachetelor, viteza de 80—100 km. pe oră nu mai emoționează pe nimeni. Și totuși, acești porumbei călători prind o asemenea viteză. Urmărindu-le zborul nu ne-a fost greu să descoperim căsuța din str. Sergent Mușat nr. 28, a crescătorilor de porumbei Vasile și Eugen Nahorniac.

Îi găsim pe cei doi columbofili în mijlocul hulubăriei, îmbrăcați în halate albe : „tatăl și fiul“. Intrăm într-una din încăperile unde se află amenajată o expoziție unică în felul ei. Pe unul din pereți sînt expuse fotografii. La loc de cinste se află portretul crescătorului de porumbei romînești Ilie Nahorniac.

„Hulubăria era pentru el, începe să povestească bătrînul, *o recreație după munca zilei. În 1916 tatăl meu a plecat pe front. Aveam 7 ani. Pe atunci îmi plăcea nespus de mult să îngrijesc de porumbei. La întoarcere i-am rămas colaboratorul cel mai apropiat pînă în anul 1935, anul îmbolnăvirii lui. După scurt timp am rămas singur, continuînd munca de crescător. În una din fotografiile alăturate, sînt eu cu fiul meu, Eugen. Al doilea război mondial. Fiul meu avea 11 ani cînd i-am încredințat munca columbofilă. După război am renunțat la creșterea porumbeilor de ornament, trecînd la selecționarea porumbeilor călători“.*

În urma muncii depuse de cei doi columbofili sportivi la concursuri și expoziții sînt expuse aici peste 76 de diplome, 4 cupe, 4 medalii de aur, 3 medalii de argint, 2 medalii de bronz și fanionul Derby.

Mai remarcăm și doi șoimi împăiați, unul cu un porumbel în gheare și scheletul unui porumbel călător. De asemenea mai există în expoziție și o bibliotecă cu diferite reviste romînești și străine, dosare cu evidența crescătoriei, cuprinzînd titluri de proprietate a porumbeilor, fișe de zbor, evidența anuală a puilor, planul de pregătire pe anul în curs, care cuprinde zboruri de la distanțe mici pînă la cele mai mari, în vederea concursului de mare fond peste hotare și anume : Varșovia — București (920 km.) și multe alte zboruri pentru îndeplinirea normelor olimpice.

Am făcut o vizită unuia dintre cei mai cunoscuți crescători de porumbei călători. Numele lui e cunoscut atît în țară, cît și peste hotare. Pionierul... are 52 de ani și este de meserie zugrav. Pasiunea porumbeilor s-a transmis din tată în fiu, ca și dragostea de meșteșug. Și fiul său, Eugen, tot zugrav, continuă munca începută de tatăl și bunicul său. Trei generații de oameni pasionați ai sportului columbofil.

Fotoreportaj : Ion MIHAICA

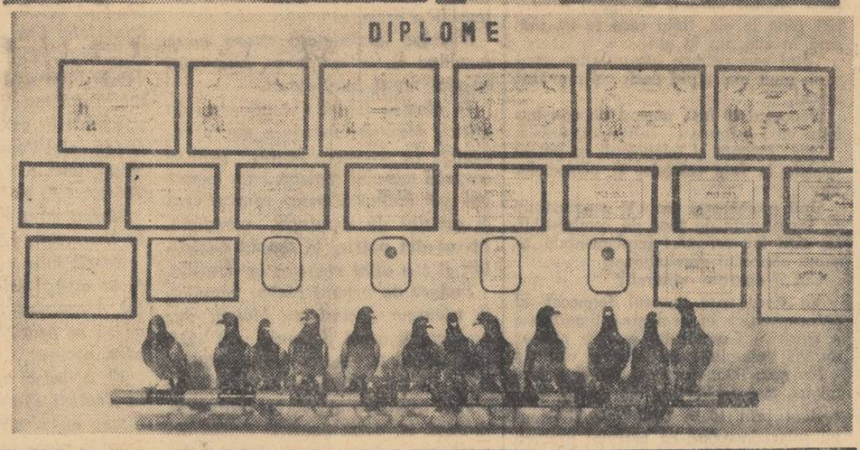

Amintiri despre LIVIU REBREANU

La ce lucrează scriitorii clujeni

Scriitorii clujeni pregătesc noi lucrări între care menționăm :

Ion Agîrbiceanu — însemnări din primul război mondial ; Aurel Gurghianu — versuri închinate noilor construcții clujene ; Sandor Huszar — un volum de nuvele ; Andor Bajor — un volum de articole publicistice ; Nagy Istvan — un roman despre viața unui oraș ardelean ; Dumitru Mircea — un roman despre tinerii intelectuali ; Vasile Rebreanu — continuarea romanului „Casa“ ; D. R. Popescu — un roman despre o gospodărie colectivă fruntașă ; Aurel Rău — un volum de versuri ; Szabo Gyula definitivează romanul „Neamul Gondoșilor“ ; Letay Lajos — un volum de versuri etc.

Mare ecran

Săptămîna la televiziune

5 MAI

8,30 Gimnastica de înviorare la domiciliu. **9,00 Emisiune pentru copii și tineretul școlar.** ● **„ELEFANTUL CURIOS“**, adaptare după **R. Kipling.** Interpretează un colectiv al Teatrului de păpuși din Oradea. Se spune că pe vremuri elefantul nu ar fi avut trompă... Era în schimb foarte curios din fire. În povestirea noastră, elefantul trece printr-o serie de peripeții care pînă la urmă.. îi lungesc nasul, prefăcîndu-i-l în... trompă. ● **TELEJURNALUL PIONIERILOR** ● **Pe locurile unde s-a născut Hans Christian Andersen.** Emisiunea cuprinde un reportaj despre Odensee, orașul natal al scriitorului și despre casa-muzeu Andersen. În continuare, lectura basmului „Hainele împăratului“ de Hans Christian Andersen. ● Filmul **„GUMA ȘI CREIONUL“.** Prietenia dintre gumă și creion se destramă... dar pînă la urmă, veți asista la împăcarea lor. **10,30 RETETA GOSPODINEI. 11,00 EMISIUNEA PENTRU SATE.** Din cuprins : ● Telejurnalul satelor. ● Demonstrație de semănat și transplantat orezul. Vorbește inginer Andrei Melacrinos de la Consiliul Superior al Agriculturii. ● De la un meridian la altul. ● Pentru mecanizatori : ● Dicționar tehnic : Culturi succesive. ● Muzică populară romînească. Cîntă o formație condusă de Constantin Mîrea, soliști Ana Coșprundan, Tita Bărbulescu și Radu Ion. **19,00 Jurnalul televiziunii. 19,15 TELEMAGAZIN.** În cuprinsul emisiunii vă veți întîlni cu poetul Tiberiu Utan, pictorul Brăduț Covaliu, medicii Constantin Surdan și Dan Sărățeanu, care au fost premiați de Academia Republicii Populare Romîne, pentru lucrările lor. Apoi, „De-a lungul șoselei naționale“... o suită de reportaje oglindind viața nouă a unora din orașele noastre : Buzău, Slănic Moldova, Bacău, Roman, Piatra Neamț, Suceava. În continuare academicianul profesor Eugen Pora ne va împărtăși cîteva impresii din călătoria sa pe nava „Viteaz“ în Oceanul Indian. În încheiere un reportaj muzical : „Cum se realizează un disc“, **20,35 „CÎND COMEDIA ERA REGE“. 22,00 Muzică distractivă.** În încheiere : **Buletin de știri ; sport ; buletin meteorologic.**

6 MAI

19,00 Jurnalul televiziunii. 19,15 Știință și tehnică pentru tineretul școlar : **Începuturile electrotehnicii moderne, Faraday** — transmisiune de la Muzeul tehnic București (VIII). **19,45 „ȘAPTE DĂDACE“. 21,00 EDUARD CAUDELLA, un înaintaș de frunte al muzicii românești.** La realizarea emisiunii își dau concursul **C. Bobescu, Nicolae Secăreanu, Elisabeta Neculce-Cartiș, Ilarion Ionescu-Galați, Nicolae Rădulescu. 21,40 TELE-SPORT.** În încheiere : **Buletin de știri ; buletin meteorologic.**

7 MAI

18,30 Universitatea tehnică la televiziune. Probleme actuale ale automatizării proceselor de producție industrială, de inginer **Gh. Tunsoiu. 19,00 Jurnalul televiziunii. 19,15** Emisiune pentru cei mici : **Ghici ce-i ? 19,35** Transmisiune de la Teatrul „C. I. Nottara“ : **„PRIMA ZI DE LIBERTATE“,** de **Leon Kruczkowski.** Distribuția : Jan **(Cristea Avram)** ; Mihail **(Ion Dichiseanu)** ; Ieronim **(Sandu Stiolaru)** ; Pavel **(Ion Popa)** ; Carol **(Vasile Lupu)** ; Anselm **(George Constantin)** ; Doctorul **(George Sion)** ; Grimm, grădinarul **(Ion Damian)** ; Inga **(Magdalena Buznea)** ; Luzzi **(Rodica Țuțuianu)** ; Lorchen **(Victoria Dobre)** ; Decoruri : **Mircea Marosin.** Direcția de scenă : **Sanda Manu** și **Mircea Avram.** În pauze : ● **Emisiune de știință.** ● **Emisiune de artă plastică : ȘTEFAN DIMITRESCU.** În încheiere : **Buletin de știri ; buletin meteorologic.**

8 MAI

17,00 EMISIUNEA PENTRU CLUBURILE DIN ÎNTREPRINDERI. Din cuprins : ● **Telejurnalul săptămînii.** ● **Indici cît mai înalți de utilizare a cuptoarelor Martin.** ● **Inovații și inovatori.** ● **Moment literar.** ● **Măsuri pentru îmbunătățirea calității în finisarea țesăturilor.** ● Interviul nostru : **Aplicarea tehnologiei de grup și folosirea S.D.V.** ● **Muzică ușoară cu tineri interpreți.** Conducerea muzicală : **Paul Ghenței. 19,00 EMISIUNEA PENTRU SATE.** Din cuprins : ● **Vești de pe ogoare.** ● Sfatul agronomului : **Primele lucrări de îngrijire a culturilor prășitoare.** ● **O zi printre colectiviștii din comuna Fîntînele, raionul Hîrșova, regiunea Dobrogea.** ● Pentru mecanizatori : Reglarea cultivatoarelor. ● Orchestra „Trandafir de la Moldova“ a sfatului popular al orașului Bîrlad dirijată de **Vasile Nicolau** va prezenta telespectatorilor cîteva melodii populare de pe plaiurile moldovene. Sfaturi pentru telespectatori. În încheiere : **Buletin de știri ; buletin meteorologic.**

9 MAI

18,30 Universitatea tehnică la televiziune. Procedee moderne de obținere a acidului sulfuric, de inginer **Nicolae Popovici** de la IPROCHIM. **19,00 Jurnalul televiziunii. 19,15** Pentru tineretul școlar : **Soliști premiați la concursul cultural artistic. EMISIUNE ÎNCHINATĂ ZILEI VICTORIEI. 19,55 „FURTUNA“.** Un film romînesc care evocă un episod din lupta de eliberare a poporului nostru de sub jugul fascist. Scenariul : **Titus Popovici** și **Francisc Munteanu** ; Regia : **Sinișa Ivetici** și **Andrei Blaier. 21,15** Program artistic susținut de **formații ale Ansamblului Ministerului Forțelor Armate.** Dirijor : colonelul **Dinu Stelian.** În încheiere : **Buletin de știri ; buletin meteorologic.**

11 MAI

19,00 Jurnalul televiziunii. 19,15 Pentru copii : **„COLȚUL SATIRIC“,** scenetă de **Mircea Sîntimbreanu. 19,40 IN FAȚA HĂRȚII. 19,50 O seară de legende povestite de maestrul cîntăreț Hans Sachs, ucenicului său. 21,00 Instantanee bucureștene. 21,35 Muzică ușoară interpretată de orchestra „Electrecord“.** Conducerea muzicală : **Alexandru Imre.** Soliști : **Gigi Marga, Ilinca Cerbacev, Luigi Ionescu.** În încheiere : **Buletin de știri ; sport ; buletin meteorologic.**

NOTE DE TELESPECTATOR

Ca și în anii trecuți, studioul de televiziune a făcut un efort deosebit pentru a reda pe micul ecran măreața demonstrație a oamenilor muncii din Capitală, cu prilejul zilei de 1 Mai. Instalate în unghiuri bine alese, alternînd planurile generale cu prim planurile, camerele de luat vederi ne-au redat momente emoționante ale paradei voioșiei, exuberanței și încrederii în zilele de azi și de mîine. Prin talazurile de flori, obiectivele au urmărit tot timpul chipurile vesele, luminate de razele generoase ale soarelui de mai, ale zecilor de mii de demonstranți de toate vîrstele care, defilînd în fața tribunelor, și-au manifestat odată cu dragostea față de partid și de conducătorii lui, atașamentul neclintit pentru cauza socialismului, hotărîrea de a merge înainte, cu forțe mereu crescînde, pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste, al întăririi economice a țării, a ridicării nivelului de trai al poporului.

Transmisia a fost îmbogățită și prin cuprinderea unor aspecte de la demonstrațiile de 1 Mai care aveau loc la aceleași ore la Moscova, la Budapesta, la Praga, la Berlin, la Varșovia — mărturie a forței sistemului mondial socialist.

...Programul studioului din seara zilei de 1 Mai a cuprins o emisiune intitulată „Meridiane muzicale“, care ar fi vrut să fie un recital din muzica popoarelor, în această zi de afirmare a solidarității internaționale a celor ce muncesc, pretutindeni pe meridianele globului nostru.

Făcînd apel la un grup de studenți străini care studiază în institutele noastre de învățămînt superior și la cîțiva dintre artiștii și interpreții Caselor de cultură din Capitală, emisiunea a readus parcă pe platoul studioului aceleași figuri, aceleași cîntece, aceleași mișcări scenice stereotipe și aceleași tipare folosite în emisiunile similare anterioare. „Meridianele muzicale“ n-au corespuns deci, iar studioul de televiziune ne rămîne dator cu organizarea și prezentarea unor „meridiane muzicale“ realizate la un înalt nivel artistic, cu colaborarea unor frunțași ai scenelor și estradelor noastre. De altfel, nici spectacolul de estradă „S-a întîmplat în luna mai“, care a urmat și care a ținut ecranul mai bine de două ore, nu a depășit nivelul acceptabil, făcîndu-ne să regretăm spectacolul însuflețit, viu și antrenant, care se desfășura în aceleași clipe în piețele și pe estradele Capitalei. Încît trebuie să ne pară rău că studioul n-a avut inițiativa de a-și instala camerele de reportaj pe stradă, în mijlocul tumultului de voioșie și exuberanță cu care bucureștenii au sărbătorit, pînă noaptea tîrziu acest mare eveniment în viața oamenilor muncii.

Șt. RADU

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

PORTOCALELE

POVESTIRE DE WILLIAM SAROYAN

— Iau spus așa : iei două portocale din cele mai mari, te duci cu ele la colțul străzii și cînd trece o mașină, zîmbești și fluturi mîna cu portocalele. Așa i-a spus unchiu-său Jake. Cinci cenți bucata, trei la zece cenți și treizeci și cinci de cenți, duzina. Dar zîmbește-le cu toată gura, i-a spus. Doar poți să zîmbești, nu-i așa, Luke ? O dată și o dată, dacă-ți pui tu în cap să zîmbești — zîmbești, da ?

Se străduia din răsputeri să zîmbească dar unchiu său Jake îl privi atît de încruntat, încît înțelese pe loc că nu nimerise zîmbetul bun. Ar fi vrut chiar să rîdă cu hohote, așa cum îi văzuse pe unii, dar pe semne ăia nu erau nici speriați, nici necăjiți ca el.

— În viața mea, spuse unchiul său Jake, n-am mai văzut un copil să fie atît de serios.

Se lăsă pe vine, așa încît să i se uite drept în ochi și-i explică din nou.

— Luke, repetă unchiul său Jake, dacă tu nu zîmbești, ei n-o să cumpere portocale. Oamenilor le place ca un băiețaș, cînd vinde portocale, să zîmbească. Zîmbetul îi dispune.

Se uită și el drept în ochii lui unchiu-său Jake, îl ascultă și chiar îi pricepea cuvintele, dar în sinea lui se gîndea : nici Jake nu-l mai vesel ca mine. Îl văzu cum se ridică și îl auzi oftind adînc așa cum obișnuia și taică-său să oftească.

— Luke, spunea unchiul său Jake, dar să rizi cîte o dată, tu poți ?

— Nu-i el ăla, se amestecă nevasta lui Jake. Dacă n-ai fi un papă-lapte, ai ieși chiar tu să vinzi portocale. Dar parcă ești mai breaz decît frate-tău ? Acolo ai să ajungi și tu, unde-i el. Sub pămînt. Teapăn.

Tocmai din cauza ei îi venea lui greu să zîmbească ; din cauza felului cum vorbea mereu femeia asta, nu numai a cuvintelor, dar a meschinăriei din glasul ei care-l dăscălea într-una pe unchiul Jake. De unde pînă unde se aștepta ea să-l vadă zîmbind în largul lui, cînd toată ziua nu făcea altceva decît să le spună că nu-s buni de nimic și că erau cu toții, dar toți, niște pierde-vară ?

Jake era fratele mai mic al lui taică-său și chiar semăna leit cu taică-său, care nu fusese în stare nici măcar să-și încropească o prăvălioară de stofe. De aceea nici ea nu pierdea niciodată prilejul să spună că lui taică-său mai bine decît mort nu putea să-i fie. Așa-i spunea ea și lui Jake : — Asta-i America. Vrei s-ajungi cineva, ieși din casă, faci un tur, întîlnești un om și-l convingi să intre într-o combinație cu tine. Dar Jake o întreba : — De unde combinația ? De unde vrei să scot eu o combinație ? Iar ea atunci se căina și zicea : — Ah, nătărăule. Să nu fiu eu cu burta mare, să vezi cum m-aș duce la Rosenberg să mă angajeze și te-aș ține și pe tine în puf.

Jake avea căutătura aceea deznădăjduită a lui taică-său dar oricît de supărat ar fi fost, tot voia ca cei din jurul lui să fie veseli. Lui, de exemplu, îi cerea mereu să zîmbească.

— E-n regulă, spunea Jake, în regulă, în regulă. Omoară-mă, scoate-mă din minți. Ei și ? Mai bine aș crăpa acuma. Zece lădițe de portocale și nici un sfanț în toată casa. Nici o lețcaie, nici măcar o bucată de pîine. Vrei să stau eu la colț să vînd portocale ? Asta vrei ? Poate vrei să-mi iau și un triciclu, da, să colind cu marfa prin tot orașul ? Mai bine aș crăpa acuma, spunea Jake.

Și așa se-ntuneca la față, atît de trist arăta, încît parcă nu era nimeni mai amărît pe lume. Nici măcar el, care nu zîmbea, dar nici nu voia să plîngă ca să nu-l întristeze și mai tare pe unchiu-său Jake. Ca și cum nu-i era deajuns, nevasta lui Jake se luă cu mîinile de cap, ceea ce nu i se întîmplase încă, și începu să plîngă dar așa cum plîngi cînd chiar te doare ceva, parcă anume ca să-ți dai seama ce nenorocire se petrecea, pentru că ea nu plîngea de tristețe, plîngea de durere, și-i aducea aminte lui Jake de cîte datorii aveau, și de cîtă mizerie îndurase lîngă el, și de plodul pe care-l purta în pîntec, iar mîine-poimîine, gata, cerea și el de mîncare, spunea ea, că la ce bun încă un căscat pe lumea asta ?

Pe urmă, apucă două portocale din lădița de pe podea și vărîndu-i-le sub ochi, spuse : Nici cu ce să facem focul n-avem, și sîntem în decembrie, și-o să murim înghețați. Ah, cum ar arăta casa asta dac-ar mirosi a friptură. Ei hai, strigă ea, mănîncă. Mănîncă-ți portocalele. Mănîncă pîn-ai să crăpi de portocale și iarăși începu să bocească.

Jake ședea atît de abătut, încît nu mai avea putere nici să vorbească. Atîta doar, că ofta, ofta prelung și adînc cu o privire ca de nebun. Dar pe el îl rugau să rîdă. Iar femeia tot se plîmba prin odaie, cu portocalele în mînă, văicărindu-se și pomenindu-și plodul din pîntec.

De o dată, se opri și tăcu.

— Acuma du-l la colțul străzii spuse ea și vezi-l dacă nu-i în stare să cîștige el un ban.

Jake parcă surzise. Nici măcar nu-și ridică ochii. Așa că ea urlă din nou :

— Du-l la colțul străzii. Spune-i să zîmbească oamenilor. Trebuie să mîncăm ceva.

La ce bun să trăiești cînd toate se duc dracului și nimeni nu știe încotro și ce vrea ? La ce bun să mai mergi la școală să înveți tabla înmulțirii, să citești poezioare, să desenezi flori, plus toată bătaia de cap ? La ce bun să stai în picioare, cînd în odaie e frig și-i timpul să mergi la culcare, iar Jake și nevastă-sa se vor certa mai departe, și iarăși s-adoarmă, și iarăși să te trezești, să vezi din nou tot cerul ăla trist, să dirdîi iarăși în drum spre școală și iarăși să mănînci portocale fiindcă nu-i o bucată de pîine în casă ?

Jake sări ca ars și începu să strige la nevastă-sa. C-ar stringe-o de git, așa spunea, și pe urmă i-ar viri și un cuțit în inimă, iar ea începu să urle și mai tare și să-și rupă rochia de pe dînsa, că n-are decît, așa spunea, despuiată cum era pîn'la mijloc, stringe-mă de git, omoară-ne pe toți. Dar Jake o luă de umăr și trecu cu ea alături, de unde o auzi cum îl săruta, zicîndu-i că el era copilul ei, copilul ei cel mare, și care avea nevoie de ea ca de o mamă.

Pînă atunci nu simțise oboseala. Acuma i se făcuse și foame. Se așeză. La ce bun să trăiești singur cuc în toată lumea asta fără un suflet care să-ți spună cît de cît o vorbă omenească ? Îi veni să plîngă, dar la ce bun să și plîngi, zău așa ?

Peste puțin Jake se întoarse la el străduindu-se să zîmbească.

— Tot ce ai de făcut, Luke, așa spuse, e să ții în mînă două portocale, să le fluturi cînd vezi că trec ăia cu automobilele și să zîmbești. Nici nu știi cînd, ai și vîndut o lădiță de portocale, Luke.

— Am să zîmbesc, răspunse el. Cinci cenți bucata, trei la zece cenți și treizeci și cinci de cenți, duzina.

— Asta-i tot, făcu Jake.

Și ridicînd lădița, porni spre ușa din dos.

Tristă și strada, cu Jake ducînd pe umăr lădița iar el lîngă Jake, ascultîndu-l cum îl învăța să zîmbească cu toată gura, cînd și cerul era cenușiu, cînd și copacii erau desfrunziți, cînd și strada era tristă și doar portocalele, caraghioase, pentru că miroseau frumos, arătau frumoase dar erau atît de triste.

La o încrucișare unde treceau toate automobilele, Jake lăsă lădița pe bordura trotuarului.

— Dacă te văd pe tine singur, cît ești de pirpiriu, așa spuse, precis se opresc. Eu mă duc acasă, Luke.

Din nou se lăsă pe vine ca să i se uite în ochi. — Doar nu ți-o fi frică, Luke. Pînă se-ntunecă de-a binelea mă întorc. Înveselește-te și zîmbește la toată lumea. Hai.

— Am să zîmbesc, răspuse el.

Atunci Jake sări în sus, ca și cum altfel n-ar fi putut să se ridice, decît sărind, și o porni grăbit în josul străzii, îndepărtîndu-se iute, iute și lăsîndu-i toată tristețea : cinci cenți bucata, trei la zece cenți, treizeci și cinci de cenți duzina.

Luă două portocale din cele mai mari, le ridică în aer cu mîna dreaptă și începu să-și fluture mîna deasupra capului. Dar nu-i ieșea cum trebuie. Tot trist părea. La ce bun să stai așa și să-ți fluturi mîna deasupra capului, gata mereu să zîmbești ălora care se plimbă în automobile ?

Pînă veni un automobil dinspre oraș i se păru o veșnicie. Cînd se apropie, zări un bărbat la volan și o doamnă cu doi copii pe perna din spate. Cînd ajunseră în dreptul lui, zîmbi tare dar ăia nu păreau să aibă de gînd să oprească. Întinzîndu-le portocalele, porni el spre mijlocul străzii. Cînd le văzu și trăsăturile feței, zîmbi și mai tare. Mai tare decît atîta nu putea, căci începea să-i doară. Ăia nu opriră și nici măcar nu-i zîmbiră. Singură, o fetiță din spate se strîmbă la el ca la un terchea-berchea. La ce bun să stai la colțul străzii și să te străduiești să vinzi portocale unor oameni care se strîmbă la tine și de ce, pentru că le zîmbești și vrei să le intri sub piele ?! La ce bun să-ți înțepeneacă brațul pentru atîta lucru, că unii-s bogați și alții săraci, pentru că bogații-s sătui și veseli, iar săracii flămînzi și triști, și se ceartă într-una, și așa spun ei, c-o să se omoare ?

Lăsă brațul jos, încetă să zîmbească, se uită la o pompă de incendiu și dincolo de pompa de incendiu, la un jgheab, și dincolo de jgheab, strada, și de-o parte și de alta a străzii, cîmpia cu grădini și podgorii, și rîuri, și pășuni, și dincolo de cîmpie munții, și dincolo de munți, și mai multe orașe, cu și mai multe străzi, cu și mai multe case, cu și mai mulți oameni. La ce bun să trăiești pe lumea asta dacă nici la o pompă de incendiu nu poți să te uiți fără să-ți vină să plîngi ?

Din josul străzii se mai apropia un automobil, așa că ridicîndu-și brațul, începu iar să zîmbească, dar cînd automobilul trecu pe lîngă el, își dădu seama că cel de la volan nici n-a întors capul. Cinci cenți bucata, **sir.** Ei, da, lor le convenea să mănînce portocale. După o masă bună, serviți, vă rog, la desert, o portocală. Cojiți-o, mirosiți-o, stoarceți-i zeama între dinți și înghițiți-o. Opriți mașina și cumpărați. Și iarăși trecu un automobil, și iarăși zîmbi, și iarăși fluturâ portocalele și iarăși asta fu tot. Măcar dacă i-ar răspunde și ăia, printr-un zîmbet. Ce i-ar costa ? Poate nu i-ar mai fi așa trist. Trecură în felul ăsta o sumedenie de automobile, și parcă nu-i rămînea decît să se trîntească acolo, pe trotuar, și să nu mai zîmbească, să numai zîmbească pentru că mai mult decît atîta nu putea nici el îndura. Ăia n-aveau chef de portocale, ălora nu le plăcea să-l vadă zîmbind cum îl învățase unchiu-său Jake. Se uitau la el și atît.

Începuse să se întunece dar lui ce-i păsa ? Las'să piară toată lumea. Era clar : pînă la sfîrșitul lumii avea el să stea acolo cu brațul sus și zîmbind. Clar : pentru asta se născuse, să stea la colțul străzii, să fluture portocale și să zîmbească, chit că lui i se scurgeau lacrimile pe obraz, și asta, pînă la sfîrșitul lumii, pînă are să se întunece totul și are să se facă pustiu, fără doar el care are să stea în același loc, nemișcat, și are să zîmbească, pentru că ăia nici nu se gîndesc să-i zîmbească și ei, lui, chit că din partea lui înfundă-se în beznă lumea toată, și unchiu-său Jake, și nevastă-sa, și străzile, și casele, și oamenii din case, și riurile, și fluviile, și cerul, da să nu se-aleagă nimic din ele, nici măcar un om singur pe o stradă pustie, nici o fereastră în care să se mai stingă lumina, nici o ușă trîntită — pentru că nimeni, dar nimeni nu vrea să cumpere o portocală de zece cenți bucata, ori să-i răspundă cu un zîmbet la zîmbet, că pînă cînd are să-și tot frămînte el creierii cu întrebarea „la ce bun“ ? Pînă cînd ?

MOZAIC

● *PE UNUL din ringurile din Mexic avea loc o întîlnire între boxeri mexicani. Forțele adversarilor erau aproximativ egale și era greu de prevăzut care va fi rezultatul întîlnirii. În cele din urmă însă rezultatul a fost decis de unul dintre suporteri. El a aruncat o sticlă pe ring, nimerind în capul unui boxer. Acesta a căzut la podea iar arbitrul a început să-l numere. Cînd în sfîrșit nefericitul și-a revenit în simțire, cineva i-a înmînat un bilet în care scria: „Văcer iertare, senor. Îmi pare nespus de rău, dar să știți că sticla am aruncat-o în capul adversarului dv. Pe el vroiam să-l nimeresc. Regret".*

● *CU OCAZIA Jocurilor sportive de la Dakar, s-a înregistrat în cadrul unui meci de judo un adevărat record de viteză. Francezul Bourreau, care este și campion al Europei a învins pe tunisianul Buzik în... trei secunde!*

● *RECENT, la New York, a avut loc o gală de box terminată cu o încăierare generală. Totul a pornit de la decizia arbitrului care a oprit în repriza a 5-a meciul dintre Joey Mangiapane și Lou Anderson declarîndu-l învins pe primul prin K.O. tehnic. „Învinsul", nemulțumit de decizie s-a repezit asupra „învingătorului" său căruia i-a aplicat o corecție zdravănă. În ajutorul lui Anderson au sărit fratele lui, antrenorii, iar din colțul opus alții au sărit în ajutorul lui Mangiapane. O parte dintre spectatori au intervenit și ei în acest conflict pugilistic, astfel că a fost necesară intervenția unui mare număr de polițiști pentru a restabili ordinea.*

● *POLIȚISTUL Victor Ortiz din New York este un boxer amator care a înregistrat pînă acum rezultate frumoase. La activul său se numără 26 de victorii. Însă „seria sa de aur" a fost întreruptă în cursul unei gărzi de noapte, cînd a oprit pe un tînăr ca să-i verifice actele. În loc de a se supune so-*

mației, tînărul a luat poziție de luptă și i-a aplicat polițistului cîteva lovituri bine țintite. Polițistul a fost făcut K.O. în numai cîteva secunde.

După această întîmplare polițistul a relatat corespondenților: „Tare aș vrea să mai dau ochii cu tînărul acela. Nu de alta, aș vrea doar să-l conving că are talent de boxer".

DUELUL SCHUR-KAPITONOV ȘI ETAPELE CONTRA CRONOMETRU ANUNȚĂ O LUPTĂ PASIONANTĂ ÎN A 16-A EDIȚIE A „CURSEI PĂCII"

Un aspect din ediția trecută

La 9 mai, pe stadionul Strachov din Praga, în timp ce porumbeii albi vor săgeta văzduhul, starterul „Cursei Păcii" va coborî pentru a 16-a oară steagul vestind plecarea într-o nouă ediție a tradiționalei întreceri care adună în fiecare primăvară floarea ciclismului amator.

Pentru prima oară în istoria sa „Cursa Păcii" începe în ziua cînd popoarele Europei aniversează victoria asupra forțelor negre ale fascismului. Un start simbolic, care exprimă sentimentul de solidaritate al sportivilor veniți să poarte solia lor de pace pe drumurile ce străbat R. S. Cehoslovacă, R. P. Polonă și R. D. Germană. Entuziasmul și atmosfera sărbătorească în care se desfășoară această întrecere sportivă sînt bine cunoscute. Milioane de oameni așteaptă cu nerăbdare să-i salute pe cicliștii păcii, să-și manifeste împreună cu ei, de-a lungul traseului și în piețele orașelor, dorința fierbinte de a face să triumfe prietenia între popoarele lumii.

Un traseu inedit Tricourile se vor schimba la Bratislava și Dresda?

Ca număr de etape, lungime, profil, altimetrie, cursa din acest an se deosebește în mod sensibil de cele anterioare. Simpla enunțare a principalelor date tehnice: 2 559 km. de parcurs în 15 etape, ne dau o imagine clară a dificultăților ce-i așteaptă pe alergători. Principala particularitate a ediției a 16-a o constituie însă plasarea etapei contra cronometru pe echipe, chiar în cea de-a treia zi a competiției. Distanța acesteia fiind și sporită de la 100 la 138 km. va face ca în lupta cu acele ceasornicului să se ciștige sau să se piardă multe minute. Potențialul de luptă al echipelor nu va putea fi astfel ținut mult timp secret. Pe șoseaua dintre Brno și Bratislava valoarea celor 20 participante va fi cunoscută cu un ceas mai devreme și cine va ajunge pe locuri foarte bune în orașul de pe malurile Dunării are toate șansele să aspire la victorie.

Totodată, este interesant cum vor rezolva organizatorii situația alergătorului libanez Torek Abul Zahab (concurent individual) care va trebui să facă de unul singur 138 km. Anul trecut el a reușit performanța de a întrece echipa Norvegiei. De data aceasta nu știm cum se va descurca inimosul ciclist libanez. Primele cinci etape care vor purta caravana peste dealurile Boemiei, Moraviei și Slovaciei, sînt și cele mai dure ale cursei. Astfel că, la Kosice, clasamentul va avea, fără doar și poate, o configurație bine conturată.

O altă inovație a actualei ediții constă în cele două etape de circuit, prima la Praga și următoarea la Varșovia, după ce caravana va face o transbordare de 250 km. de la Rzeszov.

Dacă liderul cursei se va schimba de multe ori pînă la intrarea pe teritoriul R. D. Germane, acest lucru depinde de împrejurări care nu pot fi anticipate. Dar acela care va sosi la Görlitz purtînd pe umerii săi tricoul galben va trebui să fie și un as al curselor contracronometru pentru a-și păstra avansul în cei 57 de km. ce vor fi parcurși individual de la Bautzen la Dresda. Odată trecut acest hop, emoțiile lui nu vor mai fi atît de mari, fiindcă ultimele trei etape spre Berlin, deși foarte lungi, sînt mai „netede".

Schur pentru a 11-a oară Echipa U.R.S.S. cu 3 debutanți

Din lista celor 120 de concurenți care vor porni să străbată traseul Praga—Varșovia—Berlin se desprind numele a doi mari favoriți: fostul campion mondial Gustav Schur și campionul olimpic Viktor Kapitonov. Absent la ediția precedentă, reputatul ciclist german, acum în vîrstă de 32 de ani, va încerca, poate pentru ultima oară, să-și înscrie din nou numele în palmaresul „Cursei Păcii". După cum știți, Täve, veteranul competiției (a participat pînă acum de 10 ori) este singurul ciclist, de două ori învingător în această cursă. Echipa sa este mai puternică decît a fost vreodată. Sprinteri vijelioși ca Appler și Weissleder, ruleuri neobosiți ca Ampler și Lux îl încadrează pe Gustav Schur care va face totul să ducă la victorie echipa R. D. Germane sau să favorizeze eventual succesul unuia din tinerii săi coechipieri.

Kapitonov vine anul acesta cu o formație nouă. Lipsesc cei „trei sputnici": Melihov, Petrov, Saidhujin, reținuți pentru Turul Franței. În schimb regăsim numele lui Cerepovici și Olizarenko, doi alergători de cursă lungă. Alături de ei trei debutanți: Viaravas, Pavlov și Tombak. Va reuși Kapitonov și echipa lui să continue succesele selecționatei sovietice? Iată un mare semn de întrebare.

Dacă duelul Kapitonov-Schur va domina cursa din punct de vedere tactic, nu va fi deloc o surpriză să găsim printre cîștigătorii de etape pe cicliștii italieni. Componenții „Squadrei Azzura", Antonio Tagliani, Giuseppe Nardello, Remo Stefanoni, Bruno, Macchi sînt fiecare în parte alergători cu temperament puternic, capabili să se bată oricînd pentru primele locuri.

Polonezul Jan Kudra, cehoslovacul Hassman, francezul Dupont, cicliștii din echipa Belgiei vor căuta și ei să răstoarne pronosticurile. Comentatorii străini nu neglijează, desigur, nici șansele echipei R. P. Romîne. Constantin Dumitrescu și Ion Cosma, rutieri înzestrați cu mari posibilități fizice ar putea să joace un rol important în desfășurarea cursei. Făcînd apel la toate resursele lor de voință, colaborînd cu ceilalți membri ai echipei (Ziegler, Rădulescu, Stoica, Ardeleanu) cei doi ași ai ciclismului nostru au datoria de a nu precupeți nimic pentru ca echipa R.P.R. să obțină o performanță care să răsplătească speranțele ce și le pun în ei iubitorii sportului cu pedale din țara noastră.

De vorbă cu gimnastul japonez Yukio Endo, campion olimpic

Luni la ora 19,30, în sala Floreasca, era programat meciul de volei masculin dintre Rapid București și Știința Cluj, din cadrul turneului final. El a început însă la ora 21... Și aceasta fiindcă înainte, în sală, avusese loc demonstrația comună a gimnaștilor romîni și japonezi. Ea a plăcut atît de mult miilor de spectatori, încît numeroasele bisări au „lungit" programul...

Gimnastica place tot mai mult și un exercițiu executat cu măestrie este aplaudat cel puțin în aceeași măsură ca și o fază de mare spectacol realizată de marii maeștri ai voleiului, baschetului sau handbalului.

Luni seara, aureolatul aplauzelor de la „Floreasca" a fost campionul olimpic la sol, Yukio Endo. După terminarea demonstrației — surpriză! — printre spectatori la meciul de volei Rapid-Știința Cluj — de data aceasta aplaudîndu-i el pe Drăgan, Nicolau, Rednic și ceilalți. Endo, virtuozul gimnast japonez.

Ocazia era prea... tentantă pentru a nu schimba cîteva vorbe, mai ales că Endo se află pentru a doua oară în țara noastră, prima vizită datînd din octombrie anul trecut.

— Am așteptat mult să revin în Romînia, de unde aveam amintiri plăcute și cîțiva cunoscuți printre gimnaști: Tohăneanu, Orendi... În plus, revederea Romîniei însemna totodată revederea cu admirabilul public din țara dvs., bun cunoscător al gimnasticii. Este o plăcere să lucrezi în fața unor asemenea spectatori! La noi, publicul este mai... economicos în aplauze. Bisările sînt o raritate. De pildă, eu în seara aceasta a trebuit să concurez, de fapt, de două ori, fiindcă am fost rechemat după fiecare aparat. E foarte bine așa...

— CUM AȚI AJUNS UN ADEPT AL GIMNASTICII?

— Poate vă veți mira: la început, ca elev, am practicat atletismul. Aceasta mi-a ajutat mult în pregătirea mea generală. Apoi am jucat volei (n.n. iată și explicația interesului manifestat pentru meciul care se desfășura...) și m-am fixat definitiv asupra gimnasticii încă de la 15 ani. Asta nu înseamnă că din cînd în cînd nu mai practic și alte sporturi. Asta ajută foarte mult la fantezie, ceea ce pentru gimnastică înseamnă un element hotărîtor.

— CUM APRECIAȚI EVOLUȚIA GIMNAȘTILOR NOȘTRI

— Din octombrie și pînă acum — deci într-un interval destul de scurt — gimnaștii dv au crescut ca valoare. În plus, anul trecut, alături de noi au evoluat numai gimnaști din București. Acum — din întreaga Rominie. Ceea ce spune foarte mult... În general, nivelul de concurs al reprezentanților dvs. trebuie văzut în perspectivă. După mine ei pot să ofere mai mult, pentru că sînt bine dotați, bine selecționați. Ceea ce le lipsește este continuitatea în exerciții. Ei repetă, cred, prea puțin. Ori succesul în gimnastică — ca de altfel în orice sport, azi — nu poate veni fără efort. Am observat, de pildă, că gimnaștii romîni se încălzesc greu. Abia după al doilea sau al treilea aparat sînt bine încălziți și pot lucra în voie. În sfîrșit, unele scăderi în ceea ce privește cursivitatea exercițiilor trădează aceeași slăbiciune: numărul insuficient de repetări. Referindu-mă la pregătirile noastre, trebuie să spun că antrenamentele au loc zilnic, aproximativ trei ore. Insistăm asupra unui exercițiu pînă ce ne dăm seama că ne-a intrat... în sînge. Altfel nu se poate...

— O ULTIMĂ ÎNTREBARE: CE NE PUTEȚI SPUNE DESPRE INTERESUL ACORDAT LA TOKIO VIITOAREI OLIMPIADE?

— Olimpiada este astăzi un subiect la ordinea zilei nu numai la Tokio ci în întreaga Japonie. Tot poporul nostru dorește ca această mare sărbătoare a sportivilor lumii să constituie un adevărat mesaj de prietenie între popoare, să realizeze o unitate sufletească între toți concurenții. Sîntem convinși că ideile care stau la baza Jocurilor olimpice moderne vor triumfa și la Tokio. Așteptăm cu plăcere prezența sportivilor romîni, atît la concursul preolimpic din toamna acestui an, cît și la J.O.

V. APOSTOLESCU

PENTATLONISTUL... MIRCEA ȘEPTILICI

...Discuția era pe sfîrșite. Stabilisem definitiv că Ioli și Brumel sînt cuplul secolului, că Pele va juca și în ediția din 1974, pariasem pe „cinci stele" că Jean Giraudoux a fost internațional în echipa de rugbi a Franței și că Jean Louis Barrault a regizat, cu ani în urmă, un spectacol intitulat „800 m. plat".

În sfîrșit, cînd să plecăm, a vorbit și „mutul":

— Dacă ați scrie 10 la sută din cît vorbiți, ar fi coadă la Iynotipe.

— Adică cum, mă rog?

Și mutul a contrat malițios:

— Jean Giraudoux? Boon!! Dar de ce nu scrii matale despre unul de-ai noștri?... Tot om de teatru... Și sportiv pînă-n măduva oaselor...

★

Teatrul de comedie... Foaier... Bernard Shaw la repetiție: Casa inimilor sfărîmate... Printre spectatorii ocazionali: zidari, parchetari, electricieni... Muzică de scenă: „Divertisment pentru fierăstrău, ciocane, scripeți și alte ustensile atonale" (Teatrul de comedie în reparație. Metronom: allegro ma non tropo)... Uite-l și pe Mircea Șeptilici. „Să-l atac direct!".

— E adevărat că vă place fotbalul?

— Nu. Sînt una din puținele excepții ale Teatrului de comedie, care se închină în corpore zeului Fotbal și slujitorului său credincios — Jenei.

N-am replică. Improvizez:

— Cred însă că sînteți nelipsit din sala de scrimă.

— Nici asta n-aș putea spune.

— Nu cumva aveți o fotografie în postura de sportiv?

— Nu cred...

În schimb eu încep să cred că „mutul" a făcut o glumă nereușită. Încerc să formulez o scuză, dar în aceeași clipă Mircea Șeptilici e chemat în... scena de regizorul tehnic Nae Georgescu. Profit de ocazie, îl descos pe „nea Nae" și capăt cheia: „enervează-l! Îți spun eu cum".

Repriză.

— Tovarășe Șeptilici, e adevărat că v-ați plasat ultimul în cursa de înot Brăila—Galați în anul 1932?

— E-ro-nat! Am sosit în pluton. Parcă-l văd pe Spînu cîștigînd. Pe locul doi a fost Manole Florescu, contrabasistul de la Filarmonică. Cînd aud la Ateneu contrabașii răzvrătindu-se în Simfonia a V-a de Beethoven și-l văd pe Manole ținînd corzile cu arcușul, revăd valurile mari ale Dunării acoperindu-i capul.

— Ați înotat și în bazin?

— Da, bineînțeles. La Sparta C.A.B. Am fost vecin de culoar cu Tiberiu Ricci, unul din arhitecții sălii Palatului, cu Traian Petruț, fost campion național, azi actor la Municipal. Și cu Lichiardopol, astăzi maestru emerit al sportului și cu Lascu, fost campion la sărituri. Desigur că totul se făcea exclusiv din entuziasm. Nu aveam nici un fel de sprijin. La bazinul Lido, noi, înotătorii (eram cîțiva) aveam acces doar noaptea tîrziu. Profitam de faptul că un joc de polo în bazinul Lido era un mijloc de reclamă pentru patronul restaurantului.

— Ați jucat și polo?

— Nu se putea altfel. Am și tradus primul regulament de polo, în 1929, dintr-o carte franțuzească — „La natation" — de Henri Decoin, mai tîrziu soț al Daniellei Darieux și regizor al filmului „Prima întîlnire". (Amîndoi fredonăm „Azi sînt la primul meu rendez-vous"). Regulamentul tradus a apărut în „Vremea", la rubrica sport. Dar pentru că sîntem la înot, îmi amintesc că în ziua deschiderii ștrandului Kiseleff s-au înecat 13 oameni. După acest accident, Nicolae Iorga în persoană a scris un articol intitulat: „Ștrandul cel nou — pericol public". Era vremea în care celebrul dicton al lui Juvenal „Mens sana in corpore sano" trăia numai în juxte și se sfîrșea în tirade.

— Și v-ați fixat doar la înot?

— Da' de unde? Am jucat rugbi la R.C.B., urcînd pînă la „onoare". Printre coechipieri: Picu Popescu Colibaș, astăzi antrenor de handbal, iar printre adversari: Ascanio Damian, astăzi rector al Institutului de arhitectură. Am debutat ca jumătate la grămadă, dar curînd mi-am lățit umerii și am intrat în linia a III-a pe postul lui Viorel Moraru... Numai că noi cotizam pentru o minge, ne dezbrăcam pe „Federației", singurul teren de atunci, și apoi ne îmbrăcam tot pe iarbă, frînți de oboseală, fără duș și vestiare, mirosind pînă acasă a transpirație proaspătă și pămînt reavăn. Cel mai aprig din noi era Costi Herold...

— La rugbi?

— Nu. La volei. Da... Am jucat cu Costi Herold în aceeași echipă, tot la R.C.B. Iar apoi am trecut cu toții la Telefoane. Mi-aduc aminte că mingile ținute în aer nu se penalizau, Costi sărea sus de tot, rămînea suspendat în aer, ca Nijinski, prindea literalmente mingea, simula că trage într-o parte și-i schimba brusc direcția. Toată echipa adversă era prinsă pe picior greșit... La fel era și la baschet.

— Ați jucat și baschet?

— Voleiul fără baschet era ca Pollux fără Castor.

— Mi-ați ratat titlul. Îl găsisem: Triatlonul Șeptilici.

— Nu face nimic. Pînă intru în scenă, completăm pentatlonul.

— ??

— Atletism. „Sportul pur". Proba Iolandei. Bineînțeles, mult mai puțin decît Iolanda, dar la numai cinci centimetri de campionii naționali ai vremii.

— 1,65.

— Întocmai. Îmi aduc aminte că într-o zi, cînd i-am adus directorului nostru de la Sava niște cupe cucerite în lupta pentru apărarea culorilor inexistente ale liceului, ne-a întîmpinat cu cuvintele:

— Și voi, mă? V-ați dat cu repetenții?

Atît înțelegea „directorul nostru", căruia Cehov îi schițase prototipul în vestitul său: „om în găoace".

...Nae Georgescu apare din nou. Mircea Șeptilici tîșnește spre scenă, ca într-o cursă de sprint. Mă uit stupefiat: acum 31 de ani, omul acesta înota 22 de kilometri pe Dunăre, iar acum 35 juca polo la „Lido". Mi-e cu neputință să-i calculez vîrsta...

Ioan CHIRILĂ

De-a lungul anilor

1948 Prosinek (Iugoslavia)
1948 Zorici (Iugoslavia)
1949 Vesely (R. S. Cehoslovacă)
1950 Emborg (Danemarca)
1951 Olsen (Danemarca)
1952 Steel (Anglia)
1953 Pedersen (Danemarca)
1954 Dalgaard (Danemarca)
1955 Schur (R. D. Germană)
1956 Krolak (R. P. Polonă)
1957 Hristov (Bulgaria)
1958 Damen (Olanda)
1959 Schur (R. D. Germană)
1960 Hagen (R. D. Germană)
1961 Melihov (U.R.S.S.)
1962 Saidhujin (U.R.S.S.)

Pe echipe U.R.S.S. a cîștigat de cinci ori, R. S. Cehoslovacă de patru ori, R. D. Germană de trei, Anglia, Franța și Polonia cîte o dată.

Recordul victoriilor de etapă continuă să fie deținut de cehoslovacul Vesely (16) la individual și pe echipe de U.R.S.S. (31).

R. P. Romînă a cîștigat șapte etape pe echipe și patru la individual (G. Moiceanu — două, I. Cosma și Marin Niculescu).

Cele mai multe etape într-o singură ediție le-a cîștigat sovieticul Petrov — 5 — în 1962.

VARIETĂȚI

Canotajul și parada modei

Mușteriile nu se prind cu oțet. Pornind, probabil, de la acest vechi proverb, organizatorii curselor de canotaj de la Ostendee, alarmați de slaba afluență a publicului, au hotărît să vină cu o îndrăzneață inovație. În fiecare zi reuniunile vor fi întrerupte, timp de o jumătate de oră, și publicul va putea asista la parada modei prezentată de manechinele Oficiului național al bumbacului. Dacă, din întîmplare, va ploua, s-a prevăzut ca fetele să prezinte costume de baie și atracția va avea loc în orice caz.

În memoria cui?

Salo Flohr, a fost cunoscut la timpul său ca un veritabil campion al remizelor. Jumătățile de punct au figurat cu sutele în dreptul numelui său pe tabelele de concurs.

Cînd în timpul marelui turneu de la Moscova, desfășurat în memoria lui Aleksandr Alehin, toate partidele unei runde s-au terminat la egalitate, Flohr a exclamat spiritual:

— Formidabil, parcă ar fi un turneu care se joacă în memoria lui... Flohr!

Dispute teoretice

Capablanca, unul dintre cei mai mari jucători pe care i-a cunoscut șahul, era celebru pentru aversiunea sa față de mutarea 1. e2—e4.

— De ce nu începeți niciodată partida cu pionul din fața regelui? l-a întrebat un ziarist.

— Eu nu fac greșeli din deschidere, a răspuns „Capa"...

Să notăm că Paul Morphy a jucat toată viața sa numai 1.e2—e4. Și a fost campion al lumii...

magazin
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMINIA LIBERA
★
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
★
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel 17.60.10 interior 14 00

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

„BUG-JARGAL"

Adaptare după Victor Hugo

Ilustrații: Beca RIND

— După ce a luat masa — continuă d'Auverney — Biassou, împreună cu suita lui în mijlocul căreia se afla bineînțeles și vrăjitorul cocoșat în care mi se păruse că-l recunoscusem pe Habibrah, bufonul unchiului meu, veși în fața cortului și primi defilarea trupelor. Apoi ordonă să fiu adus în fața lui și-mi spuse cu solemnitate:

— Tinere, te-am lăsat să vezi defilarea trupelor mele, ca să-ți dai seama de forțele de care dispun. Acum îți dau prilejul să-ți salvezi viața. Iată despre ce este vorba: am întocmit o scrisoare în limba franceză, pe care am adresat-o parlamentului din Cap. În această scrisoare îmi arăt supunerea față de coroana franceză și mă angajez să slujesc regelui Franței. Tu ai să iei scrisoarea mea și ai să îndrepți greșelile de stil și de ortografie pe care le-am făcut, căci nu e frumos să te adresezi parlamentului cu o scrisoare plină de greșeli, care ar putea stîrni ironiile celor de acolo. Dacă vei face acest lucru, îți voi reda libertatea.

N-am stat prea mult pe gînduri pentru a răspunde căpeteniei negrilor că n-am

cîtuși de puțin intenția să accept acest târg și că prefer moartea decît să-i slujesc ca unealtă în realizarea planurilor sale murdare. Simțeam că în această scrisoare se ascunde intenția lui Biassou de a trăda interesele mulțimii de negri, care credeau în lupta și în dreptatea cauzei lor. Nu voiam să mă asociez acestei trădări odioase.

Refuzul meu îl scoase din sărite pe Biassou:

— Cum, ești nebun? Preferi să mori decît să faci cîteva mîzgăleli pe o hîrtie? Nu-mi vine să cred. Îți dau termen pînă mîine seară să te gîndești. Pînă atunci te dau în paza negrului Candi, șeful gărzii mele.

Acesta mă luă în primire, mă legă zdravăn și o porniram spre pădure. Acolo am fost legat de un copac și curînd îmi dădui seama că în apropiere era bivuacat un trib de negri și anume tocmai tribul care-l avusese ca șef pe Bug-Jargal.

Mă resemnasem să-mi primesc soarta amară care mă așteptă și mă consolam readucîndu-mi în minte imaginea dragă a scumpei mele Maria, soția alături de

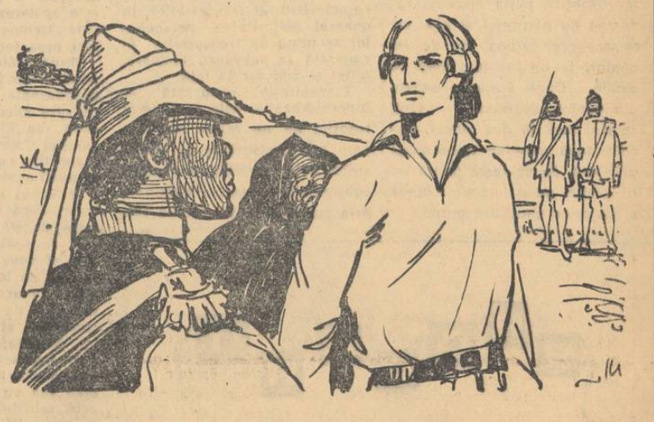

care n-am putut gusta fericirea dragostei nici măcar o zi împlinită. În mijlocul acestor reverii, atenția îmi fu trezită de sunetele triste ale unui cîntec spaniol, care se auzea din desișul pădurii. Nu mi-a fost greu să recunosc vocea lui Pierrot, iar presupunerile mele fură repede confirmate de apariția în preajma mea a cîinelui Rask, care apropiindu-se de mine și recunoscîndu-mă, mi se așeză la picioare și începu să se gudure prietenos. Puțin după aceea își făcu apariția Pierrot însuși. Vasăzică trăia și era liber. Pentru că îl consideram dușmanul meu cel mai înverșunat, cauza dispariției soției mele, fui cuprins de un adevărat acces de mînie.

— Frate, îmi spuse Pierrot, frate, ascultă-mă!

— Monstrule! îi replicai, înecat de furie. Asasin al familiei mele, tu care mi-ai răpit soția îndrăznești să mi te adresezi cu cuvîntul frate? Să dispari din ochii mei!...

— Te înțeleg, te înțeleg! murmură cu duioșie negrul. Te înțeleg și te plîng, cu toate că nici eu nu sînt mai puțin nefericit decît tine...

Conversația noastră atrase atenția celor șase negri care mă aveau în pază și care se aflau în apropiere. Se apropiară, dar în clipa cînd îl zăriră pe Pierrot, se aruncară la pămînt și se prosternară cu emoție.

Pierrot le făcu un semn să se ridice și apoi le ordonă să-mi desfacă legăturile. Fu ascultat fără nici o împotrivire. Îmi tăiară legăturile și iată-mă din nou în picioare, stăpîn pe mișcările mele.

— Și acum, ia pumnalul acesta — îmi spuse Pierrot. Poți să mi-l implinți în inimă, eu nu mă voi împotrivi dacă aceasta îți este voia.

Îmi vorbea fără pic de amărăciune în glas. Era doar trist și resemnat.

— Nefericitule! îi răspunsei. Eu nu sînt asasin. Dacă te voi ucide, aceasta o voi face în luptă egală. Apără-te!

— Să mă apăr? Contra cui? Este singurul lucru pe care mi-l ceri și pe care nu-l voi face.

Ne mai putîndu-mă stăpîni, mă repezii spre el și-l întrebai cu o voce puternică ca tunetul:

— Unde e Maria? Ce-ai făcut cu Maria?

Păru încurcat. Dar, după o ezitare, îmi răspunse:

— Am să-ți spun totul. Dar nu acum și nu aici. Prea multe urechi ne pot auzi aici. Să mergem. Hai cu mine. Mergem la Biassou!...

Misterul pe care-l ascundeau cuvintele lui Pierrot îmi stîrni interesul. Îl urmai. Ajungînd în fața lui Biassou, mi-am putut da repede seama de autoritatea de care se bucura Pierrot. Însuși Biassou i se adresa cu titlul de „alteță" și părea să nu-i iasă din voie. Bug-Jargal îi făcu aspre mustrări impostorului pentru cruzimile pe care le patronase.

— Asemenea cruzimi ne vor face să subrezim cauza pentru care luptăm! i spuse el. După aceea îi ceru lui Biassou să-i acorde viața mea.

(Va urma)

GHIDUL GOSPODINEI

Meniul săptămînii

— Mămăliguță cu brînză; parizer pane-salată; tăiței cu lapte.

— Ciorbă de ștevie; pilaf cu carne; gogoși din aluat pripit.

— Jumări cu ceapă verde; macaroane cu sos de roșii; strudel de mere.

— Morcovi sote cu frigănele; miel cu spanac, biscuiți cu dulceață.

— Salată de țelină; șnițel de miel-cartofi prăjiți; compot de vișine.

— Sparanghel cu maioneză; friptură de vacă cu sos de vin; tort cu cremă de cafea.

SPARANGHEL CU MAIONEZĂ

Cantități pentru 6 persoane: 1 kg. sparanghel, 3 litri apă, 20 g. sare, 100 g. unt, 50 g. făină, 1 dl. de zeamă de sparanghel sau lapte și 2 dl. smîntînă. Se face un sos alb bine fiert care se drege cu smîntînă. La sosul alb întrebuințăm zeama de sparanghel. Sparanghelul se fierbe în apă cu sare, se așează pe o farfurie lungă și se servește cu sosul, pus în sosieră.

FRIPTURĂ DE VACĂ CU SOS DE VIN

Cantități pentru 6 persoane: 1 kg. carne, sare, piper, 100 g. slănină, 60 gr. grăsime, 2 cepe, 20 g făină, 1 pahar mare de vin. Pentru garnitură, cartofi, orez sau macaroane. Se bate bine carnea, se sărează, se piperează și se împănează cu slănină. Într-o cratiță se pune grăsimea la încins și la ea se adaugă carnea, ceapa tăiată felii subțiri, puțin morcov, rădăcină de pătrunjel și apă, cît să acopere carnea. Se dă la cuptor, la un foc mic pînă se moaie. După aceia se scoate din cuptor, se adaugă vinul, se mai lasă să dea cîteva clocote după care se trece sosul prin sită. Se servește tăiată felii subțiri pe o farfurie lungă și cu orice garnitură dorim.

moda

Vara aceasta rochițele simple și ușoare se fac foarte mult în nota liniei drepte. Numai cele din material vaporos, foarte subțire, se fac plisate. Mînecă deloc sau foarte scurte, ca și gulerul; decolteul nu este răscroit prea tare, așa că „solnițele" — chiar dacă există — nu apar.

SFATURI COSMETICE

Odată cu venirea căldurii, se impune o îngrijire specială a părților corpului care transpiră mai intens, preîntîmpinînd astfel iritarea sau infectarea pielei și mirosul caracteristic al transpirației. În general majoritatea persoanelor se plîng de transpirație exagerată la subsuori, picioare, mîini și mai rar la față.

Transpirația exagerată — hiperhidroza — este în general însoțită de un miros neplăcut care prin neîngrijire se intensifică datorită descompunerii substanțelor organice eliminate prin sudoare — favorizînd totodată și infectarea regiunilor respective.

Ca o regulă generală pentru toate aceste regiuni, cu excepția obrazului căruia trebuie să-i acordăm o îngrijire deosebită, este spălarea cu apă și săpun. Apa trebuie să fie potrivită, nici prea rece, nici prea caldă.

După spălare, porțiunile respective vor fi unse cu o soluție dezodorantă și antisudoripară ca spre exemplu soluția Odorono sau Ideal. După uscarea soluției vom pudra locurile respective cu o pudră conținînd în părți egale talc și acid boric.

În cazul transpirației picioarelor, dacă nu avem crăpături între degete vom adăuga în apa de spălat 2—3 linguri de oțet și vom pensula apoi cu o soluție de formol 10 g și apă 90 g. În acest caz vom pudra în afară de picioare și tălpile ciorapilor și interiorul pantofilor. Rezultate bune se obțin și prin pudrarea picioarelor cu un amestec de talc și urotropină sau cu o pudră conținînd acid salicilic 3 g, acid boric 7 g, alaun 10 g, talc 40 g, oxid de zinc 40 g.

Tot în cazul transpirației picioarelor se recomandă și spălarea lor cu o soluție de hipermanganat atît încît apa să fie de culoare roză sau cu o soluție de alaun 10 la sută.

Deoarece toate aceste substanțe tăbăcesc cu timpul pielea și o usucă este necesar ca din cînd în cînd să ungem porțiunile respective cu o cremă uscată, emolientă, ca spre exemplu crema „Elida".

În cazul transpirației exagerate a mîinilor, neplăcută și jenantă atît pentru persoana respectivă cît și pentru ceilalți, se vor aplica aceleași metode ca și în cazul transpirației picioarelor cu singura deosebire că în pudra respectivă este bine să se adauge circa 20 la sută licopodiu. Pudrarea se va face de 2—3 ori pe zi frecînd mîinile ușor.

Subsuorile se recomandă a fi rase, părul constituind un mediu propice pentru dezvoltarea bacteriilor și este mai greu de îngrijit. În cazul acesta însă vom evita să aplicăm Odorono-ul sau orice altă soluție dezodorantă imediat după ras deoarece riscăm să se irite pielea. Este preferabil să ne radem la 2—3 ore după aplicarea Odorono-ului.

Unele persoane în afară de transpirația obișnuită se plîng de neajunsul că le transpiră fața. În acest caz este necesar să-și lotioneze obrazul cu o soluție conținînd acid salicilic 1 g, alaun 2 g, alcool 10 g, apă 87 g sau dacă tenul este foarte uscat să aplice o cremă de: lanolină 5 g, cerezină 6 g, vaselină 5 g, ulei de parafină 20 g, stearat de aluminiu 15 g, apă 35 g și clorură de aluminiu 14 g.

Anca BOGDAN

Gheorghiță e bolnav

Astăzi de la grădiniță
A lipsit numai Gheorghiță.
E bolnav și stă în pat
Iară doctorul i-a dat
Doctorii de a băut
Și injecții i-a făcut.
Pentru ce s-a-mbolnăvit
Greu nu este de ghicit:
L-a pupat drept în botic
Pe Negruțu, pe pisic.
Ori, cățelul și pisica
Umblă toată ziulica
Prin gunoi, prin murdării.
Hei, Gheorghiță, tu nu știi
Că au pe limbuța lor
Multe boli și poți ușor
Să iei boala de la ei?

Cu oricare din căței
Joacă-te așa de vrei:
Zvîrle-i mingea sau o nucă
Și învață-l s-o aducă,
Du-l pe stradă la plimbare;
Fă-i pisicii din ziare
Ghemotoace
Să se joace
Pe sub masă, peste tot,
Însă nu-i pupa în bot.

Florin IORDĂCHESCU

PĂLĂRIILE

După cum știți, probabil, pălăriile au revenit iar în modă. Pălăria își recîștigă drepturile ca element care completează un ansamblu elegant; mai mult chiar, cum vedeți în modelele noastre, la o rochie de toată ziua, mai puțin pretențioasă, un basc moale, format din clini sau un „breton" (iarăși foarte la modă). Aceste modele le recomandăm în special pentru tineret.

În modelul nr. 1, o pălărie gen „melon", foarte adecuată la un taior de primăvară. Se pune drept și nu prea înfundat pe cap; poate fi confecționată dintr-un material cu buline, asortat cu bluza sau cu o eșarfă cu buline.

Modelul nr. 4 prezintă o pălărie cu borul moale, care poate fi întors într-o parte, numai în spate, sau în față, după cum doriți.

Desen: Bebe VARLAM

CURIERUL NOSTRU

ANGELINA: Chiar de la început trebuie să vă spunem că nu împărtășim decît în parte punctul dv. de vedere. Ca o bună prietenă ce-i sînteți aveați datoria să-i spuneți cu mult înainte de comiterea faptului, rezervele și părerile dv. Este adevărat că nici noi nu sîntem convinși că v-ar fi luat în seamă, dar totuși aveați obligația să-i spuneți. Sînteți prietene încă de pe băncile școlii și ați avut nenumărate prilejuri să vă dovediți adevăratele sentimente de prietenie. Existau deci premizele de a fi crezută și luată în serios fără a se interpreta într-un mod nedorit intervenția dv. Ce să faceți acum? Ceea ce trebuia să faceți mai de mult. Atît și nimic altceva. Este drept că lucrurile se vor rezolva mai greu din cauza complicațiilor intervenite între timp, dar se vor rezolva și este de datoria dv. să o ajutați.

RUXANDRA — București: Problema creată este foarte dificilă. Părinții dv. au dreptate, dar nici părerile și relațiile dv. nu sînt lipsite de seriozitate. Noi sîntem de părere să lăsați lucrurile să continue astfel fără a vă face prea mari proiecte de viitor. Sînteți încă tînără pentru așa ceva. Preocuparea dv. principală trebuie s-o constituie terminarea facultății. Învățați mereu mai bine pentru a fi cît mai bine pregătită pentru viață. Celelalte probleme se vor rezolva cu timpul. Și felul dv. de a gîndi și privi lucrurile de acest fel se va schimba cu timpul.

IONEL N: Propunerile dv. ni se par interesante în cea mai mare parte. În numerele ce urmează le vom transpune în fapt. Mai întîi vom publica modelele de cămăși de vară bărbătești, întrucît sezonul cald a și venit. Așteptăm să primim materialul pentru rubrica „Părinți și copii" pe care ni l-ați promis.

V. Z. — Arad: Ne pare rău că dv. nu ați urmărit toate rețetele publicate la „Ghidul gospodinei". Remarcile dv. ca și criticile pe care ni le faceți nu au o privire mai amplă. Am fi dorit acest lucru întrucît se vede că dv. aveți multă competență în materie și ne-ați fi putut ajuta mai mult. Sperăm că veți face acest lucru în viitor și vă mulțumim. În ce privește propunerile dv. fiți sigură că le vom traduce în viață foarte curînd. În mod separat, vă vom trimite rețetele cerute, avînd un caracter mai puțin general.

MEDICUL vă sfătuiește

Unele cauze ale durerii de cap

Din articolul nostru precedent reieșea că orice tulburare a echilibrului din organismul omenesc poate să se întovărășească de cefalee. Acest echilibru numit homeostazie presupune menținerea la valoarea lor normală a diferitelor constante fiziologice ale individului (temperatură, tonus cardio-vascular, compoziția urinei, a sîngelui etc). El este reglat de sistemul nervos și endocrin și poate fi tulburat prin intervenția unor factori diverși, proveniți fie din afară, fie din interiorul organismului. Vom distinge deci, printre cauzele cefaleii, pe cele care vin din mediul înconjurător, de cele provenite din însăși funcțiile organismului.

Din prima categorie pot fi socotite infecțiile, intoxicațiile, traumatismele craniene, alergia, șocurile emotive. Dintre acestea, infecțiile sînt cele mai frecvente, cele mai numeroase și cele mai variabile ca importanță dintre cauzele cefaleei. Aproape toate bolile infecțioase se întovărășesc de dureri de cap. Acestea constituie adesea — împreună cu astenia — singurele semne din stadiul latent al unei asemenea afecțiuni. Cefaleea apare atît în infecțiile generale, în special în maladiile virotice—dintre care gripa este cea mai frecventă și mai banală, cît și în infecțiile localizate la anumite organe: hepatite, infecții renale, pneumopatii, otite, sinuzite etc., dar mai ales în infecțiile localizate pe sistemul nervos central, așa numitele encefalite sau meningo-encefalite. Dintre acestea cele mai cunoscute sînt meningo-encefalita sifilitică — azi pe cale de dispariție în urma măsurilor de profilaxie și a noilor metode de tratament de care dispune medicina, — și meningita tuberculoasă. În ce privește caracteristicele cefaleii, din bolile infecțioase trebuie notat aspectul ei acut și localizarea ei specifică din otite și din sinuzite, aspectul de cefalee surdă și tenace din hepatita cronică, durerea de cap ascuțită și durabilă din meningita tuberculoasă etc.

Intoxicațiile, acute sau cronice, pe care le pot provoca aproape toate substanțele chimice, au printre alte simptome și cefaleea. Medicii le au în considerație ori de cîte ori condițiile de viață, și mai ales cele profesionale, expun pe bolnav la contactul cu asemenea substanțe. Pentru a atribui cefaleea unei intoxicațiuni se ține însă seama de cantitatea de toxic și de sensibilitatea individuală, căci nu toți cei care lucrează într-un mediu toxic — de pildă, de oxid de carbon — suferă de cefalee, ci numai unii.

Tot o sensibilitate specială determină și cefaleea de origină alergică, adică datorită fenomenului de alergie, acea reactivitate aparte a anumitor indivizi care prezintă tulburări (urticarie, cefalee, amețeli, febră) în prezența unor substanțe sau alimente care pentru alte persoane sînt inofensive. Alergia intervine, ca o complicație și pentru a accentua sensibilitatea la anumite substanțe toxice sau medicamentoase, ca de pildă alcoolul, tutunul, unele medicamente. De aceia unii oameni simt dureri de cap chiar la o cantitate foarte mică de băutură alcoolică. Același fenomen poate explica și cefaleea dintr-o serie de cazuri considerate ca intoxicații alimentare.

E de prisos să mai vorbim de durerile de cap după diversele traumatisme craniene, închise sau deschise. După un asemenea traumatism, mai ales dacă a fost puternic și însoțit de pierderea cunoștinței, bolnavul este ținut de obicei în repaus și sub observație medicală, mai multe zile, căci pot apărea uneori complicații tardive. Cefaleea poate fi datorată și unor traumatisme vechi, uitate, pe care medicul le descoperă printr-o anamenză luată cu răbdare. Deseori, în traumatismele craniene e necesară și radiografia.

În sfîrșit, tot ca o cauză exogenă putem considera și șocul emotiv care, determinînd o nevroză reactivă, se poate întovărăși și de cefaleea care face parte din tabloul clinic al nevrozelor în genere.

În toate cazurile de mai susputem deci să distingem o cauză externă a cefaleei, o adevărată agresiune din afară împotriva organismului, care a venit să-i tulbure echilibrul. De aceea, în aproape toate aceste cazuri durerea se instalează brusc, odată cu acțiunea cauzei din afară. Existența acestei cauze externe arată care sînt măsurile profilactice de luat spre a evita apariția cefaleei: evitarea cauzelor de agresiune. De asemenea ne arată și calea tratamentului, care se adresează cauzei, urmărind îndepărtarea ei.

Rămîn însă unele cazuri, unde o asemenea cauză, deși este exogenă nu se poate preciza — cel puțin în stadiul actual al cunoștințelor noastre.

În etiologia durerii de cap se pot incrimina cum am spus și o serie de cauze endogene, adică provenite din tulburările funcționale ale organelor noastre interne. Ne vom ocupa de ele într-un alt articol.

Dr. D. GRIGORESCU

Regimul dietetic în colita de fermentație

Prin colită de fermentație se înțelege o inflamație a mucoasei unei părți din intestinul gros (cecul și colonul ascendent) asociată cu o predominanță a proceselor de fermentație la acest nivel, determinate de exaltarea florei microbiene de fermentație.

Diagnosticul de colită de fermentație trebuie precizat numai de medic. Cauzele sînt numeroase dar factorul alimentar (dezechilibrul alimentar prin abuzuri de dulciuri, făinoase, cartofi, lapte), ocupă un loc important. Simptome ca: dureri abdominale uneori sub formă de crampe intense, însoțite de zgomote intestinale, balonare, greață, transpirații, stare de rău general, urmate de unul sau mai multe scaune păstoase, aerate, cu miros acru înțepător, iritante, simptome ce survin după consumarea abuzivă sau neabuzivă a unor alimente ca lapte, dulciuri, făinoase, cartofi, fructe crude, varză, fasole, sînt cunoscute de mulți bolnavi și caracterizează în mare colita de fermentație.

În timpul perioadei acute este necesară internarea în spital unde repausul și dieta sînt factori principali în tratamentul bolii. Ulterior, după ieșirea din spital, dieta trebuie să se bazeze pe 2 principii: să nu fie iritantă și să fie mixtă și echilibrată. (Să conțină toate principiile alimentare, vitaminele, sărurile și să fie suficientă caloric).

Se recomandă 5 mese pe zi (2 principale și 3 mese secundare), volum moderat, masa servită în liniște, să dureze 30—60 minute cel puțin, masticația să fie suficientă (de unde necesitatea reparației danturii) iar alimentele să fie prezentate apetisant.

În caz de acutizare se începe pe timp de 1-2 zile cu ceaiuri slab îndulcite, de mentă, mușețel, afine, sunătoare, 1000-1500 ml. pe zi divizate la 2-3 ore interval, vin roșu, coniac. Apoi dieta va urmări reducerea florei microbiene intestinale de fermentație, în exces. Astfel, vom administra: supă de carne degresată, brînză proaspătă nefermentată, ouă fierte tari, gelatină, piftie, carne de vită, găină, pui, carne slabă, rasol sau grătar, carne de porc slabă la grătar, pește slab de apă dulce, șuncă slabă, mici cantități de unt sau untdelemn, pîine prăjită. Dacă scaunul s-a format, bolnavul va trece la o dietă de durată, mixtă cu reziduri în cantitate mică: supe cu griș, orez, tăiței, fidea, bine fierte, peltea de gutui sau de coame, pîine albă veche sau uscată la cuptor, biscuiți, unele legume, cum sînt morcovii, dovleceii, spanacul, fiind divizate sub formă de piureuri la care se adaugă unt proaspăt, fructe coapte, fasole verde tînără, mazăre verde, stevie, lobodă sub formă de soteuri sau piureuri, prăjituri uscate, budinci, apă, vin roșu ori vin alb, sare în cantitate normală, puțin oțet, suc de lămîie.

În această dietă trebuie să predomine proteinele: carnea, peștele, oul, brînza, cașul, urda. Dacă există tendința la diaree se suprimă pentru 1-3 zile legumele și compoturile. Este bine ca la 1-3 zile să alternăm regimul bogat în proteine, cu un regim mai puțin restrictiv în glucide.

Alimente contraindicate: rîntașul, prăjeala, grăsimile prăjite, mîncarea grasă, alimentele bogate în celuloză ca fructele crude, varza, ridichile, țelina, conopida, castraveții, gulii, napii, ciupercile, leguminoasele (fasolea, lintea, mazărea) pîinea neagră, aluaturile proaspete, nucile, alunele, rosiile, condimentele, laptele și smîntîna, brînzeturile fermentate, conservele de carne sau pește, mezelurile, carnea fibroasă sau grasă, peștele gras și afumat, slănina, dulciurile de orice fel, cremele, înghețata, băuturile reci, berea, băuturile prea tari, ciocolata, cafeaua, cartofii, iaurtul acru. De asemenea se vor evita alimentele alergizante, cum sînt: laptele, oul, peștele, cartofii, merele, carnea, în cazul în care apar semne de intoleranță la unul din aceste alimente.

Regimul trebuie continuat în zig-zag, adică alternînd la 2-3 zile o dietă bogată în proteine cu o dietă mai puțin restrictivă în legume, fructe și făinoase.

În colitele cu predominanța constipației se va trece în ultimă instanță la un regim mai bogat în reziduri: fasole și mazăre verde, salate, pîine intermediară, iar în unele zile chiar cruditați.

Dieta în colite trebuie să fie respectată mai mult timp (luni-ani), ținînd mereu seama de constipație sau diaree, de predominanța fermentației sau a proceselor de putrefacție. Regimul alimentar alături de interzicerea fumatului, somn suficient 8-10 ore pe zi, repaus la pat cel puțin o oră după mesele de prînz și seara, evitarea emoțiilor, a surmenajului și a frigului, sînt necesare pentru însănătoșirea bolnavului.

Dr. V. LAZĂR

Școlarul în fața examenelor

Indiscutabil, examenul este un hop de trecut. El pretinde un anumit efort, care se adaugă la munca de sfîrșit de an școlar. De aci necesitatea de a asigura organismului condițiile cele mai prielnice pregătirii și reușitei, fără ca sănătatea să sufere. În acest sens se poate vorbi despre o „igienă a examenelor", ale cărei norme se plasează de pe acum în plină actualitate, pentru o parte din școlari.

De fapt, părinții au și ei acum prilejul de a trece un examen, în care se va verifica priceperea lor de a-și educa copilul, de a-i călăuzi pașii. Pentru că situația le cere să controleze activitatea elevului — mai de aproape sau mai de la distanță, după împrejurări — și să o îndrume în consecință. Primul obiectiv l-ar forma elaborarea unui plan cît mai judicios de pregătire, din timp și pe etape. A lăsa ca toată greutatea să cadă pe ultimele zile ar constitui o imprudență. Munca în asalt nu e niciodată bună, nici în pregătirea examenelor nici în oricare altă situație.

Planificarea din timp a pregătirii preîntîmpină un alt neajuns, de evitat pe cît posibil: scurtarea timpului de odihnă, reducerea duratei somnului.

Neglijarea aspectelor mai sus menționate poate duce la oboseală și surmenaj, tocmai într-un moment cînd elevul are nevoie de o putere maximă de concentrare, de un cap limpede și o minte vioaie.

Apropierea examenului provoacă școlarului în mod inevitabil o anumită stare emoțională, o tensiune nervoasă, variabilă ca intensitate în funcție de temperament, dar totdeauna prezentă. De aceea, în jurul său trebuie să domnească o atmosferă de calm și siguranță, care să-i ajute să aibă încredere în forțele lui și randament la învățătură. Cu totul de nedorit este acea situație în care examenul devine unicul și permanentul subiect de discuție în casă, întreținînd o stare de alarmă mergînd pînă la panică. Uneori mama, mai sensibilă din fire, declară fără contenire că pînă la examen „nu mai e om" și că nu știe cum va putea să supraviețuiască unui eventual insucces. Tatăl, ca bărbat, consideră că e cazul să fie „energic" și recurge la amenințări, mai directe sau mai voalate, închipuindu-și că acestea ar avea rolul de a stimula rîvna la învățătură. Astfel de metode nu fac decît să sporească încordarea nervoasă a școlarului, îi dau sentimentul că se află în fața unui obstacol de netrecut și îl pot duce pînă la o stare de epuizare psihică. Se obține deci exact contrariul efectului scontat.

În perioada de pregătire a examenelor școlarul are nevoie, mai mult ca oricînd, și de asigurarea unor condiții de confort: masă de lucru comodă, lumină suficientă, încăpere aerisită, cît mai multă liniște. Discuțiile sau sunetele aparatului de radio îl tulbură grav în munca lui.

Organismul școlarului mai trebuie susținut printr-o alimentație variată, completă, din care să nu lipsească alimentele cu mare valoare nutritivă cum sînt laptele, ouăle, carnea, smîntîna, untul, precum și legumele și fructele proaspete, cu bogăția lor în vitamine. O astfel de alimentație, rațional dirijată, aduce organismului tot ce-i trebuie, inclusiv rația de vitamine. Totuși, pentru perioada de efort maxim se poate dovedi utilă administrarea unor preparate de polivitamine, dacă și medicul este de aceeași părere.

În sfîrșit, două ultime recomandări. Prima: în perioada de efort e necesar nu numai să se respecte, dar chiar să se mărească durata somnului. Somnul este cea mai bună cale de refacere a sistemului nervos suprasolicitat în ajun de examen. A doua: să nu se suspende viața în aer curat. Chiar în timpul învățatului contează mult introducerea unor pauze de destindere, în aer liber și dacă se poate într-un cadru cu puțină verdeață. Să nu se uite că în ziua hotărîtoare posedarea la perfecție a materiei pentru examen nu rezolvă totul. Mai trebuie asigurată organismului — ca să ne exprimăm în termeni sportivi — acea formă impecabilă care stă la baza marilor performanțe.

Dr. Al. GHEORGHIU

BRODERII

Cu cîte o broderie după modelele ce arătăm — făcută în punct de codiță, feston și drug — se dă cu totul alt aspect unei rochițe făcută dintr-un material foarte simplu (olandină, in etc.).

tiparul practic

Două modele de jachete drepte ce se pot executa după tiparul de mai sus, care este făcut pe latura de 5 cm. Tiparul este pentru măsura 42—44.

POȘTA REDACȚIEI

MARIA PÎRVULESCU și VICTORIA KLAIN — Hațeg: Artista de cinematograf despre care vreți să știți o seamă de amănunte trăiește și-și desfășoară în continuare activitatea scenică.

GEORGESCU MIHAELA — Urziceni: Lui Serghei Bondarciuc, cunoscutul cineast sovietic, îi puteți scrie pe adresa Mosfilm - Moscova. Celuilalt artist nu vă putem spune unde să-i scrieți, pentru motivul că nu-i cunoaștem adresa.

ȘTEFAN GHEORGHE — Medgidia: A doua variantă a textului literar este cea autentică. De altfel, la aceasta ne conduce și logica.

I. ALBU — Rm. Vîlcea. La Institutul de teatru nu se primesc decît absolvenții ai școlilor medii, cu examen de maturitate. Dv. nu vă încadrați în această categorie, chiar dacă aveți o oarecare activitate ca artist amator.

DIMITRIE BĂLAN — Timișoara: Relatarea despre vizita ce v-au făcut-o artiștii Teatrului satiric-muzical „Constantin Tănase" din București nu scoate în evidență fapte deosebite. Ea consemnează doar sentimentele plăcute ce au animat pe cei prezenți în sală. Dar numai cu atît cititorul nu se consideră mulțumit. Lui trebuie să i se transmită mai multe fapte, ceea ce este și normal. Noi vă mulțumim totuși pentru strădania dv.

GEORGE MATEI — București: Primului interpret vă puteți adresa pe adresa Comitetului de Radioteleviziune; interpretiei, la Teatrul „Lucia Sturdza-Bulandra".

TITI R. — București: Sînt frumoase și poeziile de dragoste, cu condiția să transmită sentimente nobile, înălțătoare. În lucrările poeților contemporani, dacă ați observat, se întîlnesc asemenea poezii. Poezia dv. este pur descriptivă: „draga mea-i cu păr de aur", „draga mea-i cu ochi albaștri" etc. Trebuie să recunoașteți că asemenea descripții nu sînt suficiente pentru a scrie o poezie de calitate.

ION OPRIȘ — Făgăraș: Chiar fără a fi „al dumneavoastră prea plecat cititor" tot ați fi primit un răspuns din partea noastră. Artistul este italian. Problema aceasta atît de „cenebroasă" s-a lichidat, așadar, cu bine.

FILATELIE

Teme acvatice pe mărcile poștale

În urmă cu un an în țara noastră a fost pusă în circulație o emisiune de mărci poștale cu tema „Pescuitul sportiv" pe care am descris-o la timp în „Magazin".

Această emisiune, deosebit de apreciată pentru calitățile ei artistice, a dat un puternic impuls temei respective; de atunci încoace numeroase țări au emis mărci poștale cu subiecte din domeniul apelor și al faunei acvatice.

Astfel, în insulele Maldive a apărut o serie de 8 mărci poștale policrome „Pești tropicali", reprezentînd diferite specii foarte spectaculoase, care înviorează cu mult efect, albumele colecționarilor.

Insulele Norfolk și-au completat și ele seria precedentă de „Faună marină" (2 valori), cu o nouă marcă policromă, de 11 d, reprezentînd peștele tropical Lethrinus chrysostomus.

Alți pești tropicali sînt prezentați de Polinezia. E vorba de 4 mărci policrome și anume: Holocenturus spinifer (5 fr.), Chaetodon unimaculatus (10 fr.), Pteropterus radiata (30 fr.), Lactophrys cornutus (40 fr.).

În Izrael a apărut seria de mărci poștale „Pești din Marea Roșie" — 4 valori: 0,03 Li (Heniochus acuminatus), 0,06 Li (Chaetodon lunula), 0,08 Li (Pterois volitans) și 0,12 Li (Holocauthus imperator).

Tot pentru a populariza fauna din Marea Roșie, Somalia franceză a reprezentat diferite specii de scoici pe emisiunea de 6 mărci policrome din care patru pentru poșta uzuală (8, 10, 25, 30 fr.) și două pentru poșta aeriană (cu toate că scoicile submarine nu prea au contingențe cu văzduhul!) (60, 100 fr.).

Menținîndu-se în domeniul apelor, unele țări au socotit să mai evadeze din temele obișnuite de faună și floră acvatică și au abordat interesante teme de tehnică subacvatică.

Monaco, de pildă, a pus în circulație o serie de 6 mărci policrome „Evoluția tehnicii subacvatice" în care ne prezintă o scurtă trecere în revistă a acestui domeniu pasionant. Valoarea de 0,05 fr. prezintă cufundători cu și fără aparatura specială de protecție: 0,10 fr. — clopotul lui Galeazzi, 0,25 fr. — aparatul „Trieste" și cel al lui Williamson din 1914, pentru studierea și fotografierea adîncurilor; 0,45 fr. — primul costum impermeabil al lui Klingert, 1797, alături de unul modern: 0,50 fr. — farfuria scafandru; 0,85 fr. — submarinul „Nautilus" și unul modern; 1 fr. — batiscaf de pe timpul lui Alexandru cel Mare și cel al lui W. Beebe.

Franța își popularizează și ea, pe calea filateliei, batiscaful „Arhimede", prin emiterea unei mărci poștale de 0,30 fr., pe care vedem submersibilul acvatic cu indicația adîncimii atinse: 9.200 metri.

Cu prilejul inaugurării portului Akaba, în Iordania au apărut două mărci bicolore (15 și 35 f.), reprezentînd nave în port.

Cu un prilej asemănător și anume la inaugurarea noii gări maritime din Alexandria, în R.A.U. — Egipt a apărut o marcă de 20 m. pentru poșta aeriană (noua clădire a gării, avion).

O latură și mai actuală a emisiunilor de mărci poștale cu teme legate de ape, este cea a vapoarelor.

Și în acest domeniu țara noastră a dat un frumos exemplu prin seria de 6 valori „Marină" care înfățișează: cargoul „Galați", pasagerul fluvial „Oltenița", hidrobuzul „Tomis", cabotierul „Arad", remorcherul „N. Cristea" și cargoul „Dobrogea", realizări ale regimului nostru democrat-popular.

R. P. Polonă a anunțat că va emite o serie de mărci poștale care reprezintă diferite vase construite în diferite țări, începînd din secolul XV î.e.n. Vom avea prilejul să vedem și să... colecționăm în album următoarele vase: o navă din flota maritimă a reginei Hatseput — secolul XV î.e.n. — reprodusă după o sculptură antică (marca de 5 gr.); vas fenician de comerț, sec. XV î.e.n. (marca de 10 gr.); trireme de război grecească, sec. V, î.e.n. (20 gr.); navă romană de comerț, secolul III î.e.n. (30 gr.); următoarele mărci vor înfățișa: o navă scandinavă de la începutul evului mediu, o „cogga" europeană de comerț — secolul XII — XIV, — un vas din secolul XIV, o „caracă" mediteraneană din secolul XV.

Tot corăbii de-a lungul veacurilor sînt reprezentate și pe o recentă serie de 10 mărci poștale, emise în San Marino (1, 3, 4, 5, 10, 20, 30, 60, 70, 115 lire).

Un aspect trist al tematicii acvatice pe mărcile poștale este cel al calamităților pricinuite de ape.

De curînd au apărut emisiuni de mărci poștale în ajutorul sinistraților de pe urma inundației din acest an din Sevilla. Asemenea emisiuni au apărut în: Fernando Po (2 mărci: 50 c., 1 p.), Ifni (2 mărci cu aceleași valori), Maroc (două supratipare pe mărci mai vechi), Rin Muni (2 valori).

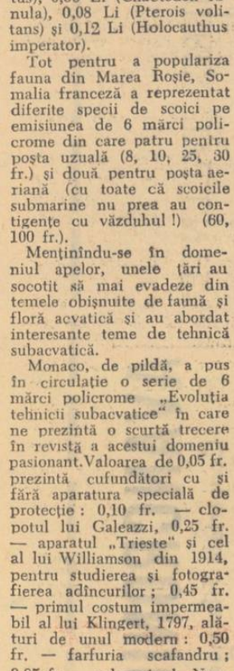

Încheiem această scurtă incursiune asupra temei acvatice în filatelie, arătînd că numeroase emisiuni au fost dedicate și sporturilor de apă, între care putem aminti pe cea din țara noastră, „Sporturi nautice" (8 valori dantelate și 8 nedantelate).

Această emisiune popularizează marile succese obținute de sportivii români în competițiile de sporturi nautice: canoe, caiac, schif 8 + 1, schif 2 V, motonautică, F. D. (Flying Dutchman), slalom nautic.

GH. CHIRIAC

LA CIȘMEA

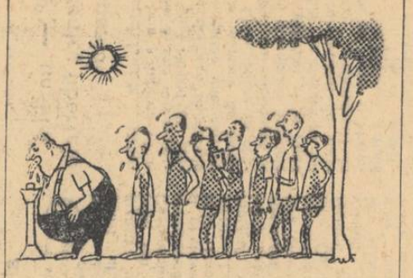

Fără cuvinte

Fără cuvinte

Poveste cu rimel, dar fără cuvinte

FRED GHENĂDESCU

— Unde ești, Mărioaro?!...

— Parcă nu vroiai să alergi în „maratonul" asta!

— Ce să fac? M-a rugat nevasta să-i aduc niște ouă de la țară...

E. ARNO

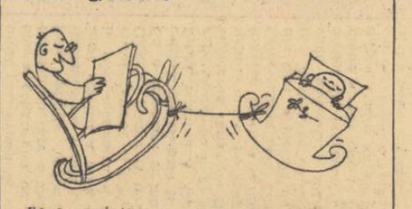

Fără cuvinte...

RIX AUERBACH

— Tăticule, cîte grade are vinul?
— ?!?
— Am telefonat că nu poți veni la ședință, că ai temperatură și mă întreabă cîte grade...

— Ce-i cu Puișor, că de două zile n-a ieșit din casă?
— I s-a stricat... tranzistorul!...

— 25 de lei florile astea? Și nu ți-au dat măcar o hîrtie?
— Ba da! Chitanța de amendă...

PAUL NEAGU

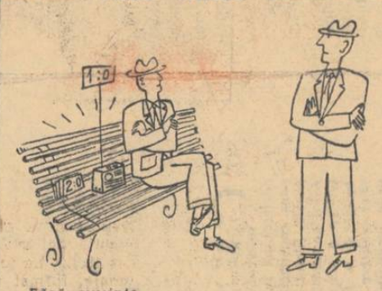

Fără cuvinte...

V. TIMOC

— Aș mai rămîne, dar nu vreau să-mi plictisesc soțul cu moda feminină.

CRONICĂ RIMATĂ

NOPȚI DE MAI

O, nopți de mai cu cerul ca oceanu',
Cîntate de Musset și Topîrceanu, —
Și azi vă cîntă, înspirați, poeții,
Dar versul lor e însuși cîntul vieții!
Vulcani minusculi au erupt aznoapte
Cu sunet lin, mîngîietor, de șoapte,
Iar lava lor mai pură ca lumina,
A-mpodobit simțirea și grădina...
O navă parcă a pornit spre stele;
E blocul turn ce s-a desprins din schele!
Silueta lui, așa părutu-mi-s-a,
C-ar invidia-o turnul vechi din Pisa...
Pe undeva, pe unde-a fost coclaur
Ca-n basme ard acum făclii de aur;
Din bulgări zgrunțuroși, pe nesimțite,
În nopți de mai cresc lanuri aurite...
În nopți de mai, pe cer lucește luna,
Aceeași aparent, ca-ntotdeauna,
Dar ce emoții îi străbate sfera
Cînd îi trimite noi răvașe Terra...
Și inima, străveche visătoare
În nopți de mai, se simte iarăși floare:
A îndrăgit un pui mărunt de fată
Și crede că iubește prima dată...

Ștefan TITA

REBUS

LA O PARTE!

ORIZONTAL: 1) Personaj din comedia „Partea leului" de Constantin Theodoru — A lua parte 2) Autorul versului „...Despre partea închinării, însă doamne să ne ierți..." (Scrisoarea a III-a) — Zeul vînturilor 3) Cea mai mică părticică — La o parte 4) Participă efectiv la asigurarea circulației trenurilor — Face parte dintre bijuterii — Teapă 5) Egal la volei — Raion în regiunea Oltenia 6) Părtașe — Participă la luptă 7) În afara părților în cauză — „...Nimeni să nu se despartă / Să-mpărțim aceeași soartă" (sing.) — Pene! 8) Pronume — Parte pentru carte (pl.) — Desparte două camere 9) Pronume — Rezultatul împărțirii — Face parte din înaintare 10) Prefix agricol — Împarte plumbi — 24 ore 11) Ocol — Cămașe înflorată — ...carte, ...parte! 12) Parte a propoziției — Partea de sus a corpului.

VERTICAL: 1) În parte — De o parte și de alta a nasului 2) E de partea noastră — În parte în numele altuia 3) În nici o parte — Rîu în Algeria 4) Dan Niculescu — Frînt — A o lua într-o parte 5) Rapsod elin — Liniște — Resturi de la împărțiri! — Începutul alfabetului 6) Pe cal (pl.) — A da la o parte 7) Parte dintr-o sumă plătită dinainte — În temă! — Bot de porc 8) Mîncare cu... stelușe (pl.) — A treia parte 9) Parte a oului — Ia-ți partea! 10) Partea lichidă a sîngelui — 365 zile — Cutez! — Tipăt de durere. 11) În opoziție cu partial — Într-o parte 12) Autorul versurilor „Din tus-patru părți a lumii se ridică-nalt pe ceruri".

Adriana BARBU

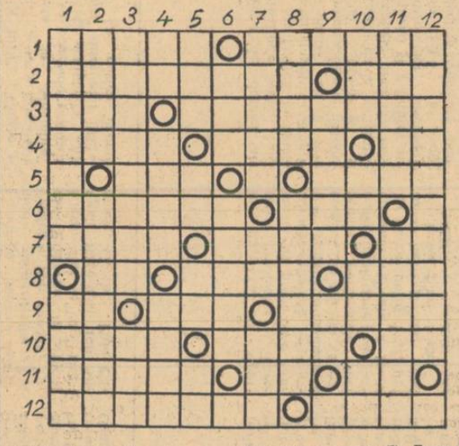

PE DOS

ORIZONTAL: 1) Îndulgență 2) Păr blond natural 3) Ținut în frîu — A scrie 4) Pămînt uscat — Întunecat 5) Către — Pase 6) Arătător — Butoi 7) Perete gol 8) Fără fibre — Solidificat 9) Parțial — Înfierbîntați 10) A fi la locul său — Dedal.

VERTICAL: 1) Fragilitate 2) Candidat 3) Realitate — Bunici 4) De pe alte dimensiuni — Viu 5) Fără corecturi — Isis 6) Cinepă — Varză dulce 7) Cu multă vorbărie — A ascuți 8) Nu i-a stat în cale — Grămadă 9) Înviorată 10) Recepții — Foarte gras.

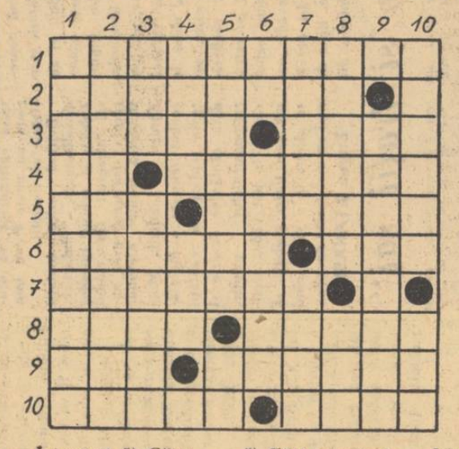

C. ANUȚA

DESPRE TOATE - pentru toți!

DR. PAUL UDREA, din comuna Topolog (Dobrogea), ne cere să dăm unele relații în legătură cu rezultatul cercetărilor arheologice de pînă acum făcute la Histria, întrebîndu-ne totodată ce publicație îi poate procura date cît mai ample în această materie.

Pe malul lacului Sinoe, la 50 km nord de Constanța, se află ruinele celei mai vechi așezări de pe teritoriul patriei noastre — **Histria** — oraș grec întemeiat pe la mijlocul sec. al VII-lea î.e.n., de coloniști veniți din Asia Mică. Datorită muncii perseverente și eforturilor marelui nostru arheolog Vasile Pîrvan, care în 1914 a început cercetări în această regiune, s-a putut afla precis locul vechii cetăți grecești de la Histria. Săpături sistematice au durat pînă în 1927, întrerupte fiind între anii 1916—1921. Regimurile care s-au perindat de atunci la cîrma țării au acordat un interes sporadic cercetărilor arheologice, care au fost reorganizate abia în 1948, înscriindu-se încă de la început Histria în planul de muncă al Institutului de arheologie al Academiei R.P.R. Impulsul dat acestor cercetări poate fi cel mai bine apreciat dacă ne gîndim că între anii 1914—1943 s-a lucrat la Histria cu circa 10.000 zile-om, pe cînd într-o perioadă de trei ori mai redusă (1949—1958), s-a lucrat cu peste 25.000 zile-om. Cercetările arheologice au dovedit că, încă de la începutul existenței sale ca oraș, Histria a întreținut intense legături comerciale cu marile orașe grecești din sud: Milet, Rhodos și Samos, Clazomene, Corint și Atena. Lunga perioadă în care Histria putuse să-și ducă politica sa proprie, se încheie cu trecerea sub stăpînirea romană a întregii Dobroge (anii 72—71 î.e.n.). În 248 e.n., orașul a fost distrus — în cea mai mare parte — pînă la temelii de un atac pustiitor al goților. Mărturie a gravității distrugerii Histriei, stă faptul că pentru refacerea ei — începută prin construirea unei noi incinte — au fost folosite materialele cele mai variate: coloane și arhitrave din templele orașului, bănci de teatru, monumente funerare, sculpturi religioase și laice etc. În 587 e.n., întreaga Dobroge a fost

trecută prin focul invaziei avarilor. Spre deosebire de alte centre grecești de pe țărmul Mării Negre, după 630—640 e.n. Histria nu a mai fost locuită. Populația locală, cîtă mai rămăsese, se va fi împrăștiat prin satele din jur, amestecîndu-se cu triburile slave. Urme arheologice dovedind această conviețuire, au fost descoperite și în ultimul nivel de locuire la Histria. Colectivul cercetătorilor de la Histria a publicat, în 1954, o lucrare monografică de mare amploare a vechilor săpături precum și rezultatele obținute din 1949 încoace (Editura Academiei R.P.R.).

MIA VLAD, studentă în filologie — Cluj, ne întreabă: cum se explică fenomenul nopților albe din Leningrad și ce este pulberea siderală sau norii lui Magellan?

Fenomenul nopților albe este de natură meteorologică. Este vorba de **aurora polară** — fenomen de luminiscență care se manifestă în timpul nopții pe mari porțiuni ale bolții cerești, fiind vizibil, în majoritatea cazurilor, numai la latitudini mari, și care se prezintă sub formă de lumini difuze verzi sau roșii, care pot lua aspectul de raze, de benzi, draperii, coroane etc., în continuă pîlpîire. Aurorele sînt foarte frecvente în regiunile polare, cu deosebire în vecinătatea a două cercuri cu raza de 2.500 km, centrate în polii magnetici ai pămîntului, în apropierea solstițiului de iarnă. În timpul perioadelor de activitate solară maximă, zona de apariție a aurorelor se extinde către latitudinile mijlocii. După polul în apropierea căruia se produc, se deosebesc: **aurora australă**, care apare în zona polului sud, și **aurora boreală**, în zona polului nord. Se întîmplă ca o aurora polară să fie însoțită de o vibrație sonoră a aerului în care e vizibilă aurora: aceasta se numește aurora polară muzicală. Intensitatea luminoasă a aurorelor polare e relativ mică, iluminarea totală depășind rareori pe aceea a Lunii la pătrar. Aurorele polare sînt fenomene de luminiscență provocate prin ciocnirea atomilor și a moleculelor gazelor din straturile superioare ale atmosferei de către particule electrizate provenite din Soare. Rezultatele analizei spectrale indică drept cauză a emisiunii luminii aurorelor, ciocniri ale unor particule de energie mică.

Descoperirea **Norilor lui Magellan** este atribuită unuia dintre participanții la călătoria în jurul lumii întreprinsă de Magellan în 1519 și încheiată la un an de la moartea sa (1522). Acești „nori" sînt două sisteme stelare, de formă neregulată, apropiate de sistemul nostru stelar, vizibile cu ochiul liber pe cerul emisferei nordice. Distanța între ele e de 35.000 de ani-lumină. Primul sistem stelar, Marele nor al lui Magellan, este situat pe cer în constelația Dorado (Peștele de aur), iar celălalt sistem stelar, Micul nor al lui Magellan, în constelația Tucan. Se consideră că Norii lui Magellan sînt galaxii-sateliți ai galaxiei noastre. Ei sînt constituiți din asociații de stele, nebuloase, gazoase, stele de tipul cefeidelor și de tipul Wolf—Rayet. În una dintre asociațiile stelare ale Marelui Nor se găsește cea mai strălucitoare stea cunoscută, S—Doradus, o stea variabilă de magnitudine absolută — 8,3 (de 120.000 de ori mai luminoasă decît Soarele), înconjurată de o nebulozitate cu diametrul de 200 de ani-lumină.

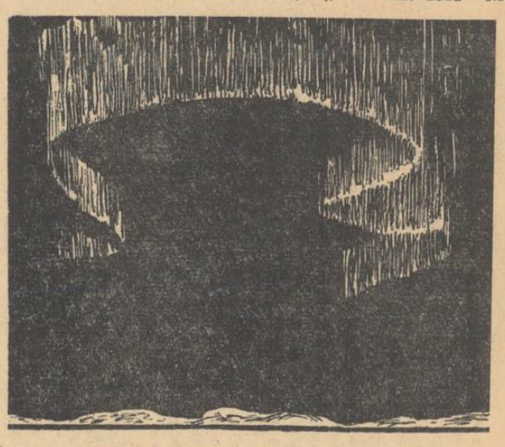

ȘAH ȘAH

Meciul de șah prin corespondență R.P.Română-R.P.Polonă

La 1 mai a început un meci de șah prin corespondență, la 30 de mese, între echipele reprezentative ale R. P. Române și R. P. Polone. Din echipa noastră fac parte și cîțiva cunoscuți maeștri la jocul practic, în frunte cu maestru internațional Victor Ciocîltea și maestrul Mircea Pavlov, (acesta din urmă fiind și cel de-al doilea jucător român care va participa la turneele zonale din acest an). Din echipa română mai fac parte, în ordinea meselor, și E. Costea, C. Partos, P. Diaconescu, M. Suta, A. Braunștein, V. Sălceanu, L. Rădulescu, C. Ștefaniu, F. Tocănițâ, I. Berbecaru, E. Szabo, Margareta Teodorescu, Gh. Pall, V. Malcoci, I. Lazăr, C. Vlad, Șt. Makai, Tereza Urzică, N. Botezatu, P. Sirkus, D. Tepeneag, A. Anton, N. Mehedinți, C. Drăgușanu, P. Popescu, C. Mihăescu, V. Firică, și P. Vătărescu.

Fiecare jucător va disputa cu adversarul său cîte două partide, una cu albele și una cu negrele. Meciul va lua sfîrșit la 31 decembrie 1964.

Categorii de joc la șah prin corespondență

„După cîte știu, de mai multă vreme se studiază posibilitatea acordării de categorii jucătorilor de șah prin corespondență, categorii care, pînă la un anumit nivel, să fie valabile și la jocul practic. Ar fi foarte bine să se accelereze stabilirea unui regulament în acest sens, cu atît mai mult cu cît concursuri pentru obținerea de categoria a III-a la jocul practic se organizează încă foarte puține — mai ales în mediul rural. Părerea mea este că s-ar putea acorda la concursurile prin corespondență chiar și categoria a II-a, valabilă pentru jocul practic. Aceasta ar îngădui și participarea la etapele preliminare ale campionatului R.P.R., atrăgînd la această competiție numeroși jucători din mediul rural care, în afară de concursurile prin corespondență, nu au încă alte posibilități de a obține categorii. Categoriile superioare celei de-a II-a, (I, candidat maestru etc.) obținute la jocul prin corespondență, ar rămîne valabile doar pentru această ramură a șahului.

Argumentul împotriva acestei propuneri — că nu s-ar putea controla o eventuală „colaborare" a șahiștilor de categorii inferioare cu cei de categorii superioare — nu e valabil. Aceasta nu ar putea fi decît în cazuri extrem de izolate și, de la categoria a II-a în sus, jucătorii își vor verifica forța în concursuri obișnuite, la care cei ce ar lua pe nedrept o categorie nu ar putea face față".

(Dintr-o scrisoare primită de la dr. DONA ȘERBAN — comuna Răstoaca, raionul Focșani

Meciul de șah Botvinnik-Petrosian

Partida nr. 11

Alb — Petrosian;	Negru — Botvinnik
1. c4, c5	25. Tad1, f6
2. Cf3, Cf6	26. Td2, Dh5
3. Cc3, e6	27. Dd1, c5
4. e3, d5	28. Cd4, N : e2
5. d4, Cc6	29. D : e2, D : e2
6. c : d5, e : d5	30. C : e2, Cg5
7. Nb5, Nd6	31. Rg2, Ce4
8. d : c5, N : c5	32. Tdd1, c : b4
9. 0—0, 0—0	33. a : b4, Tc2
10. b3, Ne6	34. Nd4, N : d4
11. Nb2, De7	35. T : d4, Tb2
12. Ce2, Tac8	36. h4, Tc8
13. a3, Tfd8	37. T : d5, Tcc2
14. Ced4, Ng 4	38. Rf3, Cd2 +
15. Ne2, Ce4	39. Rg2, Ce4
16. Dd3, Nd6	40. Rf3, Cd2 +
17. g3, Cc5	41. Rg2, Ce4 (mutarea din plic) și, în această poziție, după întrerupere, partida nu a mai fost reluată, convenindu-se asupra remizei. Scor: 6—5 pentru Petrosian
18. Db1, Ce4	
19. Dd3, Cc5	
20. Dd1, Ce6	
21. Te1, Nc5	
22. C :c6, b : c6	
23. b4, Nb6	
24. Da4, De8	

ideal mevias
PRODUCE PENTRU COPII:
trotinete — triciclete — autoturisme cu pedale — scutere cu pedale — truse de traforaj — cărucioare pentru păpuși

Redacția: Piața Scînteii. Tel. 17.60.10. Administrația: 17 60.20 interior 1.400 Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

ACTUALITATEA CINEMATOGRAFICĂ

Henri Colpi despre „Codin"

Realizatorul filmului „Codin", recenta coproducție româno-franceză, Henri Colpi a acordat un interviu revistei „Les lettres françaises", în care vorbește despre unele din problemele de creație care îl preocupă ca și despre locul pe care-l ocupă noua sa creație în decursul sa ca cineast.

In interviu sînt subliniate excelentele condiții materiale și spiritul larg de colaborare de care regizorul a beneficiat în România. Henri Colpi vorbește apoi despre „umanitatea personajelor și a poveștirii" lui Panait Istrati, despre atmosfera autentic românească a acțiunii, despre cîntarea poeziei, pentru că, după părerea sa, „singura justificare a tot ce pretinde a fi artă e poezia".

In sfîrșit, un loc larg îl ocupă în interviu crearea ambianței în care se situează acțiunea — cartierul Comorovca din Brăila de la începutul veacului.

„A muri la Madrid" — un film despre eroica luptă pentru libertate a poporului spaniol

In aceste zile cînd, în întreaga lume oamenii de bună credință își unesc glasul plin de mînie strivită de noii crime înfăptuită de odiosul regim franchist — executarea curajosului luptător spaniol Iulian Grimau — pe ecranele Parisului a fost lansat să ruleze în premieră un zguduitor document al tragediei pe care o trăiește poporul spaniol : filmul **„A muri la Madrid"** în regia lui Frederic Rossif. Reunind sub acest titlu imagini ale vechilor turnale de actualități și filmări recent realizate în Spania, regizorul urmărește pe eran o veritabilă lecție de istorie, demascînd întreaga oroare a regimului franchist și modul în care el a ajuns la putere sprijinindu-se pe forțele barbariei fasciste. Debutînd prin a înfățișa situația din Spania sub monarhie, cînd 20.000 de persoane dețineau în mîinile lor bogățiile unei țări cu 25 de milioane de locuitori, filmul aduce în continuare un emotionant omagiu Republicii Spaniole și apărătorilor ei în lupta inegală cu mercenarii lui Franco susținuți de reacțiunea internațională în frunte cu Hitler și Mussolini. Insemnătatea actuală a acestui film de reconstituire a adevărului este pe bună dreptate subliniată de către săptămînalul „L'Humanité Dimanche" care îl caracterizează ca o **„răscolitoare mărturie"** ce supune analizei **„toate piesele angrenajului diabolic"** care încătușează un popor iubitor de libertate.

Două noi filme consacrate lui V. I. Lenin

Cineaștii sovietici pregătesc în prezent noi filme în centrul cărora se află figura nemuritoare a genialului dascăl și conducător al proletariatului, Vladimir Ilici Lenin. Povestirea „Caietul albastru" a scriitorului E. Kazakevici, care evocă perioada activității clandestine a lui Lenin la Razliv, urmează să fie transpusă pe ecran în studioul „Maxim Gorki" de către regizorul Lev Kulidjanov (realizatorul filmului „Cînd copacii erau mari").

La rîndul său, reputatul regizor Serghei Iutkevici, a început lucrul la filmul „Lenin în Polonia", produs de studioul „Mosfilm".

Al III-lea Festival internațional al filmului de la Moscova

Cum se știe, anul acesta Moscova va fi gazda celui de-al treilea Festival internațional al filmului, programat între 7 și 21 iulie, sub lozinca : „Pentru umanism în arta cinematografică, pentru pace și prietenie între popoare !" După cum anunță revista „Les nouvelles de Moscou", recent a avut loc o conferință de presă consacrată acestui important eveniment al vieții cinematografice internaționale. Cu acest prilej, directorul general al festivalului, Vladimir Baskakov, a făcut cunoscute numele cineaștilor sovietici și de peste hotare care urmează să formeze juriile festivalului.

Astfel, din juriul pentru filme de lung metraj vor face parte, printre alții, regizorii Grigori Ciuhrai (U.R.S.S.), Jan Rybkowski (R. P. Polonă), Stanley Kramer (S.U.A.) Dușan Vukovici (Iugoslavia), Kiyoshiko Ushihara (Japonia), Hersko Janoș (R. P. Ungară) și alții. In juriul pentru filme de scurt metraj figurează de asemenea o serie de cineaști reputați, ca de exemplu olandezul Joris Ivens, reprezentantul nostru I. Popescu Gopo, Tomas Gutierez Alea (Cuba), documentaristul A. Thorndike din R. D. Germană, englezul Edgar Anstey etc.

In afara prezentărilor de filme, în cadrul competiției la capătul căreia se vor decerna o serie de premii fiu mare premiu, cîte trei medalii de aur și de argint, premii pentru scenarii, regie, interpretare etc.), Festivalul de la Moscova va prilejui și rodnice dezbateri creatoare, întîlniri între cineaști, colocvii pe teme legate de diferite profesiuni în cinematografie ș.a.m.d.

IN STUDIOURI — PE ECRANE

● SE AFLĂ în curs de turnare un film italian intitulat „Fără soare și lună", avînd drept eroi pe muncitorii care au lucrat la străpungerea tunelului prin masivul Mont-Blanc. Regia noului film îi aparține cineastului Luciano Ricci, iar printre interpreți amintim pe Giancarlo Sbragia, Ivo Garbani, Serena Vergano și alții.

● LA INCEPUTUL lunii august, mai precis între 2 și 11 august va avea loc la Montreal, cea de a patra ediție a festivalului cinematografic internațional organizat în Canada. Celor mai valoroase filme li se vor decerna de către un juriu international 6 premii. Totodată festivalul va fi precedat de o săptămînă a filmului echoslovac.

● IN APROPIERE de Zagreb, regizorul italian Mario Monicelli (cunoscut la noi ca realizator al filmelor „Infidelele" și „Marele război") turnează un film consacrat începuturilor mișcării muncitorești din Italia, grevei de la Torino din 1875. Protagoniști filmului, intitulat „Tovarășii" sînt Bernard Blier și Marcello Mastroianni.

● LA INCEPUTUL lunii august, mai precis între 2 și 11 august va avea loc la Montreal, cea de a patra ediție a festivalului cinematografic internațional organizat în Canada. Celor mai valoroase filme li se vor decerna de către un juriu international 6 premii. Totodată festivalul va fi precedat de o săptămînă a filmului echoslovac.

● PRINTRE filmele anunțate pentru festivalul de la Cannes se află și o nouă realizare a cineastului progresist francez Armand Gatti. Filmul a fost turnat în Cuba și poartă titlul „Celalalt Cristobal".

● POPULARUL comic al ecranului francez, Fernandel, a început filmările Intr-o nouă realizare cinematografică de factură polițistă, al cărei regizor este Maurice Labro.

● IN STUDIOUL din Riga, regizorul Vladimir Goriker a realizat basmul cinematografic în culori „Iolanda" pe muzică de Ceaikovski. Interpretează : Natalia Rusnaia, Feodor Nikitin, Iuri Petov, Alexandr Beliaski și alții.

● La cel de al VI-lea Festival al filmului de televiziune care va avea loc luna aceasta la Cannes vor lua parte 26 de țări. Printre noii participanți de anul acesta se numără și televiziunea cubaneză.

● REPUTATUL cineast italian Carlo Lizzani, realizatorul filmului „Cronica amanților săraci" după romanul lui Vasco Pratolini, pregătește un film care va evoca prăbușirea case de Savoia, destrămarea puterii acestei mari familii aristocratice.

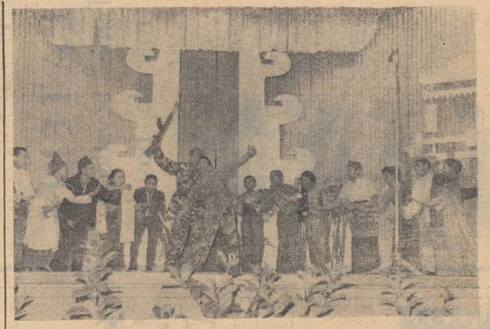

Scenă din spectacolul Ansamblului artistic indonezian

NE VIZITEAZĂ

Intre artiștii de peste hotare care ne vizitează în aceste zile se află și violonistul Manfred Scherzer din R. D. Germană. El este prim violonist al Operei comice din Berlin, laureat al concursului de vioară de la Varșovia. In țara noastră Manfred Scherzer va concerta la Bacău, în zilele de 4, 5 și 6 mai și la Galați la 9, 10 și 11 mai.

Tenorul Antonio Pirino

Ne vizitează de asemenea artiștii italieni, soprana Liliana Rossi-Pirino și tenorul Antonio Pirino. Liliana Rossi-Pirino a întreprins turnee în R. S. Cehoslovacă, Austria, Franța, Anglia, R. F. Germană. După spectacolele de la București, pe scena Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. (la 2 mai au apărut în „Boema", iar astăzi 4 mai vor cînta în „Traviata") oaspeții își vor da concursul, între 6 și 12 mai, în cadrul unor spectacole cu aceleași opere, pe scenele operei române și maghiare din Cluj.

In zilele de 6, 7 și 8 mai va prezenta spectacole la București, un colectiv indonezian format din peste 40 de persoane. Spectacolul se intitulează : „Indonezia, țara celor 3000 de insule, în cîntec și dans" și cuprinde cîntece și dansuri populare indoneziene din insulele Bali, Jawa și Sumatra. Va acompania orchestra din insulele Moluce. Soliști ai colectivului sînt Eddy Suwargono, Siti Krisnowati, Sri Mulianingsih, Bismo Gondokusumo, Sally Tan, Anas Iosuf, Irina Badri și alții.

„Vacanță muzicală"

Un nou concert spectacol la Teatrul de estradă din Deva, a cărui premieră va avea loc în curînd : „Vacanță muzicală" de Angel Grigoriu, Romeo Iorgulescu și Mircea Block, muzica aparținînd compozitorilor George Grigoriu, Temistocle Popa și Mișu Iancu.

„Revista la Alhambra"

La Teatrul satiric-muzical „Constantin Tănase" se va prezenta, în cursul acestei luni o nouă manifestări experimentală. După îndelungate turnee în țară și în străinătate, „Revista la Alhambra" se întoarce la București, unde va prezenta începînd de mîine, 4 mai, spectacolul „Revista la Alhambra" care va cuprinde perioada activității companiei „Alhambra" între anii 1932—1940. La partea experimentală se vor reprezenta fragmente din revistele „Alhambra nibește", „Alhambra melodii", „Bonsoir Alhambra", „Alhambra în carnaval", „Bravo Alhambra", scrise de Nicușor Constantinescu și N. Vladoianu ; muzica aparținînd compozitorilor Ion Vasilescu, Elly Roman, Vasile Vasilache. In rîndul interpreților se vor găsi : Agnia Bogoslava, Ion Antonescu-Cărăbuș, Puiu Călinescu, Didi Ionescu, Ioana Matache, Tantzi Căpățînă, Mihai Cîncă, I. Brandea, Al Lulescu, Nicu Constantin, Dodu Ionescu, și alții.

Despre activitatea companiei „Alhambra" va conferenția regizorul Nicolae Dinescu care va semna și partea experimentală. Conducerea muzicală : Nicolae Patrichi ; realizarea decorurilor Jules Perahim și George Voinescu.

SĂPTĂMÎNA PE ECRAN

„TINERE TALENTE"

Concursurile artistice de masă, devenite tradiționale în anii noștri, au creat la rîndul lor tradiția documentarelor artistice menite să le fixeze pe pelicula Toate manifestările de acest gen au prilejuit asemenea mărturii cinematografice și următorii le vor îngădui în succesiunea lor cronologică, spectatorul de astăzi descoperă o sugestivă istorie în imagini a mișcării artistice de amatori.

Firește, vizionarea acestor filme este de natură să ne arate, în primul rînd, creșterea nivelului artistic al concursurilor înșiși. Odată cu aceasta nu se poate trece cu vederea progresul obținut de la o ediție la alta a concursurilor de către realizatorii documentarelor.

Ne-am convins odată mai mult de aceasta, vizionînd o recentă producție a Studioului București, închinată celui de al VI-lea concurs al formațiilor artistice de amatori.

Trei tineri regizori (Alecu Croitoru, Mariana Petculescu Lidia Slavu) au creat cu gust și fantezie o prezentare selectivă a cîtorva formații participante la competiție, alternînd imaginile din finala concursului cu sugestive exterioare, menite să ni-i arate pe eroii filmului la locurile unde-și desfășoară activitatea zilnică de producție. Servite și de un comentariu inspirat, aceste imagini dau filmului o anume autonomie cinematografică în măsură să-l ridice deasupra înregistrării pur documentare a materialului filmat.

Filmul beneficiază de o excelentă imagine semnată de operatorii Aurel Samson și Dan Platon.

V. BALTAG

„Toată lumea e nevinovată"

La drept vorbind intriga acestei glume cinematografice, de factură ușor polițistă, nu solicită în mod deosebit perspicacitatea spectatorului avid să fie în fața unor asemenea producții, să-și dovedească în ele însușirile nebănuite calități de detectiv amator. După primele secvențe, și cel mai naiv dintre cititori a romanelor de aventuri se resemnează în fața banalelor întîmplări care se succed cuminte pe ecran — nu lipsite însă de o intenție de analiză psihologică. Pe alocuri, printr-un dialog spiritual care stîrnește deseori zîmbetul, se încearcă satirizarea unor năravuri învechite — e cazul tinerei care pierde ceasul, al cetățeanului care duce o „exemplară" viață de familie, a doamnei elegante, insensibilă îndemnurilor spre o viață de muncă, etc — dar în ansamblu, ironia e palidă. Regizorul Gyorgy Palasthy conduce o echipă închegată de actori din rîndul cărcia se remarcă ca debutaci apreciata Klari Tolnay.

I. DELEANU

„SALUT VIAȚĂ !"

Ce este viața, soarta, fericirea ? Acestor întrebări legitime ale adolescenței le dă un răspuns convingător, plin de poezie, filmul lui Alexandr Zabri pe temeiul experienței ce o acumulează trei băieți și o fată, dornici să-și realizeze cît mai repede inclinațiile și năzuințele. Dimka, Galea, Alik și Iurka refuză însă ceea ce ei consideră a fi obișnuit, simplu, ușor de anticipat în viață. Căutînd neprevăzutul într-o călătorie spre alte orașe ale țării ei au putința să cunoască oameni și feluritele lor chipuri de a-și realiza idealurile. Nu lipsesc, firește, nici cei care încearcă să trăiască ușor, comod, ba chiar în pofida normelor eticei socialiste. Treptat, cochetăria eroilor noștri cu extravaganțele și dorința nebuloasă de a se dovedi „oameni moderni" își dezvăluie inconsistența, lipsa de perspectivă. Falindu-se din auzite cu ideile unor literați sau pictori la modă de peste hotare, ei se văd nevoiți să redescopere — în același timp și cu propria lor gîndire și simțire romantismul inegalabil al muncii și frumusețea divină a muzicii lui Bach despre care nu auziseră încă... Cu umor și ironie îngăduitoare, care potențează totuși hotărîri sensurile educative, filmul probează în suita episoadelor că ușurința nu poate fi un bun sfetnic al tinereții.

Evitînd orice tentații moralizatoare, didactiece, Zahri și echipa tinerilor săi interpreți (în rîndul cărora strălucesc prin naturalețea jocului Alexandr Zbruev și Liudmila Marcenko) reușește o incitătoare replică a realității dată căutărilor deșarte și raționamentelor pripite, cărora le pot cădea victimă acei tineri grăbiți să se afirme la o vîrstă cînd mai au încă multe de aflat.

Eugen ATANASIU

„Rocco și frații săi"

Cunoscut ca unul din promotorii neorealismului, Luchino Visconti a realizat cu mai bine de trei ani în urmă o panoramă a destinului tinerei generații italiene față cu perspectivele ce i le oferă un mare oraș capitalist. Ca loc al acțiunii a fost ales anume Milano, puternic centru industrial al Italiei de astăzi unde o burghezie înfloritoare se laudă că dă oricui de lucru. Drumul în viață al celor cinci frați din familia cărcia îi aparține și Rocco, este menit — fiecare în felul său — să răspundă spre o originalitate sintetică a recentelor creații de prestigiu din cinematografia italiană, răspuns totdeodată incontestabil, nealterat, evident mesajul său acuzator, de o profundă vibrație omenească.

Sorin ROIBU

AVANCRONICĂ MUZICALĂ

Concertele Filarmonicii de Stat din Cluj. Dirijor: Mircea Basarab și Emil Simon. Solist Ștefan Ruha. Orchestra de cameră a medicilor. Dirijor: Mircea Cristescu

Filarmonica de Stat din Cluj va susține la 4 și 5 mai două concerte în sala Ateneului R.P.R., sub conducerea muzicală a dirijorilor Mircea Basarab și Emil Simon.

Inființată în anii regimului democrat-popular, Filarmonica din Cluj s-a situat prin munca de calitate a colectivului de instrumentiști care o alcătuiește, printre orchestrele simfonice de frunte. La acest rezultat a contribuit în mod substanțial și maestrul emerit al artei A. Ciolan, primul ei dirijor. Cu o temeinică și întinsă cultură profesională și artistică, maestrul A. Ciolan a desfășurat pe lîngă activitatea sa dirijorală și o rodnică muncă pedagogică, formînd în clasa sa de la Conservatorul „Gh. Dima" din Cluj o pleiadă de tineri dirijori, ce însuflețesc viața muzicală a filarmonicilor din provincie. Unul dintre aceștia este și Emil Simon, care va conduce cel de al doilea program al orchestrei clujene.

Primul concert, cel din 4 mai, va fi dirijat de artistul emerit Mircea Basarab, laureat al Premiului de stat, care a prelucrat în ultimul moment conducerea muzicală a orchestrei clujene, în urma îmbolnăvirii neașteptate a maestrului A. Ciolan.

Piesa de deschidere a concertului va fi binecunoscuta lucrare „Trei danțuri simfonice românești" de Theodor Rogalski, suită de jocuri populare din folclorul ardelenesc, macedo-romîn și muntenesc, simfonizate cu o subtilă măiestrie.

In același program, violonistul Ștefan Ruha va apare, pentru prima oară la București, în ipostaza de interpret al Concertului pentru vioară și orchestră în Re major de Niccolo Paganini, piesă concertantă de strălucitoare virtuozitate și expresivă cantabilitate, căruia apreciatul solist îi va da, sîntem siguri, o tălmăcire adecvată.

Dirijorul Mircea Basarab va conduce în încheierea programului, impresionanta Simfonie a III-a a compozitorului helveto-francez Arthur Honegger (1892—1955). Unul din maeștrii reprezentativi ai artei occidentale a secolului XX, Arthur Honegger a cuprins în sfera preocupărilor sale creatoare, totalitatea genurilor și formelor muzicale, de la miniatura vocală și instrumentală pînă la marile construcții vocal simfonice în stilul oratoriului modern („Joana pe rug", „Dansul morții") și pînă la simfonii și opere. Impreună cu Jacques Ibert el a compus opera „L'aiglon" după Rostand și singur a scris opereta satirică „Micii cardinali". Ca simfonist el este autorul a cinci simfonii, cea din urmă fiind intitulată de autor „Simfonia celor trei re", din respect față de unica Simfonie a „V-a", a Titanului. Artist cu profunde convingeri democratice, Honegger a îmbrățișat cu căldură cauza poporului spaniol în timpul războiului civil și a făcut parte din rezistența franceză în anii ocupației naziste.

Simfonia III-a, alcătuită din trei părți exprimă cu o mare putere de generalizare, revolta artistului împotriva războiului și a cortegiului său de nenorociri. Partea întîia, pătrunsă de un intens suflu dramatic, zugrăvește prin mijloacrea amplei dezvoltări a două idei muzicale, încleștarea pe viață și pe moarte dintre forțele distrugerii și ale morții și puterile creatoare ale vieții, ale păcii. După lirismul dureros al părții de mijloc, Finalul aduce soluția conflictului, enunțat și dezvoltat în prima parte. In episodul lent, Adagio, tema largă a violoncelelor exprimă parcă arzătoarea aspirație a milioanelor de inimi omenești de a făuri prin pace un climat favorabil creației și progresului.

Ca un omagiu adus grupului de compozitori sovietici invitați de Uniunea Compozitorilor din R.P.R. în țara noastră, programul dirijat la 5 mai de Emil Simon începe cu Suita a II-a extrasă din baletul „Spartacus" de Aram Haciaturian, balet care a adus autorului distincția cu Premiul Lenin pe anul 1959. Suita a II-a este alcătuită din 4 părți al căror titlu corespunde unor episoade ale acțiunii coregrafice. Ea începe cu Adagio-ul lui Spartacus și Frigiei în care apar motivele de bază ale partiturii — dominate de tema lui Spartakus și de motivul răscoalei sclavilor. Urmează „Dansul curtezanei romane", apoi episodul „Intrarea lui Spartacus", „Cearta" și „Predarea lui Harmodius". Suita se încheie cu „Dansul general al piraților" care au trădat cauza răscoalei.

Violonistul Ștefan Ruha, Laureat al Concursurilor de la Moscova, București și Paris va interpreta apoi Concertul în Re major de Johannes Brahms, lucrare de mare exigență tehnică și muzicală pentru orice interpret. Compus în 1879, Concertul lui Brahms a fost considerat de unii muzicieni ca fiind conceput „împotriva viorii". Concertul este alcătuit din 3 părți, de-alungul cărora vioara dialoghează cu orchestra, împodobește cu arabescuri capricioase cîntul simfonic sau susține cantilene de o pătrunzătoare expresie lirică. Finalul, energic și optimist este impregnat de ritmuri și melodii proprii folclorului maghiar, pe care compozitorul le iubea atît de mult.

Emil Simon va dirija și Simfonia I-a a compozitorului clujean Sigismund Toduță, maestru emerit al artei și Laureat al Premiului de Stat. Autor a 3 simfonii, al unui Concert pentru orchestră și a numeroase lucrări de muzică de cameră, compozitorul S. Toduță se remarcă prin căldura și autenticitatea continutului emotional, exprimat cu o remarcabilă măestrie. Simfonia I-a este o lucrare de intens suflu dramatic, în care frămîntările, lirice și meditațiile luminoase se împletesc în șuvoiul unei gîndiri simfonice robuste. Finalul apoteotic îmbracă sensul triumfului forțelor pozitive ale vieții. Tehnica lui Toduță se bazează pe amplificarea și dezvoltarea unei celule generatoare, ce apare ca la Ceaicovski și Franck, în prima parte a lucrării.

La 6 mai va avea loc la Ateneul R.P.R. un concert al Orchestrei de cameră a medicilor, colectiv ce a obținut titlul de Laureat al celui de la V-lea concurs al Formațiilor artistice de amatori. Va dirija Mircea Cristescu. Programul de o mare atractivitate îmbrățișează o întinsă perioadă istorică, de la preclasicii Antonio Vivaldi (1675-1743) și Henry Purcell (1658-1695) pînă la admirabilul „Divertisment pentru orchestră de coarde" de Bela Bartok (1881-1945). Din această compoziție vom asculta partea II-a. Orchestra medicilor a înscris în același program și o primă audiție romînească : „Divertisment pentru coarde și timpani" de Wilhelm Mihai Klepper, compozitor format în Conservatorul din București, care s-a remarcat printr-o izbutită simfonie.

V. CRISTIAN

Vă povestim filmul „CABOTINUL"

O producție a studiourilor engleze după piesa lui John Osborne în regia lui Tony Richardson cu Laurence Olivier în rolul titular

...Un orășel din Anglia ca atîtea altele, o trupă de music-hall ca atîtea altele. Conducătorul trupei, Archie Rice este un actor de duzină, lipsit de talent, ușuratec. Trăiește fără nici o perspectivă reală ; încasările nu ajung nici măcar pentru plata chiriei sălii unde trupa dă spectacole, viața de-acasă îl sufocă și-l obosește. Totuși ambiția de a se realiza

nu l-a părăsit. El, care întotdeauna a fost un nimic față de tatăl său Billy Rice — actor cu mari succese pe vremea lui — n-a renunțat încă la hotărîrea de a-și dovedi talentul. Este singura sansă de a se reabilita în ochii familiei sale.

Pe cînd trupa este gata să se destrame în fața falimentului imminent care-l așteaptă, Archie cunoaște la un concurs de frumusețe pe Tina, distinsă cu premiul II. Atrăgător, volubil, Archie o cucerește fără prea multă greutate. Aflînd că părinții ei doresc să o lanseze pe o scenă de teatru și, mai ales, că

dispun de bani, Archie le propune să finanțeze un nou spectacol. Intre timp însă, relațiile sale cu Tina devin atît de tranșe încît el se gîndește chiar să divorțeze de Phoebe, actuala lui soție.

...Seara spectacolului, Archie se machiază, e gata să intre în scenă. Este chemat însă la telefon. Mama Tinei, avertizată de către Billy că fiica ei a devenit amanta lui Archie, îi reproșează violent cele întîmplate. Archie e distrus dar va trebui totuși să iasă pe scenă, să cînte, să danseze .

Aflat din nou într-o situație fără ieșire, Archie refuză totuși propunerea rudelor soției sale de a pleca în Canada unde ar urma să devină administratorul unui hotel. Se încăpățînează să rămînă pe scenă, să încerce încă o dată șansele reușitei.

Moartea fiului său Mick, care fusese trimis să lupte pentru interese colonialiste la Suez, îndurerează familia Rice. Starea deplorabilă în care a ajuns îi impresionează pe prietenii care-i propun bătrînului Billy să-și salveze familia organizînd un

spectacol în care să reapară cu succesele sale de pe vremuri. Dar în seara premierei, bătrînul moare în urma unui atac de cord. După înmormîntare, Archie încearcă să-i ia locul pentru a nu pierde publicul dar eforturile sale sînt zadarnice. De astă dată nu-și mai poate reveni. Ce va face oare mai departe, ce-i rezervă viitorul ? Nu se știe. Un singur lucru este sigur : nu va mai avea curajul să urce în luminile rampei.

CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA

Teatrul de Stat din Bacău

„MONTSERRAT"

Teatrul din Bacău nu se prezintă cu un repertoriu vast și variat, prin nimic inferior, cantitativ sau calitativ, repertoriului oricărui teatru bucureștean, ceea ce ne lasă să presupunem un sigur și larg criteriu cultural-ideologic, o trupă constituită din actori specializați și exersați în toate gamele meșteșugului, o funcție regizorală, scenografică și tehnică destul de dezvoltată. Dacă toate acestea nu s-au manifestat în mod egal și strălucit în spectacolul pe care l-am văzut noi și unele nu s-au manifestat deloc (de pildă, scenografia, cu totul nedemnă de atmosfera dramei, semnată de un talentat decorator bucureștean), nu ne vom îngădui să tragem o concluzie generală, căci alte calități ale spectacolului vorbesc pentru mai mult, decît pentru un singur moment de activitate.

Am văzut Montserrat, dramă a lui Emmanuel Roblès. Mai bine zis, am revăzut, căci Montserrat s-a jucat acum vreo șase, șapte ani, pentru prima oară în țara noastră, de către Teatrul Tineretului, chiar în sala în care a avut loc spectacolul trupei de la Bacău. Atunci a început succesul acestei drame remarcabile, succes la care a contribuit, în bună măsură, excelentul spectacol realizat în regia lui D Neleanu și dominat de creația memorabilă a lui Ionescu-Gion, în rolul lui Izquierdo. Realizatorii spectacolului din Bacău au înfruntat deci riscurile unei comparații, al cărei termen nu s-a estompat de loc, în trecerea timpului — fapt care îi onorează.

Montserrat este aproape o dramă de groază, cea mai singeroasă dramă a producției contemporane, capabilă de a rivaliza, din acest punct de vedere cu dramele engleze ale secolului al XVI-lea și întrecîndu-le chiar pe multe dintre ele. Valuri de singe curg de-a lungul celor trei acte, din rănile a sapte victime ale bestialului colonialism spaniol din sec. al XIX-lea (eu nimic mai bestial de altfel, decît regimul care acum cîteva zile a făcut să curgă șinsele eroicului Julian Grimau). Dintre aceste sapte victime ale asasinatului colonialist, șase sînt cu totul în afară de înfruntarea dintre Izquierdo, șiretul reprezentant al asupririi și teroarei spaniole în Venezuela înrobită, și Montserrat. Acesta este un tînăr și generos ofițer spaniol care, revoltat împotriva nedreptății și cruzimii, trece cu sufletul alături de luptătorii pentru libertate, ajutîndu-l pe eroicul conducător al patrioților venezueleni, Simon Bolivar, să evadeze și, astfel, să-și ducă misiunea la bun sfîrșit. Sînt șase oameni neutri, pasivi „nevinovați" (după cum subliniază întrunul Izquierdo) în sensul că nu sînt luptători activi antispanioli și anticolonialiști, o mamă, un actor, un negustor bogat, o tînără fată, un mestesugar olar, un adolescent. Ei au fost arestați, din ordinul lui Izquierdo, „la întîmplare", și vor fi executați, unul după altul, dacă nu-l vor putea convinge pe Montserrat să mărturisească drumul evadării și refugiul lui Bolivar. Aceastâ soartă neașteptată și absurdă cade asupra capului lor cu violență trăznetului, dă dramei lor un caracter de atrocitate insuportabil, iar dramei lui Montserrat îi adaugă greutatea cumplită, insondabilă, a răspunderii morale. El trăiește dilema floroasă în care se găsește în sensul condamnării celor șase nevinovați, în favoarea principiului superior al idealului general, al izbînzii luptei pentru libertate, chiar dacă aceasta se traduce în împrejurările date, cu o simplă „speranță". In ciuda rezultatului șingeros al hotărîrii sale, care costă viața a șase nevinovați, în cele mai infernale chinuri, se dovedește că Montserrat a ales calea binelui și a adevărului, deci a justei soluții morale, din moment ce chiar printre cei șase se găsesc unii care în ultima clipă îi dau dreptate, și mor strigînd : Trăiască libertatea ! Izquierdo, care își crearea să se justifice, dincolo de argumentul polițist și cazon, printr-o pesimistă și sinistră filozofie a „singurătății" omului în fața destinului, a lipsei totale de solidaritate morală între oameni, o înfrînt, iar Montserrat, păsind spre zidul executiei are satisfacția de a fi a că Bolivar a scăpat și că și pregătește să reia lupta.

Utilizînd un moment istoric îndepărtat în timp, Roblès a dat dramei sale o actualitate acută, atît prin justificarea pasionată a luptei împotriva asupririi coloniale, cît și prin demascarea tuturor pseudoteoriilor, „filosofice" și „morale" (de la militantismul catalic pînă la existențialism) și a tuturor rerudescențelor fascistoide de tip O A S., a căror perspectivă imediată pentru om este disperația, oprimarea, singele. Drama este excelent construită, cu un crescendo zguduitor, cu situații mereu noi, cu personaje foarte bine conturate, cu tensiune dramatică numai sub raportul realizării inegale a celor doi antagoniști. Izquierdo și Montserrat, deoarece accentul principal și reușita principală sînt în favoarea primului...

Spectacolul trupei din Bacău este, din toate punctele de vedere demn de o stimă neprecupețită, căci se simte în fiecare pulsație și detaliu un elan năvalaic, o hotărîre dîrză de a realiza maximum, o aspirație unanimă spre arta adevărată și fiștoitoare. Deficiențele imaginii de ansamblu vin din direcția regiei, al cărei titular, I. G. Russu, a comis două greșeli ; o simplificare extraordinară a caracterului personajelor, care ne-a dat un Izquierdo dement și de un demonism în stilul melodramei secolului XIX, un Montserrat predicator și increment, un preot de o brutalitate simplistă, — efectele greșelii atenuîndu-se evident, pe măsură ce cuprinde personajele mai puțin importante ; o permanentă ridicare a tonului cu cel puțin două, trei trepte peste necesar, mai tot textul fiind strigat.

Astfel, stînjeniți de două lipsuri foarte limitative, actorii au izbutit, nu rareori să le înfrîngă, și să-și îmbogățească jocul și personajul pe parcurs, fără a putea evita cu totul o fatală discontinuitate. In rolul lui Izquierdo, rol de mari proporții, care implică, în afara unei reale profunzimi intelectuale, meștesug îndelungat și perfectă tehnică vocală, tînărul actor Ion Buleandră a dat un examen pe cît de temerar, pe atît de promițător : interpretarea sa a pornit departe de a acoperi întreaga complexitate și forță a rolului, dar după ceea ce a realizat în actul II și în a doua jumătate a actului III, putem afirma că ne aflăm în fața unui actor cu mari resurse. In rolul, poate mai dificil decît al lui Izquierdo, tocmai prin ceea ce-i lipsește în text, Mihai Stoicescu a făcut, în general, o figură frumoasă, jucînd însă prea încremenit, datorîndu-se multe eforturi pentru o exprimare mai vie, mai nuanțată, a frămîntărilor sufletești care-l sfîșie în lungile sale clipe de tăcere și nemișcare : mai multă interiorizare, și mai puțină retorică ! Pe ipoteticul și fanaticul călugăr Ceronil, l-a jucat cu o regretabilă simplitate și monotonie a tonului Ion Gutăgos, Virgiliu Florescu. Nu-l pot felicita prea zgomotos nici pe Sandu Dimitriu, interpretul brutei cazone Morales, Constantin Săsăreanu, în frumosul rol al actorului, a început stînjenit, vehement și timid, pentru a crește apoi și a realiza deosebit de frumos emoționanta sa scenă finală. In rolul tînărului Riceardo, Eugen Antohi, deservit și de capacitatea vocală, nu a izbutit să reliefeze adevăratele valori ale personajului său. Lory Cambos, în rolul mamei și Kitty Stroescu în rolul tinerei Elena, au fost cu totul în nota textelor respective, dar ar fi realizat mult mai mult dacă ar fi renunțat, mai ales prima, la anumite mîlocace, pe cît de zgomotoase, pe atît de neconvingătoare.

Radu POPESCU

Pe aripile peniței

De 1 Mai, la Circul de Stat a fost prezentat în premieră spectacolul „Pe aripile peniței" alcătuit de artiști romîni, sovietici, polonezi, unguri și cubani. Cu forțe unite, ei au reușit să ofere spectatorilor un program, în general, bine închegat, cu multe numere noi atractive, ceea ce a făcut să placă publicului.

Regia (Costel Ionescu) a avut reușita idee de a transforma arena circului într-un microport pe care sînt primiți oaspeții de peste hotare. Curînd, după această primire festivă, grupul de artiști se integrează firesc în ansamblu, își desfășurarea programului.

A plăcut mult agilitatea artiștilor sovietici Sidnicov (bare fixe) și a trioului Popazov în exercitii la înălțime. Cu mult umor și sprinteneală s-au prezentat bicicliștii excentrici cehi Ergutti. Mai puțin original a fost Ernesti la antipod. Interesantă ni s-a părut evoluția a 2 din cei 3 Enchei (R.P.U.) ca și a celor 2 Kobra din R. P. Polonă, precum și a 2 Evaldo (balans).

O bună contribuție au adus-o cîntăreții cubani care au interpretat frumoase cîntece de luptă și populare din patria lor.

Merită de asemenea subliniat aportul artiștilor romîni. O bună impresie au lăsat acrobații din trupa Max Huterer (salturi la bascula), a celor patru „aviatori excentrici" Ilie, a jongleriei cu Munteanu, a simpaticului Țăndărică în special pentru „concertul extraordinar". Numărul „gospodarul buclucas" care satiriza știa ce lasă trebuie să facă pe seama bărbatului, pe lîngă faptul că este croit pe un calapod vechi, nu a excelat nici din punct de vedere al interpretării lui de către Țăndărică. Este inexplicabilă încăpățînarea partea sonoră a numărului a unor înregistrări deplasate, accentuate în pantomima sa de interpret.

Trio Grigorescu (de astă dată numai doi) au repetat același clișeu cu multe instrumente, cu toată că a încercat să aducă unele adausuri.

Ce-ar fi dacă prezentatorul ar renunța la cunoscutele și uneori supărătoarele întoarceri în-de-asila a interpreților în arenă ? Dar dacă programul de sală ar fi scris mai citeț ? unele specificații scrise de mînă sînt de-a-dreptul neinteligibile. Cîteva „șlefuiri", cîteva eliminări din program, ar face spectacolul și mai atractiv, lucru perfect posibil.

C. ȘERBAN

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ CFR IBTO

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Magazin

ANUL VII—Nr. 292
•
Sîmbătă
11 mai 1963
•
8 pagini — 1,50 lei

DIN SUMAR:

Date istorice importante: 9 Mai

Mica bibliotecă „Magazin"
UN BUCHET DE FLORI
Povestire de Boris PRIVALOV

O EXPOZIȚIE DE ȘTIINȚE NATURALE

MEDICUL VA SFATUIESTE
RĂSPUNDEM ÎNTREBĂRILOR UNOR MAME

SĂPTĂMÎNA LA TELEVIZIUNE

Scena și ecranul

La Consiliul de Stat al R.P.R.

Secretarul general al O.N.U., U Thant, ne-a vizitat țara

Secretarul General al O.N.U., U Thant, a vizitat țara noastră la invitația guvernului Republicii Populare Romîne între 4 și 8 mai. Vizita sa în țara noastră i-a oferit posibilitatea să cunoască munca creatoare a poporului romîn îndreptată spre făurirea unei vieți îmbelșugate și fericite, înaltele sale aspirații de progres și pace. În timpul vizitei, domnia-sa a avut un schimb de vederi cu conducătorii statului romîn în problemele situației internaționale precum și în legătură cu activitatea O.N.U. Au fost vizitate de asemenea o serie de obiective economice și culturale. Părăsesc Bucureștiul — a spus la plecare U Thant — cu amintiri minunate în legătură cu șederea mea atît de plăcută în această țară. Pretutindeni unde am mers, a spus secretarul general al O.N.U., am fost primit cu o căldură excepțională. Mă reîntorc la New York fiind perfect conștient de faptul că poporul romîn este devotat cauzei păcii.

Pe litoral, în stațiunea Eforie.

REPORTAJ LA ȘCOALA PROFESIONALĂ DIN SF. GHEORGHE

Ucenicii de azi — muncitorii de mîine

În afara elevilor de la școlile medii, foarte des întîlnită în orașul Sf. Gheorghe este figura tînărului ucenic. De ce tocmai a ucenicului? Acest lucru își are explicația sa. În oraș își desfășoară activitatea patru școli profesionale de meserii. Acestea pregătesc muncitori calificați pentru profesiile de constructori, textiliști, mecanizatori pentru agricultură sau conducători auto. Vin aici să descifreze tainele uneia din aceste profesii, tineri din mai toate regiunile țării.

Vă invităm, stimați cititori, să facem împreună o vizită la două din școlile profesionale ale orașului. Să vă facem cunoștință cu cîțiva dintre viitorii lucrători ai fabricilor, cu aceștia și cu cei care-i îndrumă, cu condițiile minunate pe care le au elevii la îndemînă pentru a-și însuși cît mai temeinic aceste meserii.

Elevii textiliști

În cele zece clase ale școlii profesionale de ucenici de pe lîngă Uzinele textile din oraș învață aproape 300 de tineri. Anul acesta va pleca spre fabricile din Pucioasa, Galați, Păulești, sau spre alte întreprinderi, cea de a opta promoție de elevi.

El. PAVELESCU

• *(Continuare în pag. 4-a)*

Momente din viața școlară și extrașcolară a elevilor școlilor profesionale de ucenici din Sf. Gheorghe

LA IZVOARELE MĂIESTRIEI

În zilele cînd primăvara anului acesta începuse să-și desfășoare pe de-a întregul puterea, am pornit pe urmele unuia dintre cele mai viguroase și mai originale izvoare ale artei populare din părțile Sucevei — satul Marginea din preajma Rădăuților, vestit astăzi nu numai între hotarele noastre ci și mai departe, într-o seamă de țări.

Poate că de zeci de mii de ani, după cum m-a asigurat un mărginean, făcîndu-mi astfel dovada pătrunderii pînă aici a cunoștințelor științifice moderne, olarii din această comună, al căror număr se ridică astăzi cam la treizeci de familii, practică un meșteșug adus din generație în generație tocmai din adîncurile preistoriei: ceramica neagră lustruită.

Vechimea acestui meșteșug este atestată de arheologi, dar și fără a recurge la ajutorul acestora, ea poate fi dedusă de oricine dispune de cîteva cunoștințe elementare de tehnica olăritului. În etnografie și arheologie se cunosc două moduri

Boris BUZILĂ

• *(Continuare în pag. 3-a)*

• PE MERIDIANELE GLOBULUI •

15 ZILE ÎN CUBA

ÎNSEMNĂRI DE CĂLĂTORIE (II)

Imagini din școli — după ce acțiunea de alfabetizare a fost încheiată în întreaga Cubă.

După terminarea derbiului de base-ball Industriales-Orientales, într-una din încăperile stadionului am avut cinstea de a face cunoștință cu Fidel Castro. Am discutat, desigur, despre sport. Am aflat cu acest prilej că conducătorul poporului cuban a fost nu numai unul din cei mai buni jucători de base-ball ai țării sale, ci și un valoros atlet. Fidel Castro și-a manifestat regretul că nu putem rămîne mult mai mult în mijlocul sportivilor cubani. Apoi a început să comenteze șansele sportivilor cubani, mai ales pe cele ale atleților, la jocurile pan-americane care urmau să se desfășoare peste puțină vreme la Sao Paulo, în Brazilia:

— „Pe Figuerola nu-l mai văd clasîndu-se printre primii, pentru că îl consider în regres de formă. În schimb, talentatul Betancourt, deși nu cred să mai repete excelentul lui 14,2 pe 110 m. garduri, tot va veni printre primii șase. În sfîrșit, cred că Berta Diaz poate obține orice loc. Chiar și primul. Contez însă mult pe atleții tineri, care, din cîte am văzut și auzit, înregistrează creșteri de valoare importante".

Întreaga convorbire a purtat amprenta interesului deosebit al conducătorului poporului cuban față de sport.

...Cele 15 zile petrecute la Havana s-au scurs între orele de pe stadion și cele rezervate vizitării Havanei.

Într-o zi am vizitat casa marelui scriitor american Ernst Hemingway, care se află la vreo 15 kilometri de capitală. E o casă frumoasă, cu o arhitectură foarte simplă. Abundă pe pereți și în dulapuri obiectele de vînătoare pe care Hemingway le-a iubit atît. De asemenea, ici și colo, unelte de pescuit care au aparținut autorului nuvelei „Bătrînul

Iolanda BALAȘ

• (Continuare în pag. 2-a)

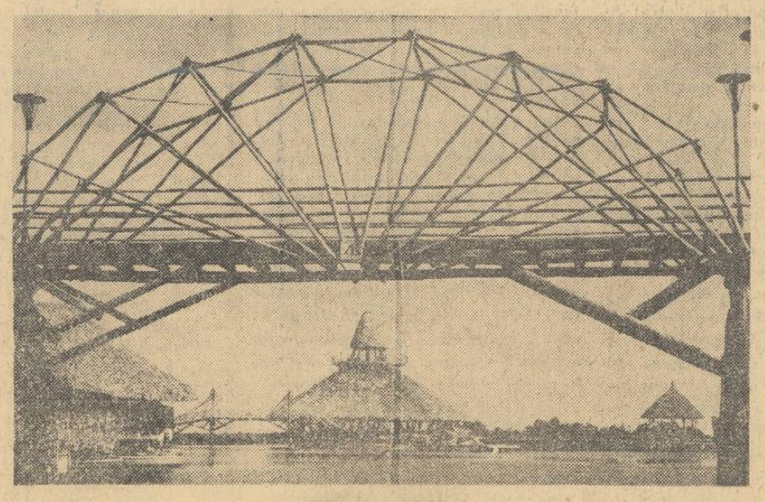

Un pod suspendat care leagă casele din „Satul indian" construit în Laguna del Tesoro

Numărul 86 va trăi!...

Nesocotise sfaturile medicului. A spălat două zile la rînd, a făcut curățenie generală în casă (— Lasă, că n-o să mi se întîmple tocmai mie ceva, se gîndise ea) și, ca și cum nu i-ar fi fost de-ajuns, mai călătorise și cu autobuzul pînă la Bolintin. Nesocotința se răzbunase. Urma să nască. Înainte de termen. La nici șapte luni...

La maternitatea Polizu, unde a fost adusă în grabă, totul era pregătit. Tovarășa Estera Ungureanu a primit îngrijirile cuvenite și a născut, puțin după miezul nopții, un băiețel. Asistenta medicală luă nou-născutul, care abia scîncea, și-l duse într-o cameră alăturată. Îi legă de mînă o bentiță cu numele mamei și-l puse pe cîntar: numai 1 000 de grame! Îl măsură: 36 cm. Cifrele confirmau ceea ce se constatase, din ochi, încă din sala de naștere. Venit pe lume înainte de vreme, copilașul nu era suficient dezvoltat, era un „imatur". Un ghemuleț cu viață! Și alte simptome îngrijorau: tulburări ale aparatului respirator, reflexe slabe, vînătăile, așa-numita culoare cianotică, scăderea temperaturii corpului.

Erau necesare intervenții urgente. Copilașul a fost trimis imediat la alt etaj, la secția de imaturi. Din acea clipă a început bătălia pentru salvarea lui. Lupta pentru salvarea „86"...

După două săptămîni, lupta pentru salvarea „numărului 86" a dat primele roade. Graficul indica o creștere treptată a greutății, temperatură constantă. Tulburările respiratorii se manifestau mai rar. Viața pulsa tot mai sigură.

Ni s-a povestit la Polizu o întîmplare semnificativă pentru dragostea cu care sînt îngrijiți imaturii. Se lupta pentru salvarea unui imatur — o fetiță părăsită. După ce cîștigă în greutate și se dezvoltă normal, copilul fu

Viorel LUPU
și U. VĂLUREANU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

CEVA MAI MULT DE 5 MINUTE CU... NICKY ATANASIU

L-am căutat de astă dată nu pe Nicky Atanasiu, actorul, interpret al atîtor roluri cunoscute pe scena Naționalului bucureștean ci pe Nicky Atanasiu, secretar al Asociației oamenilor de artă din instituțiile teatrale și muzicale — mai pe scurt A.T.M. „Care este diferența?" mă veți întreba dv., de vreme ce e vorba de unul și același om cu artistul emerit, cu neuitatul interpret al lui Cațavencu. Și totuși această diferență există pentru că discuția noastră de astăzi cu Nicky Atanasiu nu s-a purtat ca altă dată, în jurul unui rol sau a unei piese, ci asupra activității Asociației profesionale a artiștilor-interpreți din țara noastră, activitate menită să sprijine creația interpretativă, să contribuie la continua ei dezvoltare, să popularizeze cele mai bune realizări ale ei.

Mariana PÎRVULESCU

• *(Continuare în pag. 4-a)*

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

INTREPRINDERILE poloneze au realizat noi modele de instrumente muzicale, care pot fi folosite în orice fel de condiții climaterice. Astfel, fabrica de instrumente muzicale din Kaliska a pus la punct al doilea prototip de pian rezistent la tropice. Constructorii de la fabrica de acordeoane din Bydgoszcz au realizat instrumentul electronic Sonaitina, care reproduce sunetele a 12 instrumente diferite.

●

LOCUITORII satului Vodik din R.S.S. Moldovenească au fost treziți într-o noapte de un zgomot surd, care părea că vine din pământ. Dimineața ei au constatat că în locul dimbului din spatele satului apăruse un deal abrupt. În jurul lui erau ripe adînci. Fără să mai aștepte sosirea geologilor, sătenii au început să facă măsurători, constatînd cu surprindere că dealul continua să crească cu cîte 25 cm. în 24 de ore. După cîteva zile, în apropierea acestuia a răsărit din pămînt un al doilea deal. Cele două dealuri au acum o înălțime de 10—20 metri.

●

RECENT, muzeul din Augustusburg, din apropiere de Karl-Marx-Stadt, a fost completat cu un nou exponat interesant — un exemplar al primei motociclete din lume, construită din dispoziția uzinelor de motociclete din Zschopau, în baza unor modele originale. Aceasta pare că nu se deosebește cu nimic de modelul inițial din anul 1885. Este vorba de așazisa mașină de călărit construită de Gottlieb Daimler în 1885, al cărei motor cu petrol, de 264 cm. cubi, avea o putere de 0.5 CP. Ea este considerată străbunul tuturor motocicletelor.

●

INTR-O CLINICĂ din Cracovia micii bolnavi care trebuie să sufere o intervenție chirurgicală suportă anestezia fără să manifeste nici cea mai mică frică, ca și cum s-ar juca. În momentul în care copilul este culcat pe masa de operație, i se dă în mînă o păpușă mare, al cărei corp este prevăzut cu un mecanism din materie plastică. Cînd micul pacient strînge la piept păpușa, fiola ascunsă în corpul păpușii secretă o substanță care îl adoarme pe dată, fără ca copilul să aibă vreo senzație neplăcută. Această soluție permite eliminarea influenței psiho-emotive care însoțește anestezierea majorității copiilor.

●

IN REPUBLICA CIAD se va organiza un Muzeu Național. Secția principală a muzeului va funcționa în capitala republicii la Fort-Lamy, iar diferitele sectoare vor fi amplasate în orașele de provincie.. Colecțiile viitorului muzeu sînt expuse în prezent la sediul Centrului din Ciad pentru științele umane. Ele conțin frumoase exemplare de unelte de muncă din piatră din perioada neoliticului, vase de lut arse și bronzuri din perioada Imperiului Sao (dispărut în secolul al XV-lea). În vederea îmbogățirii colecțiilor se continuă cercetările arheologice în diferite regiuni ale țării.

●

COLABORATORII științifici ai Institutului de zootehnie din Cracovia, au reușit să obțină un preparat original. Introdus în sîngele animalului, oprește dezvoltarea organismului. La parcul zoologic din Varșovia, preparatul acesta a fost experimentat asupra unei familii de lei, asupra a trei urși și a unor elefanți. Leul arată ca un biet pisic. Urșii și-au păstrat obiceiul „copilăresc". Cea mai mare plăcere a lor este să se joace cu copiii!

●

UN NOU BUSINESS înflorește în S.U.A.: producția de peruci pentru bărbați. Nu e vorba numai de perucile actorilor ci de faptul că, după unele date, circa 100.000 de bărbați din S.U.A. — și nu dintre cei mai virstnici — își camuflează chelițile.

●

LOCUITORII de pe insula Tristan da Cunha, care, nu de mult au fost nevoiți să se strămute în Anglia din cauza erupției vulcanului de pe insulă, intenționează să se întoarcă în patrie. Ei vor să studieze urmările catastrofei. Dacă există cea mai mică posibilitate de a trăi acolo, o să ne întoarcem cu toții, a declarat un vechi locuitor al insulei. Am trăit pe insulă 150 de ani fără să ne dăm seama că trăim într-un ținut minunat. Acolo nu știam ce înseamnă închisorile, furturile sau asasinatele. În Anglia am aflat ce sînt banii, dar nu sîntem mai fericiți acum.

Ce se întîmplă în Haiti

În ultima vreme atenția opiniei publice internaționale este atrasă de evenimentele ce au loc în regiunea Mării Caraibilor — în Haiti și Republica Dominicană. Nu de mult, un grup de ofițeri haitieni a încercat o tentativă de răsturnare a dictatorului Duvalier. Lovitura a eșuat, autorii ei au fost arestați, iar unii dintre ei, care au scăpat, s-au refugiat la ambasada Republicii Dominicane. Ca urmare a acestui fapt evenimentele au evoluat cu repeziciune: poliția haitiană a ocupat localul ambasadei dominicane din Port-au-Prince; Republica Dominicană a masat forțe armate la granița cu Haiti; a avut loc o sesiune extraordinară a consiliului O.S.A.; s-a format o comisie de anchetă care să aplaneze conflictul haitiano-dominican; Haiti a cerut convocarea Consiliului de Securitate al O.N.U. etc.

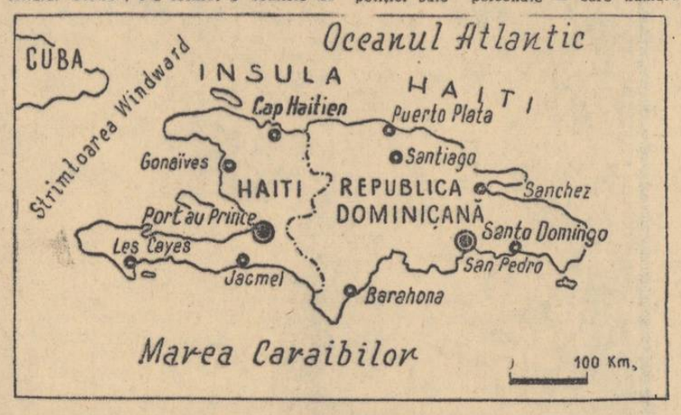

Conflictul și încordarea relațiilor dintre cele două țări s-a accentuat în momentul în care localul ambasadei Republicii Dominicane din Port-au-Prince, a fost ocupat de forțe militare haitiene și s-a intensificat și mai mult după ce au fost concentrate importante forțe militare dominicane la granița cu Haiti, care, așa după cum arată agenția „Associated Press", „așteaptă numai un ordin din partea președintelui Juan Bosch pentru a declanșa invazia".

Acestea sînt numai cîteva din cauzele imediate ale incidentelor din Haiti. Cauzele reale, profunde, trebuie căutate printre filele istoriei.

Puțină istorie...

Cu peste patru secole și jumătate în urmă, mai exact în anul 1492, cînd Cristofor Columb a descoperit insula Hispaniola (Haiti), celebrul navigator portughez a rămas uimit de frumusețea și măreția peisajului. El a fost atît de surprins încît a declarat că ceea ce vede este „cel mai frumos peisaj pe care l-a văzut vreodată ochiul omenesc!"

Dar, de atunci, au trecut sute de ani... În secolele care au urmat, Haiti a cunoscut o viață zbuciumată: a fost colonie spaniolă, apoi franceză, iar în epoca imediat următoare revoluției franceze poporul acestei țări a înscris în paginile istoriei o adevărată epopee a luptei pentru independență sub conducerea legendarului „Consul negru" — Toussaint Louverture. Acuma, cu toate că formal este stat independent, Haiti este în fapt o colonie nord-americană. Aproape întreg comerțul său exterior este monopolizat de S.U.A. Aici operează mari monopoluri americane în frunte cu „Standard Fruit", care controlează aproape întreaga economie națională a țării.

...și geografie

Haiti înseamnă țară muntoasă. În această țară mică (suprafața ei e de 27.750 km. pătrați și populația ei de 4 milioane locuitori — cea mai densă populație din America Latină), între patru șiruri de munți, acoperiți cu o vegetație luxuriantă și păduri cu bogății încă neexplorate, se întind cîmpii de aproximativ 2.000 km. pătrați folosite în special pentru cultura cafelei și a trestiei de zahăr. Dar nu acestui lucru, a teritoriului redus, i se datorește faptul că numele de Haiti se întîlnește extrem de rar în statisticile internaționale. Cauza principală este cu totul alta: ea are o producție națională foarte scăzută. Industria, în adevăratul ei înțeles, este ca și inexistentă, iar agricultura se practică cu cele mai primitive mijloace. Nu puțini sînt țăranii care nici nu știu cum arată un... plug, iar marea lor majoritatea nu mănîncă decît o singură dată pe zi!

Iată de ce în folclorul haitian a apărut mitul „zombiilor", ceea ce înseamnă morți readuși în stare de automați care lucrează fără încetare și fără a avea nevoie de hrană. Aceasta este o imagine sugestivă a condițiilor mizere în care trebuie să trăiască țăranul haitian.

„Saloane de înfrumusețare"

În legătură cu situația din Haiti nu mai constituie pentru nimeni un secret metodele prin care guvernează dictatorul Duvalier. Din 1957, de cînd, în urma unor „alegeri" bine regizate, a venit la putere, „fuhrerul" — cum l-a denumit un ziarist american — a instaurat în Haiti „cel mai tiranic regim din istoria demnă de plîns a statului haitian". Cu ajutorul poliției sale personale — care numără 10 000 de persoane, — cu ajutorul tiraniei, crimei, torturii și corupției, sîngerosul dictator se consideră stăpîn atotputernic pe destinele poporului său.

La începutul acestui an, Duvalier a declarat fără jenă că guvernul lui „va continua în anul 1963 lupta sa pentru independență (!), libertate (!) și demnitate umană" (!!!). Cîteva date ne vor arăta cum a luptat și luptă dictatorul haitian pentru independență: dacă în anul 1934, producția anuală de cafea, cel mai important produs de export al țării, a fost de 38.500 tone în anul 1962 ea a ajuns la numai 23,500 tone; în epoca revoluției franceze, Haiti exporta 80 000 tone de zahăr, astăzi în țară se recoltează abia 60 000 tone; în 1788 exportul statului se ridica la o valoare de 42 milioane dolari, iar în anul trecut totalul exportului a fost de numai 40 milioane dolari.

Dar în ce privește libertatea și demnitatea umană, faptele sînt și mai grăitoare. Poliția secretă torturează pe oricine nu este de aceeași părere cu dictatorul. Pentru cel mai mic gest de „nesupunere", persoana respectivă este arestată și dusă în camerele personale de tortură ale lui Duvalier din palatul prezidențial. Cei care ajung în aceste camere ale groazei, pe care poporul haitian le numește „saloane de înfrumusețare", este aproape sigur că nu mai văd lumina zilei.

...Într-una din zile, un tînăr în vîrstă de 20 de ani, a făcut o mică imprudență care l-a costat viața: vrînd să se urce în autobuzul ce-l ducea din satul său natal în capitală, Port-au-Prince, el l-a atins cu piciorul — și nimic mai mult — pe un așa-numit Ton Ton Macoute (membru al poliției secrete a lui Duvalier). După această scenă, nu au trecut decît cinci minute și corpul tînărului zăcea la marginea oselei, desfigurat de bătaie. Ceva asemănător s-a întîmplat și cu un alt tînăr de 17 ani. Pe motiv că era în „opoziție", el a fost arestat. Cînd a aflat acest lucru, mama băiatului l-a rugat pe un prieten să intervină pe lîngă un general ce avea trecere la palatul prezidențial. Cînd generalul a ajuns la „saloanele de înfrumusețare" și a văzut copilul, s-a speriat pur și simplu de starea în care l-a găsit. Cîteva ore după ce generalul a părăsit „saloanele de înfrumusețare", el a primit un telefon de la Duvalier în persoană care i-a declarat fără nici o introducere: „Ești prea las ca să mai rămîi în armată". Consecința? Generalul a fost scos din funcție.

Descotorosire?

Dictatorul Duvalier a dus o asemenea politică, nu bazîndu-se pe propria sa forță, ci datorită sprijinului și „ajutorului" „mărinimos" al Statelor Unite. Se știe doar prea bine al cui agent este Duvalier: al monopolurilor. După cum relatează presa americană, în ultimii cîțiva ani, S.U.A. au pompat în Haiti peste 50 milioane de dolari sub forma „ajutorului". Aceasta tocmai pentru a-l menține la putere. Dar, în pofida acestui „ajutor", masele populare trăiesc în cea mai neagră mizerie și nu de puține ori s-au ridicat la luptă împotriva cruntei tiranii ce există în țară.

În legătură cu evenimentele ce se petrec în Haiti, se vorbește tot mai mult despre înrăutățirea relațiilor dintre această țară și S.U.A. Oficialitățile americane apreciază că Duvalier a mers prea departe, lucru ce a dus la compromiterea lui. Iar ziarul „New York Times" susține că S.U.A., dîndu-și seama de impopularitatea regimului tiranic al lui Duvalier, au căutat de mai multe ori să se descotorosească de acesta, însă teama de o reacție a maselor care ar putea profita de acest prilej și ar putea provoca o insurecție populară, lucru ce ar aduce grave prejudicii poziției S.U.A. în Marea Caraibelor, a reținut Washingtonul de a întreprinde măsuri mai drastice pentru înlocuirea dictatorului haitian. Personalități de frunte din S.U.A. — scrie „New York Times" — ar saluta răsturnarea președintelui Duvalier... iar actuala criză ar putea da prilejul Statelor Unite să întreprindă o schimbare de persoane de genul celor petrecute recent în Guatemala.

Iată deci motivele pentru care monopoliștii nord-americani s-au săturat de lacheul lor. Ei vor să înlocuiască compromisa tiranie sîngeroasă a lui Duvalier printr-o nouă dictatură tot sîngeroasă dar de tipul celei din Guatemala.

Vor reuși? Poporul haitian va avea pînă la sfîrșit ultimul cuvînt. El are de spus nu numai împotriva unui tiran ci și împotriva celor ce vor să înlocuiască un dictator prin altul.

Vasile OLTEAN

De cîteva săptămîni se desfășoară la Birmingham, în Alabama — S.U.A. — o adevărată „bătălie" între autoritățile rasiste și populația neagră care demonstrează împotriva segregației rasiale. Dînd dovadă de o cruzime fără margini poliția rasiștilor folosește cîini polițiști și furtunuri de pompieri, cu apa la enormă presiune, împotriva negrilor. Numărul negrilor arestați se ridică la 2 500 din care marea majoritate sînt copii între 9 și 18 ani. Brutalitatea rasiștilor din Birmingham stîrnește indignare pe tot cuprinsul S.U.A. ca și în întreaga lume.

Rasiștii și sprijinitorii lor

În ziua de 2 mai urma să fie eliberat din închisoare R. M. Sobukwe, unul din liderii partidului Congresul panafrican din Republica Sud-Africană (partid interzis de autorități pentru poziția sa antirasistă), după ce ispășise o condamnare la trei ani, din 1960. Dar familia și prietenii săi l-au așteptat în zadar. Abia două zile mai tîrziu, la 4 mai, ei au aflat, dintr-o declarație a ministrului de justiție sud-african, Vorster, că Sobukwe a fost transferat într-o altă închisoare, în Transvaal, unde va fi menținut un termen nelimitat.

Tot în acele zile, mai precis la 3 mai, au fost arestați și aruncați în închisoare, fără să fie judecați, după cum transmite agenția U.P.I., 61 de africani din Republica Sud Africană, iar alți 53 au fost declarați „persoane suspecte".

Acești oameni sînt victimele unei noi legi rasiste care, adoptată de parlament și semnată de președintele Republicii Sud-Africane, a intrat în vigoare la 2 mai. Noua lege acordă puteri extraordinare autorităților și organelor lor represive. În virtutea ei, tribunalele pot condamna la moarte orice persoană care acționează împotriva discriminării rasiale și chiar pe cei care se adresează în acest scop unor organe internaționale cerînd sprijinul lor pentru apărarea drepturilor populației negre din Republica Sud-Africană. Această lege mai prevede că poliția sud-africană poate menține, sub stare de arest, timp de cîteva luni, fără judecată, orice persoană bănuită că ar fi participat la acțiuni antirasiste sau că ar deține informații în legătură cu astfel de acțiuni.

Dacă un african manifestează împotriva apartheidului, el este pasibil de o pedeapsă de 15 ani închisoare.

Scopul acestei legi — relata acum cîteva zile postul de radio ghanez — este de a transforma întreaga populație de culoare a Republicii Sud-Africane în deținuți politici al căror număr este de altfel de pe acum apreciat la peste 60.000.

Dar autoritățile sud-africane nu s-au oprit doar la această „inovație" în draconica lor legislație rasistă — culme a neomeniei. După cum transmitea agenția „France Presse", guvernul sud-african a prezentat, la 6 mai, parlamentului proiectul unei noi legi segregaționiste. Ea prevede că africanii care locuiesc în orașele și regiunile unde majoritatea populației e albă, să fie alungați, chiar dacă locul lor de muncă se află în aceste „regiuni albe". Legea stabilește de asemenea numărul africanilor care pot lucra în fabricile din „regiunile albe" precum și dreptul autorităților locale de a interzice populației de culoare exercitarea unei profesii.

După cum se vede, fantezia rasiștilor sud-africani e deosebit de prodigioasă cînd e vorba de a născoci noi și noi metode pentru reprimarea cetățenilor negri ai țării, care constituie marea majoritate a populației.

În fața luptei tot mai active a populației negre din țară rasiștii sud-africani n-ar îndrăzni poate să întindă în așa măsură „coarda" dacă nu s-ar simți încurajați de „prietenii" lor din N.A.T.O. dintre care unii furnizează armament sprijinind astfel planurile lor de a reprima mișcarea antirasistă prin forță militară.

Cu prilejul unui miting organizat zilele trecute, de „Grupul de luptă pentru libertatea Africii de sud" și de alte organizații din Anglia, H. Wilson, liderul partidului laburist, a cerut guvernului englez să înceteze livrarea de armament către guvernul rasist al lui Verwoerd și a subliniat necesitatea de a i se acorda drepturi democratice poporului din R.S.A., arătînd că situația creată în această țară constituie o amenințare la adresa păcii.

„Africa de Sud se îndreaptă vertiginos spre un război civil și orice țară care-i acordă guvernului său arme se face vinovat de complicitate la apartheid, de contribuție la înăbușirea forțată a democrației și la pregătirea unui război civil în țară" — se spune într-un apel adresat zilele trecute de către Consiliul pentru apărarea păcii din Republica Sud-Africană, popoarelor din Marea Britanie și din alte țări.

Ion CHIREA

EPILOG...

Marșurile de primăvară ale păcii ce s-au desfășurat în acest an în numeroase regiuni ale Germaniei occidentale se încheiaseră de mult și zecile de mii de participanți reveneau la îndeletnicirile lor cotidiene cînd un bărbat de treizeci și ceva de ani, îmbrăcat într-un costum de sărbătoare, ce-i drept, puțin cam... șifonat, a părăsit arestul preventiv din Düsseldorf. A privit cerul — pe care-l revedea acum, nu printre gratii — și era gata să răsufle ușurat cînd și-a reamintit că, de fapt, nu era liber. Și, îngîndurat, și-a văzut de drum...

Avea motive întemeiate să nu fie vesel. Pe biroul procurorului Spiess care recomandase punerea lui provizorie în libertate, se afla un dosar voluminos pe baza căruia fusese dat în judecată. Din documentele aflate în dosar, reieșea că e „conducător al răzvrătiților" în cadrul unor „tulburări", fapt pentru care, în conformitate cu legislația vest-germană, e pasibil de pedeapsă cu închisoarea pe un termen între șase luni și zece ani.

Cine e acest om și cum a ajuns într-o asemenea situație?

Numele său e Herbert Günneberg și e pastor evanghelic într-o parohie din Essen, în regiunea Ruhr. Este unul din nenumărații oameni simpli din Germania occidentală care au înțeles că pregătirile de război ale imperialiștilor, atît din propria lor țară, cît și de peste hotarele ei, obligă pe toți oamenii care iubesc pacea — indiferent de concepțiile lor politice, sociale, filozofice sau religioase, — să se unească într-un front larg și să treacă la acțiuni hotărîte spre a opri din timp mîna ațîțătorilor la război. Günneberg este președintele pentru landul Rhenania de nord-Westfalia, al unei organizații internaționale de pacifiști — „Internaționala adversarilor războiului" — și în această calitate a luat parte, alături de alți reprezentanți din Germania occidentală ai mișcării mondiale pentru apărarea păcii, la organizarea unuia din numeroasele marșuri de primăvară ale păcii, a celui al adversarilor înarmării atomice din regiunea Ruhr — de la Duisburg la Dortmund.

După ce coloana demonstranților în care se afla și Günneberg, s-a oprit în orașul Essen — prima etapă a marșului — pastorul a plecat împreună cu un grup de participanți la marș la aeroportul Düsseldorf — Lohausen din apropiere pentru a-i saluta pe cei 54 de luptători pentru pace englezi, sosiți în Germania occidentală, spre a lua parte la acțiunile partizanilor păcii vest-germani, dar cărora autoritățile polițienești din R.F.G. nu le-au permis să coboare din avion. Pe aeroport se afla și un grup de 55 de partizani ai păcii vest-germani pe care, avionul ce-i adusese pe britanici, urma să-i transporte în Anglia, spre a participa la marșul Aldermaston—Londra. Indignați de măsurile arbitrare ale autorităților, cei 55 de cetățeni vest-germani și grupul celor veniți cu Günneberg, au părăsit aeroportul și au pornit să manifesteze pe străzile din Düsseldorf. Ajunși pe una din străzile principale ale orașului — Königsallee — ei s-au așezat în mod demonstrativ pe caldarîm, blocînd circulația. În cîteva minute, o mulțime de circa 1.500 de cetățeni s-au strîns în jurul lor, exprimîndu-și simpatia față de demonstranți. Peste alte cîteva minute a apărut și poliția, înarmată cu mașini de pompieri și a îndreptat furtunurile cu jeturi puternice asupra celor ce ședeau pe stradă. În cursul ciocnirilor dintre polițiști și demonstranți, 49 dintre aceștia din urmă, — între ei și Günneberg — au fost duși la sediul poliției din Düsseldorf.

Pe Königsallee din Düsseldorf. Polițiștii lui Klein se năpustesc asupra demonstranților care s-au așezat pe caldarîm.

...Cînd Günneberg s-a dezmeticit, era întins pe jos, într-o celulă a arestului poliției. Somația funcționarilor poliției, ce se aflau în jurul său, de a-i urma la „biroul identificărilor" s-a ciocnit de refuzul categoric al lui Günneberg: „Nu vreau să ajung în fișierul criminalilor".

Dar fiindcă polițiștii nu veniseră în celulă ca să parlamenteze cu arestatul, ei au pus îndată mîna pe el și l-au tîrît, ca pe un sac, de-a lungul a numeroase culoare, pînă în respectivul birou; l-au așezat cu forța pe un scaun, i-au ridicat cu brutalitate capul pentru a putea fi fotografiat de mai multe ori, cu — și fără — ochelari. Apoi polițiștii l-au tîrît într-o celulă rece și rău mirositoare — folosită pentru dezmeticirea beților arestați — și după ce l-au înjurat bine, l-au încuiat.

După un timp a fost scos din această celulă îngrozitoare și dus în fața comisarului șef al comisariatului 14 (pentru probleme politice) Werner Schulte, care a început să-i ia interogatoriul, în prezența președintelui poliției din Düsseldorf, Herbert Klein.

— I-ai instigat pe oamenii dumitale pentru a demonstra pe Königsallee din Düsseldorf?

— Nu.

— Ai știut de demonstrație?

— Da.

— Ești arestat pentru conducerea unei răzvrătiri.

Günneberg a cerut să vorbească cu avocatul său. Schulte l-a refuzat. Apoi interogatoriul a continuat. După ce pastorul și-a dat datele personale, a refuzat orice alte lămuriri. El a răspuns la toate celelalte întrebări ale anchetatorilor prin... data nașterii sale...

Comisarul șef Schulte s-a înfuriat:

— Comportîndu-te astfel, execuți un ordin al comuniștilor. Aici numai comuniștii refuză să răspundă la întrebări.

De data aceasta, pastorul a repetat anul nașterii sale, zîmbind. El știa de mult că autoritățile vest-germane aplică eticheta de „comunist" oricărui cetățean care nu e de acord cu politica militariștilor și a revanșarzilor, oricărui om care se alătură celor ce luptă împotriva înarmării atomice și a pregătirilor de război, chiar dacă acest om este... preot, ca el și ca mulți alții care activează în mișcarea pentru apărarea păcii.

Atunci și-a încercat „norocul" și șeful poliției, Klein, folosind, însă, un alt limbaj decît subalternul său. El i-a citat lui Günneberg din Scriptură:

„Fiecare e dator a se supune autorității care exercită forța asupra lui"...

În biroul anchetatorului s-a auzit din nou data nașterii lui Günneberg.

După încheierea „anchetei", polițiștii l-au deferit pe Günneberg justiției. La recomandarea procurorului Dewitz, consilierul juridic Jäger a întocmit mandatul de arestare, iar deținutul a fost transferat în închisoarea pentru arestații preventivi, unde a continuat greva foamei începută din momentul deținerii sale.

Între timp el a aflat că ceilalți 48 de cetățeni arestați odată cu el pe Königsallee, fuseseră eliberați. Günneberg n-ar fi fost, poate, mirat, aflînd această veste, dacă ar fi auzit convorbirea telefonică ce a avut loc chiar în ziua cînd a fost deferit justiției, între Klein — șeful poliției din Düsseldorf — și un înalt reprezentant al bisericii din acest oraș. Klein propunea conducerii forurilor bisericești să încheie cu poliția o „înțelegere între gentlemeni, conform căreia să fie trasă o granită între cele permise și cele nepermise unor preoți cum e Günneberg". După părerea revistei „Der Spiegel", Klein a avut în vedere faptul că acțiunile împotriva înarmării atomice se bucură de sprijinul activ al unui număr tot mai mare de reprezentanți ai bisericii evanghelice vest-germane între care și consilierii superiori bisericești din Dortmund, Heinz Kloppenburg și Helmut Rössler, semnatari, de altfel, ai chemării la marșurile de primăvară ale păcii, desfășurate în R.F.G.

Epilogul de la poliția din Düsseldorf al marșului de la Duisburg la Dortmund arată grăitor că autoritățile vest-germane au început să se teamă serios de lărgirea bazei de masă a mișcării pentru pace în Germania occidentală.

A. STANCIU

15 ZILE ÎN CUBA

(Urmare din pag. 1)

și marea", descoperitorul unei noi specii de pești care figurează în atlasele ichtiologice sub numele de Neomerinthe Hemingway... O grădină mare completează acest minunat loc de lucru.

...Viața Havanei este trepidantă. Între două drumuri, oamenii se opresc cîteva secunde în fața unor chioșcuri și sorb o cafea dintr-un pahărel cît un degetar.

...În Cuba se contruiește mult. Mereu se anunță deschiderea unei noi fabrici de textile, a unei fabrici de piese de schimb etc. În timpul șederii noastre a intrat în funcțiune, printre altele, o fabrică de ciocolată. Prietenii noștri cubanezi comentau cu mult entuziasm faptul: „Pe vremuri americanii ne luau zahărul și cacao pe prețuri de nimic, făceau ciocolata, o ambalau în hîrtie argintată și ne revindeau zahărul și cacao după ce scriau „ciocolată" pe etichete".

...În tot timpul șederii noastre am fost înconjurate cu o atenție deosebită. Am asistat împreună cu sportivii cubani la spectacolele date de colectivele artistice de amatori în care predomină dansul și mai ales popularul „cha-cha". Am fost la cinematografe și am auzit aplauze puternice — „la ecran deschis" — adresate filmului „7 arte" al lui Ion Popescu-Gopo.

...Am vizitat frumoasa plajă Santa Clara, care pe vremuri era o exclusivitate a „clubului Batista". Deocamdată sezonul nu a început, pentru că în Cuba temperatura de 30 grade nu îmbie încă la scăldat. Se așteaptă sezonul cald.

...Într-o seară am fost invitate la televiziune. Am vorbit despre dezvoltarea sportului în patria noastră și despre performanțele sportivilor noștri. Emisiunea a durat 25 de minute.

...Bineînțeles că principala preocupare a fost tot lucrul pe stadion, pentru a împărtăși cît mai mult din experiența noastră sportivilor cubani. În cadrul unui concurs de verificare, trei săritoare au trecut peste stacheta înălțată la 1.50 m. Le mai desparte un singur centimetru de recordul Hildei Hadrez. Poate că la ora cînd scriu aceste rînduri recordul a și fost bătut.

...Am vizitat clădirea viitorului institut de cultură fizică din Havana, expresie a grijii noului regim cuban față de creșterea cadrelor necesare îndrumării mișcării de cultură fizică. În afara clădirii propriu zise, complexul are un stadion modern, un bazin acoperit și unul descoperit, terenuri de volei, de baschet, o sală de gimnastică, o sală de jocuri etc. Noul institut de cultură fizică va fi una din mîndriile Havanei.

...Una din după-amiezele cele mai plăcute petrecute la Havana a fost aceea în care am plantat împreună cu prietena mea Maria Dițî-Diaconescu doi pomi în „Pădurea prieteniei". Am văzut nu departe pomul lui Zatopek și al lui Vlasov. Mici plăcuțe de lemn poartă numele celui care l-a sădit. Pădurea prieteniei, foarte tînără bineînțeles, crește în fiecare an și în înălțime și ca suprafață...

...Se apropia ziua plecării. Antrenamentele continuau cu asiduitate. Eram mereu împreună cu sportivii cubani. Cutreeram străzile Havanei. Havana veche, Havana nouă... Voiam să dăruiesc ceva sportivilor cubani. În cele din urmă am găsit și darul. La 18 aprilie, pe „Tropicana" am sărit 1,80, stabilind recordul stadionului.

...Am părăsit însorita Havana cu amintiri minunate. Am petrecut 15 zile printre prieteni. Aștept cu nerăbdare scrisoarea promisă de Hilda Hadrez, cu cronica succeselor cubane la jocurile pan-americane.

Iolanda BALAȘ

Crocodili încălzindu-se la soare în rezervația din Parcul național Cienaga de Zapata

DATE ISTORICE IMPORTANTE

9 MAI

Ziua de 9 Mai este Ziua independenței de stat a Romîniei și, totodată, Ziua victoriei asupra fascismului.

Rădăcinile subordonării noastre politice față de Poarta otomană coboară cu cîteva secole în trecut. Începînd de la jumătatea secolului al XIV-lea, cotropitorii otomani au șters pe rînd, de pe harta politică a Europei, Bulgaria, Serbia, ultimele resturi ale Imperiului bizantin și Ungaria. Țara românească și Moldova au izbutit să se mențină din punct de vedere statal. Ele au devenit totuși vasale noului imperiu, începînd din secolul al XV-lea. Autonomia lor nu le-a scutit însă de o cruntă exploatare economică, greu îndurată de popor. Împotrivirea împotriva stăpînitorilor s-a manifestat, de-a lungul secolelor, ori de cîte ori s-a ivit prilejul, fără însă să se poată ajunge la emanciparea de sub suzeranitatea otomană.

Vasalitatea față de imperiul turc reprezenta astfel o piedică din cele mai serioase în procesul de dezvoltare economică și socială a celor două țări românе. Sute de ani de-a rîndul, s-au împletit pe meleagurile țării noastre asuprirea străină cu cruntul jaf boieresc. Aceiași iobagi care plăteau birurile către turci, întreținеau huzurul boierimii. De aceea, a fost firească și de neînlăturat hotărîrea maselor populare de a curma jugul turcesc, de a porni la luptă pentru independența țării. În rîndul poporului, lupta pentru independență era legată de năzuința seculară de a stăpîni pămîntul pe care-l muncea, de a cuceri libertatea, de a trăi omenește.

În 1876, folosind împrejurările create prin izbucnirea războiului sîrbo-turc, Romînia a formulat față de Imperiul otoman o serie de revendicări politice care echivalau cu revendicarea independenței însăși. Atît Poarta cît și unele dintre puterile garante, ca Anglia și Austro-Ungaria, au privit cu ostilitate aceste revendicări. În fața acestei situații, ministrul de externe Mihail Kogălniceanu, a căutat să grăbească participarea Romîniei la război. El declara textual că „...armata română freamătă... doritoare de luptă". Prezentînd situația reală a stării de spirit din rîndurile poporului, el cerea în același timp agenților diplomatici romîni să facă cunoscut cabinetelor pe lîngă care se aflau trimiși că, în cazul nesatisfacerii revendicărilor țării, opinia publică românească va sili guvernul să iasă din neutralitate.

La finele anului 1876 a fost redactat un proiect de convenție între Rusia și Romînia, prin care statul romîn permitea trecerea armatei ruse pe teritoriul ei spre Balcani, îi punea la dispoziție mijloacele de transport de care dispunea, și-i asigura subsistența necesară.

Un eveniment extern care a contribuit la creșterea intensității curentului războinic antiotoman — în favoarea colaborării cu Rusia, pentru cucerirea independenței — a fost promulgarea constituției otomane prin care Romînia era considerată ca parte integrantă a imperiului.

În primăvara anului 1877, armata română a fost mobilizată. Rusia a declarat război Turciei. Drept represalii, Turcia a bombardat unele din orașele romînești de pe malul Dunării. Departe de a fi intimidată prin aceste atacuri, armata română a răspuns bombardînd Vidinul la 26 aprilie. Un ziarist străin aflat la noi în țară scria: „Nu vă puteți face idee de indignarea care domnește în București contra turcilor. Lumea e hotărîtă la cele mai mari sacrificii pentru a cuceri independența".

Aceasta a fost starea de spirit care a determinat la 29 aprilie Parlamentul să voteze intrarea în starea de război cu Turcia. Faptul că nu fusese declarată și independența a nemulțumit masele populare, care au înțelegit presiunile asupra guvernului, forțîndu-l să meargă pe această linie.

În ziua de 9 mai 1877, Mihail Kogălniceanu declara în Parlament: ...„Legăturile noastre cu Înalta Poartă sînt rupte, și cînd va fi ca pacea să se facă, nu cred că un singur romîn va mai consimți ca Romînia să reintre în poziționea ei de mai înainte... hibridă și jignitoare... **Așadar, domnilor deputați, nu am cea mai mică îndoială și frică de a declara... că noi sîntem o națiune liberă și independentă".**

Independența a fost cucerită pe cîmpurile de luptă de către fiii poporului îmbrăcați în haine soldățești de-a lungul unui război greu, purtat alături de ostașii ruși și de patrioții bulgari. Ea a constituit o aspirație de veacuri a poporului nostru și a corespuns întrutotul intereselor sale naționale. Datorită ei, Romînia a cîștigat dreptul de a duce o politică economică independentă și de a încheia tratate economice și politice pe picior de egalitate cu toate celelalte state. Totodată era eliminată pentru totdeauna suma din bugetul statului pe care Romînia trebuia să o plătească anual Porții otomane, ca tribut.

Însă roadele jertfelor și ale sîngelui vărsat în războiul pentru independență au fost jefuite de burghezie și moșierime. Visul despre pămînt și libertăți democratice a fost de nenumărate ori batjocorit și înecat în sînge. Clasele dominante au folosit independența de stat pentru a-și consolida propriile lor poziții. Ele au vîndut țara imperialismului occidental. Apărători ai intereselor burgheziei și moșierimii, hohenzollernii au scos țara la mezat, trădînd de-a lungul dominației lor înrobitoare însăși ideea de independență națională.

Adevărata independență națională a fost cucerită de-abia după decenii, după înfăptuirea insurecției armate din 23 August 1944, înfăptuită din inițiativa și sub conducerea Partidului Comunist Romîn.

Mărturie a vieții cu adevărat libere și independente a poporului romîn stau toate marile transformări și realizări din țara noastră, în care socialismul a biruit definitiv la orașe și sate.

Gîndul nostru se îndreaptă astăzi cu recunoștință către toți cei care și-au sacrificat viața pe cîmpul de bătălie în 1877, cu același eroism cu care, după cîteva decenii, fiii poporului romîn au participat pînă la victoria finală, cot la cot cu ostașii sovietici, la lupta pentru zdrobirea fascismului.

Vladimir DICULESCU
cercetător științific
la Institutul de istorie al Academiei R.P.R. — București

(Urmare din pag. 1)

trimis la o casă de copii. Una din surorile care o supraveghease zile și nopți vizită mereu fetița. O îndrăgise mult. Și, cu toate că mai avea un copil și că era despărțită de soț, o înfie pe fetiță!

★

La maternitatea Giulești vine o femeie tînără cu un sugar în brațe. E cunoscută aici și ea și copilul ei — Silviu David.

— Ce greutate are? întreabă cineva pe mamă.

— 3.500 g, răspunse mama, mîndră.

Copilul e sănătos, E vesel, vioi, mănîncă cu poftă, gungurește. Medicul e mulțumit de rezultatul controlului. Silviu merge bine. Silviu, cel care fusese, cu cîteva luni în urmă, numărul 18...

...Din sala de nașteri este adus un nou născut. Un imatur. Are doar 900 de grame, culoarea pielei e puțin violacee, respiră repede și neregulat. Atenția medicilor de gardă este îndreptată asupra lui. După primul consult, medicul primar îi dă indicații sorei.

— Duceți copilul la incubatorul special. Rămîneți lîngă el și supravegheați-l cu atenție.

NUMĂRUL 86 VA TRĂI!...

Noul născut este transportat la incubator. O adevărată uzină complexă. O cutie transparentă din material plastic, închisă ermetic. Micuțul este întreținut cu oxigen, la o temperatură de 25 grade Celsius. Sora de serviciu stă de veghe la căpătîiul copilului și manevrează la intervale scurte dispozitivele incubatorului. Aparatele de control indică simultan date privind mediul înconjurător și funcțiunile fiziologice. Rotametrul, de pildă, indică cantitatea de oxigen, un alt dispozitiv arată umiditatea aerului. Filtrul de aer purifică curentul din interior, cîntarul înregistrează greutatea copilului, instalația de aerosoli asigură un tratament cu antibiotice pe cale pulmonară. Imaturul — gol pușcă — nu este deplasat din poziția inițială. Alimentația și hidratarea i se fac cu sonda nazală, în cantități mici, progresive. La intervale scurte, medicul Alexandra Zugrăvescu ajutată de sora șefă Rada Spiridon îi fac „numărului 18" injecții intravenoase cu substanțe hrănitoare. Este o operație delicată mai ales pentru faptul că medicul lucrează în interiorul incubatorului doar prin diafragmele cutiei, prin cele două orificii circulare acoperite ermetic cu material plastic.

Au trecut 10 zile de la introducerea în incubator. Imaturul evoluează normal. Va trăi! După trei săptămîni el este scos din incubatorul care i-a întreținut viața. După două luni, copilul, ajuns la greutatea de 2.500 g., este dat mamei.

...Au trecut trei luni de la naștere. Tînăra mamă din comuna Vlad Țepeș îl aduce pe Silviu David — cazul nr. 18, la controlul medical. E sănătos. După cum am văzut, Silviu merge bine.

★

— „57" la exanghinotransfuzie, răsună puternic în capsula receptoare a telefonului vocea medicului șef de la maternitatea Giulești.

Ce s-a întîmplat? Din cauza nepotrivirii grupei sangvine a părinților, noul născut, copilul cu numărul de ordine „57", a contractat un icter grav de incompatibilitate. Cea mai mică întîrziere în intervenție îi poate fi fatală. Sora șefă intră în legătură telefonică cu centrul de transfuzie de pe strada Dr. Felix din Capitală. Imediat, o autosalvare gonește pe străzi în spre spitalul Giulești, unde după cîteva minute predă flacoanele cu sînge solicitate. Pe masa de operație începe îndată o intervenție puțin obișnuită. Medicul primar Astra Nandris Călugăreanu, care a introdus pentru prima oară această metodă în țara noastră, dă ultimele indicații în pregătirea aparatului de exanghinotransfuzie. Și intervenția se desfășoară normal. Ea constă în extragerea sîngelui viciat al copilului și înlocuirea lui cu sînge stabilizat potrivit grupei și Rh-ului noului născut.

Operația e deosebit de pretențioasă. Ea continuă pînă la înlocuirea întregii mase sangvine. Din tubul principal al aparatului sîngele bun e pompat în corpul copilului. Exanghinotransfuzia s-a repetat trei zile la rînd. Copilul a fost salvat!

Oare nu poate fi prevenită imaturitatea provenită din nașteri premature? Nu pot fi prevenite complicațiile și primejdiile pe care le incumbă ea? La aceste întrebări răspunsul este, firește, pozitiv. Sînt cunoscute o serie de cauze care contribuie la nașterea înainte de termen, cînd copilul nu este suficient de dezvoltat. Munca excesivă, unele boli, dizgravidia și altele favorizează nașterea prematură. Dar în literatura de specialitate aproximativ 30 la sută din cauzele nașterilor premature sînt considerate încă drept „necunoscute"!

★

Vorbind de bătălia pentru salvarea imaturilor se cuvine să amintim, de aceea, și de eforturile depuse în lupta contra imaturității, de o inițiativă remarcabilă a specialiștilor de la maternitatea Polizu, reluată și de alte unități. Este vorba de o acțiune mai amplă, de un studiu sistematic început de la 1 ianuarie 1963 în raioanele Griviția Roșie, 1 Mai, 30 Decembrie, 16 Februarie, bazat pe completarea unor fișe speciale a gravidelor aflate în evidența acestor raioane. La acțiune iau parte numeroși medici obstreticieni și pediatri, precum și cadre sanitare medii. Această acțiune are și un efect pozitiv imediat, contribuind la combaterea preventivă a unor imaturități. Ea va studia influența asupra sarcinii a unor factori mai puțin studiați ca cei endocrini, bolile intercurente etc, și va permite o mai bună cunoaștere a unor eventuale viitoare cazuri de imaturi, ducînd, firește, la concluzii prețioase privind prevenirea imaturității.

Viorel LUPU
și U. VĂLUREANU

La izvoarele măiestriei

(Urmare din pag. 1)

de ardere a ceramicii: reducătoare și oxidantă. Arderea reducătoare, făcută în lipsă de oxigen, în prezența unei cantități mari de bioxid de carbon, reprezintă o fază anterioară arderii oxidante și este caracterizată printr-o tehnică imperfectă, deși destul de complicată, a cărei consecință este culoarea negricioasă cu nuanțe oscilînd între un gri deschis și negrul intens. Cu timpul, odată cu dezvoltarea cuptoarelor în care vasele puteau fi arse în condiții superioare, în prezența oxigenului a început să se obțină culoarea roșie și portocalie, proprie celui mai răspîndit gen de ceramică: ceramica roșie.

Cum a putut oare rezista ceramica neagră acestei multiseculare „concurențe"? Prin inerția tradiției, prin armonia discretă a formelor sale, apreciată, fără îndoială de iubitorii de frumos, dar mai cu seamă, printr-un șir de calități practice despre care îmi vorbește Ilie Magopăt, unul dintre cei mai iscusiți olari din Marginea.

— De cînd mă știu, vasele noastre au fost în mare preț, la gospodine. Orice femeie știe că în ulcioarele negre laptele „se prinde" mai bine.

Nu e nici un mister în explicația olarului. Pînă și copiii de școală știu că culoarea neagră absoarbe o cantitate mai mare de căldură, ceea ce grăbește fermentarea laptelui.

Ilie Magopăt nu mi-a mai servit această explicație științifică. În schimb s-a oferit să-mi arate atelierul cu toate ale sale. Într-un mic șopron cu peretele către uliță se află cuptorul de ars vase, pe care-l aflăm acum stins și rece, dar gazda ne povestește cu de-a mănuntul cum sînt „înăbușite" vasele după ce mai înainte s-au uscat vreme de patru —cinci zile („ după cum îi căldura de mare"). Cînd oalele s-au înroșit ca jăraticul și cînd a început să pîlpîie deasupra lor o „pară albăstruie" (oxidul de carbon) gurile cuptorului, cea prin care se face alimentarea cu combustibil și cea de sus pe unde iese fumul, sînt astupate simultan, printr-o operație energică la care participă de obicei întreaga familie, gospodarului revenindu-i îndatorirea cea mai grea: să astupe „gura de foc" în timp ce nevasta și copiii aruncă deasupra „gurii de sus" tot ce le stă la îndemînă: noroi, țărînă, cioburi mărunte, ba chiar și bălegar.

... Intrăm în casă și sînt poftit să iau loc pe o margine de laiță, singurul spațiu liber în mijlocul nenumăratelor oale, ulcioare, străchini și „hîrdaie" care păstrează deocamdată culoarea argilei neatinse de dogoarea cuptorului. Ilie Magopăt își ocupă locul de muncă obișnuit, pe un scaun bătrînesc cu spătar înalt și privindu-i chipul mi se pare că a fost modelat el însuși de mîna unui artist dibaci. Este de o expresivitate atît de pregnantă încît ai zice că reprezintă opera unui sculptor obișnuit să aleagă din pastă esențialul și mă gîndesc, nu știu de ce, la chipul lui Moromete, făcut o dată de unul din consătenii săi.

Înainte de a-mi repeta, folosind străvechea roată a olarului, actul creației cotidiene, pe care-l face „numai de vreo cincizeci de ani", Ilie Magopăt îmi istorisește cu vorba lui moale, moldovenească, originea boțului maleabil de lut pe care-l vedem tronînd deasupra unei buturugi cioplite în formă de piramidă, supus parcă unui consens de venerație tacită.

„...Apoi munca noastră îi muncă grea.

Aducem pămîntul de departe, cale de vreo șase kilometri, de la Horodnicul de sus, că pe aici nu se găsește. Săpăm cu hîrletul în pămînt, cam la un metru, un metru și jumătate pînă dăm de **hleiul** galbăn la culoare. Îl aducem acasă, îl descărcăm, îl punem **clad**, îl batem bine cu maiul pînă se face așa cum a fost în pămînt și apoi tăiem cu cuțitoaia din el **scrijeli**, adică niște fîșii subțiri cum îi hîrtia, facem din ele un boț care să nu fie prea bătut și-l punem într-un ciubăr cu apă, să stea de azi pînă mîine. După aceea, vine frămîntat cu picioarele, un ceas, un ceas și jumătate, pînă se face cum îi pîinea, nici mai moale nici mai vîrtos, așa cum îi cel de colo. Trebuie să avem grijă să nu rămînă în el nici un **corp străin**, nici **năsip**, nici paie. Paiul dacă scapă arde la cuptor și rămîne oala spartă..."

Din boțul de lut așezat pe buturuga piramidală Ilie Magopăt rupe un bulgăre, îl frămîntă cu palmele, îl rotunjește, îl micșorează, pînă la dimensiunea unei pîini nu prea mari. Apoi lipește pasta de tăblia roții căreia îi dă vînt cu piciorul, apăsînd pe o pedală și în odaie prinde să se audă un sfîrîit ușor.

Degetele înfipte în lut încep să plăsmuiască o formă nouă: arătătorul și degetarul întind buza vasului care începe de acum să se aleagă. La început lucrează numai degetele cu siguranță și agilitate, pe urmă intervin și palmele susținînd forma, dîndu-i cuvenita rotunjime. Olarul lucrează absent, absorbit, nu-ți poți da seama dacă visează sau stă pe gînduri, dacă se gîndește la ceea ce face sau în altă parte. Lucrează aproape instinctiv și liniștea din odaie, tulburată numai de sfîrîitul dulce al roții creează o atmosferă aproape solemnă.

Privesc formele care ies din mîinile trudite, butucănoase și mă gîndesc că ele sînt rodul unei experiențe conservate de zeci și sute de generații care au creat aceste vase simplu și firesc, asemeni cîntecelor și horelor.

... După ce vasele se usucă olarul nu le pune în cuptor înainte de a le **închistri.** Este folosit un procedeu specific ceramicii negre, singura care a păstrat ornamentarea prin lustruire simplă, manuală, fără utilizarea roții, procedeu care indică un raport direct, peste milenii, cu ceramica neagră preistorică. Ținînd vasul pe genunchi meșterul îl ornamentează frecîndu-l cu o bucată de lemn de corn. Pe pereții exteriori apar motive decorative de o eleganță frustă și armonioasă: spirale, linii frînte, linii înlănțuite în ochiuri, ornamente geometrice asociate.

Sînt însușiri estetice care au adus în anii din urmă o nouă faimă ceramicii negre de la Marginea, pe care o aflăm astăzi în toate magazinele de artizanat ale Capitalei, bucurîndu-se de prețuire în țară și peste hotare.

Firește, ceea ce fac în satul din preajma Rădăuților, Ilie Magopăt și cei din breasla lui, reuniți astăzi în cooperativa „Libertatea", poate să treacă pentru unii — așa cum este cazul turiștilor străini dornici de obiecte „exotice" — drept o simplă curiozitate. Dar dincolo de nota, oarecum senzațională, pe care o prezintă acești păstrători ai unei culturi milenare de mult apusă, centrul de ceramică de la Marginea atrage necontenit numeroși cercetători științifici.

În conservarea atentă a acestei îndeletniciri, în grija cu care este înconjurată munca mărginenilor, se răsfrînge grija părintească a statului nostru pentru păstrarea în toată autenticitatea și plenitudinea, a tuturor manifestărilor artei noastre populare.

Boris BUZILĂ

O expoziție de științe naturale

Un covor moale de frunze s-a așternut în toată pădurea. Doi mistreți cu gheburi țepoase au încremenit în pîlcul de fagi, ruginii.

Vînătorul s-a oprit la doi pași de ei. Îi scrutează cu privirea, își potrivește instinctiv cureaua puștii pe umăr... dar nu răsună nici-o împușcătură.

E și firesc. Nu ne aflăm într-o pădure adevărată, ci în fața uneia din biogrupele noii secții a Muzeului regional Oltenia: **„Expoziția permanentă de științe naturale".** Iar vînătorul este un vizitator ca mulți alții, dintre cei care au ținut să cunoască această nouă realizare a muzeografilor craioveni.

Trebuie să recunoaștem că interesul lor este pe deplin justificat. Cu cele trei subsecții ale sale: evoluționism, bogățiile regiunii și omul, transformator al naturii, expoziția constituie pentru fiecare dintre ei un prilej de a-și îmbogăți cunoștințele, de a-și cunoaște mai bine regiunea.

Să-i urmărim de-a lungul sălilor bogate în exponate. În grupuri compacte vizitatorii cercetează cu atenție fiecare sală, fiecare exponat, ascultînd cu interes explicațiile muzeografului Elena Bazilescu sau ale îndrumătoarei Galina Păduraru, care împreună și sub îndrumarea tov. director Firu, au muncit la crearea acestei expoziții.

Deosebit de instructive sînt panourile care înfățișează aspecte din evoluția vieții în regiunea Oltenia, în decursul erelor geologice. Acestea sînt bogat exemplificate cu fosile originale. În grupul celor de proporții mai mici se pot vedea moluște care trăiesc în diferite locuri ale regiunii: Bucovăț, Ostrovul corbului, Plenița etc.

Mergem mai departe. Iată alte exponate reprezentative: doi colți de mastodont descoperiți în comuna Stoina în anul 1928 precum și fragmente ale scheletului acestui animal: coaste, oase ale membrelor, părți din coloana vertebrală.

Multe legende au circulat prin părțile Stoinei pe seama acestor schelete, atribuite unor oameni uriași, despre care se povestea că ar fi trăit odinioară și prin Oltenia.

Partea cea mai atractivă o constituie biogrupele, douăsprezece la număr. Sînt un fel de vitrine construite din sticlă și lemn în adîncimea zidului, douăsprezece ferestre deschise asupra unor minunate colțuri de natură. Inspirat concepute și aranjate artistic, biogrupele fac să trăiască cu mare autenticitate flora și fauna regiunii Oltenia. Semnalăm o noutate: înlocuirea fundalului, care înainte era pictat cu fotografii colorate, dă profunzime peisajului, sporește farmecul și impresia de viață surprinsă în tainele ei.

Să ne oprim, bunăoară, în fața biogrupei cu tema **„Toamna într-o pădure de stejari din apropierea Craiovei".** Sub jocurile de lumină, copacii din fotografie și cei adevărați, plantați în prim plan, se contopesc parcă într-o pădure adevărată. Căprioral împăiat, cu coarnele ridicate semeț, ciocănitoarea pestriță, frunzele ruginii căzute peste covorul de iarbă și mușchi, totul te face să uiți că te afli într-o expoziție.

Foarte sugestivă este și biogrupa cu tema **„Mistreți — vara — într-o pădure de fag"**, despre care am pomenit la început.

Ca o completare a biogrupelor sînt prezentate animale repartizate pe medii biologice, de baltă, luncă, stepă, pădure etc.

Și acum, cîteva rarități ale expoziției. Un șacal ce-și devorează cu satisfacție și cruzime prada. A fost prins în iarna anului 1929 la Ghidici, raionul Calafat. În nici un caz nu se gîndise că va deveni atît de „celebru". Iată și un pescăruș rizător. El poartă la picior un inel în care sînt gravate o serie de date.

Cîteva spicuiri din subsecția **bogățiile regiunii.** Întîlnești aici eșantioane de roci și minerale, exponate de faună: raci, pești, reptile, păsări și mamifere.

Călătoria vizitatorilor — și a noastră — se apropie de sfîrșit. Ne aflăm în ultima subsecție a expoziției. În cadrul acesteia sînt prezentate fotografii și mostre ilustrînd felul în care omul a reușit să învingă natura, să o transforme în folosul său.

Tot aici este prezentată și tema valorificării terenurilor degradate. Vizitatorii fac cunoștință cu podgoriile plantate în nisipurile de la Dăbuleni, cu livezile de pomi fructiferi din Tîmburești și o serie de plante furajere și legume cultivate pe aceste terenuri altădată neproductive.

Un izvor de cunoștințe bogate, un mijloc atractiv de educare a maselor — iată cum ar putea fi caracterizată, în cîteva cuvinte, expoziția permanentă de științe naturale deschisă în Craiova.

(Fotografiile de mai jos înfățișează cîteva exponate).

Ana CRISTEA
Fotografii: A. GOLOMBOS

EPISOD DE LUPTĂ DE PE FRONTUL ANTIHITLERIST

Pînă la ultima suflare

În mințile noastre continuă să se mai depene filmul sîngeroasei lupte de la Dolmicina, care avusese loc la 20 martie 1945.

În scurtul răgaz ce a urmat, retrăiam momentul dramatic de pe înălțimea unde se afla un castel pe care l-am cucerit prin lupte grele. Mult spre dreapta, la flancul drept al companiei a 5-a, se afla un colț de pădure. Către același colț de pădure încerca să se apropie o grupă de hitleriști. Tocmai cînd eu, comandantul batalionului 2, și comandantul companiei a 5-a, înfiorați de pericolul unei infiltrări dușmane, nu mai știam de unde să luăm o cît de mică rezervă pentru a preîntîmpina primejdia, a țîșnit spre pădure o rafală de pușcă mitralieră. O singură rafală, scurtă, care a oprit o clipă înaintarea fasciștilor. Cine putea să fie atît de departe și atît de mult în afara dispozitivului batalionului și a companiei a 5-a? Vreo subunitate de legătură trimisă de Regimentul 40 infanterie care acționa pe înălțimile din dreapta noastră? Dar cum, cînd Regimentul 40 infanterie se afla la o depărtare de aproape 1 km. și mai înapoi cu vreo 600-700 m. de aliniamentul atins de noi? Cine, necine, dar bine că totuși exista o siguranță. Atenția principală ne era atrasă de frontul din față, așa că grija de flanc nu ne-a mai preocupat prea mult. Am ordonat doar comandantului de companie să fie atent, să ia măsuri de preîntîmpinare a unui contraatac pe flanc și să stabilească legătura cu acea subunitate.

Încercarea noastră de a relua înaintarea spre castel a fost din nou curmată de un masiv ciocan de foc de artilerie și aruncătoare. Ne-am trîntit la pămînt. Și iar au țîșnit atunci, una după alta, două rafale, ceva mai lungi, de pușcă-mitralieră, parcă ceva mai din dreapta companiei a 5-a, mai din adîncimea pădurii. „Aha, mi-am spus, bună treabă mai face și grupa noastră de acolo. Probabil că a trimis comandantul companiei a 5-a, prin acoperirile din spate, ceva oameni ca întărire".

Și iar gîndul mi-a fost curmat, întrerupt la auzul unui foc de automat lung, lung de credeam că nu se mai termină, tras tot de acea „subunitate". „Ce bine că compania a 5-a a trimis și pistolari la pădure", cugetam satisfăcut.

Dar inamicul, ca și cum mi-ar fi ghicit satisfacția, s-a și pornit să bată cu un foc nemilos de artilerie colțul de pădure. „Nu-i deloc lucru curat", am început să mă frămînt, cuprins și de o teamă ce se înfigea tot mai adînc în mine.

Am răspuns îndată și noi cu toate aruncătoarele, am cerut și foc de artilerie, care s-a și năpustit urgent pe porțiunea de teren unde se semnalase prezența fasciștilor și care, amenințau să ne cadă în flanc. Întrucît artileria noastră, aruncătoarele, tunurile antitanc au reînceput o nouă pregătire a atacului pe tot frontul, așteptam să se scurgă cele 10 minute și să ne avîntăm din nou în luptă.

... Am pornit... Atacul mergea, mergea greu, dar se ducea tot înainte, în timp ce pe colțul de pădure mai bubuia prăpădul.

Mă înșelasem amarnic crezînd că focul inamic a distrus faimoasa „grupă de legătură". Dincolo de pădure, spre inamic, am și zărit țîșnind un om. Un om izolat. Ceva de neînțeles. Un om, pe un front de 200 m. cît era colțul de pădure, făcea salturi cu o pușcă mitralieră în mînă. Și din nou a zburat o sfoară de foc spre colina împădurită din spatele castelului. Și încă una scurtă, spre nord. Și încă una tot scurtă, spre stînga, încrucișîndu-se cu focul companiei a 5-a.

— Unde vor fi ceilalți oameni din grupă? De ce nu-mi raportează comandantul companiei a 5-a?

Și din nou, pe locul de unde a tras acel pușcaș-mitralior, s-a năruit un foc greu de aruncătoare, tocmai cînd am zărit că se apropiau de el, prin salturi, cîțiva ostași romîni, porniți în ajutorul lui, din flancul drept al companiei a 5-a.

În sfîrșit, m-am mai liniștit, mi-am văzut de conducerea atacului general dat de batalion.

Numai după ce am cucerit castelul, am putut descifra enigma.

— Domnule căpitan, începu sergentul Stănică, nu era acolo nici o grupă, nici o echipă, nici măcar doi oameni. Era doar un singur om... soldatul Panait Ion, agentul de transmisiune de la compania a 5-a. Cînd a plecat mai înainte de la punctul de comandă al dv., după ce vă adusese un raport, a mai ocolit oleacă, ca să scape de focurile de brand ale inamicului. Așa a ajuns el la colțul de pădure, unde a văzut cum încercau fasciștii să se infiltreze către flancul companiei noastre. Panait era înarmat cu un automat. Pe drum, a dat însă peste Ștefănică, trăgătorul puștii mitraliere din grupa a 2-a, din plutonul 1, care era rănit la cap. Rănit cum era, acesta l-a rugat pe Panait să-i ia pușca mitralieră, încărcată de-abia atunci și încă 3 încărcătoare, ca să nu stea degeaba lîngă el, căci n-o mai putea folosi. Așa l-am găsit eu — cu automatul de git, cu pușca mitralieră lîngă el. Cu amîndouă a tras, și din colțul de pădure, și după ce a ieșit de acolo. Cînd am ajuns lîngă el, a mai tras o rafală. Eu și cu cei 3 ostași, trimiși într-acolo, am fost îndată nevoiți să intrăm în foc, căci o porniseră către noi din spatele castelului, nemții. Atunci s-au pus iar cu brandurile pe locul de unde a tras Panait. Nu se mai vedea nimic. Era tot un fum și o flacără. Numai ce-l aud pe Strătescu, unul din echipa mea, că-mi strigă:

— L-au omorît pe Panait, dom sergent... Ba nu, a revenit tot el, că văd că se tîrăște.

— Dar ce dracu are, că parcă nu-i întreg, strigai la cei doi oameni ai mei care nu mai aveau timp să se mai ocupe și de Panait, deoarece nemții tot încercau să se ridice și să pornească spre noi.

Nu știu ce m-a făcut, parcă aveam așa, o presimțire, că le-am spus: trageți voi de aici, că eu mă las după geana esta de pămînt pînă la Panait... Te pomenești că e rănit și taman pe acolo vor da nemții peste noi. Cînd am ajuns la vreo 20 m. de el, ce credeți că am văzut? Panait parcă era rupt în două, domnule căpitan, nu mai avea picioarele întregi. Stîngul, rupt mai din sus de genunchi, iar dreptul strivit mai de jos, de la gleznă... Și-i curgea mult sînge, lăsase o dîră de vreo 2 metri. Dom' căpitan nu vă mai pot spune că am încremenit cînd am văzut că, așa rupt cum era, tot se mai tîra ca o rimă spre o moviliță ce se afla la un metru în fața sa. Știți că erau multe pe clina aia. Am dat să-i sar în ajutor, dar m-au pocnit și pe mine focurile nemților. Trăgeau cu automatele. Am tras și eu, și apoi mi-am zis că s-a terminat și cu mine și cu Panait. Trei nemți se tîrau spre Panait, iar ceilalți ne băteau cu foc. Am tras și în față, și în fasciștii care se apropiau de Panait... Ce să va mai spun... Am închis ochii cînd am văzut că doi nemți au săltat spre Panait. Na, că-l omoară acum pe el, și-apoi pe mine. Da' nu mă las. Am tras cu sete mai întîi în cei din fața mea, că āia o porniseră spre mine. Am văzut atunci cum Panait a mai ridicat o mînă. Credeam că mă cheamă în ajutor, dar n-aveam cum să-l mai ajut. Săracul de el...! Mă durea inima și trăgeam să-i opresc măcar pe cei din fața mea. I-am văzut și pe cei doi fasciști cum se năpustesc de la cîțiva pași spre Panait. Dar tot așa de repede au căzut într-un nor de fum. Panait nu ridicase mîna să mă cheme, ci să-și facă vînt pentru aruncarea grenadei pe care ați auzit-o și dv. cînd a bufnit. Îmi venea să strig ura, ura, bravo Panaite!... Ce să-i faci însă... Un alt neamț, mai dinapoi, a sărit pe el și l-a împușcat în cap. N-am văzut nimic în fața ochilor și mi-am zis: ce-o fi o fi. Am sărit pînă la Panait strigînd, și am descărcat tot automatul în nemțul ăla. Ce-o fi crezut fasciștii atunci, nu știu. Au tras, dar nu m-au nimerit și au luat-o apoi la fugă. Nu știu cum voi fi arătat de s-au speriat așa de tare. Panait dormea somnul de veci, culcat pe o rînă, cu o gaură mare drept în vîrful capului.

L-am acoperit cu foaia de cort... Atacul nostru mergea înainte!

Ascultam impresionați relatarea sergentului Stănică. Toți eram pătrunși de o adîncă tristețe, dar și de o imensă admirație.

Am ordonat să fie ridicat de acolo trupul neînsuflețit al eroului și înmormîntat la loc de cinste în cimitirul de lîngă Dolmicina.

Pentru legendara sa faptă de eroism, a fost citat prin Ordinul de zi pe regiment, nr. 53, din 28 martie 1945. A fost avansat, post-mortem, la gradul de sergent și decorat cu „Virtutea militară" cl. I.

Acesta a fost Panait Ion, unul din mulții eroi ai regimentului, ai Armatei Romîne, care a luptat pe frontul antihitlerist.

Ion Gh. PANA
locotenent colonel în rezervă

ADAM ȘI „JAWA"

Adam, fericitul Vasilică Adam, s-a căsătorit din dragoste cu o „Jawa" de 250. E nebun după ea. Toate gusturile i le face. Cum are un ban, fuga cu el la garaj — la nevastă-sa.

I-a luat... dar ce nu i-a luat pînă acum?! Genți, apărătoare, prelate, parbrizuri, chei...

Pe cinstea mea, pomenit-ați dumneavoastră îndrăgostit care să-și încalțe dintr-odată aleasa cu trei perechi de pneuri?... La o singură chenzină?!... Nu, nu, hotărît lucru, s-au mai văzut pe lumea asta îndrăgostiți (Rodrigue de Chimena, Julieta de Romeo, Dante de Beatrice...) dar ca Adam ăsta de Jawa lui de 250, mai rar.

Tot timpul sînt nedespărțiți. În privința asta, alt drum nici că mai cunoaște Adam, decît: serviciul — pompa de ulei și benzină din colț și — acasă.

O iarnă întreagă, cît au ținut zăpezile și înghețul, pe un ger de încremenise mercurul, nu s-a mișcat din gară). N-a deschis o carte, un ziar, nu tu cinematograf, nu tu teatru. Nimic — nimic. Acolo — în frig — a mîncat, acolo a dormit și tot acolo, de bună seamă, ar fi dat și ortul popii, dacă nu interveneau vecinii. Ce a mai tras, săracul de el, pînă să-i convingă că e zdravăn — că nu-i filează nimic!...

Mai ușor a fost cu nevastă-sa, cealaltă — că mai are una, pe Angelica. O invidioasă și asta. Are ce are cu Jawa. Adică... a avut pînă acum două luni, cînd s-a mutat la maică-sa. „Așa nu mai merge! i-a zis lui Adam. Ori Jawa, ori eu! Alege!...".

Și Vasilică Adam nici n-a clipit măcar. A ales: „Jawa"!

Au sărit oamenii — rude, cunoscuți — să-i împace. Aștia, pesemne, habar n-au ce e aia o motocicletă. Și încă una de 250 cm³.

Știu, o să spuneți că țin cu el. Că îi sînt prieten — de aia vorbesc așa. Nu-i adevărat. Vasilică Adam n-are prieteni. Ce-i trebuie lui prieteni?... Stai numai să vină ea, primăvara...

★

...Și primăvara a venit. Iat-o!... Din cornul lunii și pînă în dalbul înmiresmatelor livezi — primăvară!

Pe Vasilică Adam l-a prins, ca pe mai toți îndrăgostiții, la șosea. În plin viraj. Cu 130 la oră. Încă nu s-a desmeticit bine. S-a ridicat într-un cot și numără stelele... Cîțiva pași mai încolo, răsturnată într-un șanț, motocicleta — ce a mai rămas din ea.

Din Vasilică Adam a rămas mai mult. A scăpat ușor. Cîteva lipituri, puțin gips acolo... nasul.. Cu nasul e simplu de tot — niteluș ajustat, niteluș finisat, o să arate ca nou...

Silviu GEORGESCU

P.S. — Numai de n-ar uita să-l roage pe careva să-i dea telefon Angelicăi.

Săptămîna la televiziune

12 MAI

8,50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. **9,00 Emisiunea pentru copii și tineretul școlar** ● Telejurnalul pionierilor. ● **Extraordinarele aventuri ale lui Așchiuță pînă la... colțul străzii** — emisiune muzical-distractivă de Fred Firea. **Sport în sală: scrimă,box, handbal. „Petea și robotul". 10,30 REȚETA GOSPODINEI. 11,00 EMISIUNEA PENTRU SATE. Din cuprins:** ● Telejurnalul satelor ● La ordinea zilei: Întreținerea culturilor prășitoare. ● De la un meridian la altul ● Avantajele creșterii iepurilor de casă, de Dumitru Făiniș, director în Centrocoop. ● Răspundem telespectatorilor de la sate. Muzică populară românească. Cîntă o formație instrumentală condusă de Armand Sachelarie. Soliști: Ștefania Stere-Polovenco, Ana Pop-Corondan și Benone Simulescu. **19,00 VARIETĂȚI.** Transmisie de la studioul de concerte al Radioteleviziunii. Își dau concursul: **Grigore Vasiliu-Birlic**, artist al poporului, **Silvia Dumitrescu-Timică, Teodora Lucaciu, Irinel Liciu, Gabriel Popescu**, artiști emeriți, **Valentina Massini, Magdalena Popa, Maria Rădoi, Sorina Dan, Cristina Hammel, Gabriela Danovski, Tita Bărbulescu, Ion Piso, Constantin Drăghici, Ion Dichiseanu, Gh. Cotovelea, George Bunea, Constantin Stănescu, Ion Bogza**, prestidigitatorul **Ovidiu René, Petre Ciortea, Bojidar Petrov, Ștefan Ionescu, Anatol Dumitrescu, duo Mărcuș** și o formație de muzică populară, condusă de **Nicușor Predescu.** Conducerea muzicală: **Jean Ionescu. Coregrafia: Oleg Danovski**, artist emerit. Regia: **Carmen Dobrescu. 20,00 Jurnalul televiziunii. 20,15** Partea a doua a emisiunii de varietăți. **21,30 Atlas literar: ȚARA BIRSEI. 21,50 POVESTIRI PESTRIȚE**, cîteva ecranizări după cunoscutele schițe ale lui A. P. Cehov. În încheiere: **Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.**

13 MAI

19,00 Jurnalul televiziunii. 19,15 Știință și tehnică pentru tineretul școlar: **„CE ȘTIM DESPRE CURENȚII ALTERNATIVI"** — transmisiune de la Muzeul tehnic București. **19,45 HOAȚA DE LA CIRC. 19,55 VITRINA LITERARĂ. 21.00** Transmisiune de la Sofia: **PAGINI DIN OPERE IUBITE** cu: Nicolai Ghiuzelev, Lili Iordanova, Costadin Șekerliiski, Tenka Marinova, Liubomir Bodurov. **21,30 TELESPORT.** În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

14 MAI

18,30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE. „PROBLEMELE ILUMINATULUI ELECTRIC MODERN" de ing. **D. Apostolache**, directorul Uzinei „Electrofar"-București. **19,00 Jurnalul televiziunii, 19,15** Știți să desenați, copii? **„MÎINILE BĂIATULUI"** de **Octav Pancu-Iași.** Desenează **Iurie Darie. 19.40 Emisiune de știință. 20.00** Concert susținut de **MUZICA REPREZENTATIVĂ A ARMATEI,** cu concursul **soliștilor și corului Ansamblului de cîntece și dansuri al Armatei.** Dirijor: general-maior **Dumitru Eremia.** În pauză: **ȘAH.** În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

15 MAI

17,00 EMISIUNEA PENTRU CLUBURILE DIN ÎNTREPRINDERI. Din cuprins: ● Telejurnalul săptămînii. ● Aspecte filmate din munca desfășurată la Institutul de cercetări electrotehnice ● Noi aparitii în domeniul construcțiilor, de ing. Gheorghe Anghel, de la Ed. tehnică. ● Reportajul filmat „Frumosul în uzină", va prezenta aspecte din munca de gospodărire și din activitatea cluburilor unor mari uzine bucureștene. ● La rubrica „Inovații și inovatori" vor putea fi urmărite cîteva inovații interesante, recent realizate la Uzinele „23 August" din Capitală. ● Emisiune de artă plastică: Aurel Jiquidi. ● Muzică ușoară interpretată de tineri soliști: Silvia Velicu, Magdalena Cojocaru, Dinu Velescu și Marius Iorga. Acompaniază o formație condusă de Ionel Lăzărescu. **19,00 EMISIUNEA PENTRU SATE.** Din cuprins: ● Cronică săteacă; despre oameni și fapte din raioanele regiunii Oltenia. ● Răspundem legumicultorilor: Cu concursul unor lucrători ai Institutului de cercetări hortiviticole vom prezenta cîteva din lucrările aflate la ordinea zilei în legumicultură ● De vorbă cu medicul despre îngrijirea sănătății noastre în perioada muncilor de cîmp. ● Cum realizăm venituri mari în gospodăria noastră colectivă. ● Muzică populară românească. Cîntă orchestra „Doina Olteniei" a Filarmonicii de stat din Craiova. Dirijor: Dumitru Botezatu. Sfaturi pentru telespectatori. În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

16 MAI

18,30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE. „PROCEDEE MODERNE DE FABRICARE A CLORULUI ȘI A PRODUSELOR CLOROSODICE" de ing. **Aurel Teodoru**, director tehnic al Combinatului chimic Borzești. **19.00 Jurnalul televiziunii. 19,15** Pentru copii: **„Căpitanul Val-Virtej înnoadă și deznoadă...". 19,45 Fire de tort. 20,10** Filmul artistic: **„CRONICA AMANȚILOR SĂRACI". 21,50 Magazinul inimilor.** În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

18 MAI

19,00 Jurnalul televiziunii. 19,15 Pentru cei mici: **„Iepurașul Tupa-Tup". 19,30** Transmisiune de la Teatrul de stat de operetă: **„ROSE-MARIE".** Muzica de **Karl Rudolf Friml.** Libretul de **Eugen Mirea,** adaptare după **Otto Harpach** și **Oskar Hammerstein.** În pauze: **ÎN FAȚA HARȚII** și filmul documentar: **PE USCAT ȘI PE MARE.** În încheiere: **Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.**

NOTE DE TELESPECTATOR

În ultima vreme televiziunea consacră un spațiu mai larg discuțiilor în jurul mesei rotunde (sau pătrate) și interviurilor, — la care sînt invitate în studio personalități ale vieții noastre publice, culturale, științifice sau artistice. Telespectatorii primesc cu mult interes aceste emisiuni, al căror merit este cu atît mai mare cu cît își găsesc forme de expresie specifice, cu alte cuvinte cînd sînt susținute de o bogată și corespunzătoare ilustrație imagistică. Așa s-a întîmplat săptămîna aceasta, cînd mic ul ecran a reflectat convorbirea unui redactor al televiziunii cu academicianul Eugen Pora, care a împărtășit telespectatorilor unele impresii și învățăminte culese în timpul celor cinci luni cînd, îmbarcat pe vasul sovietic „Viteaz", a participat la cercetările științifice efectuate în Oceanul Indian. Cinematografist amator, acad. Eugen Pora a realizat, în condiții bune, un film foarte interesant asupra lucrărilor efectuate la bordul vasului oceanografic „Viteaz", iar acest film, prezentat în cadrul emisiunii, a ilustrat cît se poate de grăitor interviul.

Deopotrivă de bine realizat a fost interviul pe care ziaristul Ioan Grigorescu l-a luat, în fața micului ecran, cineastului Ion Popescu-Gopo. Convorbirea s-a desfășurat firesc, aproape cu voita ignorare a faptului că interlocutorii se aflau sub lumina reflectoarelor și a ochiului camerei de luat vederi. Și de astă dată interviul a fost bogat ilustrat prin înregistrările pe peliculă ale unor momente din munca de elaborare a filmului artistic la care lucrează acum Ion Popescu-Gopo. Telespectatorii au apreciat cu deosebire privilegiul pe care l-au avut de a viziona, în premieră pe țară, un fragment din cel mai recent desen animat în care talentatul nostru cineast reconstituie, în maniera lui proprie, istoria mijloacelor de comunicație și rolul acestora în apropierea și înțelegerea dintre popoare.

Asemenea interviuri, montate într-o viziune regizorală specifică televiziunii, sînt așteptate și în continuare pe micul ecran.

...Obișnuitul recital muzical-coregratic de luni a cîștigat săptămîna aceasta prin axarea lui pe o temă și anume, evocarea unui înaintaș de frunte al muzicii românești, Eduard Caudella. Cu concursul basului Nicolae Secăreanu, al sopranei Elisabeta Neculce-Cartiș și al unui grup de balerini, au fost prezentate marelui public cîteva din lucrările lui Caudella. Compozitorul și dirijorul Constantin Bobescu, unul dintre elevii lui Caudella, a povestit cîteva amintiri personale din contactul său cu Caudella și a găsit accente calde, străbătute de autentică emoție — care s-a transmis de altfel și telespectatorului — pentru a evoca figura acestui mare înaintaș al muzicii românești.

...Cititoarea Margareta Negrei din Ploiești, B-dul Republicii nr. 130, considerînd că argumentele folosite la această rubrică pentru a explica insuficienta prezență pe micul ecran a retransmisiilor teatrale din sălile de premieră nu sînt convingătoare, face o propunere pentru a se evita prejudiciile materiale pe care emisiunea televizată le-ar aduce companiilor teatrale bucureștene: să se realizeze transmisii din sălile de teatru numai pentru regiunile țării: „Propunem — scrie corespondenta noastră — închiderea canalelor de transmisie din București și transmiterea numai pentru regiunile țării...".

Aceasta nu este cu putință Nici măcar din punct de vedere tehnic.

Șt. RADU

CEVA MAI MULT DE 5 MINUTE CU...
NICKY ATANASIU

(Urmare din pag. 1)

Evident, fiind vorba de o asociație obștească-profesională a celor care lucrează în teatru, în opere, în filarmonici, referirile la roluri și piese, la concerte sau spectacole au fost dese. Dar... să intrăm în subiect.

— Asociația noastră, ne spune Nicky Atanasiu, **numără mai multe secții: secția de teatru, secția de critică, secția de muzică, secția de teatre muzicale, ansambluri și coregrafie, secția de teatru de păpuși, precum și un număr de cercuri și cenacluri de creație. Activitatea tuturor acestora se axează pe problemele de conținut ale muncii oamenilor de artă, în lumina sarcinilor pe care aceștia sînt chemați să le îndeplinească pe scenele teatrelor dramatice și muzicale, pe estradele de concert și pe minusculele scene ale teatrelor de păpuși.**

— Ce înțelegeți prin probleme de conținut și cum s-a reflectat această preocupare în practică?

— Prin probleme de conținut înțelegem tocmai acele probleme care se referă la evidențierea conținutului de idei al unui spectacol, de teatru, de operă, a unei bucăți muzicale. Dar să-ți dau mai bine niște exemple, care vor răspunde implicit și la a doua parte a întrebării. Anul trecut, de pildă, noi am organizat o serie de schimburi de experiență între teatrele din Capitală și din țară, care au jucat aceleași piese. Așa, Teatrul de Stat din Ploiești, a prezentat pe scena Teatrului Tineretului „De Pretore Vincenzo" sau Teatrul de Stat din Baia Mare pe scena Teatrului C.F.R. Giulești „Oameni și umbre". În același timp au fost prezentate și spectacolele celor două teatre bucureștene cu aceleași piese. Discuțiile care au urmat nu s-au mulțumit să facă doar paralela între spectacolele gazdelor și ale oaspeților, dar au clarificat și metodele regizorale și actoricești, care au contribuit la transmiterea integrală a mesajului textului dramatic. Altceva. Cenaclul regizorilor a organizat o masă rotundă în care a fost luată în discuție experiența regizorilor cu autorii dramatici, în vreme ce cenaclul scenografiei a organizat anul trecut expoziția (prima de acest fel la noi în țară — ca gen și amploare) de machete, costume și decoruri, care după ce a fost vizionată de bucureșteni la Dalles, a trecut și de hotarele țării. O parte din această expoziție a fost astfel la Epidaur, la Sofia, la Paris și acum se pregătește din nou de plecare, dincolo de hotare.

— În ceea ce privește alte domenii decît teatrul, exemplele pot fi la fel de grăitoare?

— După părerea noastră, în ceea ce privește de pildă muzica ușoară, da. Cenaclul de estradă a discutat astfel pe baza unor referate ținute de H. Mălineanu, I. Berg și Gică Petrescu despre muzică, text și interpretare în muzica ușoară, despre drumul și scopul umorului în teatrul de estradă, și încă despre altele.

— Ce ne puteți spune despre legăturile dintre A.T.M. și artiștii amatori și despre colaborarea cu alte instituții și organizații care se ocupă de problemele de artă?

— Am încercat și trebuie să spunem că am și reușit să dăm un oarecare sprijin artiștilor amatori și mai ales celor din București. La multe din manifestările și discuțiile noastre au fost și sînt invitați artiști amatori, instructori ai formațiilor de amatori, responsabili culturali ai sindicatelor. La discuțiile cenaclului de estradă ei și-au spus nu o dată părerile, după cum la discuțiile despre dansul tematic organizat de subsecția de scenografie împreună cu Casa Creației Populare a Capitalei au participat mulți instructori ai echipelor de dansuri de amatori. De altfel colaborarea noastră cu Casa de Creație Populară a Capitalei, cu Casa centrală a creației, cu Consiliul pentru răspîndirea cunoștințelor cultural-științifice este una permanentă, ea concretizîndu-se în ajutorul pe care subsecția de scenografie îl dă echipelor de amatori care se pregătesc pentru Concursul al VII-lea, pe care secția de teatru de păpuși îl dă în instruirea păpușarilor amatori, pe care Secția de teatru sau de muzică îl dă în ilustrarea unor conferințe ale Lectoratului central și așa mai departe.

— Se vorbește mult în ultima vreme despre serile de poezie organizate de A.T.M. și nu mai puțin despre înființarea unui studio experimental...

— Într-adevăr, secția noastră de teatru și-a propus să organizeze cîteva seri de poezie ca și conferințe experimentale axate pe cicluri ca „evoluția personajelor exprimînd poporul în istoria teatrului" de la Aristofan și Plaut pînă la Brecht sau ca „eroii folclorici". Păcală, Nastratin Hogea, Till Ulenspiegel etc., etc. În ceea ce privește serile de poezie, prima dintre acestea dedicată poeziei lui N. Labiș, s-a bucurat de un asemenea succes încît la cererea generală o vom repeta. Îi vor urma, o seară de poezie românească, o seară de poezie sovietică, o seară de poezie occidentală progresistă. În ceea ce privește studioul experimental, acesta va lua ființă cu un omagiu adus lui Camil Petrescu, de la a cărui moarte se împlinesc șase ani. Studioul pregătește în acest scop, în regia lui Mihai Dimiu de la Teatrul Muncitoresc C.F.R. Giulești, piesa lui Camil Petrescu „Act venețian", interpretată de cîțiva din tinerii actori ai teatrelor din București. O singură problemă dificilă se pune studioului și aceasta este una de exigență artistică, noi neavînd dreptul tocmai pentru că avem toate posibilitățile, să facem spectacole mediocre. Toate dar absolut toate spectacolele pe care studioul le va prezenta vor trebui să fie spectacole model, ca regie, ca montare, ca interpretare, și mai ales superioare din punct de vedere al conținutului...

Am discutat cu Nicky Atanasiu, secretar al A.T.M. încă despre multe. Despre legăturile dintre Asociația oamenilor de artă din instituțiile teatrale și muzicale cu asociațiile similare din țările prietene, despre masivul material documentar pe care A.T.M.-ul îl pune la dispoziția teatrelor din Capitală și din țară atunci cînd pregătesc diverse spectacole, despre actualul spectacol de miniaturi organizat de A.T.M. și care tocmai se află în turneu avîndu-l ca principal protagonist pe Mircea Crișan, despre viitorul spectacol de balet pe care tot A.T.M.-ul îl va organiza pe scena sălii Palatului, despre comunicările unor oameni de artă în legătură cu viața cultural-artistică de peste hotare și despre încă multe alte aspecte ale variatei activități a A.T.M.-ului. Și am reținut ca probleme ale planului de viitor dezbaterile creatoare în jurul spectacolelor care prezintă interes din punct de vedere al promovării noului și a combaterii unor influențe străine, precum și asupra interpretării muzicii ușoare românești...

Mariana PÎRVULESCU

PRIETENA MEA, CARTEA
Maria Arsene: „Preludii"

L-am întîlnit de curînd pe scriitorul cu părul albit de ani și m-am bucurat de ceasul de amurg pe care mi l-a dăruit. Citisem de curînd „Preludiile" lui atît de interesante și mai ales inedite, după cum în ultimii ani nu mi-au scăpat nici celelalte volume ale sale: „Un tovarăș vine astă-seară", „Oameni nu vor să moară", „Vremuri și semne", „Buruieni", „Lupul" etc., etc.

Mărturisesc că așteptam întîlnirea, că doream să aflu amănunte asupra eroilor lui Arsene, de a căror autenticitate nu mă îndoiam de fel, asupra condițiilor în care i-a cunoscut scriitorul. Și acum iată-l în fața mea zîmbind amintirilor și răspunzînd însuflețit întrebărilor. Bineînțeles ne oprim la „Preludii".

— Cu ce să încep? Aș spune, cu faptul că majoritatea eroilor mei au existat aevea, că ficțiunea a jucat un rol secundar, că „Hamalul 642", „Domnul Pic". „Hoțul cu picior de lemn" au trăit în Romînia burghezo-moșierească, în sfîrșit că „Ancheta" a avut loc, ca și explozia din port, și atîtea altele. Eu n-am făcut decît să le oglindesc în scrisul meu. Și mă bucur că multe din ele au văzut lumina tiparului înainte de Eliberare.

Îi ceream amănunte întrucît am zărit la sediul Uniunii scriitorilor o fotocopie a unui manuscris de la „Hamalul 642" apărut în 1934 și reprodus chiar în acel an în „Desteptarea", ziar în limba română din S.U.A.

— „Hamalul 642" l-am scris în 1934 sub influența puternicelor lupte de la Grivița. În portul Giurgiu, situația muncitorilor era foarte grea, mizeria își înfigea adînc ghearele în viața oamenilor. Și totuși mobilizați de partid, însuflețiți de exemplul Griviței Roșii, muncitorii duceau lupte eroice. Eroul meu, hamalul căruia îi mor coptii de foame dar care nu trădează solidaritatea de clasă, a existat acolo în propriile vieții furau benzina din cisternele societăților de export, diverse mărfuri de pe vasele de tranzit, făceau contrabandă de țigări. Nu vorbesc de cei înrăiți, ci de acei care ar fi vrut să muncească dar pe care comisarii și polițaii îi alungau din docuri, obligîndu-i astfel să se îndeletnicească cu hoția. Pipăruș a existat, bineînțeles cu alt nume, iar faptul că a preferat să facă pușcărie decît să dea declarații false împotriva comuniștilor, împotriva lui Bogoi, Silberman, Bolduș indică de fapt resursele morale ale acestuia.

— Deci, fapte reale...

— ...petrecute în mahalalele Smîrdei și Oinacului din Giurgiu. Bineînțeles în „Domnul Pic" există un anume grad de ficțiune, dar atît „Conservatorul țigănesc" cît și eroul, mai bine zis eroii care predicau teoria „luptei pasive" și mai ales mizeria mahalalei au existat. Trebuie să adaug că această din urmă nuvelă avea alt final atunci, în 1936, cînd am scris-o. În timpul războiului însă i-am găsit acest din urmă final pe care-l consider ca firesc, cu totul firesc pentru evoluția „domnului Pic".

Consemnăm această scurtă convorbire cu autorul „Preludiilor" ca o invitație pentru lectură.

M. RADIAN

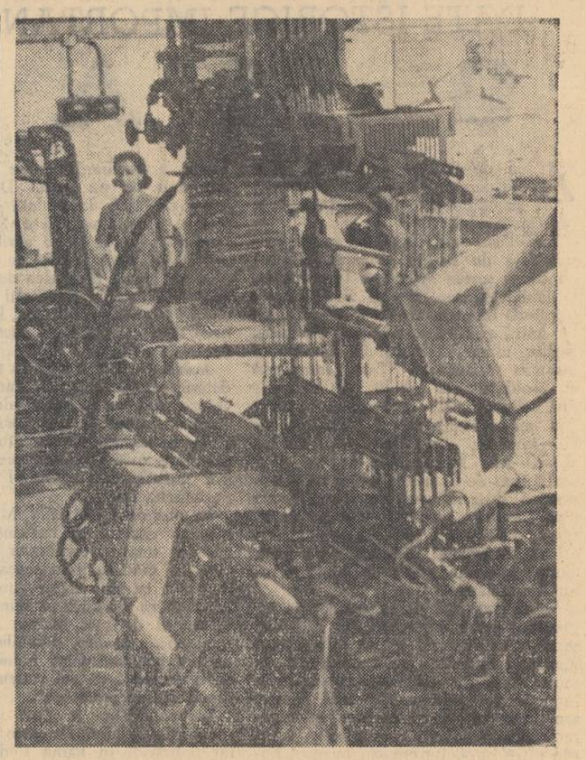

Într-unul din atelierele școlii.

Ucenicii de azi — muncitorii de mîine

(Urmare din pag. 1)

Filatorii, țesătorii, finisorii — băieți și fete între 14 și 17 ani — au aici în școală condiții minunate de a învăța teoria și practica meseriei alese, de a-și îmbogăți cunoștințele de cultură generală.

Tovarășa inginer Stela Buda, directoarea școlii, ne vorbea de strădania colectivului profesoral de a da tinerilor ucenici cunoștințe cît mai temeinice.

Profesorii diriginți, în colaborare cu profesorii de specialitate au îndrumat și supravegheat îndeaproape studiul individual și colectiv al elevilor. Strînsa legătură cu părinții este un prețios ajutor în munca lor. Și aceasta nu este tocmai simplu deoarece majoritatea elevilor sînt din alte localități. Totuși, via corespondență pe care în special diriginții claselor I-a C și I-a B, a claselor a II A și B o fac a demonstrat tuturor cît de eficace este o astfel de formă de colaborare. Dacă a fost o perioadă cînd la examenele de absolvire dintr-o serie, 10—12 elevi rămîneau restanțieri, în ultimii ani clasele de absolvenți nu au avut nici un restanțier. Cum s-ar spune, după examenul din vară s-au numărat toți bobocii.

Facem o vizită prin localul școlii. Săli luminoase, spațioase, întreținute cu grijă. La fel și dormitoarele internatului ca și biblioteca. La biblioteca școlii pot fi consultate peste 8 000 de volume de cărți și reviste, dintre care un număr însemnat de titluri sînt de specialitate.

Maria Buruiană, maistru țesător și diriginta la clasa I-a C este foarte prinsă de grijile ce-i iau organizarea programului în orele de practică ale elevilor. Maria Buruiană este absolventă a primei promoții de elevi a școlii profesionale textile din Sf. Gheorghe. După ce a lucrat 3 ani în fabrică și după ce a obținut calificarea de maistru s-a dedicat cu multă dragoste muncii pedagogice. Îndrumă elevii cu grija cu care la timpul său a fost și ea îndrumată. Dar tînăra maistru este pasionată și de munca artistică. Ea este o prețuită instructoare a echipelor de dansuri, cu care școala se mîndrește.

În ziua vizitei noastre, directorul adjunct al școlii, Pavel Kraft, era foarte bucuros că a reușit să rezolve o misiune administrativă și „artistică". Elevul țesător Mihai Mîndroiu și fratele său mai mic, Ionel — amîndoi fruntași la învățătură — s-au dovedit talentați și pe tărîm artistic. Directorul se îngrijește de dezvoltarea talentului lor și ca atare le-a procurat cele mai meșteșugite fluiere de prin partea locului. Frații Mîndroiu s-au angajat să „califice" ca fluierași alți patru colegi ai lor și astfel echipa de fluierași a școlii să se prezinte la concursurile artistice de amatori.

De multă prețuire se bucură în școală disciplinele sportive. Pentru antrenamente există o bogată bază materială care stă la îndemîna tuturor elevilor. Cum este de așteptat, aceasta dă rezultate. Școala își are campionii săi. Florian Arhire este campion regional II la box. Lechel Szücs, campion raional la tenis de masă, Iuliana Zîmbrea, cîștigătoarea raională la cros, cu prilejul spartachiadei de iarnă a tineretului ca și alții.

Ultima sală vizitată a fost atelierul-școală. Amenajat pentru meseria de țesător, atelierul este de fapt o adevărată secție. El este dotat cu tot ce-i trebuie. Aici elevii fac cunoștință cu diferite tipuri de mașini și ceea ce este mai important, au prilejul ca încă de pe băncile școlii să cunoască tehnica modernă așa cum sînt mașinile de canetat, unele tipuri de războaie, prezente în sală.

În atelier erau, la orele de practică elevii clasei I-a C. De pe acum un bun țesător se anunța a fi Teodor Șerban din Pucioasa. Chiar dacă citeodată se mai „încurcă ițele", o are alături pe Maria Szabo, lucrătoare calificată și absolventă a școlii în 1957. Aceasta îl ajută pe el, ca și pe ceilalți elevi cu multă atenție.

Este interesant de amintit faptul că deseori școala este vizitată de ingineri. De pildă, șeful secției țesătorie de la Uzinele textile din localitate — inginerul Petre Buda — este unul din cei 8 ingineri care, la timpul lor, au fost elevi ai școlii. El, ca și ceilalți revin la școală ca să-și revadă profesorii, sau să discute cu actualii elevi. Calificîndu-se în meseria de textilisti, ucenicii de azi nu se opresc aici. Ei continuă să-și completeze și să-și desăvîrșească cunoștințele. În vara anului trecut, Gheza Blaga, de pildă, a susținut examenul de maturitate la liceul seral, iar pînă acum școlile de maiștri au fost absolvite de aproape 20 cursanți, foști elevi ai școlii.

S-ar putea relata mult mai multe aspecte din activitatea și preocuparea colectivului școlii profesionale textile din oraș. Dar să nu zăbovim prea mult aici. Vă invităm peste drum să-i cunoașteți pe...

viitorii constructori

La școala profesională de construcții din Sf. Gheorghe, elevii își însușesc meseriile de zidari, dulgheri, mozaicari-faianțari și instalatori. Grupe de elevi se pregătesc pentru însușirea profesiilor relativ mai noi în construcție, aceea de montatori-prefabricate și vopsitori-zugravi-tapițeri în mase plastice. Meserii vechi și meserii noi sînt deschise aici de cei 452 elevi. Școala și internatul oferă, de asemenea, condiții din cele mai bune de studiu, practică și viață elevilor-ucenici. Inginerul Marius Popescu, directorul școlii, ne vorbea despre una din cele mai actuale probleme ce preocupă cadrele didactice ale școlii — lupta cu rezultatele mediocre. „În școală avem elevi foarte buni, cum sînt ucenicul-mozaicar Aurel Toader din anul întîi, care are numai note de 9 și 10, ucenicul faianțar Gheorghe Pandrea, din anul II și mulți alții ca ei. Pe trimestrul care s-a încheiat procentul de promovați este destul de bun dar, totuși, cazul elevului mediocru este încă mult întîlnit la noi. Acestuia nu-i reproșăm notele foarte mici, pentru că le are de trecere, dar nici nu-l putem lăuda că este fruntaș. El se află pe la mijloc și datoria noastră este să-l ajutăm să treacă în frunte".

Și într-adevăr, la școala constructorilor s-a întocmit un adevărat plan de bătaie. Printre obiectivele acestui plan am aminti pe acela care prevede îmbogățirea materialului didactic, care să ajute pe elev să-și fundamenteze cunoștințele. Comitetul executiv al sfatului popular al regiunii Brașov, pe lîngă care funcționează școala, are în atenția sa sprijinirea școlii în vederea amenajării unui cabinet tehnic. Afară de cărți de specialitate, aici ponderea materialului didactic îl vor avea machetele confecționate chiar de elevi, bineînțeles sub directa îndrumare a profesorilor. Chiar dacă acestea sînt doar machete, elevii au o mare satisfacție cînd văd cum, datorită priceperii lor, pot contribui la construirea unor viitoare apartamente. Cît de bine ți se întîmpăresc în minte toate cunoștințele teoretice experimentate pe machetă! Cît de bine înțelegi cum a fost posibil să se strecoare o eventuală greșeală cînd profesorul ți-o arată și ți-o explică. Lucrul la machete a și început. În atelierul-școală l-am întîlnit pe elevul din anul I, Grigore Gal. El n-a ales nici meseria tatălui, care este fierar, și nici pe aceea a celorlalți doi frați ai săi, care sînt croitori. I-a plăcut meseria de zidar și iată-l în atelierul școlii însușindu-și-o. El construiește, împreună cu alți colegi macheta unei case cu două apartamente. Zidurile sînt aproape gata, a ajuns să construiască acoperișul. Desigur și acesta va fi tot atît de reușit ca toate lucrările sale de pînă acum.

Să ne oprim o clipă mai mult în atelierul-școală al constructorilor. În uniforma de atelier, elevii din grupa aflată la practică sînt foarte concentrați asupra lucrului. Cu ajutorul mistriei, cărămizii și mortarului, în mijlocul sălii iau naștere ziduri. Nu sînt ele prea înalte, atît ca un „constructor" de 15—16 ani să ajungă la plafon pentru a-l putea tencui. Dar sînt totuși ziduri înălțate după toate regulile meseriei. Alături, în careurile special repartizate, mozaicarii învață să monteze faianța, mozaicul. Acolo unde nu-i totul în ordine, intervine maistrul instructor. Lucrul odată terminat aduce și nota pe lucrare. Dar ca să se creeze loc pentru o viitoare lecție practică — am spune în limbajul constructorilor, front de lucru — totul se dărîmă, ca în povestea cu meșterul Manole. Numai că, din această muncă tinerii au numai de învățat.

Viitorii constructori se pot mîndri cu rezultatele frumoase pe care le obțin la lecții, în activitatea practică, pe șantierele din Brașov, Sibiu, Mediaș, unde fac practica prevăzută în programul de învățămînt. Ei se pot lăuda pe bună dreptate și cu activitatea cultural-artistică, sportivă și obștească. Școala poate fi mîndră, de asemenea, cu absolvenții ei, din care mulți sînt muncitori fruntași pe șantiere, așa cum sînt Ludovic György și Gaspar Kadar de la Întreprinderea 3 construcții-Brașov.

Textiliști-ucenici, constructori-ucenici și ceilalți elevi ai școlilor profesionale din orașul Sf. Gheorghe sînt pregătiți cu multă dragoste și grijă, la fel ca toți colegii lor din celelalte școli din țară. Ei sînt muncitorii de mîine pe care fabricile și șantierele îi așteaptă.

El. PAVELESCU

Un buchet de flori

Povestire de Boris PRIVALOV

Întîmplarea mi-a povestit-o un inginer leningrădean, care a călătorit nu de mult într-o țară din apusul Europei. În orașul în care se afla asociația de prietenie cu U.R.S.S., de care a fost invitat, i-a fost prezentată o fată simpatică, cunoscînd foarte bine limba rusă.

— A învățat-o la cursurile noastre! — spuse cu mîndrie președintele asociației. E cea mai bună elevă a noastră. Din fericire, ea e liberă patru-cinci zile și poate să vă însoțească în calitate de ghid și de translator.

O asemenea propunere a fost foarte bine venită pentru inginer: nu avea translator permanent, iar fără cunoașterea limbii țării respective nici nu puteai concepe să afli ceva despre oraș și locuitorii săi.

Inginerul și ghidul se împrietenir repede.

Fata i-a povestit că este vînzătoare. Locuiește cu părinții, iar tatăl lucrează la fabrică. Mai are trei surori.

— Toate surorile mele învață limba rusă —spuse ea cu mîndrie.

— D-ta, ca și alți compatrioți ai d-tale, puneți foarte des una și aceeași întrebare: „Dar acum ce-i aici?" — spuse ghidul după prima plimbare. Rămîne acum numai să-mi indici o clădire somptuoasă oarecare sau o vilă a unui bogătaș și să mă întrebi: „Dar acum ce-i aici?" Iar eu o să-ți răspund: Ceea ce a fost și mai înainte — aici locuiește cutare sau cutare. Și atunci toți izbucnesc în rîsete.

Inginerul își explică că întrebarea „Dar acum ce-i aici?" — este un reflex. După ultimii patruzeci de ani, cetățenii U.R.S.S. au moștenit obiceiul de a vedea în clădiri somptuoase și vile avutul lor național.

Leningrădeanul nu s-a putut stăpîni, a cumpărat un mare buchet înflăcărat și a pornit spre aleea stabilită pe care strălucea monumentul, cunoscut în toată lumea, al vechiului poet.

Lîngă poetul de bronz, el a zărit pe translatoarea sa. Ea stătea... după masa de flori și vioi lega buchetele de flori, pe care le cumpăra un grup de școlari. Părul fetei strălucea în soare, ca un buchet de roșcate lalele, ochii albaștri semănau cu „nu mă uita", iar obrajii ei roșii puteau să rivalizeze cu cei mai strălucitori trandafiri.

Trebuia oare să cumpăr flori pentru... o florăreasă? — se mustră inginerul. Am găsit și eu cu ce să-i fac o surpriză, unui om care își petrece jumătate din viața lui printre flori. Și cum de n-a putut el s-o afle asta mai dinainte!...

Să se întoarcă, era prea tîrziu: fata îl văzuse.

Cînd școlarii au plecat, inginerul se apropie și, turburat, îi întinse buchetul de flori.

— E pentru mine? — spuse fata, mirată. Ce frumos! Florile steagului vostru!

— Te rog să mă ierți, eu n-am știut că d-ta... — începu să se dezvinovățească leningrădeanul, dar fata fetei deveni, pe neașteptate, îngîndurată, chiar puțin tristă.

— Nimeni, niciodată nu mi-a dăruit flori — spuse emoționată fata. Este primul buchet din viața mea. Eu vînd flori din copilărie, de zece ani. Cui poate să-i vină în gînd să-mi dăruiască flori? Dar d-ta, d-ta mi-ai făcut o mare bucurie, o mare... Abia acum am înțeles cît e de plăcut atunci cînd ți se dăruiesc flori!

În romînește de I. BABIN

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

rilor. Majoritatea cumpărătorilor erau bărbați. Scuarul – o insulă mică, verde, pitorească, în mijlocul șirurilor de mașini — era cel mai popular loc de întîlniri.

Florile, nu în zadar erau socotite una din curiozitățile orașului. Ele impresionau prin jocul de lumini și mărime. Pe mese speciale erau puse buchete de trandafiri neobișnuiți, cît căpățînile de varză. Vișinii, roșii, purpurii, rubinii, portocalii, amestecați la un loc, păreau un rug strălucitor. Senzația focului era așa de puternică, încît atunci cînd bătrînica florăreasă a început să stropească trandafirii cu un mare pulverizator, în loc de stropitoare, inginerul, fără să vrea, s-a speriat: dacă apa va înceca aceste tipătoare flăcări și va stinge focul florilor?

MÎINE – LA BUCUREŞTI ŞI TURGELO

Dubla întîlnire de fotbal R.P.R.-R.D.Germană

CEA MAI BUNĂ SELECŢIONATĂ A R. D. G.

După ce naţionala de fotbal a R.D.G. a reuşit să elimine din „Cupa Europei", echipa R. S. Cehoslovace, interesul amatorilor de fotbal din ţara noastră a crescut şi mai mult. Fiecare meci al echipei reprezentative este aşteptat cu nerăbdare, aşa cum se întîmplă acum cu întîlnirea din 12 mai, de la Bucureşti. Amatorii sportului cu baionul rotund aşteaptă de la jucători o repetare a performanţelor valoroase obţinute în ultimul timp şi cu toţii speră într-un rezultat onorabil. În „tabăra" fotbalistică a R.D.G. se apreciază însă că această dorinţă va fi dificil de realizat. Nu a fost uitată data de 14 octombrie 1962, cînd selecţionata R.P.R. a înfruntat selecţionata R.D.G. la Dresda, echipele întîlnindu-se pentru a cincia oară într-un joc internaţional. Jucătorii români s-au dovedit stăpîni pe o viteză deosebită, au manifestat poftă de joc şi gazdele au reuşit cu greu o victorie la limită 3-2. Spectatorii prezenţi în acea zi pe stadion au fost foarte impresionaţi de faptul că oaspeţii au avut tăria morală să refacă handicapul de 0-2. Abia un autogol al stoperului Iosif Lazăr a permis echipei gazde să ia conducerea şi să-şi adjudece victoria.

În R.D.G., evoluţia fotbalului românesc a fost urmărită cu atenţie şi interes. Se ştie că echipa R.P.R. dispune de jucători tineri, care promit.

Iată motivul pentru care antrenorii federaţiei de fotbal din R.D.G., Karoly Soos (antrenor invitat în R.D.G.) şi Hans Studener, privesc cu multă seriozitate întîlnirea celor două echipe din ţări prietene. „Vom trimite la Bucureşti cea mai puternică echipă pe care o putem alcătui la ora actuală — *ne-a declarat secretarul general al federaţiei de fotbal din R.D.G., Kurt Michaiski, în cadrul unui interviu.* Întîlnirea de la Bucureşti trebuie să se soldeze nu numai cu un rezultat onorabil, ea trebuie să constituie totodată şi pregătirea pentru viitoarele jocuri şi anume jocul inter-ţări împotriva Angliei şi jocul din cadrul Cupei Europei la fotbal împotriva Ungariei". *Cea mai bună echipă pe care R.D.G. o poate alinia ar fi, în linii mari, cea care a obţinut la Praga rezultatul de 1-1 împotriva echipei R.S.C. Lotul nostru cuprinde următorii jucători: Fritzsche (S.C. Motor Jena) Urbanczyk (S.C. Chemie Halle), Heine (S.C. Dynamo Berlin), Krampe (A.S.K. Vorwarts Berlin); Kalser (S.C. Wismut Karl-Marx-Stadt) Liebrecht (Lok Stendat); Frenzel (S.C. Lok Leipzig); Erler (S. C. Wismut Karl-Marx Stadt); Peter Ducke (S.C. Motor Jena), Nodldner (ASK Vorwarts Berlin) şi Roland Ducke (S.C. Motor Jena).*

Trei jucători ai acestei echipe provin, după cum se vede de la echipa S.C. Motor Jena, proaspătă campioană a ţării noastre. Dintre aceşti trei cea mai bună clasă o are tînărul centru atacant Peter Ducke, în vîrstă de 20 de ani, un mare talent fotbalistic, care sperăm că se va bucura de aprecierea publicului românesc. El este acela care a marcat la Praga golul egalizator. Este posibil ca extrema dreaptă Nachtigall de la ASK Vorwarts Berlin, refăcut în urma unei accidentări să joace şi el. În caz că nu se vor ivi indisponibilităţi, se poate presupune că în echipa anunţată nu se vor produce modificări.

Întrucît campionatul de fotbal din R.D.G. se apropie de sfîrşit, antrenorii nu vor mai avea prilejul să rodeze în mod special echipa în vederea jocului din 12 mai.

Forurile responsabile şi jucătorii manifestă mult optimism. Se aşteaptă un meci egal sau un rezultat foarte strîns. Pentru jucătorii de fotbal din R.D.G., Bucureştiul evocă o amintire plăcută. La 18 septembrie 1955, pe stadionul „23 August", echipa R.D.G. a reuşit prima ei victorie într-un joc inter-ţări (2-3).

Werner FISCHER

Berlin, 10 mai

Mîine, la Bucureşti şi Turgelo are loc dubla întîlnire dintre fotbaliştii români şi cei din R.D. Germană, eveniment aşteptat cu interes atît la noi, cît şi în ţara prietenă. Fără îndoială, punctul de atracţie îl constituie confruntarea de la Bucureşti, unde selecţionata noastră primeşte replica primei reprezentative a R.D. Germane, creditată în ultima vreme cu o serie de performanţe deosebit de valoroase. Pentru oaspeţi, întîlnirea de mîine are o semnificaţie deosebită, ea constituind o serioasă verificare înaintea jocurilor cu Anglia şi mai ales a partidei oficiale cu R. P. Ungară din cadrul Cupei Europei. Pînă acum, echipa R.D. Germane a reuşit să se impună în această competiţie, eliminînd în mod surprinzător reprezentativa R. S. Cehoslovace, vice-campioană a lumii. Numai această performanţă îi recomandă suficient pe adversarii noştri de mîine, dornici de a se afirma şi la Bucureşti.

Nu mai puţin important este jocul de mîine şi pentru noi. Reprezentativa ţării noastre a reuşit şi ea în acest sezon unele rezultate bune în compania unor parteneri cu frumoase cărţi de vizită, cum au fost echipele sud-americane Flamengo şi Universidad din Santiago de Chile. Şi pentru noi, partida de mîine constituie un prilej de verificare în preajma întîlnirii cu Danemarca din cadrul preliminariilor Jocurilor Olimpice. Ultimele evoluţii ale echipei noastre au arătat o îmbunătăţire a jocului, o mai bune conlucrare între jucători ceea ce ne dă dreptul să ţintim victoria în jocul de mîine. Pentru mîine, antrenorii vor prezenta aceeaşi echipă care a început jocul în partida cu Universidad: *Datcu, Popa, Nünweiler III, Ivan, Jenei, Nunweiler IV, Pîrcălab, Varga, Manolache, Raksi, Haidu.* Şapte din aceşti jucători aparţin clubului Dinamo Bucureşti, ceilalţi patru provenind de la Steaua (2), Ştiinţa Timişoara şi Steagul Roşu.

Pîrcălab şi Varga, aripa dreaptă a echipei noastre reprezentative, în pauza unui antrenament

Fotografia: P. ROMOŞAN

Palmaresul întîlnirilor R.P.R.–R.D.G. ne arată că pînă acum reprezentativele celor două ţări s-au întîlnit de cinci ori. Primele două, desfăşurate la Bucureşti (1952) şi Berlin (1954), au fost cîştigate de fotbaliştii români cu 3-1 şi respectiv 1-0. Ultimele trei întîlniri au avut loc la Bucureşti (1955) şi Leipzig (1958 şi 1962) şi au revenit jucătorilor din R.D.G., toate cu acelaşi scor: 3-2. Să sperăm că de mîine acest palmares va indica un număr egal de victorii pentru fiecare ţară. În oraşul Turgelo din R.D.G. se dispută partida dintre echipele de tineret ale celor două ţări.

I. BOCIOACA

MAREA CARAVANĂ CICLISTĂ A PORNIT LA DRUM

Corespondenţă telefonică din Praga

Iată-ne deci, din nou, la startul „Cursei Păcii". De data aceasta, la Praga, fiindcă „oraşului de aur" i-a revenit plăcuta misiune de a organiza festivitatea startului celei de a 16-a ediţii a tradiţionalei întreceri Praga-Varşovia-Berlin.

De cîteva zile, de cînd am sosit în capitala R. S. Cehoslovace, ne-am redeschis bloc-notesurile pentru a nota din noianul de impresii pe care ţi le oferă caravana marii competiţii internaţionale de lung kilometraj, „Cursa Păcii". Şi primele însemnări vor forma obiectul acestui reportaj. Ele se referă mai ales la zilele care au precedat desfăşurarea marelui eveniment sportiv. Apoi, pe măsură ce caravana va străbate drumul său de 17 zile, vom transmite, ca şi în alţi ani, tot ceea ce ni se va părea interesant de relatat.

Din ţara cangurilor

Punctele de atracţie ale caravanei sînt alergătorii marocani, libanezul Abdul Tarek Zahab şi cicliştii australieni, veniţi tocmai din ţara cangurilor. Rutierii care reprezintă Australia sînt înconjuraţi de nenumăraţi curioşi. Astfel s-a făcut că încă din prima zi au fost dezvăluite toate „secretele" acestei echipe debutante în „Cursa Păcii"... Toată lumea ştie acum că Thomas Tolley este cîntăreţ instrumentist într-un cabaret din Carlton, că Jack Sommer este vînzător la Albury, că Gason Kevin este mecanic la Moorabbern etc. Este cunoscut de asemenea faptul că — deşi sînt pentru prima dată prezenţi la startul acestei grele întreceri — rutierii de pe continentul australian manifestă mult optimism. Acest lucru nu este de altfel prea greu... înainte de cursă.

În preziua startului numeroşi ziarişti şi fotoreporteri au fost prezenţi pe aeroportul Ruzyne din apropierea capitalei. În acea după amiază a sosit dl. Adriano Rodoni (Italia), preşedintele Uniunii cicliste internaţionale. El a declarat că tradiţionala „Cursă a Păcii" este cea mai mare şi cea mai frumoasă competiţie a cicliştilor amatori şi că se simte fericit că poate asista la startul ei. Această declaraţie confirmă odată în plus prestigiul de care se bucură „Cursa Păcii" în arena sportivă mondială.

Faţă în faţă

Marea majoritate a specialiştilor prezenţi la Praga socotesc că lupta pentru primul loc pe echipe se va da între formaţiile R. D. Germane (care are prima şansă) şi Uniunii Sovietice. Aşa stînd lucrurile, ne-am gîndit să luăm cîte un scurt interviu celor doi căpitani de echipe.

Pe **GUSTAV SCHUR** (R. D. Germană) l-am găsit în holul hotelului „Internaţional".

— Ce părere aveţi despre şansele echipei R. D. Germane?

— **Aş vrea tare mult s-o conduc la victorie. Am încredere în colegii mei şi socotesc că este posibil să cîştigăm. Este desigur foarte greu, ţinînd seama de forţa echipelor Uniunii Sovietice, Italia, R. P. Polone, dar...**

— Şi în clasamentul individual, pe cine vedeţi favoriţi?

— **Nu mai puţin de...116 alergători!**

— Bine, dar în cursă sînt doar 115.

— **Este adevărat, însă unuia dintre ei eu îi acord două şanse.**

— Cine este acesta?

— **Îmi permit de această dată să nu satisfac curiozitatea gazetărească.**

Bănuim că este vorba despre unul din cicliştii R. D. Germane şi că Gustav Schur nu vrea să îndrepte spre el... tirul participanţilor.

VIKTOR KAPITONOV, campionul olimpic de la Roma, ne-a zîmbit prietenos.

— **Ştiu că anul acesta, datorită faptului că din echipa noastră lipsesc Saidhujin, Melihov şi Petrov, ni se acordă doar a doua şansă. Cei care fac aceste calcule uită însă că Lebedev, Olizarenko, Viaravas şi Pavlov — deşi lipsiţi de experienţa celor absenţi — pot face tot atît de mult, fiindcă sînt stimulaţi de dorinţa de a se afirma. Este drept că va trebui să luptăm foarte mult, dar nici o redută nu se cucereşte fără eforturi...**"

Am pus faţă în faţă cele două declaraţii. „Mănuşile" au fost — cum se spune — aruncate... Din lupta aceasta sportivă, va avea de cîştigat desigur ciclismul!

Generaţie nouă de antrenori

Pe lista antrenorilor echipelor participante am întîlnit acum cîteva nume noi. Misiunea — şi nu dintre cele mai uşoare — de a conduce o echipă de ciclişti într-o astfel de întrecere a fost încredinţată unor antrenori tineri. Echipa Uniunii Sovietice este condusă în acest an de un fost ciclist (cunoscut de altfel şi publicului nostru): Verşinin. Debutul acestuia este aşteptat cu deosebită curiozitate, întrucît, după cum spuneam mai înainte, cicliştii sovietici sînt cotaţi printre favoriţii competiţiei. Ceea ce îi uşurează lui Virşinin absolvirea marelui examen o constituie prezenţa în delegaţia sovietică a apreciatului antrenor Leonid Selejnev. Deşi sosit acum în calitate de conducător al echipei, Selejnev îl va sprijini fireşte pe fostul său elev în munca de antrenor.

Din noua generaţie de antrenori se remarcă apoi foştii ciclişti Ostergaard (Danemarca), Viszt (R. P. Ungară), Boian Koţev (R. P. Bulgaria), Ernest Golgoţi (R. P. Română). Va fi desigur interesant de văzut în ce măsură noii antrenori, care au coborît nu de mult de pe şeaua bicicletei, vor rezolva corespunzător problemele dificile pe care le pune marea competiţie.

La o aniversare

Festivităţi multe în „Cursa Păcii". Unele ocazionate de plecarea în etape, altele de sosiri, premieri etc. Nu lipsite de semnificaţie şi de... calde felicitări sînt şi acele mici festivităţi prilejuite de aniversarea unora dintre ciclişti.

În actuala întrecere, patru dintre alergători îşi serbează ziua naşterii. Primul dintre sărbătoriţi a fost chiar compatriotul nostru Walter Ziegler. Ieri, la Praga, în camera nr. 129 a hotelului „Internaţional", Ziegler primea felicitări din partea membrilor delegaţiei noastre. Apoi, în cursul zilei avea să fie mereu în centrul atenţiei celorlalţi alergători, care aflau într-un fel sau altul de această aniversare. Este pentru a patra oară consecutiv cînd Ziegler îşi aniversează ziua naşterii în timpul „Cursei Păcii". Acum el a împlinit 25 de ani.

Mîine, la Brno, Ghenadi Lebedev, mezinul echipei sovietice, îşi va serba 23 de ani de viaţă. La 19 mai, la Poznan, Ioszef Mezei (R. P. Ungară) va trăi şi el bucuria şi emoţiile ce le prilejuieşte împlinirea a 25 de ani. Aceeaşi vîrstă o va împlini a doua zi şi francezul Max Sinoquet. Tuturor, fireşte, tradiţionalul „La mulţi ani şi succes în marea întrecere ciclistă".

Dar, pentru că veni vorba de „vîrstă", se cuvine să apelăm la cîteva statistici referitoare la aceasta. Decanii de vîrstă ai cursei sînt Lajos Aranyi, (R. P. Ungară) şi binecunoscutul Gustav Schur (R. D. Germană), ambii în vîrstă de 32 de ani, primul fiind mai bătrîn cu... o lună decît cel de al doilea. Danezul Alf Iohansen, care a împlinit luna trecută 19 ani, este cel mai tînăr dintre participanţii la actuala ediţie a „Cursei Păcii".

În ce priveşte vîrsta medie a echipei, cea mai mică o are formaţia Belgiei (22 de ani şi 6 luni), iar cea mai mare echipa U.R.S.S. (26 de ani şi 8 luni).

Hristache NAUM şi Ion DAMIAN

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

„BUG-JARGAL"

Adaptare după Victor Hugo

Ilustraţii: Beca RIND

Biassou acceptă, cu condiţia să-mi vorbească înainte, în secret. Mă apropiai de el şi mulatrul repetă condiţia lui: să redactez scrisoarea către parlamentul din Cap în bună limbă franceză. Din nou refuzai şi-mi atrăsei fulgerele „generalului". Simţind însă în vorbele şi în atitudinea mea ura pentru protectorul meu, Pierrot, Biassou îmi zmulse făgăduiala că, eliberîndu-mă pentru cîteva ore — în care timp Biassou presupunea că voi reuşi să-l ucid pe Pierrot — cu două ore înainte de lăsarea nopţii să mă înapoiez în tabăra lui şi să-i stau la dispoziţie. Am acceptat, în speranţa că acele cîteva ore de libertate îmi vor da posibilitatea s-o regăsesc şi s-o salvez pe iubita mea Maria.

Am plecat cu Pierrot. Am străbătut pădurea, ne-am căţărat pe o potecă foarte abruptă şi am ajuns la gura unei grote. Intrînd înduntru la îndemnul lui Pierrot, am găsit acolo, în aceeaşi rochie albă în care o văzusem ultima oară, pe iubita mea soţie.

Ne-am aruncat unul în braţele celuilalt şi am plîns lacrimi de fericire. Maria

mi-a povestit că Pierrot a salvat-o de la moarte, împreună cu frăţiorul ei mai mic şi cu doica. Pierrot i-a adus pe toţi în această grotă, cunoscută numai de el, a îngrijit să nu le lipsească nimic şi a început apoi să mă caute pe mine, pentru a-mi reda soţia iubită.

Auzind toate acestea, am fost cuprins de puternice remuşcări pentru atitudinea mea cu totul greşită faţă de Pierrot. Am alergat la el şi i-am căzut la piept, mulţumindu-i pentru frumoasele sentimente care-l animă şi pentru tot ceea ce a făcut pentru noi.

Pierrot mi-a spus apoi că e gata să mă conducă, împreună cu Maria şi cu ceilalţi, pe drumuri numai de el ştiute, pînă în tabăra albilor.

— Să ne grăbim, peste trei ceasuri va apune soarele şi ne va fi greu să mai mergem...

Peste trei ceasuri va apune soarele... Cuvintele acestea îmi adumbriră fericirea: ele mi-amintiră de făgăduiala pe care mi-a zmuls-o Biassou, că înainte de căderea nopţii mă voi întoarce în tabăra lui şi mă voi constitui din nou prizonier.

— Frate, îi spusei lui Pierrot, îţi fac o mărturisire pe care s-o păstrezi doar pentru tine. Sînt prizonierul lui Biassou. Mi-am dat cuvîntul că înainte de a înopta voi fi la dispoziţia lui. Sînt gata să mor. Te rog, frate, s-o conduci tu pe Maria în tabăra albilor. Eu mă duc să mă predau.

Am îmbrăţişat-o pe Maria şi am pornit. La ora făgăduită intram în cortul lui Biassou.

– Ei, te-ai hotărît? Îmi faci scrisoarea? — mă întrebă el.

— Nu, hotărîrea mea este nestrămutată.

— Aşa l, Atunci vrăjitorul te poate lua în primire.

Făcu un semn şi apăru cocoşatul. Fui din nou legat şi predat unei gărzi.

Curînd porniram. Ajunseserăm într-un loc înfricoşător, la marginea unor stînci abrupte, iar jos se căsca, neagră ca noaptea, prăpastia.

Acolo, în faţa mea apăru din nou cocoşatul.

— Mă recunoşti? Sînt Habibrah, bufonul şi ucigaşul unchiului tău. Căci eu l-am ucis. Iar acum a venit şi rîndul tău.

La un semn al lui Habibrah, oamenii din gardă se repeziră asupra mea şi începură să mă tragă spre marginea prăpastiei. Dar n-apucară să-şi îndeplinească misiunea, căci se auzi mai întîi un lătrat şi apoi apăru, în plină goană, cîinele Rask. Iar după cîteva clipe îşi făcu apariţia şi statura masivă a lui Pierrot.

— Sînt Bug-Jargal! strigă el şi toţi gardienii înlemniră şi se prosternară.

Degeaba încercă Habibrah să se opună, căci negrii din gardă nu mai ascultară acum decît de poruncile lui Bug. Fui dezlegat şi eliberat.

În clipa aceea cocoşatul se repezi ca un fulger asupră-mi, cu pumnalul îndreptat spre pieptul meu. Reuşi să parez lovitura printr-o săritură şi cocoşatul, în elanul lui, se prăbuşi în prăpastie.

Plecai împreună cu Pierrot în vale. Minunatul negru, exemplu de nobleţe şi de puritate sufletească, ca atîţia alţi fraţi ai lui pe care învăţasem acum să-i preţuiesc, mă îmbrăţişă.

— Acum ne despărţim. Ia-l cu tine, frate, pe Rask, ca cel mai frumos semn al prieteniei noastre.

Pornirăm fiecare pe drumurile noastre. În vale îl întîlni pe credinciosul Thadeu şi de atunci viaţa nu ne-a mai despărţit niciodată, pe mine de Thadeu şi de Rask.

La Cap m-am reîntîlnit cu Maria. Despre Bug-Jargal am aflat, puţin după aceea, că a fost ucis în luptă. A fost cea mai grea durere din viaţa mea.

★

Aşa îşi termină povestirea căpitanul, care fusese ascultat într-o tăcere emoţionantă de ofiţerii din tabără.

— Sfîrşit —

• MOZAIC • MOZAIC • MOZAIC •

● **CURSELE automobilistice continuă să facă noi victime. Recent, în cadrul unui concurs organizat în Argentina, doi dintre participanţi: Joaquim Daponte şi Joaquim Gonzales au murit în urma unui accident.**

● **FOSTUL campion mondial de box, suedezul Ingemar Johansson, continuă să spere că-şi va putea face din nou drum spre titlul mondial. Recent, el a boxat cu englezul Brian London, pe care l-a învins greu la puncte. Partea senzaţională a întîlnirii s-a petrecut spre sfîrşitul ultimei reprize, cînd London şi-a lovit adversarul atît de puternic, încît Johansson a căzut şi numai gongul final, care a bătut la 8, l-a salvat de la K.O.**

● **CU PRILEJUL unui concurs atletic disputat la Londra, la care a participat şi săritorul în înălţime John Thomas, acesta a declarat că nu renunţă la intenţia sa de a redeveni recordman mondial în locul lui Brumel şi că speră să reuşească 2,29 m. După părerea lui, viitorul recordmen mondial va fi un săritor cu o înălţime de 2,02—2,03 m., care va reuşi să ajungă la 2,43 m.**

● **UN GRUP de prieteni ai sportului din Anglia au înfiinţat un club intitulat „Tokio", cu scopul de a asigura plecarea unui număr de 90 de membri ai acestui club la Jocurile Olimpice din 1964. La înscriere, şi apoi lunar, fiecare membru trebuie să plătească o sumă de bani, primind în schimb un bilet numerotat. Cu cîteva luni înainte de începerea Jocurilor Olimpice se va proceda la tragerea la sorţi a celor 90 de locuri...**

● **ATLETUL german Martin Lauer, recordman mondial la 110 m. garduri, a renunţat definitiv la activitatea competiţională. Recent, el şi-a început cu un deosebit succes o nouă carieră: cîntăreţ de muzică uşoară. Primele trei înregistrări s-au vîndut în 500.000 de exemplare...**

● **O NOUĂ „invenţie" a oamenilor de afaceri americani care acţionează în domeniul sportului: baschetball jucat de jucători călare pe măgar. Meciul are loc într-o sală cu podeaua lunecoasă. Măgarii poartă încălţăminte de cauciuc. E lesne de înţeles ce poate ieşi dintr-o asemenea competiţie!**

● **ARBITRUL francez de rugbi Solnier, obişnuieşte să se adreseze astfel echipelor înaintea fiecărui meci:**

— Stimaţi jucători. Recunosc că sînt un nătărău, dar în ce priveşte regulile jocului de rugbi pricep cîte ceva. Primul dintre voi care va protesta la o decizie a mea, va primi un avertisment. Următorul va fi eliminat de pe teren. Iar la a treia întrerupere o să părăsesc chiar eu terenul. Iar acum, domnii mei, sînt la dispoziţia dv.

● *BOXERUL Ray Sugar Robinson, fost campion mondial, a fost angajat pentru a deţine un rol important într-un film intitulat „Les Champs Elysées" în care rolul principal îl va deţine actriţa Marguerite Scheer.*

● **MICHEL JAZY, a devenit şi o vedetă a discului. Recent, în Franţa, s-a pus în vînzare un disc în care cunoscutul campion îşi povesteşte viaţa sa şi succesele sale pe terenurile de sport.**

● *UN INGINER, M. Balicov, şi un student, A. Botciurin din Moscova au pus la punct nişte aripi destinate schiorilor care execută sărituri de la trambulină şi care să le permită o mai bună decolare şi aterizare. Primele experienţe au dat rezultate promiţătoare.*

VARIETĂŢI

Sfîrşitul unei cariere...

Boxerul argentinian Alejandro Havorante, care timp de 5 luni a fost în comă în urma unui meci disputat cu Johnny Riggins, a părăsit spitalul din Los Angeles unde a fost internat, îndreptîndu-se spre Buenos Aires. Tatăl boxerului a declarat că în afară de faptul că toate economiile fiului său au fost epuizate cu ocazia acestui tragic accident, permisiunea de a se întoarce în Argentina i-a fost aprobată după ce şi-a asumat obligaţia de a achita eşalonat datoriile către fisc şi spitalul unde a fost internat...

Cifre statistice neaşteptate...

În S.U.A. s-au publicat recent cîteva date statistice privind situaţia actuală în sportul american. Cifrele prezentate cu acest prilej au provocat vii comentarii, întrucît ele reflectă o situaţie cu totul neaşteptată chiar pentru specialişti.

Iată, de exemplu, declaraţiile lui Doug Blankenship, preşedintele unei asociaţii intitulată „Jaycees" care are drept scop depistarea tinerilor sportivi talentaţi:

Conform datelor statistice, rezultă că din cei 6 milioane de tineri americani chemaţi între anii 1948—1963 să-şi îndeplinească serviciu militar, 40 la sută au fost recunoscuţi drept inapţi pentru armată din cauza unor deficienţe fizice.

Alte date statistice confirmă faptul că 57,9 la sută din elevii americani nu practică în mod organizat o activitate sportivă.

Bob Richards, fost campion olimpic la săritura cu prăjina a declarat:

— Aceste date sînt îngrijorătoare. Să ne amintim că înaintea Jocurilor Olimpice din 1960, 18 milioane de tineri din U.R.S.S. erau angrenaţi într-o uriaşă acţiune de depistare a elementelor talentate în vederea formării echipelor pentru Olimpiadă. În acelaşi timp trebuie să nu uităm ce importanţă se acordă în U.R.S.S. sportului feminin, care la noi este complet neglijat. Ar fi necesar să organizăm programe stimulative pentru angrenarea tineretului american la activitatea sportivă...

magazin
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMINIA LIBERA
★
Redacţia şi administraţia, Piaţa Scînteii, tel. 17 60.10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii
★
PUBLICITATEA SE PRIMEŞTE LA ADMINISTRAŢIA REVISTEI tel. 17.60.10 interior 14 00

PE URMELE „CAVALERULUI NEGRU"

Nu-i vorba de vre-un cavaler medieval, luptător înzăuat şi înarmat pentru turniruri sau cruciade, ci de nu mai puţin falnicul cocoş de munte, care înfrumuseţează aproape toată ghirlanda Carpaţilor noştri. Supranumit cavaler, fiindcă trăieşte solitar şi izolat, fără grija creşterii puilor şi negru, fiindcă negru, cu reflexe albăstrii, îi este penajul. O singură dată pe an poate fi văzut şi auzit: în epoca nuntitului — primăvara; în aprilie, pînă la jumătatea lui mai, îşi pregăteşte sîhăstria şi vine în anume locuri, păstrate zeci de ani de-a rîndul, să-şi întîlnească găinile cuminţi şi modeste şi, bineînţeles, rivalii, cu care va avea de luptat, pentru întîietate.

Locul de rotit al cocoşilor sau „bătaia" este de obicei în marginea cea mai de sus a pădurii, aproape de creştetul gol al muntelui. Aici se adună în fiecare primăvară cocoşii (4 sau 5 pînă la 20 şi chiar mai mulţi). Vin seara, poposesc în brazii ori molizii din jur şi, în zori, încep să cînte, se înfoaie şi să se provoace la luptă. Şi, se bat... cocoşeşte! Coboară pe zăpada rămasă încă, se caută şi se lovesc piept în piept, se lovesc cu scuturile aripilor şi lăncile ciocurilor... Învingătorii se vor declara pe rînd şi pe rînd îşi vor lua găinile şi vor pleca...

Dar vînătorul, cel care vine să le tulbure nunta, ce vede? Ce face?

★

Trezit în puterea nopţii, cam pe la trei dimineaţa, vînătorul părăseşte coliba în care a înnoptat (nu departe de locul de rotit al cocoşilor) şi porneşte la drum (de obicei urcuş greu), însoţit de pădurarul ori paznicul care cunoaşte locurile ca-n palmă şi care a mai condus cîteva generaţii de vînători la „cucoşi".

Pentru prima parte a drumului, de mare folos este felinarul. Dar, după ce molizii încep să se rărească şi în răstimpuri se zăresc stelele de peste culmea pleşuvă, felinarul rămîne orb, spînzurat de-o creangă.

Instruit din vorbe şi tipărituri, vînătorul caută să prindă la vreme în ureche cîntecul şi, după ce-l va auzi să nu-l mai piardă, dar să păşească numai „pe note". Însă, deşi numai urechi, n-a auzit nimic pînă cînd însoţitorul n-a ridicat o mînă în sus, drept semn de exclamare. „Auzi?" şopteşte el. Vînătorul ascultă cu respiraţia tăiată şi printre picăturile ce cad din molizi, prinde un „Taca, taca, taca..." Este cunoscuta „toacă" a cocoşului. Ştie că va urma „tocilatul": un fel de sunet ca acela al cuţitului tras pe tocilă, timp în care, cocoşul nu mai aude; i se „astupă" urechile. Atunci, cîteva şalturi... Urmează un şir de gîlgîituri melodice, în care timp vînătorul rămîne aşa cum l-a prins vremea (chiar cu bulgărul de zăpadă căzut sub guler şi cu un picior în aer!), aşteptînd iar toaca. Cocoşul toacă iar, tocilează; cîteva şalturi şi vînătorul încremeneşte iar...

A trecut un greu sfert de ceas, de apropiere „pe cîntec". Undeva albesc zorile şi începe să se zărească şi în pădure... O ultimă oprire şi, „pe toacă", ochii caută cu înfrigurare cavalerul cîntăreţ. Îl vor găsi pe creanga neagră, groasă şi goală a molidului sau jos, pe zăpadă; niciodată la fel. Sus va fi singur — cîntăreţul căutat; jos, vor fi mai mulţi, rotindu-se înfoiaţi. Ochiul alege, apreciază distanţa (cuvenită pentru alicele de 4 mm. avute în armă), iar degetul apasă pe trăgaci...

Cocoşul ales va rămîne o clipă înfoiat şi nemişcat, apoi se va prăvăli inert. Ceilalţi, cîntă cu atîta foc încît nu aud tunetul armei...

I. CÎRCIU

După o vînătoare de cocoşi de munte...

MEDICUL vă sfătuieşte

Nou şi interesant

PROTEZELE MECANICE ACTIVE...

...produse la Taşkent (U.R.S.S.) sînt de un tip cu totul nou. Ele sînt acţionate de biocurenţii produşi de musculatura invalidului (care sînt „culeşi" şi amplificaţi printr-un dispozitiv special) ceea ce îi permite să execute mişcările complicate şi de mare precizie după un timp relativ scurt de exersare.

Totodată aceste proteze perfecţionate sînt foarte uşoare (o „mînă mecanică", de exemplu, cîntăreşte numai 300 gr) şi nu obosesc pe cel care le poartă. Datorită uşurinţei de manevrare şi a integrării aproape perfecte în ansamblul mişcărilor obişnuite ale omului, protezele cu comandă bioelectrică îl fac pe purtător să uite că e invalid.

De asemenea cei din jur rareori observă că omul care se piaptănă, care mănîncă, îşi aprinde ţigara, ridică şi transportă greutăţi (chiar pînă la 30 de kg.), se şterge cu batista la nas, apucă diverse obiecte din cele mai mici etc., face toate aceste lucruri... nu cu mîna cu care s-a născut ci cu ajutorul unor aparate inventate de geniul omului.

A TRĂIT ŞAPTE ORE CU O INIMĂ ARTIFICIALĂ

...graţie muncii plină de abnegaţie şi pasiune ştiinţifică a unui colectiv de medici ai spitalului Universităţii din Tokio.

Într-adevăr aceşti medici au reuşit să implanteze o inimă artificială acţionată de un mic motor electric care a asigurat în condiţii satisfăcătoare nevoile circulatorii ale organismului, menţinîndu-l în viaţă timpul record de 7 ore.

Faptul că „pacientul" pentru început era doar un biet... cîine de experienţă, nu scade cu nimic din meritele acestei operaţii neobişnuite care poate în viitor va reuşi să salveze şi vieţi omeneşti.

UN NOU PREPARAT PENTRU TRATAMENTUL GINGIVITELOR...

...este Polimінerol-ul, soluţie conţinînd sărurile a peste 30 de elemente precum şi coloizi biologici care au o puternică acţiune antiinflamatorie în aplicaţiuni locale.

Noul medicament — fabricat în R.P. Bulgaria — a dat foarte bune rezultate în afecţiunile gingiilor şi ale altor boli ale gurii.

Desigur că noul preparat nu împiedică însă folosirea pe mai departe a... periei de dinţi.

O INTERESANTĂ METODĂ DE TRATAMENT A MIOPIEI...

...a fost preconizată şi experimentată cu succes de profesorul polonez, T. Krwawicz. Modificarea indicelui de refracţie a ochiului miop el o realizează nu prin obişnuitele lentile de ochelari ci direct, prin modificarea curburii corneei oculare pe cale chirurgicală. În acest scop el taie de pe suprafaţa interioară a corneei un strat de 0,2 mm. grosime, operaţie care produce după cicatrizare o mică scobitură pe suprafaţa corneei. Adîncitura formată face ca incidenţa luminii pătrunsă în ochi şi deci vederea să devină normală, fără ajutorul vreunei lentile de ochelari. Cei 5 pacienţi operaţi pînă în prezent de prof. Krwawicz confirmă pe deplin eficienţa acestei interesante metode de tratament a miopiei deoarece niciunul din ei nu mai are nevoie de ochelari şi deci... nici de ochelari de rezervă pentru a-i căuta pe cei pierduţi.

POŞTA MEDICULUI

M. F. Iaşi: Medicul chirurg din policlinica de care aparţineţi vă va recomanda concret tratamentul pe care este bine să-l urmaţi. Dacă a preferat operaţia injecţiilor sclerozante, probabil a avut un anumit motiv temeinic. Mai ales dacă ţinem seama de meseria dv., operaţia ar însemna o rezolvare radicală.

Balonările care vă supără, aşa cum v-a prescris medicul dv. ar putea fi combătute luînd Trizim înainte meselor.

EVA EV. Galaţi: Problema nu este atît de gravă. Poate să fie vorba de o simplă ruptură şi se poate opera. Chiar dacă este o simplă slăbire a muşchilor se poate face o operaţie care să rezolve problema.

VIOREL — Cisnădie: În primul rînd ar trebui să fiţi examinat de un medic, pentru ca nu cumva slăbirea să fi intervenit din alte cauze. Refacerea tortelor nu este atît de complicată în cazul dv. Se recomandă un regim de viaţă normal, cu cel puţin 8 ore de somn, mesele la aceeaşi oră şi cel mult un tratament cu polivitamine. Folosiţi mai ales perioada de vară, pentru a vă odihni la munte.

RUSE V. — Bucureşti: Veşnica problemă a căderii părului revine şi în scrisoarea dv. Am scris articole, sfaturi pe această temă, din care reieşea că o metodă sigură, universală, nu există. Dar nu asupra acestui aspect vrem să ne oprim. Din scrisoarea dv reiese un soi de disperare legată de pierderea părului, vorbiţi chiar de „sensul vieţii".

Un asemenea fel de a gîndi este inadmisibil, cu atît mai mult cu cît, după cum reiese, sînteţi un om care daţi dovadă de mult discernămînt în rezolvarea altor probleme.

Dacă aţi avut din această cauză o decepţie în dragoste, fiţi sigur că persoana respectivă nu merită stima dv. Nici una din realizările de care sînteţi capabil şi care vă vor da reale satisfacţii în viaţă nu vor fi legate de firele de păr „rămase dimineaţa pe pernă".

MUNT. I. — Făgăraş: Trebuie să vă adresaţi medicului dermatolog. Trebuie făcută o antibiogramă şi tratată în mod competent infecţia. Fără îndoială că se poate agrava.

R. B. — Suceava: Problema ridicată este serioasă şi credem că medicul care v-au sfătuit au avut perfectă dreptate. Trebuie făcut un tratament stimulant cu Testosteron: 2—3 injecţii săptămînal, timp de cîteva luni. În acelaşi timp ceea ce vă trebuie nu este „înţelegerea tacită", ci un ajutor oferit cu răbdare şi înţelegere.

Dr. E. ALBU

RĂSPUNDEM ÎNTREBĂRILOR UNOR MAME

CE POATE FACE O MAMĂ CARE ALĂPTEAZĂ PENTRU A AVEA MAI MULT LAPTE?

Importanţa principală trebuie acordată felului de viaţă al mamei, alimentaţiei sale corecte, timpului petrecut în aer liber şi liniştii sufleteşti.

Cantitatea de lichide pe care le bea mama care alăptează este bine să fie cu circa 2 pahare mai mult pe zi, deci în total cam doi litri pe zi, în care intră şi supele. Excesul de lichide nu este necesar, ba, mai mult, poate fi dăunător organismului prin îngreunarea activităţii inimii.

Faima berei este nemeritată — berea — ca şi orice băutură alcoolică este interzisă cu desăvîrşire în toată perioada alăptării.

Uneori medicii prescriu de la caz la caz unele vitamine, iradierea pieptului cu raze ultraviolete şi altele.

DE CE RIGIE COPILUL?

Rigiala apare cel mai des cînd copilul este supraalimentat — uitîndu-se de pauzele necesare în timpul mesei, sau ţinînd copilul prea mult la sîn. În aceste cazuri, rigiala este un fel de „protest" al copilului, o reacţie de apărare a organismului. Ignorarea acestui semnal poate duce la turburări gastro-intestinale.

Prin rigială, sugarul scoate din stomăcel o cantitate de aer suplimentară, înghiţită de el în timpul suptului. Uneori, odată cu aerul evacuat se elimină şi o cantitate de lapte.

Ca o regulă prin care se poate feri copilul de a înghiţi aer este de a supraveghea felul cum ţine între buze biberonul, astfel ca să nu pătrundă aer pe de lături. De asemenea, sticluţa trebuie înclinată în sus, astfel ca să nu sugă decît lapte, nu şi aer.

Pentru a preveni o rigială provenită din înghiţirea aerului este suficient să ţinem sugarul în poziţie verticală, susţinîndu-i, bineînţeles căpuşorul. Nu se recomandă să zdruncinăm copilul după supt, să-l întoarcem cu burta în jos.

CUM ÎNDEPĂRTĂM COJIŢELE DE PE CĂPUŞORUL SUGARULUI?

Ungem pielea capului cu puţin ulei vegetal. Uleiul trebuie în prealabil fiert şi răcit. Apoi, cu delicateţă şi grijă pieptănăm părul copilului cu un pieptene curat, de care nu s-a folosit nimeni altul. Pieptănatul se face în direcţia de creştere a firului de păr, nu în răspăr.

Cojiţele ce apar pe pielea capului sugarului, ca şi în sprîncene sînt efectul unei diateze exudative, fără o importanţă deosebită, cauzată în special de o turburare de metabolism. Este suficient, de cele mai multe ori, să veghem să nu supraalimentăm sugarul, să-l scoatem suficient la aer curat şi să respectăm regimul de viaţă recomandat de medicul pediatru, pentru a corecta metabolismul copilului.

Dr. V. IVANOV

SFATURI COSMETICE

Masca de caolină se prepară din 3 linguriţe de caolină amestecată cu o linguriţă de miere de albine şi apă de roze pînă se formează o pastă. Dacă tenul este foarte uscat se pot adăuga cîteva grame de cremă grasă. Masca de parafină este indicată numai în cazul tenurilor uscate şi are următoarea compoziţie: parafină solidă 15 g, lanolină 5 g, ulei de parafină uz intern 10 g. Se topesc împreună pe baie de apă apoi se lasă să se răcească pînă putem suporta amestecul pe piele fără să ne ardem. Regiunile pe care se aplică (în special cele ridate) vor fi unse cu cremă hrănitoare. O condiţie ca orice mască să-şi atingă scopul este starea de repaus absolut a musculaturii feţei pe care o putem obţine rămînînd în poziţie culcată timp de 15 minute (RALUCA M.).

In mod obişnuit decoloratul părului se obţine cu perhidrol la care pentru a intensifica decolorarea se adaugă amoniac 3 g la 25 g perhidrol şi 25 g apă. Dacă părul este gras este necesar ca înainte de a-l decolora să-l spălăm. Cu timpul părul oxigenat se anemiază, se despică, se macină şi cade. Înainte de a vă decide să-l decoloraţi este bine să analizaţi toate dezavantajele pe care le provoacă această operaţie. O decolorare nedăunătoare o puteţi obţine folosind flori de muşeţel (100 g. floare, de preferinţă proaspătă, la 1 litru apă, se fierbe pînă scade apa la jumătate. (DOINIŢA P.).

Crema cu gălbenuş de ou se prepară în felul următor: se topesc pe baie de apă 15 g ceară albă, 15 g cetaceu, 10 g glicerină, 100 g ulei de parafină, se ia după foc şi se amestecă pînă la răcire cînd se încorporează gălbenuşul de ou. Această cremă trebuie ţinută la rece deoarece din cauza gălbenuşului de ou cu timpul se poate altera. Vitamina F este denumită impropriu astfel deoarece este de fapt un amestec de acizi graşi, nesaturaţi (acidul linolic, acidul linolenic şi acidul arachidonic) care se găsesc în diferite uleiuri vegetale (de in, de floarea soarelui, de soia etc.). Datorită calităţilor ei, vitamina F poate fi adăugată la orice cremă hrănitoare, în special în cazul tenurilor uscate (OLGA — Tg. Mureş).

Anca BOGDAN

Modele de rochiţe din materiale ce se pot spăla — garnituri simple din culorile imprimeului

CURIERUL NOSTRU

MIOARA — Vaslui. Din cele scrise de dv. nu reiese prea bine dacă doriţi ca lucrurile să reintre pe făgaşul cel bun. Deşi nu ne cereţi un sfat în această privinţă, noi credem că este necesar să căutaţi în primul rînd să aveţi o discuţie mai serioasă cu toţi cei în cauză. Nu este normal ca toată ziua să faceţi acest joc de-a plimbarea de colo-colo. Dacă staţi şi judecaţi, puteţi vedea că lucrurile care au provocat aceste incidente nu sînt atît de însemnate. Uneori chiar dv. le-aţi exagerat prea mult. Decît să gîndiţi ceea ce nu trebuie, mai bine lămuriţi lucrurile împreună. Mai scrieţi-ne şi nouă.

VAL — Braşov: Articolul dv. este scris cu un prilej anume. Din păcate, pînă ne-a sosit, trecuse deja data care v-a sugerat scrierea unui astfel de articol. Oricum însă, am dori să ne spunem părerea în legătură cu el. Se pare că aveţi uşurinţa în a scrie pe astfel de teme. Este drept că unele fraze sînt cam greoaie, dar acest lucru se poate remedia prin muncă continuă. La articolul la care ne referim, în afară de stil mai trebuie să vă spunem că concluzia pe care o trageţi dv. nu este în totul pedagogică. Părinţii nu trebuie îndemnaţi spre astfel de lucruri, rezultatul lor neputînd fi întotdeauna cel sperat.

VALERICA — Modelul respectiv, despre care ne vorbiţi dv. a apărut de foarte mult timp. Nici noi nu avem exemplare disponibile din numărul de revistă în care a apărut. Oricum însă, modelul respectiv era vechi. Acum sînt altele mai frumoase. De aceea, într-unul din numerele viitoare ale revistei, vom publica unele modele noi precum şi tiparele după care se pot realiza.

GINA — Am primit scrisoarea dv. prin care ne solicitaţi unele modele de rochiţe pentru femeile gravide. Noi am mai publicat asemenea modele. Se pare însă că interesul este mai larg din partea cititoarelor. De aceea vom satisface cerinţa dv. publicînd în revistă, într-unul din numerele viitoare, o rubrică de modă destinată numai femeilor gravide.

I. B. În ce priveşte curăţatul paltonului respectiv din urson, sfatul nostru este să-l curăţaţi în cadrul unei curăţătorii de specialitate. Aceasta este o operaţie complicată şi s-ar putea să aveţi surprize în cazul cînd veţi face această operaţie singură.

LUCRU DE MÎNĂ

Pe o faţă de masă, desenaţi mai multe buchete de diferite mărimi, asemănătoare modelului nostru. Modelele pot fi plasate pe margini sau aruncate ici colo, în mijlocul pînzei.

Această broderie se lucrează foarte simplu, în punct neregulat de drug sau punct de coadă. Culorile vor fi cele naturale ale florilor şi spicului de grîu.

PENTRU CEI MICI

Veţi desena pe o bucată de hîrtie de calc conturul unui peşte, pe care-l veţi reproduce de mai multe ori pe o bucată de carton. Apoi se decupează. La fiecare peşte se face o gaură şi se înscrie un număr. Undiţa se confecţionează dintr-o linie şi aţă, la capătul căreia se ataşează un cîrlig de sîrmă. Pe capacul unei cutii de carton se fac atîtea găuri în formă de V cîţi peşti avem. Se introduc peştii în cutie, după ce în prealabil i-am îndoit pe linia mediană de la cap la coadă. Fiecare jucător va aduna numărul peştilor prinşi, cîştigătorul fiind cel care va prinde cei mai mulţi peşti.

Este un joc uşor realizabil şi amuzant pentru cei mici.

Buburuza

La o creşă, în grădină,
Lîngă iederа umbroasă
Broboniţe cu lumină
Trei tetiţe stau la masă.

Şi fac haz de-o buburuză
Cu ce rară-ndeminare,
În rochiţa ei de spuză
Trece pe la fiecare.

Din căuşul palmei urcă
Fără piedici şi ocoale,
De arătător s-aburcă
Şi porneşte iar la vale.

Buburuza — pare-mi-se
Din greşeală încurcase
Miinile, cînd le zărise
C-un mănunchi de chiparoase...

Vasile DIMA

GHIDUL GOSPODINEI

Meniul săptămînii

— Omletă cu verdeaţă; sărmăluţe în foi de ştevie; compot de pere.

— Cartofi copţi cu unt; inimă la tigae — salată; tarte cu marmeladă.

— Ciorbă de cartofi cu praz; roşii cu orez; lapte de pasăre.

— Chifteluţe de cartofi cu smîntînă; ostropel de miel; mere.

— Ridichi cu brînză; mîncare de spanac cu carne; cremă de zahăr ars.

— Mazăre cu friganele; şniţel de legume; clătite cu dulceaţă.

— Ciorbă de miel; drob de miel — salată verde; budincă de cozonac (uscat) sau pesmet.

CIORBĂ DE MIEL

Cantităţi pentru 6 persoane: 1 kg. de carne de miel (căpăţînă), un morcov, o ceapă, o jumătate păstîrnac, o jumătate rădăcină de pătrunjel, sare, 5—6 fire de ceapă verde, leuştean verde şi un litru de borş.

Bucăţile de miel se taie potrivit, se spală, iar capul se ţine cel puţin un ceas în apă rece. Se pune carnea la foc, iar după ce s-a luat spuma se adaugă zarzavatul mărunţit. Se lasă să fiarbă pînă se moaie carnea şi zarzavatul, după aceea se adaugă borşul cu care mai dă cîteva clocote. Leuşteanul se taie mărunt şi se pune în castron peste care se varsă ciorba în momentul cînd se serveşte la masă.

DROB DE MIEL

Cantităţi pentru 6 persoane: un piaptore de miel, mărunţaiele mieluşului — mîinile, ficatul, plămînii, bojocii şi splina — 2 feţi de tranzelă, 4—5 fire de ceapă verde, o legătură de pătrunjel şi una de mărar, sare, piper, un ou şi 25 g. făină.

Se desface piaptorele de miel cu băgare de seamă, se pune în apă rece. Mărunţaiele le punem la fiert în apă clocotită cu sare. Cînd sînt gata le scurgem bine de apă, le lăsăm să se răcească şi le tocăm cu tocătorul (nu se dă prin maşina de carne). Toate aceste mărunţaie tocate le amestecăm cu tranzelea muiată în lapte şi bine stoarsă, ceapa verde tăiată mărunt, sare, piper, verdeţurile tocate mic şi oul întreg. Această compoziţie se pune apoi în piaptore, se învelesc bine ca să nu iasă. Se dă prin făină — ca să ţină mai bine piaptorele — se prăjesc puţin în grăsime încinsă pe ambele părţi, după care o punem la cuptor. Se poate servi şi rece.

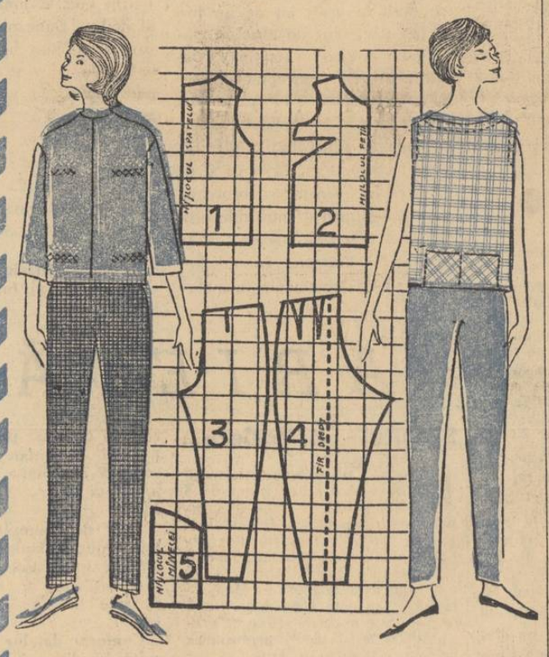

TIPARUL PRACTIC

Pătratul este cu latura de 10 cm.

Tiparele sînt pe jumătate şi se croiesc dublu.

1 jumătate spate
2 jumătate faţă
3 jumătate pantalon faţă
4 jumătate pantalon spate
5 jumătate mînecă

Din acest tipar se pot face diferite combinaţii de materiale şi culori.

Să ne pregătim din timp pentru cura balneo-climatică

Toată lumea ştie cît de folositoare sînt apele minerale în tratamentul unor boli de stomac, intestine, ficat sau rinichi, ori în combaterea reumatismului, a bolilor de femei, precum şi în diverse alte afecţiuni cronice. Indiferent dacă apele minerale se administrează sub formă de băi, aerosoli, inhalaţii, pulverizaţii, irigaţii sau sub formă de cură internă este totdeauna necesar ca, în vederea acestor tratamente, să se ia din timp unele măsuri menite să asigure obţinerea de rezultate cît mai satisfăcătoare.

În acest scop, cu cel puţin două luni înainte de plecarea în staţiunile de cură, vor fi lichidate toate focarele de infecţie care sînt capabile să întreţină inflamaţii cronice şi stări toxice în corp. Prin lichidarea acestor focare de infecţie organismul va deveni mai receptiv faţă de sărurile şi emanaţiile radioactive conţinute în apele minerale sau nămoluri, ca şi faţă de unele substanţe hormonale sau antibiotice care se găsesc în mulţi din factorii naturali de cură.

În cadrul lichidării focarelor de infecţie din organism se vor trata şi obtura dinţii cariaţi, se vor extrage rădăcinile dinţilor bolnavi. Se vor extirpa amigdalele care se inflamează des, polipii nazali, vegetaţiile adenoide. Se va prefera rezolvarea pe cale chirurgicală a cazurilor de apendicită cronică. Se va lichida prezenţa în organism a viermilor intestinali, precum şi orice stare de boală acută, subacută ori cronică întreţinută de microbi, virusuri sau ciuperci parazite.

Prezentarea în staţiunile de cură cu oricare din stările de boală menţionate, va face ca tratamentul cu ape minerale ori nămol să nu aibă un efect sau să dea — în cel mai bun caz — rezultate cu totul neînsemnate.

Pentru precizarea eventualelor focare de infecţie din organism, se va face din timp apel la medic, spre a se avea răgazul necesar în vederea înlăturării tratamentelor respective şi terminarea acestora în timp util.

Înainte de plecarea în staţiunile de cură, fiecare trebuie să aibă grijă ca să i se fi efectuat şi toate analizele de laborator necesare, precum şi examenele radiologice recomandate. Numai în felul acesta medicul va avea posibilitatea să stabilească cea mai indicată localitate pentru tratamentul bolii, iar cei sosiţi în staţiuni nu-şi vor pierde zile preţioase din concediu cu efectuarea diverselor examene de laborator sau radiologice care puteau foarte bine să fie realizate înainte de plecarea la cură.

Şi, în sfîrşit, încă ceva care e bine să fie reţinut. Cine are de gînd să urmeze tratamente hidrominerale în staţiunile de cură, să nu spună: „Ce să mai fac şi alte tratamente medicamentoase sau fizioterapice, dacă tot voi pleca în staţiune pentru tratamentul cu ape minerale?!..." A gîndi astfel este o greşeală, deoarece tratamentul balneo-climatic este, în majoritatea cazurilor, doar un factor terapeutic ajutător, — ce-i drept de mare valoare — dar care nu face decît să completeze tratamentele efectuate anterior în spitale sau la domiciliu.

Dr. I. LEONESCU

TRICOTAJE

S-ar părea că o dată cu sosirea verii, tricotajele din lînă sau fire sintetice se închid în dulap şi se presară cu naftalină. Or, lucrurile nu stau tocmai aşa. Dovadă, modelele de tricotaje alăturate pe care le prezintă colectivul de creaţie al fabricii „Tînăra gardă" din Bucureşti. Timp de trei săptămîni, la magazinul „Mioara" (Bd. Bălcescu) s-au prezentat rochii de tricot ieftine şi aspectuoase, articole care prin noutatea lor mai dădeau încă loc anumitor rezerve.

Iată în clişeele alăturate două noi modele.

INVITAŢIE LA NUNTĂ

Desfăcu telegrama emoţionată. Reciti cu voce tare: „Poftiţi la nunta mea, Luminiţa". Îşi potrivit guleraşul brodat peste uniforma de şcoală, se aşeză pe fotoliu şi se simţi dintr-o dată obosită ca după o muncă grea, istovitor de grea. Se privi în oglindă şi repetă rîzînd textul telegramei. „Poftiţi la nunta mea"

Sabina Mureşan este încă elevă a şcolii tehnice sanitare, secţia asistenţă socială, din Bucureşti. Mai tremură de emoţii la examene, dar în ziua aceea ea primise rezultatul celui mai greu examen al vieţii.

...Totul se petrecuse cu aproape un an în urmă. Conducerea oficiului de prevedere socială unde Sabina făcea practică, primise o sesizare: „Familia G. L. este pe cale să se dezorganizeze. Ajutaţi-o." Cazul îi fusese încredinţat ei, Sabinei. Chibzuise mult, se sfătuise cu colegii mai experimentaţi, cu profesorii. Şi într-o zi a ciocănit cu mînă tremurîndă la uşa unei case străine.

— Poftiţi, i-a deschis gazda. Era o femeie bolnavă, se vedea după faţă, se simţea din vorbă. S-au dat la sfat şi din una în alta, femeia i-a spus necazul... Soţul ei întîrzia serile de acasă. Venea spre ziuă, duhnind a băutură. Alte ori lipsea nopţile. Cînd revenea, din te miri ce, începeau certurile.

Neînţelegerile familiare au influenţat însă şi sufletul fiicei lor, al Luminiţei. La început fusese o elevă bună, sîrguincioasă. Îi plăcea să înveţe, citea mult, îşi ajuta mama. Cu vremea însă certurile familiei au făcut-o timidă, retrasă, apoi au înrăit-o, au asprit-o. Nu-şi mai găsea loc şi linişte pentru lecţii acasă. Dimineaţa pleca cu ghiozdan şi fundiţe în păr dar nu mai ajungea la şcoală. Ocolea fără rost străzile, parcurile. Primise note proaste. A părăsit apoi şcoala şi părinţii n-au oprit-o.

— Bine, dar ce face Luminiţa acum? Lucrează? a întrebat Sabina.

— Asta nu ştiu, s-a arătat surprins de întrebare tatăl.

Nepăsarea lui a indignat-o pe Sabina. Şi a doua zi, Sabina Mureşan s-a dus la întreprinderea unde lucra muncitorul G.L.

— Ajutaţi-mă să readuc înţelegerea şi liniştea unei familii, îl rugase ea pe secretarul de partid după ce-i istorisise cazul.

Şi colectivul de muncă al instalatorului de conducte G.L. a luat atitudine.

În casa din strada R. o elevă cu guler brodat venea după aceea des. Gazda o primea cu plăcere. Se părea că tatăl îşi înţelege greşeala. Vecinii îl vedeau venind la fiecare amiază cu cumpărături pentru soţia bolnavă. Sabina Mureşan însă nu s-a mulţumit cu atît. Preocuparea ei a rămas mai departe Luminiţa. Fosta elevă prinsese gustul plimbărilor, al hoinărelilor fără rost, al petrecerilor. Plecase de la şcoală şi nu se mai gîndea să înveţe o meserie.

— Luminiţa, dar tu trebuie să munceşti!

— E obligatoriu, răspundea fata închizînd dintr-un ochi.

— Da! absolut obligatoriu.

Uneori Sabina se mira singură de tonul ei sever pe care îl păstra în convorbirile cu Luminiţa. Discuţiile erau obositoare. Caietul cu însemnări al elevei Sabina Mureşan se încărca mereu. După fiecare capitol îşi însemna concluzia: mă ocup în continuare de Luminiţa.

Într-o duminică, Sabina a trecut să-şi viziteze familia prietenă.

— Vă rog să-i daţi voie Luminiţei să vină azi la noi.

Dimineaţa două fete, una mai tînără decît cealaltă, au fost văzute plimbîndu-se în parc. Seara au dansat la reuniunea tovărăşească organizată la şcoala Sabinei. Au urmat apoi zile de prietenie, de vizite. Împreună cu Luminiţa, Sabina a mers la concerte, au văzut filme şi piese de teatru. Luminiţa devenise modestă, cuminte, respectuoasă. Însemnările despre rezolvarea cazului familiei G.L. erau spre sfîrşite.

...La conducerea unei întreprinderi mari s-au prezentat într-o zi cele două prietene.

— Care dintre voi o să lucreze aici? le-a întrebat directorul.

— Eu, a răspuns Luminiţa...

★

Cu primul salariu, Luminiţa a plecat după cumpărături.

Nu singură, cu Sabina Mureşan. O luase cu ea să-i dea un sfat, ce rochie să-şi cumpere, cum să-şi asorteze geanta, pantofii.

★

...Asta se petrecuse doar cu cîteva săptămîni în urmă.

Atunci îl cunoscuse şi pe prietenul Luminiţei. Un băiat muncitor, aşezat, despre care Sabina îşi făcuse o bună impresie.

Telegrama nu era deci tocmai de neaşteptat. Sabina se ridică din fotoliu şi-şi îmbrăcă o rochie de sărbătoare. Era doar invitată la nuntă.

Caietul cu însemnări se sfîrşise.

★

Cele povestite s-au petrecut întocmai. Eleva Sabina Mureşan ca şi toate colegele ei şi-a ales o meserie frumoasă, pentru care se pregătise cu sîrguinţă.

Îndrumate de profesori, sprijinite de organizaţia U.T.M., tinerele eleve ţin cercuri de studii, fac anchete sociale etc. În orele libere, viitoarele asistente sociale se sfătuiesc cum să soluţioneze cazurile ce le sînt date spre rezolvare, îşi clarifică punctele de vedere, iau hotăriri în comun într-o situaţie ori alta.

Pregătirea asistenţilor sociali în şcoli speciale dovedeşte încă o dată grija deosebită a statului nostru pentru ocrotirea familiei.

Şi în rezolvarea unor probleme, de cele mai deseori personale ale familiilor — îşi aduc aportul lor alături de absolvenţi şi elevii şcolii tehnice sanitare.

Adina MANTA